

Tento zväzok kroniky mesta
Banská Bystrica
za rok 2012 obsahuje 447 strán,
slovom: štyristoštyridsaťsedem strán
a bol schválený na 25. zasadnutí MsZ
dňa 10. decembra 2013 číslo uznesenia 1188/2013

Mgr. Art. Viera Dubačová
predsedníčka komisie

Mgr. Peter Gogola
primátor mesta

PaedDr. Renáta Klementová
kronikárka

OBSAH

ÚVOD	1
I. VEREJNÝ ŽIVOT	2
Geografické a demografické údaje	2
Klimatické pomery roka 2012.....	2
Obyvateľstvo	5
Etnické zloženie obyvateľstva mesta.....	6
Zoznam uznesení prijatých MsZ v roku 2012	11
Partnerské mestá Banskej Bystrice	31
Pamätné zápisy v pamätnej knihe mesta :	36
Prierez slávnostných prijatí a podujatí na Radnici v roku 2012	39
Pamätná tabuľa na rodnom dome architekta Hudeca	41
Veľvyslankyňa Tureckej republiky v Banskej Bystrici.....	42
Stretnutie dobrovoľníkov KDH na Donovaloch	42
Aplikácia mediačných techník v praxi mestskej polície.....	43
Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.....	43
Plesy v meste	46
Cena primátora mesta Banská Bystrica	50
JUDr. Peter Tomka.....	54
Slávnostná prezentácia knihy: V centre spoločnej Európy	55
Predseda NR SR Pavol Hrušovský	55
Výsledky volieb do NR SR 2012	55
Prezidenti Slovinska a Slovenska navštívili Banskú Bystricu	57
Stavanie májov	58
Tuniská delegácia mimovládnych organizácií	59
Veľvyslankyňa Srbskej republiky.....	60

Prijatie českého umelca a pedagóga.....	61
15. ročník podujatia Rozlúčka z prázdninami	61
Stretnutie generácií na Kališti	62
VÚC Banskobystrický samosprávny kraj	63
Protesty proti kauze Gorila	65
Cestovný ruch v meste a VISIT BB s.r.o. v roku 2012	67
Vznikla Komora obrody rómskeho národa (KORN).....	69
Otvorenie severného obchvatu v Banskej Bystrici	72
Mesto Banská Bystrica má funkčný systém manažérstva kvality.....	74
Rozvoj mesta v roku 2012.....	75
Znovuobjavené pamätihodnosti Banskej Bystrice	78
Jubilejný 15. ročník akcie Za krajšie mesto.	79
Cyklobusom na cesty	83
45. výročie podpísania partnerskej zmluvy s Durhamom	84
Ochrana pamätihodností oslobodenia mesta	85
Aliancia nezávislých a Občania mestu o diskusii s vedením mesta.....	86
Vystúpenie prezidenta SR Ivana Gašparoviča	89
Delegácia ZVSR na centrálnych oslavách 68. výročia SNP v Banskej Bystrici .	91
Energiou vedomostí a poznania - svetový deň cestovného ruchu	92
AmCham Slovakia v Banskej Bystrici	93
Európsky týždeň mobility	95
O účasti žien na verejnom živote.....	97
Návrh rozpočtu participatívne	102
Vynovený vozový park MHD	106
20. výročie Lions Clubu Banská Bystrica	106
Banskobystrické Vianoce 2012	111
V roku 2012 zomreli osobnosti verejného života mesta :	112

II. HOSPODÁRSKY ŽIVOT	118
Štatistika o prostredí banskobystričského regiónu	119
Nový zdroj tepla na biomasu - RWE v Banskej Bystrici	120
Vodohospodári podpísali s mestom Banská Bystrica memorandum o protipovodňovej ochrane	122
Mestská hromadná doprava	125
Pre rozvoj turistiky	126
Verejná doprava	127
Bystričan štátnym tajomníkom	132
Štátny podnik Lesy SR ziskový	133
Smrečina Hofatex	135
Banská Bystrica vytvárala nové nástroje pre boj s nezamestnanosťou	137
Základné údaje o činnosti Okresného súdu Banská Bystrica	139
Dve investičné akcie mesta	141
Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu 2012	141
Oblasťná organizácia cestovného ruchu "Stredné Slovensko"	142
Hostia Juhomoravského kraja o marketingu, rozvoji cestovného ruchu	152
Envirofilm a deti	153
Posvätné kamene a Amnesty International v Záhrade	154
Čo sú to environmentálne záťaž a riziká?	154
Na veľkonočných trhoch	155
Gastronomický festival Grilliada	156
Agentúra BB EXPO	160
Nový generálny riaditeľ štátneho podniku Lesy SR	164
Cestovný ruch v Banskobystrickom kraji v roku 2012	167
Architektúra je pýchou mesta	169
Nová pobočka banky - Raiffeisen banka	169

III.	ŠKOLSTVO A VÝCHOVA.....	171
	Materské školy	174
	Z dokumentu racionalizácie základných škôl v roku 2012	174
	Osľavy 20. výročia založenia Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici	180
	Výnimočný medzinárodný úspech v doktorandskom štúdiu všeobecnej jazykovedy na Fakulte humanitných vied UMB v Banskej Bystrici	182
	Otvorenie učebne čínskeho jazyka na UMB	183
	Štrajk učiteľov a pedagogických pracovníkov	183
	Inauguračné konanie	186
	Stredné odborné učilište strojárské	186
	Stredná odborná škola stavebná, Kremnička	187
	Cena Slovenskej rektorskej konferencie za umenie v roku 2012	188
	Projekt Hravá Banská Bystrica – výchova k patriotizmu.....	189
	Univerzita Mateja Bela jubilujúca	190
IV.	VEDA A TECHNIKA	193
	Geologický ústav SAV.....	193
	Vedecká osobnosť Univerzity Mateja Bela.....	195
	Čestný doktorát v Prahe a zlatá medaila SAV	196
	Úrad priemyselného vlastníctva SR	197
	Podujatia organizované BIVŠ, zahraničná vysoká škola B. Bystrica	198
	Vedecká konferencia „Slovensko v rokoch neslobody 1938 – 1989 II.“, Banská Bystrica, 22. – 23. máj 2012	200
	Štátna vedecká knižnica	203
	Správa o plnení zásad informačného systému (ZIS) Mesta Banská Bystrica..	209
	Programy a projekty Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici k 31.12.	214
	VI. medzinárodná konferencia : Nová technika a služby v telekomunikáciách SR a ČR 2012	220

Terminologické fórum 2012	221
V. KULTÚRA A UMENIE	223
Vytváranie databázy umelcov mesta Banská Bystrica	223
Publikácia o 80 pamätihodnostiach mesta	224
Zoznam pamätihodností mesta	225
Publikácie o Banskej Bystrici, vydané Mestom.....	234
Divadlá v meste	234
Stanislav Balko	236
Výstavy architektov.....	237
40 rokov Detský folklórny súbor „RADOSŤ	238
O Parku kultúry a oddychu v Banskej Bystrici	238
Deň mesta Banská Bystrica 2012.....	268
Štátna opera Banská Bystrica mala úspešný rok 2012	269
Cena ministra kultúry pre šéfdirigenta Štátnej opery Mariána Vacha.....	277
Cena primátora pre Oľgu Hromadovú	277
V meste tlačia najkrajšie knihy	278
Stredoslovenská galéria - 3. medzinárodné súťažné bienále LOGO 2012.....	279
14. Medzinárodný filmový festival Bratislava	280
Festival Barbakan 2012	281
20 rokov Lyons klubu v Banskej Bystrici	282
Sprístupnenie reinštalovanej Stálej expozície maliara Dominika Skuteckého .	285
Múzeum Slovenského národného povstania	286
55. výročie rozhlasového vysielania z Banskej Bystrice.....	288
18. ročník medzinárodného festivalu súčasného bábkového divadla Bábkarska Bystrica.....	289
Štvorylka na banskobystrickom Námestí SNP s pokusom o rekord	290
Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici.....	291

VI.	CIRKEVNÝ ŽIVOT	294
	Mons. Marián Chovanec prevzal diecézu	294
	Posvätná vysviacka novokňazov	301
	Bezák sa vrátil do Radvane	301
	Vladyka Mons. Peter Rusnák, bratislavský eparcha.....	302
	20 .výročie Rádia Lumen	309
	Posvätenia zrekonštruovaných spoločenských priestorov Evanjelického spolku	314
	Evanjelické gymnázium v Banskej Bystrici dostalo nový šat	315
	Neblahé 70. výročie prijatia ústavného zákona o vysťahovaní židov.	317
	ŽNO v Banskej Bystrici.....	318
	Adventisti vyšli z modlitební, aby pomohli komunite	323
VII.	ZDRAVOTNÍCTVO	325
	Rad Ľudovíta Štúra	325
	Sestra roka SR	326
	Reformné kroky v zdravotníctve 2012.....	327
	Nemocnice a zdravotnícke strediská v Banskej Bystrici.....	329
	Dar pre detských pacientov.....	331
	30. výročie - Nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta	332
	Nové vedenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva	347
	Centrum pre liečbu sklerózy multiplex.....	347
	Roboticky asistované operácie za pomoci technológie da Vinci.....	351
	Nemocnica zriadila nové rehabilitačné pracovisko	352
	Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb.....	353
	<i>Projekt „Klauni rozdávajú smiech“</i>	354
	Rooseveltova nemocnica začala prepúšťať	355
	Fakulta zdravotníctva SZU so sídlom v Banskej Bystrici.....	356
VIII.	SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ	360

Novela zákona o sociálnych službách.....	360
Recertifikačný a dozorný audit	363
Komunitné centrum Sásová	367
Akadémia európskeho seniora	367
Celoslovenská konferencia.....	368
O trendoch v sociálnej politike v čase krízy v Banskej Bystrici.....	370
Fórum mimovládnych neziskových organizácií mesta Banská Bystrica	375
4. ročník Dní dobrovoľníctva	376
Občianske združenie Tridsaťpäťka – 35.....	379
Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie	380
IX. ŠPORT A TELESNÁ VÝCHOVA	404
Poskytnuté dotácie v zmysle VZN č. 8/2011	404
Najlepší športovci mesta za rok 2011.....	407
Vojenské športové centrum DUKLA.....	409
Europa SC High Jump.....	419
Merida Zelená stopa SNP, 29.08.2012, Banská Bystrica	421
50. GRAND PRIX SNP	422
Rozvoj cyklodopravy je v Banskej Bystrici na správnej ceste	425
Mosty, ktoré spájajú nielen brehy	426
Okypijský festival detí	427
Memoriál Petra Dzúrika - dar futbalistov FK Dukla onkologickým pacientom..	429
Konferencia SFZ.....	432
RÔZNE.....	433
Polícia nezaznamenala vážnejšie problémy.....	433
Náčelník mestskej polície v Bystrici sa vzdal funkcie	433
Banskobystrická mestská polícia má nového náčelníka	433

ÚVOD

Kronika mesta roku 2012 zachytáva udalosti a výročia v meste. Rok 2012 bol rokom dopadov hospodárskej krízy, nepokojov v oblasti financovania školstva, zdravotníctva, dopravy, protesty proti kauze Gorila. Uskutočnili sa predčasné parlamentné voľby. V oblasti dopravy mesta bolo veľkou udalosťou roka otvorenie strategicky dôležitého severného obchvatu. 45. výročie podpísania partnerskej zmluvy s anglickým mestom Durham. Na budove Kúrie na Bakosovej ulici bola odhalená pamätná tabuľa – pocta svetovému architektovi Ladislavovi Hudecovi. 335 rokov od prvej písomnej zmienky o Radvanskom jarmoku dokazuje historicky kontinuálnu stáročnú vyspelosť obchodníckej kultúry, remesiel, cechov, obchodnej komunikácie. Mesto 335. Radvanský jarmok oslávilo bohatým kultúrnym programom, folklórom a trhmi ľudových remesiel. Univerzita Mateja Bela oslávila 20. výročie vzniku. Vyspelú hudobnú edukáciu v meste dokazuje 70. výročie Základnej umeleckej školy v Banskej Bystrici, 70. výročia vzniku Katedrálneho speváckeho zboru XAVERIUS, 20. výročie Konzervatória Jána Levoslava Bellu, 15. výročie Akadémie umení bolo sviatkom milovníkov umenia a hudby. Banskobystrické štúdio *Rozhlasu a televízie Slovenska* (RTVS) si pripomenulo 55. výročie začiatku rozhlasového vysielania zo stredného Slovenska. Bábkové divadlo na Rázcestí si pripomenulo 50. výročie vzniku. Rok 2012 bol rokom 20. výročia znovuoobnovenia Rotary clubu *Banská Bystrica*, 20. výročia Lions Club *Banská Bystrica*, 85. výročia založenia zboru Cirkevného zboru adventistov siedmeho dňa v Banskej *Bystrici*. Katolícke gymnázium Štefana Moysesosa oslávilo 20 rokov od svojho založenia. 30. výročie *mal* Klub filatelistov, 50. výročie vzniku a výročie otvorenia Domu dôchodcov a DSS Senium v Banskej Bystrici. Športovú vyspelosť mesta dokazuje 90. výročie hokeja v Banskej Bystrici. Armádny športový klub Dukla oslávil 45. výročie pôsobenia v meste a reprezentoval na Olympiáde v Londýne. Každý deň krajského mesta Banská Bystrica bol nabitý množstvom udalostí a podujatí. Kronika podáva iba skromný výrez z ich veľkého množstva.

I. VEREJNÝ ŽIVOT

V oblasti otvorenosti samosprávy sa Banská Bystrica umiestňuje na popredných miestach . Hodnotenie transparentnosti 100 najväčších slovenských miest s názvom Otvorená samospráva uskutočnila Transparency international Slovensko. Banská Bystrica získala čestných 70 % a známku B+.

Banská	100	60	77	50	100	43	55	30	53	90	17	70	B+
Bystrica	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Geografické a demografické údaje

Poloha mesta Banská Bystrica (Mestský úrad) v súradniciach:

48° 44' 19" N (severnej šírky)

19° 09 '25" E (východnej dĺžky)

Poloha mesta Banská Bystrica (Námestie SNP) v súradniciach:

48° 44' 08" N (severnej šírky)

19° 08' 44" E (východnej dĺžky)

Rozloha: 103 373 274 m² = 103,373274 km²

Nadmorská výška: 362 m n.m.

Počet obyvateľov: 78068 (k 31.12.2012)

Hustota obyvateľstva na km²: 786 obyvateľov

PSČ 974 01

Telefónna predvoľba +421-483

Klimatické pomery roka 2012

Údaje o klimatických pomeroch roku 2012 sme získali do kroniky z Odboru Meteorologickej služby Banská Bystrica,- Odboru Hydrologické monitorovanie, predpovede a výstrahy BB. Slovenský hydrometeorologický ústav sídli v meste na ulici Zelená č. 5. Rok 2012 bol odborníkmi vyhodnotený ako suchý .

Klimatické údaje za rok 2012 pre Banskú Bystricu

Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C

mes.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	-1,2	-4,1	5,6	9,9	15,4	18,2	19,9	19,6	15,4	9,1	6,1	-2,7	9,3

Maximálne denné teploty vzduchu v °C

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	7,8	10,5	20,3	27,8	29,2	32,2	34,0	31,0	31,0	24,1	12,4	6,5	34,0

Minimálne denné teploty vzduchu v °C

Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	-14,1	-20,5	-9,3	-3,8	3,0	7,1	7,3	6,6	1,7	-0,5	-2,2	-15,0	-20,5

Počet letných dní s maximálnou teplotou vzduchu 25 °C a viac

Mes dni	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
				3	11	13	20	24	8				79

Počet mrazových dní s minimálnou teplotou vzduchu pod 0 °C

Mes dni	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
	24	26	14	4						4	3	25	100

Mesačné úhrny zrážok v mm

Me s	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
mm	88,4	24,8	6,6	44,1	21,9	103,7	137,1	22,7	33,8	174,2	95,	58,1	810,4

Maximálne denné úhrny zrážok v mm

Me s	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
mm	31,0	12,8	3,2	14,5	5,5	33,5	40,4	18,8	14,2	50,0	38,0	17,0	50,0

Priemerná vlhkosť vzduchu v %

Mes %	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
	78	67	60	62	58	70	71	61	68	80	85	83	70

Trvanie slnečného svitu v hodinách

Me s	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
hod	99,2	123,7	223,5	197,6	279,2	219,8	238,1	300,7	162,9	127,4	43,9	63,8	2079,8

Počet dní so snehovou pokrývkou 1 cm a viac

Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
dni	31	29	10									27	97

Maximálna výška snehovej pokrývky v cm

Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
cm	51	57	26									21	57

Priemerné rýchlosti vetra v m/s

Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
m/s	1,8	2,0	2,4	2,3	2,3	1,7	1,6	2,0	1,6	1,4	1,3	1,1	1,8

Priemerná častosť smerov vetra v %

smer	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
%	9,5	8,7	2,5	11,4	6,2	3,3	16,9	24,1	17,5

Povrchové vody

Zoznam vodomerných staníc, ktoré v roku 2012 pozorovali na území Banskej Bystrice a údaje v nich vyhodnotene za rok 2012. V roku 2012 sa na pozorovaných tokoch v Banskej Bystrici nevyskytli významnejšie povodne.

Zoznam vodomerných staníc Banská Bystrica

PO R. Čís.	DB Čís.	STANICA	TOK	HYDROLOGICKÉ ČÍSLO	RIEČNY KM	PLOCHA POVODIA [km ²]	NADM. V. "0" VDČ [m.n.m.]	DRUH POZOROVANIA OD ROKU		
								H	Q	T
1	7155	Banská Bystrica	Bystrica	1-4-23-02-113-01	2,10	160,37	352,94	1979*	1979	1979*
2	7160	Banská Bystrica	Hron	1-4-23-02-117-01	175,20	1766,48	334,32	1917	1931	1925
3	7170	Banská Bystrica	Tajovský potok	1-4-23-02-122-02	1,00	43,72	-	1965	1966	2008

Vysvetlivky:

H-vodný stav

Q-prietok

T-teplota vody

*-obdobie pozorovania prerušené, počas výstavby obchvatu mesta
údaje o prietokoch vyhodnotené umelo

Riečny km je určený podľa Vodohospodárskej mapy 3. vydanie

Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($m^3 \cdot s^{-1}$) rok 2012

Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
7155	Stanica: Banská Bystrica Tok: Bystrica Staničenie: 2,10 Plocha: 160,37												
Qm	1,10 0	1,033	3,98 2	4,607	2,854	2,038	1,470	1,088	0,897	1,403	2,444	1,423	2,029
Qmax 2012	9,59 9	Deň/Mes/Hod : 27.10.18			Qmin 2012		0,686		Deň/Mes:		14.10		
Qmax 1979- 2011	47,6 80	12.03.15 1981			Qmin 1979- 2011		0,412		15.12 - 1983				
7160	Stanica: Banská Bystrica Tok: Hron Staničenie: 175,20 Plocha: 1766,4 8												
Qm	7,46 2	7,986	21,4 63	24,638	17,440	15,93 8	16,034	10,541	7,101	13,928	25,179	12,611	15,030
Qmax 2012	86,5 90	Deň/Mes/Hod : 27.10.22			Qmin 2012		5,864		Deň/Mes:		02.02		
Qmax 1931- 2011	560, 000	22.10.10 - 1974			Qmin 1931- 2011		4,800		24.02 - 1954		viackrát		
71 70	Stanica: Banská Bystrica Tok: Tajovský potok Staničenie: 1,00 Plocha: 43,72												
Qm	0,22 1	0,216	0,98 4	0,709	0,286	0,399	0,284	0,178	0,168	0,464	0,720	0,294	0,410
Qmax 2012	8,08 1	Deň/Mes/Hod : 27.10.17			Qmin 2012		0,120		Deň/Mes:		22.09		
Qmax 1966- 2011	30,6 90	12.08.01 - 2002			Qmin 1966- 2011		0,040		09.12 - 1983				

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov krajského mesta Banská Bystrica zaznamenával v poslednom desaťročí klesajúcu tendenciu. V roku 2002 v meste Banská Bystrica žilo 82 299 obyvateľov, ku koncu roku 2012 to bolo len 78 068. Aj keď sa v roku 2012 narodilo

viac detí ako v predošlý rok, klesajúci trend pokračoval odsťahovaním sa 1222 v porovnaní s prírastkom 876 obyvateľov.

Etnické zloženie obyvateľstva mesta

Slováci – 94,74%

Česi – 1,39 %

Rómovia – 0,54 %

Maďari – 0,54 %

Nemci – 0,06 %

Ukrajinci – 0,05 %

Prvý Banskobystričan

Prvý Banskobystričan roku 2012 prišiel na svet až hodinu pred polnocou. Chlapček Janko s mierami 52 cm a 2 490 g bol prvý Banskobystričan, ktorý prišiel na svet 1. januára 2012. Vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou F. D. Roosevelta ho 23.00 hodine porodila 23-ročná mamička Miroslava. Šťastnú mamičku a jej synčeka Janka prišiel dnes do pôrodnice pozdraviť primátor Banskej Bystrice Peter Gogola, ktorý okrem kytice kvetov priniesol aj darček v podobe 200 eur. Prvému Banskobystričanovi narodenému v roku 2012 poprial primátor Peter Gogola to najdôležitejšie: veľa zdravia a lásku rodičov. Doma čakala na mamičku Miroslavu jej štvorročná dcérka Mirka.

Ako uviedol zástupca primára gynekologicko-pôrodnicej kliniky Rooseveltovej nemocnice MUDr. Milan Karovič, vlni sa v banskobystrickej pôrodnici narodilo 1 128 detí, čo je o 13 menej než v roku 2010

Matričné údaje

Údaje o obyvateľoch mesta/občania s trvalým pobytom v Banskej Bystrici/ Banská Bystrica k 31.12.2012

Počet obyvateľov k 31.12.2012 - **78068**, z toho mužov – **36717**. Žien - **41348**.

V roku 2012 malo v zmysle zákona 253/1998 Z.z. trvalý pobyt Banská Bystrica – **1402** občanov.

V matričnom obvode Banská Bystrica bolo v roku 2012 zapísaných narodení: 1130 z toho : 605 chlapcov a 525 dievčat. V roku 2012 boli z celkového počtu zapísané aj 2 pôrody v domácnosti. Medzi najčastejšie zapísané mená pre chlapcov patrili mužské mená: Martin, Lukáš/Lucas, Michal, Jakuba pre dievčatá rodičia zapisovali mená: Ema/Emma, Sofia/Sophia, Hana/Hanka

netradičné mená: Angie, Erin, Genevieve. Jazmin, Kenya, Kylie, Soraya, Neilo

Rodičia dievčatám určili 110 rôznych mien, u chlapcom 90

V matričnom obvode bolo uzavretých 374 sobášov, z toho cirkevne - 156 a civilne – 218. Najviac z nich vzniklo v septembri – 54, z nich až 15 bolo uzavretých 22.9, v júni 52 . Najmenej sobášov 9 vzniklo v januári 2012 a v marci 2012. Zdá sa, že neplatí už ani mýtus o nešťastných májových manželstvách, v matričnom obvode v máji 2012 vzniklo 42 manželstiev.

netradičné dátumy: 12.12.2012 – 1 sobáš

V roku 2012 bolo zapísaných aj 182 rozvodov vzniknutých v Banskej Bystrici. Celkovo v matričnom úrade bolo zaznamenaných 1178 úmrtia /muži 607, ženy 535/

Zlatá svadba:

Do kroniky uvádzame slová, ktoré napísal o zlatej svadbe svojich rodičov Banskobystrický spisovateľ a odborník mestského úradu Mgr. Karol Langstein:

Motto. Svetu si možno len jednou osobou, ale jednej osobe môžeš byť celým svetom. Pred manželstvom majte oči otvorené, v manželstve ich trochu prižmúrite, tvrdil William Shakespeare a musíme priznať, že mal pravdu. Určite by s nami súhlasil aj manželský pár Doc. RNDr. Karol Langstein, CSc. a jeho manželka Prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc., ktorí dňa 11.02.2012 oslávili zlatú svadbu a tým dokázali, že v inštitúcií zvanej manželstvo sa dá žiť 50 rokov aj keď niekedy s prižmúrením. Náš život je taký, akým ho robia naše myšlienky, konania a blízke osoby a preto by sme mali súhlasiť s konštatáciou Ovidia, že najstaršia a najväčšia láska je láska k životu. Manželia Langsteinovci prežívajú spolu život plný zmien, tvorivosti obklopení ľuďmi, ktorým dávajú nie len lásku ale aj dlhoročné pedagogické skúsenosti a vedomosti.

Pán docent je prvý vysokoškolský pedagóg v Československu, ktorí práve pred päťdesiatimi rokmi začal študentov učiť na akademickej pôde resuscitáciu v podobe ako ju poznáme dnes. Pani profesorka Eva Langsteinová je autorkou viacerých inšpiratívnych projektov ako Rozšírená hudobná výchova, autorkou učebníc hudobnej výchovy, či dlhoročnou organizátorkou Akademickej Banskej Bystrice. Svojim profesionálnym ale aj ľudským prístupom menili a menia životy mnohých ľudí aj nášho mesta.

Samosprávu mesta tvorí :

Primátor

Zástupkyňa primátora

Mestská rada

Mestské zastupiteľstvo

Komisie mestského zastupiteľstva

Hlavný kontrolór

Mestský mládežnícky parlament

Organizácie zriadené mestom

Mestská polícia

Výbory mestských častí

Občianske rady

Primátor mesta je volený každé štyri roky v komunálnych voľbách. Súčasným primátorom je od novembra 2010 Peter Gogola. Zástupkyňou primátora je Katarína Čižmárová. Mestské zastupiteľstvo Banskej Bystrice má 31 poslancov. Najpočetnejším klubom je po voľbách v roku 2010 koalícia SMER - SD, SNS, ĽS-HZDS so 17 členmi, 7 členov má poslanecký klub Banskobystrickej alternatívy. Po troch členoch má poslanecký klub - Klub nezávislých poslancov a klub SDKÚ - DS. Jeden poslanec je nezávislý. Rozdelení sú do siedmich volebných obvodov: č. 1 (Centrum), č. 2 (Podlavice, Skubín, Uľanka, Jakub, Kostiviarska, Karlovo), č. 3 (Senica, Šalková, Majer, Uhlisko), 4 (Iľiaš, Rakytovce, Kremnička, Kráľová, Podháj), č. 5 (Radvaň), č. 6 (Fončorda), č. 7 (Sásová, Rudlová). Mestské zastupiteľstvo sa

stretáva približne raz za mesiac. Zástupkyňou primátora je Doc. RNDr. Katarína Čižárová ,CSc. Prednostom Mestského úradu je Mgr. Miroslav Rybár.

PRIMÁTOR MESTA

Primátor je, podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predstaviteľ mesta, štatutárny orgán a najvyšší výkonný orgán mesta.

Primátor:

- a) zvoláva a vedie zasadnutia mestského zastupiteľstva a mestskej rady, ak tento zákon neustanovuje inak, a podpisuje ich uznesenia,
- b) vykonáva mestskú správu,
- c) zastupuje mesto vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám,
- d) vydáva pracovný poriadok, organizačný poriadok mestského úradu a poriadok odmeňovania zamestnancov obce; informuje mestské zastupiteľstvo o vydaní a zmenách organizačného poriadku mestského úradu,
- e) rozhoduje vo všetkých veciach správy mesta, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom mesta vyhradené mestskému zastupiteľstvu.
- f) uchováva vlajku a pečať mesta a používa mestské insígnie.

Funkcia primátora je verejná funkcia a je nezlučiteľná s funkciou

- a) poslanca,
- b) zamestnanca mesta, v ktorom bol zvolený,
- c) štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej mestom, v ktorom bol zvolený,
- d) predsedu samosprávneho kraja,
- e) vedúceho zamestnanca orgánu štátnej správy,

Primátor môže pozastaviť výkon uznesenia mestského zastupiteľstva, ak sa domnieva, že odporuje zákonu alebo je pre mesto zjavne nevýhodné tak, že ho nepodpíše v zákonom stanovenej lehote. Ak je zriadená mestská rada, primátor prerokuje uznesenie mestského zastupiteľstva pred pozastavením jeho výkonu v mestskej rade. Uznesením mestskej rady však nie je viazaný.

MESTSKÁ RADA V BANSKEJ BYSTRICI

Mestská rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom mestského zastupiteľstva. Zároveň plní funkciu poradného orgánu primátora. Mestská rada je zložená z poslancov mestského zastupiteľstva, ktorých volí mestské zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Mestskú radu zriaďuje Mestské zastupiteľstvo Mestskú radu a jej členov môže mestské zastupiteľstvo kedykoľvek odvolať. Počet členov rady schvaľuje MsZ. Pri jej zložení sa prihliada na zastúpenie politických strán a hnutí zastúpených v mestskom zastupiteľstve. Spôsob volieb upravuje Rokovací poriadok MsZ.

Členovia mestskej rady

1. Bc. Jakub Gajdošík
2. RNDr. Ladislav Topoľský
3. PhDr. Ľubica Laššáková
4. Milan Smädo
5. Ing. Mgr. Pavol Katreniak
6. Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc.
7. Ing. Martin Turčan
8. MUDr. Ladislav Slobodník

Termíny zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici v roku 2012

10. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 14.2.2012
10. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - pokračovanie - 21.2.2012
11. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 17.4.2012
12. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 29.5.2012
13. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 26.6.2012
- Mimoriadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 21.8.2012
14. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 18.9.2012

15. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 16.10.2012

16. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 13.11.2012

Zoznam uznesení prijatých MsZ v roku 2012

10. zasadnutie MsZ - 14. 2. 2012

323 - Prerokovanie protestu okresného prokurátora v Banskej Bystrici č. Pd 178/11-9 z 19.12.2011 k VZN č. 9/2011 o verejnom poriadku na území mesta

324 - Prerokovanie protestu okresného prokurátora v Banskej Bystrici č. Pd 187/11-6 z 3.1.2012 k VZN č. 9/2011 o verejnom poriadku na území mesta

325 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 1/2012, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 9/2011 o verejnom poriadku na území mesta - uznesenie podpísané primátorom mesta dňa 15. februára 2012

326 - Vyhlásenie volieb hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica

327 - Návrh novely Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica – žiadosť o odklad

328 - Návrh na vstup Mesta Banská Bystrica do Oblastnej organizácie cestovného ruchu

329 - Vymenovanie riaditeľa Parku kultúry a oddychu mesta Banská Bystrica

330 - Návrh na schválenie zástupcu Mesta do Predstavenstva BBES, a. s.

331 - Personálne otázky: Návrh na vymenovanie riaditeľa IÚM

332 - Návrh na zmenu rozpočtu č. 1

333 - Výška neuhradenej dane zo stavieb na podnikanie a priemysel, spracovanie návrhu ich účinného vymáhania

334 - 366 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica

367 - Schválenie zástupcov Mesta Banská Bystrica do dozornej rady obchodnej spoločnosti VISIT BB, s.r.o.

368 - Účelové zariadenie Úradu vlády Bystrica – prevod vlastníckeho práva

369 - Schválenie prostriedkov na spolufinancovanie projektu z fondov Európskej únie – podpora efektivity služieb zameraných na mladých dospelých pre ich osamostatnenie sa – Projekt „DOMINO“

370 - Slovo pre verejnosť

371 - Slovo pre verejnosť

372 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 2/2012 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach v meste Banská Bystrica.

373 - Schválenie podania žiadosti o poskytnutie dotácie na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie Návrh ÚPN mesta Banská Bystrica (čistopis) podľa Zákona č. 226/2011 Z.z. o poskytovaní dotácií na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí - uznesenie podpísané primátorom mesta dňa 15. februára 2012

374 - Prerušenie 10. zasadnutia MsZ

10. zasadnutie MsZ 21. 2.2012

375 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. .../2012, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 2/2011 o určení výšky poplatkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica

376 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica o poplatkoch na režijné náklady v školských jedálňach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica – žiadosť o odklad

377 - Návrh na priznanie štipendia na školský rok 2011/2012 pre Lujzu Demuthovú, v zmysle VZN č. 9/2009 o štipendijnom fonde Andreja Hanzlíka v znení VZN č. 20/2011

378 - Územný plán centrálnej mestskej zóny Banská Bystrica, Zmeny a doplnky Námestie Ľudovíta Štúra a Všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 3/2012, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN CMZ Banská Bystrica Zmeny a doplnky Námestie Ľudovíta Štúra - uznesenie podpísané zástupkyňou primátora mesta dňa 22. februára 2012

379 - Návrh na zmenu Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica

380 - Kontrola plnenia uznesení mestského zastupiteľstva za II. polrok 2011

381 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 8/2011 hospodárenia s finančnými prostriedkami v príspevkovej organizácii Správa športových a telovýchovných zariadení Mesta Banská Bystrica za rok 2010

382 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 10/2011 vedenia a nakladania s pokladničnou hotovosťou, príjmov a výdavkov pokladne v rozpočtovej organizácii - Základná škola Golianova 8 Banská Bystrica za 3. štvrťrok 2011

383 - Návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na I. polrok 2012

384 - Ročná správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za rok 2011

385 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 1. januára 2012 do 10. februára 2012

386 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 09.11. 2011 do 13.02. 2012

387 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 08.11. 2011 do 14.02. 2012

388 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 8.11.2011

389 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 13.12.2011

390 - D i s k u s i a - vzdanie sa funkcie člena predstavenstva OOCR Ing. Máriou Filipovou

391 - D i s k u s i a - Zmena Zásad zabezpečovania občianskych obradov a slávností v meste Banská Bystrica

392 - D i s k u s i a - Autobusová stanica

11. zasadnutie MsZ - 17. 4. 2012

- 393 - Voľba hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica
- 394 - Voľba hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica – určenie platu
- 395 - Prerokovanie protestu okresného prokurátora v Banskej Bystrici č. Pd 13/12-6 z 14.03.2012 proti uzneseniu Mestského zastupiteľstva číslo 80/2011 MsZ
- 396 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 4/2012 o financovaní činnosti výborov mestských častí z rozpočtu Mesta Banská Bystrica
- 397 - Návrh na zmenu rozpočtu č. 2
- 398 - Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov
- 399 - Zoznam neupotrebitel'ného nehnuteľného majetku vhodného na odpredaj
- 400 - Uznanie dlhu formou notárskej zápisnice
- 401 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica o úhradách za sociálne služby poskytované v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica - žiadosť o odklad
- 402 - Správa o plnení uznesenia č. 241/2011 – MsZ zo dňa 08. 11. 2011
- 403 - 446 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica
- 447 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 5/2012 Trhový poriadok príležitostných trhov Mesta Banská Bystrica
- 448 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 6/2012 Trhový poriadok príležitostného trhu konaného v Robotníckom dome, Robotnícka 5, Banská Bystrica
- 449 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 7/2012 Trhový poriadok príležitostného trhu konaného v Dome Slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 v Banskej Bystrici
- 450 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2012 Trhový poriadok príležitostného trhu GRILIÁDA

- 451 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 9/2012
Trhový poriadok príležitostného trhu Yní Víkend
- 452 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 10/2012
Trhový poriadok príležitostného trhu DNI MESTA
- 453 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 11/2012 Trhový
poriadok trhoviska na Rudohorskej ul. č 16 v Banskej Bystrici
- 454 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 12/2012 Trhový
poriadok trhoviska pred OD PRIOR, a.s. Robotnícka 2, Banská Bystrica
- 455 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 13/2012 Trhový
poriadok trhoviska na ul. Horná 4 - pod bránou, Banská Bystrica
- 456 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 14/2012 Trhový
poriadok trhoviska na ul. 29. augusta č. 63 pred OC Kaufland, Banská Bystrica
- 457 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 15/2012 Trhový
poriadok trhoviska pred Nemocnicou F.D.Roosevelta, Námestie L. Svobodu 1,
Banská Bystrica
- 458 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 16/2012 Trhový
poriadok trhoviska na Námestí Š. Moysesova 3, Banská Bystrica
- 459 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 17/2012 Trhový
poriadok trhoviska na Zvolenskej ceste 8, pred Hypermarketom TESCO v Banskej
Bystrici
- 460 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 18/2012
Trhový poriadok trhoviska Úsvit na Jilemnického ul. v Banskej Bystrici
- 461 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica o verejných kultúrnych
podujatiach – žiadosť o odklad
- 462 - Poskytnutie dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica v zmysle VZN č. 8/2011
o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica
- 463 - Správa o činnosti Mestskej polície Banská Bystrica za rok 2011 - žiadosť o
odklad
- 464 - Zmluva o zriadení spoločného obecného úradu

465 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 9/2011 postupov Mesta Banská Bystrica a Základnej školy Skuteckého ulica č. 8 pri "Rekonštrukcii ZŠ" .. so zameraním sa na hospodárnosť počnúc výberom zhotoviteľov až po samotnú realizáciu

466 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 15. februára 2012 do 13. apríla 2012

467 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 14.02. 2012 do 16.04. 2012

468 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 15.02. 2012 do 16.04. 2012

469 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 21.2.2012

470 - D i s k u s i a - vzdanie sa funkcie riaditeľa IÚM Banská Bystrica

471 - D i s k u s i a - rokovanie s verejnou ochrankyňou práv

472 - D i s k u s i a - predloženie správ na MsZ

473 - D i s k u s i a - úprava programu MsZ

12. zasadnutie MsZ - 29. 5. 2012

474 - Aktuálna situácia na Mestskom úrade

475 - Zriadenie neziskovej organizácie mesta Banská Bystrica – podniku medzitruhu práce „Šanca pre všetkých“

476 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 19/2012 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

477 - Racionalizácia siete základných škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

478 - Racionalizácia siete základných škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

479 - Racionalizácia siete základných škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

- 480 - 500 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica
- 501 - Návrh na zníženie základného imania BBES a.s., Banská Bystrica
- 502 - Zriadenie Mestského hasičského zboru Mesta Banská Bystrica
- 503 - Správa o činnosti Mestskej polície Banská Bystrica za rok 2011 - žiadosť o odklad
- 504 - Správa o plnení uznesenia MsZ č. 209/2011 (nájomná zmluva – plážové kúpalisko)
- 505 - Správa o plnení uznesenia MsZ číslo 220/2011 (zmluva o ukladaní odpadov na RSO)
- 506 - Schválenie partnerstva v projekte s Občianskou cykloiniciatívou Banská Bystrica a prostriedkov na spolufinancovanie projektu z grantového programu UNDP GEF SGP v SR implementovaného Kanceláriou rozvojového programu OSN v SR - „Nemotorové prepojenie historického centra mesta s dôležitým dopravným uzlom ”
- 507 - Správa o plnení povinností verejných funkcionárov v zmysle Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov znení neskorších predpisov
- 508 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 11/2011 zákonnosti pri nakladaní s majetkom Mesta Banská Bystrica v súvislosti s vyhlásením a priebehom "Obchodnej verejnej súťaže na prenájom Krematória v Banskej Bystrici v roku 2010
- 509 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 3/2012 dodržiavania Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Banská Bystrica č. 9/2009 o štipendijnom fonde Andreja Hanzlíka
- 510 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 2. mája 2012 do 25. mája 2012
- 511 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 17.04. 2012 do 28.05. 2012
- 512 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 17.04. 2012 do 29.05. 2012

513 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 17. apríla 2012

514 - Diskusia - zvolanie zasadnutia

515 - Diskusia – Informácia o výberovom konaní na miesto konateľa BPM s.r.o. Banská Bystrica

516 - Diskusia – schválenie peňažného vkladu a zástupcov mesta do orgánov neziskovej organizácie „Podnik medzitrhu práce – Šanca pre všetkých, n.o.“

13. zasadnutie MsZ - 26. 6. 2012

517 - Prerokovanie protestu okresného prokurátora v Banskej Bystrici č. Pd 82/12-4 z 25.6.2012

518 - Úprava pravidiel komunikácie medzi zamestnancami MsÚ a poslancami MsZ

519 - 535 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica

536 - Výsledky hospodárenia a Záverečný účet Mesta Banská Bystrica za rok 2011

537 - Návrh na zmenu rozpočtu č. 3

538 - Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica

539 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 20/2012 o doručovaní písomností elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu

540 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 21/2012 o určení názvov ulíc a verejných priestranstiev v meste Banská Bystrica

541 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica o verejných kultúrnych podujatiach

542 - Zmena Zriaďovacej listiny Parku kultúry a oddychu v Banskej Bystrici

543 - Správa o činnosti Mestskej polície Banská Bystrica za rok 2011

544 - Informatívna správa o stave životného prostredia na území mesta Banská Bystrica za rok 2011

545 - Informácia o stave mostov a lávok v správe mesta Banská Bystrica

- 546 - Rámcový plán predkladania materiálov na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici na II. polrok 2012
- 547 - Schválenie prostriedkov na spolufinancovanie projektu z fondov Európskej únie – ROP – 2.1 Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately - Projekt „Kotvička“
- 548 - Schválenie zástupcu Mesta Banská Bystrica na funkciu konateľa BPM s.r.o. Banská Bystrica
- 549 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 2/2012 hospodárenia s finančnými prostriedkami v rozpočtovej organizácii Centrum voľného času Havranské 9, Banská Bystrica za rok 2011
- 550 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 4/2012 stavu a úrovne vybavovania petícií v podmienkach samosprávy Mesta Banská Bystrica v zmysle zákona o petičnom práve za roky 2010 a 2011
- 551 - Návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na II. polrok 2012
- 552 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 30. mája 2012 do 22. júna 2012
- 553 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 29.05. 2012 do 25.06. 2012
- 554 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 30.05. 2012 do 25.06. 2012
- 555 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 29.5.2012
- 556 - D i s k u s i a - úplné znenia VZN
- 557 - D i s k u s i a – Správa o plnení uznesenia MsZ č. 209/2011 (nájomná zmluva – Plážové kúpalisko)
- 558 - D i s k u s i a – petícia proti zrušeniu ZŠ Tatranská 10, Banská Bystrica

M e s t s k é z a s t u p i t e ľ s t v o

neprijalo uznesenie

k bodu: Ekonomické stanovisko k návrhu spoločnosti VaV invest s. r. o. na spoluprácu v projekte „Nájomné byty Belveder – bývanie pre mladých“

mimoriadne zasadnutie MsZ - 21. 8.2012

559 - Racionalizácia siete základných škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica – zrušenie Základnej školy, Tatranská 10, Banská Bystrica, Školského klubu detí pri Základnej škole, Tatranská 10, Banská Bystrica a Školskej jedálne pri Základnej škole, Tatranská 10, Banská Bystrica

560 - Racionalizácia siete základných škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica – zrušenie Základnej školy, Okružná 2, Banská Bystrica, Školského klubu detí pri Základnej škole, Okružná 2, Banská Bystrica a Školskej jedálne pri Základnej škole, Okružná 2, Banská Bystrica

561 - Návrh na zmenu rozpočtu č. 4

562 - Zmena termínov rokovaní v Rámcovom pláne predkladania materiálov na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici v II. polroku 2012

563 - Personálne otázky - zmena členstva v dozornej rade BPM, s.r.o.

564 - Personálne otázky – vzdanie sa funkcie náčelníka MsP

14. zasadnutie MsZ . 18. 9. 2012

565 - Prerokovanie protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici proti VZN Mesta Banská Bystrica č. 8/2008 o tvorbe, údržbe a ochrane zelene

566 - Územný plán CMZ Banská Bystrica Zmeny časť Hušták – Belveder, Zmeny a doplnky, časť funkčnej zóny Da Všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. /2012, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu CMZ Banská Bystrica Zmeny časť Hušták – Belveder, Zmeny a doplnky, časť funkčnej zóny D.

567 - Informácia o investičnom zámere VAVPARK 2

568 - 614 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica

- 615 - Monitorovacia správa o plnení rozpočtu Mesta Banská Bystrica za I. polrok 2012
- 616 - Výročná správa Mesta Banská Bystrica za rok 2011
- 617 - Návrh na zmenu rozpočtu č. 5
- 618 - Reštrukturalizácia úverov Mesta Banská Bystrica
- 619 - Návrh opatrení na zvýšenie atraktivity Námestia SNP - žiadosť o odklad
- 620 - Poskytnutie dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica v zmysle VZN č. 8/2011 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica – cestovný ruch
- 621 - Poskytnutie dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica v zmysle VZN č. 8/2011 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica - šport
- 622 - Rokovací poriadok Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici
- 623 - Kontrola plnenia uznesení mestského zastupiteľstva za I. polrok 2012
- 624 - Informatívna správa o plnení uznesenia MsZ č. 557/2012 z 26. 6. 2012 v časti b)
- 625 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 5/2012 postupov Mesta Banská Bystrica a BPM s.r.o. pri obstarávaní a realizácii rekonštrukcie krytej plavárne
- 626 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 7/2012 plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku zistených pri kontrolách vykonaných hlavným kontrolórom Mesta Banská Bystrica v roku 2011
- 627 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 27. júna 2012 do 14. septembra 2012
- 628 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 26.06. 2012 do 17.09. 2012
- 629 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 26.06. 2012 do 17.09. 2012
- 630 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 26. júna 2012

631 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 21. augusta 2012

632 - D i s k u s i a - dodatok č. 1 Zriaďovacej listiny PKO

15. zasadnutie - 16. 10. 2012

633 - 673 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica

674 - Návrh opatrení na zvýšenie atraktivity Námestia SNP

675 - Návrh na zmenu rozpočtu č. 6

676 - Územný plán CMZ Banská Bystrica Zmeny časť Hušták – Belveder, Zmeny a doplnky, časť funkčnej zóny D a Všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 22/2012, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu CMZ Banská Bystrica Zmeny časť Hušták – Belveder, Zmeny a doplnky, časť funkčnej zóny D

677 - Schválenie zástupcov Mesta Banská Bystrica do správnej rady združenia BI a TC Banská Bystrica

678 - Zmena organizačnej štruktúry Mestskej polície Banská Bystrica - žiadosť o odklad

679 - Podpora zorganizovania 8. stretnutia Banských miest a obcí Slovenska v Banskej Bystrici (24 - 26. júla 2015) a Podpora zorganizovania 250. výročia návštevy synov Márie Terézie - princa Leopolda a Rímskeho kráľa Jozefa II. so sprievodom v baníckych regiónoch v Banskej Bystrici a okolí prostredníctvom akcie živej kultúry celomestského charakteru so širokým zapojením inštitúcií a organizácii mesta a obyvateľov mesta na obnovu baníckych tradícií s názvom "CISÁRSKA VIZITÁCIA BANÍCTVA BANSKÁ BYSTRICA 2014"

680 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 6/2012 príjmov a výdavkov za rok 2011 v Základnej škole Spojová 14 Banská Bystrica

681 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 11/2012 stavu a úrovne vybavovania sťažností na Mestskom úrade Banská Bystrica v roku 2011

682 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 19. septembra 2012 do 12. októbra 2012

683 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 18.09. 2012 do 15.10. 2012

684 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 19.09. 2012 do 15.10. 2012

685 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 18.septembra 2012

686 - Diskusia

16. zasadnutie MsZ - 13. 11. 2012

687 - 701 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica

702 - Reštrukturalizácia pohľadávky - kúpa Mosta v zmysle uznesenia z 13. decembra 2011 číslo 305/2011 – MsZ

703 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 23/2012, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 10/2011 o nakladaní s bytovým fondom Mesta Banská Bystrica

704 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. .../2012 o určení názvov ulíc a verejných priestranstiev v meste Banská Bystrica – žiadosť o odklad

705 - Návrh na vyhlásenie pamätihodností mesta Banská Bystrica a zápis do Zoznamu pamätihodností mesta

706 - Prerokovanie zápisnice z verejného zhromaždenia konaného 7. novembra 2012 v zmysle VZN č. 179/2007

707 - Slovo pre verejnosť

708 Návrh postupu pri príprave a tvorbe Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2014 - 2020

709 - Dodatok č. 4 k zriaďovacej listine Materskej školy Šalgotariánska 5, Banská Bystrica

710 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 9/2012 hospodárenia s finančnými prostriedkami v Základnej umeleckej škole Jána Cikkera, Štefánikovo nábrežie č. 6, Banská Bystrica za rok 2011 a v príslušných referátoch MsÚ

711 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 10/2012 na Mestskej polícii v Banskej Bystrici so zameraním sa na dodržiavanie všeobecne záväzných predpisov, interných smerníc a nariadení súvisiacich s činnosťou mestskej polície, na hospodárenie so zvereným majetkom a finančnými prostriedkami za rok 2011

712 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 17. októbra 2012 do 9. novembra 2012

713 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 16.10. 2012 do 12.11. 2012

714 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 17.10. 2012 do 13.11. 2012

715 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 16. októbra 2012

716 - Správa o činnosti PKO za obdobie od 15.3.2012-15.10.2012

717 - Diskusia

Mestské zastupiteľstvo

neprijalo uznesenie

k bodu: Návrh na zmenu rozpočtu č. 7

17. zasadnutie MsZ - 11. 12. 2012

718 - 737 - Nakladanie s majetkom Mesta Banská Bystrica

738 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 24/2012 o miestnych daniach a poplatku

739 - Návrh na zmenu rozpočtu č. 8

740 - Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 25/2012, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 19/2009 o poskytovaní jednorázovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávke občanom Mesta Banská Bystrica

741 - Zápis do Kroniky mesta Banská Bystrica za rok 2011

742 - Schválenie podania žiadosti o poskytnutie dotácie na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie Návrh ÚPN mesta Banská Bystrica (čistopis) podľa Zákona č. 226/2011 Z.z. o poskytovaní dotácií na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí

743 - Vyhodnotenie plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2007 – 2013 v roku 2011

744 - Vstup Mesta Banská Bystrica do ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KREMICKÉ VRCHY

745 - Návrh vstupu Mesta Banská Bystrica do občianskeho združenia Banskobystrický geomontánný park

746 - Vyhodnotenie auditu ZŠ – žiadosť o odklad

747 - Návrh na priznanie štipendia na školský rok 2012/2013 pre Máriu Púčíkovú v zmysle VZN č. 9/2009 o štipendijnom fonde Andreja Hanzlíka v platnom znení

748 - Program rozvoja bývania mesta Banská Bystrica do roku 2013 – aktualizácia 2012

749 - Návrh na zrušenie uznesenia MsZ č. 253/2008 zo dňa 26.08.2008 v znení uznesenia MsZ č. 447/2009 zo dňa 26.05.2009 v časti povinnosti zriadiť predkupné právo

750 - Rámcový plán predkladania materiálov na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici na I. polrok 2013

751 - Správa o činnosti PKO za obdobie od 15.3.2012-15.10.2012

752 - Slovo pre verejnosť

753 - Personálne otázky – menovanie náčelníka MsP

754 - Personálne otázky – návrh na opätovné prerokovanie a určenie platu primátora mesta v zmysle zákona NR SR č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov

755 - Správa hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontroly č. 13/2012 plnenia uznesení MsZ prijatých v roku 2011

756 - Návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na I. polrok 2013

757 - Informácia o činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica za obdobie od 14. novembra 2012 do 7. decembra 2012

758 - Informácia o činnosti primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 13.11. 2012 do 10.12. 2012

759 - Informácia o činnosti zástupkyne primátora mesta za predchádzajúce obdobie od 14.11. 2012 do 10.12. 2012

760 - Správa o vybavovaní interpelácií poslancov MsZ zo zasadnutia MsZ dňa 13. novembra 2012

Mesto Banská Bystrica sa skladá z mestských častí v ktorých poslanci MsZ vyvíjali poslanceckú činnosť:

1.Banská Bystrica, 2. Iliáš, 3. Jakub, 4. Kostiviarska, 5. Kráľová, 6. Kremnička, 7. Majer, 8. Podlavice, 9. Radvaň, 10. Rakytovce, 11. Rudlová, 12. Sásová, 13. Senica, 14. Skubín, 15. Šalková, 16 Uľanka

Časti mesta

Základné sídelné jednotky (ZSJ) : Banská Bystrica – historické jadro, Pri parku, Mesto – sever, Rudlovský potok, Sásová I, Dolina Baranovo, Rudlová I, Nemocnica, Mesto – východ, Majer, Stará Kopa – Turička, Uhlisko, Smrečina, Sídlisko, Urpín, Vartovka, Stará Radvaň, Kráľová, Radvaň, Stará Fončorda, Štiavničky, Školský areál – nová nemocnica, Podlavice – Skubín, Vysielač, Fončorda – Internátna, Fončorda – Tulska, Pršany, Suchý vrch, Pod Suchým vrchom, Nemecký vrch, Mútno – Králiky,

Kremnička, Rakytovce, Šalková, Senica, Jakub, Kostiviarska, Uľanka, Graniar, Trieda Hradca Kráľové, Sásová II, Rudlová II, Fončorda – Mládežnícka

Mestské časti: Iľiaš, Jakub, Kostiviarska, Kráľová, Kremnička, Majer, Podlavice, Radvaň, Rakytovce, Rudlová, Sásová, Senica, Skubín, Šalková, Uľanka

Sídliská: Fončorda, Radvaň, Sásová-Rudlová, Sídlisko SNP

Ostatné mestské časti : Fortnička, Karlovo, Nový Svet, Trosky, Štiavnička, Uhlisko, Žltý Piesok

Trosky

Táto časť mesta bola vybudovaná na troskových odvaloch, ktoré siahali až po rieku Hron. Jej vznik súvisí s vybudovaním striebornej hutí v roku 1549.

Radvaň

Je známa ako obec už od 13. storočia a má názov podľa zakladateľskej rodiny Radvanských. Dnes je súčasťou Banskej Bystrice.

Rakytovce

V roku 1837 tu začali ťažiť uhlie až do roku 1929, kedy bola ťažba definitívne ukončená. Bola vybudovaná 120 metrová štôľňa Jozef a najúspešnejšie ťažobné obdobia boli 1879 – 1889, 1892 – 1902 a 1906 – 1913. Za zmienku stojí prirodzený povrchový odkryv uhlia spôsobený zarezávaním Banského potoka.

Uľanka

Nesie meno po Gotzelovi Ulmanovi, ktorému toto územie patrilo na prelome 14. a 15. storočia. V čase baníckej prosperity takmer všetci muži boli baníkmi.

Jakub

Časť známa už od roku 1390 a v rokoch 1546 – 1848 časť patrila Banskej komore, ktorá tu postavila vápenku, v blízkom Novom Svete drôtovňu a aj valcovňu na plech. V strede dediny sa nachádza gotický kostol, do maďarského Ostrihomu premiestnili jeho vzácny neskorogotický tabuľový oltár s výjavmi zo života sv. Jakuba. Nad Jakubom sa nachádza pozostatok lesostepi a nad Novým Svetom sa nachádzajú penovcové vodopády s jazierkami.

Kostiviarska

Známa od roku 1387, neskôr patrila mestu a Banskej komore. Vybudoval sa tu železný skujňovací hámor. Zhruba od roku 1960 je tu vápencový lom, z ktorého sa prepravovala surovina na výrobu cementu po 8 km dlhej lanovke do cementárne.

Šalková

Patrí medzi obce, ktorých prvá písomná zmienka je už zo 14. storočia (1359). Viac ako 400 rokov patrila Ľupčianskemu panstvu.

Webová stránka mesta

Otvorenosť samosprávy a informovanosť občanov úzko súvisia. 21. storočie prinieslo rozmach elektronických médií. Webová stránka mesta Banská Bystrica patrí medzi neodmysliteľnú súčasť doby. Jej obsah a forma boli vyhlásené odborníkmi za veľmi prehľadné a kvalitné. Za jej vedenie zodpovedal v roku 2012 Ing. Alexander Hlavatý a jeho pracovníci. Webová stránka Informuje občanov a širokú verejnosť s týmito témami :

Tlačové správy

Virtuálna prehliadka mesta

Elektronická úradná tabuľa mesta

Verejné obstarávanie a Obchodné verejné súťaže

Termíny zasadnutí orgánov samosprávy

Územný plán

Zámery územného rozvoja mesta

Evidencia stavebných povolení a kolaudačných rozhodnutí

Informatívna správa o stave životného prostredia

Zoznam protikorupčných opatrení

Prevádzky na ktoré sa sťažujete

Evidencia psov v meste

Daňoví dlžníci

Contact

Linka čistoty

Diskusné fórum

O Banskej Bystrici informuje webová stránka a oboznamuje s :

Základné dokumenty mesta

Partnerské mestá

Fotogaléria mesta

Informácie a odkazy

Život v mestských častiach

Zamestnanie v samospráve

Mesto Banská Bystrica vytvára na svojej oficiálnej internetovej stránke priestor pre informačnú databázu neziskových organizácií, občianskych združení a neformálnych skupín, ktorých aktivity majú verejnoprospešný charakter a pomáhajú zlepšovať kvalitu života v jednotlivých mestských častiach.

Kontakty

Meno/Priezvisko	Organizácia	E-mail/Web	Telefón
Zuzana Trniková	SCVČ, Moskovská 2	atelierik@centrum.sk www.relaxacik.sk	0904 385 926
Lucia Skokanová	Občianska iniciatíva Zelená Fončorde	lskokanova@gmail.com	0905 821 897
Ján Záskalan	Komunitné centrum Zdravia mosty n.o. MC Mostík	zaskalan@gmal.com www.mcmostik.sk	0911 442 642
Martin Husárik	Mestský úrad	martin.husarik@yahoo.com	

			komunitný sociálny pracovník	
Ida Adolfová	Komunitná nadácia Zdravé mesto		adalfova@gmail.com www.knmz.sk	
Jana Miková	Mestský úrad		jana.mikova@hotmail.co.uk komunitný sociálny pracovník	
Paulína Starčoková	OI Fončorde	Zelená OI Zelená Fončorde	p.starcokova@mail.t-com.sk	0904 511 520
Magdaléna Bernátová	SEDEM, B.Bystrica	n.o.	bbvipa.webnode.sk/sedem pracuje s komunitam	0918 531 860
Dana Žilinčíková	OZ Návrat		zilincikova@navrat.sk www.navrat.sk žije na Fončorde	0905 558 193
Ján Hruška	Obč.rada VO č.6		janhruska@zoznam.sk mesto.banskabystrica.sk	0903 148 908
Karol	Nezávislý občiansky kolektív Mesto premeny		info@mestopremeny.sk www.mestopremeny.sk	
Karol Langstein	Mestský úrad, Odbor soc. vecí, Oddelenie soc. a krízovej intervencie		karol.langstein@banskabystrica.sk	

Prehľadná tabuľka zahraničných ciest primátora Banskej Bystrice

Partnerské mestá Banskej Bystrice

Mesto Banská Bystrica patrí medzi krajské mestá s najrozšírenejšími zahraničnými kontaktmi. V záujme mesta ako i obyvateľov a inštitúcií pôsobiacich v meste je i naďalej rozvíjať sieť spolupráce v oblasti ekonomických, obchodných, kultúrnych či vzdelávacích vzťahov. Základom zahraničnej spolupráce sú partnerské zmluvy medzi mestami. Partnerské zmluvy sú zaväzujúce dokumenty, ktoré nie sú ohraničené volebnými obdobiami a ich význam spočíva v dlhodobom napĺňaní cieľov zúčastnených partnerských miest. Banská Bystrica rozsahom svojich zahraničných aktivít deklaruje svoju otvorenosť voči rozvoju perspektív spolupráce v rámci EÚ, regionálnej spolupráce, výmeny skúseností národných kultúr a skúseností v komunálnej oblasti. Partnerská spolupráca poskytuje široký priestor pre kultúrne a športové podujatia a možnosť prezentovať naše tradície a umenie za hranicami Slovenskej republiky. Účasť na vedeckých konferenciách dáva možnosť pre výmenu užitočných informácií a skúseností. Cieľom partnerskej spolupráce je: prispievať k rozvoju mesta Banská Bystrica a jeho okolia, prispievať k zvyšovaniu konkurencieschopnosti mesta, prispievať k výmene poznatkov a skúseností, ktoré je možné využiť pre ďalší rozvoj, prispievať k vzájomnému spoznávaniu kultúr a národov zapájať do spolupráce aj mladých ľudí a neziskové organizácie so sídlom v meste maximálne využívať možnosti, ktoré súčasné partnerstvá poskytujú, na: výmenu skúseností a poznatkov medzi jednotlivými samosprávami spoluprácu v oblasti cestovného ruchu, spoluprácu v oblasti malého a stredného podnikania, výmenu skúseností a podporu spoločných a výmenných aktivít v oblasti kultúry, športu, školstva, mládeže a pod., spoluprácu v oblasti životného prostredia

Prehľad partnerských miest mesta Banská Bystrica s ktorými Mesto Banská Bystrica udržiavalo v roku 2012 kontakty a partnerské vzťahy .

Alba(Taliansko)

partnerské mesto od r. 1969

Zmluvu uzatvoril predseda MNV Jozef Valuška

www.comune.alba.cn.it

Ascoli Piceno(Taliansko)

partnerské mesto od r. 1998

Zmluvu uzatvoril primátor Igor Presperín

www.comune.ascolipiceno.it

Budva (Čierna Hora)

partnerské mesto od r. 2001
Zmluvu uzatvoril primátor Ján Králik
www.opstinabudva.com

Dabas (Maďarsko)

partnerské mesto od r. 2000
Zmluvu uzatvoril primátor Ján Králik
www.dabas.hu

Durham (Veľká Británia)

partnerské mesto od r. 1967
Zmluvu uzatvoril predseda MNV Jozef Valuška
www.durham.gov.uk

Halberstadt (Nemecko)

partnerské mesto od r. 1998
Zmluvu uzatvoril primátor Igor Presperín
www.halberstadt.de

Herzliya (Izrael)

partnerské mesto od r. 1995
Zmluvu uzatvoril primátor Igor Presperín
www.herzliya.muni.il

Hradec Králové (Česká republika)

partnerské mesto od r. 1967
Zmluvu uzatvoril predseda MNV Jozef Valuška
www.hradeckralove.org

Charleston (Západná Virgínia, USA)

partnerské mesto od r. 2010
Zmluvu uzatvoril primátor Ivan Saktor
www.cityofcharleston.org

Kovačica (Srbsko)

partnerské mesto od r. 2002
Zmluvu uzatvoril primátor Ján Králik
www.kovacica.org

Larissa (Grécko)

partnerské mesto od r. 1995
Zmluvu uzatvoril primátor Igor Presperín
www.larissa-dimos.gr

Mangalia (Rumunsko)

partnerské mesto od r. 2006
Zmluvu uzatvoril primátor Ján Králik
www.mangalia.ro

Montana (Bulharsko)

partnerské mesto od r. 2005
Zmluvu uzatvoril primátor Ján Králik
www.montana.bg

Radom (Poľsko)

partnerské mesto od r. 2001
Zmluvu uzatvoril primátor Ján Králik
www.radom.pl

Salgotarján (Maďarsko)

partnerské mesto od r. 1967
Zmluvu uzatvoril predseda MNV Jozef Valuška
www.salgotarjan.hu

Tarnobrzeg (Poľsko)

partnerské mesto od r. 1995
Zmluvu uzatvoril primátor Igor Presperín
www.tarnobrzeg.pl

Tula (Rusko)

partnerské mesto od r. 1967
Zmluvu uzatvoril predseda MNV Jozef Valuška
www.tula.ru

Vršac (Srbsko)

partnerské mesto od r. 2004
Zmluvu uzatvoril primátor Ján Králik
www.vrsac.com

Zadar (Chorvátsko)

partnerské mesto od r. 1995
Zmluvu uzatvoril primátor Igor Presperín
www.grad-zadar.hr

Mestá, s ktorými v súčasnosti Mesto Banská Bystrica nemá uzatvorenú partnerskú zmluvu, ale na oboch stranách je záujem o ďalšiu vzájomnú spoluprácu

Jyväskylä (Fínsko)

spolupráca od r. 2006
www.jkl.fi

Zahraničné cesty

DÁTUM	MENO	MIESTO	ÚČEL
16.01.12	Mgr. Matúš Molitoris,	Brno	Aktuální výzva OP URBACT

	Ing. Vítezslav Jureček	Česká republika	II seminár
28.01.12	Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc.	Hradec Králové, Česká republika	Ples Česko-slovenský bál
06.03.12	Mgr. Peter Gogola	Plzeň, Česká republika	Rokovanie s primátorom mesta
08.03.12	Ing. Branislav Slaný Mgr. Zuzana Kučerová	Graz, Rakúsko	Zahájenie projektu Bioknoblach romanes,
22.3-25.3.2012	Ing. Zuzana Šikulová Mgr. Zuzana Kučerová	Jyväskylä, Fínsko	175. výročie mesta Jyväskylä
20.4 - 22.4.2012	Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc., Mgr. Zuzana Kučerová Jana Pelikánová	Kovačica, Srbsko	Rokovanie s primátorom mesta Kovačice o nových možnostiach spolupráce
1.4 - 3.4.2012	Ing. Alexander Hlavatý, Róbert Rajnoha, Mgr. Peter Tuhársky	Hradec Králové, ČR	Internet v štátnej správe a samospráve
05.05.12	Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, Cíc	Šalgótarján, Maďarsko	Host'ovanie Štátnej opery
11.05.12	Ing., Zuzana Šikulová Mgr. Monika Pastuchová	Šalgótarján, Maďarsko	Družobné návšteva zamestnancov
10.-11.5.2012	Mgr. Peter Gogola	Bordeaux, Francúzsko	Organizátor Stredoslovenská energetika
18.05.12	Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc. Ing. Mária Filipová	Šalgótarján, Maďarsko	Stretnutie partnerských miest mesta Šalgótarján
26.3. - 6.5.2012	Martin Miček	USA	Program zameraný na získavanie skúseností v advokácii a komunitnom organizovaní v menšinových komunitách, prednášky, workshopy, štúdiové prípady
3.-4.6.2012	Mgr. Monika Pastuchová	Brusel, Belgicko	Konferencia aktívne starnutie
6. - 15. 7. 2012	Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc.	Chorvátsko	Stretnutie s primátormi, akcia realizovaná združením ZMOS
7.-9.9.2012	Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc., Mgr. Zuzana Kučerová Ing.- Dana Drábiková	Radom, Poľsko	Návšteva družobného mesta počas osláv ich tradičného podujatia Ulička tradícií
10.-12.9.2012	Mgr. Peter Gogola Ing. Zuzana Šikulová L. Monček, P, Pohančaník	Brno, Juhomoravský kraj	Návšteva Medzinárodného strojárenského veľtrhu
3.-5.10. 2012	Mgr. Peter Gogola	Paríž, Francúzsko	Pracovná cesta organizovaná

			Stredoslovenskou vodárenskou spoločnosťou
7.- 9.12.2012	Mgr. Peter Gogola p. Július Mečiar	Vršac, Srbsko	Návšteva partnerského mesta
20.10.12	Ing. Zuzana Šikulová Milan Smädo Ing. Igor Kašper	Péteri, Maďarsko	Spolupráca obce Péteri s m.č. Iliáš trvá už viac
22.10.- 21.10.2012	Mgr. Peter Gogola Ing. Mária Filipová Ing. Branislav Slaný	Graz, Rakúsko	Stretnutie partnerov projektu Bioknoblauch

Mgr. art Viera Dubačová roky prispievala k zachovaniu slovenského jazyka a kultúry v tejto maďarskej obci. Na žiadosť maďarskej strany bolo do obce Péteri dovezených ako dar mesta Banská Bystrica 7 stromov symbolizujúcich 7 zakladajúcich rodín. Tieto stromy boli slávnostne zasadené počas osláv. romanes, stanovenie terminovníka plnenia úloh projektu, prezentácia mesta pred účastníkmi i médiami

Historické medzníky Banskej Bystrice

- 1255 - Povýšenie na mesto kráľom Belom IV.
- 1380 - Spoluzaloženie Zväzu stredoslovenských banských miest
- 1443 - Najstaršie artikuly cechu mäsiarov
- 1495 - Založenie Turzovsko-Fuggerovskej spoločnosti s meďou
- 1526 - Ozbrojené povstanie baníkov
- 1577 - Založenie prvej tlačiarne K. Škultéty
- 1590 - Willenbergov najstarší pohľad na mesto
- 1605 - Obsadenie a vyplienenie hajdúchmi Štefana Bočkaja
- 1620 - Zvolenie Gabriela Betlena za uhorského kráľa
- 1655 - Začiatok tradície radvanského jarmoku
- 1725 - Prvá manufaktúra na súkno
- 1766 - Sídlo Zvolenskej stolice
- 1761 - Jeden z najväčších požiarov v Európe

- 1776 - Sídlo rímskokatolíckej diecézy
- 1785 - Vydanie mesačníka prvej slovenskej učenej spoločnosti
- 1820 - Stála mestská nemocnica
- 1829 - Otvorenie prvej detskej opatrovne
- 1841 - Otvorenie mestského divadla
- 1851 - Vyučovanie slovenčiny na rímskokatolíckom gymnáziu
- 1862 - Založenie židovskej obce
- 1889 - Založenie Mestského múzea
- 1890 - Zriadenie obchodnej a priemyselnej komory
- 1897 - Prvé oslavy prvého mája
- 1929 - Otvorenie Národného domu s divadlom
- 1944 - Centrum Slovenského národného povstania
- 1945 - Oslobodenie jednotkami sovietskej a rumunskej armády
- 1955 - Založenie Múzea Slovenského národného povstania
- 1957 - Otvorenie prírodného plážového kúpaliska
- 1958 - Dokončenie výstavby Štadióna SNP
- 1981 - Odovzdanie novej Nemocnice F.D. Roosevelta
- 1992 - Zriadenie Univerzity Mateja Bela
- 1994 - Rekonštrukcia Námestia SNP
- 1997 - Zriadenie Akadémie umení
- 2005, 2006 - Rekonštrukcia mestského hradu Barbakan
- 2010 - Otvorenie zrekonštruovanej historickej Radnice na Námestí SNP

Pamätné zápisy v pamätnej knihe mesta :

- 12.1.2012 - pri príležitosti prijatia Veľvyslankyne Tureckej republiky Lebibe Gülhan Ulutekin
- 25.1.2012 - pri príležitosti udeľovania Čestného občianstva Zdenkovi Mikulovi

pri príležitosti udeľovania Ceny mesta za rok 2011

25.1.2012 - pri príležitosti udeľovania Ceny primátora za rok 2011

10.2.2012- -pri príležitosti prijatia veľvyslanca Csaba Balogha

15.2.2012 - Najlepší športovci mesta za rok 2011

29.2.2012 - pri príležitosti prijatia veľvyslanca Čínskej ľudovej republiky Ziping Gu

28.3.2012 - pri príležitosti Dňa učiteľov

13.4.2012 - pri príležitosti návštevy prezidenta SR Ivana Gašparoviča

13.4.2012 - pri príležitosti návštevy prezidenta Slovenskej republiky Danilo Türk

22.5.2013 - pri príležitosti návštevy veľvyslanca Českej republiky Jakuba Karfíka

28.5.2012 - z prijatia hokejistov národnej reprezentácie pri príležitosti získania strieborných medailí na Majstrovstvách sveta v ľadovom hokeji 2012

9. júna 2012 - pri príležitosti návštevy veľvyslankyne Srbskej republiky Radmily Hrustanović

9.6.2012 - pri príležitosti vernisáže výstavy obrazov insitného umenia z Kovačice

9.6.2012 - pri príležitosti vernisáže výstavy obrazov insitného umenia

16.6.2012 - pri príležitosti prijatia delegácie mesta Charleston

16.6.2012 - pri príležitosti návštevy West Virginia youth Symphony

19.6.2012 - pri príležitosti prijatia úspešných basketbalistiek BK ŠKP 08 Banská Bystrica majsteriek Slovenska v kategórii staršie žiačky v rokoch 2008-2012

pri príležitosti prijatia úspešných basketbalistov BK ŠKP 08 Banská Bystrica

majstrov Slovenska v kategórii juniori v rokoch 2011-2012

20.6.2012 - pri príležitosti prijatia úspešných žiakov základných škôl v meste Banská Bystrica

27.6.2012 - pri príležitosti prijatia futbalistov FK Dukla Banská Bystrica vicemajstrov Slovenskej republiky 2011/2012 kategória U19

4.7.2012 - pri príležitosti prijatia plavcov KTV UMB Banská Bystrica účastníkov mládežníckej olympiády 2012 Durham – Veľká Británia

24.7.2012 - pri príležitosti návštevy veľvyslanca Portugalskej republiky Joao Luís Niza Pinheiro

26.7.2012 - pri príležitosti prijatia delegácie grófstva Durham Lindy Marshall, predsedníčky Rady grófstva Durham

25.6.2012 - pri príležitosti návštevy veľvyslanca Cyperskej republiky Mariosa Kountouridesa

31.7.2012 - pri príležitosti prijatia športovcov Slovenskej spoločnosti pre naturálnu kulturistiku a fitness

30.8.2012 - pri príležitosti prijatia delegácie Vzdušných síl a veliteľa Vzdušných síl SR generálmajora Martina Babiaka

30.8.2012 - pri príležitosti prijatia delegácie Vzdušných síl a veliteľa Vzdušných síl Rakúskej republiky brigádneho generála Wolfganga Kattera

30.8.2012 - pri príležitosti prijatia delegácie Vzdušných síl a veliteľa Vzdušných síl Českej republiky brigádneho generála Jiřího Verneru

30.8.2012 - pri príležitosti prijatia delegácie Vzdušných síl a veliteľa Vzdušných síl Maďarskej republiky brigádneho generála Alberta Sáfára

30.8.2012 - pri príležitosti prijatia delegácie Vzdušných síl a veliteľa Vzdušných síl Poľskej republiky brigádneho generála Jerzy Fryczyńskiego

14.9.2012 - pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Hradca Králové – námestníčky Anny Maclovej

14.9.2012 - pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Montana

14.9.2012 - pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Šalgotarján

14.9.2012 - pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Halberstadt

14.9.2012 - pri príležitosti prijatia hokejistov klubu HC '05

Prierez slávnostných prijatí a podujatí na Radnici v roku 2012

- Pracovné raňajky s primátorom mesta Petrom Gogolom, organizované Rotary klubom Banská Bystrica na tému revitalizácia námestia - 12.12.2012, Radnica
- Publikácia Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica 1. - uvedenie knihy do života, Radnica - 14.11.2012
- Veľvyslanec Slovinskej republiky navštívil Banskú Bystricu - 9.10.2012, Radnica
- Slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 355. Radvanského jarmoku, za účasti predstaviteľov partnerských miest z Hradca Králové a Montany - 14.9.2012
- Americká obchodná komora na Slovensku a veľvyslanec USA na pracovnom rokovaní s podnikateľmi z Banskej Bystrice - 10.9.2012
- Pri príležitosti MLD SIAF 2012 prijal primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola veliteľov vzdušných síl Slovenska, Česka, Maďarska, Poľska a Rakúska - 30.8.2012
- Strieborných medailistov 1. dorasteneckej futbalovej ligy, futbalistov Dukly B. Bystrica do 19 rokov prijal primátor Peter Gogola - 28.6.2012
- Vernisáž výstavy Mosty medzi generáciami v Radnici - 26.6.2012
- Vernisáž výstavy - Výstava zahraničných Slovákov - 26.6.2012
- Otvorenie výstavy diel insitného umenia z Kovačice v Radnici - 11.6.2012
- Slávnostný koncert pri príležitosti 20. výročia obnovenia činnosti Rotary Clubu B. Bystrica a 20. výročia založenia Komunitnej nadácie zdravé mesto - 25.5.2012, Cikkerova sieň
- Otvorenie výstavy Židé v boji a odboji, za účasti veľvyslanca ČR na Slovensku, J.E. Jakuba Karfíka - 22.5.2012
- Program v Cikkerovej sieni Radnice pri príležitosti Dňa matiek 10.5.2012
- Prezidenti Slovenska a Slovinska navštívili Banskú Bystricu 13.4.2012
- Program v Cikkerovej sieni Radnice pri príležitosti Dňa učiteľov 28.3.2012
- Odovzdanie Generelu nemotorovej dopravy primátorovi mesta - 27.3.2012, Radnica
- Program v Cikkerovej sieni Radnice pri príležitosti MDŽ 8. marec 2012
- V radničnej Cikkerovej sieni si od viceprimátorky prevzali slávnostné ocenenia najlepších športovci mesta za rok 2011 15. 2. 2012

- Maďarský veľvyslanec navštívil Banskú Bystricu 10.2.2012
- Slávnostné uvedenie 2. doplneného vydania knihy Moja Banská Bystrica do života
1.2.2012, Radnica
- V radničných priestoroch prijal primátor mesta Peter Gogola 30 študentov v rámci
mládežníckej výmeny Rotary Youth Exchange - 29.1.2012
- Primátor mesta udelil verejné ocenenia za rok 2011 trinástim laureátom - 25. 1. 2012
- Pracovné raňajky s primátorom mesta Petrom Gogolom, organizované Rotary
klubom Banská Bystrica na tému revitalizácia námestia - 12.12.2012, Radnica
- Publikácia Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica 1. - uvedenie knihy do života,
Radnica - 14.11.2012
- Veľvyslanec Slovinskej republiky navštívil Banskú Bystricu - 9.10.2012, Radnica
- Slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 355. Radvanského jarmoku, za účasti
predstavitel'ov partnerských miest z Hradca Králové a Montany - 14.9.2012
- Americká obchodná komora na Slovensku a veľvyslanec USA na pracovnom
rokovaní s podnikateľmi z Banskej Bystrice - 10.9.2012
- Pri príležitosti MLD SIAF 2012 prijal primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola
veliteľov vzdušných síl Slovenska, Česka, Maďarska, Poľska a Rakúska - 30.8.2012
- Strieborných medailistov 1. dorasteneckej futbalovej ligy, futbalistov Dukly B. Bystrica
do 19 rokov prijal primátor Peter Gogola - 28.6.2012
- Vernisáž výstavy Mosty medzi generáciami v Radnici - 26.6.2012
- Vernisáž výstavy - Výstava zahraničných Slovákov - 26.6.2012
- Otvorenie výstavy diel insitného umenia z Kovačice v Radnici - 11.6.2012
- Slávnostný koncert pri príležitosti 20. výročia obnovenia činnosti Rotary Clubu B.
Bystrica a 20. výročia založenia Komunitnej nadácie zdravé mesto - 25.5.2012,
Cikkerova sieň
- Otvorenie výstavy Židé v boji a odboji, za účasti veľvyslanca ČR na Slovensku, J.E.
Jakuba Karfíka - 22.5.2012
- Program v Cikkerovej sieni Radnice pri príležitosti Dňa matiek - 10.5.2012
- Prezidenti Slovenska a Slovinska navštívili Banskú Bystricu - 13.4.2012

Program v Cikkerovej sieni Radnice pri príležitosti Dňa učiteľov - 28.3.2012

Odovzdanie Generelu nemotorovej dopravy primátorovi mesta - 27.3.2012, Radnica

Program v Cikkerovej sieni Radnice pri príležitosti MDŽ - 8. marec 2012

V radničnej Cikkerovej sieni si od viceprimátorky prevzali slávnostné ocenenia najlepší športovci mesta za rok 2011 - 15. 2. 2012

Maďarský veľvyslanec navštívil Banskú Bystricu - 10.2.2012

Slávnostné uvedenie 2. doplneného vydania knihy Moja Banská Bystrica do života - 1.2.2012, Radnica

V radničných priestoroch prijal primátor mesta Peter Gogola 30 študentov v rámci mládežníckej výmeny Rotary Youth Exchange - 29.1.2012

Primátor mesta udelil verejné ocenenia za rok 2011 trinástim laureátom - 25. 1. 2012

Pamätná tabuľa na rodnom dome architekta Hudeca

V deň výročia narodenín architekta Ladislava Hudeca 8. januára 2012 odhalili pamätnú tabuľu na jeho rodnom dome v Banskej Bystrici. Architektovi Paríža východu, autorovi desiatok objektov v Šanghaji, Ladislavovi Eduardovi Hudecovi vzdali poctu a úctu k dielu. Budovu Kúrie na Bakossovej ulici bude už navždy zdobiť pamätná tabuľa autorov - architektov, manželov Teplanovcov. Návrh a realizáciu diela financovalo mesto Banská Bystrica sumou takmer tisíc eur. Významnú osobnosť, banskobystrického rodáka Ladislava E. Hudeca prítomným na slávnostnom stretnutí priblížila historička architektúry Klára Kubičková, ktorá zdôraznila, že odhalenie pamätnej tabule je ďalším z krokov smerujúcich k oživeniu pamiatky slávneho architekta. Ocenila spoluprácu odbornej verejnosti, samosprávy, poslancov mestského zastupiteľstva a všetkých, ktorí priložili ruku k dielu, aby bolo meno Ladislava Hudeca natrvalo zapísané v histórii Banskej Bystrice. S menom Ladislava Hudeca bola doteraz v Banskej Bystrici spájaná najmä rodinná vila na Skuteckého ulici. Ako počas stretnutia ozrejmila Eva Furdíková, až podrobné skúmanie cirkevných matričných zápisov potvrdilo, že slávny architekt sa narodil v dome na Bakossovej ulici. „Som hrdý, že Banská Bystrica má slávneho rodáka, ktorého talent a majstrovstvo ocenili aj v ďalekom zahraničí. Ladislav Hudec vytvoril v

Šanghaji desiatky dôležitých stavieb, ktoré sú súčasťou kultúrneho dedičstva. Je našou povinnosťou ctiť si jeho odkaz a pamiatku“, povedal krátko po odhalení pamätnej tabule architektovi Ladislavovi Hudecovi primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Budúci rok bude rokom stodvadsiateho výročia narodenia Ladislava E. Hudeca. Donedávna zabudnutú slávu tejto osobnosti začal odkrývať architekt Štefan Šlachta, vďaka ktorému sa v roku 2008 stala Banská Bystrica dejiskom konferencie o živote a diele L. E. Hudeca. Spoluorganizátormi iniciatívy bola Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici a Spolok architektov Slovenska. Ladislav E. Hudec, autor ázijských mrakodrapov, sa narodil a je pochovaný v Banskej Bystrici. Svetová premiéra dokumentárneho filmu tvorca Ladislava Kaboša pod titulom Zmenil tvár Šanghaja, sa konala 3. septembra 2010, v predvečer slovenského národného dňa na EXPO Šanghaj 2010 v Grand Theatre, ktoré ako prvé kino na Ďalekom Východe navrhol a postavil práve architekt Hudec. / Monika Pastuchová /

Veľvyslankyňa Tureckej republiky v Banskej Bystrici

Primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola prijal 12. Januára 2012 predpoludním veľvyslankyňu Tureckej republiky na Slovensku pani Lebibe Gülhan Ulutekin. Išlo o jednu z prvých pracovných ciest veľvyslankyne po jej nástupe do funkcie. Nosnou témou rozhovoru bolo hľadanie možností spolupráce nášho mesta s predstaviteľmi tureckých samospráv. Peter Gogola s Lebibe Gülhan Ulutekin diskutoval aj o možnostiach kultúrnej, športovej a mládežníckej výmeny. Obe strany prejavili záujem, aby sa prvé kroky v rámci kooperácie začali realizovať už v tomto roku. „Ponúkol som pani veľvyslankyni možnosť prezentovať Turecko prostredníctvom výstav a podujatí v priestoroch našej historickej radnice na Námestí SNP a ona tento návrh úprimne privítala“, konštatoval po oficiálnom prijatí primátor Peter Gogola. Pracovný program veľvyslankyne pokračoval stretnutím s honorárnym konzulom Turecka pôsobiacim v Meste pod Urpínom. /Zdroj Monika Pastuchová/

Stretnutie dobrovoľníkov KDH na Donovaloch

V dňoch 7. - 8. januára 2012 sa na Donovaloch uskutočnilo stretnutie dobrovoľníkov KDH pre nadchádzajúcu kampaň. Školenie bolo zamerané na posilnenie schopností dobrovoľníkov pri osobnej kampani na ulici, mítingoch a od dverí k dverám, ako aj na

ich komunikačné zručnosti prostredníctvom webu a facebooku. Mladých i tých zrelších, ktorí sú mladými na duchu, prišiel pozdraviť v sobotu večer aj predseda KDH Ján Figel: „Skončil sa Európsky rok dobrovoľníctva 2011. Bol som pri jeho iniciácii v r. 2009 ešte ako európsky komisár pre mládež. Som rád, že na Slovensku vďaka návrhu KDH bol prijatý zákon o podpore dobrovoľníctva. Potrebujeme viac vyzdvihnúť prínos dobrovoľníctva. Je to ušľachtilá a spoločensky prospešná forma solidarity, sociálnej angažovanosti i neformálneho učenia sa. Dnes som na Donovaloch stretol početnú mládež z bieleho tímu - dobrovoľníkov KDH. Receptom k úspechu našej spoločnej práce je trojkombinácia: hardworking, teamworking a networking.

Aplikácia mediálnych techník v praxi mestskej polície

Banskobystrickí mestskí policajti absolvovali v januári 2012 vzdelávací projekt Aplikácia mediácie a aplikácia mediálnych techník v praxi mestskej polície. Potvrdením nadobudnutých vedomostí je certifikát, ktorý náčelník Mestskej polície v Banskej Bystrici, Ľubomír Piterka prevzal 20. januára 2012, za prítomnosti primátora Petra Gogolu, od riaditeľa mediačno-komunikačného centra Sova, Martina Dubníčka. Jednotlivé vzdelávacie moduly obsahovali informácie o mediácii a jej využití v praxi, teóriu konfliktov a teóriu komunikácie, s následným tréningom zručností. Očakávaným prínosom celého programu bolo zlepšenie komunikačných zručností a zručností v riešení konfliktných situácií príslušníkov MsP. Ďalším rozmerom je fakt, že vyškolení príslušníci môžu obyvateľov informovať o možnom oficiálnom postupe riešenia sporov mimosúdny konaním. Príslušníci mestskej polície v Banskej Bystrici budú lepšie zvládať konfliktné situácie a zlepšia sa aj ich komunikačné zručnosti. To by mal byť výsledok školenia, ktoré príslušníci absolvovali pre lepšiu kvalitu ich činností. / Monika Pastuchová hovorkyňa primátora/

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky

Mesto Banská Bystrica 20. Januára 2012 oznámilo zákonné vyhlásenie a podmienky volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré sa konali 10. marca 2012 v čase od 7:00 hod. do 22:00 hod., je v zmysle §-u 12 zákona NR SR č.333/2004 Z.z. o voľbách do NR SR v znení neskorších zmien a rozhodnutia predsedu Národnej rady

SR č. 347/2011 zo dňa 19.10.2011 určených 79 volebných okrskov. Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia, mohol požiadať o voľbu poštou. Termín na doručenie žiadosti o voľbu poštou uplynie o polnoci 20. januára 2012. Žiadosť mala byť zaslaná na adresu obecného (mestského, miestneho) úradu v mieste trvalého pobytu, (tak, aby bola doručená najneskôr 50 dní pred dňom volieb). Aktuálne mesto Banská Bystrica eviduje zatiaľ 255 žiadostí o voľbu poštou. Obec (mesto, mestská časť) na adresu v cudzine, ktorú volič uviedol v žiadosti, najneskôr 35 dní pred dňom volieb (t.j. najneskôr 4. 2. 2012) zašle obálku, ktorá obsahuje: hlasovacie lístky- počet bude totožný s počtom zaregistrovaných kandidátnych listín, - obálku - s odtlačkom úradnej pečiatky obce (mesta, mestskej časti); je určená na vloženie jedného hlasovacieho lístka, - poučenie o spôsobe hlasovania - spôsob úpravy hlasovacieho lístka, - návratnú obálku - s heslom „VOLĽBA POŠTOU“, adresou obecného (mestského, miestneho) úradu ako adresáta a adresou voliča v cudzine ako odosielateľa. Občanom, ktorí sa chcú zúčastniť volieb do Národnej rady Slovenskej republiky mimo miesta svojho trvalého pobytu, voličské preukazy vydáva mesto Banská Bystrica od štvrtka 9. februára 2012 do štvrtka 8. marca 2012 Matričný úrad, ohlasovňa pobytu, kancelárie č. 79, 78, v pracovných dňoch v pondelok, v utorok a Voličský preukaz sa vydáva voličovi osobne, alebo prostredníctvom splnomocnenej osoby na základe platného občianskeho preukazu. Zoznam volebných okrskov, adresy volebných miestností a ďalšie potrebné informácie sú zverejnené na oficiálnej webovej stránke mesta www.banskabystrica.sk, resp. boli k dispozícii vo februárovom vydaní Radničných novín.

V meste Banská Bystrica mohlo z celkového počtu 66 622 občanov mesta voliť 66 494 občanov (128 občanov nie je spôsobilých k výkonu volieb)

- vo voličských zoznamoch bolo zapísaných celkom 64 337 občanov mesta Banská Bystrica
- 2157 občanov požiadalo o vydanie voličských preukazov - tieto preukazy im boli vydané a mohli voliť v ktorejkoľvek volebnej miestnosti na území SR
- O voľbu poštou zo zahraničia požiadalo 261 občanov, od ktorých sa vrátilo celkom 213 obálok s hlasovacími lístkami (alebo možno aj prázdnych obálok - to sa nedá zistiť....) Tieto obálky boli zaradené do príslušných okrskov, vhodnené do volebnej urny a započítané do výsledkov volieb.

- Občania 10. marca 2012 volili v 79 volebných okrskoch, v najväčšom okrsku č. 6 (Partizánska cesta 16) bolo zapísaných 1500 voličov a boli medzi nimi aj občania mesta bez trvalého pobytu (bezdomovci - tých je cca. do 1000) , v najmenšom okrsku miestnej časti Iliáš bolo zapísaných 218 voličov. V priemere bolo v jednom okrsku zapísaných 814 voličov. Servisná skupina musela pre jednotlivé okrsky pripraviť zložky obsahujúce 26 volebných lístkov, čo vyžadovalo roztriediť pre volebné okrsky cca. 1,65 mil. kusov (cca. 8 ton) volebných lístkov
- do okrskových volebných komisií delegovali politické strany celkom 1154 členov, čo je v priemere 15 členov do jednej volebnej komisie. Najmenšia komisia mala 10 a najväčšia 18 členov. Spolu so zapisovateľmi bolo preškolených a pripravených celkom 1233 osôb, na príprave volieb však intenzívne pracovalo aj ďalších cca. 30 zamestnancov mesta Banská Bystrica
- v ústave pre výkon väzby na Komenského ul. malo voličské preukazy 30 väzňov, ktorí sa budú môcť zúčastniť volieb - volili do prenosnej volebnej urny v dohodnutom čase
- v ústave pre výkon trestu odňatia slobody na Sládkovičovej ul. má voličské preukazy celkom 74 odsúdených - voliť budú v čase od 10:00 hod. do 12:00 hod.
- v Stredoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb malo voličské preukazy celkom 5 pacientov - budú voliť do prenosnej volebnej urny v dohodnutom čase
- v Nemocnici s poliklinikou malo vybavené voličské preukazy 90 pacientov, z ktorých dvaja pacienti sú hospitalizovaní v "starej nemocnici" (Cesta k nemocnici), v areáli Rooseveltovej nemocnice sa volilo vo vyčlenenej miestnosti č. 567 na piatom poschodí bloku B2 v čase od 9.00 do 11:00 hod. a v čase od 15:00 hod. do 16:00 hod. poobede, prípadne podľa okolností aj pri lôžkach pacientov. Nešlo o samostatný okrsk.
- Kontaktnou osobou v prípade otázok bol vedúci Organizačno-právneho oddelenia MsÚ Banská Bystrica, Peter Jakubec) Monika Pastuchová, hovorkyňa primátora

Plesy v meste

Banská Bystrica má dlhú tradíciu plesov. V období fašiangov boli plesy čoraz obľúbenejšou verejnou spoločenskou formou stretávania sa a zábavy občanov mesta:

III. mestský charitatívny ples

Bystrickú plesovú sezónu 2012 otvoril 14.januára 2012 mestský ples. Tohoročná plesová sezóna v meste sa niesla v charitatívnom duchu . Mesto Banská Bystrica organizovalo 3.ročník v sobotu 14.januára 2012 o19,00 hod. v priestoroch Hotela Lux. Tradíciu charitatívnych mestských plesov založil v roku 2010 primátor Ivan Saktor. 1. ročník sa niesol v znamení Orientu pod názvom „Tisíc a jedna noc“, vlaňajší druhý ročník bol zasa v secesnom štýle „Sen a fantázia secesie“. Výťažok z tejto spoločenskej akcie tradične venoval primátor Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici. Z 1. charitatívneho plesu to bolo 4.150 eur, vlni mohol primátor Peter Gogola odovzdať riaditeľovi DFNSP MUDr. Jánovi Noskovi symbolický šek na 3.000 eur. V programe tohoročného Charitatívneho mestského plesu, ktorý budú moderovať Ján Snopko a Veronika Paulovičová, vystúpi sólista opery SND Ján Babjak, kvintet Roba Opatovského, Dáša Libiaková s kapelou Nothing But Swing, ľudová hudba Štefana Babjaka a formácia Romada Singers Paľa Hromadu.

7. Česko-slovenský bál v Hradci Králové

V partnerskom meste Hradec Králové sa dňa 28.1.2012 sa po siedmy raz stretli priaznivci slovenskej kultúry a členovia Obce Slovákov na Česko-Slovenskom bále.. Predsedníčka Obce Slovákov v partnerskom meste Hradec Králové Júlia Špalková ocenila účasť a spoluprácu s Banskou Bystricou. Na plese vyhrávala naša Ľudová hudba folklórneho súboru Bystrina z Banskej Bystrice. Bál sa konal pod záštitou ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky Mikuláša Dzurindu, primátora mesta Hradec Králové a primátora partnerského mesta Banská Bystrica Petra Gogolu. Ples ako oslava priateľstva medzi Českou a Slovenskou republikou v budove hradeckého Adalbertina je slávnostnou príležitosťou. Ples podporil a osobne sa zúčastnil i europoslanec Oldřich Vlasák. Na schodišti v prízemí hostí víтали s heligónkou a fujarou Jaroslav Sloboda z Martina so svojím kolegom z Turca, ktorých na chvíľku doplnila v kroji členka nášho výboru Ivona Civaňová. Ďalší uvítací ceremoniál

prebiehal pri vchode do predsália, kde rezko vyhrávala Ľudová hudba folklórneho súboru Bystrina z Banskej Bystrice. Pri vchode hostí tradične vítali v krojoch spišskou borovičkou, na zajedenie ponúkali oravskú slaninku s chlebom.

Diecézny ples Banská Bystrica

Diecézne centrum mládeže Maják a Dekanát Banská Bystrica - mesto zorganizovali mladých ľudí Banskobystrickej diecézy na Diecézny ples 2012. Program sa začal 4.2.2012 slávením svätej omše o 16.30 hod. vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici. Miesto konania plesu 4.2.2012 Gymnázium Andreja Sládkoviča, Banská Bystrica, Komenského 18. Od 18.30 hod. Vo vyzdobenej sále Gymnázia Andreja Sládkoviča bol tanečný a kultúrny program, o ktorý sa postarali kapela Pohoda (Jenos' Brothers) a ako špeciálny hosť večera skupina Good Fancy – skokan roka 2010. Počas plesu si absolventi akreditovaného štúdia Animátorskej školy – DCM Špania Dolina prevzali Certifikáty. Diecézny ples v období jari je ples, ktorí organizujú mladí pre mladých, aby aj takýmto spôsobom vydali svedectvo viery. Diecézny ples je tradícia Banskobystrickej diecézy. Každý rok ho pripravujú mladí ľudia v inom meste. Tento rok sa konal 4.2.2012 v Banskej Bystrici, v srdci diecézy. Úlohou Bonity Aurélie bolo pripraviť výzdobu v oranžovej farbe. Výzva znela: „čo najkrajšie a čo najlacnejšie“. Takže sme sa do toho pustili, a to s veľkou chuťou. Oranžovú žiarivú farbu sme zjemnili a z „zelegantnili“ kombináciou s bielou. Biele návleky na stoličky, saténové biele a oranžové mašle dopĺňali kvietkované servítky a stredové šerpy. Servítky a stredová šerpa boli v rovnakom dekore, z netkanej textílie. Trojramenné strieborné svietniky na väčších stoloch a krásne sklené svietniky na kónickú sviečku na menších stoloch sme doplnili drobnými kvetinovými aranžmánmi – ruže, gypsofilka, veľké klinčeky a chryzantémy, samozrejme v bielej farbe. Takto naaranžované kvietky sa „nebili“ so vzorom na stredovej šerpe a servítkach, ale ani nezaniikli. Celková výzdoba bola jemná, no zároveň nápadná a žiarivá. V sále sme sa cítili dobre a nebolo to len výzdobou, ale aj úžasným programom, skvelou hudbou a skvelou zábavou.

Briliantový charitatívny ples v Banskej Bystrici

V Hale Štiavničky v Banskej Bystrici bola plesová noc plná elegancie, drahých kameňov a pomoci. Presne takýto motív mal 21.01.2012 banskobystriický Briliantový ples, ktorý svojim charitatívnym rozmerom pomôže týraným deťom, deťom zo sociálne odkázaných rodín, sirotám a polosirotám. Okrem zábavy, plnej exkluzívnych šperkov sa pomáhalo dobrej veci. Vďaka výťažku z plesu sa mohli aspoň na chvíľu vymaniť z prostredia smútku, nedostatku a problémov, aby zabudli na smutné zážitky z tragických udalostí v rodine. Briliantový ples moderoval Andrej Bičan. Jeho súčasťou bola aj dražba diamantového prsteňa od TOP LINE DIAMONDS. Výťažok z dražby poputoval Nadácii Štvorlístok deťom, ktorej patrónom je moderátor Patrik Herman. Ten sa už dlhé roky venuje tejto ušľachtilej činnosti. Vďaka nadácii Štvorlístok zažilo množstvo detí s pohnutým osudom množstvo zážitkov a krásnych chvíľ. Výťažok z plesu umožní mnohým deťom zo sociálne slabších rodín stráviť leto, aké im nemôžu ich rodičia dopriať. O to sa stará moderátor Patrik Herman prostredníctvom Občianskeho združenia Štvorlístok deťom a organizuje pre ne detský tábor na Môťovej pri Zvolene. Samozrejmosťou súčasťou plesu bola dobrovoľná zbierka, kde každý z prítomných mohol ľubovoľnou čiastkou prispieť nadácii Štvorlístok. Na plese sa v programe predstavili páry z Tanečnej školy Jagermajster, finalisti Česko Slovensko má talent La Gioia s interpretáciami populárnych piesní v štýle belcanta, Orchester Gustava Bromma - Big Band pod vedením Vladimíra Valoviča, ktorý sprevádzal tancujúce celebrity počas Let's Dance či Starmania originál. Briliantový ples Patrik Herman a organizátorka plesu Eva Hricik. „Sme radi, že sme mohli pomôcť deťom a že aj vďaka tejto akcii bude mať množstvo z nich pekné prázdniny,“ povedal Juraj Šuranský, ktorý prsteň a fľašu vína s diamantom do dražby venoval. Celkovo sa podarilo hosťom na Briliantovom plese vyzbierať 2700 €, ktoré okamžite putovali do rúk Patrika Hermana aby aj vďaka nim spríjemnil pár chvíľ tým, ktorí si to nemôžu dovoliť. „Neviem, čo na to povedať. Keď sa človek usmieva, je to znak toho, že je šťastný a vďaka týmto peniažkom bude tých usmiatych detí zase o čosi viac,“ povedal dojatý Patrik Herman. Súčasťou Briliantového plesu bola aj módna prehliadka spoločenských šiat od módnej návrhárky Beaty Lazarovej a tiež dámskej apartnej bielizne od Viery Koričanskej. V nej sa predstavila v hlavnej úlohe aj modelka Ivana Kičikoleva a hostí pobavil aj moderátor Andrej Bičan. „Teší nás, že sa nám v Banskej Bystrici podarilo zorganizovať udalosť, ktorá spojila mnohých ľudí na to, aby pomohli deťom s pohnutými osudmi. Túto tradíciu by sme chceli zachovať

aj do ďalších rokov," povedala organizátorka plesu Eva Hricik. V rámci Briliantového plesu prebiehalo niekoľko dražieb a tiež mohli plesajúci hostia dobrovoľne prispieť. Pôvodne sa mal dražiť len prsteň s čiernym nebrúseným diamantom, no v dražbe sa nakoniec objavila aj fľaša vína s diamantom a svojou troškou prispel aj moderátor Andrej Bičan, ktorý vydražil svoju kravatu.

XII. Univerzitný bál UMB

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici usporiadala XII. univerzitný bál dňa 27. januára 2012. Na tomto kultúrno-spoločenskom podujatí boli medzi významnými hosťami tohtoročného bálu minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Eugen Jurzyca, viceprimátorka Banskej Bystrice Katarína Čižmárová, predseda Správnej rady UMB Ivan Saktor. Už tradične ples úvodným tancom aj napriek poraneniu (2 zlomené rebrá) zahájila rektorka UMB so svojim manželom. O príjemnú zábavu sa celý večer staral známy slovenský humorista Ján Snopko. Počas večera bola zabezpečená hudobná produkcia skupiny Slovak tango. Hlavným hosťom na bále bolo vokálne zoskupenie troch operných spevákov s názvom La Gioia. Všetci si ich dobre pamätali najmä s vystúpenia zo súťaže Česko-Slovensko má talent. Jedným z vrcholov večera bola aj tombola, v ktorej bolo množstvo hodnotných cien, pričom prvou cenou bol televízor s uhlopriečkou 127 cm. K tomu, aby mohol byť zabezpečený nielen kultúrny, ale aj spoločenský program, sa postarali generálni sponzori - Klub telesnej výchovy UMB Banská Bystrica, GAMO a. s., PDP Prievidza a VAV Invest. O tom, že bola dobrá atmosféra, svedčí aj to, že účastníci z plesu odchádzali v skorých ranných hodinách. /Doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD./

5. reprezentačný ples Obchodnej akadémie

5. reprezentačný ples Obchodnej akadémie- rodičov, absolventov a priateľov školy zorganizovala Obchodná akadémia 15. 02. 2013 v priestoroch hotela LUX v Banskej Bystrici. Na plese bol tradične pôsobivý program a dobrá zábava.

Druhý ročník arabsko-slovenského plesu Zenobia

Ples s názvom Zenobia sa uskutočnil 18. 2. 2012 í v rozsiahlych priestoroch hotela DIXON v Banskej Bystrici. Arabský svet a kultúra boli v Banskej Bystrici. Okrem chutných arabských špecialít hostia vychutnávali skvelú atmosféru, príjemných ľudí, arabskú a slovenskú kultúru a množstvo zaujímavých hostí. Moderátorkou večera bola Kvetka Horváthová.

Cena primátora mesta Banská Bystrica

25. januára 2012 sa uskutočnila slávnosť udeľovania prestížnej Ceny primátora mesta a Ceny mesta Banská Bystrica osobnostiam umenia, medicíny, vedy i duchovného života. Ako málo hluku narobia skutočné zázraky! Aké jednoduché sú podstatné udalosti, týmito slovami sa prihovoril primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola hosťom počas slávnostného odovzdávania verejných ocenení za rok 2011. Cikkerova sieň Radnice mesta bola dejiskom odovzdávania Cien mesta Banská Bystrica a Cien primátora za rok 2011. V úvode slávnostného ceremoniálu udelili Čestné občianstvo mesta Banská Bystrica slovenskému hudobnému skladateľovi, dirigentovi a pedagógovi Zdenkovi Mikulovi, narodenému 27. novembra 1916 vo Vyhniach za mimoriadne umelecké výkony a obohatenie ľudského poznania v oblasti hudby. O udelení čestného občianstva rozhodlo Mestské zastupiteľstvo v Banskej Bystrici 8. novembra 2011. Poslanci rozhodujú, v zmysle štatútu mesta Banská Bystrica, aj o udelení prestížnej Ceny mesta. V tomto roku si ju z rúk primátora Petra Gogolu prevzal Mons. František Škoda za celoživotnú duchovnú a akademickú činnosť. Pre veriacich je Mons. František Škoda blízky aj prostredníctvom svojej služby v banskobystrickej katedrále. Osobitne dobre ho poznajú bezdomovci a núdzni ľudia v Banskej Bystrici, ktorým ochotne a nezištne pomáha už 20 rokov. V tomto období je Mons. František Škoda na kňazskej penzii na Biskupskom úrade v Banskej Bystrici.

Cenou mesta Banská Bystrica sa mohli pýšiť aj členovia Dobrovoľného hasičského zboru Šalková. Ocenenie získali za dlhoročnú a výnimočne záslužnú činnosť, záchranu ľudských životov, prírody a majetku. Profesionalitu a odhodlanie preukazuje aj účasťou na súťažiach a reprezentáciou mesta vo vyšších kolách. V úzadí záchranárskej práce nezostáva ani výchova mladej generácie k hasičskému poslaniu či výmena skúsenosti s partnermi. Tento hasičský zbor už desať rokov spolupracuje s nemeckými hasičmi v Halberstade. V súčasnosti má 62 členov (27 žien a 35 mužov).

Primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola sa rozhodol udeliť Cenu primátora za rok 2011 desiatim laureátom (osem jednotlivcov, dva kolektívy). So slovami: chceme vzdať hold vám a vašej práci, vášmu úsiliu, vášmu dielu a príkladu, ktorým ste pre nás ostatných, ako prvého ocenil Karola Benického - in memoriam, za celoživotnú prácu fotografa a tvorivý prínos v oblasti umenia. Napriek tomu, že od roku 1991 žil

Karol Benický v Prahe a jeho rodiskom sa 13. apríla 1940 stali Spišské Hanušovce, v jeho srdci mala miesto aj Banská Bystrica. Karol Benický získal za svoj kumšt, talent a umenie množstvo ocenení. Medzi inými aj zlatú medailu Medzinárodnej federácie fotografického umenia, prvú cenu na celosvetovom Bienále krajinárskej fotografie v Sydney, cenu Európskej únie umenia za umeleckú tvorbu, Výročnú cenu Masarykovej akadémie umenia v Prahe. Cenu primátora prevzala jeho dcéra, pani Jana Toličová.

Laureátkou ceny primátora sa stala aj Oľga Hromadová, operná speváčka a vysokoškolská pedagogička, ktorá má na svojom konte významné umelecké výkony v oblasti hudby a dlhoročnú reprezentáciu mesta. Za interpretáciu postavy Adiny v opere Nápoj lásky a Dolly z muzikálu Hello, Dolly! získala v roku 1988 Cenu Slovenského literárneho fondu a Združenia divadelníkov. Účinkovala v televíznych adaptáciách operiet Netopier, Grófka Marica či Zem úsmevov. Jeden z jej snov sa splnil interpretáciou postavy Mimi (G. Puccini: Bohéma), kde v náročnej pucciniovskej kantiléne zúročila svoju dlhoročnú spevácku prax. Oľga Hromadová si v minulom roku pripomenula významné životné jubileum – 50 rokov. Jej umenie teší divákov i poslucháčov a úspešne znie z operných a divadelných scén.

Lekár - chirurg, vysokoškolský pedagóg prof. MUDr. Peter Kothaj, CSc., bol dnes ocenený za výrazný prínos pre slovenskú medicínu v oblasti chirurgie, vedeckú, výskumnú, pedagogickú a publikačnú činnosť. Na chirurgickej klinike v Banskej Bystrici v roku 1991 zaviedol kompletne spektrum laparoskopických a torakoskopických výkonov. V rámci vedeckej činnosti sa orientuje na klinický výskum, zameraný na výskum radikálnej lymfadenektómie a na problematiku karcinómu pankreasu a pečene. Banskobystrickému chirurgickému pracovisku sa pod vedením prof. Petra Kothaja ako prvému na Slovensku podarilo zaviesť laparoskopickú adrenalektómiu, laparoskopickú kardiomyotómiu a laparoskopickú resekciu žalúdka.

K Cene Mariana Várossa, Striebornej plakete Slovenskej republiky, Cene profesora Martina Kusého, Cene Banskobystrického samosprávneho kraja - Kvetu umenia a kultúry, pribudla Dr. Kláre Kubičkovej aj Cena primátora mesta Banská Bystrica. Získala ju za vedecko-výskumnú činnosť a tvorivý prínos v oblasti umenia, histórie a architektúry. Od roku 1997 pôsobí pani Klára Kubičková v Banskej Bystrici. Venuje sa dejinám architektúry mesta, vo vedeckovýskumnej činnosti sa zameriava na teórie

hodnôt, metódy hodnotenia a kritiky architektúry. Je autorkou mnohých odborných štúdií, spracovala koncepcie a bola kurátorkou vyše sedemdesiatich výstav na Slovensku a v zahraničí. V roku 2011 oslávila Klára Kubičková svoje 75. narodeniny.

Laureátom Ceny primátora mesta Banská Bystrica za rok 2011 sa stal aj tanečník a pedagóg Pavel Lukáč. Patril k prvej generácii tanečných súborov VUSu, SLUKu i dnešnej Štátnej opery v Banskej Bystrici. Osoba Pavla Lukáča je úzko spätá s kultúrou Banskej Bystrice už viac ako 50 rokov, odkedy sa sem ako jeden zo zakladateľov vtedajšieho Divadla Jozefa Gregora Tajovského (DJGT), dnes Štátnej opery, prisťahoval. Pavel Lukáč vstúpil do povedomia odborníkov, ale aj širokej kultúrnej verejnosti, ako vynikajúci tanečník, pedagóg i riaditeľ kultúrnych inštitúcií. Je nositeľom viacerých ocenení. V roku 2011 oslávil jubilejných 80 rokov. Primátor Peter Gogola ho ocenil za tanečnú, choreografickú a pedagogickú činnosť a pôsobenie v oblasti kultúry.

Mons. ThDr. Jaroslav Pecha, PhD., rímskokatolícky kňaz, dekan Farnosti Banská Bystrica - mesto, vysokoškolský učiteľ je ďalšou osobnosťou, ktorá si dnes podvečer prevzala prestížne ocenenie. Získal ho za celoživotnú duchovnú činnosť a zásluhy pri ochrane sakrálnych kultúrnych pamiatok v Banskej Bystrici. Bol aj rovesníkom, blízkym spolupracovníkom a spolužiakom z čias bohosloveckých štúdií banskobystrického biskupa Rudolfa Baláža. Mons. Jaroslav Pecha sa zaslúžil o obnovu a ochranu viacerých významných sakrálnych pamiatok v Banskej Bystrici. Má veľkú zásluhu na vydarenom priebehu návštevy pápeža Jána Pavla II. u nás 12. septembra 2003. Svojou prácou prispieva k rozvoju mesta v duchovnej i hospodárskej oblasti. Verejnosť ho hodnotí ako človeka s veľkou rozvahou a citom pre spravodlivosť.

Akademický maliar doc. Štefan Prukner bol osobnosťou, ktorej ľudský rozmer prerástol hranice totalitných čias a umelecký rozmer prerástol hranice slovenského umenia. Tento vzácny človek nás navždy opustil 24. mája 2011 vo veku nedožitých 80 rokov. Zostáva však zapísaný vo výtvarnom umení rovnako ako v našich srdciach. Aj preto sa primátor Peter Gogola rozhodol udeliť mu Cenu primátora, in memoriam. Za viac ako päťdesiat rokov umeleckej práce vytvoril úžasné množstvo diel. Grafiky, ilustrácie a viac ako desaťtisíc malieb. Ich obsahom sú zložité vzťahy človeka a súčasnej civilizácie. Medzi najznámejšie patria Škola bláznovstiev (1978) a Veľkí inkvizítori (1970). Akademický maliar, doc. Štefan Prukner bol in memoriam ocenený

za celoživotné dielo v oblasti výtvarného umenia. Cenu prevzala manželka pani Zita Skalská.

Ďalšou laureátkou Ceny primátora sa stala predsedníčka občianskej rady Rudlová-Sásová II, zakladajúca členka OZ Náš domov Sásová, Ing. Elena Púchyová. Primátor Peter Gogola vyzdvihol jej nezištnú a obetavú prácu občianskej aktivistky v mestskej časti Sásová. Od roku 1999 aktívne pracuje v občianskom združení Náš domov Sásová. V rámci práce v združení sa snaží pomáhať obyvateľom a podporovať ich účasť na verejnom živote. Aktívne spolupracuje s občianskymi združeniami či mimovládnyimi organizáciami, snaží sa o realizáciu podujatí, ktoré prispievajú k športovému a kultúrno-spoločenskému vyžitiu obyvateľov. Jej nesmierne odhodlanie, aktivitu a ochotu žiť pre iných si všimli obyvatelia sídliska. Tvrdia, že je obdivuhodná, pretože okrem rodinných povinností s prehľadom zvláda verejnú činnosť v prospech iných. Jej snaženie prináša svoje ovocie, pretože ľudia ju potrebujú.

Okrem jednotlivcov oceňoval primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola aj kolektívy. Cenu si prevzali aj Peter Michalica s manželkou Irenou Michalicovou z Múzea Jána Cikkera v Bratislave. Práve Múzeum nesúce meno slávneho banskobystrického rodáka je ocenené za šírenie tvorivého odkazu a diela hudobného skladateľa Jána Cikkera. Múzeum sídli v rodinnej vile, ktorú obýval Ján Cikker od roku 1967 až do svojej smrti. Múzeum a nadácia sa stali hlavnými koordinátormi medzinárodného projektu Storočnica Jána Cikkera, na ktorom spolupracovali s poprednými kultúrnymi inštitúciami na Slovensku i v zahraničí. Cikkerova storočnica, ktorú do svojho kalendára výročí zaradilo aj UNESCO, bola kreatívnym projektom v rámci krajín Vyšegradskej štvorky. Popri operných premiérach, vernisážach, výstavách a desiatkach koncertov na Slovensku i v zahraničí patril k najvýznamnejším podujatiam storočnice koncert v predvečer stých narodenín Jána Cikkera, ktorý sa uskutočnil v srdci Banskej Bystrice, neďaleko jeho rodného domu. V podaní Štátneho komorného orchestra Žilina a husľového virtuóza Petra Michalicu, pod dirigentskou taktovkou Leoša Svárovského odzneli diela Cikkera, Zeljenku, Mozarta a Dvořáka. Slávnostný večer zavŕšilo odhalenie busty Jána Cikkera v priestoroch veľkej siene historickej radnice na hlavnom banskobystrickom námestí, ktorá od tohto okamihu nesie skladateľovo meno.

Za výnimočnú činnosť podpornej skupiny, ktorá združuje ženy s nádorovým ochorením prsníka udelil primátor Peter Gogola Cenu primátora Občianskemu združeniu Viktorky. Venujú sa kultúrnym, vzdelávacím i športovým aktivitám. Informujú sa o najnovších trendoch liečby onkologických ochorení, zdravom životnom štýle, stretávajú sa s odborníkmi, navštevujú sa v nemocniciach. Keď si koncom minulého roka tieto dámy pripomenuli desiate výročie založenia svojho klubu, každá z nich mala jediné želanie – a bolo ním pevné zdravie. To, ktoré sa nedá kúpiť za žiadne peniaze. Spolu sa potešili, zaspomínali na svoju činnosť a rovnako aj na kamarátky, ktorým nebolo dopriate osláv sa zúčastniť. Aktuálne má klub približne 40 členiek z Banskej Bystrice a okolia. Spoločnými silami prekonávajú podobné zdravotné, rodinné či pracovné problémy a ak je to potrebné, dokážu si vzájomne poradiť či povedať láskavé slová. Ich symbolom je červené srdce .

JUDr. Peter Tomka

Diplomat a právnik, laureát Ceny primátora Banskej Bystrice v roku 2012 na novom poste. Novým predsedom Medzinárodného súdneho dvora (International Court of Justice – ICJ) v Haagu sa vo februári 2012 stal jeho bývalý podpredseda, Banskobystričan Peter Tomka. Tomka bol do novej funkcie zvolený z podpredsedníckeho kresla a na predsedníckom poste nahradil bývalého predsedu Hisašihu Owadu z Japonska. Na bývalé Tomkove miesto nastúpil bývalý minister zahraničia štátu Mexiko – Bernardo Sepulveda – Amor. Sudca JUDr. Peter Tomka, CSc. sa narodil 1. júna 1956 v Banskej Bystrici a môžeme ho považovať za veľmi významného slovenského diplomata a právnika. Štúdium práva absolvoval na Právnickej fakulte pražskej Karlovej Univerzity a neskôr na nej pôsobil na katedre medzinárodného práva. V druhej polovici 80-tych rokov pracoval na česko-slovenskom federálnom ministerstve zahraničných vecí na medzinárodnom odbore. Od roku 1991 pôsobil na československej a po rozpade republiky v roku 1993 na slovenskej diplomatickej misii pri Organizácii Spojených národov v New Yorku. Od roku 1993 taktiež pôsobil ako zástupca stáleho predstaviteľa SR pri OSN a neskôr bol ako veľvyslanec vedúci stálej misie SR pri OSN. Od roku 1999 do roku 2003 bol stálym predstaviteľom SR pri OSN. Verejnosti je známy najmä ako agent a vedúci právneho tímu Slovenskej republiky v spore s Maďarskom pred Medzinárodným

súdny dvorom v Haagu vo veci Sústavy vodných diel Gabčíkovo – Nagymaros. Osobne sa zaslúžil za významný úspech SR v tomto spore. V roku 2002 bol Bezpečnostnou radou OSN a Valným zhromaždením OSN zvolený za sudcu Medzinárodného súdneho dvora. Vo februára 2009 bol zvolený za podpredsedu a v roku 2012 za predsedu Medzinárodného súdneho dvora.

Slávnostná prezentácia knihy: V centre spoločnej Európy

Cikkerova sieň v Banskej Bystrici bola 22.02.2012 plná priaznivcov a sympatizantov Jána Figeľa a KDH. Predseda Kresťanskodemokratického hnutia tu prezentoval svoju publikáciu V centre spoločnej Európy s podtitulom Prvým slovenským eurokomisárom. Je to kniha o pôsobení nášho prvého európskeho komisára v centre Európy. SR prinieslo do spoločenstva mnohé pozitívne hodnoty. Zjednotenie Európy je postavené na spoločnom hľadaní dobra. Ján Figeľ sa stretol aj so študentmi Univerzity M. Bela v Banskej Bystrici. Predseda KDH Ján Figeľ diskutoval v aule Univerzity Matej Bela s pedagógmi a študentmi o možnostiach programu Erasmus, ktorý slúži na vzdelávanie študentov v Európe už 25 rokov

Predseda NR SR Pavol Hrušovský

V horskej obci Turecká neďaleko Banskej Bystrice sa v sobotu 18. februára 2012 uskutočnili tradičné krňáčkové preteky - VII. ročník Majstrovstiev Slovenska a zároveň 39. ročník tradičných krňáčkových pretekov o Pohár Slovenskej televízie a Cenu Krížnej. Predseda NR SR Pavol Hrušovský štartoval ako jediný vrcholový politik na krňáčkových pretekoch.

Výsledky volieb do NR SR 2012

V banskobystričkom obvode zvíťazil SMER-SD Politická skepsa, kauzy či protesty dohnali Slovákov k nečakane veľkej účasti na predčasných parlamentných voľbách. Tá celoslovensky dosiahla vyše 59%. Vo volebnom obvode Banská Bystrica ešte o niečo viac – 61,18%. Sila ľavice na Slovensku narástla. Strana SMER-SD získala pohodlnú väčšinu – až 83 poslaneckých mandátov v Národnej rade a od ústavnej väčšiny ju delí len sedem mandátov. Strana Róberta Fica získala celkovo 44,41% podiel na všetkých platných odovzdaných hlasoch voličov. Nasleduje KDH s 8,82%,

o pár desiatín menej – 8,55% získali Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti. Necelých sedem percent, presne 6,89%, získal MOST-HÍD Bélu Bugára, hranicu šiestich percent tesne prekročila tradičná pravicová strana SDKÚ-DS so 6,09%. Poslednou stranou, ktorá sa dostala do Národnej rady Slovenskej republiky je Sloboda a Solidarita, ktorá získala 5,88% hlasov. Pred bránami parlamentu zostala SNS so ziskom štyri a pol percenta hlasov a s vyše štyrmi percentami SMK-MKP. Volebný obvod Banská Bystrica priniesol víťazstvo strane SMER-SD, ktorá tu získala 23 908 hlasov, čo predstavuje 43,02% z celkového počtu 55 564 platných hlasov v tomto obvode. Druhé miesto by podľa ľudí z nášho regiónu patrilo Obyčajným ľuďom a nezávislým osobnostiam, ktorým svoj hlas dalo 6 640 voličov, čo predstavuje 11,95%. SDKÚ-DS získala 5 216 hlasov (9,38%), SaS 4 565 (8,21%), KDH 4 395 (7,9%). Do parlamentu už voliči z banskobystrického obvodu neposlali SNS, ktorej dali 2 169 hlasov (3,9%) a ani celoslovensky zvolený MOST-HÍD, ktorý tu získal 1758 hlasov (3,16%). V rámci volebného obvodu Banská Bystrica potom nasledovali ĽSNS so ziskom 1664 hlasov (2,99%), 99% so ziskom 879 hlasov (1,58%) a desiatku strán najúspešnejších v tomto obvode uzatvára Zmena Zdola – Demokratická únia Slovenska so 789 hlasmi (1,43%). Ktorí Bystričania zasadnú do parlamentu? Z okresu Banská Bystrica sa napokon o priazeň voličov uchádzalo až 79 kandidátov na kandidátkach 18 strán. Záujmy nášho regiónu bude napokon obhajovať iba štvorica poslancov najsilnejšej strany. V najsilnejšej politickej strane SMER-SD sa najvýraznejšie z kandidátov nášho okresu presadil exminister dopravy Ľubomír Vážny, získal až 21 605 preferenčných krúžkov. Do parlamentu zasadnú aj Jana Laššáková (13 357 preferenčných hlasov), Peter Pellegrini (5950 preferenčných hlasov) a Vladimír Baláž (5 569 preferenčných hlasov). Vo výslednom poradí druhej najsilnejšej strany v týchto voľbách – KDH je najvyššie umiestneným kandidátom z nášho okresu Peter Muránsky s 2 957 preferenčnými hlasmi, ktorý sa z 13. miesta zosunul na 15. a teda predposledné zabezpečujúce parlamentné kreslo. V preferenčnom krúžkovaní reálne skončil až na 30. mieste, ale zákon čiastočne myslí aj na číslo na kandidátke. V iných stranách sa už poslanci z nášho regiónu nepresadili. Rovnaký počet mandátov ako KDH získali aj Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti. Na kandidátke tohto politického zoskupenia je vo výsledkoch reprezentantka nášho regiónu nižšie. Mária Homolová skončila v tabuľke preferenčných hlasov 41., nakoľko však ani jej preferenčné hlasy nedosiahli 3% hlasov strany, reálne jej patrí 49. miest z pôvodného 51. miesta na kandidátke.

Dostala 1 635 preferenčných hlasov. MOST-HÍD získal 13 kresiel a najúspešnejšia Banskobystričanka – Monika Geregová si síce vďaka 1060 preferenčným hlasom svoje 78. miesto na kandidátke vylepšila na 59. miesto, v konečných výsledkoch jej však patrí 77. miesto. SDKÚ-DS získalo len 11 kresiel a posledným poslancom, ktorý prekročí brány parlamentu za túto stranu bude Zvolenčan Jozef Mikuš, ktorý ale pôvodne kandidoval s číslom 4. Najvyššie z Banskobystričanov sa umiestnila Miroslava Valková, konkrétne na 25. mieste s 1 655 preferenčnými krúžkami, v reálnych výsledkoch jej patrí 38. miesto (39. miesto na kandidátke). Rovnaký počet mandátov získala aj posledná strana, ktorá sa dostala do parlamentu – Sloboda a Solidarita, a ani tu sa do jedenástky nepresadil žiadny kandidát z nášho okresu. Najvyššie, podľa preferenčného krúžkovania, skončil Miroslav Ivan na 28. mieste s 1 147 preferenčnými hlasmi, v reálnych výsledkoch mu patrí 37. miesto (37. na kandidátke).

Prezidenti Slovinska a Slovenska navštívili Banskú Bystricu

Banská Bystrica, Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič a prezident Slovinska Danilo Türk dňa 13. apríla 2012 navštívili Banskú Bystricu. V Cikkerovej sieni radnice ich prijal primátor Peter Gogola. V rámci slávnostného stretnutia sa pozvaným hosťom prihovorili obaja prezidenti, následne sa zapísali do pamätnej knihy mesta a primátor Peter Gogola im oficiálne odovzdal dary – typickú špaňodolinskú čipku. Súčasťou stretnutia bolo aj krátke vystúpenie fujarového tria Javorová húžva. Program oficiálnej delegácie pokračoval prehliadkou Matejovho domu a kladením vencov k Pamätníku SNP. „Hľadať paralely a podobnosti medzi oboma našimi krajinami je viac než jednoduché, stačí vziať do úvahy základné geopolitické údaje. Dovoľte však byť trochu neskromný a vyjadriť presvedčenie, že práve v Práve v Banskej Bystrici a jej okolí sa môže pán prezident Slovinska vsutku cítiť ako doma a sme vďační nášmu pánovi prezidentovi, že s oficiálnou delegáciou zavítali práve k nám. Ak je Slovinsko známe svojimi krasovými oblasťami, ak slovinské kúpele patria medzi najkvalitnejšie v Európe, ak je celé územie Slovinska posiate termálnymi prameňmi, ak sa krajina pýši krásnymi historickými centrami miest a početnými kostolmi či hradmi, tak všetky tieto skvosty sú v našom meste a okolí sústredené takpovediac na jednom mieste“, zdôraznil vo svojom príhovore primátor Peter Gogola. Najvyšší predstavitelia oboch krajín spolu s ďalšími členmi

oficiálnej delegácie sa z Banskej Bystrice presunuli do Slovenskej Ľupče, kde bol na tamojšom hrade podávaný prezidentom Ivanom Gašparovičom pracovný obed. Monika Pastuchová, hovorkyňa primátora

Stavanie májov

V predvečer 1.mája sa na Námestí SNP tradične stavia máj. Ako po iné roky, aj teraz túto akciu organizovala strana SMER-SD a medzi Banskobystričanmi nechýbal ani predseda vlády Róbert Fico, podpredsedníčka NR SR Jana Laššáková, štátny tajomník MF SR Peter Pellegrini, predseda BB SK Vladimír Maňka a ďalší.

Program začal sprievodom z Huštáku, Dolnou ulicou na Námestie SNP, kde počas stavania mája vystúpia folklórne súbory Urpín, Matičiarik a Radosť s ľudovou hudbou. Máj postavili pred piatou popoludní.

Bývalo zvykom, že k stavaniu mája na Námestí SNP sa pripájalo aj mesto Banská Bystrica. Pravda to bolo za čias, keď sme mali ľavicových primátorov. Teraz akoby vadilo, že k tradícii 1.mája sa tak, ako po iné roky predtým, hlási opäť SMER-SD, navyše tohto roku po predčasných voľbách ako vládna strana.

Trochu čudne vyznieva poznámka nezávislého primátora Petra Gogolu, že táto akcia by mala byť v budúcnosti pod hlavičkou PKO a z Námestia SNP by sa mala vytratiť politika skĺbená s tradíciami. Nebolo by vhodnejšie položiť si otázku, prečo sa k jedinej parlamentnej politickej strane na Slovensku, ktorá si dlhodobo uctieva Prvý máj aj takouto formou, nepridali ostatní organizátori vrátane mesta? Veď tak robia na každej slovenskej dedine a ľuďom vôbec nevádi, kto to organizuje, hlavne že táto odveká tradícia stále žije. Primátor Gogola sa sprievodu zúčastnil.

Zdroj: Bystricoviny.sk

História stavania májov

Máje ako kultúrny jav boli známe už v antike, ako symboly ochrany pred zlými duchmi a chorobami. Neskôr mládenci stavali dievčatám máje ako symbol zelene, života, aby boli dievčence pekné, štíhle a zdravé.

Zo správy z roku 1255 sa dozvedáme, že v nemeckom Aachene stavali stromy na 1. mája, na Turíce a na Jána pred kostol, radnicu, pred domy popredných mešťanov a

všeobecne vážených osôb ako prejav úcty a žičlivosti. Odtiaľ už nebolo ďaleko k myšlienke postaviť máj aj pred dom obdivovaného dievčaťa.

V 15. storočí bolo postavenie mája znakom vážneho záujmu o dievča, ba za určitých okolností mohlo nadobudnúť právny význam. Svedčí o tom rozhodnutie cirkevného súdu v Čechách, ktorý roku 1422 uznal právoplatnosť manželstva na základe sľuby lásky a vernosti a postavenia mája.

Neskôr nadobudli máje u nás diferencovaný význam. V prvom prípade postavil mládenec máj len tomu dievčaťu, o ktoré sa uchádzal. V druhom boli máje spoločným darom mládencom všetkým dospelým dievčatám obce. Tretí variant bol ten, že máj dostalo síce každé dievča, no ak malo svojho mládenca, jej máj bol iný ako tie, ktoré boli kolektívnou pozornosťou mužskej mládeže.

V hornom Gemeri dostávali ešte v prvej tretine 20. storočia dievčatá máje len od svojich nápadníkov. Neskôr mládenci postavili máj každému dievčaťu v dedine. Zatiaľ čo smrek bol individuálnou poctou dievčaťu súcemu na vydaj, breza bola poctou kolektívnou. Súčasťou stavania mája bola obchôdzka mládencom s muzikou po domoch, kde postavili máj, tancovanie s dievčatami, spev príležitostných piesní, pohostenie a obdarovanie mládencom.

Tuniská delegácia mimovládnych organizácií

Primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola sa v máji 2012 stretol so zástupcami tuniskej občianskej spoločnosti. Zahraničná delegácia navštívila Slovensko v rámci projektu PDCS, ktorého cieľom je spoluvytvárať demokratickú kultúru a šíriť demokratické prístupy aj prostredníctvom spolupráce s neziskovými organizáciami. Hlavným predmetom diskusie boli skúsenosti s transformačnými procesmi a spolupráca s mimovládny sektorom. Primátor spolu s členmi Rady pre mimovládne neziskové organizácie prezentovali predovšetkým svoje skúsenosti s projektami v oblasti životného prostredia, práce s mládežou a dobrovoľníctvom. „Veľmi ma teší, že zástupcovia tuniskej občianskej spoločnosti si vybrali práve naše mesto ako poradcu v tak závažnej téme, akou je demokratizácia Tuniska priority cez rozvoj občianskej spoločnosti. Vyslovujem veľkú vďaku našim zástupcom pre mimovládne neziskové organizácie, že na základe príkladov dobrej praxe bola vzájomná diskusia nepochybne veľkým prínosom pre obidve strany," konštatoval

primátor. Stretnutie zhodnotila i predsedníčka Rady pre mimovládne neziskové organizácie Csilla Droppová. „Diskusia so zástupcami mimovládnych neziskových organizácií s tuniskou delegáciou mi intenzívne pripomenula ako sme rozmýšľali a začali vytvárať efektívny mimovládny sektor pred dvomi desaťročiami u nás na Slovensku. Zástupcom tuniskej občianskej spoločnosti sme prízvukovali, že dôležitejšie, ako vytvárať členstvo je aktivizovať ľudí. Mimovládna nezisková organizácia nepotrebuje veľa členov, potrebuje mať ale veľa aktívnych ľudí, ktorí chcú urobiť niečo verejnoprospešné pre iných,“ zdôraznila Droppová. / Barbora Winterová, tlačová tajomníčka /

Veľvyslankyňa Srbskej republiky

Priestory historickej radnice na Námestí SNP v Banskej Bystrici patrili v júni výstave pozoruhodných diel insitného umenia. Mesto pod Urpínom, pri príležitosti vernisáže malieb insitných umelcov z Kovačice, navštívila v sobotu, 9. júna 2012 veľvyslankyňa Srbskej republiky na Slovensku, J.E. Radmila Hrustanović. Vernisáž diel insitných umelcov otvorila srbská veľvyslankyňa. Vernisáži umeleckých diel v budove Radnice predchádzalo prijatie, počas ktorého veľvyslankyňu privítal primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Pani Radmila Hrustanović ocenila výbornú spoluprácu Banskej Bystrice s mestom Kovačica, najmä v oblasti kultúry a vzdelávania. Primátor Peter Gogola tlmočil svoju ambíciu rozšíriť vzájomné vzťahy na ďalšie oblasti a to predovšetkým na prezentáciu obchodných a podnikateľských subjektov i zdieľanie príkladov dobrej praxe z predvstupového obdobia. Predajná výstava obrazov Súčasná tvorba Galéria insitného umenia – Kovačica, potrvá vo foyeri radnice na Námestí SNP v Banskej Bystrici do 24. júna 2012. Ako na vernisáži zdôraznila kurátorka výstavy, riaditeľka Galérie insitného umenia Marija Raspir, diela kovačických umelcov, z ktorých do Banskej Bystrice osobne pricestovali, aj umelci ako Zuzana Veresky, Pavel Hajko a Pavel Cicka. Sú krásnym odzrkadlením života v malebnej mnohonárodnostnej obci ležiacej v úrodnej juhovýchodnej časti Vojvodiny. Kovačica je miestom, kde obyvatelia dodnes zachovávajú svoje ľudové tradície a pestrofarebné obrazy insitného umenia sú toho dôkazom.

Zdroj -hovorkyňa primátora M. Pastuchová

Prijatie českého umelca a pedagóga

Primátor Banskej Bystrice Peter Gogola prijal 11. júna známeho českého herca Jana Přeučila a rektora Akadémie umení v Banskej Bystrici Matúša Ol'hu. Pri príležitosti životného jubilea českého umelca mu poďakoval za výchovu a vedenie študentov akadémie, na ktorej Jan Přeučil pôsobí ako pedagóg Fakulty dramatických umení. Počas stretnutia rezonovala aj myšlienka založenia divadelnej činohry v Banskej Bystrici. „Herectvo Fakulty dramatických umení vnímam ako rodinné striebro Banskej Bystrice a verím, že aj vďaka kvalitným hercom-pedagógom a ich cenným skúsenostiam bude naďalej rásť jeho kvalita a tradícia“, konštatoval primátor mesta. Rektor Akadémie umení Matúš Ol'ha vyzdvihol prínos českého umelca, ktorý sa okrem rozvoja hereckého umenia na akademickej pôde zaslúžil aj o propagáciu fakulty v Prahe. Práve vďaka hostovaniu v českej metropole sa banskobystrickí študenti herectva zviditeľnili aj za hranicami Slovenska. Jednou z hlavných tém spoločnej diskusie bola aj myšlienka založenia divadelnej činohry v Banskej Bystrici. „Som veľmi naklonený myšlienke vzniku divadelného činoherného súboru, ktorý by popri Štátnej opere doplnil a obohatil kultúru v Banskej Bystrici. Úroveň herectva vďaka talentu našich študentov a pedagógov neustále rastie a je prísľubom kvalitnej činohry, akú si naše mesto určite zaslúži“, rozvinul túto myšlienku Peter Gogola. Primátor s hercom Janom Přeučilom a rektorom Akadémie umení Matúšom Ol'hom rozvíjal myšlienky divadelníctva a potrebu založenia banskobystrickej činohry. „V dnešnej mediálnej a pretechnizovanej dobe je nesmierne dôležité zastaviť sa, pekne sa obliecť a ísť večer do divadla. Stretávanie sa s ľuďmi na kultúrnych podujatiach a s tým spojená psychohygiena, obohacovanie a kultivácia nášho jazyka i únik od každodenných starostí, by mali byť pevnou súčasťou našich životov“, zdôraznil na stretnutí Jan Přeučil. Barbora Winterová, tlačová tajomníčka

15. ročník podujatia Rozlúčka z prázdninami

Posledný augustový deň sa v Banskej Bystrici uskutočnil už 15. ročník podujatia „Rozlúčka s prázdninami“, ktoré organizuje okresná organizácia Smer – SD Banská Bystrica. Za účasti okresného predsedu - štátneho tajomníka MF SR Petra Pelegriniho, deti prežili poobedie plné hier, súťaží a atrakcií, ktoré sa zavŕšili veľkolepým ohňostrojom. Viac ako 3000 obyvateľov, ktorí sa prišli rozlúčiť s prázdninami potvrdzuje, že podujatie sa teší veľkej obľube.

Stretnutie generácií na Kališti

Obec Kalište, ktorá ako jediná zo 102 vypálených obcí nebola nikdy obnovená, si pripomenula tragickú udalosť spred 67 rokov spomienkovým stretnutím generácií v sobotu 18. augusta. Viac ako 1500 účastníkov spolu s podpredsedníčkou NR SR Janou Laššákovou, predsedom BBSK Vladimírom Maňkom, štátnymi tajomníkmi Petrom Pellegrinim, Milošom Kotercom a Ivanom Sečíkom, predsedom SZPB Pavlom Sečkárom predstaviteľmi štátnej správy i samosprávy, ako aj priamymi účastníkmi bojov si uctili pamiatku tých, ktorí v plameňoch domov alebo ranou zo zbrane prišli o to najcennejšie, svoj život. Podpredsedníčka NR SR vo svojom vystúpení poukázala na dôležitosť a význam pripomínania si týchto tragických udalostí, pretože kto nepozná svoju históriu nepozná sám seba.

Medaila Jozefa Gabčíka

Od roku 2004 vedie Mgr. Ivan Bartoš, tajomník Klubu vojenských výsadkárov a člen SPB z Banskej Bystrice, viacnásobný držiteľ Jánskeho plakety, ako jediný na Slovensku bulletin Spravodajca klubu vojenských výsadkárov. V roku 2012 na stretnutí KVVS v Žiline bol vyznamenaný pamätnou medailou Jozefa Gabčíka za publikačné a dokumentačné zásluhy.

Kancelária Europe Direct Banská Bystrica

Banskobystrická kancelária celoeurópskej informačnej siete Europe Direct, ktorú už siedmy rok prevádzkovalo Regionálne európske informačné centrum Banská Bystrica pracuje od 28. novembra 2011 v priestoroch Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Europe Direct Banská Bystrica poskytovala v roku 2012 služby v nasledovných oblastiach: V oblasti poskytovania informácií občanom a odbornej verejnosti: Poskytovanie aktuálnych informácií o Európskej únii, Ponuka aktuálnych informačných brožúr Európskej únie, Vyhľadávanie informácií o reáliách Európskej únie (napr. aktuálnych možnostiach štúdia, zamestnania a pod.), Získavanie informácií o legislatíve, politikách a orgánoch Európskej únie, Pomoc pri

získavaní základných informácií o programovej pomoci Európskej únie (napr. štrukturálne fondy), Sledovanie aktuálnych výziev na predkladanie projektov, Možnosť využívania služieb informačnej kancelárie (bezplatná call linka, internet, e-mail na inštitúcie Európskej únie), Sprostredkovanie ponúk a spolupráce na riešení medzinárodných a komunitárnych programov s partnerskými inštitúciami Európskej únie (napr. Kultúra, Leonardo, Socrates, Siedmy rámcový program a pod.), Tvorba a vyhľadávanie databáz informácií o európskych programoch a projektoch so zameraním na verejný a súkromný sektor, Participácia na riešení projektov informačného centra Europe Direct Banská Bystrica. V oblasti publikačnej činnosti: Vydávanie neperiodických odborných publikácií na témy Európskej únie na regionálnej a nadnárodnej úrovni, Publikovanie odborných príspevkov v periodickom informačnom spravodajcovi REIC Banská Bystrica „Európa v regiónoch“. Vydávanie medzinárodného vedeckého časopisu REGION DIRECT. V oblasti poradenstva a konzultácií: Poradenstvo zamerané na prípravu a realizáciu rozvojových projektov z fondov Európskej únie pre verejný a súkromný sektor. Konzultačná činnosť v oblasti štrukturálnych fondov a štátnych podporných programov Európskej únie pre verejný a súkromný sektor. Organizovanie odborných školení, workshopov a seminárov so zameraním na problematiku financovania Európskej únie. Reklamné a inzertné služby v periodickom informačnom spravodajcovi REIC Banská Bystrica „Európa v regiónoch“

VÚC Banskobystrický samosprávny kraj

Šiestou zmenou rozpočtu VÚC 2012 krajskej samosprávy, či návrhom všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií na akcie vo verejnom záujme, alebo na podporu všeobecne prospešných služieb sa v roku 2012 zaoberali poslanci Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK). Ako uviedol vedúci odboru regionálneho rozvoja Úradu BBSK Vladimír Laššák, ktorý nové nariadenie o poskytovaní dotácií poslancom predložil, jeho účelom má byť efektívnejšie, prehľadnejšie a menej komplikované podporovanie projektov na rozvoj kultúrnych, regionálnych a spoločenských aktivít. Poslanci Banskobystrického samosprávneho kraja mali na programe aj schválenie spolufinancovania projektov viacerých stredných škôl, ktoré sa uchádzali o prostriedky z operačného programu Vzdelávanie, ako aj spolufinancovanie projektu stratégie dopravnej obslužnosti kraja

s dôrazom na verejnú dopravu, s ktorým sa župa chce uchádzať o prostriedky z regionálneho operačného programu. Rozhodovali aj o tom, či si župa vezme do nájmu priestory od mesta Banská Bystrica pre svoju Verejnú knižnicu Mikuláša Kováča. Priestory sú v objekte materskej školy na Karpatskej ulici a banskobystrické mestské zastupiteľstvo už odsúhlasilo ich prenájom pre potreby krajskej verejnej knižnice na neurčitú lehotu s nájomným jedno euro ročne.

Občianska rada Podlavice-Skubín

Po konštituovaní novej Občianskej rady Podlavice-Skubín v mesiaci február 2011 bola na prvom stretnutí OR dňa 8.marca 2011 vznesená zo strany predsedu OR pána Ing. Kreutza požiadavka na vytipovanie Hlavných smerov činnosti v najbližšom (strednodobom) období, t.j. v období rokov 2011- 2014. Po obsažnej diskusii zúčastnených členov DR, ako aj v nadväznosti na rozpracované úlohy OR z predchádzajúceho obdobia, možno našu aktivitu smerovať predovšetkým do týchto oblastí:

Príprava a organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí. Za tým účelom úzko spolupracovať so všetkými organizáciami a zložkami v našej mestskej časti. Rozhodujúce akcie organizovať v zrekonštruovanom Kultúrnom dome Podlavice. Nadviazať na tradičné podujatia organizované v priebehu roka, pričom každé podujatie bude mať svojho gestora - organizátora v súčinnosti s poslancami, Mestskou políciou a občanmi, pri úzkej súčinnosti s vedením ZŠ Podlavice, vytvárať podmienky pre účinnejší boj proti narušiteľom verejného poriadku, ako aj porušovateľom zásad dobrého susedského spolunažívania. Podporiť snahu vedenia ZŠ Podlavice na vytvorenie služobne Mestskej polície v priestoroch školy ako aj realizáciu akcie Monitorovací systém ZŠ Podlavice na zasadnutiach OR Podlavice-Skubín operatívne riešiť všetky problémy života našej mestskej časti. Prizývať kompetentných zástupcov mesta s cieľom postupne riešiť všetky aktuálne otázky a problémy. Na jednotlivé zasadnutia OR vytipovať ťažiskový problém ktorý by bol nosným bodom zasadnutia OR

Občianska rada Podlavice Skubín a Spolupráca s poslancami

Volebný obvod č. 2 (Podlavice, Skubín, Uľanka, Jakub, Kostiviarska, Karlovo):

1. PhDr. Ľubica Laššáková

2. Doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc.

3. MUDr. Peter Bielik, PhD.

Požiadavky členov Občianskej rady na poslancov

II. Uznesenie zo zasadnutia OR 15. mája 2012:

1. Na základe oprávnených požiadaviek zabezpečenia účinnosti riešenia prejedávanej problematiky občanov Podlavíc a Skubína na zasadnutiach OR, členovia OR Podlavice-Skubín požadujú účasť aspoň jedného poslanca za VO-2 na svojich pravidelných zasadnutiach.

Protesty proti kauze Gorila

8. februára 2012 na Námestí SNP v Banskej Bystrici protestovalo takmer 2000 ľudí. Riadne vyšetrenie kauzy Gorila bol spoločný názov pre viaceré občianske protestné zhromaždenia, z ktorých prvé sa konalo 27. januára 2012 v Bratislave.. Podľa odhadov sa tohto protestu zúčastnilo 3 000 – 4 000 ľudí. Pridávali sa občania z miest a obcí Slovenska. Banská Bystrica tiež demonštrovala občianskymi protestmi. Občania prejavovali rozhorčenie a dôrazný nesúhlas so zametáním dôkazov o korupčných praktikách a ututľávaním účasti vysokých politikov pod koberec. Cieľom protestu bolo domáhať sa o riadne vyšetrenie kauzy Gorila, pri ktorej vzniklo podozrenie z korupcie vo forme provízií, mafiánskych praktík a rozkrádania štátneho majetku za účasti najvyšších politikov a ich finančných priaznivcov. Neskôr časť organizátorov protestov predstavila a prijala Občiansku výzvu 2012.

Občianska výzva 2012

V Banskej Bystrici dňa 22. februára 2012 uzrela svetlo sveta občianska výzva protestujúca proti praktikám korupcie, mocenských manipulácií a klientelizmu vo verejnom živote. Bola dôsledkom občianskych protestov na území celého Slovenska. Text výzvy a jej signatárov uvádzame do kroniky mesta :

Vážení spoluobčania,

ako spoluorganizátori nedávnych občianskych protestov Vás prosíme o podporu Občianskej výzvy 2012. Spoločne žiadame politikov o zavedenie zmien

podporujúcich zviditeľnenie a potrestanie korupcie a jej aktérov, ako i zmien, ktoré zamedzia jej ďalšiemu nekontrolovanému rozmachu, a tiež väčšie možnosti občanov podieľať sa na spravovaní krajiny. Každá moc musí byť pod kontrolou, inak sa zvrhne na nemoc z moci. Máme zlé skúsenosti s chorobami moci v našej spoločnosti v rôznych oblastiach hospodárskeho života, sociálnej a zdravotnej starostlivosti, v oblasti životného prostredia, v štátnej správe, v samospráve, v školstve a kultúre. Tieto choroby sa volajú korupcia, klientelizmus, slabá vymáhateľnosť práva, ignorovanie morálnych noriem, ovládnutie takmer všetkých sfér života straníckymi nomenklatúrami a nie zodpovednými a čestnými odborníkmi. V roku 1989 sme sa dali do ich liečenia, ale nie vždy úspešne. Vieme, že zneužívanie moci bujnie vtedy, keď nie je pod kontrolou, keď sa nezaujímate o veci verejné. Po viac ako dvadsiatich rokoch je moc zneužívaná na hromadenie ziskov rôznych celoslovenských, regionálnych i miestnych goríl, sasaniek a iných bratstiev mačacích labiek – korupčných politikov, podvodných oligarchov a ich politických lokajov, často s koreňmi v komunistickej minulosti. Protestujeme proti týmto a iným špinavostiam, do ktorých sú namočení politici a politické strany na Slovensku. Chceme zabrániť ďalšiemu zneužívaniu moci a to nielen na celoslovenskej, ale aj na regionálnej a miestnej úrovni. Obmedziť korupciu v celej spoločnosti. Treba prijať tresty, zákony, opatrenia. Potrebná je neustála kontrola volených zástupcov a verejných činiteľov a osôb, ktoré majú dosah na dianie v spoločnosti. Slovensko potrebuje novú víziu spravodlivej spoločnosti. Ďakujeme! *V Banskej Bystrici 22. februára 2012*

Osoba určená na zastupovanie:

Pavol Strhák,

Barbora Bad'urová,

Andrej Čierny,

Viera Dubačová,

Martin Krajčovič,

Klára Kubičková,

Peter Kuchár,

Ján Lago,

Milan Lichý,

Eva Müllerová,

Vladimír Polakovič,

Filip Roháček,

Milan Zbořil,

Vyzývame politikov kandidujúcich vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, vyhlásených na 10. 3. 2012, aby si osvojili požiadavky občanov, ktoré boli spísané po protestoch súvisiacich so zverejnenými údajnými spismi Slovenskej informačnej služby Gorila i so všetkými ďalšími politickými korupčnými aférami.

Vyzývame politikov, aby po zvolení do Národnej rady Slovenskej republiky prijali zákonné zmeny a opatrenia, ktoré povedú ku splneniu požiadaviek občanov, a aby uzákonomili nápravné a preventívne opatrenia proti korupcii na celoslovenskej, ale aj na regionálnej a miestnej úrovni. Žiadame:

Prijať protikorupčné opatrenia minimálne v rozsahu Protikorupčného minima 2012, ktoré je prílohou tejto výzvy. Prijať opatrenia a efektívne kontrolné a sankčné postupy týkajúce sa polície, prokuratúry a súdov na dosiahnutie výrazne lepšej vymáhateľnosti práva: včasné vyšetrenie a rozhodovanie prípadov a zavedenie účinných sankcií voči jednotlivcom v týchto orgánoch, ktorí nesú zodpovednosť za nečinnosť, chyby, zneužitie moci alebo za účasť na trestnom čine.

Zmeniť volebný systém zrušením volebnej kaucie, zvýšením počtu volebných obvodov, oslabením stranického výberu kandidátov a posilnením výberu voliča.

Posilniť referendum na úrovni štátu i samosprávy znížením počtu podpisov nevyhnutných na vyhlásenie referenda, znížením požadovanej účasti na platnosť referenda a zavedením jeho vyššej právnej záväznosti, spresniť právnu účinnosť občianskych petícií.

Obmedziť trestnoprávnu imunitu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky len na výroky v parlamente.

Cestovný ruch v meste a VISIT BB s.r.o. v roku 2012

Do kroniky mesta uvádzame materiál zo zdroja Bystricoviny o cestovnom ruchu v meste.

Podľa primátora Petra Gogolu rozvoj cestovného ruchu zostal aj naďalej strategickou prioritou mesta Banská Bystrica. V roku 2012 ho marketingovo podporovala súkromná spoločnosť VISIT BB s.r.o. s 30-percentným podielom samosprávy. Keď nastupoval Peter Gogola do funkcie primátora, podľa prieskumov verejnej mienky Banskobystričania si najviac želali bezpečné, čisté a atraktívne mesto s dostatkom pracovných príležitostí. Pri úvahách ako ďalej mu vyšlo, že keď skolabovali všetky väčšie fabriky v meste, mohol to vyriešiť jedine cestovný ruch. „Je to jedno z mála odvetví, ktoré rástlo aj v období krízy. *Slovensko má v tejto oblasti stále najväčšie rezervy, ale aj najväčší potenciál a ten vidím jednoznačne aj v meste pod Urpínom*“ povedal primátor. V tomto volebnom období vznikol na mestskom úrade nový odbor propagácie, ktorý vedie Karin Graciasová Šikulová. Tento odbor analyzuje a koordinuje rozvoj kultúry, športu, informačného centra a cestovného ruchu. Jeho partnerom je spoločnosť VISIT BB s.r.o., ktorej poslaním je rozvoja propagácia mesta v oblasti cestovného ruchu. Konateľ spoločnosti VISIT BB s.r.o. Roman Neradný predstavil činnosť tejto marketingovej a propagačnej agentúry za minulý rok. Podľa prieskumov, ktoré agentúra vykonala, je mesto Banská Bystrica málo viditeľné. „*Dokonca samotní obyvatelia Banskej Bystrice si myslia, že v meste sa toho len veľmi málo deje,*“ uviedol Neradný. Svoju pozíciu turistického centra si mesto musí zlepšovať najmä po marketingovej a komunikačnej stránke, čo má na starosti práve VISIT BB s.r.o. Chce vytvoriť silnú značku mesta ako turistickej destinácie, ktorú budú ľudia poznať na Slovensku i v zahraničí. V roku 2012 prebehlo 32 kampaní, v ktorých sa propagovalo 28 subjektov a tie ich aj spolufinancovali. Okrem citylightov a billboardov v meste a po Slovensku to bola aj inzercia v dvojtýždenníku „Novinky“ či vznik novej internetovej stránky www.visitbanskabystrica.sk. V súčasnosti stále beží celoslovenská kampaň „Aj toto je Banská Bystrica.“ Podľa Neradného je dnes mediálna hodnota značky mesta Banská Bystrica ako turistickej destinácie viac ako 340 000 eur. Hospodárenie VISIT BB s.r.o. predstavovalo vlani v tržbách 212 138 eur, náklady boli na úrovni 210 000 eur. Väčšinu tržieb tvorili príjmy od podnikateľov v cestovnom ruchu za prezentáciu a propagáciu ich produktov pod jednotným vizuálom. Mesto zaplatilo agentúre za svoju propagáciu 25 000 eur. Vďaka akciám a kampaniam agentúry VISIT BB s.r.o. zaznamenalo mesto stúpajúcu návštevnosť podujatí, ako bola napríklad trojnásobne početnejšia prehliadky mestských pamätihodností pri príležitosti Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu. Najväčšiu rezervu v rozvoji cestovného ruchu vidí Neradný v nedostatku vhodných

produktov, vrátane ich nedostatočnej prezentácii a propagácii, čo sa týka aj tradičných podujatí organizovaných mestom a mestskými organizáciami. Banská Bystrica stále nie je dostatočne atraktívnym mestom pre návštevníkov.

Škoda, že Peter Gogola sa o cestovnom ruchu neradí v prvom rade so skutočnými odborníkmi. Okrem kontroverzného projektu „More“, o ktorom sme podrobne informovali v inom článku, totiž nezneli na tlačovke z úst primátora celkom dôveryhodne ani slová o príklade z Rakúska. *„Rakúšania sa začiatkom 60-tych rokov minulého storočia rozhodli, že nechcú byť národom drevorubačov a pastierov a svoj rozvoj postavili na cestovnom ruchu. My sme v podobnej situácii,“* povedal primátor.

Ibaže Rakúšania mali vždy nielen vyspelý priemysel so službami, ale na rozdiel od nás aj ničím nerušený rozvoj všetkých odvetví národného hospodárstva, vrátane poľnohospodárstva či cestovného ruchu. Nehovoriac o dávnej histórii Rakúsko-Uhorskej monarchie, ktorej boli centrom, kým my sa nachádzali skôr na jej okraji. Ale to je už o niečom inom...*Zdroj: Bystricoviny.sk*

Vznikla Komora obrody rómskeho národa (KORN)

Dňa 28. apríla 2012 v Banskej Bystrici bola na základe výzvy viacerých občianskych združení a osobností založená Komora obrody rómskeho národa (KORN). Organizácia s právnou subjektivitou, v ktorej sa združujú mimovládne organizácie a osobnosti angažujúce sa v riešení problémov Rómov. Hlavnou činnosťou KORN je podpora práv a záujmov Rómov, snaha o zlepšenie ich pracovných podmienok a podmienok výkonu ich profesie a spolupodieľanie sa na rozvoji rómskeho národa.

Cieľom Komory obrody rómskeho národa (KORN) je vytvoriť flexibilný a vysoko odborný a kvalifikovaný orgán, ktorý sa bude na občianskom princípe podieľať na riešení problémov komunity a spoločnosti. Bude združovať fyzické a právnické osoby, aktívne napomáhať ku všeobecnému, prospešnému a všestrannému pozdvihnutiu rómskej národnostnej menšiny. Zvyšovať kvalitu činnosti existujúcich a novovytvorených neziskových organizácií, tak aby boli postupne pripravené na nové sociálno-ekonomické a politické podmienky v SR a stotožnili sa s občianskym princípom spolunažívania.

Ďalej KORN ponúka spoločný postup v systéme riešenia a navrhovania metód, foriem riešenia problémov Rómov na území SR a v jednotlivých regiónoch. OZ

KORN má celoslovenskú organizačnú a poradenskú štruktúru, ktorá bude nosnou kostrou spoločnosti.

Zámerom organizácie je úspešne participovať na dosiahnutí cieľov zahrnutých v programoch medzinárodnej iniciatívy pod názvom Dekáda inklúzie Rómov. Spoluprácou na stratégiách pre integráciu Rómov chce KORN zlepšiť postavenie Rómov, bojovať za ľudské práva, rozvíjať multikulturalizmus a posilniť identitu Rómov predovšetkým v oblasti kultúry a jazyka.

Zakladateľmi Komory obrody rómskeho národa (KORN) sa stali:

- 1.Ladislav Škrváň, delegovaný za Banskobystrický kraj,
- 2.Eduard Čonka, delegovaný za Nitriansky kraj,
- 3.František Rác, delegovaný za Trenčiansky kraj,
- 4.Julius Gruľo, delegovaný za Košický kraj,
- 5.Emil Samko, delegovaný za Prešovský kraj,
- 6.Emil Čonka, delegovaný za Žilinský kraj,
- 7.Jozef Šándor, delegovaný za Trnavský kraj,
- 8.Roman Rybár, delegovaný rómskou mládežou v SR.

Prípravný výbor sa na svojom prvom zasadí venoval okrem otázok založenia KORN-u aj téme presťahovania Úradu splnomocnenca na východné Slovensko. Podľa názoru prípravného výboru Komory obrody Rómskeho národa, je nezmyselné presťahovanie Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity na východ do metropoly Spiša. Úrad splnomocnenca vlády by mal byť v blízkosti vlády, aby okamžite mohol riešiť problémy s vládou v SR, a na implementáciu dohodnutých opatrení má mať vysunuté pracovisko odborníkov. Je to skôr dehonestujúce a neefektívne riešenie. Dôležité je posilniť úrad o kompetencie, aby tak mohlo dôjsť ku sfunkčneniu úradu. Navrhujeme, aby bol odvolaný terajší splnomocnenec vlády pre rómske komunity, aby sa sfunkčnil úrad, a aby sa mu zvýšili kompetencie.

Zarazil nás výrok premiéra SR o ústupkoch z hľadiska rozsahu ľudských práv. My nie sme toho názoru ako on. Problém sa dá riešiť štandardnými metódami, bez porušenia ľudských práv. Dobré rozumieme, že štandardným argumentom pre ekonomický rast je vytvorenie dostatočného počtu pracovných miest pre občanov SR

a rastúcu populáciu , alebo reprodukčné zdravie, teda právo muža a ženy na informácie, právo na prístup k bezpečným, efektívnym a akceptovateľným metódam plánovaného rodičovstva podľa vlastného výberu, ktoré nie sú proti zákonom, ktoré je možné riešiť humánne premysleným riadením ľudskej plodnosti.

Odmietame násilné praktiky, o ktorých sa zmienil (znižovanie sociálnych štátnych dávok, vybudovaním internátnych škôl a obmedzovaní Rómom zúčastňovať sa vo veciach verejných), pretože sú asimilačné, segregáčne a nedôstojné ľudského bytia.

KOMORA OBRODY RÓMSKEHO NÁRODA (KORN) premiéra žiada o akceptovanie a spoluprácu pri riešení spoločenských problémov, ktoré sa týkajú hlavne integrácie minoritnej spoločnosti Rómov do majoritnej spoločnosti. Pri tvorbe systémových zmien a riešení , a pri napĺňaní stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020,ako poradného orgánu Vláde SR.

Žiadame :

Vytvorte pre nás dostatočný počet pracovných miest, aby ste nás nevychovávali bez práce a závislých na štátnych sociálnych dávkach,

zabezpečte nám aby sa rasová diskriminácia a xenofóbia nešírila v SR, a žiadame verejné a tvrdé odsúdenie rasistických zoskupení a ich akcií,

zabezpečte vysporiadanie pozemkov, pretože my sme tu doma v SR už najmenej 700 rokov, a chceme dôstojne spolunažívať s majoritnou spoločnosťou, bez akýchkoľvek nárokov na autonómiu,

zabezpečte nám , aby sme mohli rozvíjať našu kultúru,

zabezpečte aby nedochádzalo k prepojeniu nebankových subjektov a exekútorov, zmeňte exekútorový zákon a vytvorte Banku pre chudobných,

zabezpečte osvetovú kampaň proti zadlžovaniu v nebankových subjektoch a u úžerníkov,

zabezpečte nám dôstojné vzdelávanie, nie rigidné,

zabezpečte nástroje evaluácie, rozpracovanie akčných plánov a finančné krytie pre stratégie integrácie Rómov do EU,

zabezpečte bezpečnosť všetkých občanov SR.

A keď žiadame poznáme aj možné riešenia našich požiadaviek, preto vás Vážený pán predseda vlády SR žiadame o prijatie a o rokovanie o našich požiadavkách.

Otvorenie severného obchvatu v Banskej Bystrici

Za prítomnosti predsedu vlády SR pána Róberta Fica, ministra dopravy a regionálneho rozvoja SR Jána Počiateka a francúzskeho veľvyslanca J.E. pána Jean-Marie Brunabol 27.7.2012 slávnostne otvorený posledný, štvrtý úsek projektu rýchlostnej cesty R1-PR1BINA, Banská Bystrica - severný obchvat . Otvoril ho Koncesionár PPP projektu R1-PR1BINA, spoločnosť GRANVIA, a.s. „Sme radi, že úsek odovzdávame dokončený v stanovenom termíne. Predovšetkým sa chceme poďakovať všetkým, ktorí sa na projekte podieľali za skvele odvedenú prácu a plné nasadenie, ale tiež Banskobystričanom za trpezlivosť a pochopenie počas výstavby. Sme presvedčení, že obchvat výrazne pomôže mestu a uľahčí dopravu motoristom,“ povedal generálny riaditeľ spoločnosti GRANVIA, a.s., Eric Genetre. Verejným obstarávateľom stavby je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Zhotoviteľ stavby, spoločnosť Granvia Construction, s.r.o postavila obchvat za 36 mesiacov. Obchvat meria 5,7 km a nachádzajú sa na ňom 4 mimoúrovňové križovatky, 24 mostov a premostení a takmer 6 km protihlukových stien. Celková dĺžka novovybudovaných komunikácií vrátane križovatkových vetiev dosiahla dĺžku takmer 13 km. V období najintenzívnejších prác na stavbe pracovalo denne až 900 pracovníkov. Dokončenie poslednej fázy výstavby prvého infraštruktúrneho PPP projektu na Slovensku tak odštartuje prevádzku a údržbu všetkých štyroch úsekov projektu R1-PR1BINA. Koncesionár bude zabezpečovať ich správu a údržbu až do roku 2041, kedy musí rýchlocestu odovzdať verejnému obstarávateľovi v stave, ktorý definuje Koncesná zmluva.

Severný obchvat Banskej Bystrice je úsek Rýchlostnej cesty R1, ktorý zároveň slúži ako severný obchvat Banskej Bystrice. Obchvat bol vo výstavbe od roku 2009. Slávnostné otvorenie sa uskutočnilo 27. júla 2012. Úsek je dlhý 5,672 km

Severný obchvat Banskej Bystrice zapracovaný do koncepcie Územného plánu aglomerácie Banská Bystrica schváleného v roku 1976. Dôvodom na obchvat bol problémový prieťah cesty I/66 a hrozba povodňových vôd na rieke Hron. Do trasy R1 bol úsek zaradený až uznesením Vlády SR č. 882 v decembri roku 2008 Neskôr bol zaradený medzi štyri úseky Rýchlostnej cesty R1, ktoré sa realizujú v druhom z troch

balíčkov PPP pod názvom PR1BINA. Celkovo ide o 51,6 km úsekov R1: Nitra - Selenec, Selenec - Beladice, Beladice - Tekovské Nemce a samotného obchvatu. Na tieto úseky má konzorciu GRANVIA 30-ročnú zmluvu so štátom na „naprojektovanie (Design), výstavbu (Build), financovanie (Finance), prevádzku (Operate) a údržbu (Maintenance)“. Zmluva s Ministerstvom dopravy bola podpísaná 23. marca 2009.¹ Celkové náklady na stavbu cesty Granvia tají.

Mesto Banská Bystrica projekt podporuje, medzi jeho výhody patrí presmerovanie tranzitnej dopravy a odľahčenie zaťaženej úseku okolo Hrona prechádzajúceho centrom mesta čo je dôležité aj z ekologického hľadiska. Podľa analýz Výskumného ústavu dopravného po dobudovaní obchvatu a presunutí až 58% dopravy z cesty I/66 sa počet dopravných nehôd zníži o 8 až 9 (približne 38%), vodiči osobných áut ušetria tri a nákladných áut dve minúty jazdy. Časové úspory by mali byť 1,7 mil € ročne.

Trasa severného obchvatu sa začína mimoúrovňovou križovatkou Kostiviarska v rovnomennej mestskej časti. Nová trasa R1 sa tu odkloní od cesty I/59 vedúcej na sever smerom na Harmanec (Martin) a Donovaly (Ružomberok). Severný obchvat križuje železničnú trať Zvolen - Vrútky. Križovatka Rudlová pripája miestnu komunikáciu vedúcu do Rudlovej a do severnej časti centra mesta. Po križovatke Bánoš nasleduje križovatka Cementáreň vo východnej časti mesta kde sa obchvat napája na súčasnú cestu I/66. Úsek bude mať celkovo 24 mostných objektov, 16 protihlukových stien a 12 oporných múrov. Vrátane križovatiek a ich vetiev bolo celkovo postavených takmer 13 kilometrov komunikácií. Trasa by podľa plánov mala pokračovať ďalej cez masív Nízkyh Tatier až po Ružomberok kde sa napojí na D1. V najbližších rokoch sa však s touto trasou nepočíta. Ministerstvo dopravy sa v auguste 2012 vyjadrilo, že úsek nie je dostatočne pripravený, aby sa naň mohli použiť eurofondy na roky 2007 až 2013. Pravdepodobne sa tak začne stavať až z eurofondov na roky 2014 až 2020. Výstavba bola realizovaná firmou Granvia Construction s.r.o. Stavebné práce na úsekoch PR1BINA sa začali 28.8.2009 pričom projektová príprava a prípravné práce prebiehali už od konca marca 2009. Podľa Denníka SME citovaného na diskusnom fóre dialnice.info na sa obchvate v auguste 2011 asfaltuje a pokračuje sa v budovaní protihlukových stien. Podľa posledných správ o postupe prác z webu zhotoviteľa bolo k 31.7. 2011 dokončených 140 a rozpracovaných 136 stavebných objektov. Súčasťou prác je aj oprava železničného

tunela a výstavba nového železničného mostu na trati Zvolen - Banská Bystrica - Vrútky. Od 19. septembra 2011 bol v užívaní nový výjazd z Banskej Bystrice smerom na Brezno vedený už po novej trase R1. Doprava je presmerovaná z pôvodnej cesty I/66 na novú, zatiaľ v poloprofile. Po dokončení výstavby bude tento úsek slúžiť iba ako výjazd z mesta, do mesta sa bude vchádzať po pôvodnej ceste I/66. Celý severný obchvat bol slávnostne otvorený 27. júla 2012 predpoludním, pre bežnú prevádzku bol otvorený približne o 18:00 v ten deň.^[2] Otvorenie sa uskutočnilo deň pred plánovaným otvorením.

Mesto Banská Bystrica má funkčný systém manažérstva kvality

Certifikačný orgán pod vedením riaditeľa divízie MS TÜV SÜD Slovakia s.r.o., Branislava Chmela, vykonal koncom mája 2012 tretí dozorný audit podľa normy ISO 9001:2009. Dozorný audit bol zameraný na systém manažérstva kvality bankobystrickej samosprávy. Na základe zistení certifikačný orgán konštatuje, že mesto Banská Bystrica má funkčný systém manažérstva kvality a má vytvorené predpoklady pre ďalšie zlepšovanie kvality.

Audit bol realizovaný na stavebnom úrade, na odbore sociálnych vecí, na odbore propagácie, ekonomickom odbore, na oddelení prvého príjmu, na oddelení riadenia ľudských zdrojov, na oddelení verejného obstarávania. Metódou náhodného výberu boli preskúmané procesy a riadenie príslušných záznamov.

Z výsledkov certifikačného auditu vyplýva, že pozitívny posun oproti minulému roku nastal na oddelení prvého príjmu, odbore sociálnych vecí, stavebnom úrade (zriadenie spoločného obecného úradu) a odbore propagácie (transparente spracovaný projekt každej akcie, súčinnosť organizácií).

Zo správy o výsledku dozorného auditu vyplývajú aj odporúčania a zistenia, o.i. v rámci oddelenia prvého príjmu vyhodnotiť trend vývoja sťažností a podnetov či v kartách procesov uvádzať merateľné ukazovatele a pri cieľoch uvádzať termíny a zodpovednosti. Monika Pastuchová

Politika kvality Mesta Banská Bystrica

Politika kvality Mesta Banská Bystrica definuje víziu a poslanie mesta. Víziou mesta je budovať infraštruktúru v Banskej Bystrici tak, aby plnila v stredoslovenskom regióne úlohu nástupného centra cestovného ruchu, centra školstva, kultúry, administratívy a podnikania. Poslaním mesta je formovať Banskú Bystricu ako stredoslovenské metropolitné centrum, ktoré využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov.

Pre dosiahnutie vízie a plnenie poslania uplatňuje Mesto Banská Bystrica v súlade s Politikou kvality nasledovné zásady:

- otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom/klientom, dodávateľom a ostatným zainteresovaným stranám,
- plnenie právnych a ostatných požiadaviek,
- neustále zvyšovanie kvality služieb poskytovaných obyvateľom
- dodržiavanie kvality služieb a produktov vyžaduje mesto aj od svojich partnerov, zvýšenie záujmu a zapojenie občanov do riešenia vecí verejných,
- zameranie sa na prevenciu ochrany životného prostredia a zvyšovanie environmentálneho povedomia a kvality života v meste,
- odborným vzdelávaním zamestnancov mesta sústavné zvyšovanie ich kvalifikácie.

Napĺňanie vízie, poslania a politiky mesta sa zabezpečuje prostredníctvom stanovených cieľov, čím sa zabezpečuje sústavné zlepšovanie kvality služieb mesta a života obyvateľov a návštevníkov mesta.

Rozvoj mesta v roku 2012

Rozvoj Mesta ovplyvňuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2007 - 2013 (PHSR). Ide o strednodobý strategický dokument, ktorý definuje komplexnú predstavu o budúcom rozvoji Mesta Banská Bystrica a napĺňaním a realizovaním jeho konkrétnych aktivít zabezpečuje koncepčný rozvoj Mesta. PHSR vychádza zo štyroch strategických cieľov, ktorých

úlohou je zabezpečiť ekonomický rozvoj, rozvoj ľudských zdrojov, sociálny rozvoj, technickú infraštruktúru a ochranu životného prostredia.

Rozpočet Mesta na rok 2012 bol schválený v decembri 2011, pričom pri schvaľovaní rozpočtu bol kladený dôraz najmä na plnenie základných funkcií samosprávy. Preto bolo v rozpočte odsúhlasené zvýšenie finančných prostriedkov potrebných pre výstavbu, rekonštrukciu aj opravu miestnych komunikácií, ktorých technický stav predstavuje jeden z kľúčových problémov Mesta.

Zároveň, keďže v dôsledku revízie OPIS bol Mestu Ministerstvom financií pozastavený projekt elektronizácie, aby sa mohli aspoň čiastočne plniť jednotlivé plánované aktivity egovernmentu v meste prostredníctvom informatizácie a rozvoja elektronických služieb, v rozpočte sa vyčlenili prostriedky na financovanie 1. etapy tohto projektu. Táto skutočnosť sa odrazila na miere realizácie ostatných jednotlivých plánovaných aktivít akčného plánu PHSR v roku 2012. Spomedzi aktivít zahrnutých v strategických cieľoch spomenieme niektoré významné akcie.

Po podpise Dodatku k Zmluve o poskytnutí NFP sa v decembri 2012 začal realizovať europrojekt Komunitné multifunkčné centrum - KOMUCE, Banská Bystrica zameraný na oblasť sociálnej starostlivosti.

V roku 2012 sa začal realizovať aj europrojekt Od dávok k platenej práci, ktorý je tak isto zameraný na plnenie aktivít v sociálnej oblasti a rieši začlenenie dlhodobo nezamestnaných do pracovného procesu prostredníctvom medzitrhu práce.

V tomto roku bolo schválené Úradom vlády SR aj doplnenie Lokálnej stratégie komplexného prístupu k MRK o nových partnerov Mesta.

V oblasti školstva sa ani v roku 2012 nezačala plánovaná rekonštrukcia v roku 2009 schválených 4 základných škôl v rámci Regionálneho operačného programu, jednak z dôvodu pozastavenia Ministerstvom pôdohospodárstva kvôli nedostatku alokovaných financií pre túto výzvu (ZŠ Moskovská) a jednak z dôvodu neschválenia dokumentácie z verejného obstarávania na jednotlivé aktivity projektu pre ďalšie 3 roky.

V oblasti rozvoja ľudských zdrojov boli realizované aktivity zamerané na skvalitnenie podmienok pre trávenie voľného času prostredníctvom menších grantových projektov Mosty, ktoré spájajú nielen brehy a Šašovská dolina, zelené miesto pre oddych.

Výchovný - vzdelávacie aktivity zamerané hlavne na oblasť separácie odpadu a dopravnú výchovu boli realizované v rámci projektov financovaných z mimorozpočtových zdrojov, napr. Európsky týždeň mobility, kde Mesto získalo ocenenie za aktívny strategický prístup pri riešení mobility v oblasti nemotorovej dopravy v meste.

V roku 2012 bolo celkovo pripravených 7 investičných projektových zámerov, z ktorých realizáciu 3 sa podarilo získať Mestu spolufinancovanie z mimorozpočtových zdrojov.

V oblasti neinvestičných zámerov bolo podaných 25 žiadostí o NFP alebo grant na realizáciu neinvestičných zámerov, z ktorých bolo 13 schválených.

Celkovo bolo z mimorozpočtových zdrojov v roku 2012 realizovaných 15 projektov. Čo sa týka plnenia aktivít z PHSR, v roku 2012 bolo realizovaných 45 z plánovaných 70 aktivít.

Cestovný ruch v meste

V rámci Mesta Banská Bystrica zastrešuje kvalitný a rýchly prísun informácií pre návštevníkov mesta Informačné centrum. Jeho priemerná denná návštevnosť v roku 2012 dosiahla 75 klientov, pričom plánovaná hodnota bola stanovená na 90 klientov.

Dopad ekonomickej krízy a tým aj pokles kúpyschopnosti obyvateľstva sa prejavil v návštevnosti v roku 2012. Môže sa konštatovať, že v porovnaní s rokom 2011 bol zaznamenaný mierny nárast návštevnosti. Vznik nových subjektov, ktoré participujú na rozvoji cestovného ruchu v Mesta Banská Bystrica, konkrétne Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko a spoločnosť VISIT Banská Bystrica, je predpokladom pozitívneho dopadu na počet návštevníkov v Meste Banská Bystrica.

Počet klientov, ktorí využívajú sprievodcovské služby IC prevýšil plánovanú hodnotu v roku 2012. Je predpoklad, že tento nárast nastal v dôsledku rozšírenia ponuky sprievodcovských služieb Informačného centra, tiež aktívneho zapojenia Informačného centra v rámci celosvetových podujatí ako sú Svetový deň sprievodcov CR, Svetový deň CR, kde bola zaznamenaná vysoká návštevnosť klientov. Zároveň sa zvýšil počet klientov, ktorí využívajú pravidelný mesačný produkt IC - Potulky mestom.

Znovuobjavené pamätihodnosti Banskej Bystrice

Bulletin o Banskej Bystrici s podtitulom: Fragments z histórie sú ozdobou každého mesta, bol vydaný v apríli 2012 v náklade cca tisíc kusov. Skladačku vydalo grafické štúdio INAK s finančnou podporou mesta Banská Bystrica. Jeho úlohou je pripomínať fragmenty z histórie, znovu objavovať pamätihodnosti mesta pod Urpínom. Popularizuje fakty, že Cikkerova znelka Slobodného slovenského vysieláča bola inšpirovaná Marseillaisou, že požiar, ktorý v roku 1761 zachvátil Banskú Bystricu, úplne roztavil cínové píšťaly organu v Kapitulskej kostole, že vzácny L'aliovník tulipánokvetý, národný strom štátov Tennessee a Indiana, rastie aj za evanjelickým kostolom, vo vstupnej časti cintorína v Lazovnej ulici. Tieto a ďalšie zaujímavosti sa možno dozvedieť po prečítaní novej skladačky Znovuobjavené pamätihodnosti Banskej Bystrice. Publikácia bude k dispozícii (bezplatne) v Informačnom centre na Námestí SNP. Do začiatku letnej turistickej sezóny vznikli aj jazykové mutácie v angličtine a v nemčine (po 500 kusov). Poďakovanie za vznik a zostavenie informačného materiálu patrí členom Komisie pre pamätihodnosti mesta, redakcii časopisu Permon, koordinátorke projektu Ing. arch. Danici Turčanovej a všetkým, ktorí sa pričínili o vznik tohto zaujímavého diela. Mesto Banská Bystrica sa snaží odhaľovať svoje pamätihodnosti a približovať ich verejnosti aj sériou článkov v mestskom periodiku. Banskobystrická samospráva venuje veľkú pozornosť ochrane svojich pamätihodností a preto schválila Všeobecne záväzné nariadenie o ich evidencii, kde upravuje spôsob tvorenia a odborného vedenia zoznamov, určuje podmienky výberu a zápisu do registrov. Skladačka znovuobjavených pamätihodností Banskej Bystrice popisuje šesť nehmotných pamätihodností a desať hmotných pamätihodností. Ide o výber zo Zoznamu pamätihodností, ktorý bol schválený v roku 2011. Zoznam je otvorený a je možné dopĺňať ho po posúdení podnetov od odbornej i laickej verejnosti. Podrobnosti o keramických reliéfoch nad vchodmi bytových domov, o tabuľkách „Provereno min net“, o Banskobystrickom pochode z roku 1798 či o návšteve Jána Pavla II. v roku 2003, zachytené v novej skladačke pamätihodností, určite zaujmú každého, kto má k Banskej Bystrici, mestu pod Urpínom blízko. V aktuálnom aprílovom vydaní Radničných novín našli čitatelia informáciu o listine mestských práv pre Banskú Bystricu vydanú uhorským kráľom Belom IV.

Zoznam pamätihodností mesta Banská Bystrica tvorí :

- register hmotných nehnuteľných pamätihodností (budovy, sakrálne objekty, cintoríny)
- register hmotných hnutelných pamätihodností (pamätne tabule, pamätne knihy, listiny a pod.)
- register nehmotných pamätihodností (osobnosti, pamätne dni, historické udalosti).

Zdroj Monika Pastuchová hovorkyňa primátora

Verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová

Pozvanie primátora Banskej Bystrice Petra Gogolu na pracovné rokovanie 3. mája 2012 prijala verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová. Na pôde Mestského úradu v Banskej Bystrici 3. mája 2012 hovorili o možnosti zriadiť regionálne pracovisko Kancelárie verejného ochrancu práv v Banskej Bystrici. „Vychádzajúc z osobnej skúsenosti i z podnetov poslancov mestského zastupiteľstva musím zdôrazniť, že pri komunikácii s občanmi sa práve téma pôsobenia verejného ochrancu práv v našom meste skloňuje medzi častými požiadavkami. Aj preto som vyjadril jednoznačnú podporu a súčinnosť pri zriadení regionálnej kancelárie, ktorej sídlo by mohlo byť práve v priestoroch mestského úradu“, skonštatoval krátko po stretnutí primátor Peter Gogola. Verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová po dnešnom stretnutí v Banskej Bystrici nechcela presne špecifikovať termín, kedy by Kancelária verejného ochrancu práv mohla v meste začať fungovať. S primátorom Petrom Gogolom sa však zhodli na tom, že urobia všetko preto, aby služby ombudsmana mohli Banskobystričania i obyvatelia príľahlých regiónov začať využívať čo najskôr. „Som presvedčená, že Banskobystričania i ľudia žijúci v tomto regióne ocenia ústretový krok, vďaka ktorému sa dostanú bližšie k užitočným informáciám o fungovaní a kompetenciách verejného ochrancu práv. Ambíciou Kancelárie verejného ochrancu práv je pôsobiť vo všetkých regiónoch Slovenska“, uzavrela Jana Dubovcová. Zdroj Monika Pastuchová

Jubilejný 15. ročník akcie Za krajšie mesto.

Verejný život občanov v Banskej Bystrici je spojený aj s úpravou a čistotou mesta. Počas akcie Za krajšie mesto bolo naplnených 330 veľkoobjemových kontajnerov. Mesto Banská Bystrica aj v roku 2012 dodržalo tradíciu a na prelome mesiacov

marec a apríl zorganizovalo jubilejný 15. ročník akcie Za krajšie mesto. Jej cieľom bolo vyčistenie verejných priestranstiev od rastlinného a komunálneho odpadu a celkové zlepšenie životného prostredia v našom meste. Aj tento ročník sa do akcie zapojilo mnoho obyvateľov všetkých mestských častí Banskej Bystrice. Hlavnými koordinátormi akcie, ktorá bola netradične rozdelená na štyri etapy, boli pracovníci oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev mesta Banská bystrica. Počas každej víkendovej etapy bola určená motorizovaná služba (posádka zložená z pracovníka oddelenia OHaÚVP a zástupcu odvoznej firmy), zabezpečujúca servis pristavenia alebo premiestnenia kontajnerov na potrebné miesta. Banskobystričanom boli na želanie takisto zapožičané plastové vrecia či pracovné náradie.

- I. etapa prebehla 23. až 25. marca v častiach Rudlová-Sásová, Jakub, Uľanka, kde bolo na vopred vytypovaných stanovištiach pristavených 47 veľkoobjemových kontajnerov. Počas tejto etapy bolo vyvezených až 105 kontajnerov a zneškodnených 92,79 ton objemného a zmiešaného komunálneho odpadu. Vďaka kompostovaniu sa zhodnotilo 0,91 ton biologicky rozložiteľného odpadu.
- II. Počas II. etapy (lokality Radvaň, Iľiaš, Kremnička, Rakytovce, Senica a Šalková) bolo vyvezených 59 kontajnerov a zneškodnených 40,61 ton objemného a zmiešaného odpadu a 4,02 ton biologicky rozložiteľného odpadu.
- III. etapa sa uskutočnila 13. až 15. apríla** v častiach mesta Centrum, Uhlisko, Majer a Graniar. V priebehu tejto etapy bolo vyvezených 78 kontajnerov so 47,68 tonami zmiešaného odpadu a 42,29 tonami biologicky rozložiteľného odpadu.

Napriek daždivému počasiu mala dobrý ohlas aj IV. etapa, ktorá prebehla v lokalitách Fončorda, Podlavice a Skubín. Celkovo bolo vyvezených až 88 kontajnerov s odpadom o hmotnosti 65,96 ton z čoho bolo 55,59 ton zmesového komunálneho odpadu a 10,37 ton biologicky rozložiteľného odpadu.

Výsledkom akcie bolo vyčistenie verejných priestranstiev okolo bytových domov na sídliskách a rodinných domov, ako aj ostatnej verejnej zelene na celom území mesta. Počas všetkých etáp akcie bolo vyvezených celkovo 330 veľkoobjemových

kontajnerov odpadu o hmotnosti 258,55 ton, z čoho bolo kompostovaním zhodnotených 27,65 ton biologicky rozložiteľného odpadu.

„Akcii, trvajúcu štyri víkendy, aj napriek nie vždy priaznivému počasiu, môžeme hodnotiť ako úspešnú, o čom svedčí počet vyvezených veľkoobjemových kontajnerov,“ zhodnotil akciu Za krajšie mesto vedúci oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev Peter Suchý. „Vďačíme za to predovšetkým občanom mesta, ktorým záleží na úprave svojho okolia. V médiách sa občanom a zúčastneným srdečne poďakoval prednosta MsÚ Miroslav Rybár.

Banskobystrický spolok okrásľovací a ochranný

Verejné zapojenie sa občanov v prospech mesta je prejavom kultúrnosti a angažovanosti. Banskobystrický spolok okrásľovací a ochranný je dobrovoľné občianske združenie obyvateľov a sympatizantov mesta Banská Bystrica, ktoré chce svojou činnosťou obnovovať a zachovávať jeho historické a kultúrne hodnoty, zvyšovať historické povedomie ľudí a rozvíjať tak v nich patriotizmus a hrdosť na svoje mesto. Pozitívnymi príkladmi chce podporovať estetické cítenie a realizovaním aktivít so zameraním na skrásľovanie a udržiavanie verejných priestranstiev zlepšovať životné prostredie v Banskej Bystrici.

Projekty Banskobystrického spolku v roku 2012 :

Postupná obnova zachovaných častí mestského opevnenia

Vyčistenie prírodného kanála do starého parného mlyna

Revitalizácia starého železničného mosta

Na ulici Pod Jesenským vrškom (spojnica Bakosovej a Komenského ulice) sa nachádza železničný most, ako pozostatok železničnej trate Banská Bystrica – Harmanec, ktorá bola v prevádzke v rokoch 1913 – 1940. Zvršok mosta bol zarastený náletovou zeleňou a znečistený odpadom. Spolok v rámci svojich aktivít dňa 2. septembra 2012 očistili členovia spolku zvršok mosta od náletovej zelene,.

Obnovenie kamennej fontány v Mestskom parku

Jednou z prvých aktivít spolku bolo 10. augusta 2012 vyčistenie torza kamennej fontány v mestskom parku. V súčasnosti je torzo fontány vyčistené, avšak ďalším zámerom spolku je fontánu dať do pôvodného stavu a sfunkčnúť.

Výsadba stromoradia na nábreží Hrona pri parkovisku na Mičinskej ceste bola cieľom členov spolku v roku 2012. Dňa 11. júla 2012 začali členovia s výsadbou stromkov . Možnože si ešte niektorý Bystričania pamätajú na stromovú alej na brehu Hrona, pri parkovisku na Mičinskej ceste. Pred niekoľkými rokmi alej zmizla a priestor zostal prázdny. Cieľom spolku bolo znovu na tomto mieste vysadiť stromy a vrátiť mu jeho pôvodnú tvár. Po čase pod stromy plánujú i osadenie lavičiek.

Obnovenie „tančiarne“ pod Urpínom a altánku na serpentínach na Urpíne

V súvislosti s plánovanou postupnou revitalizáciou serpentín na Urpíne 11. júla 2012 vyčistili a zamerali zachované základy altánku, ktorý sa tam v minulosti nachádzal. Zároveň začali s čistením priepustov na vodu. Cieľom je obnovenie „tančiarne“ pod Urpínom a altánku na serpentínach na Urpíne.

Odkrytie nástenných malieb na fasáde domu v Hornej ulici č. 34

Na dome v Hornej ulici č. 34 pod omietkou medzi oknami a medzi oknom a rohom budovy sa nachádzajú hodnotné nástenné maľby kalicha a kríža, približne vo veľkosti okien. Členovia spolku sa zamerali na Odkrytie nástenných malieb na fasáde domu v Hornej ulici č. 34.

Revitalizácia parku pred Hungáriou

Zámerom spolku je výsadbou orgovánových kríkov parčík zrevitalizovať a upraviť a sfunkčniť fontánu pred Hungáriou. Pred II. svetovou vojnou bol pred budovou “Hungarie” orgovánový parčík s malou fontánkou..

Krížová cesta na Španiu Dolinu – obnovenie 2. zastavenia pri Medenom Hámri

Obnovenie 2. zastavenia krížovej cesty na Španiu Dolinu pri Medenom Hámri. Krížová cesta bola celodenná procesia vo Veľkom týždni, ktorá sa začínala pri Getsemanskej záhrade pri terajšom Farskom kostole v Banskej Bystrici a viedla cez Medený Hámor, Kostiviarsku, Jakub až ku Kaplnke Božieho hrobu na Španej Doline. Dĺžka cesty bola 11 km. Pri výstavbe komunikácie v Medenom Hámri bolo 2. zastavenie

Zákon určuje udržiavať pozemky kosením

Príchod jarných mesiacov už tradične sprevádza všadeprítomná zeleň, ktorej rýchly a bujný rast trápi nejedného majiteľa pozemku. Pravidelne kosené a udržiavané pozemky bez nežiaducej buriny sú vizitkou každého mesta. Zákon preto vlastníkom

pozemkov na území mesta Banská Bystrica určuje povinnosť udržiavať svoje pozemky pravidelným kosením a nenarušovať tým vzhľad a prostredie obce. Vlastníkom pozemkov, ktorí tento zákon porušujú, môže mesto udeliť pokutu až do výšky 6638 eur. Vlastníci, ktorí nekosia svoj pozemok, porušujú zákon, obrátiť sa môžu na podnik Záhradnícke a rekreačné služby mesta (ZAaRES) Mesto Banská Bystrica ponúka riešenie pre všetkých vlastníkov pozemkov, ktorí nemajú potrebné prostriedky na udržiavanie a kosenie svojich priestranstiev. Pomocnú ruku im podávala príspevková organizácia Záhradnícke a rekreačné služby mesta (ZAaRES) zriadená mestom Banská Bystrica. Jej náplňou je okrem iného aj komplexná údržba mestskej zelene, detských ihrísk a zverených technických zariadení. Každý kto má záujem pomôcť s údržbou svojho pozemku sa preto majú možnosť obrátiť na riaditeľa ZAaRESU Ing. Františka Krča, resp. jeho zástupcu Ing. Ľubomíra Bendíka a dohodnúť sa s nimi na prípadnej spolupráci prostredníctvom telefónnych čísel 0903 544 355, 0903 500 856 alebo e-mailu zaares@mail.t-com.sk „Mesto Banská Bystrica chce pomáhať majiteľom pozemkov, nebude však vynakladať verejné prostriedky na pracovné operácie smerujúce k údržbe iných pozemkov okrem vlastných. Je potrebné uvedomiť si, že na neudržiavaných pozemkoch Banskej Bystrice sa rozširujú okrem burín aj invázne rastliny, ktoré sa vedia masívne šíriť a narúšať ekosystémy. Ako jedno z opatrení proti inváznym rastlinám sa môžu využiť kultivačné opatrenia. Znamená to minimálne dvakrát v priebehu vegetačného obdobia porasty pokosiť a zamedziť tak ich generatívnemu rozmnožovaniu,“ uviedol riaditeľ ZAaRES-u, František Krč. „Vlastníctvo nehnuteľnosti prináša nielen potešenie, ale zároveň aj povinnosti s tým spojené. Banskobystrická samospráva chce ponúknutým riešením vyjsť v ústrety majiteľom pozemkov a predísť tak represívnym opatreniam, ktoré by v zmysle platnej legislatívy musela uplatniť voči tým nezodpovedným,“ skonštatoval prednosta MsÚ Miroslav Rybár. Barbora Winterová, tlačová tajomníčka

Cyklobusom na cesty

Cyklobus – novinku pre cyklistov a turistov - 22. júna 2012 slávnostne uviedli do života na Námestí SNP v Banskej Bystrici. Primátor Peter Gogola a podpredseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ladislav Topoľský spoločne šampanským pokropili cyklobus, ktorý začal voziť záujemcov na Králiky a Pánsku Kolibu. „Spoločné úsilie mesta, vyššieho územného celku, dopravcu a podnikateľov vyústilo do

zavedenia nového druhu dopravy, ktorý pružne reaguje na požiadavky cyklistickej verejnosti. Verím, že cyklobus privítajú všetci, ktorých láka krásna oblasť Veľkej Fatry“, skonštatoval počas skúšobnej jazdy cestou na Králiky primátor Peter Gogola. Banskobystrický samosprávny kraj plánuje v krátkom čase zmapovať cyklotrasy v okolí Banskej Bystrice. „Ak sa tento projekt osvedčí, tak o rok môžeme uvažovať o rozšírení tejto služby. Vybrali sme Králiky a Královú studňu, pretože s týmito strediskami je veľmi dobrá spolupráca,“ uviedol podpredseda BBSK Ladislav Topoľský. Cyklobusy začnú jazdiť od zajtra, 23. júna a premávať budú v lete počas víkendov, sviatkov a dní pracovného pokoja, t.j. 28 dní. „Kapacita vozidla je 35 cestujúcich (na sedenie 19 miest), pričom na záves sa zmestí cca 40 bicyklov,“ povedal Marek Modranský zo SAD Zvolen. Jednotné cestovné vo výške 1 euro nepokryje prevádzkové náklady, ktoré bude dotovať spoločne samospráva a BBSK. Výrazne označené vozidlá budú vyrážať z Banskej Bystrice o 10.40 hod. a 14.40 hod. smerom na Králiky. Smerom na Pánsku Kolibu bude odchod cyklobusu z Banskej Bystrice o 8.00 hod. a 16.30 hod. Potrebné informácie o trase a časoch odchodov nájde cestujúca verejnosť aj na internetovej stránke SAD Zvolen a všetky zastávky cyklobusu budú jasne označené špeciálnym symbolom cyklobusu.

(Monika Pastuchová)

45. výročie podpísania partnerskej zmluvy s Durhamom

Banská Bystrica patrí medzi samosprávy s vysokým počtom partnerských miest v zahraničí. Medzi dvoma desiatkami družobných miest má spolupráca s britským grófstvom Durham špecifické postavenie. V tomto roku si totiž pripomíname 45. výročie podpísania partnerskej zmluvy medzi Banskou Bystricou a Durhamom.

Pri tejto príležitosti navštívila v júli 2012 Banskú Bystricu, mesto pod Urpínom, predsedníčka Rady grófstva Durham, Linda Marshall. Na pôde historickej radnice ju prijal primátor Peter Gogola a delegácia absolvovala prehliadku mesta spojenú s návštevou Matejovho domu, kde mali možnosť spoznať históriu a najväčšie míľniky v dejinách Banskej Bystrice. Hostia z Durhamu neodmietli možnosť ryžovať zlato na Šachtičkách a získali aj certifikát oprávňujúci ich k vstupu do cechu ryžiarov zlata.

Predsedníčka Rady grófstva Durham, Linda Marshall si prezrela aj Múzeum SNP. Jej návšteve u nás predchádzala účasť mladých banskobystrických plavcov na

Mládežníckej olympiáde v britskom Durhame, v termíne 12.-17. jún 2012. Mladí Banskobystričania si z Durhamu priviezli aj sériu cenných medailí.

Počas svojej návštevy Banskej Bystrice sa predstaviteľka partnerského mesta Durham, Linda Marshall stretla aj so zástupcami inštitúcií, ktoré majú potenciál v blízkom období prehĺbiť spoluprácu so zahraničím. Spomeňme Nadáciu Ekopolis či Plavecký oddiel Klubu telesnej výchovy Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica. Práve s posledným menovaným subjektom sa Angličania opäť stretli v tomto roku na novembrových medzinárodných plaveckých pretekoch Banskobystrický pohár 2012, kde mal Durham športové zastúpenie. „Našou ambíciou je nezostať len pri udržiavaní formálnych vzťahov s partnerskými mestami. Snažíme sa, aby spolupráca našej samosprávy so zahraničím prinášala benefity pre Banskú Bystricu a bola viditeľná v školstve, kultúre, športe a ďalších oblastiach“, vyjadril primátor Peter Gogola. Európska komisia považuje partnerstvo miest za dôležitý nástroj na podporu trvalo udržateľného rozvoja. (Mgr. Monika Pastuchová, hovorkyňa primátora)

Ochrana pamätihodností oslobodenia mesta

Výročie Slovenského národného povstania bol termín, ku ktorému boli v Banskej Bystrici opravené štyri tabuľky s nápisom „*Provereno min neť*“. Išlo o nápisy, autentické dokumenty doby, ktoré sú zapísané v Evidencii pamätihodností mesta. Banskobystrická samospráva má od roku 2010 prijaté všeobecne záväzné nariadenie, ktorého cieľom je zachovanie a zlepšenie stavu pamätihodností mesta pre budúce generácie. Na tabuľkách s nápisom „*Provereno min neť*“, napísanom azbukou, (v preklade: Skontrolované – bez mín) je aj dátum kontroly a mená vojakov, ktorí kontrolu vykonali. V Banskej Bystrici sú tieto nápisy na štyroch rôznych miestach v centre mesta (Národná ulica - oproti Národnému domu, Hronské predmestie - oproti Zimnému štadiónu, Nám. Štefana Moysesu, Robotnícka ulica). Opravené a umiestnené pod novým priehľadným krytom budú všetky štyri nápisy v priebehu najbližších dní. Pri tvorbe Zoznamu pamätihodností zaradili členovia odbornej komisie tieto nápisy do registra hmotných huteľných pamätihodností. Ako tieto nápisy vznikli? Sú spomienkou na končiace sa vojnové útrapy. Pripomeňme, že Banskú Bystricu oslobodili 25. marca 1945 jednotky 40. sovietskej armády generálporučíka Žmačenka a vojská 4. rumunskej armády generálporučíka Dascalescu. Po príchode oslobodzujúcich vojsk na územie mesta začali ženijné

jednotky zaistiť aj bezpečnosť Banskobystričanov. Okrem opravy mostov a ciest identifikovali aj zamínované objekty a zabezpečovali ich následné odminovanie. A práve na pamiatku týchto aktivít sa zachovali tabuľky s nápisom „Provereno min net“.

“Každý dôležitý historický míľnik v dejinách nášho mesta si zaslúži našu pozornosť, o to viac pamätihodnosti, ktoré sú symbolom ľudskej odvahy a odhodlania. Preto sme sa rozhodli k výročiu osláv SNP opraviť tabuľky s nápisom Provereno min net. V marci budúceho roka, pri príležitosti 68. výročia oslobodenia Banskej Bystrice chceme inštalovať novú pamätnú tabuľu pripomínajúcu tento kľúčový dátum. Zároveň pripravujeme v spolupráci s Múzeom SNP interaktívny projekt pre žiakov banskobystrických základných škôl. Cieľom tejto iniciatívy je, aby sa púťavou a netradičnou formou naučili vnímať význam odkazu osloboditeľov nášho mesta“, konštatuje primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Na renováciu tabuliek s nápisom Provereno min net použila banskobystrická samospráva osemsto eur zo svojho rozpočtu. Informácie o Zozname pamätihodností mesta Banská Bystrica sú trvalo publikované na oficiálnej stránke www.banskabystrica.sk./M.Pastuchová hovorkyňa primátora /

Aliancia nezávislých a Občania mestu o diskusii s vedením mesta

Dňa 4. 7. 2012 v Banskej Bystrici zorganizovali Občianska iniciatíva Občania Mestu a mimovládna nezisková organizácia Aliancia nezávislých verejnú diskusiu, na ktorú prijal pozvanie primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola a zástupcovia vybraných oddelení Mestského úradu v Banskej Bystrici. Banskobystričania mali príležitosť diskutovať s kompetentnými pracovníkmi úradu o piatich vopred určených tematických okruhoch. Napriek relatívne nízkej účasti obyvateľov, (cca 60 účastníkov), možno diskusiu, na základe stanovených pravidiel, hodnotiť ako korektnú. Výsledkom sú viaceré podnetné návrhy zo strany obyvateľov, ktorí mali zároveň možnosť dozvedieť sa mnoho zaujímavých informácií priamo od primátora mesta a vedúcich pracovníkov mestského úradu. Počas stretnutia s obyvateľmi nechýbali ani zaujímaví hostia, konkrétne primátorka Prievidze, Katarína Macháčková a primátor mesta Martin, Andrej Hrnčiar. Obaja obohatili diskusiu o vlastný pohľad na to, ako v ich mestách riešia nastolené problémy. Stanoviská predstaviteľov oboch miest boli podnetné nie len pre vedenie mesta, ale aj pre samotných Banskobystričanov. Obyvatelia mesta Banská Bystrica mali tak príležitosť

diskutovať s kompetentnými pracovníkmi úradu, v rámci piatich vopred vybratých tematických okruhov. Napriek relatívne nízkej účasti obyvateľov, ktorá sa pohybovala okolo 60, prebiehala diskusia na základe stanovených pravidiel korektne a vzišlo z nej viacero podnetných návrhov zo strany obyvateľov, ktorí sa zas na druhej strane mali možnosť dozvedieť viacero zaujímavých informácií priamo od primátora mesta a vedúcich pracovníkov Mestského úradu. Na diskusii sa objavili aj zaujímaví hostia a to primátorka mesta Prievidza Katarína Macháčková a primátor mesta Martin Andrej Hrnčiar. Títo obohatili diskusiu informáciami o tom, ako jednotlivé problematické okruhy riešia vo svojich mestách, čo bolo bezpochyby podnetné nielen pre vedenie mesta, ale aj pre samotných Banskobystričanov

Prvým diskutovaným okruhom bola oblasť **Školstva**, so zameraním na obnovu školských budov a školských športových areálov. Táto téma rezonovala medzi obyvateľmi od začiatku tohto roka, kedy sa mesto rozhodlo pristúpiť k racionalizácii škôl na území mesta, nakoľko naplnenosť existujúcich pola v priemere 51%. Vyvrcholením bolo zrušenie dvoch škôl na májovom Mestskom zastupiteľstve. Primátor a námestníčka pre služby Ing. Mária Filipová informovali prítomných o súčasnej situácii. Na otázku z publika, či bude zriadená aj špeciálna trieda a či iná škola v Banskej Bystrici má bezbariérový prístup odpovedali kladne. Zrušením dvoch škôl sa môže prerozdeliť pre zostávajúce školy o cca 200 tis. EUR viac. Žiaľ len 60% pedagógov zo zrušených škôl sa dokázalo zamestnať v existujúcich školách. Prítomní hlasovacími kartičkami vyjadrili väčšinovým počtom súhlas resp. spokojnosť s odpoveďami

Druhým diskutovaným okruhom bola oblasť Dopravy so zameraním na zvýšenie kvality MHD a podporu nemotorovej dopravy. Tu ako najväčší problém vníma primátor nízke využitie zo strany obyvateľov, aj napriek tomu, že máme v meste kompletne modernizované autobusy a trolejbusy. Len 28% obyvateľov používa na prepravu po meste MHD, aj z toho dôvodu mesto platí vysoké dotácie prevádzkovateľovi. Primátor informoval o pripravovanej kampani, ktorá by mala obyvateľov motivovať využívať viac práve MHD. K otázke budovania cyklotrás na území mesta primátor sľúbil prvú vybudovanú cyklotrasu už v roku 2013. Na dotaz diskutujúceho k nekvalitne vybudovanej ceste v Iliashi nakoniec primátor sľúbil, že v najbližších dňoch dá kompetentným pracovníkom preveriť skutkový stav a podniknú kroky k náprave. Ďalší dotaz z publika upozorňoval na havarijný stav

cesty na Pršany. Žiaľ táto cesta patrí pod správu BBSK, ale primátor sľúbil, že bude v tejto záležitosti kontaktovať kompetentných pracovníkov. Prítomní tiež po ukončení témy väčšinou vyjadrili spokojnosť (zelenými kartičkami) s informáciami, ktoré odzneli.

Tretím diskutovaným okruhom bola oblasť **Cestovného ruchu** a konkrétne najmä vytvorenie predpokladov pre masívny rozvoj v oblasti cestovného ruchu na území mesta. Táto téma obyvateľov zaujímala hlavne z toho dôvodu, že práve oblasť cestovného ruchu je vedením mesta deklarovaná ako priorita pri rozvoji mesta. Vedúca Oddelenia cestovného ruchu, Mgr. Miroslava Jančová priblížila prítomným celkovú stratégiu mesta v tejto oblasti. Okrem iného aj to, že za účelom rozvoja cestovného ruchu vznikol klaster, ktorý spája rôzne subjekty a tiež organizácia VISITBB, ktorá podniká aktivity smerujúce k budovaniu značky mesta. Na konkrétny podnet z publika, o technickom zabezpečení internetovej stránky mesta Banská Bystrica tak, aby na Google vyhľadávači figurovala ako prvá, pri zadaní názvu mesta, padol z úst primátora prísľub, že do konca augusta sa to pokúsi zariadiť. Napriek množstvu informácií, ktoré odprezentovala vedúca oddelenia cestovného ruchu a primátor, prítomní neboli spokojní a väčšia označila túto tému červenou kartičkou, čo znamenalo nesúhlas, resp. nespokojnosť s informáciami, ktoré odzneli.

Štvrtým diskutovaným okruhom bola oblasť Bytovej výstavby so zameraním na otázku podpora výstavby štartovacích bytov. K tejto téme primátor odprezentoval viaceré ponuky od investorov, ktoré zatiaľ mesto dostalo na budovanie nájomných alebo štartovacích bytov. Viacerých prítomných v sále ale zaujímal dôvod prečo primátor nepodpísal územné rozhodnutie, ktoré vydal stavebný úrad pre výstavbu nájomných bytov na Belvederi. Odpoveď primátora bola jednoznačná, že po doložení analýzy dopravného napojenia od investora, k tak masívnej výstavbe, kde je okrem iného plánovaná aj viac-funkčná hala pre 6 tisíc ľudí, nemá problém projekt podpísať. Téma nájomných bytov v Banskej Bystrici je momentálne pomerne diskutovaná medzi obyvateľmi najmä na sociálnych sieťach. Ako uviedol jeden z diskutujúcich v publiku, je to aj z toho dôvodu, že práve spoločnosť VAV Invest nedávno prezentovala projekt svojim perspektívnym zákazníkom, ktorých je už viac ako 700. Po prísľube primátora, že po doložení požadovanej analýzy mesto bude naďalej rokovať s investorom o možnej výstavbe, prítomní vyjadrili spokojnosť s informáciami k tejto téme a väčšinou zdvihli zelené (súhlasné) kartičky

Posledným diskutovaným okruhom bola oblasť Parkovanie a predovšetkým otázka prenájmu parkovacích miest súkromnému investorovi (prečo, kedy, komu a za akých okolností). K tejto téme pozval primátor mesta aj zástupcu EEI, ktorá v súčasnosti prevádzkuje parkovacie miesta na území celého mesta. Na podnety z publika väčšinou zneli z úst zástupcu spoločnosti zamietavé vyjadrenia. Podnety boli hlavne ku krátkodobému parkovaniu napr. pred poštou a podobne, kde je v rámci nového tarifného režimu min. sadzba 1EUR. Tiež otázka ohľadom cenového rozdielu medzi poplatkom za parkovanie cez automat, alebo cez SMS, ktorá je drahšia. Podnet bol aj na nespokojnosť s tým, že napriek modernizácii parkovacie automaty nedávajú výdavok, čo je pre vodičov pomerne nepraktické. Žiaľ ani na jeden z podnetov zástupca EEI nedokázal dať prísľub na nápravu resp. zmenu. Pri záverečnom stanovisku publika k informáciám, ktoré dostali, sa väčšina vyjadrila nesúhlasne, zdvihnutím červenej kartičky. Všetky otázky, ktoré neboli zodpovedané na verejnej diskusii pre nedostatok času boli zverejnené aj s odpoveďami od kompetentných pracovníkov na internetovej stránke mesta Banská Bystrica v sekcii „Diskusné fórum

Vystúpenie prezidenta SR Ivana Gašparoviča

na spomienkovom zhromaždení pri . príležitosti 68. Výročia SNP – 29. augusta 2012

Vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky, vážená pani podpredsedníčka Národnej rady Slovenskej republiky, vážení predstavitelia samosprávnych orgánov, vážený pán primátor, excelencie, ctení zahraniční hostia, no najmä veľavážení účastníci Slovenského národného povstania, drahí spoluobčania, zišli sme sa tu v Banskej Bystrici na jednom z posvätných miest nášho národného vzdoru, aby sme si pripomenuli 68. výročie Slovenského národného povstania, významnej historickej udalosti našich dejín. V lete v roku 1944 slovenský národ povstal, lebo chcel pomôcť spojencom ukončiť vojnu. No povstal najmä preto, aby sa svojím vlastným dielom pričínil o porážku fašizmu u nás, ale aj v celej Európe. Toto povstanie sa stalo príkladom dejinného vzdoru proti fašizmu, aby neskôr, po ústupe, presile, žila naša krajina pod Tatrami intenzívnym povstaleckým hnutím. V slovenských horách sa zoskupovali partizáni, partizánske oddiely, v radoch ktorých bojovali antifašisti z vyše dvadsiatich národov sveta, Práve v tomto fakte hľadáme posolstvo pre dnešok, jeho dejinný pohyb. Oprime sa aj dnes o túto skutočnosť, bráňme nevinných ľudí, aby

nepodľahli neviditeľnej a zákernej ruke, nepodriaďovali sa samozvancom a uzurpátorom, ktorí priživujú svoje ideologické bludy na životoch iných. Neofašizmus, terorizmus, žiadne bezuzdné násilie, ktoré v napätí dnešného sveta hľadajú svoju živnú pôdu, nesmú nanovo nezmyselne rozdeliť svet. Ako vo všetkých ohniskách povstania aj tu, v jeho srdci v Banskej Bystrici, Slováci ukázali svetu, prečo sú na strane slobody a mieru, rešpektovania základných ľudských práv. Ukázali, že sa nikdy nezmieria s totalitným systémom, teda ani s pozíciou satelitného štátu tretej ríše. Slovenským národným povstaním sme získali uznanie a rešpekt slobodného sveta.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

jedným z najušľachtilejších ľudských snažení je úsilie o spravodlivosť. V kontraste s tým jednou z najtragickejších súčastí z histórie ľudstva sú udalosti, keď človek musí za seba a za národ brániť slobodu a spravodlivosť so zbraňou v ruke. S odhodlaním obetovať za tieto ideály aj to najcennejšie čo má - život. V Slovenskom národnom povstaní sme sa postavili proti zlu a nespravodlivosti. Aby sme priniesli ten najpresvedčivejší dôkaz o našej ľudskej ale aj národnej zrelosti. Práve ním, povstaním, sme ustanovili sami seba ako pokrokový národ a skrze národ aj náš mravný záväzok. Dnes si pripomíname práve tento záväzok, ktorý vstúpil do našich národných dejín. Ak hľadáme trvalé hodnoty, humánne a sociálne tradície, o ktoré sa naša slovenská politika má možnosť opierať, načierajme do tejto studnice povstania. V ňom sa zjednotili národy, národné záujmy predstaviteľov pravice aj ľavice u nás, aby našli spoločné východisko pre občanov Slovenska. Prišli na to, ako prekonávať strnulé bariéry stranických ideológií, osobných politických averzií, ako sa hľadajú možnosti spoločného postupu v záujme národa a pre národ, pre občana - aj to je odkaz Slovenského národného povstania. Historický odkaz, príklad aj pre súčasnosť, pre nás pre všetkých.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

predovšetkým stredná a mladšia generácia dnes vníma mier, slobodu a demokraciu ako niečo samozrejmé. Medzi mravné imperatívy tejto doby zaradíme preto povinnosť, že jej budeme pripomínať, že práve tieto hodnoty hájil náš národ so zbraňou v ruke. Že v ťažkých bojoch, v ktorých stáli proti sebe mnohomiliónové armády, nezostal opustený. Slovenské národné povstanie je dejinné posolstvo vrcholnej udalosti protifašistického a národnooslobodzovacieho zápasu. Je to

hodnota, ktorú oceňuje celý kultúrny a demokratický svet, hodnota, na ktorú môžeme byť právom hrdí. Prial by som si, aby táto hrdosť prenikla do povedomia všetkých generácií z kapitol v učebniciach dejepisu v našich školách. Aby sa stala zdrojom národného uvedomenia a vlasteneckého cítenia súčasných generácií, ale aj tých, ktoré prídu po nás.

Aj keď bývalá komunistická moc pod vplyvom povojnového usporiadania v Európe interpretovala povstanie ako svoje dielo, v skutočnosti sa v ňom stretávalo množstvo odlišných názorov a záujmov. Aj v tejto rôznorodosti však aktéri pochopili výnimočnosť tejto udalosti a dokázali sa zjednotiť v zápase za slobodu, demokraciu a našu národnú svojbytnosť. Preto je pre nás občanov Slovenskej republiky bytostnou povinnosťou pripomínať si tých, ktorí sa aj po povstaní napriek zložitým podmienkam dokázali vzoprieť zlu, totalite, bojovali za naše ideály a znášali aj utrpenie. Žiaľ, mnohí prišli aj o život. A neboli to len príslušníci nášho národa. Majme v úcte miesta ich posledného odpočinku. Slovenské národné povstanie je veľkou chvíľou našich dejín. Jeho ideály, ktoré hájil slobodný slovenský vysielateľ z Banskej Bystrice, nestratili zo svojej závažnosti. Vážte si slobodu, stojte na strane pravdy a spravodlivosti, konajte odvážne. Tieto základné ideály sú späť s našim každodenným životom. Tým, že nás pred 68-timi rokmi pomkli, aby sme pracovali na spravodlivejšom a lepšom svete nielen pre nás, ale aj pre budúce generácie Samostatné Slovensko píše už takmer dve desaťročia novú etapu svojej histórie. To však neznamená, že máme zabudnúť na vlastné historické odkazy. Pripomínajme si, čo nás formovalo, čo utváralo našu podstatu a čo nás vrátilo medzi vyspelé civilizované štáty. Sme súčasťou európskeho spoločenstva, ktoré postavilo svoje základy na hodnotách solidarity, slobody a spravodlivosti. Sme jeho súčasťou, pretože sú aj našimi hodnotami. Treba však zdôrazniť, že boli už hodnotami mnohých generácií našich statočných ľudí, ktorí pre ne žili a umierali. A neboli to len Slováci. Dnes práve tu, v srdci Slovenského národného povstania, vzdajme im česť a úctu spoločnou spomienkou!

[Delegácia ZVSR na centrálnych oslavách 68. výročia SNP v Banskej Bystrici](#)

29. augusta 2012 zúčastnila sa na centrálnych oslavách 68. výročia SNP, ktoré sa konali za účasti najvyšších štátnych predstaviteľov v Banskej Bystrici, aj delegácia Zväzu vojakov SR, vedená viceprezidentom plk. v. v. Dr. Jurajom Drotárom. V

delegácii boli okrem člena ÚR Ing. Dušana Barana aj predsedovia klubov zo Zvolena, Banskej Bystrice a Brezna a ďalší členovia klubov v uniformách, so znakom ZVSR na pravom rukáve. V pietnej sieni Múzea SNP položili vence prezident SR Ivan Gašparovič, predseda vlády SR Róbert Fico, podpredsedníčka NR SR Jana Laššáková. Vence položili vojenský pridelení 27 krajín, delegácie vojnových veteránov zo Slovenska i zo zahraničia. Na čele delegácie SZPB bol predseda Zväzu Ing. Pavol Sečkář.

Po pietnom akte sa k účastníkom osláv prihovorili prezident SR, predseda vlády SR, podpredsedníčka NR SR a predseda SZPB.

Boli sme prítomní aj na odhalení pamätného kameňa účastníkovi SNP zo Slovenska prezidentom SR a na slávnostnom uvedení publikácií Helena Pažúrová: „Východoslovenská armáda“ a zborníku venovanému životnému jubileu Dr. Jána Stanislava CSc.: „V perimetri zameriavača“.

Súčasťou osláv bola aj aktívna i pasívna prezentáciou OSSR a klubov vojenskej histórie a bohatý kultúrny program.(zdroj: Pplk. v. v. Jozef Schulz, predseda klubu ZVSR Brezno)

Energiou vedomostí a poznania - svetový deň cestovného ruchu

Mesto sa snaží podporovať vedomie ľudí o význame cestovného ruchu a vyzdvihnúť jeho sociálne, kultúrne, politické a ekonomické hodnoty. To je cieľom Svetového dňa cestovného ruchu, ktorý každoročne oslavuje 27. septembra. Svetový deň cestovného ruchu 2012 sa niesol v duchu témy „Cestovný ruch a udržateľná energia: poháňanie udržateľného rozvoja“. Uvedené motto korešponduje s Medzinárodným rokom trvalo udržateľnej energie pre všetkých, ktorý bol vyhlásený Valným zhromaždením OSN. Informačné centrum mesta Banská Bystrica (IC BB) sa do celosvetových osláv aktívne zapájalo už po tretíkrát. V roku 2010 prezentovalo svoju činnosť ako dôležitý subjekt cestovného ruchu v prezentačno-propagačnom podujatí „Prázdninuj na Slovensku“, ktoré pri tejto príležitosti zorganizovala Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR). Návštevníkom ponúkalo informačné materiály o meste a blízkom okolí a pozývalo ich na kultúrne a športové akcie v Banskej Bystrici. Význam turizmu pre medzinárodnú spoluprácu bol hlavnou témou osláv Svetového dňa cestovného ruchu v roku 2011. IC BB pri tej príležitosti umožnilo návštevníkom spoznať históriu mesta v podobe bezplatných prehliadok najzaujímavejších pamiatok

v meste. „Rok 2012 sa niesol v duchu energie. Naše Informačné centrum v spolupráci so Stredoslovenským múzeom v Banskej Bystrici a rozprávkovou dedinkou Habakuky pripravili pre Banskobystričanov i návštevníkov zaujímavý program nabitý silnou energiou. Nie fyzikálnou či spotrebnou, ale energiou v podobe vedomostí a poznania histórie Mesta pod Urpínom“, konštatoval primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Podľa vedúcej IC BB Marcely Kevešovej sú pre návštevníkov pripravené bezplatné kostýmované prehliadky historickej budovy Radnice s výkladom zamestnancov Informačného centra a zamestnancov Stredoslovenského múzea, bezplatné vstupy na Hodinovú vežu, do expozície Stredoslovenského múzea v Matejovom dome s výkladom lektora a bezplatné jazdy Vláčikom Pretórium s výkladom vlastivedného sprievodcu. Dňa 27. Septembra bola v meste oslava Svetového dňa cestovného ruchu. Najšikovnejších účastníkov podujatia odmenili rozprávkovým pudingom. Účastníci mali možnosť na bezplatnú prehliadku priestorov historickej budovy Radnice, možnosť vidieť Banskú Bystricu z vtácej perspektívy, spoznať históriu mesta v expozícii Stredoslovenského múzea v Matejovom dome. Možnosť vidieť najkrajšie pamiatky historického centra pohodlne z Vláčika Pretórium – to boli hlavné lákadlá Banskej Bystrice. Zároveň bola pre šikovných pripravená sladká odmena. Každý, kto na stanovištiach SDCR správne odpovedal na otázky týkajúce sa hodinovej veže, Matejovho domu, Radnice a vláčika, bol odmenený rozprávkovým pudingom. Puding sa podával v Radnici, účastníci sa preukázali kartičkou s minimálne dvomi pečiatkami ako dôkazom, že navštívili aspoň dva objekty a správne odpovedali na jednoduché otázky.

AmCham Slovakia v Banskej Bystrici

Predstavitelia Americkej obchodnej komory na Slovensku (AmCham Slovakia) 10. septembra 2012 v Cikkerovej sieni banskobystrickej historickej radnice zorganizovali biznis raňajky. Stretnutie za účasti veľvyslanca USA v SR Theodora Sedgwicka otvoril primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola. Na pracovných raňajkách, ktoré sa niesli v duchu témy Voľby v USA a americko- slovenské vzťahy, vystúpil predstaviteľ AmCham Slovakia, Jake Slegers. Medzi pozvanými hosťami nechýbala riaditeľka Banskobystrickej regionálnej komory SOPK Marína Spirová, výkonný riaditeľ Oblastnej organizácie cestovného ruchu Ladislav Monček a ďalší významní predstavitelia firiem a podnikateľských subjektov pôsobiach v Banskej Bystrici. Americký veľvyslanec Theodor Sedgwick vo svojom vystúpení hovoril o situácii v

USA v súvislosti s blížiacimi sa prezidentskými voľbami a priblížil tamojší zložitý volebný systém. V druhej časti svojho príhovoru zdôraznil, že americká strana výrazne podporuje slovenské regióny, pričom jednou z oblastí sú aj americké informačné centrá, ktoré fungujú v rámci knižníc v Bratislave, v Košiciach a v meste pod Urpínom. „Banská Bystrica je pre nás veľmi dôležitá a veríme, že sa nám podarí s vaším mestom zrealizovať mnohé projekty v priebehu budúcich rokov. Žiaľ, najväčším problémom súčasnosti je nezamestnanosť a to platí rovnako pre americkú i pre slovenskú ekonomiku. Sme však pripravení spolupracovať a rozvíjať vzájomné vzťahy. Dobrým príkladom môže byť naša podpora vášmu priemyselnému parku v Šalkovej“, zdôraznil veľvyslanec USA v SR, Theodor Sedgwick. V rámci diskusie odzneli aj otázky týkajúce sa možnosti vytvorenia banskobystrického zastúpenia Americkej obchodnej komory na Slovensku. Výkonný riaditeľ AmChan Slovakia Jake Slegers zdôraznil, že posilňovanie pozície v regiónoch je pre nich dôležité, ale musí mu predchádzať jasná podpora zo strany podnikateľov pôsobiacich v jednotlivých regiónoch Slovenska. Primátor Banskej Bystrice Peter Gogola v tejto súvislosti pripomenul kľúčovú úlohu samosprávy, ktorá môže spájať firmy a subjekty pôsobiace v meste a okolí. „Členom Americkej obchodnej komory na Slovensku je zatiaľ iba jeden subjekt z Banskej Bystrice. Benefity jeho členstva sú však viditeľné už dnes, pretože vďaka spolupráci s americkou stranou môže expandovať na dôležité východoeurópske trhy. Verím, že sa nám podarí presvedčiť aj ďalších podnikateľov a zastúpenie americkej obchodnej komory na Slovensku sa stane realitou aj v našom meste.“ / Zdroj Monika Pastuchová /

Tretí ročník "Týždeň občianskej participácie"

Tretí ročník "Týždeň občianskej participácie" sa uskutočnil posledný septembrový týždeň nielen na Slovensku, ale aj v ďalších krajinách Strednej a Východnej Európy. Týždeň občianskej participácie je týždňová kampaň realizovaná sieťou mimovládnych organizácií v Strednej a Východnej Európe, zameraná na prezentáciu občianskej participácie prostredníctvom médií smerom k politikom a širokej verejnosti. Koordinátorom projektu na Slovensku je CKO /www.cko.sk/. Vďaka Občianskej iniciatíve Občania Mestu a mimovládnej neziskovej organizácie Aliancia nezávislých sa participácia Banskobystričanov na veciach verejných zvyšuje

Projekt "Otvor oči Slovensko!"

zahájilo druhú šnúru celoslovenských verejných diskusií. V spolupráci s Centrom komunitného organizovania /CKO/ v Banskej Bystrici sa rozhodli zapojiť do projektu Týždeň občianskej participácie a vytvoriť tak priestor na diskusiu pre tých, ktorí sa k danej téme chcú vyjadriť, chcú sa podeliť o svoje skúsenosti a tiež pre tých, ktorí by sa chceli stať aktívnymi, ale nevedia ako a kde začať. Cieľom bolo upriamiť pozornosť občanov na pojmy ako občianska participácia, aktivizmus, aktívny občan, dobrovoľníctvo, hovoriť o nich a zasadiť ich do teoretických rámcov. Snahou bolo pozvať na diskusiu lokálnych aktivistov, predstaviť ich konkrétne aktivity, ktorým sa venujú a sú príkladom občianskeho aktivizmu. Zdôrazňované boli predovšetkým otázky, ktoré sú o ľuďoch a ich komunitách a nie len o umelo vytvorených obvyklých politických a mediálnych témach. Miestne a malé regionálne otázky, problémy a alternatívy budú zaradené do programu diskusií. Diskutované boli tiež pojmy angažovanosť a demokracia a organizátori poukázali aj na nevyhnutnosť participácie na všetkých úrovniach, čiže okrem lokálnej aj na celoštátnej a európskej.

Európsky týždeň mobility

Mesto Banská Bystrica, Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) a Občianska cykloiniciatíva Banská Bystrica (OCI BB) pripravili v dňoch 16. – 22. 9. 2012 pre obyvateľov a návštevníkov Banskej Bystrice týždeň plný športu, súťaží, zábavy a výhier pod názvom Európsky týždeň mobility. Mesto pod Urpínom ako jedno z piatich miest na Slovensku sa tento rok zapája do kampane, ktorá je každoročne zameraná na udržateľnú mestskú mobilitu. Európsky týždeň mobility ako medzinárodný projekt, s politickou a finančnou podporou Európskej komisie, funguje od roku 2002. Ústrednou témou podujatia ETM 2012 bol Plán udržateľnej mestskej mobility. Vyzýva mestá, aby sa pripojili k iniciatíve umožniť správnu voľbu obyvateľom, v prospech verejnej dopravy, zdieľania cestného priestoru a v prospech mobility ľudí. "Čistá" verejná doprava, alebo bicyklovanie sú len niektoré príklady alternatív voči osobným autám. Banská Bystrica sa oficiálne zapojila do medzinárodného projektu ETM ako jedno z piatich miest na Slovensku a deklaruje tak záujem hľadať spôsoby a prijímať trvalé opatrenia potrebné na zlepšenie dopravnej situácie a životného prostredia v meste. Na čo sa mohli Banskobystričania tešiť počas Európskeho týždňa mobility? ETM odštartoval v nedeľu, 16.9.2012 tradičným Cyklofestom. Podujatie bolo určené pre rodiny s deťmi, rekreačných, ale aj pre kondične zdatných cyklistov. Pre všetkých boli pripravené dva cyklistické okruhy.

Pelotóny sú zabezpečené policajným sprievodom, aby si mohli bezpečne zabicyklovať všetci tí, ktorí majú chuť zažiť mnohopočetný cyklopelotón. Pre účastníkov Cyklofestu sú pripravené zaujímavé sprievodné podujatia, súťaže a hry pre najmenších, občerstvenie a tombola, v ktorej má každý zaregistrovaný účastník šancu získať hodnotné cykloceny. Zároveň bude zaradený do žrebovania o čipové karty s kreditom na cestovanie v MHD BB na tri, dva, resp. jeden mesiac. Počas dvoch dní boli v priestoroch Slovenskej agentúry životného prostredia realizované osvetové aktivity pre deti MŠ a ZŠ. Najmenší si mohli pozrieť filmy z videotéky festivalu Envirofilm o nemotorovej doprave a o jej užitočnosti pre mesto a obyvateľov (film: Bicykel pre prírodu, ČR, 9 min. a Kolesá točte sa. Automobilový sen, ESP, 56 min). V spolupráci s Krajským riaditeľstvom PZ v Banskej Bystrici a Mestskou políciou Banská Bystrica organizátori pripravili pre deti množstvo atrakcií, praktické ukážky zdravotníkov či mobilné dopravné ihrisko, na ktorom mohli získať preukaz zodpovedného cyklistu, priamo od dopravnej polície. Na svoje si prišli aj milovníci športu, kultúry a histórie, pre ktorých boli pripravené prehliadky historického centra s názvom „Na bicykli po Bystrici“. Priamo zo sedadla bicykla, sprevádzaní profesionálnym sprievodcom tak mohli spoznávať bohatú históriu mesta. Deti z detských domovov zažili vyhlídkovú jazdu CYKLOBUSOM so sprievodcom. Počas celého týždňa bolo vyhlásených niekoľko kampaní, napr. „Jazdi v MHD – kúp si cez SMS lístok - vyhraj bicykel“ či „Súťaž o najpútavejší poster z prostredia MHD a vyhraj čipové karty na cestovanie v MHD BB na 3,2,1 mesiac!“. Počas ETM na území Banskobystrického kraja prebiehala dopravno – preventívna akcia a v závere týždňa sa konal 1. ročník Banskobystrického maratónu s prvou cenou pre absolútneho víťaza maratónu, osobným automobilom. Ďalším z množstva sprievodných podujatí bola „Výstava ocenených prác Zelený svet 2012“ (XVII. ročník medzinárodnej súťaže výtvarnej tvorivosti detí a mládeže) na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky v Bratislave. Súťaž sa konala v Banskej Bystrici pri príležitosti Medzinárodného festivalu filmov o životnom prostredí ENVIROFILM 2012. Podujatie významne podporili: Marathon Banská Bystrica s.r.o., Krajské riaditeľstvo PZ v Banskej Bystrici, Mestská polícia Banská Bystrica, SAD Zvolen a ďalší partneri.

Miestny zväz SDKÚ-DS

Miestny zväz SDKÚ-DS v Banskej Bystrici zrušilo prezídium tejto strany v apríli 2011. Dôvodom malo byť porušenie stanov. Voči tomu sa vtedy odvolal bývalý miestny

predseda Stanislav Rajnoha, ale neuspel. Následne došlo k preregistrácii členskej základne. Z pôvodných 150 členov zostalo iba pár desiatok, ktorých potvrdilo prezídium v Bratislave. Neprešiel bývalý predseda a podnikateľ Rajnoha, ani jeho podpredseda Juraj Šváč, doterajší námestníkom v Rooseveltovej nemocnici. V apríli 2012 vznikol po roku v Banskej Bystrici miestny zväz SDKÚ-DS. 17. apríla 2012sa konala ustanovujúca konferencia nového miestneho zväzu SDKÚ-DS v Banskej Bystrici. Za predsedníčku účastníci zvolili Miroslavu Valkovú, za podpredsedu mestského poslanca Martina Turčana. Okrem nich sú členmi predsedníctva aj Katarína Čižárová, Radoslav Lukaj, Matúš Molitoris, Adrian Kapustík, Janka Žilová, Patrik Volentier a Michal Lovrant. Na konferencii boli prítomné aj poslankyne NR SR Lucia Žitňanská a Magdaléna Vašáryová, ktorá bude mať v Banskej Bystrici opäť svoju poslaneckú kanceláriu. V 31-člennom mestskom zastupiteľstve v Banskej Bystrici má SDKÚ-DS troch poslancov: Martina Turčana, Katarínu Čižárovú (viceprimátorka) a Jána Chladného. V koalícii s ostatnými vtedajšími vládnymi pravicovými stranami SDKÚ-DS podporovala v posledných komunálnych voľbách primátora Petra Gogolu. Jej krajský predseda Martin Baník sa vzdal kandidatúry v jeho prospech. Dnes sa však SDKÚ-DS k podpore súčasného primátora už oficiálne nehlási. V marcových predčasných parlamentných voľbách získala táto strana v meste Banská Bystrica 10,34 % hlasov za Smerom-SD (41,45%) a OĽ a NO (12,54%). Kedysi najsilnejšia pravicová strana SDKÚ-DS nemala v Banskej Bystrici už rok žiadny miestny zväz. Ten obnovil svoju činnosť len v uplynulých dňoch. V čele 9-členného predsedníctva v meste pod Urpínom stojí nová predsedníčka Miroslava Valková. *Zdroj: Bystricoviny.sk*

O účasti žien na verejnom živote

Dňa 27.10.2012 Národnom dome v Banskej Bystrici sa uskutočnil seminár Združenia žien SDKÚ-DS. Prítomní: Predsedníčka Združenia žien SDKÚ-DS Magdaléna Vašáryová, Predsedníčka miestneho zväzu SDKÚ – DS v Banskej Bystrici Miroslava Valková, Predseda SDKÚ-DS Banskobystrického kraja - Tibor Maťaš a členky Združenia žien podľa prezenčnej listiny. Predsedníčka Združenia žien pani Magda Vašáryová na úvod stretnutia privítala účastníčky, ktoré sa napriek zlému počasiu dostavili na seminár. V úvodnom vystúpení M. Vašáryová predstavila formou PP základné aktuálne štatistiky účasti žien na verejnom živote SR. Vystúpenie Mirky Valkovej smerovalo najmä k potrebe väčšej angažovanosti žien v

rámci SDKÚ-DS a zamerala sa aj na postavenie Združenia Žien v rámci materskej strany. Rovnako poukázala aj na potrebu odstránenia košov pri zostavovaní kandidátky, aby sa zabezpečila dostatočná účasť žien na reformách SDKÚ-DS a tým zároveň sa vytváral tlak na spoločnosť, aby podporovala angažovanosť žien vo verejnom živote, čím by sa zvýšila účasť kvalitných a kreatívnych ľudí oboch rodov v každej úrovni politiky. Diskusiu otvorila pani Gubányiová z Veľkého Krtíša. Načrtla rozdielne prístupy k vnímaniu žien v mestách a na dedinách. , kde v mnohých prípadoch stále prevláda názor, že žena sa má starať o rodinu, nepotrebuje vysokú školu a jej povinnosťou po dovŕšení 18.roku života je jedine vydaj. Ako spomenula, mestský prístup je vstupenkou na vyčlenenie z dedinského kolektívu. Ako ďalšia sa slova ujala pani Mirka Valková, ktorá poukázala na potrebu inkorporácie rodovej rovnosti do vzdelávania na školách, aby sa prekonali a odstránili historické stereotypy. Otvorila aj otázka zmysluplnosti kvót a poukázala na viaceré problémy s tým spojené. Kvóty by sa z pohľadu mužov mohli stať jediným cieľom, za ktorý ženy bojujú a neskôr by mohlo dochádzať k ich zneužívaniu a umelému napĺňaniu kvót ženami, ktoré nemajú vysoké ambície a schopnosti. Kvóty sú teda zneužitelným fenoménom a v diskusii sa objavila aj otázka, či je obava zo zneužitia kvót vyššia ako vôľa ich presadiť. V rámci diskusie vystúpila aj členka z Bratislavy, pani Marianyiová. Vyjadrila znepokojenie nad tendenciou dehonestácie postavenia žien, ktoré sú zrazu prezentované ako nekompetentné (žena ako hlasovacie zariadenie) a málo aktívne, pričom opak je pravdou. Otázkou je, ako možno vybudovať vzájomnú solidaritu medzi aktívnymi ženami. V rámci diskusie vystúpili aj hostia z Novej Generácie. Matúš Molitoris poukázal na snahu Novej Generácie získavať do svojich radov viac pravicovo zmýšľajúcich žien, pretože často sa stretávajú s nezaujmom zo strany žien prejsť od slov k činom, pričom tie samé priznávajú , že majú strach z postoja spoločnosti, resp. z odsúdenia spoločnosťou, že sa angažujú. Ďalej vyzdvihol úlohu ZŽ SDKÚ-DS ako spoločnosť aktívnych žien, ktoré sa snažia zmeniť zaužívané stereotypy a mediálne nanútené pohľady na ženu ako takú. Vyslovil aj pranie, aby sa Združenie žien spolu s Novou Generáciou užšie zviazali s materskou stranou, ktorej by prinášali kvalitných nástupcov, plne rešpektujúcich rodovú rovnosť. Martin Cimerman sa vo svojom príspevku venoval aktívnym príkladom zo študentského života, kde sa snažil ako člen Akademického senátu načúvať názoru ženskej majority na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela. Avšak nešetril ani kritikou do vlastných radov, kedy priznal, že v mnohých prípadoch je aj to

málo žien v Novej Generácii „ na okrasu“ a mnohé členky sú motivované zvonku a chýba im vlastné presvedčenie, pričom majú relevantné argumenty a prinášajú iný pohľad na vec, ako muži. Ako posledná vystúpila pani Štugnerová z Brezna, ktorá poukázala na problémové financovanie aktivít. Rovnako problematická sa v regióne ukázala aj snaha rieši aktivity pod hlavičkou SDKÚ-DS, nakoľko u ľudí to vzbudzovalo nedôveru. Preto sa pani Štugnerová rozhodla založiť vlastné občianske združenie, kde figuruje ako nezávislá osoba, ktorá sa ale netají svojou politickou orientáciou a na podujatia organizované jej OZ pozýva častokrát práve ľudí z SDKÚ-DS. Na záver zhodnotila diskusiu M. Vášáryová. Poďakovala za všetky príspevky, ktoré posunuli diskusiu o hodný kus, ale pripomenula, že naše problémy, v porovnaní so ženami mimo Európy, SÚ RIEŠITELNÉ! Preto navrhla znenie rezolúcie o solidarite s osudom aktívnych žien vo svete. Rezolúcia bola jednomyseľne prijatá. Ad6. Ako výstupy zasadnutia boli odsúhlasené dva dokumenty a to Rezolúcia Združenia žien SDKÚ-DS a Uznesenie Zasadnutia žien SDKÚ-DS určené predsedovi SDKÚ-DS. Účastníčky Zasadnutia si minútu ticha uctili pamiatku svojej členky Yvetty Erdélyovej, ktorá v septembri podľahla zákernej chorobe. Na záver pani Vášáryová poďakovala všetkým zúčastneným za ich čas a aktívnu účasť. Ocenila konštruktívnosť stretnutia s vierou, že bude na čom do budúcnosti stavať a nadviazané kontakty pretrvávajú, čím ukončila zasadnutie.

10 ZÁKLADNÝCH POLITICKÝCH TÉM ALIANCIE NEZÁVISLÝCH

Aby skutočná moc prešla z rúk politických strán do rúk občanom a vládu a verejné inštitúcie tvorili a zastupovali odborníci a nie takmer výhradne politickí nominanti, je nevyhnutné zmeniť Ústavu Slovenskej republiky a jej volebné a referendumové zákony.

Bratislava kvitne a regióny vymierajú. Rovnomerný rozvoj regiónov je v záujme nás všetkých vrátane hlavného mesta, a preto je nevyhnutné prejsť na nový a efektívnejší systém verejnej správy. Jeho súčasťou by mal byť o. i. presun časti štátnych úradov z Bratislavy rovnomerne do všetkých regiónov a tiež princíp, na základe ktorého bude vláda Slovenskej republiky minimálne 8x ročne zasadať mimo Bratislavy na základe celoslovenskej rotácie.

Predstavitelia samosprávy a občianski aktivisti by mali byť aktívnou súčasťou centrálnej legislatívnej moci (Národnej rady Slovenskej republiky, ale aj Európskeho

parlamentu), avšak zároveň je nevyhnutné zaviesť aj jednoznačné zásady „jeden človek – jedna platená verejná funkcia“ a „nik nemôže zastávať rovnakú verejnú funkciu viac ako tri funkčné obdobia po sebe“.

Naozaj férovú volebnú súťaž bez volebných manipulácií a kupovania hlasov, ktoré doposiaľ mnohým vyhovovali, je možné zabezpečiť zavedením profesionálnej volebnej komisie a nového technického zabezpečenia procesu voľby v podobe tzv. volebných kioskov. Malé nenákladné a na obsluhu jednoduché počítače nahradia klasickú volebnú urnu, ušetria značné množstvo verejných prostriedkov vynakladaných na zriaďovanie volebných komisií, výrazne zrýchlia, zjednodušia, ale najmä stransparentnenia proces prepočítavania hlasov bez zásahu ľudského faktora.

Ak to myslíme s bojom proti „Gorile“ a korupcii vážne, zaveďme konečne jasné a kontrolovateľné pravidlá pre lobing a lobistov a spustíme efektívne fungujúci systém E-Governmentu – elektronického vládnutia, ktorý výrazne zlacní a zrýchli vzťah občan – verejný sektor a zredukuje nevyhnutný osobný kontakt s úradníkmi.

Je načase, aby potravinová a energetická bezpečnosť štátu prestali byť len frázou a predvolebným „zaklínadlom“, ale aby sa pre ich dosiahnutie začali realizovať konkrétne kroky vrátane podpory energetickej diverzifikácie Slovenska a vytvárania miestnych adresných potravinových sietí.

Spoločná európska solidarita nesmie byť zásterkou pre sanovanie zlých bankových investícií či ďalšie plytvanie verejnými prostriedkami. Každá pôžička či záväzok voči inej krajine musí byť krytý jeho zábezpekou o splatnosti tak, ako keď si občan berie pôžičku a pritom zakladá banke svoj dom.

Len zdravý a múdry národ dokáže napredovať, a preto je najvyšší čas venovať prioritnú pozornosť práve zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu obyvateľstva tak, ako to urobili mnohé iné úspešné národy v minulosti.

Solidarita neznamená, že niekto v spoločnosti profituje na úkor iného, a preto musia byť všetky sociálne opatrenia nevyhnutne motivačného charakteru, aby si časť spoločnosti nemala dôvod myslieť, že peniaze sa zarábajú raz do mesiaca na pošte.

Zvýšenie flexibility pri zamestnávaní, úprava daní a odvodov tak, aby tieto bolo jednoduchšie zaplatiť ako obchádzať, musia ísť ruka v ruku s adekvátnym rastom minimálnej mzdy, s tvorbou pevnej a motivačnej sociálnej siete a skutočným, nielen

predstieraným dialógom sociálnych partnerov, akademických, občianskych a iných relevantných inštitúcií v štáte.

Stretnutie príslušníkov 2. Parabrigády

Do kroniky mesta uvádzame Zo Zborníka spomienok príslušníkov 2. čs. pdb v ZSSR voľne spracoval Emil Tencer október 2012 :

Tieto stretnutia sa uskutočňovali každoročne pri príležitosti osláv SNP. Dnes si len heslovite spomenieme na stretnutie, ktoré sa uskutočnilo na Krpáčove. Bola sobota 24. augusta 1985. Vtedy prišli tisícky ľudí na okresné slávnosti mieru, priateľstva, 41. výročia SNP a Medzinárodného družstevného dňa.

Chlapci dojedli guláš. Pozreli na seba. Pozreli okolo. Všade bola dobrá nálada a všetci hovorili o parašutistoch a o mnohom inom. Bol medzi nimi aj Grigorij Naumovič Čuchraj, pred rokmi inštruktor 2. čs. paradesantnej brigády. Vtedy mal len 22 rokov, tmavé vlasy a fúzy.

„Prišiel nenápadne a myslel som si, že je to herec“ povedal Pavol Graus. „Bol to však už skúsený vojak. Prišiel s tým, že sa musíme vo výcviku naučiť zabezpečiť spojenie velenia. Fajčil Kazbiky s filtrom. Tie nám pripomínali štvorcólovú rúru. Nehovoril rýchlo. Naopak, pokojne, rozvážne, koncentrovane, priateľsky. Nebol herec, no netajil sa tým a prišlo to neskôršie, že chce ísť na Akadémiu múzických umení v Leningrade. To bol náš inštruktor.“

Zaujal na prvý pohľad. Očami, postojom i pokojom, čo z neho vyžaroval. Tak to je on? Pravdaže, o tom niet pochýb. Prvý krát navštívil Slovensko pri príležitosti 20. výročia SNP. Od tých čias niekoľkokrát a stále má rovnako vnímavé oči. Posadil sa na drevenú lavicu, k drevenému stolu a niekoľko minút pozoroval dieťa, ktoré sa hralo o pár metrov ďalej. „Som šťastný, že sú šťastné,“ povedal ticho. Potom dlho nehovoril nič. „Žijete v prekrásnom kraji, s krásnymi ľuďmi,“ povedal napokon. „Bojoval som pri Stalingrade. Tam som bol ranený. Po vyliečení som sa stal inštruktorom v 2. československej paradesantnej brigáde.“

Grigorij Naumovič Čuchraj sa s Pavlom Grausom delil o stôl zbitý z dosák a o priestor v malej, sotva osvetlenej, šedivej kancelárii. Spomína na to s úsmevom i so

žiaľom na srdci. „Nie je krajšie spoznať človeka, ľudí v mieri? Bez strachu o budúcnosť? No povedzte!“

„Chlapci z brigády? Mnohí dodnes žijú, mnohí padli, mnohí odišli navždy... Vtedy, keď som po prvý krát prišiel, málokoho som poznal. Stačilo povedať mená, pripomenúť udalosť, hneď to bolo lepšie. A teraz je to zasa iné, lepšie, krajšie. Roky poznačia človeka, priateľstvo nie. Ťažko mi je o tom všetkom hovoriť... Ťažko. Aj potom, keď sa ma niekto opýta, či by som nechcel o Slovensku natočiť film. Myslím si, žijú tu ľudia, čo lepšie poznajú tento prekrásny kraj, prírodu, akej sa vyrovná málokto časť sveta. A oni to predsa dokážu lepšie, lebo ho ľúbia. No nedá mi nepovedať, že kto na to zabudne, nemôže sa nazývať Slovákom.“

Grigorij Naumovič Čuchraj zvažnel. Myslel na to, čo bolo, čo sa zrodilo z utrpenia, hrôz, nekonečných bojov. Z toho všetkého vyrástla nová generácia a práve ona nesmie zabudnúť. Nesmie zabudnúť, aby mohla pokračovať a žiť pre budúcnosť bez myšlienok na vojnu, biedu a utrpenie.“ Toto potvrdil aj Štefan Korček. „Je pravda, to nemôže nikto poprieť, máme radosť z takýchto stretnutí, neopakujú sa každý deň,“ pokračoval. „Hovoríme o prežitom, spomíname. Nechýba ani úsmev, ani slza. Človek len tak ľahko nezabúda na to ťažké... Pochopiť to všetko! To by znamenalo prežiť to. Ale kto by to chcel?“

„Hlavná úloha našej generácie? Oslobodiť vlasť. Európu od fašizmu, fašistov,“ povedal G. N. Čuchraj a potom dodal: „My nechceme vojnu, nechceme, aby naše deti, vnuci prežili to, čo my. Chceme, aby všetci prežili život v mieri, čestne a statočne.“ Tradície bojovej činnosti 2. paradesantnej brigády sa uchovávajú v povedomí širokej verejnosti obzvlášť tam, kde brigáda pôsobila. Tak je tomu v Jefremove, Chmelnickom v bývalom ZSSR, Novosielcach v Poľsku, na Slovensku v Hronskej Dúbrave, Trnavej Hore, Jalnej, Krupine, Sásovej, Brezne, Mýte pod Ďumbierom, v Hornej a Dolnej Lehote, Badíne, Bystrej a ďalších miestach

Návrh rozpočtu participatívne

Dňa 5. októbra 2012 zverejnil tlačový odbor primátora, že príprava návrhu rozpočtu sa bude po novom pripravovať za spoluúčasti Banskobystričanov. Príprava návrhu rozpočtu na roky 2013-2015 bola v Banskej Bystrici tento rok, na rozdiel od minulosti, iná. Novinkou je tzv. participatívny prístup. V praxi to znamená, že po spracovaní

predbežného návrhu rozpočtu vedenie mesta oslovilo priamo občanov, aby sa zúčastnili spoločnej diskusie na danú tému. Uvedený krok realizuje samospráva na základe odporúčaní Transparency International Slovensko. Primátor Peter Gogola pozval všetkých Banskobystričanov, ktorí majú čas a snahu diskutovať a dozvedieť sa viac o pripravovanom rozpočte. Spoločné stretnutie bolo naplánované na 26. október 2012, v priestoroch Mestského úradu v Banskej Bystrici. Hlavnými témami bolo : Akým spôsobom bude samospráva hospodáriť s peniazmi všetkých daňových poplatníkov? Koľko peňazí má mesto k dispozícii? Kam smeruje najväčší balík financií v rámci rozpočtu mesta? Okrem harmonogramu tvorby rozpočtu na roky 2013 – 2015 sa občania dozvedeli aj informácie o procese a pravidlách rozpočtovania. „Najdôležitejším bodom stretnutia z hľadiska občanov je možnosť pripomenúvať návrh rozpočtu, resp. prezentovať svoje návrhy a predstavy. Cieľom stretnutia je získať spätnú väzbu od Banskobystričanov a poskytnúť im možnosť priamo sa podieľať na tvorbe rozpočtu a spolurozhodovať o tom, akým spôsobom sa bude s financiami samosprávy narábať“, konštatuje primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Na spoločnom stretnutí sa prítomní zároveň dozvedeli, že aj v súčasnosti už má občan možnosť podieľať sa na prerozdeľovaní verejných financií. Stačí, ak sa zúčastňuje zasadnutí občianskych rád vo svojej mestskej časti. Každá mestská časť totiž dostáva jeden a pol eura na občana, ktoré sa väčšinou využívajú na kultúrno-spoločenské akcie, skrášľovanie verejných priestranstiev, podporu iných aktivít občanov a skvalitnenie ich života v jednotlivých volebných obvodoch. Ďalších 30 000 eur dostávajú mestské časti na stavebnú údržbu. S výsledkami pripravovaného verejného zhromaždenia budú následne pracovať odborné útvary mestského úradu a poslancový zbor. Pripomeňme, že zodpovednosť za prípravu a návrh rozpočtu majú odborné útvary samosprávy a za schválenie rozpočtu sú zodpovední poslanci mestského zastupiteľstva. Zdroj: Monika Pastuchová , hovorkyňa primátora

Kino Hviezda a Aliancia nezávislých

Podľa Martina Klusa sa dňa 28.10. 2012 dobrovoľníci Aliancie nezávislých sa zúčastnili na čistení exteriérov kina Hviezda. V rámci akcie 72 hodín dobrovoľníctva vykonávali členovia Banskobystrického okrášľovacieho spolku a Aliancie nezávislých verejnoprospešnú činnosť pri čistení okolia zdevastovaného Kina Hviezda v Banskej Bystrici

Vymožitelnosť práva a verejná správa.

Dňa 19. novembra 2012 vo Veľkej prednáškovej sále PF UMB v Banskej Bystrici sa uskutočnila prednáška s témou Vymožitelnosť práva a verejná správa. Prednášajúcim bol JUDr. Vladimír Majirský, riaditeľ odboru riadenia rizík a daňovej exekúcie v spolupráci s JUDr. Ladislavom Kováčom, Phd, ktorý je vyučujúci správneho práva. Téma je čoraz aktuálnejšia pre zorientovanie sa v problematike a pre doplnenie právnických vedomostí. Občianske združenie ELSA Banská Bystrica je nezávislá organizácia študentov práva, ktorá sa venuje popularizácii právnickej vedy a vzdelávania.

Autorské pirátstvo a falšovanie výrobkov dnes

Boj proti autorskému pirátstvu a falšovaniu výrobkov je celosvetovým problémom. Na Úrade priemyselného vlastníctva - Banská Bystrica, Ulica Jána Švermu 43 sa odborne tejto téme venovali aj pre akademickú obec a verejnosť. Dňa 22. Novembra 2012 (od 9.30 hod. do 15.30 hod) zorganizovali ELSA Banská Bystrica za spolupráce ELSA Slovensko, Úradu priemyselného vlastníctva a CVTI SR inštitucionálnu návštevu Úradu priemyselného vlastníctva určenú pre študentov práva a odbornú akademickú obec. Programom bolo informovanie o formách autorského pirátstva, falšovaniu výrobkov a legislatívnej ochrane, ochrane voči týmto neudhom voči duševnému vlastníctvu.

Chov spoločenských zvierat

Čoraz viac bol súkromný i verejný život ľudí v meste spojený s chovom psov a mačiek ako spoločníkov človeka. V roku 2012 Mesto Banská Bystrica bilancovalo desaťročné problematiky chovu spoločenských zvierat v urbánnom prostredí Banskej Bystrice. Systém zachovania verejnej čistoty prostredia a ohrozovaním bol konzultovaný s hygienikmi, veterinármi odborníkmi. Riešením problematiky chovu spoločenských zvierat sa Mesto Banská Bystrica začalo zaoberať v roku 2002 po schválení prvého zákona týkajúceho sa podmienok držania psov. Následne bolo MsZ v Banskej Bystrici schválené všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa stanovili niektoré podmienky držania psov na území mesta, ďalej povinnosti evidencie a vodenia psov, vymedzili sa miesta so zákazom voľného pohybu psov a zákazom vstupu so psom, riešila sa problematika znečisťovania verejných priestranstiev a stanovili sa podmienky kontroly a sankcií za porušenie tohto nariadenia.

Majitelia psov bývajúci v bytových domoch majú pri zaplatení ročnej dane za psa t.j. 33,19 € nárok na daný počet sáčkov na psie exkrementy. V roku 2009 bol schválený zvýšený ročný počet sáčkov na psie exkrementy z 240 na 400 kusov (platnosť od 1.1.2010).

Po upravení podmienok držania psov bolo potrebné upraviť aj systém zabezpečenia ochrany obyvateľov mesta pred nakazením sa zo zvierat na človeka prenosnými chorobami, ako aj pred obťažovaním a ohrozovaním obyvateľov túlavými a zabehnutými zvieratami na verejných priestranstvách formou odchyty týchto zvierat. Od roku 2006 Mesto Banská Bystrica zabezpečuje odchyt túlavých a zabehnutých spoločenských zvierat z verejných priestranstiev mesta Banská Bystrica. Odchytené zvieratá sú umiestňované v Karanténnej stanici pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica.

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá je zariadenie, ktoré slúži na držbu odchytených túlavých zvierat s neznámym zdravotným stavom najmenej do vykonania nutného ošetrovania a potrebných vyšetrení, testov a preventívnych opatrení potrebných na vylúčenie a predchádzanie choroby prenosnej na iné zviera alebo na človeka.

Počas doby umiestnenia zvieratá v karanténnej stanici po ukončení doby karantény je zviera ponúknuté na adopciu prostredníctvom internetovej stránky www.kszv.sk, siete priateľov zvierat, prípadne prostredníctvom iných médií. Zviera je možné zveriť do starostlivosti so súhlasom veterinárneho lekára a po uhradení nákladov pri prevzatí zvieratá:

•Cena za šteňa (do veku 3 mesiace):	30,- €
•Cena za dospelého psa	30,- €
•Cena za mačku	5,- €
• Cena psa vrátane šteňaťa do zahraničia	30,- €

Cena za zverenie zvieratá do starostlivosti zahŕňa označenie zvieratá mikročipom, preukaz zvieratá, náklady za odchyt a prevoz do karanténnej stanice, krmivo, základné vyšetrenie veterinárnym lekárom, vakcináciu proti besnote, psinke a parvovíróze, vnútorné antiparazitiká. Po zaplatení poplatku obdrží majiteľ zvieratá

potvrdenie o prevzatí z karanténnej stanice, svojim podpisom potvrdí prevzatie a obdrží poučenie o povinnosti prihlásiť zvieru do evidencie

Vynovený vozový park MHD

V pondelok 3. decembra 2012 bolo na námestí SNP v Banskej Bystrici za prítomnosti podpredsedníčky NR SR Jany Laššákovej, slávnostne odovzdaných 14 nových kĺbových autobusov MHD, ktoré budú slúžiť všetkým obyvateľom mesta Banská Bystrica a jej okolia. Všetky novoodovzdané vozidlá jazdia na stlačený zemný plyn CNC a preto sa mesto Banská Bystrica môže popýšiť nielen najmodernejším vozovým parkom MHD na Slovensku, ale aj pozitívnym prístupom k životnému prostrediu a napĺňaniu dlhodobých ekologických zámerov Slovenskej republiky. Za zmienku stojí taktiež skutočnosť, že priemerný vek vozidiel MHD v Banskej Bystrici je 2,1 roka, čo je v súčasnej ekonomickej situácii unikát presahujúci hranice Slovenskej republiky.

20. výročie Lions Clubu Banská Bystrica

Lions Club Banská Bystrica bol založený v roku 1992 podľa štatútu Medzinárodného združenia Lions Clubs a prijatý do štruktúry Lions Clubs International v marci 1993 za výdatnej podpory krstného otca Lions Club Bratislava. Jeho vznik inicioval MUDr. Milan Urbáni, CSc., MPH, ktorý sa stal jeho zakladajúcim prezidentom.

Prvý Lions Club bol založený v roku 1917 na ustanovujúcom konvente v meste Dallas v Texase na princípoch spojenia sociálnych účelov nezávislých klubov, k zdokonaleniu komunity ako celku. Ciele Lions Clubu v Banskej Bystrici boli od začiatku stanovené v súlade s Cieľmi a poslaním Lions Clubs International a Etickým kódexom Liona na podporu osôb alebo skupín ľudí, ktorí pomoc potrebujú, pričom sa predpokladala jednoznačná dobročinnosť. Na uskutočnenie svojich cieľov klub organizoval prednášky, dobročinné akcie, semináre a pod., pričom potrebné prostriedky získaval z členských poplatkov, darov a iných príspevkov. Aktivity Lions Clubu Banská Bystrica sa vyprofilovali do štyroch hlavných programov, ktorými v súčasnosti organizuje svoju charitatívnu činnosť: 1. Program pomoci deťom a mládeži, 2. Program pomoci starším a opusteným, 3. Program pomoci telesne postihnutým, 4. Program pomoci ľuďom v mimoriadnej núdzi.

Program pomoci deťom a mládeži

Klub finančne podporoval Onkologické centrum Detskej kliniky NsP F. D. Roosevelta (1994-1996) a Dojčenecký ústav v Banskej Bystrici (1995-1996). Prispieval na nákup učebných pomôcok, organizáciu rôznych spoločenských udalostí a poznávacie zájazdy na Slovensku i v zahraničí pre deti v Osobitnej škole internátnej (1994-1998) a Detskom domove v Banskej Bystrici (1996). Od roku 1996 finančne sponzoruje vianočný a letný futbalový turnaj mladšieho dorastu pod názvom Stop proti drogám! Finančne prispel študentke Akadémie umení v Banskej Bystrici na študijný pobyt v Londýne (2000), na zabezpečenie účasti študenta Konzervatória J. L. Bellu v Banskej Bystrici na medzinárodnej súťaži Anglo-Czechoslovak Trust v Londýne a na nákup hudobného nástroja pre Konzervatórium. Od roku 1995 sa klub pravidelne podieľa na organizovaní medzinárodného futbalového turnaja mladších žiakov Pohár dr. Jozefa Vengloša v Banskej Bystrici, na ktorom sa zúčastňujú aj významné osobnosti slovenskej politiky, kultúry a športu.

Program pomoci starším a opusteným

Klub finančne podporoval Dom Matky Terezy v Banskej Bystrici (1997-1998). Od roku 1993 pravidelne finančne i organizačne prispieva na spoločenské a kultúrne podujatia v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb v Banskej Bystrici (Mesiac úcty k starším, Fašiangy, Annabál, Máriabál, Mikulášsky večer, oslavy narodenín a pod.).

Program pomoci telesne postihnutým

Klub pravidelne spolupracuje so ZO Slovenského zväzu sluchovo postihnutých v Banskej Bystrici, ktorému venuje od roku 1997 finančný výťažok z predaja Vianočného punču a zároveň sa podieľa na organizovaní sociálno-rehabilitačných, kultúrnych a športových podujatí zväzu. V roku 2000 finančne prispel na zakúpenie akustického prístroja pre sluchovo postihnutých. Od r. 2002 organizuje a finančne podporuje dobročinné predstavenie ojedinelého divadla na Slovensku Divadla z pasáže v Banskej Bystrici, ktorého herecký súbor pozostáva z mentálne postihnutých ľudí.

Program podpory ľudí v mimoriadnej núdzi

Klub venoval finančný obnos obci OBIŠOVCE, ktorá bola postihnutá záplavami. Okrem týchto hlavných pilierov klub podporuje aj oblasť kultúry v meste. Finančnou

čiasťou prispel na činnosť Bábkového divadla a Opery Divadla J. G. Tajovského v Banskej Bystrici (2001).

Zahraničné kontakty

Kontakty so zahraničím klub udržuje predovšetkým prostredníctvom výmenných pobytov mládeže. V uplynulých desiatich rokoch bolo do zahraničia vyslaných 42 účastníkov do rôznych krajín sveta (napr. do Južnej Ameriky, Aljašky, Austrálie, Japonska, USA, Kanady a do celej Európy). Klub na druhej strane prijal 24 detí z rôznych krajín, ktoré sa oboznamovali s krásami a životom na Slovensku. Na pobyt v našich rodinách klub prijal množstvo pozitívnych ohlasov najmä z Japonska, Fínska, Francúzska, Nórska a pod.

V roku 1997 bol klub organizátorom a sponzorom I. medzinárodného campu Ružiná, ktorého sa zúčastnilo 28 detí zo 17 krajín.

Klub udržuje priateľské kontakty aj so zahraničnými klubmi, najmä však s Lions Clubom vo Váci v Maďarsku, s ktorým pravidelne organizuje futbalový turnaj. V Banskej Bystrici sa v roku 2002 uskutočnilo stretnutie (jumeláž) členov dištriktu FON 111 z Bavarska s dištriktom 122.

Klubová činnosť

Lions Club Banská Bystrica pomáhal zakladať kluby v Košiciach (1997), Brezne (2000) a vo Zvolene (2000). Udržuje s nimi priateľské a spoločenské kontakty na rôznych kultúrnych a športových podujatiach. Spoločnými stretnutiami sa snaží aj o vytváranie priateľského prostredia s Rotary Clubom Banská Bystrica, ale aj s rôznymi významnými osobnosťami nielen mesta Banská Bystrica, ale celého Slovenska.

Lions Club Banská Bystrica za desať rokov svojej existencie prispel na charitatívne účely v sociálnej, zdravotnej, kultúrnej, vzdelávacej a športovej oblasti v Banskej Bystrici a okolí približne vo výške pol milióna korún.

Zakladajúcemu prezidentovi Lions Clubu Banská Bystrica udelil za svoju činnosť prezident Lions Clubs International v USA vyznamenanie Extension Award, ďalší traja členovia boli ocenení vyznamenaním Lions Clubs International, Česká a Slovenská republika, Dištrikt 122 za prácu s mládežou a za zásluhy o rozvoj Lions Clubu.

Z iniciatívy Rotary Banská Bystrica a mesta Banská Bystrica

sa dňa 12. decembra 2012 uskutočnilo na Radnici stretnutie k zastaveniu úpadku, návratu života a zvýšenia atraktívnosti Námestia SNP. Jeho výsledkom je Memorandum podpísané primátorom a zástupcami majiteľov 17 nehnuteľností v centre mesta z 31.marca 2013.

Primátor mesta pripraví a bude presadzovať :

- opatrenia pre zvýšenie bezpečnosti a ochrany verejného poriadku,
- podporu bývania, obchodu a služieb s nevyhnutnými funkciami s tým spojenými,
- VZN o obslužných sezónnych vonkajších zariadeniach (terasa), ktorého návrh budú mať možnosť pripomienkovať majitelia objektov, pred ktorými sa s terasami počíta,
- zlepšenia možností cenovo dostupného parkovania v pamiatkovej rezervácii,
- výmenu komunálneho mobiliáru a starostlivosť o jeho funkcie a estetický vzhľad,
- návrh osvetľovacej štúdie historických objektov informačného systému,
- na príležitostné trhy (vianočné, veľkonočné, Radvanský jarmok) využívanie štýlových, vkusných stánkov a atrakcií, ktoré budú spravidla sústredené v stredovej ploche námestia,
- zásady využívania námestia na kultúrno-spoločenské a športové podujatia.

Vlastníci domov na Námestí SNP budú podporovať a presadzovať, aby :

- nehnuteľnosti, ktoré vlastníci pôsobili esteticky a príťažlivo,
- prevádzky obchodu a služieb (komerčné aktivity), ktoré sú situované v ich objektoch upravili otvárací režim v pracovných dňoch do večerných hodín (19:00 hod.) a v čase pracovného pokoja v dopoludňajších hodinách tak, aby boli zaujímavé pre zákazníkov,
- ich nájomcovia prevádzkujúci reštauráciu alebo kaviareň nepoškodzovali svojou činnosťou opodstatnené záujmy ostatných nájomcov objektu,
- boli letné terasy zriaďované len v súlade so všeobecno-záväzným nariadením (VZN) určujúcim pravidlá k ich zriaďovaniu.

Účastníci Memoranda iniciovali vytvorenia pracovnej skupiny, ktorá bude postupne riešiť všetky témy súvisiace s oživením námestia a zvýšenia jeho atraktívnosti. K

Memorandu môže pristúpiť ktorýmkoľvek vlastníkom nehnuteľnosti na príľahlých uliciach k Námestiu SNP a Námestiu Š. Moyzesa, prevádzkovatelia reštauračných prevádzok, fyzické alebo právnické osoby, mimovládne organizácie, odborné a občianske združenia.

Memorandum má len deklaratívny charakter spoločných zámerov a cieľov jeho účastníkov. V súčasnosti je na svete návrh VZN o podmienkach zriaďovania a prevádzkovania sezónnych vonkajších obslužných zariadení v Pamiatkovej rezervácii Banská Bystrica, ku ktorému sa po prerokovaní v odborných komisiách očakáva široká verejná diskusia.

Prví signatári Memoranda uzatvoreného s mestom (domy na Námestí SNP):

č. 1 MBB, a.s., Ľubomír Bobák

č. 2 MUDr. Ján Bíreš

č. 3 Stredoslovenské múzeum, Roman Hradecký

č. 7 Lobenwein Helga/Beata Borošová

č. 8 Lesy SR, Ján Kostrian

č. 9 Rodina Klimovcov, Marian Murgaš

č. 10 Igor Mihalik, Jana Mihaliková

č. 11 A.M.K., s.r.o., Andrej Kvasna

č. 13 Ixperia, s.r.o., Ladislav Lukáč

č. 14 Vodný hrad, s.r.o., Stanislav Rajnoha

č. 16 BB expo, s.r.o., Dušan Kováč; Stavouňa, a.s., Milan Vigaš

č. 18 Mikea, s.r.o., Milan Kepeňa

č. 20 MUDr. Hana Blechová

č. 21 Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a.v., Vladimír Zeman a Daniel Košťial

č. 23 Banskobystrický samosprávny kraj, Ladislav Topoľský

č. 25 MUDr. Hana Hilárová

č. 29 Čako, s.r.o., Monika Čaková

Banskobystrické Vianoce 2012

Mesto pripravilo svojim občanom a návštevníkom pôsobivú vianočnú atmosféru. Takmer pätnásť metrov vysoká Jedľa srienistá (*Abies Concolour*) bola zeleným symbolom Banskobystrických Vianoc v roku 2012. Uprostred Námestia SNP ju osadili a svetlá na nej rozžiaril 6. decembra 2012 Mikuláš, ktorý už tradične zavítal medzi Banskobystrické deti, samozrejme v sprievode anjela a čerta. Banskobystrický vianočný stromček pochádza z výrubu z Tichej ulice. Pravú sviatočnú atmosféru dodali Námestiu SNP okrem ozdobeného vianočného stromčeka najmä stánky Vianočných trhov. Vianočný punč, voňavá medovina a ďalšie lákavé dobroty boli k dispozícii od 6. do 31. 12. v takmer troch desiatkach stánkov. Námestie SNP a Námestie Š. Moysesova sa zaplnilo stánkami s tradičným vianočným sortimentom v termíne 11. – 21. december. Sviečky, vianočné ozdoby, adventné vence či diela ľudových výrobcov s vianočnou tematikou slúžili zákazníkom mesta vo viac než štyroch desiatkach stánkov. Sériu koncertov, tvorivých dielní, podujatí pre malých aj veľkých pripravilo mesto Banská Bystrica v spolupráci s PKO a ďalšími partnermi. Program Banskobystrických Vianoc začal 1. decembra koncertom speváckeho zoskupenia La Goia, ktoré sa spolu s Patríciovou Janečkovou predstavili v Evanjelickom kostole na Lazovnej ulici. Jednotlivých podujatí, alebo tzv. vianočných banskobystrických „saloniek“ bolo pripravených takmer dvadsať. Okrem obľúbených tradičných stálic v podobe napr. živého betlehema či tvorivých dielní ponúkajúcich vlastnoručnú výrobu ozdôb, nechýbali ani novinky. Jednou z nich bolo muzicírovanie na Hlavnej železničnej stanici, ktoré cestujúcim spríjemnilo čakanie na vlaky a navodilo pravú sviatočnú atmosféru. Cestujúcim sa predstavili známe kapely ako Uherek trio, hudobné zoskupenie Maringotka aj tradičný heligonkár Marián Kováč. Cikkerova sieň Radnice bola počas Banskobystrických Vianoc takmer denne svedkom zaujímavých podujatí. Dňa 5. decembra bol Slovensko 2012 Advent, charitatívny koncert, ktorý pripravil RTVS, v meste sa predstavili umelci Dado Nagy, Ján Koleník a Marián Chudovský. Pod záštitou veľvyslanca štátu Izrael, Alexandra Ben-Zvi a primátora mesta Banská Bystrica, Petra Gogolu sa uskutočnil výnimočný umelecký program. Dňa 16. decembra to bol koncert židovských piesní a modlitieb Pražského jazzového septeta a Komorného zboru Ostrava pod názvom „Temnotu premeň na svetlo“, pri príležitosti oslavy posledného dňa židovského sviatku

Chanuka. Od výroby cesta, cez vykrajovanie tvarov z formičiek, pečenie a zdobenie až po ochutnávanie voňavého medovníka, to všetko si mohli vyskúšať deti, ktoré prišli do dvorany Radnice 15.decembra 2012 o 14.00 hod. na tvorivé dielne pod názvom Pečieme, zdobíme. Tvorivé dielne pokračovali aj na druhý deň pod názvom Urob niekomu radosť a deti si mohli vyrobiť z hlíny, drôtu či slamy darčeky pre svojich blízkych. Tradičný charitatívny primátorský punč, ktorý primátor Peter Gogola podával na Námestí SNP 20. decembra, sa dočkal tohto roku drobnej modifikácie – k punču pribudli aj medovníky. Medovníky ponúkala občanom viceprimátorka mesta Banská Bystrica, doc. Katarína Čižárová s prvou dámou mesta, Katarínou Gogolovou. Výťažok samozrejme poputoval na charitatívne účely. Dobrý úmysel a snahu pomôcť skrývalo v sebe aj Vianočné pohostenie pre ľudí bez domova. Vianočnú kapustnicu pripravil a ponúkol bezdomovcom primátor Peter Gogola v nocľahárni Večierka priamo na Štedrý deň.

V roku 2012 zomreli osobnosti verejného života mesta :

Zomrel Milan Jurčo

Dňa 23. júna 2012 vo veku 81 rokov zomrel v Banskej Bystrici literárny vedec, kritik a člen Klubu nezávislých spisovateľov Milan Jurčo. Milan Jurčo Glina (* 6. apríl 1931, Východná – † 23. jún 2012, Banská Bystrica) bol vysokoškolský profesor, literárny kritik, literárny vedec, literárny historik. Pseudonym: M.J., mj., -no-.

V roku 1948-1951 študoval na Obchodnej akadémii v Košiciach a v Bratislave, 1952-1958 absolvoval štúdium na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave, 1990 doc., 1991 CSc. a prof. pre odbor teória a dejiny slovenskej literatúry. Pôsobil ako učiteľ v Ružomberku, 1956-1959 ako asistent na Vyššej pedagogickej škole v Banskej Bystrici, 1962-1969 vedúci literárnej redakcie Slovenského rozhlasu, štúdio Banská Bystrica, 1973-1990 referent Krajskej organizácie pre rozvoj techniky v Banskej Bystrici. Od roku 1990 pôsobí na Pedagogickej fakulte, resp. Fakulte humanitných vied UMB v Banskej Bystrici ako doc., neskôr profesor. V roku 1990-1992 vykonával funkciu prodekana na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici. Bol členom Literárnohistorickej spoločnosti SAV v Bratislave, od 1992 bol členom Klubu nezávislých spisovateľov a členom Rozhlasovej rady v Bratislave (1992-1994). V roku 1992 bol zostavovateľom a vedeckým redaktorom prvého zborníka v sérii Acta

Universitatis Mathiae Belii Banská Bystrica. V rozhlase v 60. rokoch publikoval množstvo divadelných, knižných i filmových recenzií, písal pásma, fejtóny a poviedky. V 90. rokoch pribudli úvahy, eseje, cestopisné rozprávania, nekrológ, rozhovory s pásma. Publikoval štúdie v zborníkoch, odborných časopisoch, doslovy v knihách. Obdržal Cenu rektora UMB v B. (1997), Veľkú zlatú medailu UMB (1999), Cenu Trojruža (2000), Prémium Literárneho fondu (2008).

Zomrel čestný občan mesta Zdenko Mikula

31. októbra v Bratislave vo veku 95 rokov zomrel významný slovenský hudobný skladateľ Zdenko Mikula. Ako skladateľ sa venoval viacerým hudobným žánrom, komornej i symfonickej tvorbe, avšak ťažiskom a hlavnou inšpiráciou jeho kompozičnej činnosti bola predovšetkým ľudová pieseň, ktorú považoval za mimoriadny hudobný klenot. Mikula zhudobnil texty mnohých slovenských básnikov - P.O. Hviezdoslava, A. Plávku, L. Podjavorinskej, J.R. Poničana, J. Kostru, P. Koyša, J. Smreka, P. Horova, M. Válka, V. Turčányho a O. Nagaja. Jeho diela boli repertoárovou súčasťou významných symfonických orchestrov v Čechách, na Slovensku i v zahraničí.

Zomrel PhDr. Ivan Frühwald

Vo veku 72 rokov zomrel 9. júna 2012 PhDr. Ivan Frühwald, dlhoročný tréner a športový pedagóg popoludní po dlhšej vážnej chorobe v Rooseveltovej nemocnici v Banskej Bystrici. Rodák z Bratislavy nadviazal na aktívnu hokejovú činnosť v Slovane Bratislava i Dukle Košice štúdiom na Fakulte telesnej výchovy a športu. Neskôr absolvoval aj štúdium psychológie. V Banskej Bystrici trénoval všetky vekové kategórie, no najviac ho to ťahalo k mládeži. Patril medzi tých trénerov, ktorí sa podieľali na rozbehu unikátneho celorepublikového projektu športových hokejových tried na banskobystrickej Základnej škole na Uhlisku na prelome 60. a 70-tych rokov. Nezmazateľnou kapitolou trénerského pôsobenia Ivana Frühwalda sú výsledky na Svetových zimných univerziádach. V roku 1999 spolu s Vladimírom Šťastným dokormidlovali pod Tatrami akademický tím Slovenska k strieborným medailám. O dva roky neskôr na druhej strane Tatier – v Zakopanom - slovenskí hokejisti pod vedením tria Pavol Siroťák - Jozef Frühauf – Ivan Frühwald vybojovali na SZU zlaté medaily. Posledná rozlúčka s Ivanom Frühwaldom bola vo štvrtok 14. júna 2012 o

11. hodine v krematóriu v Banskej Bystrici. Dlhoročný tréner a športový pedagóg zomrel v Banskej Bystrici po vážnej chorobe. Bratislavský rodák aktívne hrával v Slovane Bratislava, ale aj v Dukle Košice. Neskôr viedol rôzne vekové kategórie a patril k zakladateľom systému so športovými hokejovými triedami. Podieľal sa aj na učebných osnovách športovej prípravy pre športové triedy. V sezóne 2007/08 bol trénerom seniorského tímu Brezna, s ktorým vybojoval postup do 1. ligy. Úspechy žal aj na univerziádach. V roku 1999 získal s akademickým tímom Slovenska striebornú medailu a o dva roky neskôr dokonca zlatú. Ivan Frühwald (* 15. máj 1940 - † 9. jún 2012).

Banská Bystrica prišla o veľký futbalový talent

Iba 13-ročný futbalista Filip Riečan, ktorý hral za tím Dukly Banská Bystrica do 14 rokov, zomrel v nedeľu 18. novembra. Oficiálna stránka klubu Dukly Banská Bystrica informovala, že išlo o veľmi talentovaného hráča, ktorý vynikal rýchlosťou, všestrannosťou a mal pred sebou veľkú futbalovú budúcnosť. Filip Riečan prišiel do prípravky Dukly Banská Bystrica v roku 2005. Bol členom tímu, ktorý získal viacero ocenení vrátane ceny od primátora mesta za najlepší kolektív vo svojej kategórii. Riečan bol aj pri triumfe v Mini Champions League. Svoje posledné stretnutie, v ktorom aj skóroval, odohral 13. októbra 2012. Posledná rozlúčka s F. Riečanom sa uskutočnila vo štvrtok 22. novembra 2012 v krematóriu v Kremničke. Pamiatke Filipa Riečana bola venovaná utorňajšia dohrávka 14. kola Corgoň ligy, v ktorej Dukla Banská Bystrica privítala MFK Ružomberok.

Zomrel Dalibor Cisár

19. júla 2012 zomrel v Banskej Bystrici vo veku 82 rokov bývalý bežecko-lyžiarsky tréner, funkcionár a organizátor Dalibor Cisár. V 70. rokoch minulého storočia bol ako vojak z povolania trénerom v Armádnom stredisku Dukla Banská Bystrica, v roku 1972 sa zaslúžil o vznik prvej športovej triedy na Slovensku so zameraním na klasické lyžovanie. Na banskobystrickej ZDŠ na ul. Čs. pionierov (dnes ul. Golianova) sa na krátky čas stal aj prvým zodpovedným trénerom lyžovania. Medzi prvých žiakov športových tried patrili aj skokani na lyžiach, československý juniorský reprezentant Dušan Túry, československý juniorský a mužský reprezentant, neskôr slovenský reprezentačný tréner Ján Jelenský, či bežec na lyžiach, neskôr

trojnásobný majster Európy v ultravytrvalostnom atletickom behu Ľubomír Hrmo. V roku 1976 prispel aj k zrodu športovej triedy so zameraním na klasické lyžovanie na banskobystriickom Gymnáziu na ul. Dukelských hrdinov. Na jej základoch vznikla v roku 1978 Internátna športová škola, neskôr Osemročné športové gymnázium. V roku 1977 bol Cisár iniciátorom vzniku TJ Slávia Ekonóm Banská Bystrica. Stál aj pri zrode známych vytrvalostných pretekov v behu na lyžiach z Kremnice do Banskej Bystrice Biela stopa SNP. Bol autorom myšlienky vybudovať umelo chladenú lyžiarsku bežeckú dráhu na Zimnom štadióne v Banskej Bystrici. Práve tam sa pod jeho organizátorskou taktovkou uskutočnili dva ročníky exhibičných halových pretekov v šprinte. V roku 1993 sa mu podarilo na banskobystriický "zimák" dotiahnuť aj pretekárov svetovej špičky Ulvanga, Alsgaarda, kombinátora Eldena (všetci Nórsko), Di Centaovú (Taliansko), Vålbeovú (Rusko), ktorí práve v tých dňoch štartovali na pretekoch SP na Štrbskom Plese. Posledná rozlúčka s Daliborom Cisárom bola v banskobystriickom krematóriu v pondelok 23. júla 2012.

Zomrel Ján Gašperan

V piatok 13. júla zomrel bývalý šéf školských odborov Ján Gašperan. Posledná rozlúčka so zosnulým bola 19. júla 2012. v krematóriu v Bratislave. Ján Gašperan sa narodil 25. mája 1951. Študoval na Stavebnej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej, na Economickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a na Univerzite tretieho veku v Banskej Bystrici. Pracoval ako technik v Mostárni Brezno, pedagóg odborných predmetov na strednej škole. Od roku 1999 pôsobil v Odborovom zväze pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, bol jeho dlhoročným predsedom. Zdroj: SITA

Zomrel brigádny generál v. v. Imrich Gibala

Ozbrojené sily SR a verejnosť sa 28. marca 2012, rozlúčili so známym účastníkom povstaleckých bojov a prvým šéfom prvého armádneho športového klubu na Slovensku - Dukly Banská Bystrica Imrichom Gibalom. Posledná rozlúčka s ním sa uskutočnila v Banskej Bystrici – Kremničke. Generál a vojnový veterán zomrel vo veku 91 rokov v nedeľu 25. marca 2012. Skúsenosti v oblasti armádneho športu ho predurčovali na vymenovanie za veliteľa Armádneho strediska Dukla Banská Bystrica, ktorým sa stal 1. januára 1968. V Banskej Bystrici pôsobil až do roku 1972. Potom sa stal náčelníkom Katedry telesnej výchovy a športu na Vysokej vojenskej škole pozemného vojska armádneho generála L. Svobodu vo Vyškove na Morave. V

roku 1976 sa už ako vojenský dôchodca vrátil do Banskej Bystrice. Ešte niekoľko nasledujúcich rokov pracoval ako odborný asistent na Katedre brannej výchovy Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici. Imrich Gibala hneď po maturite v roku 1941 nastúpil na vojenskú prezenčnú službu v Levoči. Vo februári 1942 ho ako príslušníka 102. pešieho pluku Zaisťovacej divízie vyslali na východný front. Už v októbri toho istého roka sa však vrátil na Slovensko a začal študovať na Vojenskej akadémii v Bratislave. Po skončení štúdia bol 15. mája 1944 ako poručík pridelený k 3. pešiemu pluku vo Zvolene. Ako veliteľ čaty záložníkov v rote ťažkých guľometov odišiel stavať opevnenie v priestore Baligródu na rieke San v Poľsku a neskôr na slovensko-poľskej hranici nad obcou Šarbov. Po vypuknutí Slovenského národného povstania prešiel aj s jednotkou k partizánom a spolu s nimi zabezpečoval obranu obce Kríže. Po prelomení obrany odišiel do Zvolena, kde sa v septembri 1944 prihlásil do 1. Československej armády na Slovensku. Ako veliteľ sa so svojou rotou zúčastnil na obranných bojoch na Hrone až do osudového ťažkého zranenia, ktoré utrpel pri Hronskej Breznici 10. októbra. Po vyliečení v nemocnici vo L'vove sa vrátil na Slovensko, kde 21. februára 1945 vstúpil do 1. Československého armádneho zboru. Potom pôsobil až do leta 1945 v stredisku v Levoči ako veliteľ výcvikovej roty.

Od novembra 1945 sa začala jeho kariéra uberať smerom k vojenskej telovýchove a športu. Po absolvovaní kurzu slúžil ako telovýchovný dôstojník v divízii v Košiciach, od novembra 1949 vo funkcii náčelníka Spravodajského oddelenia 10. pešej divízie. Potom ho už úplne pohltila práca v armádnom športe. Kým bol náčelníkom telesnej prípravy 2. vojenského okruhu, diaľkovo vyštudoval Inštitút telesnej výchovy a športu hneď na dvoch školách - na Univerzite Karlovej v Prahe a Univerzite Komenského v Bratislave. V roku 1962 prevzal funkciu náčelníka Katedry telesnej výchovy a športu vo Vyššom vojenskom učilišti vo Vyškove na Morave. Jeho činný život bol spojený s pedagogickou činnosťou.

Zomrela herečka Mária Šmihlová

Dňa 16. októbra 2012 zomrela herečka Bábkového divadla na Rázcestí Mária Šmihlová. V roku 1957-1960 účinkovala v ochotníckom Divadelnom súbore A. Sládkoviča v Banskej Bystrici. Od roku 1961 bola stálou členkou KBD v Banskej Bystrici. Predstaviiteľka detských rozprávkových postáv a mladých dievčat: Princezná (Staronová komédia, 1961); Rusovláška (Zlatovláška, 1970); Prasiatko (Medvedík Pa, 1982); a i. Jej register sa obohacuje aj o charakterové postavy: Pani Hrabcová

(Hašterica, 1978); Matka Čin Čin (Čin-Čin); Kráľovná (Mŕtve kráľovstvo, 1987) a i. Ako animátorka účinkovala v Čs. televízii v Bratislave. Herečka Mária Šmihlová vo veku 71 rokov odišla do hereckého neba. Posledná rozlúčka so zosnulou bola v piatok, 19. októbra 2012 o 11.00 hod., v Krematóriu v Banskej Bystrici – Kremničke.

II. HOSPODÁRSKY ŽIVOT

V roku 2012 bol hospodársky život mesta odrazom celkovej nepriaznivej situácie hospodárskej krízy. Občania mesta sa sústredili prekonávať prejavy svetovej hospodárskej krízy, udržanie životnej úrovne a zamestnanosti. Všeobecne pretrvávajúci strach o prácu, znížená kúpyschopnosť obyvateľov, vyššie ceny základných tovarov. Bolo potrebné sa uskromňovať, lebo náklady na bežný život postupne narastali, ceny služieb, benzínu a tovarov sa zvyšovali. Mzdy stagnovali. Domáca vnútropolitická kríza sa prejavila štrajkami lekárov, učiteľov, sestier, aférou Gorila. Nezamestnanosť, migrácia, slabý trh práce negatívne dopadol na rodiny, firmy, na marginalizované skupiny občanov, (dôchodci, invalidi, rozvedení, deti,). Psychosociálne odrazy na tiesnivú situáciu, nezamestnanosť, klímu spoločnosti sa premietali v celom roku. Dostupnosť bývania sa za posledné roky zmenila iba minimálne, ceny nehnuteľností stagnovali.

Ceny benzínu a nafty

Ceny benzínu a nafty dosiahli 22.02.2012 rekordné hodnoty v histórii Slovenska, napriek tomu sa nájdu pumpy, kde vlni predávali nevyhovujúce pohonné hmoty. Za tejto situácie musia slovenskí motoristi prežiť ďalšiu horkú pilulku. Podľa portálu natankuj.sk cena benzínu Natural 95 zdražela na 1,53 €/l a dosiahol historické maximum. Priemerná cena nafty porástla na 1,45 €/l

Súčasný podniky:

Biotika, a. s., Slovenská Ľupča

Evonik Fermas, s. r. o., Banská Bystrica

I.K.M. REALITY – STAVING Banská Bystrica, a. s.

KK Company, s. r. o.

SHP Harmanec, a. s.

DOKA DREVO, s. r. o.

Küster – automobilová technika, spol. s r. o.

Tlačiarne BB, spol. s r. o.

Witzenmann Slovakia, spol. s r. o.

LOBB Banská Bystrica, a. s.

GAMO, a. s.

SOFTIP, a. s.

DETOX, s. r. o.

VAV invest, s. r. o

Štatistika o prostredí banskobystrického regiónu

Podľa údajov Štatistického úradu SR žilo ku koncu roka 2012 na území Banskobystrického kraja 658 490 obyvateľov, pričom viac ako polovicu tvorili ženy – 339 611. Počet živonarodených detí v roku 2012 bol 6 022 a počet zomrelých osôb 7 008. Prirodzený úbytok obyvateľstva teda predstavoval 986 osôb.

Viac vysťahovaných ako prisťahovaných

Počet prisťahovaných osôb v roku 2012 bol 2 251, počet vysťahovaných obyvateľov z kraja 2 903 obyvateľov. Celkový úbytok obyvateľov (prirodzený + sťahovaním) dosiahol súhrnne hodnotu 1 638 osôb. V roku 2012 uzavrelo manželstvo v Banskobystrickom kraji 2 646 párov a rozviedlo sa 1 444 manželstiev (54,6 % z počtu uzavretých manželstiev).

Podľa údajov Štatistického úradu SR žilo ku koncu roka 2012 na území okresu Banská Bystrica 111 148 obyvateľov, pričom viac ako polovicu tvorili ženy 58 146. Počet živonarodených detí v roku bol 1 005 a počet zomrelých osôb 995. Prirodzený prírastok obyvateľstva bol 10 osôb. Počet prisťahovaných osôb bol 879, počet vysťahovaných obyvateľov z okresu bol 921 obyvateľov. Celkový úbytok obyvateľov (prirodzený + sťahovaním) dosiahol hodnotu 32 osôb. V roku 2012 uzavrelo manželstvo v okrese Banská Bystrica 504 párov a rozviedlo sa 275 manželstiev (54,6 % z počtu uzavretých manželstiev). Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Banská Bystrica je sídlom VÚC Banskobystrického kraja

Geografická charakteristika

Územie Banskobystrického kraja leží v južnej časti stredného Slovenska. Rozlohou 9 455 km² sa Banskobystrický samosprávny kraj radí na 1. miesto medzi slovenskými vyššími územnými celkami. Hustota osídlenia 69,81 obyvateľov na

1 km² je najnižšia v SR. Má spoločnú hranicu s Maďarskou republikou a s Nitrianskym, Trenčianskym, Žilinským, Prešovským a Košickým krajom. Z hľadiska geomorfológie je tento región mnohotvárný – od vysokohorských polôh hrebeňov Nízkych Tatier na severe, cez členitú strednú časť so striedaním horských masívov a údolí, po mierne zvlnené až rovinné nížinné polohy na južnom okraji územia. Maximálna nadmorská výška je 2043 m n. m. (Ďumbier) a minimálna nadmorská výška je 130 m n. m. (Ipeľská kotlina).

Kvalitou krajinného a prírodného prostredia patrí k najvýznamnejším regiónom Slovenska, čo mu dáva obrovský potenciál rozvoja cestovného ruchu. Ide o oblasť s najväčšou výmerou chránených území na Slovensku – z celkovej rozlohy kraja tvoria chránené územia 34,82%. Geograficky do kraja patria národné parky (Nízke Tatry, Veľká Fatra, Slovenský raj a Muránska planina), chránené krajinné (oblasti Poľana, Štiavnické vrchy, Ponitrie, Cerová vrchovina), prírodné rezervácie, prírodné pamiatky, jaskyne a priepasti. Zároveň patrí medzi najlesnatejšie oblasti SR. Nadregionálny význam má aj množstvo prírodných minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych vôd využívaných v liečebných kúpeľoch Dudince, Brusno, Sliač – Kováčová, Číž a Sklené Teplice

Nový zdroj tepla na biomasu - RWE v Banskej Bystrici

Nový zdroj tepla pre Banskú Bystricu 1. februára 2012 slávnostne uviedli do prevádzky. Výstavbu kotolne financovala spoločnosťou KA Contracting SK, s.r.o., ktorá je členom nemeckej energetickej spoločnosti RWE AG. Celková hodnota investície je na úrovni cca 5 mil. eur. Ako palivo slúži dendromasa z okolitých lesov. Spustením do prevádzky zníži Banská Bystrica svoju závislosť na dovážanom zemnom plyne. Nový tepelný zdroj v Radvani s výkonom 2 x 4 MW vyrobí ročne 160 tis. GJ tepla, čo je polovica zo súčasnej produkcie plynovej teplárne v Radvani. Výrobca a distribútor tepla BBES, a.s. týmto teplom zásobuje vyše 9500 bytov v mestských častiach Fončorda, Radvaň a Podlavice. Projekt je súčasťou rozsiahlej rekonštrukcie a modernizácie sústavy zásobovania teplom v Banskej Bystrici, s hlavným cieľom diverzifikovať a stabilizovať palivovú základňu, ako aj udržať, resp. znížiť náklady na dodávku tepla. Zdroj tepla bol do prevádzky uvedený po deväťmesačnej výstavbe, ktorú zaistilo združenie firiem EVČ Pardubice, Tenza Brno a DOS Trading Banská Bystrica. Ročne bude kotolňa spracovávať 20 000 ton paliva

vo forme drevnej štiepky. Výroba tepla a elektrickej energie na báze biomasy je oblasťou, v ktorej RWE vidí veľkú budúcnosť. „Tešíme sa, že sme týmto projektom urobili na Slovensku prvý krok k dosiahnutiu našich cieľov. Tento projekt je súčasne prínosom pre zlepšenie ovzdušia v Banskej Bystrici a okolí, čo sa týka emitovania CO₂,“ konštatoval konateľ KA Contracting SK, s.r.o. Miroslav Michalec. „Po viacerých projektoch na východe Slovenska ide o prvý, výkonom tak rozsiahly projekt RWE v oblasti výroby energie na území Slovenska, ktorý sme úspešne zavŕšili spustením prevádzky. Nadväzuje na naše dobré skúsenosti vo viacerých krajinách. V budovaní obnoviteľných zdrojov energie vidí RWE spôsob, ako splniť záväzky EÚ v oblasti znižovania emisií“, uviedol na margo angažovania sa RWE v oblasti OZE na Slovensku Thomas Jan Hejcman ktorý je predsedom predstavenstva a generálnym riaditeľom Východoslovenskej energetiky, a.s. (VSE) a zároveň zastupuje záujmy koncernu RWE na Slovensku. T.J. Hejcman tiež potvrdil, že RWE bude vo výstavbe projektov na báze obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku pokračovať. „Naďalej hľadáme príležitosti na investície“, dodal. Podľa primátora mesta Banská Bystrica Petra Gogolu: Nová kotolňa je prvým dokončeným projektom z trojice nových tepelných zdrojov na biomasu v Banskej Bystrici, ktorých vybudovanie zahŕňa schválená mestská tepelná koncepcia. Na jar začína výstavba druhého zdroja pre sídlisko Sásová. Verím, že popri ekologických prínosoch a spoľahlivosti zdrojov obyvatelia mesta ocenia aj pozitívny dopad na cenu tepla. KA Contracting je členom skupiny nemeckého RWE a na Slovensku v tejto oblasti začína, ale v susednom Česku prevádzkuje zdroje tepla vrátane biomasy v niekoľkých mestách. Na vybudovanie kotolne použije vlastné finančné zdroje, čo urýchli samotnú výstavbu. Na projekt v Banskej Bystrici vynaloží cca 5 mil. EUR.

Mesto Banská Bystrica je významným akcionárom spoločnosti BBES, a.s., ktorá je dominantným výrobcom a dodávateľom tepla v meste. Postupné zriadenie nových tepelných zdrojov na biomasu vytvorí priestor pre dlhodobú stabilizáciu nákladov na teplo pre Banskobystričanov. Okrem tepelného zdroja v Radvani je plánovaná aj výstavba ďalších zdrojov na biomasu pre sídliská Sásová - Rudlová, Sídlisko a Uhlisko. V Banskej Bystrici je určená jednotná cena tepla, pozitívny vplyv preto pocítia všetci odberatelia, bez ohľadu na to, či budú napojení na zdroj v Radvani, alebo neskôr na ostatné zdroje tepla. Nemecký energetický koncern RWE patrí medzi vedúce energetické spoločnosti v Európe. RWE zamestnáva viac ako 70 700

zamestnancov a dosahuje ročný obrat približne 47 miliárd eur. Zaoberá sa výrobou, distribúciou a obchodovaním s energiami v Nemecku, Veľkej Británii a v strednej Európe. Medzi zákazníkov RWE patrí vyše 16 miliónov odberateľov elektriny a 8 miliónov odberateľov plynu.

Protipovodňová ochrana a alternatívne zdroje energie

S riekou Hron sa často spája téma povodní. Riziku nezvládnutia storočnej vody čelí aj Banská Bystrica. Z tohto dôvodu sa pripravuje projekt protipovodňovej ochrany mesta. Jeho súčasťou je výstavba odvodňovacieho tunela vedúceho popod Urpín. V prípade povodní má absorbovať prebytočnú vodu. Momentálne Povodie Hrona spracúva štúdiu realizovateľnosti tohto zámeru. Protipovodňová ochrana si vyžiada aj výstavbu hrádze popri priemyselnom parku.

Okrem protipovodňovej ochrany mesto rieši aj otázku čiastočnej energetickej sebestačnosti. Má spracovaný koncept na využitie drevoštiepky z výrobného závodu Smrečina, ktorá by mala vykurovať sídlisko Prednádražie a priemyselnú zónu.

Silné stránky regiónu	Slabé stránky regiónu
Geograficky vhodná poloha v centre Slovenska, vhodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu.	Nedostatočné zapojenie podporných inštitúcií pre rozvoj podnikania do ekonomického rozvoja mesta
Dobré podmienky pre rozvoj kvalifikovanej pracovnej sily – široké spektrum odborov na stredných školách a univerzitách	Absencia priemyselných parkov
Banická história mesta, bohatá kultúrna základňa, atraktívne prírodné prostredie	Absencia priestorov pre masové podujatia, chýba viacúčelová hala (pre výstavníctvo, šport, kultúru atď.)
Blízkosť medzinárodného letiska Sliač	Nedostatok pracovných príležitostí, odliv pracovnej sily do Bratislavy a zahraničia – najmä kvalifikovanej
Existencia dvoch významných mestských sídel – Banská Bystrica a Zvolen – vzájomne prepojených dopravnou a technickou infraštruktúrou	Nevyhovujúci základný komunikačný systém mesta bez napojenia na nadradené vnútroštátne a medzinárodné dopravné koridory

Vodohospodári podpísali s mestom Banská Bystrica memorandum o protipovodňovej ochrane

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. (SVP, š.p.) a Mesto Banská Bystrica podpísali Memorandum o zabezpečení prípravy a následnej realizácie protipovodňovej ochrany intravilánu mesta Banská Bystrica. Riaditeľ odštepného závodu Banská Bystrica, Ladislav Bariak a primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola 15.02.2012 podpísali Memorandum o zabezpečení prípravy a následnej realizácie protipovodňovej ochrany intravilánu mesta Banská Bystrica. Memorandum upravuje postup oboch strán pri príprave a realizácii protipovodňovej ochrany mesta. „Podpis memoranda posúva krajské mesto Banská Bystrica bližšie k protipovodňovej ochrane. Po mnohých rokoch hľadania optimálneho riešenia protipovodňovej ochrany mesta sme našli schodné riešenie. Protipovodňová ochrana mesta Banská Bystrica bude realizovaná formou nábrežných múrov v kombinácii s mobilným hradením“, povedal Ladislav Bariak. O projekte protipovodňovej ochrany mesta Banská Bystrica sa uvažuje už viac rokov. Pôvodne, v rámci predchádzajúcej štúdie platnej územnoplánovacej dokumentácie a aj spracovanej projektovej dokumentácie, bol pripravovaný tzv. tunelový variant, ktorý počítal s vybudovaním hydraulického tunela popod kopec Urpín. Tento variant bol však finančne náročný a na základe záverov ekonomickej analýzy a analýzy nákladov a prínosov ho nebolo možné realizovať z fondov EÚ. Navrhovaný variant protipovodňovej ochrany mesta Banská Bystrica počíta s vybudovaním nábrežných múrov do výšky predpokladanej úrovne hladiny Q100 ročnej vody, ktoré budú doplnené o mobilné hradenia. Podobný systém bol použitý v Bratislave a aj v iných mestách. „Banská Bystrica je dlhodobo atakovaná rizikom povodňových vôd vo svojom vnútornom meste. Pripomeňme rok 1974 a to, čo nám veľká voda Hrona spôsobila. Aj ostatné roky nás nútia nájsť riešenie, ktoré bude okamžité a prospeje mestu. Za dôležité považujem spoločný dohovor o tom, že z dlhodobého hľadiska budeme naďalej (obaja partneri) preferovať riešenie protipovodňových opatrení formou tunelového riešenia popod Urpín. Mesto Banská Bystrica vychádza ústretovo voči SVP tým, že riešenie okamžitých opatrení na ochranu mesta pred storočnými vodami bude zahrnuté aj v novom územnom pláne mesta BB“, konštatuje primátor Peter Gogola. SVP, š.p. bude v najbližšej dobe intenzívne pracovať na príprave projektovej dokumentácie. Na základe podpísaného memoranda mesto Banská Bystrica zabezpečí, aby sa navrhované zmeny zapracovali do územného plánu mesta. Monika Pastuchová, hovorkyňa primátora

Na banskobystrických cestách pribudli nové autobusové linky č. 100 a č. 29

Útvar hlavného dopravného inžiniera mesta Banská Bystrica má pre občanov mesta dobrú správu. Od 1. marca 2012 pribudnú na cestách autobusové linky č. 100 a č. 29, ktoré reagujú na zložitú dopravnú situáciu po nevyhnutnom stiahnutí citybusových liniek č. 101 a č. 13. Z rovnakého dôvodu nastali zmeny v trasách autobusových liniek č. 80 a č. 20. Uvedené zmeny v dopravnej situácii najviac uvítajú občania mestských častí Uhlisko a Sásová-Rudlová.

Po nútenom vyradení citybusov č. 101 a 13 z dôvodu ich nevhodného technického stavu reaguje mesto Banská Bystrica nasadením nových autobusových liniek č. 100 a č. 29.

Nová autobusová linka č. 100 bude premávať na trase Viestova – Pod Rybou – Železničná stanica – Cesta k nemocnici – Námestie Štefana Moysesu – Prior – Viestova, na tejto linke budú zapracované aj spoje zo „Starej Sásovej“ cez Rudlovú na Námestie Štefana Moysesu.

Nová autobusová linka č. 29 bude premávať obojsmerne z autobusovej zastávky Železničná stanica – Námestie slobody – Stará Sásová – Karpatská.

Autobusová linka č. 80 bude mať autobusovú zastávku Stará Sásová, Garbanka a bude zabezpečovať dopravu do Rooseveltovej nemocnice.

Autobusová linka č. 20 bude premávať z autobusovej zastávky parkovisko Mičiná resp. železničná stanica tak, ako do 31. 12. 2011.

Autobusová linka č. 97 od 1. 1. 2012 zabezpečuje dopravnú obslužnosť z Pršianskej terasy.

„Zavedením novej autobusovej linky 100 bude zabezpečená priama dopravná obslužnosť Námestia Štefana Moysesu a mestských častí Uhlisko, Sásová, Rudlová a železničná stanica. Ostatní občania budú môcť využívať dopravu do centra mesta prostredníctvom prestupov na trase tejto linky. Veríme, že opatrenia prispejú k spokojnosti Banskobystričanov so službami MHD,“ vyjadril sa hlavný dopravný inžinier mesta Róbert Gunár.

Riešenie dopravnej situácie súvisiacej so zabezpečením náhradných autobusových liniek bude mesto Banská Bystrica v roku 2012 stáť približne 34 286 eur.

Všetky podrobné informácie o časoch odchodov ako aj o jednotlivých cestovných poriadkoch boli uverejnené na stránke www.imhd.sk v sekcii Banská Bystrica.

Mestská hromadná doprava

Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s. je akciová spoločnosť, ktorá prevádzkuje mestskú hromadnú dopravu v Banskej Bystrici. Dopravný podnik mesta Banská Bystrica vznikol ešte v roku 1996 ako spoločnosť s názvom Mestská hromadná doprava Banská Bystrica. Táto spoločnosť bola založená mestom Banská Bystrica, pričom dodnes je mesto Banská Bystrica jediným a teda aj stopercentným akcionárom spoločnosti. V čase vzniku, jeho hlavnou úlohou bol nákup vozidiel pre mestskú verejnú dopravu v Banskej Bystrici a teda aj skvalitňovanie jej úrovne. Vďaka jeho vtedajšej činnosti dnes spoločnosť vlastní 35 autobusov a 2 trolejbusy. Tiež v jej vlastníctve sú aj niektoré trolejbusové trate v samotnom meste. Mestský podnik Mestská hromadná doprava Banská Bystrica začal vystupovať pod novým obchodným menom Dopravný podnik mesta Banská Bystrica (ďalej len DPMBB) dňom 28. februára 2007. Ešte v novembri roku 2006 začala spoločnosť po prvý krát v histórii s prevádzkou verejnej dopravy a to na linkách 101 až 105. V súčasnosti DPMBB prevádzkuje aj trolejbusovú dopravu na 7 trolejbusových linkách.

Trolejbusová doprava v Banskej Bystrici je dopravný systém v Banskej Bystrici založený na trolejbusoch, jeden z piatich na Slovensku. Je to sieť strednej veľkosti, ktorá však nie je dokončená, pretože chýba obsluha najväčšieho sídliska Sásová. 1. februára 2010 bola podpísaná zmluva medzi DPMBB a SAD BB o prevode hnutel'ného a nehnuteľného majetku potrebného na prevádzku trolejbusovej dopravy za približne 2 milióny €. V zmluve je zahrnutý vozový park, trolejové vedenie, vozovňa Kremnička, meniarne a ďalšie položky. Do podpisu zmluvy bol tento majetok prenajímaný za približne 830 000€ ročne. Po kúpe môže DPMBB do infraštruktúry a vozového parku investovať.

V lete 2010 bol realizovaný projekt dodávky 19 kusov nových trolejbusov Škoda 30Tr SOR. Celková hodnota projektu bola takmer 9,8 milióna €, pričom bol spolufinancovaný z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj.[2] Na novododaných trolejbusoch Škoda 30Tr SOR funguje dopytové otváranie dverí.

Pre rozvoj turistiky

Mestu chýba viacúčelová hala pre šport a kultúru s kapacitou 5 000 až 6 000 návštevníkov. Prioritou je revitalizácia pamiatkovo chráneného mestského parku, ktorý patrí medzi najstaršie mestské parky na Slovensku. Pre oba projekty sa spracúva štúdia. Mesto prejavuje záujem o rozvoj zimnej rekreácie. Potenciál vidí v lyžiarskom stredisku Králiky, ktoré by sa mohlo prepojiť so strediskom Skalka na druhej strane Kremnických vrchov. Potreba rekonštruovať zábradlia mostov, Projekt rieši dva výrazné problémy dnešnej doby - odcudzenie sa komunity ľudí a znečistené, zdevastované verejné priestory, resp. nezáujem komunity na ich údržbe. Ambíciou je prostredníctvom dobrovoľníckej práce, vo fáze návrhu i realizácii priestoru, posilniť spolunažívanie a dobré vzťahy medzi rôznymi skupinami obyvateľov sídliska Fončorda (deti a mládež, seniori, psíčkari,...). Cieľom projektu rekonštruovať zábradlia mostov bolo v spolupráci s mestskou organizáciou ZAaRES, Útvárom hlavného architekta mesta Banská Bystrica, za pomoci obyvateľov žijúcich v blízkom okolí, vyčistiť koryto a brehy vodného toku Udurná, podobne ako priestor rozsiahleho detského ihriska a rekonštruovať zábradlia mostov. V rámci realizácie projektu by mali pribudnúť odpadkové koše, koše na psie exkrementy, lavičky, cyklostojan a informačné tabule. Samospráva prispeje sumou 1 750 eur a finančné prostriedky budú smerovať do obľúbeného, ale zanedbaného verejného priestoru vnútroblokového detského ihriska medzi Mládežníckou ulicou a ulicou Družby. Priestor je rozdelený vodným tokom Udurná a spojený tromi mostami pre peších. Čistejšie koryto vodného toku, rekonštruované detské ihrisko, nové lavičky, stojany na bicykle a minicvičisko pre štvornohých miláčikov, to sú plány, ktoré by o niekoľko týždňov mohli byť realitou. Mesto Banská Bystrica získalo z Nadačného fondu Tesco pre zdravšie mestá v Nadácii Pontis podporu z grantu vo výške 2 500 eur. Vnútroblokový priestor je ohraničený staršími výškovými bytovými domami, kde aktuálne žije mnoho mladých rodín s deťmi a vzniká tak spoločenská potreba aktívne využívať doteraz zabudnutý verejný priestor. „V rámci stretnutia s obyvateľmi 29. marec 2012 z okolia vytvoríme na základe vyplneného dotazníka a ich návrhov architektonickú štúdiu konečného vzhľadu priestoru. Následne sa uskutočnili dve verejné brigády, pretože samospráva bude úpravy realizovať vo viacerých etapách. V prvej etape mesto v spolupráci s dobrovoľníkmi vyčistí celý priestor a následne zrealizuje projektom schválené aktivity. V ďalších etapách, po získaní potrebných

finančných prostriedkov, bude revitalizácia priestoru dokončená“, konštatovala 29. marca 2012 Tatiana Voskárová, členka projektového tímu z MsÚ Banská Bystrica

Verejná doprava

Mestská doprava v Banskej Bystrici je osobitná dvoma dopravcami. Dopravný podnik mesta Banská Bystrica poskytuje trolejbusovú dopravu (linky 1 – 8), SAD Zvolen zabezpečuje autobusové linky MHD (20–100). V rámci obvodu MHD je možné použiť aj prímestské linky za MHD ceny a doklady.

Autobusová stanica kde zastavujú diaľkové linky je v prerušenej výstavbe od roku 1983, v roku 1990 bola prerušená stavba časti so zázemím. V máji 2012 sa opäť diskutovalo o dostavaní tejto časti. Rakúsky investor v zámere dopravno-obchodné centrum, stanicu však musí najprv získať od SAD Banská Bystrica. Dočasná autobusová stanica bude pravdepodobne v priestore parkoviska na Uhlisku. Investor prejavil záujem v roku 2011, podľa primátorových slov sa má stanica otvoriť v roku 2013. Podľa údajov z januára 2013 o budovu prejavil záujem investor Jahn Development & Consulting. V zámere má na mieste postaviť Terminal Shopping Center. Nový objekt by mal združovať autobusovú stanicu s obchodným centrom a byť bezbariérovo spojený so železničnou stanicou. Výstavba sa má začať v septembri 2013, centrum má byť otvorené o rok neskôr. Stavebné povolenie bolo vydané mestom 22. februára 2013.¹

Železničná doprava

Banská Bystrica sa nachádza na križovatke trate Zvolen – Vrútky, ktorá je v úseku Zvolen – Banská Bystrica elektrifikovaná a trate Banská Bystrica – Červená Skala, ktorá elektrifikovaná nie je. Všetky tri trate sú jednokoľajné. Železničná stanica Banská Bystrica sa nachádza v blízkosti autobusovej stanice. Železničná stanica Banská Bystrica-mesto sa nachádza bližšie k centru mesta.

Cestná doprava

Banská Bystrica leží na križovatke viacerých cestných ťahov. Z juhu je napojená na R1 a I/69 (smer Zvolen), z východu na I/66 (smer Brezno) a zo severu na I/59 (smer horský priechod Donovaly). Mestom prechádza viacero ciest druhej a tretej triedy. Od apríla 2009 sa stavia Severný obchvat mesta ako pokračovanie trasy R1. Jeho trasa

vedie z cesty I/59 v mestskej časti Karlovo, prechádza medzi centrom mesta a mestskou časťou Sásová a napája sa na cestu I/66 smerom na Brezno. Diaľková doprava v smeroch Zvolen-Brezno a Ružomberok-Brezno sa tak vyhne centru mesta. Obchvat bude mať dĺžku 5,672 km. Výstavba je realizovaná firmou Granvia Construction ako súčasť public-private partnership (PPP) projektu R1. Ďalej je plánované pokračovanie R1 smerom na Slovenskú Ľupču a cez hrebeň Nízkych Tatier do Ružomberka.¹

Cyklistická doprava

Od 22. júna 2012 premáva cyklobus z mesta na Králiky a Kráľovu studňu vo Veľkej Fatre. Cestovné je 1€, dopravu dotuje samospráva mesta a Banskobystrický samosprávny kraj. Premávať bude počas letných víkendov a sviatkov. Vybudovanie a rozšírenie cyklotrás je súčasťou Rozvojového programu mesta na roky 2008 - 2010 – 2014.

Letecká doprava

Neďaleko mesta sa nachádza medzinárodné Letisko Sliač

Charakteristika letiska:

Typ letiska: medzinárodné verejné civilné / vojenské

Prevádzkovateľ: Letisko Sliač, a. s.

Otvorenie: 1947 (civilná prevádzka)

Nadm. Výška: 305 m n. m.

Poloha: 48°38'17"S19°08'03"V

Súradnice: 48°38'17"S19°08'03"V

Letisko Sliač (historický názov **Tri Duby**), (IATA: **SLD**, ICAO: **LZSL**) je medzinárodné letisko so zmiešanou vojenskou a civilnou prevádzkou. Nachádza sa pri meste Sliač na strednom Slovensku, neďaleko miest Banská Bystrica a Zvolen. Po dvojročnej rekonštrukcii sa na letisko koncom septembra 2010 vrátilo Zmiešané krídlo Otta Smika Sliač. V roku 2011 letisko vybavilo viac než 12 000 letov, z toho 5300 civilných. V júli 2012 bol otvorený nový terminál. Súčasťou otvorenia terminálu bola aj prezentácia nového loga letiska.

Sezóna 2012

V januári 2012 letecká spoločnosť Job Air oznámila spustenie pravidelnej linky zo Sliača do Viedne od 26. marca. Malo sa lietať každý pracovný deň ráno aj večer s 33-miestnym lietadlom Saab 340. Vedenie Banskobystrického samosprávneho kraja spolupracovalo s letiskom na podpore tejto linky a prípadnú stratu prevádzkovateľa malo prvých 9 mesiacov vykrývať. Podľa predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja, Vladimíra Maňku, kraj rokoval s viacerými dopravcami. Spoločnosť Job Air predložila aj svoju ponuku. Rokovania tiež prebehli s predstaviteľmi spoločnosti Lauda Air vo Viedni. Rokovať chcel Maňka aj v Berlíne a v Prahe. Predmetom rokovania bol aj príspevok na pravidelnú prevádzku nakoľko Maňka nepredpokladal, že prvé dva či tri roky prevádzky budú ziskové. Na financovaní sa mali podieľať významné spoločnosti ako aj samotný samosprávny kraj. Maňka veril tomu, že „na budúci rok 2012 sa z letiska Sliač bude opäť lietať pravidelne. Linku do Viedne sa nakoniec v sezóne 2012 nepodarilo sprevádzkovať, spoločnosť Job Air 25. februára 2012 zrušila linku Ostrava – Viedeň, ktorý mal na linku nadväzovať. Ako dôvod rušenia uviedla ekonomickú krízu. Pri otvorení nového terminálu, v júli 2012, vedenie letiska označilo za cieľ poskytovať aspoň dve pravidelné linky a zavedenie charterových letov aj v zimnom období.

Podľa zdrojov Vzdušných síl OS SR bolo k 4. máju na sezónu 2012 naplánovaných 128 charterových letov. Podľa cestovného poriadku, v júni 2012, boli naplánované lety do bulharských a tureckých destinácií. Letisko malo v júni 2012 v zámere vyhlásiť tender na prevádzkovanie letov pričom minimum by malo byť aspoň 5 spojov týždenne do Prahy a Viedne. V roku 2012 boli rozbehnuté rokovania BBSK s ruskými, ale predovšetkým čínskymi partnermi, ktorí majú záujem o rozvoj leteckej dopravy na Sliači.

Letecké dni

B-52H-BW Stratofortress z Barksdaleovej leteckej základne v Louisiane na leteckej základni Sliač počas leteckých dní SIAF 2012. Išlo o prvú návštevu tohto typu lietadla na Slovensku

Letisko Sliač je aj dejiskom leteckých dní, Medzinárodné letecké dni Slovak International Air Fest (SIAF), najväčšieho podujatia tohto druhu na Slovensku.

Ročníka 2012 sa zúčastnilo 115 000 ľudí. Na Slovensko po prvý raz priletel bombardér B-52 amerických vzdušných síl, jeden zo 76 v službe.

Predošlé ročníky 2005 a 2006 navštívilo viac než 45 000 návštevníkov. Podľa bývalého ministra obrany, Galka, platilo ministerstvo za toto podujatie súkromnej firme 100 000 € ročne, od jeho pôsobenia však vyberajú najlepší projekt a zabezpečia na účasť. Výdavky zo štátneho rozpočtu sa na podujatie už neudeľujú. V roku 2012 podujatie organizovala Slovenská letecká agentúra so sídlom v Banskej Bystrici.

Pôsobenie aeroklubu

Od roku 1956 na Sliachi pôsobil Aeroklub Banská Bystrica. Jeho hangár bol v roku 2001 označený ako prebytočný majetok a odpredaný do rúk Ministerstva dopravy SR. Po 50 rokoch pôsobenia, v roku 2006, tak boli členovia aeroklubu nútení presťahovať sa do nových priestorov v Očovej.

Rekonštrukcia letiska

Od 6. mája 2009 prebiehala na letisku rekonštrukcia a predĺženie vzletovej a pristávacej dráhy, ktorá zabraňovala akýmkoľvek priletom a odletom vojenských aj civilných lietadiel. Rekonštrukciu podstúpila aj vybavovacia plocha pre lietadlá, postavené bolo tiež nové parkovisko. Taktiež boli obnovené a čiastočne rozšírené priestory terminálu pre cestujúcich. Zároveň v rokoch 2005 až 2008 prebehlo zlepšovanie odbavovacích priestorov a opatrenia na zvyšovanie bezpečnosti. Tieto úpravy zvýšia konkurencieschopnosť letiska, ktoré bude spĺňať normy Európskej únie ako aj ICAO. Koncom mája 2010 boli rekonštrukčné a stavebné práce na vzletovej a pristávacej dráhe ukončené. Letisko bolo oficiálne odovzdané do používania Ozbrojeným silám SR 25. mája 2010.

Prvý civilný let po rekonštrukcii odletel 16. júna 2010 o 4:20 do Bulharska. Podľa webu letiska išlo o Boeing 737-800. Vtedajší minister obrany Ľubomír Galko vyhlásil, že „počas letnej sezóny pritom zo Sliacha odlieta alebo pristáva minimálne jeden charterový let denne“.

Nový terminál

Po dokončení rekonštrukcie dráhy bola 10. februára 2012 začatá prvá fáza stavby nového odletového terminálu za takmer 830 000 €. Uvedené investície boli

financované aj z fondov Európskej únie a NATO. Inžinierske siete potrebné pre tento terminál boli pripravené počas predošlej fázy rekonštrukcie. Terminál letisku mal umožniť prijímať 250 pasažierov naraz. Samotná výstavba terminálu a triediarne batožín začala poklepaním základného kameňa ministrom Jánom Figeľom, krajským županom Vladimírom Maňkom, riaditeľom letiska a riaditeľom investičnej spoločnosti. Práce na termináli trvali štyri mesiace, termín ukončenia prvej fázy bol jún 2012. Podľa riaditeľa letiska *„cestujúcim budú slúžiť tri pulty na vybavenie, moderný systém odberu a triedenia batožín“*. Cestujúci ani pracovníci tak už nebudú musieť s batožinou manipulovať ručne. Kapacita terminálu bude 250 pasažierov, alebo dva lety. V prípade pokračovania trendu stúpania počtu pasažierov bude po dokončení všetkých troch fáz výstavby, v roku 2015, letisko schopné prijať 600 pasažierov. Podľa údajov letiska je rozpočet stavby 2,5 milióna €, z toho Ministerstvo dopravy prispelo 723 000 €, zvyšok financuje letisko formou úveru. Nový terminál s dvomi odletovými bránami bol otvorený na začiatku júla 2012. Výstavba terminálu trvala len 152 dní.^[7] Podľa spravodajského servera bbonline.sk *“Súčasný terminál dokázal vybaviť naraz iba 200 pasažierov, po rekonštrukcii to je 300 a výhľadovo je možné rozšíriť kapacitu na 600 pasažierov“*

Prevádzka letiska

Letisko Sliač je letisko so zmiešanou civilnou a vojenskou prevádzkou. Ozbrojené sily SR majú na zodpovednosti väčšinu prevádzky vrátane navigácie, údržby plochy letiska. Riadenie letovej prevádzky zabezpečuje Letka riadenia. „Letisko Sliač, a.s. má na starosti len odbavenie cestujúcich, plnenie leteckých pohonných hmôt a obchodný handling.“ Profesionálni vojaci pred začatím prevádzky museli „splniť náročné kritériá európskeho inštitútu pre civilné letectvo EUROCONTROL Safety Regulatory Requirement (ESARR 5) a zvládnuť náročný výcvik a skúšky Leteckého úradu Slovenskej republiky“.

Vlastníkom letiska je štát, prevádzkovateľom civilnej dopravy spoločnosť Letisko Sliač, a. s.. Do konca roku 2009 boli jej akcionármi Ministerstvo obrany SR (67,053%), Banskobystrický samosprávny kraj (16,972%) a mesto Zvolen (15,975%). Kraj a obce mali problémy s nákladným financovaním letiska.[39] S platnosťou od januára 2010 boli všetky akcie za symbolickú sumu spoločne predané štátu. Jediným akcionárom spoločnosti je teraz Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Letisko Sliač sa tak zaradilo medzi

zvyšné štátne letiská v Poprade, Žiline a Bratislave. Riaditeľ letiska, Ľubomír Krupár, pri otvorení civilnej prevádzky poznamenal: "V týchto dňoch vláda [apríl/máj 2011] pre nás zagarantovala aj krytie poistných udalostí." Vybavovanie cestujúcich bude mať na starosti asi tridsiatka zamestnancov Letiska Sliač, a.s.. Počas rekonštrukcie nepracovali, ale poberali 60% mzdu. V súvislosti s možným príchodom zahraničných investorov na Sliač sa ministerstvo dopravy v septembri 2012 jednoznačne vyjadrilo len proti privatizácii. Presnejšie kroky sú v štádiu analýzy

Bystričan štátnym tajomníkom

Ministerstvo financií SR pod vedením Petra Kažimíra bude mať dvoch štátnych tajomníkov. Jedným z nich je Banskobystričan Peter Pellegrini.

Vláda SR na aprílovom zasadnutí okrem Petra Pellegriniho vymenovala aj druhého štátneho tajomníka ministerstva financií Vazila Hudáka, ktorý prichádza z londýnskej banky JP Morgan, kde mal na starosti financovanie verejného sektora vo východnej Európe. "Je to pre mňa veľká česť pôsobiť v takejto zodpovednej funkcii na ministerstve financií. Chcem povedať, že táto problematika mi je profesionálne blízka. S kolegom Hudákom budeme ministrovi Petrovi Kažimírovi pomáhať najmä pri ozdravovaní verejných financií a sfunkčnení informačného systému zlúčenej finančnej správy na Slovensku. Čaká nás veľký kus práce," povedal pre náš portál 36-ročný Peter Pellegrini, ktorý vyštudoval Ekonomickú fakultu UMB v Banskej Bystrici a Ekonomickú fakultu Technickej univerzity v Košiciach, odbor financovanie, bankovníctvo a investovanie. Pôsobil ako ekonóm a neskôr ako asistent poslanca Ľubomíra Vážneho.

V rokoch 2006-2010 bol poslancom NR SR za SMER-SD a pôsobil ako člen vo Výbore NR SR na preskúmvanie rozhodnutí a v Mandátovom a imunitnom výbore NR SR. Po voľbách v roku 2010 sa stal opäť poslancom NR SR za SMER-SD, bol členom Výboru pre financie a rozpočet a Výboru pre preskúmvanie rozhodnutí NBÚ. V predčasných parlamentných voľbách 10.marca 2012 ho občania zvolili po tretí raz za poslanca.

Z Banskej Bystrice pochádza aj nová podpredsedníčka NR SR Jana Laššáková, ktorá bude zároveň viesť aj 83-členný poslanecký klub SMER-SD. Je poslankyňou slovenského parlamentu od roku 2002 a pôsobila ako predsedníčka Výboru na

preskúmanie rozhodnutí NBÚ, podpredsedníčka Mandátového a imunitného výboru a člena Ústavnoprávneho výboru. Po Igorovi Presperínovi z SOP (1998-2002) to bude v histórii NR SR druhý podpredseda parlamentu z mesta pod Urpínom.

Premiér Róbert Fico potvrdil, že SMER-SD po neobsadení pozície podpredsedu vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny chce po zmene kompetenčného zákona zriadiť vo vláde nový post podpredsedu pre veľké investičné aktivity (širokorozchodná trať, 3.a 4. blok JE Mochovce a pod.). Ním by sa mal stať bývalý minister dopravy a poslanec NR SR Ľubomír Vážny z Banskej Bystrice.

Z uvedeného možno usudzovať, že Banská Bystrica bude mať v parlamente i v exekutive doposiaľ azda najsilnejšie zastúpenie v dôležitých funkciách. Azda to bude znamenať aj koniec bratislavo-centrizmu, ktorý najmä za posledný rok na vlastnej koži pocítili aj Banskobystričania. (12.04.2012; www.bystricoviny.sk; s. -; Bystricoviny.sk)

Štátny podnik Lesy SR ziskový

Štátny podnik Lesy SR dosiahol v roku 2012 zisk 15,6 mil. eur, čo v medziročnom porovnaní predstavuje pokles o 14 %. Tržby podniku sa znížili o 14 mil. eur na 202,7 mil. eur. Pod slabšie výsledky sa podpísal pokles ťažby o 451 tis. na 3,955 mil. metrov kubických, ako aj zníženie podielu cennejšieho ihličnatého dreva z 51 % na 47 % celkovej ťažby a rast cien vstupov. "Napriek rozkolísanému trhu s drevom, nižšiemu záujmu o listnaté sortimenty a poklesu ťažby najmä ihličnatého dreva sa podarilo udržať a dokonca zvýšiť produktivitu práce zamestnancov podniku," okomentoval dosiahnuté výsledky generálny riaditeľ podniku Ctibor Határ.

Pozitívne je podľa neho najmä to, že zisk podnik nevytvoril na úkor obhospodarovania lesa. Vynaložené priame náklady pestovnej činnosti vo výške 19,3 mil. eur boli totiž vyššie ako priemer posledných štyroch rokov. Priaznivý hospodársky výsledok sa podľa hovorca Lesov SR Vlastimila Rezeka podarilo dosiahnuť dôslednou kontrolou nákladových položiek, kde k úsporám prispela aj aplikácia zákona o verejnom obstarávaní a na strane príjmov tiež pokračujúce elektronické aukcie dreva. "Podarilo sa udržať a v niektorých sortimentoch aj mierne zvýšiť predajné ceny dreva. Stále však platí, že ceny niektorých sortimentov ešte

nedosiahli predkrízovú úroveň," uviedol Rezek. Drevospracujúce podniky odobrali z celkovej ťažby 3,748 mil. metrov kubických, pričom rozdiel je spôsobený samovýrobou a predajom palivového dreva, výrobou drevnej štiepky a pohybom skladových zásob. Priemerné speňaženie dreva medziročne pokleslo o šesť centov na 48.86 eura za meter kubický, čo bolo spôsobené najmä vyšším podielom lacnejšieho listnatého dreva z celkového predaja. V podniku vzrástla produktivita práce z pridanej hodnoty, ktorá medziročne vzrástla o 1,6 percenta na 24.865 eur na zamestnanca. Podnik vlani zamestnával priemerne 3709 zamestnancov. Oproti roku 2011 ide o pokles o 166 pracovníkov. Ku koncu roka, po skončení pracovného pomeru zamestnancov na protipovodňové aktivity, pracovalo v podniku 3379 ľudí. (WEBNOVINY) –

Zrecyklovanie vianočných stromčekov

Osud vianočných stromčekov, ktoré zdobili mestské časti Banskej Bystrice i Námestie SNP, bol v januári 2012 využitý na zrecyklovanie. Po spracovaní z nich boli dosky vhodné na opravu lavičiek a mestského mobiliáru. Záhradnícke a rekreačné služby mesta Banská Bystrica zároveň v roku 2012 realizovali novinku. Z časti ihličnanov spracovali laty použiteľné na výrobu zasúvacích krytov na pieskoviská. Nový model ochrany detských pieskovísk by po úspešnej testovacej fáze chceli postupne zaviesť v celom meste. „Inšpirovali nás dobré príklady zo zahraničia, kde sú detské pieskoviská chránené buď plachtovým, alebo dreveným krytom. Keďže máme dostatok prírodnej suroviny, zasúvacie drevené kryty by boli pre ochranu pieskovísk v našom meste dobrým riešením. Veríme, že sa nájde dostatok ochotných rodičov, ktorí, keď budú so svojimi deťmi odchádzať z ihriska ako poslední, prekryjú pieskovisko, aby ho chránili pred dažďom, padajúcim lístím či kontaminovaním túlavými mačkami a psami“, konštatuje riaditeľ ZAaRES Banská Bystrica František Krč. Vianočné stromčeky z banskobystrických domácností bude samospráva likvidovať v spolupráci s vývoznou firmou. Dôležité je, aby obyvatelia neukladali stromčeky do kontajnerov na biologicky rozložiteľný odpad, ani do iných zberných nádob na separovaný odpad. Stačí, ak stromček vcelku položia vedľa kontajnerov, odkiaľ ich budú pracovníci odvoznej firmy zbierať v termíne až do 15. februára 2012. Z ihličnanov sa spracuje mulčovacia hmota, alebo sa zoštiepkujú a dokážu sa využiť ako biopalivo.

Smrečina Hofatex

Smrečina Hofatex v Banskej Bystrici, výrobca drevovláknitých izolačných dosiek pre stavebníctvo, bola od decembra 2012 v reštrukturalizácii a reštrukturalizačný správca uvažoval o podaní návrhu na konkurz. Zo strany niektorých veriteľov bol podaný návrh na konkurz už v októbri 2012. Podľa vedenia odborov vo firme by firmu pred krachom zachránila zhruba 500-tisícová dotácia, o ktorú zatiaľ neúspešne požiadali vládu. Fabrika bola bez odbytu. Štátny tajomník ministerstva financií Peter Pellegrini pre agentúru SITA uviedol, že štát urobil všetko, čo mohol a ďalší osud firmy je na jej majiteľoch. "Ministerstvo požiadalo štátnu Eximbanku, aby bola súčinná pri prefinancovaní reštrukturalizačného plánu Smrečiny Hofatex. Vyvinuli sme maximálne úsilie, ale majitelia podniku sami identifikujú, že fabrika nemá odbytu. Drobná pôžička by bola len kúpením si času na pár mesiacov," povedal Pellegrini. Majiteľ Smrečiny Hofatex Ladislav Krajňák pre médiá uviedol, že o pomoc pre firmu požiadal štyri ministerstvá - ministerstvo sociálnych vecí, ministerstvo hospodárstva, ministerstvo financií aj ministerstvo pôdohospodárstva, keďže štátne Lesy SR sú hlavným dodávateľom suroviny pre Smrečinu. Smrečina Hofatex patrí medzi tradičných výrobcov izolačných materiálov z dreveného vlákna. Ako ďalej informuje spoločnosť na svojej internetovej stránke, národný podnik Smrečina v Banskej Bystrici vznikol zriaďovacou listinou Ministerstva priemyslu k 1. januáru 1951. V roku 1992 sa štátny podnik transformoval na akciovú spoločnosť Smrečina. Produktové portfólio sa zoštiehlilo a od roku 1994 sa začala výroba odľahčených izolačných panelov Hofatex Therm. V roku 2003 vstúpil do podniku nový investor. Zdroj: SITA, Podnikam.SK

Rozpočet Mesta Banská Bystrica na roky 2012 - 2014

Uznesenie z 13. decembra 2011 číslo 255/2011 – MsZ

K bodu: Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2012-2014

M e s t s k é z a s t u p i t e ľ s t v o

I. b e r i e n a v e d o m i e

a) dôvodovú správu k Návrhu rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2012 – 2014

b) rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2013

c) rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2014

d) stanovisko hlavného kontrolóra k Návrhu rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2012 –2014

II. s c h v a ľ u j e

rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2012 (vrátane rozpočtov príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií, príspevkov príspevkovým organizáciám zriadeným mestom, ako aj finančných vzťahov k právnickým osobám, zakladateľom ktorých je Mesto), zostavený

ako vyrovnaný, v nasledovnej štruktúre:

Bežné príjmy 42 989 286 eur

Bežné výdavky 42 707 017 eur

Kapitálové príjmy 1 223 008 eur

Kapitálové výdavky 1 676 635 eur

Príjmové finančné operácie 784 602 eur

Výdavkové finančné operácie 613 244 eur so schválenými zmenami:

- z 2.1.2. Cestovný ruch (kapitálový výdavok) presunúť sumu 52.500,- eur do 7.1.

Výstavba a rekonštrukcia MK (kapitálový výdavok) rovnomerne do 7 volebných obvodov

- z 15.1.1. Zariadenia pre seniorov presunúť sumu určenú na prevádzku EUROHOTELA(Bežný) suma: 48.000,-eur do 7.2.1.

Oprava miestnych komunikácií (Bežný) rovnomerne do 7 volebných obvodov

- z 2.1.2. Cestovný ruch (kapitálový) presunúť sumu 16.000,- eur do 13. Prostredie pre život (kapitálový) vybudovanie dvoch venčovnísk pre psov

k uzn. č. 255/2011 – MsZ

- z programu 16. Administratíva vyčleniť na prevádzkové prostriedky PKO sumu 15.000 eur na pokrytie programu Ľudia ľuďom v Medzinárodnom projekte cezhraničnej spolupráce, ide o finančné prostriedky na zabezpečenie honorárov,

cestovné náklady, ubytovanie, stravovanie, osvetlenie, ozvučenie a propagáciu medzinárodného projektu

- z 2.1.2. Cestovný ruch (kapitálový) presunúť sumu 12.000,- eur do 9.3. Rekonštrukcia verejného osvetlenia (kapitálový) – (presné lokality pre osadenie bezpečnostných osvetlení prechodov pre chodcov určí poslanec Turčan s vedúcim oddelenia)
- presun finančných prostriedkov z podprogramu 2.1.2. Cestovný ruch do podprogramu 13.4.

Verejné pieskoviská a ihriská v sume 24.500 eur v rámci kapitálových výdavkov

b) použitie prostriedkov z fondu minulých rokov na elektronizáciu verejnej správy v sume 146 059 eur

c) zmenu účelu použitia prostriedkov z fondu minulých rokov pôvodne schválených uznesením MsZ č. 679/2009 na rekonštrukciu chodníka Kukučínovej ulice medzi ulicami Československej armády a Robotnícka, na navrhovaný účel: elektronizácia verejnej správy v sume 11 600 eur.

Banská Bystrica vytvárala nové nástroje pre boj s nezamestnanosťou

Riešiť dlhodobú nezamestnanosť v lokálnych podmienkach prostredníctvom medzitru práce, to je cieľ pilotného projektu OD DÁVOK K PLATENEJ PRÁCI, ktorý realizuje mesto Banská Bystrica v roku 2012 . Projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Spolu s partnermi: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, Centrom vzdelávania neziskových organizácií a Krajskou rozvojovou agentúrou Banská Bystrica vytvoria tzv. medzitrh práce. Ide o dočasne podporované zamestnávanie dlhodobo nezamestnaných poberateľov dávky v hmotnej núdzi, prijímateľov sociálnych služieb, spojené s aktivitami zameranými na zvyšovanie ich zamestnateľnosti. Cieľovou skupinou projektu je 40 dlhodobo nezamestnaných Banskobystričanov, ktorí sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi a sú prijímateľmi sociálnych služieb. Súčasťou integrácie dlhodobo nezamestnaných na trhu práce je vytvorenie reálneho, dočasného, plateného pracovného miesta, realizácia zručnostného výcviku u zamestnávateľov medzitru práce potrebná na prehĺbenie

pracovných skúseností a zručností. Dôležitým krokom projektu je aj osobnostný rozvoj realizovaný formou školenia, vzdelávania a individuálneho poradenstva. Jedným zo zamestnávateľov medzitru práce bude aj podnik medzitru práce, ktorý zamestná 15 osôb z uvedenej cieľovej skupiny. V rámci projektu bolo navrhnuté kreovať tento podnik ako neziskovú organizáciu mesta Banská Bystrica. Zriadenie podniku medzitru práce schválili poslanci Mestského zastupiteľstva na svojom májovom zasadnutí. Pre výkon činnosti neziskovej organizácie, podniku medzitru práce Šanca pre všetkých, poskytne mesto časť priestorov v pavilóne D zrušenej Základnej školy Magurská 16, Banská Bystrica a vyčlení finančné prostriedky na základnú úpravu a prevádzku týchto priestorov (vymaľovanie priestorov a drobná údržba). Medzi ostatnými zamestnávateľmi medzitru práce budú aj príspevkové, dodávateľské a ďalšie organizácie mesta Banská Bystrica, ktoré zamestnávajú 25 dlhodobo nezamestnaných poberateľov dávok v hmotnej núdzi. (Záhradnícke a rekreačné služby mesta Banská Bystrica, ICEKO - ONYX, s.r.o., GANZ, Milan Smädo – MIS, KAMPA a ďalšie). „Prínosom pilotného projektu je fakt, že dlhodobo nezamestnaní poberatelia dávok v hmotnej núdzi získajú reálnu pracovnú skúsenosť u zamestnávateľov, obnovia si pracovné zručnosti, získajú pracovné návyky. Zároveň sa zlepší ich schopnosť uplatniť sa na trhu práce a posilnia sa ich sociálne väzby“, hodnotí primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola. Plán pre dlhodobo nezamestnaných sa skladá z troch stupňov: prípravný stupeň procesu začleňovania, zacvičovacieho stupňa a stupňa profesionalizácie. Táto fáza projektu sa začne od júla 2012, hneď po ukončení prípravnej fázy projektu. V letných mesiacoch sa budú účastníci projektu podieľať na čistení verejných priestranstiev, peších komunikácií, na údržbe verejnej zelene a malých vodných tokov, na odvoze a likvidácii priemyselného a komunálneho odpadu.

Podľa námestníčky pre služby Mestského úradu v Banskej Bystrici, Márie Filipovej: „Pilotný projekt Od dávok k platenej práci prispeje k vytvoreniu a overeniu podmienok medzitru práce v lokálnych podmienkach. Po zrealizovaní projektu budú zovšeobecnené závery a odporúčania pre legislatívny proces a spracované návrhy a postupy pre implementačnú prax aj v ďalších regiónoch. Vďaka projektu vzniká šanca, že vybraní dlhodobo nezamestnaní Banskobystričania sa zmenia na aktívnych zamestnancov“. Banskobystrické mestské zastupiteľstvo schválilo zabezpečenie realizácie pilotného projektu Od dávok k platenej práci a schválilo tiež

spolufinancovanie vo výške 5 percent z celkových oprávnených výdavkov z rozpočtu mesta. Celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku predstavujú 313 119 eur, z ktorých poskytovateľ pomoci (MPSVaR SR) poskytne 95 percent (297 463,05 eur) a mesto Banská Bystrica sa bude podieľať na realizácii aktivít 5 percentami (15 655, 95 eur), čo bude rozložené do obdobia dvoch rokov. Uvedená suma je plánovaná v rozpočte mesta. Národný projekt Od dávok k platenej práci odštartoval v apríli 2012 a potrvá do novembra 2013. /Zdroj: Monika Pastuchová, hovorkyňa primátora/

Základné údaje o činnosti Okresného súdu Banská Bystrica

JUDr. Marian Blaha bol v roku 2012, predsedom Okresného súdu Banská Bystrica.

Okresný súd Banská Bystrica koná a rozhoduje ako súd prvého stupňa v občianskoprávných a v trestnoprávných veciach, ak predpisy o konaní pred súdmi neustanovujú inak. Ako okresný súd v sídle Krajského súdu podľa zák. č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky vybavuje nad rámec všeobecnej pôsobnosti okresného súdu ako súdu prvého stupňa aj ďalšiu agendu (napr. vedie obchodný register a zbierku listín, je príslušný na konkurzné a vyrovnacie konanie vrátane sporov nimi vyvolanými, koná a rozhoduje vo veciach zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov, vo veciach ochrany práv priemyselného vlastníctva a ochrany práv z nekalej súťaže, vo veciach vrátenia maloletého dieťaťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené alebo zadržané). Okresný súd Banská Bystrica je ďalej okresným súdom v sídle Krajského súdu v Banskej Bystrici pre účely trestného konania.

Pre účely poskytnutia základných informácií o činnosti Okresného súdu Banská Bystrica sú zverejnené údaje rozdelené za obdobie rokov 2010 až 2012 podľa celkového počtu napadnutých a vybavených vecí ako aj údaje o vývoji počtu všetkých zamestnancov, t.j. sudcov a ostatných zamestnancov na všetkých pozíciách. Z uvedených údajov vyplýva vývoj napadnutých a vybavených vecí s prihliadnutím na počet zamestnancov v uvedenom období.

Z uvedených údajov vyplýva trend zvyšovania počtu napadnutých vecí, napriek zníženiu počtu zamestnancov tunajšieho súdu. Činnosť Okresného súdu Banská

Bystrica je objektívne limitovaná personálnymi, technickými a finančnými možnosťami. Napriek uvedenému prvoradou snahou tunajšieho súdu je zabezpečiť plynulé a efektívne vybavovanie vecí v záujme ochrany práv účastníkov súdneho konania.

Súdne poplatky bankomatovou kartou - prvenstvo Banskej Bystrice

Bystričania sa hrdia prvenstvom: Súdne poplatky platia ako jediní v SR bankomatovou kartou. Bystričania sa hrdia prvenstvom: Súdne poplatky platia ako jediní v SR bankomatovou kartou. Na Okresnom súde (OS) v Banskej Bystrici sa od júna 2012 dajú platiť súdne poplatky aj bankomatovou kartou. Platobný terminál tu funguje v rámci pilotnej prevádzky od júna 2012. Ako uviedol minister spravodlivosti Tomáš Borec na brífingu konanom na OS pri príležitosti zavŕšenia druhej fázy pilotnej prevádzky terminálu, zariadenie je jedným z hlavných pilierov, ako približovať verejnosti justíciu tak, aby mala z toho ošoh. Úspora pre občanov aj pre súdy a čas ľudí. Terminál je súčasťou projektu eKolky, ktorý je integrálnou súčasťou elektronizácie verejnej správy. Ministerstvo spravodlivosti (MS) SR plánuje postupne nainštalovať tieto zariadenia na väčšine slovenských súdov. Podľa slov Boreca toto je príklad, keď môžeme vidieť benefity, hlavne pre občanov, ale zároveň aj pre súdy vo forme úspory pracovného času administratívnych pracovníkov.

„Občania sa dosť často trápia s tým, že keď chcú zaplatiť súdny poplatok, musia ho platiť vo forme papierových kolkov, čo je zbytočný medzistupeň alebo obťažujúci administratívny krok,“ dodal Borec. Po Banskej Bystrici nasleduje aj ostatné Slovensko

„Ministerstvo financií (MF) SR predstavilo tento týždeň novelu zákona o správnych a súdnych poplatkoch. Preto sme využili priestor, aby sme na OS v Banskej Bystrici prezentovali verejnosti v rámci tohto pilotného projektu, ako by malo vyzeráť platenie správnych a súdnych poplatkov nielen na súdoch v rámci SR, ale aj v iných orgánoch štátnej správy,“ pokračoval štátny tajomník MF SR Peter Pellegrini.

Podľa neho MS spolu s Ministerstvom vnútra (MV) SR budú prvé rezorty, kde sa počíta s postupným celoplošným nasadením platobných kioskov napojených na

centrálny modul výberu súdnych a správnych poplatkov. Prestanú sa tlačiť kolkové známky

Pellegrini podotkol, že zariadenia budú postupne v priebehu tohto roka a budúceho prvého polroka distribuované na všetky sudy, úrady MV a pod. *„Aby sme tak k 1. júlu 2014 definitívne prestali tlačiť kolkové známky a umožnili do konca roku 2014 už len ich dobeh.“* Podľa jeho slov predpokladajú, že občania masívne začnú využívať túto formu – platenie platobnou kartou, hotovosťou alebo v budúcnosti ďalšími modernými metódami. *„Takže, toto je príklad, ako to bude vyzerat' v priebehu nasledujúcich mesiacov, najneskôr do 1. 7. 2014, na celom Slovensku a všetkých úradoch,“* dodal Pellegrini.

V Bystrici bol projekt testovaný vo veciach obchodného registra, úkonov súdov a vecných nákladov. Projekt bude rozšírený aj na súdne poplatky v občianskom súdnom konaní, ktoré budú prepojené s číslom súdneho spisu. Na prevádzku platobného terminálu boli jednorazové náklady na jeho obstaranie vo výške 11 820 eur, štvrťročná revízia predstavuje náklady 504 (Marcel Páleš)

Dve investičné akcie mesta

V roku 2012 investičné oddelenie Mestského úradu realizovalo dve investičné akcie: Parkoviská Banská Bystrica - ulice Rudohorská, Moskovská, Kalinčiakova. Realizovali sa parkovacie plochy v počte Rudohorská - 20 ks, Moskovská - 14 ks, Kalinčiakova - 10 ks. Parkoviská sú ukončené, zrealizované, slúžia občanom Banskej Bystrice. Most cez Malachovský potok, Banská Bystrica - odstránenie havarijného stavu - akcia zrealizovaná, ukončená.

Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu 2012

Spoznajte s nami architektonické skvosty cirkevnej, svetskej a súdnej moci - týmto mottom upriamilo mesto Banská Bystrica a jeho Informačné centrum pozornosť na tohtoročný Svetový deň sprievodcov 2012. Prehliadky Biskupského paláca, Župného domu a Krajského súdu tvorili hlavnú časť programu, ktorý organizátori naplánovali na 18. februára 2012. Banská Bystrica sa už deviatykrát aktívne zapájala do osláv Svetového dňa sprievodcov, ktorého poslaním je prezentovať prácu profesionálnych turistických sprievodcov. Práve kvalifikovaní sprievodcovia sa významne podieľajú na

rozvoji cestovného ruchu a budujú pozitívny obraz mesta u domácich i zahraničných návštevníkov. Primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola, ktorý vníma rozvoj cestovného ruchu ako jednu z priorít, pozýva všetkých záujemcov na podujatie: „Bezplatné dvojhodinové prehliadky mesta s výkladom sprievodcov sa začali o 14.00 hod. pred Mariánskym stĺpom na Námestí SNP. Po krátkom vystúpení Divadla na Vysokoj Nohe, sprievodcovia odvedli účastníkov na jednotlivé tematické prehliadky. V ponuke trás prehliadok boli tri atraktívne budovy: Biskupský palác, Župný dom - dnes sídlo Štátnej vedeckej knižnice a zrekonštruovaná budova Krajského súdu.“ Banská Bystrica je jedným zo slovenských miest, ktoré má vlastných kvalifikovaných miestnych sprievodcov. Od roku 2004, kedy sa Slovenská spoločnosť sprievodcov cestovného ruchu (SSSCR) stala členom Svetovej federácie asociácií turistických sprievodcov (WFTGA), začala podujatie organizovať aj Banská Bystrica. Bez prestávky trvá táto tradícia dodnes. Prechádzky za históriou Mesta pod Urpínom sa za posledné roky stali neoddeliteľnou súčasťou kultúrneho programu mesta a povedomie o nich neustále rastie. Vlni sme v Banskej Bystrici zaznamenali v rámci Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu mimoriadny záujem verejnosti. Podujatie vtedy navštívilo viac než 350 účastníkov. Vznik a vývoj sprievodcovskej činnosti je spojený so vznikom a vývojom cestovania a cestovného ruchu, ktorého masívny rozvoj nastal najmä po II. svetovej vojne. Už čoskoro sa zaradil medzi najrýchlejšie sa rozvíjajúce odvetvia svetového hospodárstva, čo vyústilo do vzniku viacerých medzinárodných organizácií, okrem iných aj Svetovej federácie asociácií turistických sprievodcov (WFTGA) v roku 1985. Práve deň založenia federácie, 21. február, bol stanovený za Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu. Ak tento dátum pripadne na deň počas pracovného týždňa, akcia sa uskutočňuje vždy v sobotu pred 21. februárom, t.j. tento rok si Svetový deň sprievodcov pripomenuli v Banskej Bystrici 18. februára 2012. Mgr. Monika Pastuchová, hovorkyňa primátora

Oblasťná organizácia cestovného ruchu "Stredné Slovensko"

Ustanovujúce valné zhromaždenie k založeniu organizácie destinačného manažmentu s názvom "Stredné Slovensko" oblasťná organizácia cestovného ruchu (SK), "Central Slovakia" Tourist Board (EN) sa konalo dňa 22. februára 2012 sa v priestoroch Radnice v Banskej Bystrici Zástupcovia zakladajúcich subjektov 2. apríla 2012 na tlačovej besede v Banskej Bystrici informovali o vzniku a fungovaní

Oblasťnej organizácie cestovného ruchu Stredné Slovensko. Oblasťná organizácia bola na Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR oficiálne zaregistrovaná dňa 6. marca 2012, podľa § 14 zák. č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, v znení zákona č. 386/2011 Z. z. na podporu a propagáciu cestovného ruchu a na vytváranie podmienok rozvoja cestovného ruchu na území jej zakladateľov a členov, s cieľom trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu a ochrany záujmov svojich členov na svojom záujmovom území.

Spoločnými symbolmi pre takto definované územie sú najmä stredný tok rieky Hron, Zvolenská kotlina a stredné Slovensko. Členov spája snaha o spoločný rozvoj regiónu v oblasti cestovného ruchu. Okrem zakladajúcich členov bude mať možnosť vstúpiť do združenia ktokoľvek, kto má záujem kreovať destináciu a značku „CENTRAL SLOVAKIA“. Pôjde o samosprávy, komerčné subjekty, neziskové organizácie, školy a iné, a teda každý, kto pracuje a chce pracovať spoločne na rozvoji cestovného ruchu v regióne.

ZAKLADAJÚCI ČLENOVIA

Zakladajúcimi členmi sú mestá: Banská Bystrica, Zvolen, Sliač a podnikateľské subjekty pôsobiace v oblasti cestovného ruchu: Kúpele Sliač, a.s., Hotel Kaskády Sliač (BAD s.r.o.), Letisko Sliač, a.s.

ORGÁNY OOCR STREDNÉ SLOVENSKO

Valné zhromaždenie (VZ)

Predstavenstvo

Dozorná rada

Výkonný riaditeľ

Zastúpenie v orgánoch si mestá a podnikateľské subjekty gentlemantsky rozdelili – predsedami VZ a predstavenstva sú zástupcovia z radov miest a predsedom dozornej rady je zástupca podnikateľských subjektov. Toho času zakladajúci členovia zverejnili na svojich web stránkach inzerát na výkonného riaditeľa OOCR. Povereným výkonným riaditeľom je do času menovania podpredseda predstavenstva – Norbert Longauer (Kúpele Sliač).

FINANCOVANIE

Výška vyzbieranej dane za ubytovanie u členských obcí za r. 2011 - 140 785 €

Maximálna výška dotácie v r. 2012 - 126 706 €

CIELE

„Základným cieľom našej Oblastnej organizácie cestovného ruchu je vytvoriť z regiónu stredného Slovenska rozpoznateľnú destináciu cestovného ruchu s trvalo udržateľnou konkurencieschopnou produktovou základňou, s ohľadom na danosti regiónu, so sieťou funkčných partnerstiev. Zámerom je, aby OOCR pre svojich členov a partnerov plnila úlohu silnej, oficiálnej, organizačnej centrály, koordinovala rozvojové aktivity v oblasti cestovného ruchu na svojom území (marketing, identitu, zaujímavé, moderné, trendové produkty a pod.) a získavala finančné zdroje z rôznych fondov a grantov“, konštatuje primátor Banskej Bystrice Peter Gogola.

Ďalším z cieľov je zvýšenie návštevnosti územia a počtu prenocovaní. Územie je tranzitným miestom, dopravným uzlom medzinárodného charakteru. Máme záujem o to, aby región z tejto výhody čerpal a návštevníkov motivoval na dlhšie pobytové návštevy. V regióne sú sídla univerzít, stredných a základných škôl s potenciálom pre rozvoj mládežníckeho a kolektívneho CR. Rovnako bude Stredné Slovensko klásť dôraz na kvalitu a komplexnosť poskytovaných služieb a na podporu domáceho cestovného ruchu. V prvom roku budú prioritami aktivity neinvestičného charakteru s využitím troch atribútov priestoru pri tvorbe produktov – jedinečnosť, rozmanitosť a dostupnosť.

NAJBLIŽŠIE CIELE:

I. polrok:

- rozšírenie členskej základne, združovanie a spájanie podnikateľov, miest, obcí a organizácií CR
- tvorba produktovej základne s cieľom zvýšenia návštevnosti a počtu prenocovaní
- vytvorenie imidž manuálu, vytvorenie printových informačných materiálov so značkou (logom a sloganom) OOCR , web, centrálny rezervačný systém a i.
- letná informačná a prezentačná kampaň OOCR doma i v zahraničí

II. polrok:

- spracovanie strategického dokumentu na obdobie viacerých rokov, ktorý presne podľa daností určí ciele OOCR a definuje priority, aktivity, ktoré povedú k splneniu dlhodobých cieľov OOCR s určením si kľúčových trhov, zaradenie OOCR do štruktúr organizácii cestovného ruchu doma i v zahraničí
- zimná informačná a prezentačná kampaň OOCR doma i v zahraničí
- vytvorenie prezentačných materiálov (upomienkové predmety s logom OOCR)
- veľtrhy, výstavy, informačné cesty pre TO a novinárov

OOCR bude rozvíjať marketingové aktivity na domácom i zahraničnom trhu, spolupracovať so SACR a jeho zahraničnými zastupiteľstvami, s CK /tuzemskými i zahraničnými/, prezentovať Stredné Slovensko na domácich i zahraničných výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu

VÝHODY NOVÉHO ČLENA

- aktívny vstup do prípravy konkrétnych produktov v konkrétnej destinácii
- komplexné a ciele marketingové pokrytie
- garancia obchodnej pôsobnosti doma i v zahraničí
- spolupráca a prepojenie služieb/subjektov v regióne = jednotný systém, rozmanitosť výberu
- podpora modelu financovania organizácie zo strany štátu na podporu CR ako hospodárskeho odvetvia
- a mnoho ďalších.

Zdroj: Monika Pastuchová

Do kroniky mesta uvádzame prehľad činnosti Oddelenia cestovného ruchu za rok 2012

Grilliada /18. - 20.5.2012/

Hlavný cieľ podujatia: predstavenie Banskej Bystrice ako mesta, ktoré žije a prináša množstvo príležitostí na strávenie voľného času nielen svojim obyvateľom, ale aj návštevníkom, ponúknuť im pôvodné recepty s využitím lokálnych produktov a vytvoriť špeciality, ktoré súvisia s naším regiónom a môžu sa stať jedným z lákadiel pre turistov.

S festivalom Grilliada prebiehal súbežne „Deň rodiny“, organizovaný v spolupráci s Diecéznym pastoračným centrom so zaujímavým programom pre deti všetkých vekových kategórií. Gastronomický festival Grilliada a ďalšie sprievodné podujatia mali medzi širokou verejnosťou pozitívny ohlas. Aj vďaka jeho 3-dňovému trvaniu a priaznivému počasiu, odhadovaná návštevnosť prekročila 25 000 ľudí. Tomuto podujatiu venovali pozornosť viaceré celoslovenské médiá.

Outbreak Europe /27. - 29.7.2012/

Hlavný cieľ podujatia: Outbreak je hip-hopový festival, ktorý prináša skutočnú esenciu hip-hopu. Počas festivalu môžu návštevníci očakávať párty atmosféru a vychutnávať si bboy/mc súťaže a freestyle, graffiti expozíciu, DJshow a koncerty funk kapiel naživo, workshopy, diskusie, grilovačku, a každovečerné párty. Outbreak je festival organizovaný hip-hop komunitou pre hip-hop komunitu a fanúšikov hip-hop kultúry. Ide o medzinárodné podujatie, 900 umelcov z 53 krajín sveta, zo všetkých kontinentov, ktoré sa konalo prvý krát v Európe – v našom meste Banská Bystrica.

INFORMAČNÉ CENTRUM

1. Svetový deň cestovného ruchu 2012 vo svete

„Cestovný ruch a udržateľná energia: poháňanie udržateľného rozvoja“

Svetový deň cestovného ruchu sa oslavuje každoročne 27. septembra. Jeho účelom je podporovať vedomie ľudí o význame cestovného ruchu a jeho sociálne, kultúrne, politické a ekonomické hodnoty.

Oslavy Svetového dňa cestovného ruchu sa v tomto roku niesli v duchu témy „Cestovný ruch a udržateľná energia: poháňanie udržateľného rozvoja“. Táto téma zároveň korešpondovala s Medzinárodným rokom trvalo udržateľnej energie pre všetkých, ktorý bol vyhlásený valným zhromaždením OSN.

Hostiteľskou krajinou oficiálnych osláv pri príležitosti WTD 2012 bolo Španielsko, jedna z popredných svetových turistických destinácií. Hlavné podujatia spojené s oslavami WTD 2012 sa konali v meste Maspalomas na Kanárskych ostrovoch. Toto mesto je biosférickou rezerváciou UNESCO. Súčasťou aktivít bolo aj stretnutie odborníkov z oblasti energetiky a zainteresovaných subjektov z verejného a

súkromného sektora k téme ďalšieho využitia udržateľnej energie v odvetví cestovného ruchu.

Svetový deň cestovného ruchu 2012 v Banskej Bystrici

„Energia je všade okolo nás, energia nás spája“ Do osláv Svetového dňa cestovného ruchu 27.09.2012 sa Informačné centrum Banská Bystrica aktívne zapojilo už po tretí krát. V spolupráci so Stredoslovenským múzeom v Banskej Bystrici, rozprávkovou dedinou Habakuky, agentúrou Visit BB, s.r.o. a spoločnosťou Podravka International, s.r.o. pripravilo pre obyvateľov Banskej Bystrice a jej návštevníkov zaujímavý program. Návštevníci mali možnosť za sprievodného slova lektoriek nahliadnuť do takých historických monumentov ako Radnica, Matejov dom a Hodinová veža, a takisto sa previezť turistickým vláčikom Pretórium. Do podujatia sa zapojilo cca 1500 osôb, pričom doobedie bolo sústredené prevažne na žiakov základných škôl (približne 700 žiakov), v poobedňajších hodinách pribudli aj dospelí návštevníci, rodiny s deťmi či seniori. Chvilé čakania na jednotlivé prehliadky žiakom a návštevníkom spestrili predstavenia rozprávkovej dediny Habakuky, ktorá mala pred Radnicou malé pódium s bábkovým divadielkom. Rozprávkové bytosti nielen hrali divadielko, ale chodili aj pomedzi ľudí a púťali pozornosť na podujatie.

Celé podujatie začalo o 10:00 hod. a skončilo krátko po 17-tej hodine.

Súťaž o sladkú odmenu

Počas celého podujatia prebiehala súťaž pre deti. Každé dieťa dostalo do rúk súťažnú kartičku, na ktorej boli štyri jednoduché otázky a miesto pre udelenie pečiatky. Po absolvovaní prehliadky jednotlivých objektov dostali pečiatku. Za minimálne dve správne odpovede a pečiatky na nich čakala pred budovou Radnice odmena v podobe sladkého pudingu od sponzora - Podravka International, s.r.o. Samotnú prípravu, varenie a výdaj pudingu zabezpečovalo Oddelenie stravovacích služieb MsÚ.

Svetový deň cestovného ruchu 2012 v skratke:

Podujatie Svetový deň CR (27.09.2012) navštívilo približne 1500 návštevníkov, ktorí mali možnosť za sprievodného slova lektoriek v dobových kostýmoch bezplatne

nahliadnuť do týchto historických monumentov: Radnica, Matejov dom a Hodinová veža, a takisto previezť sa turistickým vláčikom Pretórium. O každé jedno "stanovište" bol mimoriadny záujem, v doobedňajších hodinách najmä zo strany žiakov, poobede pribudli aj rodiny s deťmi, dospelí návštevníci a seniori. Aj prehliadky v záverečných - večerných - hodinách mali veľa záujemcov. Puding od sponzora sa za získané pečiatky rozdával pred Radnicou, tu bolo rozložené aj pódium rozprávkovej dediny Habakuky. Celkovo podujatie hodnotíme ako veľmi úspešné, prebehlo bez problémov a prialo aj počasie.

2. Svetový deň sprievodcov 2012

(vyhodnotenie)

Dňa 18.02.2012 sa pri príležitosti Svetového dňa sprievodcov konali v Banskej Bystrici bezplatné dvojhodinové prehliadky mesta s výkladom sprievodcov. Návštevníci si mohli vybrať z troch okruhov, ktoré predstavovali architektonické skvosty cirkevnej, svetskej a súdnej moci, tj. boli im priblížené tri známe budovy v meste – Biskupský palác(cirkevná moc), Župný dom(svetská moc) a Krajský súd(súdna moc).

Podujatie začalo o 14-tej hodine na Námestí SNP v Banskej Bystrici krátkym príhovorom viceprimátorky mesta Doc. RNDr. Kataríny Čižmárovej, CSc.. Po zahájení akcie sa slova ujali herci z Divadla na Vysokej nohe. Podujatie moderovala Mgr. Martina Brisudová.

Trasa: Župný dom

Sprievodcovia: Mgr. Elza Uhorskaiová, Mgr. Jozef Ďuriančík

Počet účastníkov: 78

Sprievodkyňa pani Mgr. Elza Uhorskaiová a sprievodca pán Mgr. Jozef Ďuriančík sprevádzali na okruhu Župný dom – sídlo Štátnej vedeckej knižnice(d'alej len ŠVK), Literárneho a hudobného múzea(d'alej len LHM) a Kancelárie prezidenta SR.

Prítomným priblížili v krátkosti Lazovnú ulicu a históriu Župného domu. S výkladom d'alej pokračovali v Átriu budovy a nasledovala návšteva Bábkarského salónu. Ďalej pokračovali v Kancelárii prezidenta SR a v expozícii LHM, kde informovali o živote a diele Mateja Bela. Prehliadka skončila v expozícii Drevených ľudových nástrojov a prehliadkou Bábkarského salónu.

Prínos:

1. sprístupnenie Bábkarského salónu s možnosťou zahrať sa s bábkami
2. sprístupnenie expozície Literárneho a hudobného múzea s možnosťou prehliadky expozície
3. sprístupnenie expozície Ľudových drevených nástrojov s možnosťou zahrať si na vybraných nástrojoch
4. možnosť vidieť priestory Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky
5. možnosť nahliadnuť do originálu Notícií Mateja Bela z roku 1736

Trasa: Biskupský palác

Sprievodcovia: Ing. Lýdia Búliková, Vlasta Chriašteľová

Počet účastníkov: 220

Prvá skupina vstúpila do interiéru Biskupského paláca, kde vo vstupných priestoroch sprievodkyňa Ing. Lýdia Búliková poskytovala výklad z histórie biskupstva, dejín jezuitského rádu v Banskej Bystrici, o cisárovnej Márii Terézii, významných banskobystrických biskupoch, ale aj o období prenasledovania kňazov. Medzitým postupne v malých skupinkách(30 osôb) si prítomní prezreli v interiéri Paláca galériu obrazov biskupov, biskupskú jedáleň, miestnosť generálneho vikára, prijímací salónik biskupa. Priestormi prítomných previedli a odborne doplnili výklad Mons. Vladimír Farkaš, ThLic a ThDr. Gabriel Brenza.

Sprievodkyňa pani Vlasta Chriašteľová s druhou skupinou sa venovala prehliadke v exteriéri. Výklad zamerala na Katedrálu Fr. Xaverského, Diecézne pastoračné centrum, budovu Biskupského paláca -architektonický vývoj. Po 45 minútovom výklade sa skupina premiestnila do exteriériu Biskupského paláca a taktiež postupne si všetci zo skupiny prezreli interiér. Účastníci mali možnosť pozrieť si priestory Biskupského paláca s ich skvostami ako sú obrazy od Jozefa Murgaša, obrazy portrétov biskupov, menovací dekrét patriaci biskupovi Rudolfovi Balážovi od pápeža Jána Pavla II..

Prínos:

- kniha „Banskobystrické biskupstvo“ ako dar pre účastníkov

- sprístupnenie priestorov, ktoré bežne nie je možné navštíviť hodnotili účastníci veľmi kladne

Trasa: Krajský súd

Sprievodcovia: Branislav Stančík, Ing. Mária Martiniová

Počet účastníkov: 133

Sprievodkyňa Ing. Mária Martiniová podala výklad o Skuteckého ulici ako aj o súdnictve na Slovensku a vo svete. Pred budovou Krajského súdu privítal skupinu Ing. Radoslav Lukaj, riaditeľ správy súdu

a poskytol základné organizačné pokyny. Návštevníci boli rozdelení do dvoch skupín, ku každej skupine bol pridelený sprievodca – Ing. Mária Martiniová a pán Branislav Stančík. Prvá skupina absolvovala prehliadku interiéru, druhá skupina zostala v zasadacej miestnosti, kde si vypočuli výklad sprievodcu na tému história budovy a súdnej moci. Boli odprezentované dve pojednávacie miestnosti, účastníci mali možnosť nahliadnuť do miestnosti pre chráneného svedka, do cely predbežného zadržania, prezreli si historické priestory predsedu a podpredsedu krajského súdu.

Prínos:

- Ako bonus bol účastníkom umožnený vstup do budovy oproti Krajskému súdu, kde si prezreli historické schodisko, vitrážové okná, klenbové stropy a pôvodnú pojednávaciu miestnosť.

ODDELENIE ŠPORTU

1. Financovanie športu v zmysle schváleného rozpočtu mesta na rok 2012, záviselo od úrovne danej športovej aktivity a od jej významu pre obyvateľov. Na úrovni rekreačného športovania prevládalo priame financovanie športových aktivít najmä športujúcimi občanmi, mesto prispievalo v rámci svojich plánovaných rozpočtov na športovo - spoločenské podujatia, ktorých bolo organizátorom alebo spoluorganizátorom.

2. Podpora športovo – spoločenských podujatí , ktorých organizátorom bolo mesto – ako Najlepší športovci mesta za rok 2011. Olympijské festivaly detí a žiakov mesta

Banská Bystrica s počtom účastníkov 1000, Športová olympiáda detí materských škôl (cca 160 detí), Športová olympiáda seniorov s počtom zapojených seniorov do súťaží 200 organizovaná v rámci Akadémie európskeho seniora, obľúbené športové podujatie organizované na konci roka Banskobystrická plavecká 24 hodinovka s počtom účastníkov 1448, ktorí prišli zaplávať 100 m pre svoje zdravie, pričom služby krytej plavárne využilo počas podujatia 2530 návštevníkov.

3. Podpora športových podujatí, ktorých spoluorganizátorom bolo mesto Banská Bystrica ako napríklad: Banskobystrická stopa, Banskobystrická latka, Krňáčkové preteky v Tureckej, Medzinárodná výstava psov, Šachové turnaje žiakov, mládeže a dospelých, Banskobystrické gymnastické dni, Cyklomaratón Vlkohron, Turistický prechod Nízkymi Tatrami, preteky na horských bicykloch Merida – Zelená Stopa SNP, Banskobystrický maratón, Medzinárodné preteky v karate,

Medzinárodné preteky v džude, Cyklofest, Horehronské hry mládeže, Medzinárodný cestný beh,

Banskobystrický pohár 2012, medzinárodné preteky v plávaní, Mikulášske plávanie – Ľadové medvede a pod. Podujatia sú určené pre obyvateľov mesta a jeho návštevníkov, čím sa vytvárajú podmienky pre aktívne ako aj pasívne využitie voľného času pre deti, mládež a dospelých. Finančné prostriedky boli použité na ceny, materiálno-technické a organizačné zabezpečenie podujatí zaradených do Kalendára športových podujatí mesta, ako aj príležitostných podujatí uskutočnených na území mesta a blízkeho okolia.

4. Podpora športu grantovým systémom – na základe podaných žiadostí v zmysle schváleného VZN mesta mesto poskytlo športovým subjektom a OZ finančné dotácie na rozvoj športových aktivít detí, mládeže a dospelých, podporu reprezentácie mesta a organizáciu športovo-spoločenských podujatí.

Finančné prostriedky boli účelovo viazané v zmysle uzatvorených zmlúv o poskytnutí dotácie.

V roku 2012 bolo podporených 31 športových subjektov

5. Podpora športu, prenájom priestorov - na rozvoj telesnej kultúry v meste a zabezpečenie športovej prípravy športovým klubom – mesto na základe požiadaviek športových klubov prenajímalo

priestory pre športové kluby, ktoré hrali najvyššiu slovenskú súťaž „ Extraligu“ , I. ligu a pod. (prenájom priestorov a služieb s tým spojených – Športová hala, Štadión SNP - v zmysle uzatvorených nájomných zmlúv).

6. Podpora plaveckej výchovy detí a mládeže – mesto poskytlo dotáciu z rozpočtu mesta na zabezpečenie konkrétnych úloh a akcií vo verejnom záujme (na kurzy plaveckej gramotnosti, tréningovú činnosť športových klubov, plavecké podujatia pre žiakov, mládež a seniorov, Banskobystrickú plaveckú 24 hodinovku, iné akcie organizované mestom, Projektu Odstraňovania plaveckej negramotnosti žiakov sa zúčastnilo cca 2200 žiakov ZŠ.

- Mesto Banská Bystrica podporilo aj projekt Odstraňovanie korčuľarskej negramotnosti žiakov ZŠ, ktorého sa zúčastňujú žiaci I. a II. ročníkov ZŠ, v roku 2012 sa projektu zúčastnilo cca 1200 žiakov
- Príspevok na úpravu a údržbu lyžiarskych bežeckých tratí v okolí Banskej Bystrice – mesto poskytlo príspevok na úprava a údržbu tratí na trase Skalka, Králiky, Tajov, Malachov, Šachtičky a Donovaly.
- Nefinančný vklad mesta – pri organizovaní športových podujatí , oddelenie športu úzko spolupracovalo a podieľalo sa na propagácii podujatí na webovej stránke mesta, Radničných novinách, vybavovaní potrebných povolení a rozhodnutí zo strany mesta a ostatných organizácií štátnej a verejnej správy, zabezpečovalo súčinnosť s príslušníkmi Mestskej polície, štátnej dopravnej polície, odpustenie poplatkov. Poskytovalo propagačné predmety a materiály mesta na športovo-spoločenské podujatia.

Hostia Juhomoravského kraja o marketingu, rozvoji cestovného ruchu

Oficiálnu delegáciu vedenú námestníkom hejtmana Juhomoravského kraja Ivom Polákom 4. apríla 2012 v historických priestoroch Radnice prijal primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Výsledky spolupráce sa môžu dostaviť vo veľmi krátkom čase - aj to bol jeden zo záverov, na ktorom sa zhodli zástupcovia banskobystrickej samosprávy s predstaviteľmi Juhomoravského kraja. Témami pracovného rokovania boli príklady dobrej praxe, možnosti vzájomnej podpory v oblasti marketingu, rozvoja cestovného ruchu, spolupráce v školstve, vede a vzdelávaní či pomoci pri rozširovaní medzinárodných kontaktov so zameraním na Ruskú federáciu a Balkán. „Máme

záujem intenzívne spolupracovať s Juhomoravským krajom, ktorý patrí medzi dynamicky sa rozvíjajúce regióny. Rokovania ukázali, že máme mnoho spoločného, počnúc snahou systematicky rozvíjať cestovný ruch, cez podobnosť v bohatstve prírodných krás až po ambíciu podporovať investície s pridanou hodnotou. Som presvedčený, že pre našinca môže byť návšteva južnej Moravy rovnako lákavá ako pre hostí z Moravy ponuka Banskej Bystrice a okolia. Vnímam veľký potenciál spolupráce a snahu dosiahnuť reálne výsledky“, konštatoval krátko po oficiálnom stretnutí primátor Peter Gogola. Členovia delegácie z Juhomoravského kraja (JMK), predseda Komisie pre regionálny rozvoj JMK Marek Juha, predseda kontrolného výboru JMK Stanislav Navrkal a zástupca vedúceho odboru zahraničných vzťahov Pavol Foltín hovorili o možnostiach spolupráce Centrály cestovného ruchu Južnej Moravy so subjektami na našej strane, konkrétne so spoločnosťou Visit BB či novovzniknutou Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Stredné Slovensko. Vzájomné prezentovanie ponuky na veľtrhoch cestovného ruchu, výmena skúseností v konkrétnych oblastiach, akými sú napr. cykloturistika - aj o tom hovorili predstavitelia oboch strán na rokovaní. „Máme mnoho skúseností, ktoré vieme ponúknuť Banskej Bystrici. Sme pripravení otvoriť vám dvere a pomôcť nadviazať oficiálne kontakty s Ruskou federáciou, konkrétne s Chanty-Mansijským autonómnym okruhom, Leningradskou a Nižnenovgorodskou oblasťou. Intenzívne spolupracujeme aj s Balkánom, viažu nás čulé vzťahy so Zadarskou župou. Našou snahou je spolupracovať s vami aj na vzdelávacích projektoch a rozvinutá dopravná infraštruktúra v Banskej Bystrici a okolí môže našej spolupráci len pomôcť“, zdôraznil vedúci delegácie Juhomoravského kraja Ivo Polák. Zahraničných hostí v Banskej Bystrici čakala prehliadka Múzea SNP, návšteva Vojenského športového centra Dukla a po rokovaníach prejavili záujem osobne si pozrieť aj letisko Sliač. Monika Pastuchová hovorkyňa primátora

Envirofilm a deti

Envirofilm v Banskej Bystrici. Envirofilm a deti je totiž už tradičné a pevné spojenie. Organizátori festivalu aj v roku pripravili 17. mája pre deti veľa zaujímavých podujatí, hier súťaží a, samozrejme, aj filmových prehliadok. Prostredníctvom zážitkových hier absolvovali cestu papiera aj cestu plastu, pričom si osvojovali vedomosti z výroby, spracovania, separovania a recyklácie papiera a plastu a ich opätovného uvedenia

do života. 17. mája od skorého rána sa do aktivít s deťmi zapojil aj Envidom. Spoločne s Envidomom deti maľovali na staré elektrospotrebiče.

Posvätné kamene a Amnesty International v Záhrade

17. mája dopoludnie v Záhrade – Centrum nezávislej kultúry sa nieslo v znamení témy – ľudské práva v kontexte ochrany životného prostredia. Podnetom na besedu na túto tému nesporne bol súťažný film Posvätné kamene (Palestína). Besedu so zástupcami Amnesty International Slovensko v zmysle témy doplnil 17. mája súťažný film Envirofilmu Posvätné kamene (Palestína), ktorý poukazuje na vážny problém porušovania práv ľudí a prírody. Palestínčania čelia kríze životného prostredia a zdravia v dôsledku rozsiahlej ťažby kameňa, ktorý z veľkej časti slúži na izraelské stavebné potreby. Biely prírodný kameň je najžiadanejšia palestínska surovina. Hovorí sa o ňom ako o bielej rope Palestíny. Životné a prírodné podmienky v dedinách, mestách a utečeneckých táboroch, kde sa objavili ložiská kameňa, sú otrasné...

V nemocnici bolo veselo!

V Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Rooseveltovej nemocnice bola návšteva pracovníkov festivalu Envirofilm. Tento rok sa návšteva udiala 17. mája bez filmárov, ale smiechu bolo až sa slzilo. Tatko Príroda (Miroslav Kasprzyk) to s deťmi jednoznačne vie! Festival v nemocnici zastupovali – a s deťmi sa bavili a smiali aj riaditeľka Envirofilmu, n. o., Alica Kučerová a ďalší členovia organizačného výboru. Hrali sa hry, rozprávky, premietali sa filmy, súťažilo sa, no a, samozrejme, rozdávali sa darčeky (vzájomne). Neskutočne krásne, úprimné, priateľské a veselé dopoludnie to bolo!

Čo sú to environmentálne záťaž a riziká?

Environmentálne riziká sú leitmotívom Envirofilmu 2012. O tom, čo vlastne sú environmentálne riziká a záťaž, 17. mája večer v Kinosále Múzea SNP besedovali odborníci – Vlasta Jánová (MŽP SR), Juraj Rizman (Greenpeace), Ivan Král (UNIDO) a Miroslava Ťahúňová (ZSNP Žiar nad Hronom). Večerná prehliadka filmov úzko súvisela s problémom environmentálnych hazardov.

Dialóg Pavla Barabáša s planétou

S najväčšou mierou úprimnosti si dovoľíme povedať, že večery so slovenským filmárom Pavlom Barabášom patria na Envirofilme medzi najviac očakávané a najviac navštevované. Dokumentaristu s ľudskou tvárou, Paľo Barabáš, má po ôsmich rokoch na Envirofilme svoje verné publikum a rovnako ako Tatko Príroda je považovaný za „maskota“ festivalu. O tom, že vstupenky na toto jedinečné stretnutie sa vypredali v priebehu jedného popoludnia, už ani netreba hovoriť. Pavol Barabáš tento rok na pódium vystúpil oveľa istejšie. Ako plynul jeho „dialóg s planétou“, tak ubúdalo priestoru na otázky. Ani však neboli potrebné. Barabáš totiž povedal všetko. A ani za jeho filmárskymi kúskami nezostali otázniky či tri bodky. Vyspovedal sa zo svojho vzťahu k prírode a premietol ukážky zo svojej tvorby. Od dobrodružstva v Amazonia Vertical, cez putovanie v Carstensz – Siedma hora, spoznávanie duchovného bohatstva v Bhutáne, cestovanie cez krásne Mongolsko a mrazivé momenty v Trou de fer, prešiel k svojmu najnovšiemu filmu Pygmejovia – Deti džungle. Cestovateľská misia za jedinečnými obyvateľstvom sa od jeho predošlých filmov odlišuje rozmermi výpravy, keďže kraj malých ľudí v Stredoafrickej republike navštívil len v spoločnosti Ivana Bulíka, no nemožno povedať, že by mala deficit potrebného a „zaužívaného“ adrenalínu. Kamera Pavla Barabáša nás previedla niekoľkými kmeňmi Pygmejov, ich súkromím a utajovanými tradíciami, ku ktorým si cestovatelia vydobyli pohľad často veľmi ťažko. Ako však povedal Pavol Barabáš, pri návšteve týchto kmeňov by sa mal človek k domorodcom správať s úctou a nevyvyšovať sa nad nich, práve naopak, brať ich ako pánov tamojšej zeme.

Tí, ktorí dostali jedinečnú príležitosť zúčastniť sa tohto večera by si ju mali vážiť. Pred sálou zostalo stáť možno aj tri krát viac záujemcov o Barabášov „dialóg s planétou“, než ich bolo v sále. Barabášov večer opäť stál za to. *Anna Gudzová, Slavo Sochor*

Na veľkonočných trhoch

Tradičné veľkonočné trhy spestrili banskobystričné Námestie SNP od 27. marca 2012. Centrum mesta patrilo kumštu umeleckých remeselníkov, regionálnym veľkonočným zvykom či kulinárskym lahôdkam až do 4. apríla 2012. Samospráva pripravuje podujatie so zámerom oživiť veľkonočnú atmosféru v meste a chce osloviť domácich návštevníkov i zahraničných turistov. Samotnej prezentácii takmer

polstovky ľudových výrobcov a prevádzkovateľov stánkov s občerstvením 26. marca predchádzalo stavenie mája uprostred námestia. Tradiční ľudovomeleckí výrobcovia ponúkli na veľkonočných trhoch široký sortiment výrobkov a suvenírov. Návštevníci si mohli kúpiť ručne zdobené veľkonočné vajíčka, pestrofarebné kytice a veľkonočné ozdoby z prútia, šúpolia, keramiky, kože, skla či dreva. Nechýbali korbáče a tento rok ani drevené vajíčka. Oplatila sa ochutnávka aj kulinárskych dobroty- v ponuke boli : medovníky, perníky, trdelník či plnené langoše. Predajná doba v stánkoch bola denne od 9.00 do 19.00 hod., stánky s občerstvením boli návštevníkom k dispozícii do 22.00 hod. Novinkou veľkonočných trhov 2012 bol stánok s ručne vyrobeným sortimentom umelcov - klientov COR Centra, n.o., ktorí sa liečia z rôznych druhov závislostí. Výrobky klientov centra (pôsobí v Banskej Bystrici, ale má celoslovenskú pôsobnosť) sú výsledkom ich pracovnej terapie. Námestie SNP od 27. marca do 4. Apríla 2012 , denne od 16,00 hod. patrilo aj vystúpeniam speváckych zborov, prezentácii jarných zvykov a ľudových tradícií. Veľkonočný program začal 27. marca 2012 tradičným Vynášaním Moreny v podaní detského folklórneho súboru Matičiarik.

Gastronomický festival Grilliada

Počas troch dní sa na Námestí slobody v Banskej Bystrici grilovalo, hodovalo, súťažilo, športovalo, zabávalo aj oslavovalo. Počas májového víkendu 18.,19.,20. mája 2012 sa v Banskej Bystrici spojilo niekoľko zaujímavých akcií a Banskobystričania i návštevníci mesta mohli zažiť pestrý a hodnotný víkend.

Gastronomický festival Grilliada ponúkol zaujímavý program a nevšedné gurmánske zážitky. Podľa odhadov organizátorov sa festivalu zúčastnil rekordný počet ľudí , vôňa grilovaných špecialít prilákala tisíce návštevníkov : „Hoci sme tohto roku rátali s oveľa vyššími číslami pri očakávanej návštevnosti ako vlani, aktuálne odhady nás opäť príjemne prekvapili. Podľa odhadov mestskej polície sa počas troch dní v grillaréne, aj vďaka prenosu hokejových podujatí či ďalším súbežným akciám, vystriedalo okolo 25 000 ľudí,“ prezrádzali organizátori. „Tento rok sme do jedného víkendu spojili viacero podujatí a ukázalo sa, že veľmi úspešne. Neboli konkurenciou, ale naopak, navzájom si pomohli. Myslíme si, že je to nová, tá správna cesta, akou smerovať cestovný ruch v meste. Vybudovať spoluprácu, spojiť sa. Veď všetci máme

jeden cieľ – pritiahnúť návštevníkov do Banskej Bystrice, ktorí sa sem vždy radi vrátia,“ konštatuje primátor Peter Gogola. V piatok návštevníkov zaujali II. METRO Majstrovstvá Slovenskej republiky vo filetovaní čerstvého lososa. Osemnásť profesionálnych šéfkuchárov z celého Slovenska a jeden amatér z publika medzi sebou bojovali o titul Majstra Slovenska, ktorý sa nakoniec podarilo získať známemu slovenskému kuchárovi Vladimírovi Morochovičovi z reštaurácie SODEXO. Sobota patrila kuchárskym show a súťažiam reštaurácii, ktoré hodnotila odborná porota v dvoch kategóriách: Banskobystrické grilované rebierko a grilovaná baranina/jahňacina. V oboch kategóriách sa víťazom stal Restorant Mediteran. Počas festivalu sa organizátori pokúsili aj o zápis do Knihy slovenských rekordov. Išlo o ustanovujúci rekord v množstve zjedeného kuracieho mäsa na čas. Zápis do Knihy slovenských rekordov sa podaril a rekordmanom sa stal Ľubomír Štubňa, ktorý zvládol za tri minúty zjesť 331 gramov grilovaného úprimného kurčatka s rodokmeňom. Organizátori nevynechali ani semifinále Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji a upravili program tak, aby si návštevníci mohli pozrieť celý zápas na veľkoplošnej obrazovke. V areáli tak vznikla pravá hokejová atmosféra a po zápase aj dobrá nálada podporená víťazstvom našich hokejistov. Hokejovú eufóriu vystriedali kultúrne zážitky z outdoorovej premiéry predstavenia Mareka Ťapáka a SLUK-u, Tanec medzi črepinami. Po predstavení mali návštevníci jedinečnú možnosť objaviť kultúrne bohatstvo Banskej Bystrice vďaka celoslovenskej akcii Noc múzeí, na ktorú Banskobystričania upozorňovali počas celého dňa. „Noc múzeí vnímame ako zaujímavú akciu s veľkým potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu mesta. Sme radi, že sme ju aj vďaka Grilliade, SACR-u a mestskému Informačnému centru mohli ponúknuť obrovskému počtu ľudí,“ vyhlásil Roman Neradný riaditeľ festivalu Grilliada. Nedeľa patrila Dňu rodiny. Organizátori Grilliady sa v tento deň spojili s Diecéznym centrom Banskej Bystrice, ktoré v spolupráci so samosprávou organizovali toto celosvetové podujatie. Počas nedele sa na pódiu odohrával zaujímavý program pre deti všetkých vekových kategórií. Súbežne v Parku SNP prebiehali rôzne súťaže, hry či workshopy pre malých návštevníkov. „Na Dni rodiny spolupracovalo množstvo organizácií, združení, nadácií a veľký počet dobrovoľníkov, ktorí predviedli profesionálne výkony. Vďaka nim sme aj my mohli rodinám s deťmi ponúknuť rôznorodý program a aktivity,“ pochválil spoluprácu Roman Neradný. V tento deň sa v Parku SNP konalo aj športové podujatie – Beh na Urpín – horský beh, jedno zo série podujatí upozorňujúcich na blížiaci sa Banskobystrický maratón. V

behu na Urpín si svoje sily zmerala takmer stovka súťažiacich. „Spoluprácu s organizátormi banskobystrickej Grilliady hodnotím veľmi pozitívne. Spojenie týchto dvoch podujatí nám umožnilo spopularizovať beh veľkému počtu návštevníkov, ktorí sa zúčastnili festivalu,“ konštatoval Miroslav Leitner z Active Planet, ktoré bolo organizátorom pretekov. Vyvrcholením nedeľňajšieho programu bolo vyhlásenie výsledkov hlasovania verejnosti o najpopulárnejšiu reštauráciu Grilliady 2012. Počas celého víkendu 11 reštaurácií pripravovalo vyhľadávané tradičné špeciality, ale aj kulinárske prekvapenia, ktorými bojovali o hlasy svojich návštevníkov. Najviac hlasov získala Zbojnický dvor – Salaš Zbojská. „Aj tento ročník Grilliady potvrdil, že ľudia nevyhľadávajú len pečené klobásky. Chcú spoznávať nové chute a skúšať nové špeciality. Naším cieľom bolo ponúknuť im pôvodné recepty s využitím lokálnych produktov. Chceli sme vytvoriť špeciality, ktoré súvisia s naším regiónom a môžu sa stať jedným z lákadiel pre turistov,“ konštatovala projektová manažérka festivalu Martina Tršová. Gastrofestival uzavrelo premietanie hokejového finále Slovensko – Rusko, ktoré v návštevníkoch aj napriek prehre zanechalo pocit národnej hrdosti a bolo tak príjemnou bodkou festivalu. „Sme radi, že sa nám podarilo vyjsť v ústrety hokejovým fanúšikom a prispôbili sme program tak, aby sa na veľkoplošnej obrazovke mohli premietiť oba hokejové zápasy. Aj napriek tomu, že budeme musieť nájsť dodatočné prostriedky na predĺženie prenájmu techniky, som presvedčený, že v konečnom dôsledku sme spojením týchto podujatí ušetrili. Atmosféra na banskobystrickom Námestí slobody bola výnimočná“, hovorí primátor mesta Peter Gogola. „Grilliada 2012 dopadla nad očakávania. Od hokeja, ktorý sme po dva dni sledovali, cez priestranstvo, počasie, kvalitu reštaurácií i návštevnosť môžeme tento ročník hodnotiť len v superlatívoch. Pozitívnu správou je, že sériu podujatí sa nám podarilo zorganizovať prevažne so súkromných zdrojov partnerov, ktorým patrí veľká vďaka“, povedal Roman Neradný a zároveň prisľúbil pokračovanie festivalu aj v budúcich ročníkoch. Monika Pastuchová

Banská Bystrica – prehľad bodovania kaviarenských podnikov

Finálny prehľad kaviarní v Banskej Bystrici zo 13. 04. 2012.

Bamboo bar..... 11 / 10

Beniczky..... 10 / 10

u Kemov..... 10 / 10
Impresso 10 / 10
La Passione ... 10 / 10
Sun Caffè 10 / 10
Sedria 9 / 10
em caffè 9 / 10
my space 9 / 10
Negativo 9 / 10
Barbakan 9 / 10
Seven 9 / 10
Frais 9 / 10
Elle..... 8 / 10
Lounge 8 / 10
PEPE..... 8 / 10
Kafečko 8 / 10
Šiva..... 8 / 10
Capri 8 / 10
Silver..... 7 / 10
Lavazza..... 7 / 10
Positivo..... 7 / 10
CocaCola Coffe . 7 / 10
Caffè and Cake. 6 / 10
Cafe Point..... 6 / 10
Family café 6 / 10
Carmen 5 / 10
Bystrica..... 2 / 10

Priemerné výsledné hodnotenie pre kaviarne v Banskej Bystrici je 8,04 bodu.

Najviac podnikov malo 9 bodov. Len jeden podnik mal menej ako 5 bodov, jeden podnik mal viac ako 10 bodov. Na priemerných priečkach 5 – 7 bodov sa umiestnilo 8 podnikov.

Banskobystrická regionálna komora SOPK

Banskobystrická regionálna komora SOPK realizovala v spolupráci s Obchodnou a priemyselnou komorou v Egri, Maďarsko (Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Eger), obcou Jesenské, Centrom prvého kontaktu pre podnikateľov v Poltári a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote projekt "Pracuj doma! Integrovaný trh práce a program sprostredkovania vzdelávania". Projekt sa uskutočňuje v rámci „Programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika Slovenská republika 2007-2013, Budujeme partnerstvá“.

Agentúra BB EXPO

Agentúra BB EXPO, organizátor cyklických veľtrhov a výstav , usporiadala v roku 2012 :

- 15. výstava stavebníctva PRO ARCH - 24.4. - 27.4.2012 - Banská Bystrica
- 11. výstava regionálneho rozvoja - PRO REGION 24.4. -27.4.2012 Banská Bystrica
- 8. výstava recyklácie a zhodnocovanie odpadov PRO EKO - 24.4. - 27.4.2012

Podujatia navštívilo v roku 2012 cca 30 000 návštevníkov. Prezentovalo sa 161 vystavovateľov na viac ako 5 tisíc m² výstavnej plochy v areáli na Námestí slobody v Banskej Bystrici

PRO ARCH je najväčšia výstava v regióne stredného a východného Slovenska a druhá najväčšia výstava stavebníctva na Slovensku. Má vysoký podiel návštevníkov s priamym rozhodovaním o investíciách a odborný program garantovaný profesijnými zväzmi, spolkami a špecialistami v oblasti stavebníctva Je tematicky prepojená so súbežnými výstavami aj s podporou najvýznamnejších slovenských médií v stavebnom segmente.

PRO REGION je najväčšie výstavné podujatie na Slovensku so zameraním na rozvoj regiónov. Poskytuje komplexný pohľad na komunálnu oblasť. Na tejto výstave sa prezentujú programy regionálneho rozvoja a rozvoja cestovného ruchu. Odborný a sprievodný program sa organizuje v spolupráci so ZMOS, Úniou miest Slovenska a BBSK.

PRO EKO je najväčšia ekologická výstava na Slovensku a jediná špecializovaná výstava so zameraním na odpadové hospodárstvo. Tematicky je previazaná so súbežnými výstavami zameranými na stavebný odpad, čističky odpadových vôd, obnoviteľné zdroje energií a komunálnu techniku.

Zdroj: Bystricoviny

Do kroniky uvádzame správu o rybárskych revíroch mesta :

[SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ NA REVÍROCH M_{SO} SRZ BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2012.](#)

Zarybňovací plán počítal v roku 2012 so zarybnením v hodnote 46 930 €.

V skutočnosti sa zrealizovalo zarybnenie násadami rýb v hodnote 47 299 €.

Za vlastné finančné prostriedky v hodnote 29 180 € boli nakúpené tieto druhy a množstvá rýb:

Od akciovej spoločnosti SLOVRYB sa kúpilo:

- 70 000 ks vačkového plôdiku pstruha potočného v cene 757 €
- 5 000 ks pstruha dúhového jednoročného v cene 1 004 € a
- 23 000 ks lipňa tymiánového jednoročného v cene 5 772 €

Od mestskej organizácie Martin sa kúpilo 300 ks hlavátky o priemere 18 cm v hodnote 135 €.

Od Rybárstva Chlumec nad Cidlinou z Českej republiky sa na jar kúpilo: 3 400 kg kapra o priemernej hmotnosti 2,3 kg v cene 7 752

- 1 000 kg kapra štvorročného a staršieho o priem. hmotnosti 6 kg v cene 2 337 €
- 170 kg lieňa trojročného o priem. hmotnosti 220 g v cene 775 €

na jeseň sa kaprom zarybnilo v dvoch várkach:

- 2 000 kg kapra o priemere 1,40 kg v prvej várke a
- 2 000 kg kapra o priemere 2,50 kg v druhej várke. Cena jesennej násady kapra bola 8 778

Od Rady Žilina sa kúpilo:

- 150 kg šťuky severnej dvojročnej a staršej o priemere 1,5 kg v cene 1 200 €
- 100 kg amura bieleho dvojročného o priemere 1 kg v cene 350 €
- 160 kg pleskáča vysokého dvojročného v cene 320 €
- od Rady Žilina sme mali objednaného zubáča veľkousteho dvojročného, ale nám ho nedodali, čo odôvodnili nízkou produkciou v chovných rybníkoch Rady

Zarybnenie revírov z vlastnej produkcie bolo v hodnote 11 476 €.

Z chovného zariadenia Cenovo sa do lovných revírov vysadilo:

- 27 000 ks pstruha potočného jednoročného o priemere 10 cm v cene 3 510 €
- 214 kg pstruha potočného trojročného o priemere 270 g v cene 2 120 €
- 984 kg pstruha dúhového dvojročného o priemere 330 g v cene 3 444 €
- 15 kg lipňa tymiánového dvojročného o priemere 150 g v cene 250 €

Z chovných potokov sa vysadilo do lovných potokov 95 kg pstruha potočného dvojročného o priemere 150 g v cene 940 €

Z chovných rybníčkov Badín bolo vysadené:

- 10 000 ks podustvy severnej jednoročnej o priemere 6 cm v cene 762 €
- 60 kg kapra dvojročného v cene 294 €
- 60 kg kapra jednoročného v cene 156 €

Z finančných prostriedkov Rady Žilina nám boli dodané násady v hodnote 6 643 € :

- zo zarybňovacieho fondu na kaprové revíry 25 000 ks podustvy severnej jednoročnej o priemere 7 cm v hodnote 2 100 €
- zo zarybňovacieho fondu na lipňové revíry 12 000 ks lipňa tymiánového

jednoročného o priemere 10 cm v hodnote 3 013 €

- zo zarybňovacieho fondu zo zvláštnych povolení 3 000 ks lipňa v cene 753 € a

300 kg kapra dvojročného v cene 777 €

2. Druhým bodom správy je sumarizácia úlovkov členov našej organizácie za rok 2012.

Celkové množstvo úlovkov vo všetkých revíroch SRZ bolo 15 785 ks rýb o hmotnosti 19 328 kg v hodnote 64 689 € pri počte 28 649 návštev. Z uvedeného množstva bolo na revíroch našej organizácie ulovených 10 070 ks rýbo hmotnosti 13 383kg v hodnote 45 742 € pri počte 21 125 návštev. Ešte pre zaujímavosť úlovky na vybratých revíroch Rady:

3. Tretím bodom správy je predstavenie zarybňovacieho plánu pre rok 2013, ktorý je vo výške 51 928 € a počíta s týmito druhmi a množstvami násad.

4. Revírovanie.

Revírovanie pre rok 2013 je rovnaké ako v minulom roku, to znamená, že revír Chyť a pusť je naďalej platný a má názov Hron č.9a, revírne číslo 3-1110-6-4, hranice sú od cestného mosta v Radvani po cestný most pri zimnom štadióne. Je to most, ktorý je vyššie zimného štadióna. Na tomto revíry je loviaci povinný všetky ulovené ryby pustiť späť do vody.

Pôvodný lipňový revír má názov Hron č. 9b, revírne číslo 3-1111-6-1, hranice od cestného mosta vyššie zimného štadióna po ústie potoka Hutná.

Rovnako zostáva v platnosti aj lovný revír Zemný vodojem Badín revírne číslo 3-6151-1-1.

Držitelia miestnych pstruhových povolení môžu loviť aj na potoku Zolná

Držitelia miestnych kaprových povolení môžu loviť v rámci Pohronskej únie na rieke Hron až po koniec rybárskeho revíru v Novej Bani a na Rychňavských jazerách.

5. Naďalej platí výnimka na lov kapra rybníčného, vrátane ostatných druhov rýb bez stanoveného času individuálnej ochrany. Táto výnimka platí pre roky 2012 až 2014 a vzťahuje sa na tieto revíry: Plavno, VN Badín, Pod Rybou a Trstie. Výnimka neplatí

pre ZV Badín.

6. V roku 2013 platí aj miestny rybársky poriadok vydaný minulý rok, ktorý je v súlade so zákonom o rybárstve a vykonávajúcou vyhláškou. Je schválený ichtyológom Rady SRZ Žilina Ing. Richardom Štenclom.

7. Dňa 12.1.2013 prebehlo celoeurópske sčítanie kormoránov. Zúčastnili sa na ňom členovia RS a na našom úseku Hrona zistili dve nocoviská. Jedno pri odbere vody do Biotiky v počte 36 ks a druhé nocovisko medzi obcami Iliaš a Vlkanová v počte 56 ks. Celkovo bolo na území Slovenska podľa zatiaľ dostupných informácií pozorovaných približne 6 000 ks kormoránov. Naďalej platí výnimka na odstrel kormoránov. V tomto zimnom období sa zatiaľ podarilo odstreliť 22 ks.

Nový generálny riaditeľ štátneho podniku Lesy SR

Štátny podnik Lesy SR bude v nasledujúcom období riadiť Ing. Ctibor Határ, ktorý bol doteraz poverený vedením podniku. Nového generálneho riaditeľa menoval do funkcie od štvrtka 14. júna po absolvovaní výberového konania minister pôdohospodárstva Ľubomír Jahnátek. Hlavným cieľom Ctibora Határa na najbližšie obdobie je zachovanie ekonomickej stability podniku tak, aby mohol v tomto roku bez ohrozenia likvidity uhradiť zvyšnú časť z 20-miliónového odvodu do štátneho rozpočtu. Ctibor Határ je v poradí už ôsmym generálnym riaditeľom štátneho podniku LESY SR, Banská Bystrica od jeho založenia v roku 1999. Do poverenia vedením podniku 21.apríla pôsobil ako vedúci výrobo-technického úseku OZ Topoľčianky. Ing. Ctibor Határ sa narodil v r. 1958 v Zlatých Moravciach a je absolventom Vysokej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene v odbore Lesné inžinierstvo. V Lesoch SR pôsobil od roku 1981 ako ekonóm, pestovateľ, vedúci lesnej správy a od roku 2007 do roku 2010 bol riaditeľom OZ Topoľčianky.

Krajský súd v Kauze Slánske lesy

Krajský súd v Banskej Bystrici v Kauze Slánske lesy 15.05.2012 pokračoval v súdnom pojednávaní. Oboznamovaním sa s listinnými dôkazmi a čítaním znaleckých posudkov pokračovalo 15.05.2012 na Krajskom súde (KS) v Banskej Bystrici hlavné

pojednávane v kauze Slánske lesy, v ktorej mali obžalovaní Slovenskú republiku a ďalších vlastníkov podvodne pripraviť približne o 6500 hektárov lesov a iných pozemkov. Ich hodnota je asi 43 miliónov eur. Pojednávane bude pokračovať aj v stredu 16. mája. Obžaloba v tomto prípade bola podaná ešte v roku 2004, hlavné pojednávane sa začalo v auguste 2009. Podľa slov prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Márie Trstenskej by mohlo dôjsť k prednesu záverečných rečí ešte tento rok. V prípade sú obžalovaní zo spáchania trestných činov podvodu a falšovania verejných listín traja muži. Podľa obžaloby sa ich mali dopustiť podnikateľ Milan I., notár Ferdinand O. a bývalý riaditeľ Správy katastra v Trebišove Pavol P.

Inkriminovanú pôdu získala dnes už nebohá údajná dcéra maďarského grófa Ladislava Károlyiho Mária Dušičková na základe notárskeho osvedčenia, ktoré jej vydal obžalovaný notár Ferdinand O. Pôdu následne vložila ako nepeňažný vklad do spoločnosti Slánske lesy, s.r.o., kde bol spoločníkom a konateľom manžel jej vnučky, obžalovaný podnikateľ Milan I. Podľa prokurátorky majiteľkou pôdy sa v roku 1989 Dušičková stala na základe notárskych osvedčení obsahujúcich nepravdivé skutočnosti o vlastníckom práve k nehnuteľnostiam./TASR/

Týždeň stromov v Banskej Bystrici

Premietanie filmov, úprava okolia, eko aktivity pre žiakov a študentov. To všetko prepojené jedným spoločným cieľom-environmentálna osveta a zvyšovanie environmentálneho povedomia. Taký bol októbrový Týždeň stromov, ktorý sa v Banskej Bystrici. Celotýždňové podujatie vyvrcholilo 22.10.2012 Stredoeurópskym dňom stromov. Týždenné podujatie pripravila rezortná organizácia Ministerstva životného prostredia SR - Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) so sídlom v Banskej Bystrici spolu s ďalšími partnermi. Premietanie dokumentárnych filmov 22.10.2012s tematikou lesov a stromov a tvorivé dielne. To všetko mali možnosť zažiť deti z materských a žiaci základných škôl zo sídlisk Fončorda a Radvaň v priestoroch Tihányiovského kaštieľa v Radvani. Lesnú pedagogiku a s tým spojené poznávanie stromov a rastlín priamo v lese v sprievode pracovníka Mestských lesov Banská Bystrica zažili žiaci základných škôl zo sídliska Sásová. Na svoje si prišli aj vysokoškooláci. Pre nich SAŽP zorganizovala Zelený univerzitný park. Vypracovala im štúdiu architektonicko-sadovnickej úpravy okolia Fakulty medzinárodných vzťahov a

politických vied Univerzity Mateja Bela. Tú koncom minulého týždňa odprezentovala vedeniu fakulty a jej študentom. Ako symbolický základ budovania fakultného parku vysadili študenti strom moruše bielej. Do skrášlenia okolia svojej fakulty sa však zapojili aj čistením jej okolia. O podujatí Týždeň stromov bola reč aj v rádiu Regina. V sobotu ráno (20.10) sa v detskej relácii Halabala zamerali na tému stromov a rozprávali sa so zástupcom SAŽP. Akciu spolu s SAŽP pripravovali Stredoslovenské múzeum Banská Bystrica, Mestské lesy Banská Bystrica a nezisková organizácia EnviroFuture. Zdroj: SAŽP

S nadáciou Ekopolis podpora projektu Stromy

Veľkoobchodná spoločnosť METRO Cash & Carry SR, s.r.o. podporila ďalšie štyri ekologické granty - v Trnave, Banskej Bystrici, v Považskej Bystrici a Spišskej Belej, v celkovej hodnote 8 500 eur. Granty sú financované z projektu Stromy namiesto letákov. Jeho cieľom je prispieť za každého registrovaného zákazníka METRO, ktorý zamenil papierový leták za elektronický, jedným eurom na projekty spojené s výsadbou a oživením zelene po celom Slovensku. Projekt realizuje METRO v spolupráci s Nadáciou Ekopolis. *V Banskej Bystrici sa zazelenie mestské verejné priestranstvo, v Považskej Bystrici ide o zaujímavú rekonštrukciu treťohorného lesa a v Spišskej Belej vznikne zelená oáza pri Belianskom rybníku,*“ dopĺňa Milan Hronec, programový manažér Nadácie Ekopolis.

V Banskej Bystrici získalo Občianske združenie Zelená Fončorda 2 000 eur na realizáciu svojho projektu Malý les vo veľkom meste. Ide o zazelenenie verejného priestranstva na ulici Spojová a Triedy Hradca Králové. Poslaním projektu je zapojiť širokú verejnosť (deti základnej školy, rodičov, deti zo súkromného centra voľného času Relaxáčik a ďalších) do aktivít a vytvoriť spoločne na panelákovom sídlisku zelenú atrakciu – učebnú pomôcku pre deti aj dospelých. Výsledkom projektu má byť vytvorenie a výsadba náučno-vzdelávacieho interaktívneho areálu v priestore medzi panelovou výstavbou.

Oslobodený spod obžaloby

Okresný súd v Banskej Bystrici 1. októbra oslobodil spod obžaloby pre trestný čin neodvedenia dane a poistného a pokračovací trestný čin nezaplatenia dane bývalého

konateľ pivovaru Urpín Pavla Čupku. Ako konštatoval sudca, skutok nie je trestným činom. Ako pre TASR uviedla hovorkyňa Krajského súdu v B. Bystrici Nina Spurná, proti rozhodnutiu súdu zahlásil odvolanie prokurátor. "Obžalovaný ako aj obhajca sa vzdali práva odvolanie podať," pripomenula. V spore, ktorý sa ťahá už niekoľko rokov, viní prokuratúra niekdajšieho privatizéra P. Čupku z toho, že si ako vlastník a konateľ pivovaru ubral na nezaplatených daniach približne 95 miliónov korún, (asi 3,15 milióna eur). Čupka to však neustále odmietal. Tvrdil, že obžaloba je neobjektívna a žiadal vyhotovenie nového znaleckého posudku, ktorý mal určiť skutočný rozsah nedoplatkov. Ani s ním však neskôr nesúhlasil a požiadal o doplnok. Podľa prokurátora Čupka spáchal pokračujúce trestné činy neodvedenia a nezaplatenia dane a poistného v rokoch 2001 až 2003. Neodviedol a nezaplatil dane, hoci na účtoch spoločnosti mal dostatok peňazí. Podľa obžaloby išlo o neodvedené preddavky na daň z vyplatených miezd zamestnancov, daň z pridanej hodnoty z piva a cestnú daň. Bývalému mäsiarovi a tiež politikovi, ktorý sa angažoval v štruktúrach ĽS-HZDS hrozil až 12-ročný trest. (TASR) jop

Cestovný ruch v Banskobystrickom kraji v roku 2012

Podľa údajov Štatistického úradu SR ku koncu roka 2012 poskytovalo ubytovacie služby 527 ubytovacích zariadení so sídlom v Banskobystrickom kraji. Z hľadiska štruktúry zariadení 445 bolo hromadných ubytovacích zariadení a 82 prevádzkovateľov poskytovalo ubytovanie v súkromí. Podľa kategorizácie z hromadných ubytovacích zariadení 179 bolo hotelov a penziónov, 199 bolo zariadení ostatného hromadného ubytovania, 60 turistických ubytovní a 5 chatových osád. K dispozícii bolo 7 725 izieb s 20 326 lôžkami. Počas roka 2012 zariadenia cestovného ruchu ubytovali 401 869 návštevníkov, z toho 20,5 % bolo zahraničných. Podľa krajiny trvalého pobytu najviac cudzincov tvorili občania Českej republiky (7,7 % z celkového počtu návštevníkov) a Maďarska (2 %). Na aktívnom cestovnom ruchu sa ďalej výraznejšie podieľali návštevníci Nemecka (podiel 1,8 %), Poľska (podiel 1,5 %), Rakúska (podiel 1 %) a Južnej Kórei (podiel 0,6 %). Vplyv na cestovný ruch kraja mali aj občania Ruska (podiel 0,5 %). Rovnaké zastúpenie (0,4 %) v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu mali návštevníci z Talianska, Holandska, Francúzska a Spojeného kráľovstva. Návštevníci z Belgicka, Rumunska a Slovinska boli zastúpení rovnakým podielom (0,3 %). Priemerný počet prenocovaní na jedného

návštevníka dosiahol 3,3 noci, pričom zahraniční návštevníci prenovali 2,9 noci a domáci návštevníci 3,5 noci. Priemerná cena za ubytovanie spolu vrátane DPH bola 20,26 EUR, ktorú návštevník zaplatil za jedno lôžko a noc. Domáci návštevník zaplatil 19,05 EUR a zahraničný 25,99 EUR. Čisté využitie lôžkovej kapacity ubytovacích zariadení v kraji vypočítané z počtu stálych lôžok dosiahlo 23,7 %. Podľa kategórie zariadení najviac boli využité hotely a penzióny na 26,3 %, z toho hotely **** na 36,9 %, hotely *** na 36,1 %, hotely ** na 20,6 % a hotely * na 19,8 %. Ďalej nasledovalo ostatné hromadné ubytovanie na 25,2 %. Ubytovanie v súkromí bolo využité na 6,4 %. Z územného hľadiska najvyšší počet ubytovacích zariadení bol v okrese Banská Bystrica, ktorý sa na úhrne za kraj podieľal 22,4 %. V okrese Brezno sa nachádza 20,9 % z počtu zariadení v kraji a v okrese Žiar nad Hronom 9,7 %. Zariadenia v okrese Banská Bystrica ubytovali 21 % návštevníkov kraja, Zvolen 16,5 %, Brezno 14,8 %, Krupina 13,3 % a Žiar nad Hronom 11,6 %. Najvyššie čisté využitie lôžkovej kapacity bolo v okrese Krupina 48,3 %. Ďalej nasledovali okresy Zvolen 35,1 %, Rimavská Sobota 32,1 %, Revúca 27,2 % a Žiar nad Hronom 23,3 %. Najmenej využité zariadenia boli v okrese Veľký Krtíš na 6,5 %. Na celkovom počte ubytovacích zariadení v SR sa zariadenia v kraji podieľali 14,5 % a počet návštevníkov, ktorých ubytovali tvoril 10,6 % z celkového počtu návštevníkov v SR. Priemerná cena za ubytovanie v kraji bola o 4,37 EUR nižšia, ako je priemer za SR (24,63 EUR). Čisté využitie lôžkovej kapacity v Banskobystrickom kraji bolo v 1. - 4. štvrtroku 2012 o 2,3 percentuálne body vyššie ako je priemer za SR (21,4 %).

Cestovný ruch v okrese Banská Bystrica

V roku 2012 bolo v okrese Banská Bystrica 118 ubytovacích zariadení a ich služby využilo 84 344 návštevníkov. Z nich 75,4 % tvorili domáci a 24,6 % zahraniční návštevníci, ktorí do okresu pricestovali prevažne z Českej republiky, Južnej Kórei, Poľska a Maďarska. Najviac návštevníkov sa ubytovalo v hoteloch, motelloch a penziónoch. Priemerná cena za jedno prenocovanie dosiahla v okrese Banská Bystrica 19,96 EUR, v tom u domácich návštevníkov 18,24 EUR a u zahraničných návštevníkov 27,44 EUR. Počet ubytovacích kapacít v okrese oproti roku 2011 stúpol o 24 zariadení, no celkový počet návštevníkov, ktorí ich využili sa znížil o 831. Pokles nastal u domácich aj zahraničných návštevníkov. Priemerná cena za ubytovanie sa oproti roku 2011 zvýšila o 2,5 EUR

Architektúra je pýchou mesta .

Cena Dušana Jurkoviča 2012

Zasadnutie poroty: 27. – 28. septembra 2012, SAS Bratislava. Zloženie poroty: Jan Šépka (Česko), Andreas Gerner (Rakúsko), Krzysztof Ingarden (Poľsko), Václav Kohlmayer (SAS), Ivan Masár (SAS),

Branislav Hovorka (za kolektív laureátov Ceny D. Jurkoviča 2011). Za predsedu poroty bol zvolený Ing. akad. arch. Jan Šépka.

Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo 29. novembra 2012 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave.

Cenu Dušana Jurkoviča 2012 za Rodinný dom v Banskej Bystrici získali autori architektonického riešenia: architekti Igor Šimončík, Marek Dupej

Nová pobočka banky - Raiffeisen banka

Dňa 14.12.2012 Banská Bystrica oslávila príchod novej pobočky banky - Raiffeisen banku. V mrazivom decembrovom počasí sa Bystričania mohli zohriať prehliadkou novej pobočky na Hornej ulici 65/A, alebo vo veľkom vyhrievanom stane na Námestí slobody, kde na nich čakala horúca kapustnica a iné dobroty. Nechýbal samozrejme, ani bohatý kultúrny sprievodný program. Na pódiu vystúpili tanečný klub ELEMENT, hudobná skupina Schody a hlavný hosť večera skupina Vidiek. So svojimi bláznivými kúskami opäť nesklamal skvelý moderátor Jožo Pročko. Pre deti bol pripravený skákací hrad, zabával ich kúzelník a vyskúšali si aj maľovanie na tvár. Zimnú romantiku predstavovalo zvezenie v originálnom koňmi ťahanom kočiari.

Štátni lesníci dodali na trh 3 500 vianočných stromčekov

Štátny podnik Lesy SR dodal v roku 2012 na predvianočný trh 3 500 vianočných stromčekov. Ide najmä o smrek, ale aj borovicu a jedle. Sú to stromy z takzvaných výchovných rezov či z prerezávok pod elektrickými vedeniami, zväčša druhej kvalitatívnej triedy. Vyrezávať ich začali 3. decembra a k dispozícii zákazníkom budú v sídlach vybraných lesných správ od pondelka 10. decembra. Ceny stromčekov štátni lesníci ponechali na vlnnej úrovni, keď napríklad smrek obyčajný prvej triedy a s výškou od 1,5 do 2 metre budú predávať za zhruba 7,55 eura, borovicu tých

istých parametrov za zhruba 12,35 eura. Konečná suma sa však môže mierne líšiť podľa jednotlivých odštepných závodov. Ako pre agentúru SITA uviedol hovorca Lesov SR Vlastimil Rezek, prostredníctvom veľkopredajcov sa tento rok dostanú na trh aj prvé smreký pichľavé či smreký omorikové zo špecializovaných plantáží odštepného závodu Lesov SR Semenoles. Ide o stromy prvej kvalitatívnej triedy s rovnomernými prírastkami a hustým zavetvením. „V nasledujúcich rokoch očakávame rast predaja vianočných stromčekov na troj- až päťnásobok súčasného počtu. Zvýšenie predaja je dané dorastaním stromčekov na špecializovaných plantážach závodu Semenoles, ktorý každý rok vysádza od 10- do 20-tisíc stromčekov,“ uviedol Rezek. Ako dodal, kým tento rok dodá Semenoles z plantáží na trh len viac ako 700 sedemročných stromčekov, v budúcom roku už štátni lesníci predpokladajú dodávku tri- až päťtisíc osemročných stromčekov. Podnik v súčasnosti pestuje na 23 hektároch plantáží spolu 82 500 vianočných stromčekov rôznych vekových tried. Najviac, 37 000 kusov je smreka pichľavého, 25 000 jedlí normandských, 17 000 borovic čiernych a 3 500 smrekov omorikových. SITA © 10.12.2012

III. ŠKOLSTVO A VÝCHOVA

Banská Bystrica je mestom možností vzdelávania a vyspelého pedagogického potenciálu. V Banskej Bystrici majú sídlo dve verejné vysoké školy, jedna súkromná vysoká škola a fakulta štátnej vysokej školy. V Banskej Bystrici pedagogicky pôsobí sieť gymnázií, stredných škôl a učilíšť. Mesto Banská Bystrica je sídlom vysokých škôl. Svoje pôsobisko tu má Akadémia umení a Univerzita Mateja Bela s 8 fakultami. Banskobystrické školy si pripomenuli svoje výročia : 70. výročie založenia školy ZUŠ v Banskej Bystrici, 35. výročie Gymnázia J. G. Tajovského v Banskej Bystrici, Katolícke gymnázium Štefana Moysesosa oslávilo 20 rokov od svojho založenia, Univerzita Mateja oslávila 20. výročie, 4. mája 2012 Konzervatórium J.L.Bellu v Banskej Bystrici pripomenulo 20. výročie vzniku , AU BB oslávilo 15. výročie vzniku. V roku 2012 Mesto zrušilo dve základné školy - ZŠ Okružná a ZŠ Tatranská.

Rok 2012 sa niesol v znamení ekonomickej krízy aj v školstve. Nárast životných potrieb vyústil v celkovú dlho kumulovanú nespokojnosť s mzdami školských a pedagogických pracovníkov, ktoré vrcholili štrajkom. Štrajk učiteľov vyvolal zvýšenú celospoločenskú pozornosť školským otázkam.

Prehľad škôl v meste :

Verejné vysoké školy

Akadémia umení

Univerzita Mateja Bela

Štátne vysoké školy

Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity

Súkromné vysoké školy

Bankovní inštitút vysoká škola, zahraničná vysoká škola

Stredné školy

Na území mesta pôsobia nasledovné stredné školy

Gymnázia

Gymnázium Andreja Sládkoviča

Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského

Gymnázium Mikuláša Kováča

Športové gymnázium

Cirkevné gymnáziá

Evanjelické gymnázium

Katolícke gymnázium Štefana Moyses

Stredné odborné školy

Konzervatórium Jána Levoslava Bellu

Obchodná akadémia

Spojená škola (Stredná odborná škola automobilová, podnikania, elektrotechnická)

Spojená škola (Kremnička) (Stredná odborná škola stavebná, SPŠ stavebná)

Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša

Stredná zdravotnícka škola

Stredná odborná škola, Tajovského 30

Stredná odborná škola, Pod Bánošom 80

Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu

Učilištia

Odborné učilište internátne Viliama Gaňu

Súkromné stredné školy

Súkromné gymnázium Orbis eruditionis

Súkromná obchodná akadémia

Základné školy

- Na území mesta pôsobia nasledovné základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Základná škola, Bakossova 5

Základná škola, Ďumbierska 17

Základná škola Jozefa Gregora Tajovského, Gaštanová 12

Základná škola, Golianova 8

Základná škola, Hronská 47

Základná škola, Moskovská 2

Základná škola, Pieninská 27

Základná škola, Radvanská 1

Základná škola, Sitnianska 32

Základná škola, Spojová 14

Základná škola SSV, Skuteckého 8

Základná škola, Trieda SNP 20

Základná umelecká škola J. Cikker, Štefánikovo nábrežie 6

V roku 2012 Mesto zrušilo dve základné školy - ZŠ Okružná a ZŠ Tatranská.

Súkromné základné školy

Základná škola Fantázia, Magurská 16

Základná škola Dráčik, Mládežnícka 51

Základná škola U Filipa, Bakossova 5

Súkromná umelecká základná škola Róberta Tatára, Okružná 2

Súkromná umelecká škola, Námestie slobody 3

Cirkevné základné školy

Základná škola s materskou školou Štefana Moyses, Nám. Štefana Moyses 23
(rímskokatolícka cirkev)

Základná škola Narnia, Okružná 2 (Cirkev bratská)

Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Obvodného úradu Banská Bystrica
(Špeciálne základné školy)

Špeciálna základná škola, Ďumbierska 15

Základná škola pri Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou, Nám. L. Svobodu 4

Materské školy

V Banskej Bystrici v roku 2012 bolo 27 materských škôl, ktorých zriaďovateľom bolo mesto Banská Bystrica. Dve zariadenia (Špeciálna materská škola, Detské integračné centrum) boli v zriaďovateľskej pôsobnosti Obvodného úradu Banská Bystrica a takisto tu pôsobili tri súkromné materské školy.

Z dokumentu racionalizácie základných škôl v roku 2012

pripravili odborníci na základe naliehavých požiadaviek doby. Vychádzali z analýzy reálnej ekonomickej a hospodárskej situácie škôl v meste. V roku 2012 Mesto zrušilo dve základné školy - ZŠ Okružná a ZŠ Tatranská.

Návrh racionalizácie základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica bol spracovaný na základe Uznesenia MsZ č. 479/2012 - MsZ zo dňa 29.5.2012. V roku 2012 Mesto zrušilo dve základné školy - ZŠ Okružná a ZŠ Tatranská.

Audit bol spracovaný v mesiacoch november 2012 - zdroje:

- údaje získané od základných škôl,
- informácie získané z osobných návštev v základných školách,
- údaje, ktoré má k dispozícii Školský úrad,
- údaje z výkazov MŠVaV SR prístupných online.

Rozpočet na rok 2012 predpokladal deficit v 10-tich základných školách v sume 238 500

Dopad racionalizácie na rok 2012

Plán "úspory" (reálne nejde o úsporu, ale o znižovanie deficitu) na rok 2012 bol v dokumente o racionalizácii škôl vypočítaný na 110 951 €. V dokumente sme predpokladali, že "racionalizáciou by sa v roku 2012 mal počet škôl s nedostatočným rozpočtom znížiť minimálne o dve až štyri školy (okrem dvoch vyradených škôl aj o dve ďalšie školy, v ktorých sa zvýši počet žiakov - tieto podmienky by mali spĺňať

minimálne dve zo škôl Moskovská, Pieninská, Sitnianska)." Zrušením dvoch škôl sme v roku 2012 dostali zostávajúcich 12 škôl do vyrovnaného rozpočtu a všetky školy skončili bez problémov. To znamená, že predpokladaný deficit na začiatku roka 2012 bol 238 500 € a na konci bol 0 €.

Rozpočet pre školstvo bol v roku 2012 plánovaný na základe očakávaných príjmov z podielu na dani z príjmov fyzických osôb 19 500 000 € , z čoho 40% je 7 800 000

Zlý stav školských objektov

V roku 2012 dochádzalo aj k postupnému technickému zhodnocovaniu školských objektov v rámci znižovania energetickej náročnosti. Z havarijného fondu MŠVaV SR bolo na výmenu okien v ZŠ Golianova v roku 2012 poskytnutých 100 000 € a na ZŠ Spojová 34 000 € na rekonštrukciu WC. Na odstránenie havarijného stavu z rozpočtu mesta bolo v roku 2012 pridelených pre ZŠ Spojová 35 000 € na podlahy a ZŠ Moskovská 15 000 €. V roku 2013 sa pripravuje technické zhodnotenie ďalších ZŠ (ZŠ Pieninská, ZŠ Golianova, ZŠ Spojová) zo zdrojov havarijného fondu MŠ SR a z programu MUNSEFF.

Čo sa týka vyhodnotenia navrhovanej možnosti zriadenia Domovov sociálnych služieb v uvoľnených priestoroch ZŠ - tento návrh nie je v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, kde je trend deinštitucionalizácie a rozvoja terénnych sociálnych služieb a udržania klientov odkázaných na pobytové sociálne služby čo najdlhšie v prirodzenom domácom prostredí. Okrem toho v rámci Komunitného plánu sociálnych služieb dochádza k transformácii bytov osobitného určenia na zariadenie pre seniorov. Taktiež z hľadiska účelovosti a prestavby tohto typu objektu na iný účelový objekt by bolo ekonomicky náročné.

Čo sa týka využitia priestorov zrušených ZŠ, tak ich využitie bude nasledovné:

ZŠ Okružná - jeden pavilón má v prenájme Súkromná ZŠ Narnia, ktorá má prenajaté priestory do 30.6.2013 s nájomom 15 €/m₂ za priestory učebni a 7,5 €/m₂ za priestory chodieb a obslužné priestory + energie. Celková výška príjmu z nájmného od ZŠ Narnia činí 1833,33 €/mesiac + úhrada za poskytnuté služby.

Druhý pavilón má v prenájme Súkromná ZUŠ Tatár a Verejná knižnica Mikuláša Kováča. Celková výška príjmov za nájom tvorí 872,74 €/mesiac plus úhrada za

poskytnuté služby. Ostatné priestory ZŠ Okružná sú prenajaté subjektom, ktoré boli doposiaľ v nájme (zubár, Cirkev bratská). Priestor výdajne jedál a jedálne je prenajatý fyzickej osobe Lapin, ktorý prevádzkuje stravovacie služby (príjem 300,00 €/mesiac).

Je možné konštatovať, že priestory ZŠ Okružná sú využívané na 70% (budova nechátra), je využívaná na verejno prospešné aktivity a z príjmov je vykrývaná prevádzka budovy. (Zmluvne dohodnutý ročný príjem za rok 2013 je 41.328,05 €, pričom príjem z prenájmu pre súkromnú ZŠ Narnia a p. Kolačnú je dohodnutý len do konca júna 2013. Náklady mesta za 5 mesiacov - september 2012 až január 2013 - boli vo výške 16.493,25 €, pričom sa jedná o zimné mesiace, kedy je areál vykurovaný, čo činí najväčšiu položku nákladov a ktorá v jarných a letných mesiacoch prakticky vypadne a náklady budú len na ohrev teplej vody).

ZŠ Tatranská - časť priestorov na l.n.p. pavilónu A v rozsahu 315 m² je prenajatá Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety n.o. za 15 €/m² + energie (príjem z nájmu je 458,88 €/mesiac plus 1.030,00 €/mesiac za poskytnuté služby).

Do časti priestorov v pavilóne D na prízemí bolo presťahované Komunitné centrum v Sásovej, ktoré dovtedy bolo v prenajatých priestoroch BiaTC na Rudohorskej ul. Na prízemí pavilónu A je presťahovaná Mestská polícia obvod východ. Prebiehali rokovania o prenajatí priestorov pre Mediačno konzultačné centrum Sova.

ZŠ Tatranská je využitá cca na 30 %. Správa majetku mesta pripravuje nájomné zmluvy aj s ďalšími záujemcami, ktorí budú poskytovať služby obyvateľom Sásovej (fitness, OZ Nožička, OZ Zornička, OI Náš domov Sásová, OZ Sásová pre hudbu, kuchyňa s jedálňou, Otvorená škôlka, Walmark, Správa športových a telovýchovných zariadení mesta).

V 5. bode vyššie citovaného uznesenia sa odporúča primátorovi vykonať personálny audit na ZŠ. Vzhľadom na komplexnosť prístupu bol vykonaný rozsiahlejší audit (nielen personálny), ktorý sa zamerlal aj na využitie priestorov, efektívnosť hospodárenia ako aj rôzne ukazovatele efektívnosti aj so vzájomným porovnaním medzi jednotlivými školami.

Demografická situácia a prognóza

Počet žiakov v základných školách v meste v posledných 12 rokov poklesol o 3 652. Vo verejných školách, zriadených Mestom Banská Bystrica, poklesol tento počet o 4 357 žiakov, nakoľko časť žiakov (705) navštevuje neverejné základné školy

Demografický vývoj prudko klesol začiatkom 90-tych rokov, odkedy zotrúva na približne rovnakej, spočiatku klesajúcej a v posledných rokoch iba mierne narastajúcej línii.

Racionalizačné opatrenia

Navrhované racionalizačné opatrenia v školách mesta Banská Bystrica spracovali: Ing. Mária Filipová, Mgr. Stanislav Kútik, Ing. Magdaléna Bernátová, PhD, Podklady pripravili: riaditelia a zamestnanci verejných základných škôl v meste a zamestnanci Školského úradu Banská Bystrica - Mgr. Dušan Krakovský, Mgr. Anna Martišovičová, Ing. Mária Paličková, Mgr. Natália Šmideková.

Vzhľadom na vykonanú analýzu navrhujú realizovať tieto opatrenia:

1. Školský úrad bude regulovať počet otváraných tried v 1. ročníku v každej škole po dohode s riaditeľom školy tak, aby sa rovnomerne rozložila naplnenosť verejných škôl v Banskej Bystrici, s tým bude spojené regulovanie prijímania žiakov mimo obvodu; pre tento účel vydá záväzný regulatív - minimálny počet žiakov v triede 1. ročníka (najneskôr od školského roku 2014/2015). Cieľom je dosiahnuť rovnomernejšiu naplnenosť vo verejných školách a vyššiu naplnenosť tried, čím dôjde k lepšej efektívnosti čerpania osobných nákladov. Budú realizované pracovné stretnutia Školského úradu zo základnými školami v školských obvodoch.
2. Školský úrad bude od verejných základných škôl vyžadovať plán úsporných opatrení na rok 2013 s výhľadom na roky 2014 - 2015 a vyhodnotenie jeho realizácie tak, aby úspory vo finančnom a percentuálnom vyjadrení boli v súlade s možnosťami rozpočtu mesta zníženie výdavkov v r. 2013 o 1 % a v r. 2014 o 1 %.

Vyhodnotenie racionalizačných opatrení: 10/2013 a 10/2014.

3. Školy, ktoré majú deficitný rozpočet v oblasti mzdových, môžu byť vyzvané k realizácii takých personálnych opatrení, aby znížili osobné náklady minimálne na úrovni 0,5 % z celkového objemu ON, čo činí 2256 €). Je to možné urobiť formou:

naplnenia počtov žiakov triedach

racionalizovania delenia skupín v ročníku,

zníženia počtu úväzkov alebo zamestnancov

4. Podľa odporučených noratívov racionalizovať počet nepedagogických zamestnancov tak, aby na 1 upratovačku/upratovača pripadlo viac ako 1000 m² plochy.

Termín: do 30.6.2013.

Vyhodnotenie racionalizačných opatrení: 10/2013.

5. Pripraviť pilotný model na centralizovanie jednej z obslužných činností - napr. údržba, správa areálov, správa PC a sietí, účtovníctvo, personálna agenda, dodávateľsko-odberateľské vzťahy. Vytvoriť organizačnú zložku podobne ako stredisko EiOM (PAM), napríklad:

- údržba alebo/a správa areálov - zamestnať 1 - 2 pracovníkov pre 1 školský obvod, školy budú nahlasovať havarijné stavy, budú mať na starosti aj údržbu areálov škôl, princíp del'by práce: každý deň v týždni by chodil do jedného subjektu, je možné tento princíp kombinovať aj s materskými školami v obvode; táto úloha vyplýva aj z Konceptie rozvoja školstva v meste Banská Bystrica; na jednej strane by to znamenalo zvýšenie počtu pracovných miest vo verejnom školstve v meste, nakoľko školy väčšinou nemajú vlastného údržbára a materské školy vôbec nie, avšak časť nákladov na externé služby na opravy a údržbu, vydávané školami, by sa tým mohla usporiť. Tieto práce v základných školách zabezpečujú väčšinou školníci, správu PC a sietí učiteľia informatiky.

6. Stanoviť záväzné kapacity škôl, ktoré budú upravované len po odsúhlasení zriaďovateľom. Cieľom je dosiahnuť prehľad o kapacite škôl s tým, že prestavby v školách bude zriaďovateľ monitorovať, resp. odsúhlasovať. V Tabuľke 16 sú uvedené navrhované kapacity škôl, vypočítané na základe súčasného noratívu počtu žiakov v triedach. Výpočet berie do úvahy všetky učebne v školách, ktoré sú možné využívať ako kmeňové. Nepočíta do tejto kapacity odborné učebne so špeciálnym zariadením (počítačové učebne, dielne, laboratória apod.) Tieto kapacity základné školy nebudú môcť prekročiť.

Navrhované vnútorné racionalizačné opatrenia len nepatrne zmiernia veľmi nepriaznivú ekonomickú situáciu v školstve, ale neprinesú významné zníženie

finančného deficitu vo verejnom školstve v Banskej Bystrici. Predpokladaný deficit na rok 2013 je - 309 629 € celkom, v osobných nákladoch je to až - 453 743 €. Školy majú naplnenú kapacitu na 72 % a spolu majú 11 voľných učební. 13 učební je prenajatých. Kapacita v školskom roku 2017/2018 bude prevyšovať reálny počet detí, bývajúcich v Banskej Bystrici o 1100 miest, z toho v I. spoločnom školskom obvode (centrum) o 820 miest.

Bude preto potrebné zamerať sa okrem navrhovaných vnútorných racionalizačných opatrení aj na nasledovné:

v najbližších rokoch znížiť kapacitu verejných škôl v I. spoločnom školskom obvode o 300 - 500 miest,

efektívne využitie priestorov z hľadiska vyťaženia kapacít škôl (menej škôl s vyššou naplnenosťou),

zvýšiť kvalitu a vyhodnocovať prostredníctvom objektívnych merateľných ukazovateľov - systém merania kvality má Školský úrad pripravený,

zvýšiť kvalitu manažmentu škôl - Školský úrad má pripravené kritériá odmeňovania riaditeľov základných škôl, ktoré budú zároveň podkladom na ich hodnotenie a možnosti osobného rastu

Na zníženie kapacity v I. spoločnom školskom obvode - centrum a s cieľom zvýšenia efektívnosti využitia finančných prostriedkov na vzdelávanie navrhujeme vyradenie zo siete dve základné školy: ZŠ Bakossova, vrátane školských zariadení ŠKD a ŠJ na ZŠ Bakossova a ZŠ Hronská. Dôvodmi vyradenia sú:

vysoká kapacita miest v I. spoločnom školskom obvode - centrum vzhľadom na počet detí v obvode, ktoré budú mať v tomto obvode trvalé bydlisko v prognóze nasledovných piatich rokov,

dlhodobo nenaplnená kapacita budovy ZŠ Bakossova,

dlhodobý deficit finančných prostriedkov v rozpočte obidvoch škôl.

Vyradenie týchto škôl zo siete prinesie úsporu: v roku 2013 v prípade vyradenia zo siete k 1.7.2013 v sume 164 702 €, z toho ZŠ Bakossova 145 420€ a ZŠ Hronská 19 282 €,

v roku 2014 (a nasledujúcich) v sume 345 000 €, z toho ZŠ Bakossova 276000 € a ZŠ Hronská 69 000 € (prepočítané na základe údajov platných v roku 2013).

Vyradenie týchto škôl zo siete sa bude týkať:

254 žiakov ZŠ Bakossova, z toho 157 z nich je z I. spoločného školského obvodu - centrum, ostatní do školy dochádzajú z iných spoločných školských obvodov a z obcí a miest mimo školského obvodu,

54 zapísaných žiakov do ZŠ Bakossova, pričom z tých 54 žiakov 25 sa zapísalo aj na inej ZŠ - 21 na ZŠ Skuteckého a 4 žiaci inde

24 žiakov ZŠ Hronská,

5 zapísaných žiakov do ZŠ Hronská.

Možnosti využitie budov:

budova, v ktorej sídli ZŠ Hronská patrí Evanjelickej cirkvi,

budova ZŠ Bakossova - v súčasnosti v nej sídli v nájme SZŠ U Filipa, ďalšie

možnosti:

- o presídlenie CVČ Havranské do časti budovy, s potrebnými investíciami na dobudovanie miestností
- o prenájom časti budovy pre občianske združenia, komerčné aktivity apod.

Oslavy 20. výročia založenia Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Celouniverzitné oslavy sa uskutočnili 29. 10. 2012 o 17, 00 hodine v Univerzitnej Aule Beliana na Tajovského ul. Na slávnostný galavečer boli pozvaní najvyšší ústavní činitelia SR, predstavitelia regionálnej a miestnej štátnej správy a samosprávy, predstavitelia zahraničných veľvyslanectiev v SR, rektori partnerských univerzít na Slovensku a v zahraničí, spolupracujúce organizácie a pracovníci UMB. Galavečer bol zostavený z vystúpení študentov a absolventov UMB, ako aj

profesionálnych umelcov blízkyh univerzite. V role Mateja Bela ako sprievodca galavečerom účinkoval známy slovenský herec Juraj Sarvaš. Súčasťou galavečera bolo aj odovzdávanie ocenení UMB jednotlivcom a organizáciám za ich prínos k rozvoju univerzity. V roku 2012 si Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici pripomenula 20. výročie svojho založenia, ktoré sa udialo na základe Zákona SNR č.139 z 27. februára. 1992. Univerzita otvorila svoje brány pre študentov prvý krát 1. septembra 1992. Za uplynulých 20 rokov prešla mnohými organizačnými i kvalitatívnymi zmenami, ktoré z nej urobili vysokú školu s celonárodnou pôsobnosťou a s bohato sa rozvíjajúcimi medzinárodnými kontaktmi. V súčasnosti poskytuje na svojich šiestich fakultách študijné príležitosti v 299 akreditovaných študijných programoch na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia (bakalársky stupeň 125 študijných programov, magisterský a inžiniersky stupeň 124 študijných programov a doktorandský stupeň 50 študijných programov). Túto možnosť aktuálne využíva 12 168 študentov denného a externého štúdia aj v 61 takých študijných programoch, ktoré na Slovensku neponúka žiadna iná vysoká škola. Pracoviská univerzity sú zapojené do 7 veľkých medzinárodných vedecko-výskumných grantových projektov, z toho sú štyri v rámci 6. a 7. Rámcové ho projektu. V roku 2011 bolo na UMB implementovaných 8 grantových projektov financovaných zo štruktúrálnej fondov zameraných na budovanie centier excelentnosti, podporu vedy a výskumu v oblasti vzdelávania výskumných pracovníkov a doktorandov, najmä v oblasti metodológie, štatistických znalostí, IT a jazykových kompetencií a budovanie infraštruktúry a modernizácia IKT. Univerzita je členom 127 medzinárodných organizácií a ročne vysielala do zahraničia 230 svojich študentov a učiteľov v rámci programu Erasmus a iných medzinárodných programov. Zároveň prijíma 190 študentov a učiteľov zo zahraničia. 20. výročie založenia univerzity sa nesie hlavne v znamení intenzívnej práce v oblasti skvalitňovania procesu výučby, vedecko-výskumnej práce a materiálnych podmienok štúdia. V priebehu celého roka 2012 organizujú jednotlivé pracoviská univerzity národné a medzinárodné konferencie, športové a kultúrno-umelecké podujatia, ktoré jednak prispievajú ku kvalite práce na univerzite a na druhej strane prezentujú univerzitu ako vysokoškolské pracovisko s bohatým vedecko-výskumným a umeleckým programom s medzinárodným dosahom. Na slávnostný galavečer prijali pozvanie najvyšší ústavní činitelia SR, predstavitelia regionálnej a miestnej štátnej správy a samosprávy, predstavitelia

zahraničných veľvyslanectiev v SR, rektori partnerských univerzít na Slovensku a v zahraničí, spolupracujúce organizácie a pracovníci.

Výnimočný medzinárodný úspech v doktorandskom štúdiu všeobecnej jazykovedy na Fakulte humanitných vied UMB v Banskej Bystrici

Na základe dlhoročných pracovných a odborných kontaktov docentky Zuzana Bohušovej na Viedenskej univerzite sa v akademickom roku 2012 – 2013 podaril jej doktorandke Mgr. Miroslave Hliničanovej obrovský úspech: bola prijatá na prestížne medzinárodné doktorandské štúdium cotutelle de thèse na Viedenskej univerzite. Medzinárodnú zmluvu o jej štúdiu podpísali vicerektorka Viedenskej univerzity prof. Susanne Weigelin-Schwiedrzik, rakúsky školiteľ prof. Wolfgang Dressler, rektorka Univerzity Mateja Bela prof. Beata Kosová, slovenská školiteľka doc. Zuzana Bohušová, ako aj sama doktorandka. Na základe tejto zmluvy študuje doktorandka na oboch univerzitách a po úspešnom splnení oboch doktorandských programov, vrátane obhajoby dizertačnej práce pred medzinárodnou komisiou, jej bude udelený titul PhD. nielen Univerzitou Mateja Bela, ale aj Viedenskou univerzitou. Študentka bola pozvaná na toto štúdium na základe témy, ktorú vypísala slovenská školiteľka, a ihneď bola zaradená do výskumnej skupiny počítačovej a korpusovej lingvistiky v Rakúskej akadémii vied. Na oboch pracoviskách vo Viedni (na Inštitúte jazykovedy Viedenskej univerzity i v Rakúskej akadémii vied) má doktorandka zaistenú odbornú podporu a konzultačné príležitosti, pretože téma jej dizertačnej práce korešponduje s aktuálnym medzinárodným a rakúskym lingvistickým výskumom. Nakoľko ide o prestížny typ binacionálneho doktorandského štúdia a obe zúčastnené univerzity si veľmi cenia takúto kooperáciu, má doktorandka podporu vedenia oboch univerzít. Táto excelentná báza budúcej intenzívnej vedeckej spolupráce už priniesla aj prvý efekt – bol podaný medzinárodný vedecký projekt v rámci Akcie Rakúsko – Slovensko, do ktorého docentka Bohušová zapojila doktorandov a postdoktorandov z Katedry germanistiky FHV UMB, z Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, z Viedenskej univerzity a z Rakúskej akadémie vied. / Zdroj: Mgr. Milena Konôpková/

Otvorenie učebne čínskeho jazyka na UMB

Dňa 29. februára 2012 sa na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB uskutočnilo SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE UČEBNE ČÍNSKEHO JAZYKA

Otvorenia sa zúčastnili: J. E. pán GU Ziping mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Čínskej ľudovej republiky v SR Wang Ji tajomník čínskeho veľvyslanectva Ding Shude čínsky riaditeľ Konfuciovho inštitútu v Bratislave Peter Paulen riaditeľ Konfuciovho inštitútu v Bratislave UMB zastupovali: Dr. h. c. prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. rektorka UMB prof. Ing. Igor Kosír, CSc. prorektor pre medzinárodnú spoluprácu UMB prof. PhDr. Peter KULAŠIK, CSc. dekan FPVaMV

Štrajk učiteľov a pedagogických pracovníkov

Dňa 26. novembra 2012 sa podľa odhadu organizátorov štrajku učiteľov na Námestí SNP v Banskej Bystrici zišlo vyše 2000 zamestnancov školstva zo stredného Slovenska. Na transparentoch, ktoré si priniesli, boli heslá ako "Dôstojné odmeňovanie – naše právo!", "Po 32 rokoch práce – 470 eur", "Plat učiteľa v MŠ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním 2. stupňa – urážka a výsmech inteligencie!!!" "V Banskobystrickom kraji je situácia, čo sa týka účasti na zhromaždení, veľmi dobrá. Odhadujem, že je tu viac ako 2000 ľudí," uviedol médiám Martin Maták, podpredseda odborového zväzu školstva a zároveň predseda združenia stredných škôl a špeciálnych škôl. Podľa jeho slov to deklaruje jednoznačný záujem z ich strany, aby sa školstvo zlepšilo. V Banskobystrickom kraji sa do štrajku zapája vyše 80 percent stredných škôl, podľa Matáka je to v prípade základných škôl tiež cez 80 percent. Do mesta pod Urpínom prišli autobusy s učiteľmi zo žilinského aj trenčianskeho kraja. Podstatný odkaz štrajku je podľa slov Matáka ten, aby sa začalo na školstvo hľadieť systémovo, z jedného uhľa pohľadu, pokiaľ ide o financie. "Mal by zmeniť to, aby konečne nastala politická vôľa k tomu, že vlády zmenia náhľad na školstvo, to znamená financovanie, to je najdôležitejší odkaz tohto štrajku," upozornil Maták. Na otázku novinárky, či v súvislosti so štrajkom nepociťovali nejaké tlaky, Maták uviedol, že nepocítili nič, ani zo strany samosprávnych krajov neprišiel žiaden signál. "Niečo zaznelo zo strany starostov – ZMOS podpísal jednu pre nás trochu nepríjemnú dohodu s vládou, že sa budú podieľať na konsolidácii verejných financií. Je to, samozrejme, potrebné, ale my vždy hovoríme, že to školstvo - ak chceme vystúpiť z krízy, nech je akákoľvek kríza, do školstva sa má zafinancovať," dodal Maták.

"Niektorí starostovia si to možno tak vysvetlili, že robili aj nátlak na učiteľov, viem, že boli prípady, že si ich volali na pohovory, aj riaditeľov," pokračoval Maták. Situácia je podľa neho komplikovaná najmä na menších školách či v zariadeniach, ktoré nemajú právnu subjektivitu. "Hlavné dôvody sú najmä tie, že už nás nebaví večne od rodičov "drankať" peniaze na výtvarné pomôcky, hračky pre deti," uviedol učiteľ v MŠ v banskobystrickej Kremničke Peter Pôbiš na otázku, prečo prišiel na zhromaždenie. Pokračoval, že určite je dôvodom aj vyšší plat. Konštatoval, že má síce ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, no jeho otec za pásom zarobí viac. "Ja mám čistý príjem menej ako 500 eur," dodal Pôbiš. Podotkol, že robí triedneho učiteľa, venuje sa krúžkom, ktoré robí zadarmo. (TASR)

Škola v nemocnici F.D.Roosevelta

Súčasťou DFNSP BB je aj základná škola pre hospitalizovaných detských pacientov . Ak musia deti zostať v nemocnici, určite sa nebudú nudiť. Zapišu ich prechodne do školy a pomôžu im zvládnuť jednotlivé vyučovacie predmety. Požičanie kníh, aj učebné pomôcky je súčasťou edukácie. Okrem vyučovania špeciálni pedagógovia pripravujú veľa zaujímavých programov a aktivít . Školu v nemocnici navštevujú známe osobnosti, športovci, speváci, tanečníci, herci, šašovia...V triede je veľa počítačov, spoločenských hier, rôznych hračiek a pomôcok na tvorivú činnosť. Všetko sa nosí deťom aj priamo k postieľkam. Ani najmenšie deti nemusia byť smutné. V nemocničnej škôlke majú hračky , kočiariky, bábiky, autíčka, skladačky a vľúdne, chápané pani učiteľky. Popoludní v školskom klube je program pre všetkých pacientov DFNSP, aj stredoškolákov s množstvom voľnočasových aktivít. Počas školského roka sa hospitalizované deti dopoludnia učia podobne ako deti v bežnej škole. Rozdiel je v tom, že vyučovanie prebieha nielen v triede, ale aj v nemocničných izbách. V popoludňajších hodinách sa zapájajú do aktivít školského klubu. Aby deti v nemocnici nestrácali kontakt s vonkajším svetom a aby sme ich odpútali od myšlienok na chorobu, pripravujeme pre ne množstvo mimoškolských podujatí. Chodia k nám herci, speváci, tanečníci, športovci, klauni, moderátori, policajti, tety z knižnice, ochrancovia prírody, lesníci a mnohí ďalší.

Klauniády (klauni s červeným nosom) - každý utorok prinášajú smiech na onkologické oddelenie. Vymýšľajú klaunovské situácie dovtedy, kým nerozosmejú každé dieťa. Nakoniec sa smejú všetci, aj doktori, aj učiteľky, aj rodičia.

Kreatívne dielne- každý štvrtok prichádza do našej školy Slávka Fialová z kreatívneho sveta vo Zvolene a svojimi úžasnými nápadiami pomáha deťom otvárať svet tvorivosti a fantázie. Vyrábajú s ňou šperky, darčekové kravičky, kľúčenky z korálikov, maľujú na tričká, hodváby a sklo, ... Deti sa naučia nové techniky, pracujú s netradičným materiálom, vyrobia krásne darčeky a strávia tvorivé štvrtkové popoludnie.

Besedy

s Prírodovedeckým múzeom – o prírode, o hmyze, o životnom prostredí, o vode, ...s Agentúrou životného prostredia – o odpadoch, žralokoch, zvieratách v ZOO v Bojniciach a iné ... o polícii, o knihe, o utečencoch a o ľudských právach, o nerastoch, o vtákoch, o drogách, o zdravej výžive, o poľovníctve, o detskom parlamente.

Divadelné predstavenia

Teatroneline, Maska, DJGT Zvolen, Bábkové divadlo na rázcestí, Piraňa- Bratislava, p. Anderle Lesní pedagógovia prinášajú les do nemocnice tvorivo- súťažné podujatie o lese, jeho ochrane a o práci lesníkov. Najmladšie deti triafajú šišky zo stromov do papierového medveďa, starší skladajú drevené puzzle, poznávajú listy a semenka, tvoria z nich rôzne obrazy, hmatom a čuchom hádajú, akú lesnú prírodninu držia v ruke.

MDD v nemocnici balónová výzdoba celej nemocnice, maľovanie na tváre, ukážky výcviku záchranárskych psov, ukážky riadených letov leteckých modelárov, železnica, diskotéka so šašom Dušom, darčeky od p. Mareka Pozníka, Slovenskej sporiteľne a McDonaldu. Veselý deň detí pomohli zrealizovať aj sponzori: Centrum voľného času, kynológovia a p. Ingrid Nguyenova z Banskej Bystrice, Slávka Fialová z Kreatívneho sveta vo Zvolene, Peter Daubner z DFNSP.

Tanečné vystúpenia pravidelne raz za mesiac chodia svojim tanečným umením potešiť choré deti členovia súboru Blesk. V súčasnosti pracujú už pod názvom PKO-COMPANY TANYASAN. Kolektív nadšených mladých tanečníkov vedie majsterka sveta v klasickom tanci, pani Tatiana Jánošová- žena so srdcom na dlani, ktorá okrem kvalitného programu vždy pripraví aj darčeky pre deti v nemocnici a mnohé iné

Zábavné popoludnia s moderátormi a členmi Nadácie JOJ

Koledy, zvyky, tradície

Veselé stretnutia s klaunom Adriánom

Koncerty vážnej i populárnej hudby - Základná umelecká škola

Zdravé deti chorým kamarátom - stretnutia s deťmi zo ZŠ Golianova, ZŠ Trieda SNP 20, ZŠ Strelníky, ZŠ Tatranská, ZUŠ Banská Bystrica, Slovenská Ľupča, Ružomberok, Hriňová

Aranžovanie kytíc zo suchých i živých kvetov

Stretnutie s prednostom KŠÚ p. RNDr. Ladislavom Topoľským- beseda a odovzdanie darčiekov deťom

Veselé rozhovory a darčeky od klauna Ronalda McDonalda

Inauguračné konanie

Schválenie návrhu na vymenovanie za profesora: 29. 06. 2012, na zasadnutí Umeleckej a vedeckej rady Akadémie umení v Banskej Bystrici pre prof. Alexandra Stepanova, CSc., v oblasti hudobné umenie. V Koncertná sála FMU Akadémie umení v Banskej Bystrici mal 15. 02. 2012 Alexander Stepanov inauguračnú prednášku na tému : Historické a estetické konzekvencie tónových kvalít klarinetu.

Stredné odborné učilište strojárské

Už viac ako 30 rokov sídli na Školskej ulici. História školy siaha až do prvej polovice 19. storočia, keď žiaci chodili do takzvanej Nedeľnej školy. Vlastné písomné archívne doklady v podobe triednych kníh a katalógových listov sú z roku 1893 maďarskom jazyku. Po 1. svetovej vojne a vzniku ČSR sa vyučovalo po slovensky a už sa škola nazývala Učňovská škola.

Po druhej svetovej vojne škola plnila významné úlohy v industrializácii Slovenska pri výchove strojárkej mládeže. V školskom roku 1969/1970 mala škola až 1590 žiakov. Postupne sa z nej odčleňovali ďalšie SOU so zameraním na chémiu, elektrotechnický priemysel, služby a podobne. Počas celej svojej významnej histórie škola bola umiestnená v rôznych objektoch v meste Banská Bystrica. je teoretické vyučovanie.

Odborný výcvik SOU žiaci konajú vo vlastných dielňach, ktoré sme vybudovali s nákladom 70 mil. Sk, a otvorili v roku 1993. V škole nájdú žiaci výpočtové laboratórium, jazykové laboratórium, odborné učebne, fitness centrum a iné. V dielňach OV máme diagnostickú techniku pre opravy automobilov, ktorú nemajú ani niektoré vysoko renomované autoservisy. V súčasnosti školu navštevuje 300 žiakov denného štúdia a 100 žiakov nadstavbového štúdia. Materiálne vybavenie školy poskytuje možnosť vysoko kvalitnej prípravy žiakov pre svoje budúce povolanie.

Stredné odborné učilište strojárské má viac ako 100 ročnú tradíciu. Zažilo mnoho medzníkov a najvýznamnejší rozvoj za posledných 10 rokov, kedy škola pod vedením Ing. Jána Žuffu, riaditeľa školy zaznamenala výrazný pokrok v oblasti investícií, techniky a odborného vzdelania.

Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre strojárstvo a automobilový priemysel COVaP

Dňa 21. septembra 2012 sa v Spojenej škole, Školská 7, Banská Bystrica konalo slávnostné otvorenie Centra odborného vzdelávania a prípravy pre strojárstvo a automobilový priemysel v BBSK. Prítomných zástupcov BBSK, SOPK, KŠÚ, ÚPSVaR, ŠŠI, riaditeľov stredných odborných škôl, zástupcov so školou spolupracujúcich firiem, slávnostne privítal riaditeľ SŠ, Ing. Ján ŽUFFA. V príhovore vyzdvihol prínos Centra odborného vzdelávania a prípravy pre zvyšovanie kvalifikácie žiakov stredných odborných škôl, ale tiež pre vzdelávanie dospelých. Slávnostnú chvíľu otvorenia centra odborného vzdelávania svojou prítomnosťou poctil predseda BBSK, Ing. Vladimír Maňka. Zdôraznil jedinečnosť a význam centra, nakoľko je jediným so zameraním na vzdelávanie pre oblasť strojárstva a automobilového priemyslu v Banskobystrickom kraji. Prestrihnutím pásky bolo centrum odborného vzdelávania Spojenej školy, Školská 7 slávnostne otvorené.

Stredná odborná škola stavebná, Kremnička

Získala v roku 2012 ocenenie týždenníkom o ekonomike a podnikaní TREND. Stredná odborná škola stavebná, Kremnička 10, Banská Bystrica bola dňa 18. 4. 2012 ocenená týždenníkom o ekonomike a podnikaní TREND v kategórii stredných

odborný škôl "Najaktívnejšia stredná škola za spoluprácu s firmami". Škola má na svojej webovej stránke moduly elektronickej žiackej knižky

Dňa 7. 10. 2011 slávnostne otvorili učebňu a dielňu pre výučbu odborných predmetov v študijnom odbore technik energetických zariadení budov

- nadstavbové štúdium v študijnom odbore 3659 L stavebníctvo (dennou formou, dĺžka štúdia 2 roky, ukončené maturitnou skúškou - štúdium je určené pre absolventov 3 ročných učebných odborov z oblasti stavebníctva),
- pomaturitné štúdium v študijnom odbore 3650 M staviteľstvo so zameraním na stavebný manažment (s dĺžkou štúdia 2 roky; cieľom štúdia je získať odborné vedomosti a zručností v oblasti staviteľstva, účtovníctva a podnikania),
- externé štúdium v učebnom odbore 3673 H kachliar (s dĺžkou štúdia 1 rok; cieľom štúdia je získať odborné vedomosti a najmä zručnosti v oblasti kachliarstva – stavby kachľových pecí, kachľových sporákov a stavby krbov).

Cena Slovenskej rektorskej konferencie za umenie v roku 2012

Slovenská rektorská konferencia, s cieľom prispieť k zviditeľneniu umeleckej činnosti vykonávanej na vysokých školách v SR a propagácii takejto činnosti, zriadila 10.9.2012 „Cenu Slovenskej rektorskej konferencie za umenie“. Cena má byť udeľovaná počas Týždňa vedy a techniky na Slovensku študentovi alebo absolventovi vysokoškolského štúdia, ktorý je autorom alebo kolektívom autorov, za mimoriadne hodnotené a verejne prístupné umelecké dielo alebo umelecký výkon nadnárodného významu. Cenu za umenie v roku 2012 získal Bc. Pavol Bršlík, študent Akadémie umení v Banskej Bystrici. Bc. Pavol Bršlík bol ocenený za umelecký výkon a bakalársku prácu "Tenorové árie v Mozartových operách so zameraním na postavy Dona Ottavia a Tamina" nadnárodného významu, ktoré boli realizované počas bakalárskeho štúdia v študijnom odbore 2.2.3 Hudobné umenie v akademickom roku 2011/12 na Akademií umení v Banskej Bystrici.

Bc. Pavol Bršlík je v súčasnosti študentom magisterského štúdia na Akadémii umení v Banskej Bystrici. Narodil sa r. 1979 v Kysuckom Novom Meste. Vyštudoval Konzervatórium v Žiline u Františka Livora a Emílie Sadloňovej. Začal študovať u Magdalény Blahušiakovskej na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Neskôr sa

prihlásil na Akadémiu umení v Banskej Bystrici. Absolvoval majstrovské kurzy u Mady Mesplé, Yvonne Mintonovej, Wiliama Matteuzziho, Andreja Kucharského a Petra Dvorského. Pôsobí na operných scénach v Berlíne, Zürichu, ale aj v Slovenskom národnom divadle v Bratislave, hosťoval okrem iného aj v Metropolitnej opere v New Yorku, Kráľovskej opere Covent Garden v Londýne. Tenorista Pavol Bršlík patrí k najvýraznejším predstaviteľom mladej speváckej generácie na medzinárodnej opernej scéne.

Bc. Pavol Bršlík sa o svojom ocenení vyjadril „Veľmi si tú cenu vážim, aj tým, že som ako prvý umelec získal toto ocenenie a tým aj moja škola Akadémia umení v Banskej Bystrici a moja pani profesorka Hudecová, ktorým tiež ďakujem, že sa o to pričínili.“

Projekt Hravá Banská Bystrica – výchova k patriotizmu

Spievajúcu fontánu, krivú vežu, ktorá nespadne či domy rozprávajúce svoj príbeh – to všetko spoznajú banskobystrické deti prostredníctvom projektu Hravá Banská Bystrica. Mesto Banská Bystrica v spolupráci s grafickým štúdiom INAK v novembri 2012 pripravila zaujímavý náučno-propagačný materiál určený pre deti vo veku štyri až osem rokov. Hravá Banská Bystrica má ambíciu čiastočne vyplniť medzeru v oblasti vzdelávania konkrétnej cieľovej skupiny a zámerom je primeranou a lákavou formou posilniť vzťah detí k svojmu mestu. Prostredníctvom hier a úloh sprostredkuje deťom históriu Banskej Bystrice a zoznámi ich so zaujímavosťami a vzácnymi pamiatkami mesta pod Urpínom. Ťažiskom projektu Hravá Banská Bystrica je spoločenská hra podobná hre Človeče.... Trasa hracieho plánu prechádza mestom a je plná rôznych nástrah a prekvapení. Na ďalších priložených listoch sú pre deti pripravené omaľovánky s úlohami pre bystré hlavičky (nájdí rozdiely medzi dvoma obrázkami, skryté heslo či cestu bludiskom medenej bane,...) a pexeso so štylizovanými kresbami najznámejších budov, vďaka ktorému sa deti naučia, ako sa volajú domy, okolo ktorých často prechádzajú.

Vzhľadom na vekovú kategóriu je celý projekt spracovaný detsky príťažlivou grafikou s rukopisom autora Ing. arch. Pavol Borodovčáka a grafickou úpravou Ing. arch. Ingrid Krajčovičovej. A ako sa deťom prihovárajú samotní autori? Banská Bystrica je už veľmi staré mesto – patrí k najstarším na Slovensku. Veď už bude mať pomaly 800 rokov! To je asi ako 10 pradedkov dohromady. Ale vždy zázračne omladne, keď

sa do jej ulíc rozbehnete vy. A v tých uliciach má pripravené všeličo lákavé pre zvedavé a hravé deti. Spievajúcu fontánu, vežu, čo je krivá a predsa nespadne, čarovný dom, kde ožívajú bábky alebo na trávniku zaparkované skutočné vojenské lietadlo. A to nie je všetko. V múzeách sú uložené naozajstné poklady a každý dom vie porozprávať svoj príbeh. Banská Bystrica je farebná a hravá a teší sa, že ste jej priatelia. Projekt Hravá Banská Bystrica obsahujúci spoločenskú hru, pexeso a omaľovánku, uzrie svetlo sveta začiatkom decembra. Predškolákom z MŠ na Šalgotarjárskej ulici a prváčikom ZŠ Spojová osobne odovzdá spoločenskú hru primátor Banskej Bystrice Peter Gogola 6. decembra t.r. Mikulášsky darček dostanú všetci banskobystrickí predškoláci a prváci. Hravá Banská Bystrica je po knižnej publikácii Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica ďalším projektom, ktorý má ambíciu v Banskobystričanoch vzbudiť lokálpatriotizmus a turistom ponúknuť zaujímavý pohľad na mesto pod Urpínom

Univerzita Mateja Bela jubilujúca

V priebehu celého roka 2012 organizovali k 20. výročiu UMB jednotlivé pracoviská univerzity národné a medzinárodné konferencie, športové a kultúrno-umelecké podujatia, ktoré 20 – ročnú univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici prezentovali ako vysokoškolské pracovisko s bohatým vedeckovýskumným a umeleckým programom s medzinárodným dosahom.

K 20. výročiu UMB tri knihy

29.9.2012 rektorka UMB prof. Beata Kosová uviedla do života tri publikácie, ktoré svojím obsahom súvisia s uplynulými 20 rokmi v živote univerzity. Ide o knihu z autorskej dielne Slavomíry Očenášovej-Štrbovej Svedectvá o čase, ktorá zachytáva spomienky 60 absolventov UMB na svoje časy strávené na univerzite. Publikácia kolektívu autorov pod vedením Pavla Martuliaka s názvom Dvadsaťročná Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici zachytáva uplynulé obdobie v podobe historických faktov. Publikácia Odváž sa byť múdrom, začni... je pamätnicou 20-ročnej univerzity tretieho veku, ktorá pôsobí na UMB od jej založenia. „Vďaka iniciatíve študentov UMB je dnes Slovenskou poštou, a. s., uvedená príležitostná poštová pečiatka k 20. výročiu založenia UMB, ktorá určite poteší filatelistov. Celý týždeň je k dispozícii na pošte Banská Bystrica 1 na ulici Horná 1,“ dodal Porubský. Pokračoval, že

20. výročie založenia univerzity sa nesie hlavne v znamení intenzívnej práce v oblasti skvalitňovania procesu výučby, vedeckovýskumnej práce a materiálnych podmienok štúdia. V priebehu celého roka 2012 organizujú jednotlivé pracoviská univerzity národné a medzinárodné konferencie, športové a kultúrno-umelecké podujatia, ktoré podľa Porubského jednak prispievajú ku kvalite práce na univerzite a na druhej strane ju prezentujú ako vysokoškolské pracovisko s bohatým vedeckovýskumným a umeleckým programom s medzinárodným dosahom. „Za uplynulých 20 rokov prešla mnohými organizačnými i kvalitatívnymi zmenami, ktoré z nej urobili vysokú školu s celonárodnou pôsobnosťou a s bohato sa rozvíjajúcimi medzinárodnými kontaktmi,“ povedal Porubský. V súčasnosti poskytuje na svojich šiestich fakultách študijné príležitosti v 299 akreditovaných študijných programoch na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia. Túto možnosť aktuálne využíva 12.168 študentov denného a externého štúdia aj v takých študijných programoch (je ich 61), ktoré na Slovensku neponúka žiadna iná vysoká škola. Univerzita je členom 127 medzinárodných organizácií a ročne vysieľa do zahraničia 230 svojich študentov a učiteľov v rámci programu Erasmus. Vďaka iniciatíve študentov UMB bola Slovenskou poštou, a. s., uvedená príležitostná poštová pečiatka k 20. výročiu založenia UMB, ktorá určite poteší filatelistov. Celý týždeň bola k dispozícii na pošte Banská Bystrica 1 na ulici Horná 1. Správy pre médiá podával Doc. PaedDr. Štefan Porubský, PhD., prorektor pre vzťahy s verejnosťou UMB. Zdroj: TASR

Začiatky anglickej jazykovej komunikácie a edukácie

Mgr. Alica Frühwaldová, bývalá manažérka Information Centre Banská Bystrica pre kroniku mesta spomínala na činnosť britského centra v meste. „British Council je uznávaná kultúro-vzdelávacia inštitúcia Veľkej Británie, ktorá pôsobí v 112 krajinách sveta. Vďaka vzájomným vládnym dohodám Veľkej Británie a Československa táto organizácia otvorila v roku 1992 v krajských mestách centrá pre učiteľov angličtiny. Bola to veľmi významná forma pomoci učiteľom angličtiny, ktorí v English Teaching Resource Centre našli tie najlepšie materiály, učebnice, metodiky aj časopisy, ktoré využívali vo svojej príprave na vyučovanie a v samotnom vyučovaní anglického jazyka. Vďaka British Council pracovali v každom centre aj britskí odborníci - metodici, ktorí organizovali prednášky a semináre pre učiteľov všetkých stupňov

škôl. Po rozdelení Československa mal British Council svoje riaditeľstvo v Bratislave a centrá naďalej zostali aj v Banskej Bystrici a v Košiciach. English Teaching Resource Centre v Banskej Bystrici bolo naozaj vyhľadávaným miestom, učitelia boli nadšení, mali na dosah ruky zdroje, ku ktorým sa roky nemohli dostať. Mohli sa stretávať s metodikmi z Veľkej Británie, ktorí im vedeli pomôcť pri výučbe a v odborných problémoch. Navyiac to bolo pre mnohých stretnutie so živým jazykom. Po piatich rokoch sa pôvodný projekt zmenil. Centrum bolo naďalej hlavne pre učiteľov angličtiny, no svoje poslanie rozšírilo a zmenilo sa na Learning Centre - Vzdelávacie centrum. Všetci tí, ktorí sa učili angličtinu alebo s angličtinou pracovali, mohli nájsť mnoho podnetov na zlepšenie svojich jazykových schopností. Okrem učebníc a kníh z metodiky pribudli do centra beletria, videá s filmami, praktické gramatiky, časopisy. Pre anglicky hovoriacu verejnosť sme pripravovali rôzne diskusné večery aj filmové kluby, besedy o jednotlivých literárnych dielach, vždy s rodeným anglicky hovoriacim hosťom. Pokračovali sme v organizovaní Cambridgeských skúšok, sprostredkovali sme možnosť absolvovať kvalitné jazykové kurzy priamo vo Veľkej Británii, štúdium na stredných školách, aj dištančné štúdium na University of London a na iných vysokých školách. Po ďalších piatich rokoch projekt British Council opäť zmenil svoje zameranie, zmenil svoj názov na Information Centre, zameral sa na informácie o všetkých aspektoch života vo Veľkej Británii, doplnil svoje zdroje o hodnotné DVD materiály a centrum bolo zároveň priam priekopníkom vo využívaní zdrojov z internetu. Najvýznamnejším momentom v života nášho centra - a verím, že aj Banskej Bystrice - bola v novembri 2000 návšteva britského následníka trónu princa Charlesa. Kráľovská rodina je patrónom British Council a tak sa na pôde nášho centra v Dolnej ulici č. 7 mohli niektorí učitelia a členovia centra stretnúť s týmto významným hosťom. V auguste 2006 British Council po úspešnom naplnení svojich cieľov ukončil svoj projekt a centrá v Bratislave, v Košiciach a v Banskej Bystrici skončili svoje pôsobenie. Takmer 15 rokov prítomnosti British Council v Banskej Bystrici bolo vzácnym obdobím v živote nášho mesta, veľkým prínosom pre mnohých ľudí rôznych profesií, pre študentov. Vďaka existencii Centra navštívilo Banskú Bystricu aj mnoho hostí z politického a kultúrneho diania Veľkej Británie. Vo vzácnnej zhode v Centre British Council spolu so mnou pracovali pani Helena Čikkelová a pani Jana Miková. Všetky tri sme si veľmi vážili možnosť pracovať pre túto organizáciu a každá sme svojím dielom a talentom prispeli k úspešnému naplneniu tohto projektu. British Council má naďalej svojev Bratislave.

IV. VEDA A TECHNIKA

VEDA 2012

Vedecké aktivity a činnosti na území mesta sú v špecializovaných vedeckých ústavoch, na univerzitách a vysokých a stredných školách , v klinikách Rooseveltovej nemocnice, v múzejných, galerijných inštitúciách. V roku 2012 bol vedecký život v meste bohatý, uskutočnilo sa mnoho vedeckých konferencií.

Geologický ústav SAV

Do kroniky uvádzame časť výročnej správy za rok 2012

Geologický ústav SAV organizačne tvoria dve pracoviská, bratislavské a banskobystrické, na čele ktorých stoja vedúci - Dr. D. Starek a Dr. R. Kyška-Pipík.

Geologický ústav má s Energy Geoscience Institute pri Univerzite Utah v Salt Lake City spoločné pracovisko Energy and Geoscience laboratory, ktoré riadi Prof. M. Nemčok.

S Univerzitou Mateja Bela má spoločné pracovisko Inštitút biológie a geológie a s Katedrou nerastných surovín Pri FUK spoločné ílové laboratórium.

Pri Geologickom ústave SAV v roku 2012 pracovali dve vedecké spoločnosti: Slovenská geologická spoločnosť a Slovenská mineralogická spoločnosť.

V roku 2012 prebehla akreditácia SAV s významným výsledkom - Geologický ústav SAV bol zaradený do kategórie A.

V roku 2012 boli na ústave riešené dva projekty Štrukturálnych fondov EÚ napomáhajúcich ďalšiemu rozvoju geovied a ich výuke na Slovensku.

Išlo o projekt „Vybudovanie centier vzdelávania SAV v Banskej Bystrici a v Smoleniciach“ vedený Dr. R. Kyška-Pipíkom a projekt „Centra excelentnosti pre integrovaný výskum geosféry Zeme“ pod vedením Dr. J. Sotáka.

Implementácia týchto projektov je časovo a personálne mimoriadne náročná, ale všetky úlohy sa darí plniť načas.

Do problémov sa dostal len projekt 5.1 „Vybudovanie centier vzdelávania SAV v Banskej Bystrici a v Smoleniciach“ vinou pomalého rozhodovania na Úrade pre verejné obstaranie, kde riešenie námietky na vyradenie uchádzača o zhotovenie stavby v Banskej Bystrici s najnižšou veľmi nereálnou cenou diela trvalo vyše 6 mesiacov. Taktiež vznikol problém pri stavbe Centra vzdelávania v Smoleniciach, kde sa zhotoviteľ diela dostal do exekúcie a paradoxne aj náš ústav bol nepriamo vtiahnutý do sporov okolo exekučného konania. V roku 2012 bol pripravený a zmluvne už aj podpísaný ďalší projekt štrukturálnych fondov pripravený a vedený Dr. A. Biroňom pod názvom „Dobudovanie technickej infraštruktúry pre výskum geodynamických procesov a globálnych zmien v histórii Zeme (ITMS: 26210120013). Tento projekt je orientovaný na

dobudovanie infraštruktúry pracoviska Banská Bystrica resp. dovybavenie laboratórií vytvorené v rámci projektu „Centra excelentnosti pre integrovaný výskum geosféry Zeme“. V rámci projektu bude na pracovisku Banská Bystrica okrem iného inštalovaný aj najmodernejší prístroj pre detailný výskum tuhej fázy - elektrónový mikroanalyzátor EPMA najnovšej generácie s „field emissio“ zdrojom. Plánovaná je „mobilná laboratórna jednotka“, ktorá iste nájde dobré uplatnenie v praxi. Ide o projekt v hodnote takmer 3 milióny eur.

V budúcnosti ústav bude reagovať na výzvy, ktoré budú orientované na ľudské zdroje, pretože svoju infraštruktúru nateraz považuje za pomerne dobre pripravenú plniť náročné úlohy grantových vedeckých projektov ako i požiadaviek praxe.

Úlohy projektov APVV a VEGA sa v roku 2012 plnili v súlade s harmonogramami projektov. Všetky riešenia možno považovať za veľmi úspešné a osobitne si ceníme, že sa pri tom v mnohých prípadoch už využívala aj nová laboratórna infraštruktúra na pracovisku Geologického ústavu v Banskej Bystrici. Viaceré výskumné výsledky sme publikovali v špičkových zahraničných karentovaných časopisoch. Spolu bolo publikovaných 27 článkov v karentovaných časopisoch z toho 2 v ústavom vydávanom časopise *Geologica Carpathica*. Vo vydavateľstve Veda vyšla vedecká monografia I.Broska et al. „Akcesorické minerály granitických hornín Západných Karpát“.

Vedecká osobnosť Univerzity Mateja Bela.

Beloslav Riečan /prírodné vedy/ prof. RNDr. Beloslav Riečan DrSc. matematik,
Fakulta prírodných vied UMB v Banskej Bystrici, Matematický ústav SAV

* 10.11.1936 Žilina

Vzdelanie:

1958 Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského Bratislava

1965 Elektrotechnická fakulta SVŠT Bratislava - CSc.

1967 Prírodovedecká fakulta UK Bratislava - Doc.

1980 Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK Bratislava - DrSc.

1981 Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK Bratislava - Prof.

Študijné pobyty: 2000 Taliansko , 1973 ZSSR

Pracoviská a významné funkcie:

Fakulta prírodných vied UMB, Banská Bystrica

Matematický ústav SAV Bratislava, 1992 - 1998 riaditeľ

1990 Matematicko-fyzikálna fakulta UK Bratislava (dekan)

Oblasti vedeckého záujmu:

Hlavné: 03E72 Teória fuzzy množín

03G12 Kvantové logiky

Vedľajšie:

06Fxx Usporiadané priestory ,37-XX Dynamické systémy a ergodická teória

Medzinárodná spolupráca:

Univerzita Milano (Taliansko) , Univerzita Novi Sad (Juhoslávia), Univerzita Perugia (Taliansko), Univerzita Linz (Rakúsko) , Univerzita Bukurešť (Rumunsko)

Najdôležitejšie výsledky:

Vytvorenie jednotnej teórie miery a integrálu, teória pravdepodobnosti na fuzzy množinách a MV-algebrách

Členstvo vo vedeckých organizáciách: slovenský zástupca prestížneho združenia "Club of Rome", Jednota slovenských matematikov a fyzikov, 1996 - 2000 predseda, Quantum Structures Association, Hamburg Mathematische Gesellschaft

Ocenenia:

Rad Ľudovíta Štúra 1. triedy

Čestná odborová medaila B. Bolzana AV ČR za zásluhy v matematických vedách
Zlatá čestná plaketa SAV J. Hronca za zásluhy v matematických vedách

Tvorba

Monografie: 2002 Probability on MV-algebras (spoluautor) 1992 Integral, measure and ordering (spoluautor)

Časopisecké publikácie: 167

Vedecká výchova: 21 a Medzinárodné projekty

Čestný doktorát v Prahe a zlatá medaila SAV

Dr. h. c. Karlovej univerzity v Prahe prof. Riečanovi dňa 4. apríla 2012 udelila Karlova univerzita v Prahe čestnú vedeckú hodnosť Doctor honoris causa matematicko-fyzikálnych vied prof. Beloslavovi Riečanovi

Dňa 20.3.2012 v budove Predsedníctva SAV na Štefánikovej ulici v Bratislave bola slávnostne odovzdaná **Zlatá medaila SAV Dr.h.c. prof. RNDr. Beloslavovi Riečanovi, DrSc.** aj pri príležitosti 75. Narodenín sa predsedníctvo SAV rozhodlo celoživotné dielo Bela Riečana ohodnotiť takýmto ocenením. Jeho prínos pre rozvoj matematiky na Slovensku je nesporný. Je autorom, resp. spoluautorom 7 monografií (tá najnovšia bola vydaná pred dvomi rokmi), 240 prác publikovaných v domácich i zahraničných vedeckých časopisoch, 80 odborných prác, 5 učebníc pre vysoké školy (jedna učebnica o pravdepodobnosti sa dožila už šiestich vydaní), 30 učebníc a učebných pomôcok pre stredné školy, 9 skrípt, 11 popularizačných kníh, 8 televíznych scenárov, vyše 500 publicistických príspevkov. V neposlednom rade treba spomenúť aj to, že sa neúnavne venoval budúcej generácii vedcov a úspešne odviedol 30 doktorandov. Zlatú medailu mu odovzdali podpredsedovia SAV Ing. Juraj Lapin, DrSc. a RNDr. Eva Majková, DrSc. Prítomný bol aj riaditeľ Matematického ústavu SAV prof. RNDr. Anatolij Dvurečenskij, DrSc. a člen predsedníctva SAV RNDr. Igor Túnyi, CSc. Okrem rodinných príslušníkov - manželky Evy a priateľov mu

prišli gratulovať aj ďalší významní slovenskí matematici: doc. RNDr. Martin Kalina, CSc. (predseda JSMF), prof. RNDr. Radko Mesiar, DrSc., doc. RNDr. Ľubica Holá, DrSc., RNDr. Imrich Vrťo, DrSc., doc. RNDr. Karol Nemoga, CSc., doc. RNDr. Peter Volauf, CSc. A RNDr. Veronika Valenčáková, PhD. Za UMB sa slávnosti zúčastnili prodekan FPV doc. RNDr. Ján Spišiak, CSc. A vedúca KM FPV RNDr. Magdaléna Renčová, PhD.

Úrad priemyselného vlastníctva SR

Svetový deň duševného vlastníctva (SDDV) si 26. apríla 2012 v Banskej Bystrici pripomenuli aj pracovníci Úradu priemyselného vlastníctva SR, pozvaní hostia i záujemcovia z radov verejnosti. SDDV bol v ÚPV SR už tradične i Dňom otvorených dverí. Na slávnostnom otvorení SDDV sa zúčastnila aj Ásta Valdimarsdóttirová zo ženevskej centrály Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) – riaditeľka odboru medzinárodných registrov ochranných známk, označení pôvodu výrobkov a dizajnov. Pozvanie prijal i primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Tohtoročný SDDV nesúci sa v znamení motta Inovátori – vizionári umocnili tiež výtvarné práce na tému Budúcnosť očami mladých „inovátorov“. Vytvorili ich žiaci Základnej umeleckej školy Jána Cikkera v Banskej Bystrici, ktorá si v marci 2012 pripomenula 70. výročie vzniku.

Konferencia Duševné vlastníctvo na Slovensku XII

Pracovná časť SDDV pozostávala z konferencie Duševné vlastníctvo na Slovensku XII, zameranej na tému Falšovanie výrobkov a autorské pirátstvo – falošné nádeje, skutočné hrozby. Diskutovalo sa o možnostiach čo najúčinnnejšej eliminácie tohto negatívneho javu. V rámci jednotlivých panelových diskusií vystúpili viacerí zaujímaví hostia, napríklad JUDr. Andrej Hanus, PhD., z oddelenia medzinárodnej spolupráce colnej sekcie Finančného riaditeľstva SR, JUDr. Martin Fritz pôsobiaci v oblasti právnej ochrany značky adidas na Slovensku, Daniel Bursík, manažér pre ochranu značky Nike, Derek Walmsley, regionálny manažér pre Európu, Blízky východ a Afriku tímu ochrany a bezpečnosti produktov Eli Lilly and Company, JUDr. Ľuba Rehánková z Prezídia Policajného zboru SR, úradu kriminálnej polície, odboru ekonomickej kriminality, JUDr. Zuzana Adamová, PhD., riaditeľka Ústavu práva duševného vlastníctva Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a ďalší. Tohtoročný SDDV v ÚPV SR sa vydaril. Zhodla sa na tom väčšina jeho účastníkov

vrátane pozvaných hostí. Do úradu prišli viaceré e-maily s poďakovaním za príkladnú organizáciu SDDV, ktorého súčasťou bola i konferencia zameraná na výsostne aktuálnu problematiku. Július Šípoš.

60 tisíc ochranná známka ÚPV SR

ÚPV SR 13. marca 2012 zapísal do národného registra ochranných známok 60-tisíc ochrannú známku s názvom JOHANN E. HUBERT. Ide o farebnú kombinovanú ochrannú známku pre tovary v triede 33 Medzinárodného triedenia výrobkov a služieb (alkoholické nápoje s výnimkou piva) a majiteľom tejto ochrannej známky je HUBERT J. E., s. r. o., v Sereďi. Dvetisíc fliaš sektu, ktorý má prezývku „zlatý Johann“, bolo vyrobených v roku 2010 pri príležitosti 185. výročia založenia firmy. Jej riaditeľ pre obchod a marketing Ing. Miroslav Tkáč si v rámci slávnostného stretnutia pri príležitosti SDDV prevzal z rúk predsedníčky ÚPV SR Ing. Dariny Kyliánovej osvedčenie o zápise predmetnej ochrannej známky. Spoločnosť HUBERT J. E. má v registri ÚPV SR platných takmer 250 ochranných známok, právom si teda zaslúžila potlesk prítomných. Naopak, určite nemožno tleskať rôznym falšovateľom výrobkov a autorským pirátom porušujúcim práva duševného vlastníctva. Príklady takéhoto nekalého konania dokumentovala expozícia falšovaného tovaru zadržaného colníkmi, otvorená tiež pri príležitosti SDDV. Tovar, pri ktorom došlo k porušeniu práv duševného vlastníctva, bolo možné v rámci expozície porovnať aj s originálmi

Podujatia organizované BIVŠ, zahraničná vysoká škola B. Bystrica

Vedeckovýskumná činnosť na vysokej škole je jedným zo základných prvkov, ktoré sú nevyhnutné pre rozvoj vysokej školy, udržanie jej dobrého mena a kvalitatívneho štandardu. Pod kvalitu pedagogického procesu sa podpisuje kolektív pedagógov – akademických pracovníkov, pre ktorých je vedecká a výskumná činnosť nevyhnutná pre zvyšovanie odbornosti a absorbovanie nových poznatkov v odbore, v ktorom sa profilujú. Úspechy vo vedeckej a výskumnej činnosti sú základom prestíže a odbornosti každého akademického pracovníka a prenáša sa aj na celú inštitúciu na ktorej pôsobí. V rámci stratégie školy poskytovať kvalitné vzdelanie podporené výsledkami vedy a výskumu jej pracovníkov pokračovala BIVŠ, zahraničná vysoká škola Banská Bystrica v tradícii usporiadania vedeckých podujatí k aktuálnym otázkam hospodárstva a financií formou:

- vedeckých konferencií s medzinárodnou účasťou,
- vedeckých a odborných seminárov katedier,
- študentskej vedeckej konferencie.

Možnosti publikovania vedeckých a odborných štúdií

Podujatia organizované v roku 2012

4. 12. 2012 - Katedra financií, účtovníctva a poisťovníctva pripravila vedecký seminár katedry s názvom „Makroekonomický vývoj z aspektu EMÚ (fiškálny a menový kontext)“.

4. 12. 2012 - Business Breakfast na tému „Makroekonomický vývoj z aspektu EMÚ (fiškálny a menový kontext)“, organizoval Bankovní institut vysoká škola, zahraničná vysoká škola Banská Bystrica v spolupráci s Rotary Klubom Banská Bystrica v príjemnom prostredí hotela LUX v Banskej Bystrici.

25. 4. 2012 – Vedecká konferencia so zahraničnou účasťou „Je budúcnosť eura fiškálna a politická únia?“, organizovaný BIVŠ, zahraničná vysoká škola, hotel Dixon Banská Bystrica.

3. 4. 2012 – 3. ročník Študentskej vedeckej konferencie – organizovaný BIVŠ, zahraničná vysoká škola Banská Bystrica, na ktorej odzneli zaujímavé a prínosné príspevky študentov v troch sekciách.

29. 3. 2012 – Workshop na tému Elektronické zdroje a cudzojazyčné databázy pre verejný a súkromný sektor, organizovaný Štátnou vedeckou knižnicou v Banskej Bystrici.

2. 3. 2012 – Konferencia – Verejné diskusné fórum SLOVENSKÁ REPUBLIKA VO VNÚTRI ALEBO MIMO EÚ?, organizovaný BIVŠ, zahraničná vysoká škola, Banská Bystrica – sa konala pod osobnou odbornou garanciou Prof. Ing. Jozefa Medveďa, PhD.

20. 2. 2012 – Vedecký seminár s medzinárodnou účasťou usporiadala Katedra ekonómie a oceňovania a Katedra práva a spoločenských vied BIVŠ SR pod názvom „Aktuálne otázky oceňovania majetku v súčasných podmienkach“, ktorého odbornými garantmi boli Prof. Ing. Jozef Medveď, PhD. a Prof. Dr. Martin Užík.

16. 2. 2012 – Vedecký seminár „INTEKAM 2012“, cieľom ktorého bolo poukázať na rôznorodé možnosti využitia informačných technológií a kvantitatívnych metód. Seminár organizovala katedra kvantitatívnych metód a informatiky BIVŠ, zahraničná vysoká škola

Vedecká konferencia „Slovensko v rokoch neslobody 1938 – 1989 II.“, Banská Bystrica, 22. – 23. máj 2012

V dňoch 22. – 23. mája 2012 sa v priestoroch Múzea Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici uskutočnila v poradí druhá vedecká konferencia s názvom „Slovensko v rokoch neslobody 1938 – 1989“ s tohtoročným podtitulom „Osobnosti známe – neznáme“. Toto vedecké podujatie s medzinárodnou účasťou sa organizovalo pod záštitou štyroch inštitúcií: Katedry histórie Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Múzea Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici, Ústavu pamäti národa a Katedry histórie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Podujatie otvoril jeden z hlavných organizátorov konferencie Mgr. Anton Hruboň z Univerzity Mateja Bela, po ňom nasledovala úvodná reč doc. PhDr. Michala Šmigela PhD. prodekana pre vedecko-výskumnú činnosť na Fakulte humanitných vied UMB v Banskej Bystrici. Po príhovoroch nasledoval prvý a jediný blok prvého dňa podujatia s názvom Politika a spoločnosť. S prvým príspevkom vystúpil Robert Kowalski (Polski Towarzystwo Historyczne, Oddział w Nowym Targu) s názvom „Od fascynacji do rozczarowania. Prof. František Hrušovský i jeho zviazki z Polska w latach 1924 – 1939.“ Druhý referát predniesol Pavol Matula z Univerzity Komenského v Bratislave s názvom „Jan Plucinsky – poľský aktivista v Javorine 1938 – 1939.“ Po týchto vystúpeniach nasledovala krátka diskusia. Po nej, v rámci toho istého bloku predniesol svoj príspevok Anton Hruboň z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici s názvom „Slovenský národný socializmus v koncepciách Štefana Polakoviča a Stanislava Mečiara (Obsah, podobnosti a rozdiely dvoch výkladov oficiálnej ideológie prvej Slovenskej republiky).“ Ďalším referujúcim bol István Janek z Historického ústavu Maďarskej akadémie vied v Budapešti. Vystúpil so svojou prácou „János Esterházy a slovensko-maďarské diplomatické vzťahy v rokoch 1939 – 1945.“ Obe práce vyvolali dlhšiu diskusiu. Po krátkej prestávke, ktorá nasledovala sa slova ujal Juraj Lepiš z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici s témou „Alojz

Miškovič a jeho činnosť na pozadí sporu o severný Spiš a Hornú Oravu 1939 – 1948.“ Po ňom nasledoval Tomáš Černák z Historického ústavu SAV v Bratislave, ktorý porozprával, ako vyzeral „Gustáv Husák očami svojich spolužiakov.“ Nasledovala krátka prestávka po ktorej svoj referát predniesol Ján Jakubík z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici s názvom „Matej Lúčan: povereník SNR pre školstvo a kultúru vo vzťahu k vysokoškolačkom v 60. rokoch 20. storočia.“ Posledným príspevkom tohto bloku a zároveň aj prvého dňa konferencie bola práca Petra Jaška z Ústavu pamäti národa v Bratislave, v ktorej poukázal na „Aktivity Vasila Biľaka v období normalizácie a pádu komunistického režimu (1969 – 1989).“ Po tomto poslednom vystúpení prvého dňa nasledovala záverečná diskusia.

Druhý deň boli na programe tri sekcie a panelová diskusia ako samostatný program konferencie. Prvý blok mal názov Armáda, branné organizácie a bezpečnostné zložky. S prvým príspevkom vystúpila Zuzana Tokárová z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Niesol názov „Budeme na stráži proti rozvratným živlom“ (K činnosti Policajného riaditeľstva v Prešove a jeho riaditeľa Pavla Macháčka v rokoch 1942 – 1945). Druhým v tejto sekcii bol Marian Uhrin z Múzea SNP v Banskej Bystrici, ktorý predniesol referát „Dôstojnícky zbor útočnej vozby 1939 – 1945.“ Po týchto úvodných príspevkoch nasledovala krátka diskusia. Po nej svoju prácu predstavil Štefan Balberčák z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach s názvom „Ludovít Kukorelli: Život hrdinu SNP s nejasným koncom.“ Po ňom sa predstavila Lucia Halmová z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a jej príspevok „Známi – neznámi bratia Hagarovci.“ Následne prebehla dlhá a živá diskusia, najmä k otázkam spôsobu interpretácie činnosti partizánskych skupín na našom území, do ktorej sa zapojilo viac historikov prítomných v sále. Po zákroku organizátorov k ukončeniu diskusie pre časový posun nasledoval príspevok Milana Bártu z Ústavu pro studium totalitných režimů v Prahe s názvom „ Ján Majer – život ve službě ministerstva vnitra.“ Z bloku Cirkev a náboženské skupiny bol presunutý na tento čas referát Mateja Oráča, ktorý predstavil „Prípady Alexander Barica a spol. (Perzekúcie evanjelických a.v. duchovných v Nitrianskom senioráte v rokoch 1959 – 1960).“ Tento referát uzatvoril prvú sekciu. V rámci druhého, najkratšieho bloku s názvom Hospodárstvo a kultúra svoju prácu predstavil Mikuláš Jančura z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, kde objasnil „Pôsobenie a osud konštruktérskych esá Hansa Ledwinku.“ Po ňom vystúpila Eliška Kozarcová z Katolíckej univerzity

v Ružomberku s príspevkom „Janko Jesenský v rokoch 1939 – 1945.“ Po týchto dvoch prácach nasledoval diskusia a obedňajšia prestávka. Tretí blok druhého dňa konferencie, ktorý bol zároveň záverečným blokom niesol názov Cirkev a náboženské skupiny. Prácu k tejto problematike ako prvá predniesla Zdenka Muráriková z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici s názvom „Andrej Marsina, rímskokatolícky kňaz a politik: pôsobenie v politickej sfére v rokoch 1939 – 1945.“ Ako druhý v rámci tejto sekcie vystúpil Eduard Lainz a Jana Sofková z Trnavskej univerzity v Trnave, kde predstavili „Životné osudy spišského kanonika Jozefa Vojtasa (1906 – 1977).“ Po krátkej diskusii sa predstavil Martin Lupčo z Katolíckej univerzity v Ružomberku s referátom „Zloženie pedagogického zboru a študentov Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v počiatkoch jej existencie.“ Posledným vystupujúcim v rámci tohto bloku bol Peter Račko z Liptovského múzea v Ružomberku, ktorý predstavil „Perzekvovanie evanjelických a. v. kňazov na Liptove v rokoch 1949 – 1989 (na príklade vybraných osobností).“

Po ukončení hlavnej časti konferencie nasledovala Panelová diskusia na tému: „Osobnosti v slovenskej historiografii o období neslobody. Minulosť, súčasnosť, perspektívy.“ Zúčastnili sa na nej títo predstavitelia z radov slovenských historikov: prof. PhDr. Karol Fremal, CSc. za katedru histórie Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, doc. PaedDr. Martin Pekár, PhD. za katedru histórie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, PhDr. Martin Lacko, PhD. za Ústav pamäti národa a PhDr. Stanislav Mičev za Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici. Diskusiu moderoval Mgr. Anton Hruboň z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Po tejto záverečnej diskusii nasledovalo poďakovanie organizátorov za účasť a prínosnú diskusiu všetkým zúčastneným. Aj druhý ročník vedeckej konferencie „Slovensko v rokoch neslobody 1938 – 1989 – Osobnosti známe - neznáme“ úspešne nadviazal na predchádzajúci. Zamrzieť môže nižšia účasť ľudí v kinosále po obidva dni trvania konferencie, čím ako jedna z výziev pre organizátorov do ďalších ročníkov je nájst' spôsob, ako urobiť toto podujatie atraktívne pre širšiu verejnosť, dostať ho viac do povedomia. Ostáva veriť, že práve nastúpená tradícia konferencie ostane zachovaná, pretože prináša priestor pre mladých historikov, pre prezentáciu výsledkov ich vedeckého výskumu a taktiež na nadviazanie profesionálnych vzťahov a osobných priateľstiev. Štefan Balberčák

Štátna vedecká knižnica

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici je univerzálna vedecká knižnica sídliaca v Banskej Bystrici. Pôsobí ako jediná vedecká knižnica v regióne Stredného Slovenska. Dátum zriadenia knižnice je podľa zriaďovacej listy Ministerstva kultúry SR 26. marca 1926. Knižnica v roku 2011 spravovala takmer 1,7 milióna dokumentov. Riaditeľkou knižnice je Oľga Lauková.

Činnosť knižnice

K 31. decembru 2011 knižnica spravovala „1 695 852 dokumentov v elektronickej a klasickej forme“, z toho 11 946 bolo do fondu pridaných počas roka. Počas roka uskutoční približne 300 000 vypožičaní a privíta približne 120 000 návštevníkov. Knižnica má 11 690 registrovaných užívateľov, toto číslo má klesajúcu tendenciu. ŠVK prostredníctvom svojho Literárneho a hudobného múzea spravuje tieto vysunuté expozície:

Literárna expozícia Jozefa Gregora Tajovského a Hany Gregorovej v Pamätnom dome J.G.Tajovského v Tajove

Pamätná izba Jozefa Murgaša v Pamätnom dome J.G.Tajovského v Tajove

Pamätná izba Pavla Tonkoviča v Podkoniciach v budove Obecného úradu v Podkoniciach

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici tiež spolupracuje s Goetheho inštitútom na Slovensku, s Britským centrom, Centrum ruských štúdií, Informačným centrom USA, a Window of Shanghai Shanghajskej knižnice. V knižnici tiež pôsobí Galéria v podkroví a Divadlo 44, zriadené v spolupráci s Akadémiou umení v roku 2006.

ŠVK vznikla ako Mestská verejná knižnica v Banskej Bystrici v marci 1926. Ku 26. novembru 1951 sa knižnica pretransformovala na Krajskú ľudovú knižnicu. Pôsobila teda ako mestská, okresná a krajská knižnica. Sídlila v terajšej Kapitulskej ulici. Od roku 1962 vykonáva funkciu Oblastného strediska pre normy a patenty. Ku dňu 1. júla 1963 získala právo povinného výtlačku „československej knižnej, časopiseckej a novinovej produkcie“. Od roku 1966 sídli v Župnom dome. Od 1. júla 1969 má štatút vedeckej knižnice a prešla pod zriaďovateľskú pôsobnosť Ministerstva kultúry. V roku 2001 ŠVK spustila svoju webovú stránku a internetový katalóg.

ŠVK je verejnou, kultúrnou, informačnou, vedeckovýskumnou a vzdelávacou inštitúciou v priamom riadení Ministerstva kultúry SR. Plní úlohy celoslovenského a regionálneho charakteru, ktorými je poverená na základe zriaďovacej listiny a Zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach a Zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty. Zabezpečuje slobodný prístup k informáciám a poznatkom šíreným na všetkých druhoch nosičov. Knižničný fond ŠVK predstavuje 1,700.000 dokumentov v klasickej a elektronickej podobe. Dokumenty knižnica získava na základe Zákona č. 535/2003 Z. z. o povinných výtlačkoch, darmi, domácou a zahraničnou kúpou a prostredníctvom medzinárodnej výmeny. Svoje služby knižnica poskytuje širokému a rôznorodému spektru používateľov, čo ovplyvňuje jej akvizičnú politiku, skladbu knižničných fondov a spektrum poskytovaných knižnično-informačných služieb. Služby knižnice sú zamerané na používateľov od 15 rokov, ktorým je k dispozícii 14 špecializovaných študovní, pracovisko pre slabozrakých a nevidiacich a centrum poézie. Ročne knižnica realizuje okolo 350.000 výpožičiek a navštívi ju okolo 120.000 návštevníkov, ktorí využijú jej knižnično-informačné služby. Ďalších približne 100.000 návštevníkov ročne navštívi vzdelávacie a kultúrne podujatia organizované knižnicou. Najpočetnejšiu skupinu používateľov – takmer 70 %, tvoria študenti vysokých škôl, čo je najmä výsledkom snáh knižnice o kontinuálne rozširovanie spolupráce s vysokými a strednými školami. Formou úvodných prednášok do štúdia, workshopov, exkurzií, kurzov informačnej výchovy, študentských konferencií a odborných seminárov k dejinám knižnej kultúry vychováva potenciálnych používateľov knižnično-informačných služieb. S Univerzitou Mateja Bela a ďalšími vysokými školami so sídlom v Banskej Bystrici má Štátna vedecká knižnica podpísané dohody o spolupráci, zamerané na realizáciu integrovaných vedeckovýskumných a výchovno-vzdelávacích programov, posudzovateľskú, oponentskú, poradenskú a konzultačnú činnosť, praxe a stáže študentov, organizovanie vedeckých konferencií a seminárov, výmenu skúseností pri aktivitách medzinárodného charakteru. S Univerzitou Mateja Bela úzko spolupracuje aj pri organizovaní cyklu spoločenských podujatí *Osobnosti*. Jej služby vo veľkej miere využívajú aj pracovníci ústredných orgánov a organizácií štátnej a verejnej správy, samosprávy, výskumných ústavov, bankových a finančných inštitúcií, podnikateľského sektora. Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici je priamou pokračovateľkou prvej slovenskej verejnej knižnice na území mesta – Mestskej verejnej knižnice, ktorá bola zriadená 20. 3. 1926, ako jedna

z prvých na Slovensku po prijatí Zákona z roku 1919 o verejných obecných knižniciach. Začínala vo veľmi skromných podmienkach. Mesto jej poskytlo malú zasadaciu sieň Mestského domu. Otvorená bola len dva dni v týždni dve hodiny a dve hodiny v každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci. Knižnica mala jedného knihovníka, fond 592 kníh, navštívilo ju ročne 377 čitateľov a realizovala 5.718 výpožičiek. Prvým knihovníkom sa stal Karol Kiszely, kustód Mestského múzea, bývalý gymnaziálny profesor, známy orientalista, člen domácich a zahraničných vedeckých spoločností, ktorý sa od začiatku snažil o transformáciu knižnice na vedeckú. Samostatné priestory získala knižnica až v roku 1935 v budove novopostaveného Učiteľského ústavu na Fučíkovej ulici č. 18 (dnes ulica Františka Švantnera). Točtým schodiskom sa čitateľ dostal do veľkej miestnosti, ktorá slúžila na vypožičiavanie literatúry, aj ako čítareň. Niektoré oddelenia knižnice pôsobili na Kapitulskej ulici – na mieste, kde sa dnes nachádza Diecézny dom Jána Pavla II. V prvých dvoch povojnových rokoch bola knižnica zatvorená, veľká časť fondu sa počas vojny stratila, jediný knihovník K. Kiszely ťažko ochorel a na následky choroby v roku 1947 umrel. Za správcu knižnice a súčasne za archivára mesta a správcu mestského múzea bol vymenovaný profesor obchodnej akadémie Jozef Karvaš. V roku 1951 sa knižnica pretransformovala na Krajskú ľudovú knižnicu a výrazne sa rozšírila jej činnosť vo vzťahu k čitateľom. Vznikali nové pobočky. K zaujímavým patrili napr. čítareň a požičovňa na železničnej stanici, požičovňa v malom kiosku v mestskom parku, pobočka na kúpalisku. Pravidelne sa organizovalo čítanie rozprávok pre najmenších, čitateľské konferencie, literárne večery. Knižnica sa už vtedy sformovala ako miesto, kde sa obyvatelia mesta radi stretávali. Knižnica v tomto období plnila aj dôležitú úlohu metodického centra pre okresné knižnice bývalého Stredoslovenského kraja. Od roku 1952 bol riaditeľom knižnice Ján Mičovský. Prelomovým pre knižnicu, z hľadiska budovania fondov, bol rok 1963. V tomto roku získala právo povinného výtlačku (kníh, časopisov a novín) z celého Československa, čo bolo významným predpokladom pre jej ďalší rozvoj. V roku 1969 sa riaditeľovi Jánovi Mičovskému podarilo úspešne zavŕšiť snahy Kiszelyho o konštituovanie vedeckej knižnice na pôde mesta. Utvorila sa ako univerzálna štátna vedecká knižnica pre stredné Slovensko s celoslovenskou špecializáciou v odboroch história, elektrotechnika a stavebníctvo. Časť svojich kompetencií postupne presunula na Okresnú knižnicu v Banskej Bystrici – v r. 1974 (dnes Verejná knižnica Mikuláša Kováča) a na Krajskú knižnicu vo Zvolene (v r. 1986). Riaditeľom sa v roku

1973 stal Ing. Milan Kamenský, ktorý má zásluhu na komplexnej rekonštrukcii významnej architektonickej pamiatky, budovy bývalého Župného domu, do ktorej sa knižnica presťahovala v roku 1979 a kde sídli dodnes. Možnosť využívať nové, väčšie priestory sa odzrkadlila v rozvoji služieb knižnice, otvorili sa nové študovne, čítárne, knižnica začala vydávať vlastné edičné tituly. V období spoločenských zmien po roku 1989 sa riaditeľkou stala Mgr. Oľga Kaliská. Bolo to obdobie formovania nového slovenského knižničného systému, ale aj nedostatku finančných prostriedkov na činnosť. Napriek tomu sa podarilo naštartovať projekt informatizácie a internetizácie knižnice. Problémom bola aj strata právnej subjektivity zariadenia. Od 1. apríla 1999 ŠVK opäť získala právnu subjektivitu a prešla pod priame riadenie Krajského úradu. Toto obdobie je charakteristické aj zložitým procesom úpravy vlastníckych vzťahov k budove knižnice, ktorý sa po náročných rokovaniach ukončil dohodou s jezuitskou rehoľou, ktorá budovu získala v reštitúcii. Ministerstvo kultúry SR budovu odkúpilo pre ŠVK, čím sa vytvorili podmienky pre ďalšie dobudovanie inštitúcie. Od 1. júla 1999 nastúpila do funkcie riaditeľky PhDr. Oľga Lauková, PhD. Chátrajúci stav budovy knižnice si vyžiadal jej ďalšiu rekonštrukciu, ktorá od roku 1999 prebieha postupne dodnes. Umožnila vznik nových, moderných študovní, najmä jazykových centier, ktorých dnes v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici pracuje päť. Najstaršia je Nemecká študovňa zriadená pred 16 rokmi v spolupráci s Goethe-inštitútom v Bratislave. Šesť rokov môžu čitatelia využívať služby Informačného centra USA, založeného na základe Memoranda o porozumení s Veľvyslanectvom USA v SR a Centra ruských štúdií, ktoré vzniklo na základe spolupráce s Veľvyslanectvom Ruskej federácie v SR a Ruským centrom vedy a techniky. Pred piatimi rokmi vzniklo na základe Memoranda o porozumení s British Council na Slovensku Britské centrum a v roku 2010 bolo za účasti veľvyslanca Číny otvorené, ako jediné na Slovensku, Centrum čínskej kultúry – Window of Shanghai, ktoré pracuje v súčinnosti s jednou z najprestížnejších knižníc sveta – Library of Shanghai. Činnosť Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici je dlhodobo zameraná na implementáciu najnovších trendov v poskytovaní služieb čitateľom, svojim návštevníkom sa snaží poskytnúť nielen zbierky a knižnično-informačné služby, ale i vytvoriť príjemné a kultivované miesto na trávenie voľného času. Od roku 2005 je na základe Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR udeleného *Osvedčenia o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj* akreditovaným pracoviskom vedy a výskumu. Pracovníci knižnice sa aktívne zapájajú do

výskumných projektov najmä v oblasti dejín knižnej kultúry na Slovensku, ale aj v oblasti regionálnych dejín, v oblasti muzikologickej, múzejnej a knižničnej. Výsledky výskumu boli prezentované okrem domácich aj na prestížnych medzinárodných podujatiach, napr. na 5. *Šanghajskom medzinárodnom knižničnom fóre v Číne*, či 17. *Medzinárodnej konferencii: Knižnice a informačné zdroje v modernom svete vedy, kultúry, vzdelávania a biznisu na Kryme*. Každoročne knižnica vydá okolo desať edičných titulov – biografických slovníkov, vedeckých zborníkov a monografií, personálnych a tematických bibliografií, zbierok básní a i. Veľká pozornosť je venovaná budovaniu trvalého webového sídla knižnice, ktoré v rámci celoslovenskej súťaže TOPWEBLIB získalo čestné uznanie za kvalitu. V ostatnom desaťročí sa knižnica vyprofilovala na významné multifunkčné, multikultúrne a knižnično-informačné centrum, napojené na sieť knižníc v rámci EÚ i v ďalších štátoch sveta, najmä v Rusku, Ukrajine, USA a Číne, čo prezentuje aj piatimi jazykovými centrami, vzdelávacím centrom a priestormi na kultúrnospoločenské aktivity – Galéria v podkroví a Divadlo D44. Galéria v podkroví vznikla v roku 2005 a v súčasnosti predstavuje domácimi i zahraničnými umelcami vyhľadávaný výstavný priestor. Prezentovali sa tu diela významných slovenských výtvarných umelcov – napr. Vincenta Hložníka, Albína Brunovského, legendy slovenskej keramiky Ignáca Bizmayera, koláže Ernesta Svrčka, ale aj práce nových adeptov výtvarného umenia z radov absolventov Katedry výtvarnej tvorby a edukácie UMB. Svoje diela tu vystavovalo aj viacero zahraničných umelcov z Kanady, Japonska, Bulharska, Ruska, Ukrajiny, Grécka a i. Tematické výstavy sa pravidelne konajú aj v átriu knižnice. Štúdio D44 – komorný divadelný priestor, vznikol uprostred divadelnej sezóny 2005/2006 V roku 2001 sa ako špecializovaný organizačný útvar, stalo súčasťou Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici Literárne a hudobné múzeum, ktoré sa svojimi bohatými kultúrno-prezentačnými aktivitami a výsledkami vedecko-výskumnej, zbierkotvornej a organizátorskej činnosti radí medzi popredné múzejné inštitúcie na Slovensku. Vzniklo v 60. rokoch – v období veľmi priaznivom pre rozvoj kultúrnych inštitúcií, keď sa Banská Bystrica formovala ako významné kultúrne centrum. Jeho zriaďovateľom bol Okresný národný výbor, ktorý mu pridilil reprezentatívny objekt v centre mesta na Lazovnej ulici č. 11, ktorý súvisel s literárnou históriou mesta ako pôsobisko štúrovského básnika Jána Bottu. Prechodným sídlom sa stal neskôr objekt pri evanjelickom kostole na Lazovnej ulici č. 44, kde múzeum pôsobilo až do svojho zlúčenia s ŠVK. Múzeum počas svojej

existencie získalo do svojich zbierok viac ako 55. 000 zbierkových predmetov a stalo sa vyhľadávaným partnerom pri realizácii literárnych a hudobných programov, zameraných na prezentáciu významných jubileí osobností literárnej a hudobnej kultúry Slovenska i v medzinárodnom kontexte. Oblíbenými v radoch odbornej i laickej verejnosti boli a sú stretnutia s osobnosťami slovenskej i regionálnej kultúry. V súčasnosti je súčasťou Literárneho a hudobného múzea päť stálych expozícií:

Múzeum – domov múz, expozícia Ľudových hudobných nástrojov na Slovensku.

Bábkarský salón, ktorý bol otvorený v nových priestoroch v roku 2010, prezentuje bábkarské tradície banskobystriického regiónu a dokumentuje činnosť takých významných bábkarských rodín ako Stražanovci, Anderleovci a Dušovci. V správe múzea je Pamätná izba Pavla Tonkoviča v neďalekých Vansovej Lomnička Podkoniciach.

V Pamätnom dome Jozefa Gregora Tajovského v Tajove je expozícia zameraná nielen na osobnosť Jozefa Gregora Tajovského, ale aj na Hanu Gregorovú a Jozefa Murgaša. K cyklickým podujatiam, na ktorých Literárne a hudobné múzeum participuje a ktoré aj organizačne koordinuje, patria najmä: festival Literárna Banská Bystrica, Burza literárnych talentov, súťaž v interpretácii poézie a prózy žiakov základných a stredných škôl – Kováčova Bystrica. V spolupráci s Úniou žien Slovenska sa každoročne koná festival umeleckého prednesu (v roku 2011 sa uskutočnil už 44 ročník). Pravidelne sa múzeum zapája do aktivít Medzinárodného dňa múzeí, medzinárodného projektu Noc múzeí a galérií. Ročne sa v múzeu uskutoční okolo 110 podujatí, na ktorých sa zúčastní približne 4. 500 návštevníkov. Múzeum sa dlhodobo zameriava na skupiny znevýhodnených návštevníkov v spolupráci s Akadémiou umení v Banskej Bystrici. Krstnými otcami sa stali pedagógovia a vynikajúci herci: Juraj Sarvaš a Jan Přeučil. V centre Banskej Bystrice tak vznikol priestor na divadelnú tvorbu, kde sa ročne odpremiéruje tucet monodram, ktoré pripravujú študenti Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Ide najmä o osobnosti, ktoré si zvlášť vážili činnosť LHM – literáti Mikuláš Kováč, Štefan Žáry, Ján Števček, Ladislav Ballek, Klára Jarunková, Peter Karvaš, Zlata Solivajsová, Ladislav Ťažký. Múzeum často navštevovali aj hudobníci Ján Cikker, Andrej Očenáš, Tibor Andrašovan, Svetozár Stračina, Pavol Tonkovič, Zdenko Mikula a iní. Predmety charakterizujúce ich činnosť, ktoré múzeu darovali, sú dnes neoddeliteľnou súčasťou zbierkového fondu.

Pravidelne sa konajú tvorivé dielne, kde pracujú deti i mládež pod dohľadom špeciálneho pedagóga. Pracovníci múzea realizujú prednášky, besedy, vyučovacie hodiny v múzeu, vlastivedné exkurzie, klubové podujatia, koncerty, organizujú odborné semináre a vedecké konferencie. Pri LHM aktívne pracuje aj literárny klub LITERA 2.

Správa o plnení zásad informačného systému (ZIS) Mesta Banská Bystrica

Zásady Informačného systému (ZIS) z roku 2004 boli prepracované a schválené uznesením MsZ č. 319/2011 dňa 13. decembra 2011. Aktuálne vymedzujú efektívne a racionálne formy komunikácie medzi obyvateľmi mesta a mestskou samosprávou s využitím vhodných informačných prostriedkov a nástrojov pri zachovaní princípov hospodárnosti a efektívnosti rozširovaných informácií. Definujú základné a doplnkové informačné prostriedky mesta, upravujú rozsah, obsah a periodicitu povinne

zverejňovaných informácií, určujú základné princípy zverejňovania informácií v členení podľa jednotlivých informačných prostriedkov. Členenie na základné a doplnkové informačné prostriedky zohľadňuje ich celkový význam v informačnom systéme. Základné informačné prostriedky, zabezpečujú prenos informácií od orgánov mesta k jeho obyvateľom, organizáciám a inštitúciám. Patrí sem internetová stránka mesta, elektronická úradná tabuľa mesta, úradná tabuľa mesta a informačné tabule mesta. Medzi doplnkové informačné prostriedky patrí mestské tlačové periodikum regionálna televízia, letáky a bulletin, plagáty, pútače, transparenty, internetové terminály a SMS správy. O rozsahu využívania doplnkových informačných prostriedkov rozhoduje primátor mesta po dohode s prednostom mestského úradu s prihliadnutím na reálny záujem verejnosti ako aj na ich aktuálnosť, efektívnosť a hospodárnosť

Internetová stránka Mesta Webhosting pre internetovú stránku mesta zabezpečuje firma WEBYGROUP s.r.o., správu stránky zabezpečuje oddelenie informatiky MsÚ. Na obsahu internetovej stránky sa podieľajú jednotlivé organizačné útvary MsÚ, PR-KP a organizácie Mesta. V prvom rade plní stránka úlohu sprostredkovateľa povinne zverejňovaných informácií podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákona č. 211/2000 Z.z., o slobodnom prístupe k informáciám a informácie v zmysle platných ZISM. Stránka poskytuje aktuálne informácie o kultúrnych a športových akciách, konaných v meste, aktuálne oznamy mestského úradu, konania v zmysle

stavebného zákona, informácie o sociálnych službách, informácie z oblasti životného prostredia, mestskej polície, zoznamy školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta a kultúrnych inštitúcií nachádzajúcich sa na území Mesta. Na stránke sú zverejnené aj on-line verzie Radničných novín a vydania bystrického Permonu. Voľne prístupné zo stránky mesta sú aj publikácie „Moja Banská Bystrica“ , „Pamätníky a Pamätné tabule v meste Banská Bystrica“ a „Znovuobjavené Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica“. Obsah stránky sa neustále rozvíja. Na stránke sú zverejnené aj investičné príležitosti a možnosti investovania v meste Banská Bystrica v piatich svetových jazykoch. Prezentáciu mesta zabezpečuje fotogaléria a informácie o histórii a súčasnosti. Samostatne je vytvorená aj sekcia na prezentáciu Radnice mesta. Internetová stránka mesta je vytvorená tiež v anglickej jazykovej mutácii. Zverejňované sú zámery územného rozvoja mesta, evidencia stavebných povolení a kolaudačných rozhodnutí, daňoví dlžníci mesta a v súčasnosti aj aktuálne informácie o projektoch „Mosty, ktoré spájajú nielen brehy“ a „Sásovská dolina – zelené miesto pre oddych“. Na stránke je možné nájsť termíny zasadnutí orgánov samosprávy a tiež archív videoprenosov zasadnutí mestského zastupiteľstva. V deň konania zasadnutia MsZ je možné sledovať videoprenos naživo. Obojstrannú komunikáciu medzi občanom a mestským úradom zabezpečuje diskusné fórum, ktoré poskytuje odpovede odbornými pracovníkmi mestského úradu obyvateľom mesta na ich otázky. Stránka www.banskabystrica.sk sa pravidelne drží v prvej päťici najnavštevovanejších oficiálnych stránok miest a obcí Slovenska. Internetovú stránku mesta Banská Bystrica navštívilo v roku 2011 celkom 1 910 598 záujemcov. Internetová stránka mesta www.banskabystrica.sk získala v roku 2011 v súťaži ZLATÝ ERB 2. miesto v kategórií Najlepšia stránka miest a mestských častí. Informatívna správa o plnení Zásad informačného systému Mesta Banská Bystrica za rok 2011

Radničné noviny (mestské periodikum) Radničné noviny sú mesačným printovým periodikom mesta Banská Bystrica. Vychádzajú pravidelne v náklade 34 tisíc kusov a majú 16 strán vo formáte A4 . Sú bezplatným informačným prostriedkom s celomestským pokrytím. Distribuujú sa do všetkých schránok banskobystrických domácností. Prinášajú aktuálne informácie o dianí v meste Banská Bystrica. Ich súčasťou sú stabilné rubriky, ktoré informujú o sociálnej pomoci občanom, zahraničných vzťahoch mesta, životnom prostredí, o cestovnom ruchu, o

osobnostiach mesta, o aktivitách škôl, občianskych združení či iných inštitúcií na území mesta. Priestor ponúkajú aj vyjadreniam čitateľov v rubrike "Napísali ste nám." Informačný servis prináša záujemcom bohatú ponuku kultúrnych a športových podujatí v meste. Radničné noviny dávajú priestor zástupcom poslaneckých klubov, ktorí sa prostredníctvom rubriek „Poslaneckej SMSka a „S poslancami na rovinu“ vyjadrujú k aktuálnym témam. Tlač mestských novín zabezpečuje spoločnosť PRESS GROUP s. r. o, Rudlovská cesta 53, Banská Bystrica. Zmluvná cena za tlač jedného čísla je s DPH 4 522,29 € . Distribúciu mestského periodika zabezpečuje spoločnosť I.D. marketing, s.r.o. Zmluvná cena za distribúciu jedného vydania RN predstavuje 534,14 € vrátane DPH. Pre rok 2011 bola na vydávanie mestských novín v rozpočte vyčlenená čiastka 63 500 eur.

Regionálna televízia

Mesto Banská Bystrica malo v roku 2011 uzavretú zmluvu o výrobe a vysielaní informácií s televíziou TV Hronka, predtým AZTV. Televízia Hronka ako programová služba spoločnosti Hronka Production s. r.o. , vysielala na základe pridelennej licencie Radou pre vysielanie a retransmisiu v štandarde digitálneho príjmu DVB-T,DVB-S,DVB-C a DVB-H. Celkový finančný rozpočet na tento kanál bol pre rok 2011 plánovaný vo výške 33 tis. Eur za 70 minút vysielacieho času v premiére mesačne.

Elektronická úradná tabuľa i GIS portál

Súčasťou oficiálnej stránky Mesta je elektronická úradná tabuľa i GIS portál. Už piaty rok má mesto Banská Bystrica v činnosti komplexný geografický informačný portál (WebGIS Portál), ktorý poskytuje platné územnoplánovacie informácie obyvateľom mesta z akéhokoľvek miesta s pripojením na internet. Informácie o územnom pláne sú dostupné originálne v rámci Slovenska cez tento portál. Má viacero obsahových modulov. Od svojho spustenia si Banskobystrický WebGIS Portál vyslúžil dve ocenenia: ocenenie „ZLATÝ ERB“ – najlepšia elektronická služba samospráv poskytovaná Ústredným portálom verejnej správy v roku 2007 a ocenenie „GEOAPLIKÁCIA ROKA“ – 2. miesto v kategórii moderná verejná správa, na medzinárodnom kongrese ITAPA 2008. Od spustenia na ňom prebehlo množstvo modifikácií a doplnkov, aby vo svojej súčasnej podobe spĺňal aj požiadavky náročného návštevníka. K dnešnému dňu dosiahol počet návštev internetového

WebGIS portálu číslo 86 394. Vyčlenené finančné zdroje sa využívajú na zabezpečenie pravidelných aktualizácií obsahu, dopĺňanie nových prvkov a skvalitňovanie funkčnosti prostredia. Pre riešenie súladu legislatívy a rozvoja WebGIS portálu bude nutné riešiť obstarávanie zákazky na uvedený systém. Okrem WebGIS portálu využíva mesto Banská Bystrica aj ďalší geografický informačný systém - Gisplan. V súčasnosti prebieha skúšobná prevádzka nového, modernejšieho geografického informačného systému, ktorý má ambíciu nahradiť ten súčasný. Pre jeho aplikáciu bude potrebné vyčleniť finančné prostriedky na obstaranie zákazky na jeho prevádzkovanie aj s rozvojom modulov. Na elektronickej úradnej tabuli sú zverejňované všetky UPD a UPP obstarávané mestom Banská Bystrica na ich pripomienkovanie. Informatívna správa o plnení Zásad informačného systému Mesta Banská Bystrica za rok 2011 .

Úradná tabuľa Mesta a informačné tabule

16 úradných tabúľ Mesta je umiestnených pred budovou mestského úradu. V súčasnom období má mesto v používaní 34 informačných tabúľ. Informačné tabule využívajú výbory mestských častí a občianske rady na informovanie občanov o daniach vo volebnom obvode. Informačné tabule sú neustále predmetom nežiadúceho záujmu verejnosti, ktorá ich poškodzuje, niektoré z nich sú polepené alebo posprejované sklá. Vzrastá aj arogancia rôznych firiem a spoločností, ktoré lepia plagáty priamo na sklá týchto tabúľ a zakrývajú tak úradný obsah. Základnou funkciou informačných tabúľ okrem zverejňovania povinných informácií v zmysle ZIS je poskytovanie informácií o činnosti výborov mestských častí a občianskych rád.

SMS – správy

K 25. máju 2012 je v SMS Centre evidovaných 390 prihlásených záujemcov, ktorým bolo v období od marca 2010 do mája 2012 prostredníctvom SMS centra odoslaných 63 správ. Po spustení SMS Centra v marci 2010 sa záujemci prihlasovali pravidelne. Prví sa začali prihlasovať ešte vo februári 2010 (69 prihlásených). K 31.12.2010 ich bolo 273. V roku 2011 záujem o prihlasovanie veľmi klesol a k 31.12.2011 bolo spolu prihlásených 328 záujemcov. V roku 2012 po opätovnom zverejnení informácie o

SMS Centre v Radničných novinách č. 5 (ročník VI., máj 2012) záujem začal mierne stúpať. Taktiež bol na vybrané e-mailové adresy v databáze Informačného centra rozposlaný e-mail, zameraný na propagáciu produktu SMS správ. Informácie o SMS Centre sú zverejnené na webovej stránke mesta Banská Bystrica www.banskabystrica.sk, na webovej stránke Informačného centra www.icbb.sk a tiež v priestoroch IC. Prezentujú sa vybrané podujatia, ktoré organizuje mesto Banská Bystrica, tiež informácie o zasadnutí MsZ (posielajú sa informácie, kedy zasadá a pod.). Zmluva o poskytovaní služby SMS Centra bola uzavretá so spoločnosťou Orange na dobu neurčitú. Informačné centrum mesta Banská Bystrica zabezpečuje odosielanie e-mailových správ do SMS Centra. Odosielanie správ do SMS Centra je obmedzené na 4, maximálne 6 správ za mesiac.

Prvú zavesenú reťazovú strechu postavili v Bystrici

Je to unikát v Európe, ale aj vo svete, lebo tento typ konštrukcie zavesenej reťazovej strechy bol postavený prvýkrát v roku 1826 práve v Banskej Bystrici.

Podľa vzoru prvých reťazových mostov bola v roku 1826 vybudovaná v Banskej Bystrici ako prvá na svete zavesená železná reťazová strecha nad objektom, v dvore ktorého bol situovaný pivovar. Je tiež jediná svojho druhu, ktorá sa zachovala, uviedla odborná radkyňa Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici Renáta Lieskovská. "Je to unikát v Európe, ale aj vo svete, lebo tento typ konštrukcie zavesenej reťazovej strechy bol postavený prvýkrát v roku 1826 práve v Banskej Bystrici," dodala. Projektantom konštrukcie bol európsky staviteľ Bedřich Schnirch. Systém využívaný pri mostoch aj strechách si dal patentovať. Schnirch začal mosty podľa uvedeného systému stavať už v roku 1824 v Písku. Banskobystrická strecha bola vyrobená z kujného železa. To sa začalo v architektúre používať až koncom 18. storočia. Naši predkovia ju postavili nad objektom meštianskeho domu na vtedajšom Hornom námestí, súčasnom Námestí Štefana Moyzesa. "Konštrukčný systém novej strechy bol odvodený podľa vtedy nového trendu zavesených reťazových mostov. V literatúre sa spomína asi šesť takýchto postavených striech na území Rakúsko-Uhorska, ich autorom bol opäť Schnirch," pokračovala Lieskovská. Koncom 19. storočia začali takéto strechy budovať aj na území Ruska. Známe sú aj z prvej polovice 20. storočia, jedna bola postavená napríklad nad obilným skladoom pri New

Yorku. V súčasnosti sa lanové konštrukcie používajú tiež, napríklad nad veľkými halami, ide však o moderné konštrukcie.

Medzi výhody konštrukcie reťazovej strechy patrí napríklad, že jej nosné prvky sú oproti klasickej drevenej konštrukcii oveľa subtilnejšie. To znamená, že zaberie menej miesta v podkrovnom priestore. Tento systém umožňuje bez ďalších podporných prvkov využitie veľkého priestoru. "Z tohto dôvodu si myslím, že to použili, lebo v tomto objekte bol vo dvore situovaný pivovar a pravdepodobne tento priestor chceli využiť na nejaké skladové účely," konštatovala Lieskovská.

V minulosti sa tiež predpokladalo, že tento materiál je ohňovzdorný, pričom požiare boli dosť časté. Až neskôr sa zistilo, že je to mylná informácia, pretože železo sa už pri 400 stupňoch Celzia stáva nestabilným materiálom a hrozí zrútenie strechy. Takéto strechy si tiež mohol málokto dovoliť, nakoľko železo bolo v tom čase nákladným materiálom.

Z literatúry je známe, že v Banskej Bystrici bola reťazová strecha použitá na dvoch budovách, zachovala sa iba na spomínanej. "Strecha sa musela vopred vyrobiť, a potom sa presne skladala. Čiže tam musela byť dodržaná veľká presnosť a ako skladačka bola poskladaná na mieste," priblížila Lieskovská. Unikátne je, že týmto spôsobom sa dá aj demontovať

Programy a projekty Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici k 31.12.

PROJEKTY:

Projekt EHES European Health Examination Survey (Zisťovanie zdravia Európanov)

Projekt Follow-up Nadväzujúca štúdia nádorových ochorení pľúc a hornej časti tráviaceho a dýchacieho systému u pacientov Stredoeurópskej multicentrickej štúdie typu prípad-kontrola

Projekt ESNAP Epidemiologická štúdia nádorov pankreasu

Projekt ESNAP Epidemiologická štúdia nádorov pankreasu

Projekt ESPAD Európsky školský prieskum o alkohole a iných drogách

Projekt PHIME Public Health impact of long-term, low level mixed element exposure in susceptible population strata

Pracovné podmienky ako determinanty rodovej nerovnosti práce Projekt realizovaný v rámci Iniciatívy Spoločenstva EQUAL a spolufinancovaný Európsku úniou

Monitoring activities in humans, using biomarkers, that focus on an environmental exposure, diseases and/or disorders and genetic susceptibility

Vplyv zápachajúcich sírnych zlúčenín vznikajúcich pri výrobe celulózy na zdravotný stav pracovníkov celulóžky a obyvateľov mesta Ružomberok a blízkeho okolia

ZDRAVÉ PRACOVISKÁ

ZDRAVÉ DETI V ZDRAVÝCH RODINÁCH Primárna prevencia aterosklerózy v detskom veku, ktorá vychádza z reálneho zistenia vysokej úmrtnosti na srdcovo - cievne ochorenia v populácii na Slovensku, s určitou variabilitou v jednotlivých krajoch SR

INCO COPERNICUS A. Zamestnanie, životné prostredie a rakovina pľúc
B. Stredoeurópska štúdia vzťahu životného prostredia, vírusov a rakoviny ústnej dutiny a hrtana

Projekt ASHRAM (Arsenic Health Risk Assessment and Molecular Epidemiology)

CINDI program Countrywide Integrated Non-communicable Disease Intervention Programme Celonárodný integrovaný program intervencie proti neinfekčným chorobám

CESAR II Stredoeurópska štúdia o vplyve znečisteného ovzdušia na respiračné zdravie detí

Rozvoj informačného centra o životnom prostredí v SR Implementácia geografických informačných systémov

Analýza zdravotného rizika zo životného prostredia Aplikácia hodnotenia údajov v Slovenskej republike

Dňa 11. 9. 2012 bola Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“) zaslaná Rýchlym výstražným systémom pre potraviny a krmivá (RASFF) informácia NEWS č. 12-684 „Metanol v čapovaných liehovinách (vodka a rum)

neznámeho pôvodu“, z ktorej vyplýva, že v Českej republike boli v tejto súvislosti zaznamenané 3 úmrtia a 5 prípadov vážneho poškodenia zdravia konzumentov, pričom sa jedná o konzumáciu neoznačených čapovaných likérov (vodka a rum), ktoré sú dodávané do obchodov vo veľkom, v neoznačených plastových bareloch. Predmetný alkohol sa predáva v malých obchodoch v regióne okolo Ostravy (najmä Havířov), pôvod alkoholu sa zatiaľ nepodarilo zistiť, šetrenia stále prebiehajú.

V nadväznosti na obdržanú informáciu RASFF, ÚVZ SR požiadal regionálne úrady so sídlom v Čadci, Žiline, Považskej Bystrici, Trenčíne a v Senici o vykonanie kontrol v zariadeniach spoločného stravovania, ako sú najmä krčmy, pohostinstvá a stánky s rýchlym občerstvením, ktoré sa nachádzajú v pohraničnej oblasti inkriminovaného regiónu Českej republiky.

Vzhľadom na to, že podľa súčasných potvrdených informácií sa zvýšil počet úmrtí a prípadov vážneho poškodenia zdravia konzumentov v Českej republike, ÚVZ SR ako orgán, ktorý podľa § 5 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov riadi, kontroluje a koordinuje výkon štátnej správy uskutočňovaný regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, vydáva nasledovné mimoriadne opatrenie v rámci aplikovania princípu predbežnej opatrnosti:

Je potrebné s okamžitou platnosťou na celom území Slovenskej republiky až do odvolania venovať mimoriadnu pozornosť kontrole v zariadeniach spoločného stravovania, ako sú najmä krčmy, hostince, puby, pohostinstvá a stánky s rýchlym občerstvením (aj počas konania hromadných podujatí).

Kontroly je potrebné zamerať na výsledovateľnosť a označovanie ponúkaných alkoholických nápojov (liehoviny, najmä vodka a rum), potrebné je skontrolovať samotné balenie (či sa jedná o malospotrebiteľské, príp. veľkospotrebiteľské balenia, balenie v sklenených, príp. plastových fľašiach), skontrolovať označenie - etikety, zamerať sa najmä na pôvod alkoholu (dodacie listy).

Platná legislatíva pre označovanie liehovín: vyhláška č. 127/2012 MP a RV SR z 29. marca 2012 o označovaní potravín, výnos MP SR a MZ SR z 15. apríla 2004 č. 1010/2004-100, ktorým sa vydáva hlava PK SR upravujúca lieh a liehoviny (výnos stratil účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o prístupí Slovenskej republiky k Európskej únii (1. mája 2004), okrem § 8 ods. 16 až 21, nariadenie Rady

(EHS) č. 1576/89 a Nariadenie Rady (EHS) č. 1014/90 o kvalitatívnych štandardoch liehu a ochrane jeho pôvodu a zemepisného označovania v znení posledných úprav č. 3280/1992,3378/1994,90/C1/07.

V označení balených liehovín musia byť uvedené tieto údaje:

- a) názov, pod ktorým sa potravina uvádza na trh,
- b) meno alebo obchodné meno a adresa výrobcu, baliarne alebo predávajúceho, ktorý má sídlo v členskom štáte Európskej únie,
- c) množstvo potraviny bez obalu,
- d) dátum minimálnej trvanlivosti,
- e) identifikácia dávky,
- f) údaj o pôvode alebo mieste pôvodu, ak by neuvedenie tejto informácie mohlo uviesť spotrebiteľa do omylu, ak ide o skutočný pôvod alebo miesto pôvodu potraviny,
- g) o osobitnom spôsobe skladovania alebo o požiadavkách na použitie,
- h) o množstve určitých zložiek alebo skupiny zložiek podľa § 9 ods. 8 a § 10 ods. 6 vyhlášky č. 127/2012 MP a RV SR o označovaní potravín,
- i) o skutočnom množstve alkoholu vyjadrenom v objemových percentách, ak ide o nápoje s množstvom alkoholu viac ako 1,2 % obj..

V označení liehoviny sa nemusí uvádzať jej zloženie. V označení zložiek liehoviny sa nemusí uvádzať voda ako jej zložka. V označení liehoviny sa musí uvádzať skutočná objemová koncentrácia etanolu.

Označovanie spotrebiteľského balenia liehu kontrolnou známkou upravuje § 10 zákona o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Spotrebiteľským balením liehu (ďalej len „spotrebiteľské balenie“) sa na účely tohto zákona rozumie uzavretý spotrebiteľský obal naplnený liehom určeným na priamu ľudskú spotrebu. Kontrolná známka sa nalepí na spotrebiteľské balenie cez miesto určené na otvorenie tak, aby pri otvorení spotrebiteľského balenia bola kontrolná známka pretrhnutá. Kontrolná známka sa nesmie dať odlepiť bez jej pretrhnutia alebo iného viditeľného poškodenia. Ak sa miesto na otvorenie

spotrebiteľského balenia prekrýva priehľadnou ochrannou fóliou, kontrolná známka musí byť nalepená pod touto fóliou. Predaj neoznačeného spotrebiteľského balenia na daňovom území je zakázaný.

V prípade podozrenia na predaj „nelegálneho alkoholu“ je potrebné postupovať podľa § 19 ods. 5 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z. z.“) - zákaz umiestnenia na trh v Slovenskej republike, ako aj zabezpečenie stiahnutia uvedeného výrobku z predaja v zmysle § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 152/1995 Z. z. na základe zistených skutočností. Zároveň je potrebné tieto informácie ihneď postúpiť miestne príslušnej colnej správe a ihneď informovať aj ÚVZ SR.

V prípade konania hromadných podujatí odporúčame koordinovať výkon úradnej kontroly s miestne príslušným orgánom veterinárnej a potravinovej správy.

Kontroly musia byť dôsledne vykonané a v prípade zistenia nedostatkov uplatnené represívne opatrenia v zmysle zákona č. 152/1995 Z. z..

prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH, hlavný hygienik Slovenskej republiky – zastupujúci

RÚVZ sa podieľala na unikátnej štúdii žiarskych gymnazistov

Odbor podpory zdravia (OPZ) Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Banskej Bystrici sa v roku 2012 aktívne - metodicky, ale v rámci pokračovania tejto študentskej vedeckej odbornej práce aj konkrétnymi meraniami fyziologických parametrov, podieľa na unikátnom projekte študentov Gymnázia Milana Rúfusa v Žiari nad Hronom pod názvom Doba Jedová. Jeho iniciátormi v rámci stredoškolskej odbornej činnosti v odbore medicína, sú dvaja študenti tretieho ročníka Martin Krč a Mária Krčmáriková, ktorí si stanovili za cieľ zmapovať životný štýl dnešnej stredoškolskej mládeže a analyzovať, ako vplýva na ich zdravie a vývoj. „V praktickej činnosti zbierania informácií sme využili vlastné 29-otázkové anonymné anamnestické dotazníky pre 102 študentov vo veku 15-18 rokov. Otázky boli zamerané na hlavné rizikové faktory ako fajčenie, telesnú nečinnosť, chronické sledovanie televízie, nedostatok spánku, stresové zaťaženie, či nedostatočnú výživu. Praktická časť projektu, pozostávala z merania funkčných hodnôt s odbornou pomocou MUDr. Ziny Košťanovej z RÚVZ Žiar nad Hronom. Išlo opäť o vzorku iných 102 študentov v spomínanom veku. Náš projekt sme už prezentovali na viacerých

národných fórach - Kongres mladých bádateľov prírodovedcov, Festival vedy a techniky, krajskom kole biologickej olympiády a na prednáškach pre študentov, či dokonca odborníkom na výživu v poľských Sosnowciach. Výsledky však chceme prezentovať aj na ďalších podujatiach, ako na Prírodovedeckom kongrese v českom Olomouci, akciách Expogym, Eurocontest, a ak sa podarí zohnať financie tak aj na Expo Science Europe (ESE) 2012 v Rusku. Výsledky, ktoré sme získali sú naozaj pozoruhodné a varovné, preto sme sa rozhodli naďalej monitorovať zdravotný stav mladých ľudí aj s pomocou odborníkov z OPZ banskobystričského RÚVZ,“ uviedol jeden zo spoluautorov projektu študent Martin Krč. Dodal, že ich cieľom je porovnávať získané poznatky s rovnakou vekovou kategóriou v iných krajoch či štátoch a tým skompletizovať ďalšie výsledky a analýzy, ktoré budú slúžiť profesorom nielen ako pomôcky na vyučovaní, ale aj pre študentov ako varovný prst potvrdzujúci výrok Doba Jedová. V rámci zhodnotenia práce sa v blízkej budúcnosti chystajú vypracovať sériu prezentácií. V jednej časti, budú všetky výsledky, fakty, videá, fotografie slúžiace ako varovný prst nad celou situáciou. Druhá časť bude obsahovať jednoduché odporúčenia, vedúce k nožnej úprave životného štýlu a následnému zlepšeniu zdravotného stavu dnešnej mladej generácie. „Je to pozoruhodný čin mladých ľudí, ktorí chcú upozorniť na základe analýzy fyziologických meraní, ako aj analýzy odpovedí v dotazníkoch od svojich spolužiakov, že ľudia sú zodpovední za svoje zdravie a že ich životný štýl - fajčenie, nedostatok pohybu, nesprávna výživa, neprimeraný čas pred televízorom, či počítačom, môže výrazne ovplyvniť ich zdravotný stav v blízkej, či vzdialenejšej budúcnosti. Preto sa budeme antropometrickými meraniami, ako aj meraniami tlaku krvi, cholesterolu, trigliceridov a cukrov, podieľať na tomto zaujímavom projekte,“ konštatovala Mgr. Tatiana Zvalová z OPZ banskobystričského RÚVZ. Dodala, že sa odborníci z tohto pracoviska stotožňujú s cieľom, ktorý si stanovili študenti, a to poukázať na kritickú situáciu v životnom štýle mládeže, na dôležitosť zdravého životného štýlu a veľkosť jeho vplyvu na kvalitu fyziologického vývoja a budúceho života mladej generácie. „V rozšírení informovanosti širokej verejnosti o danom probléme vidíme rovnako ako autori projektu, predovšetkým dôvod na podnietenie k osobnému prehodnoteniu vlastného životného štýlu a k zamysleniu sa nad jeho spojitosťou so svojím zdravím,“ dodáva na záver Mgr. Zvalová. V rámci výskumnej časti tejto práce, na základe ktorej budú pokračovať vo výskume a analýzach v spolupráci s odborníkmi RÚVZ B. Bystrica, získali autori zaujímavé výsledky práve vďaka dotazníkom, zaradených do výskumu.

Ukázalo, že 39 zo 48 študentov s nedostatočným pohybom má problémy s chrbticou a 10 študentov trpí hypertenziou. Siedmi udávajú obezitu. Viac ako 40 študentov uvádza 1-6 hodinovú pohybovú aktivitu do týždňa, pričom 45 študentov sa nevenuje žiadnej pohybovej aktivite. Dotazník tiež poukázal, že 73,5% z našich študentov je stresovo zaťažených, z toho 16% študentov tieto záťaže nezvláda. Ďalej napríklad, ale aj na fakt, že napriek priemernej dobe spánku študentov (7 hodín 58 minút) až 79% študentov trpí častými návalmi únavy počas dňa. Prekvapivé je aj zistenie, že 78 zo 102 študentov je fajčiarov (z toho 32 aktívnych), 53% z aktívnych fajčiarov pociťovali zdravotné problémy súvisiace s fajčením. Prepočtom napríklad zistili, že týchto 32 študentov „vyfajčí“ za rok presne 7684,2€. Ďalšou zaujímavou informáciou bolo, že jeden študent priemerne pozerá TV a používa PC 6 hodín denne, čo je v prepočte 100 dní v roku nepretržite na jedného študenta. Pritom až 47 študentov sa sťažuje na očné zdravotné problémy ako napr. pálenie, pichanie alebo slzenie v očiach počas dňa. V rámci nášho výskumu zistili, že 46 zo 120 študentov sa zdravo stravuje a 71 zo 120 študentov má pravidelný prísun stravy. Ďalej sme zistili, že študent priemerne vypije počas dňa 2,01 l tekutín nepočítajúc polievku a že 91% študentov preferuje varenú stravu. Pozitívne možno hodnotiť aj fakt, že až 68% študentov nevynecháva raňajky. Výsledky jednotlivých meraní preukázali, že až 94% z meraných malo normálnu hodnotu cholesterolu v krvi a mierne zvýšená hladina triacycerolov bola zistená u 15% z meraných. Prekvapivé bolo však zistenie, že u vyše 25% meraných dobrovoľníkov bola zistená hypertenzia I. a II. stupňa, a teda o 60% väčšie riziko vzniku KV ochorení. Mária Tolnayová, hovorkyňa RÚVZ B.Bystrica

VI. medzinárodná konferencia : Nová technika a služby v telekomunikáciách SR a ČR 2012

Slovenská elektrotechnická spoločnosť, člen ZSVTS a Česká vědeckotechnická společnost spojů, člen ČSVTS v spolupráci s Výskumným ústavom spojov, n. o., zorganizovali šiesty ročník medzinárodnej konferencie „Nová technika a služby v telekomunikáciách SR a ČR – NoTeS`12“. 4.5.2012, Banská Bystrica, VÚS

Podujatie organizačne zastrešovala Pobočka SES pri VÚS. Konferencia bola určená odbornej verejnosti, poskytovateľom a užívateľom elektronických komunikačných služieb, zástupcom podnikateľskej aj verejnej sféry pôsobiacim na trhu

elektronických komunikácií a ďalším záujemcom o trendy v oblasti elektronických komunikácií.

Terminologické fórum 2012

Slovenská elektrotechnická spoločnosť, Zväz slovenských vedecko-technických spoločností a Výskumný ústav spojov, n. o. pripravili Terminologické fórum 2012. Fórum sa uskutočnilo vo Výskumnom ústave spojov, n. o. dňa 6.11.2012 v Banskej Bystrici. Terminologické fórum je platforma odborníkov z oblasti prevádzky pevných a mobilných komunikačných sietí, poskytovateľov elektronických komunikačných služieb, vedecko-výskumných pracovísk príbuzných odborov, prekladateľov úradných dokumentov EÚ, v rámci ktorej sa prerokujú a posudzujú pripomienky k aktuálnym otázkam terminológie elektronických komunikácií. Výsledky tohtoročného Terminologického fóra 2012 sa premietli do rezortnej pomôcky, ktorá pod názvom Anglicko - slovenský a slovensko-anglický výkladový terminologický slovník elektronických komunikácií je prístupná verejnosti. Pomôcka je určená prekladateľom a tlmočníkom v EK a EP, členom Slovenskej spoločnosti prekladateľov odbornej literatúry, zástupcom ďalších inštitúcií na Slovensku pripojených k Slovenskej terminologickej sieti a všetkým autorom odborných publikácií a článkov.

Prednáška na tému Vlastné webové sídlo zdarma

Pobočka Slovenskej energetickej spoločnosti SES pripravila prezentáciu Ing. Takácsa na tému ako vytvoriť vlastné webové sídlo bez potreby platby za jeho hostovanie. Prednáška sa uskutočnila vo Výskumnom ústave spojov, n. o. v Banskej Bystrici. VÚS v zasadačke na prízemí 5.11.2012 o 13.00 h.

Z obsahu:

Cloud a vlastné webové sídlo.

Základné predpoklady na vytvorenie sídla.

Demonštrácia vytvorenia vlastného sídla použitím cloudu.

Ukážka základných činností.

Prednáška je určená pre záujemcov o poznatky v oblasti nových trendov v informačno-komunikačných technológiách. Nevyžadujú sa žiadne osobitné znalosti programovania.

Prednáška na tému : Text, tabuľky a prezentácia v cloude

Pobočka Slovenskej energetickej spoločnosti - SES pripravila prezentáciu Ing. Takácsa na tému ako tvoriť texty, tabuľky a prezentácie bez potreby mať na počítači napr. MS office a s možnosťou pracovať s vlastnými dokumentmi z ľubovoľného miesta, kde je pripojenie na internet. Prednáška sa uskutočnila vo VÚS 27.11.2012.

Z obsahu:

Práca s dokumentmi v cloude

Základné predpoklady

Demonštrácia vytvárania dokumentov typu Microsoft Office pomocou cloudu

Prednáška bola určená pre záujemcov o poznatky v oblasti nových trendov v informačno-komunikačných technológiách. Nevyžadujú sa žiadne osobitné znalosti programovania.

V. KULTÚRA A UMENIE

Kultúra je vývesným štítom každého mesta. Umenie a umelci vytvárajú hodnoty, ktoré dávajú mestu originalitu, stopu a nenapodobiteľnú pečať. V Banskej Bystrici pôsobia skladatelia, spisovatelia, dramaturgovia, dirigenti, výtvarní umelci, architekti, hudobníci, speváci, herci, folkloristi, spevácke zbory, jazzové telesá, avantgardné hudobné telesá. Rozhlas a televízia, novinári publicisti, tvoriví pracovníci, umeleckí pedagógovia. Jubilujúci vyše polstoročný Park kultúry a oddychu spoluvytváral zázemie kultúrneho a umeleckého milieu mesta. Bohatá ponuka kultúrnych aktivít je pre mesto Banská Bystrica jednou z priorít. Banská Bystrica má divadlá, umelcov, umelecké školstvo, ateliéry architektov, stálu opernú scénu, sieť múzeí a galérií, folklórne telesá. Rok 2012 sa niesol v znamení úspornosti a šetrenia v oblasti financií a nákladov. Mesto Banská Bystrica poskytlo podporu a prostredníctvom Komisie MsZ pre kultúru a informatiku týmto subjektom :

V oblasti kultúry malo Mesto v priamej správe : Informačné centrum (IC), Park kultúry a oddychu (PKO), Odbor propagácie mesta - Oddelenie kultúry , Bystrický PERMON revue, Banskobystrické radničné noviny, Kronika mesta. Webová stránka www.banskabystrica.sk

Vytváranie databázy umelcov mesta Banská Bystrica

Mesto Banská Bystrica v roku 2012 vyslalo ponuku na zaradenie do databázy umelcov a umeleckých telies mesta Banská Bystrica všetkým relevantným osobnostiam a súborom. Cieľom bolo vytvoriť čo najpodrobnejšiu databázu kultúrneho milieu mesta. Ambíciou mesta Banská Bystrica je prispievať k neustálemu zlepšovaniu podmienok pre rozvoj aktivít všetkých subjektov, ktoré sa podieľajú na realizácii kultúry v meste a majú záujem o spoluprácu. Snahou samosprávy je podporiť kultúrne aktivity, zviditeľniť umelecké osobnosti a kolektívy Banskej Bystrice mesta, pôsobiace v oblasti hudby, divadla, tanca, výtvarného umenia a všetkých ostatných žánrov umenia. Mesto má záujem prezentovať umelecké telesá a jednotlivcov počas návštev partnerských miest, propagovať domácich umelcov v zahraničí vytváraním partnerstiev a výmenných pobytov.

Zaslanie údajov potrebných k zaradeniu do Databázy umelcov mesta Banská Bystrica :

Oblasť umenia, špecifikácia umeleckej činnosti

Názov súboru, meno a priezvisko umelca – jednotlivca

Adresa, tel. kontakt, mail, (web stránka) Pozn. (napr. bližšie údaje o činnosti, umelcovi, úspechy, zameranie, registrácia v autorskom, umeleckom zväze, združení, predstava spolupráce a pod.)

Publikácia o 80 pamätihodnostiach mesta

Cieľom projektu vydania publikácie bolo podporiť u Banskobystričanov vnímanie prostredia v ktorom žijú, vzbudiť v nich zvedavosť a chuť dozvedieť sa o svojom meste viac vytvorením publikácie. Nová publikácia popisuje veci ako Zvonica, torzo komína, Poštový úrad, tabuľka Provereno min net i informácie o maliarovi Dominikovi Skuteckom a prozaikovi Pavlovi Hruzovi. Dovedna 80 pamätihodností rozdelených do deviatich kapitol opisuje nová publikácia, ktorú vydáva mesto Banská Bystrica. Projekt je spolufinancovaný z dotácie Ministerstva kultúry SR na ochranu, obnovu a rozvoj kultúrneho dedičstva. Médiám to uviedla 6.11.2012 hovorkyňa primátora Monika Pastuchová. "Knižnou novinkou chceme osloviť nielen banskobystrických žiakov, ale aj ich rodičov, turistov a návštevníkov mesta. Cieľom projektu je vytvoriť publikáciu, ktorá podporí u Banskobystričanov vnímanie prostredia v ktorom žijú, vzbudí v nich zvedavosť a chuť dozvedieť sa o svojom meste viac, podporí v nich prirodzený lokálpatriotizmus," hovorí primátor Peter Gogola. Návštevníci nájdu podľa neho v publikácii všetko dôležité o Bystrici tak, ako ju formovali dejinné udalosti i významné osobnosti. Zoznam 80 vyhlásených pamätihodností Banskej Bystrice je otvorený dokument. Publikácia Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica 1. bude popisovať prvú etapu hmotných i nehmotných pamätihodností, ktoré boli uznesením mestského zastupiteľstva vyhlásené v roku 2011. Stostranovú plnofarebnú knihu, ktorá vyjde v náklade 1000 kusov, by mali čitatelia dostať do rúk koncom novembra. K dispozícii ju budú mať všetky banskobystrické základné školy a záujemcovia ju nájdu na pulloch Informačného centra mesta Banská Bystrica. Súčasťou vydania bude aj DVD nosič a mesto plánuje v budúcnosti pripraviť aj jazykové mutácie diela. Evidencia pamätihodností mesta bola tvorená v súlade so zákonom 49/2002 Z. z. o

ochrane pamiatkového fondu a schválená Komisiou pre pamätihodnosti mesta. Súpis pamätihodností je pre jeho históriu podľa hovorkyne obohatením. Ambíciou vydavateľa je zviditeľniť zozbierané a zdokumentované bohatstvo pre obyvateľov i domácich a zahraničných návštevníkov. Publikáciu tvorí opis urbanistických, industriálnych celkov, prírodného priestoru, technických pamiatok, architektúry, pamätných tabúľ, sôch, búst, udalostí a osobností spolu 80 jednotiek s fotografiami, zaujímavými informáciami a orientačnou mapkou. "V snahe uchovávať, zabezpečovať ochranu a starostlivosť, ale aj propagovať a sprístupňovať toto kultúrne dedičstvo, pristúpilo mesto Banská Bystrica k tvorbe Zoznamu pamätihodností mesta. Zoznam pamätihodností je spracovávaný podľa metodickéj inštrukcie Ministerstva kultúry SR a Pamiatkového úradu SR. Tvoria ho pamätihodnosti navrhnuté členmi Komisie pre pamätihodnosti mesta, odbornými inštitúciami, spoločenskými organizáciami i jednotlivcami," informovala koordinátorka projektu Jana Pelikánová z Mestského úradu v Banskej Bystrici. Zoznam tvoria pamätihodnosti vo vlastníctve mesta, štátu, právnických i súkromných osôb a spoločností. Špecifikom zoznamu registra pamätihodností je jeho otvorenosť pre neustále dopĺňanie a iné zmeny na základe nových odborných poznatkov a štúdií. Zoznam tvoria pamätihodnosti vo vlastníctve mesta, štátu, právnických i súkromných osôb a spoločností. Špecifikom zoznamu – registra pamätihodností je jeho otvorenosť pre neustále dopĺňanie a iné zmeny na základe nových odborných poznatkov a štúdií. Sme. sk

Zoznam pamätihodností mesta

- Zoznam pamätihodností schválených Uznesením MsZ č. 311/2011 z 12.12.2011

Námet	Popis	Umiestnenie	Zaradenie
Hrobka rodiny Holeschovcov	Hrobka architekta Adolfa Holescha na evanjelickom cintoríne (staviteľ Skuteckého domu)	Evanjelický cintorín	architektúra
Fontána	Stojí na mieste bývalej drevenej tržnice odstránenej na príkaz kráľa Mateja r. 1481.V 17.storočí kamenársky majster Tomáš Wolf vybudoval vodné jazierko a uprostred osadil mosadznú sochu leva s dieťaťom. Časom postavili na jej mieste fontánu 8 uholníkového tvaru.	Námestie SNP	architektúra
Zvonice	V jednotlivých pôvodne samostatných mestských častiach - historické zvonice z prelomov 19. a 20. storočia..	Podlavice, Skubín, Kremnička, Sásová, Rudlová	architektúra
Regulátor vody	Regulator“ - stavidlo na potoku Bystrica	Lazovná ul.	technická pamiatka- industriálny objekt

Komín	Torzo – bývalá čistiareň.	vo dvore domu v Hornej ul.- prechod k Múzeu SNP	architektúra - industriálny objekt
Stredoslovenská energetika, a.s.	Funkcionalistická administratívna budova od arch. F.E.Bednárika 1939 - 1941.	Švantnerova 9	architektúra
Železničná stanica	Moderná stavba z r.1951 od arch. Jána Štefana.		architektúra
Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb	Moderný pôvodne chirurgický pavilón od arch. Václava Houdeka, z r. 1954.	Cesta k nemocnici 1	architektúra
VŠ ekonomická UMB, Ekonomická fakulta	Prvé št. gymnázium ČSR, veľkorysá stavba v eklektickom romanticko-secesnom štýle od maďarského arch. Gyula Orczy z r. 1914.	Tajovského 10	architektúra
Pobočka – Slovenská sporiteľňa-MPR	Moderný bankový dom od arch. Emila Belluša z r. 1936, na fasáde reliéf podľa návrhu Martina Benku.	Námestie Š. Moysesu 8	architektúra
Pošta/ Stredisko poštovej prevádzky-MPR	Stavba od arch. Ferdinanda Silvana z r. 195, na fasáde reliéf od sochára Ladislava Majerského.	Horná 1	architektúra
ZŠ Š. Moysesu-MPR	Moderná školská stavba od arch. F.E.Bednárika z r. 1939.	Námestie Š.Moyesu 23	architektúra
ZŠ Slobodného slovenského vysielača-MPR	Objekt spĺňal požiadavky meštianskej a obchodnej školy, v 1926 rozšírený smerom k Hornej ul. prístavbou vo funkcionalistickom tvarosloví.	Skuteckého 8	architektúra
SPŠ Stavebná – návrh na zápis NKP	Funkcionalistický školský komplex z r. 1932-34, patril k najmodernejším sojkej doby v Európe, od arch. Otakara Schmidta z Prahy.	Skuteckého 20	architektúra
„stará“ Fončorda	Minulosť tohto sídliska sa spája s fabrickým predmestím nachádzajúcim sa na ceste medzi Huštákom a Radvaňou. Názov mestskej štvrte je odvodený od maďarského slova fonsorda (fonsor = amalgám), ktoré označovalo amalgáčnú hutu zo 16. st. Vznikla v r. 1953 na kopci nad mestskou časťou zvanou Štiavničky.		urbanistický celok
Fortnička	Kvalitný urbanistický koncept architektúry soc. realizmu - obytná štvrť s obč. vybavenosťou.		urbanistický celok
Sídlisko „Prednádražie“	Kvalitný urbanistický koncept architektúry soc. realizmu - obytná štvrť s obč. vybavenosťou, arch. Martin Kusý a Karol Ružek z r. 1954-55.		urbanistický celok
Stadlerovo nábrežie	Urbanistický celok, pomenované po veľkom mecenášovi Banskej Bystrice Teofilovi Šadlerovi (1822 – 1911), ktorý financoval výstavbu tohto nábrežia spolu s mostom na malú stanicu (B. Bystrica – mesto, predtým Svätajánska.		urbanistický celok
Medokýš	Vrt situovaný v severnej časti mesta, asi 100 m vpravo od miestnej komunikácie Rudlová – stará nemocnica v údolí Rudlovského potoka.. Minerálnu vodu s obľubou využívajú Banskobystričania na pitné účely. Okolie vrtu si vyžiada po vybudovaní obchvatu generálnu údržbu.	pod starou nemocnicou	prírodný priestor
Medokýš	Prírodný prameň medzi plážovým kúpaliskom a plavárňou Štiavničky, ľudovo nazývaný Medokýš. Prameň sa nachádza asi 100 m vľavo od Tajovského potoka..Mesto Banská Bystrica v spolupráci s Občianskou cykloiniciatívou a Nadáciou Ekopolis zaistilo úpravu okolia minerálneho prameňa.	na Štiavničkách	prírodný priestor
Urpín	Vyhasnutá sopka pri historickom cetne Banskej Bystrice s nadmorskou výškou 510 m leží na ľavom brehu rieky Hron.Okrem púti na Kalváriu a výletov na Vartovku, poskytoval príležitosť k spoločenským zábavám. Na Urpíne rastú chránené stromy Urpínska alej. Jeho súčasťou je chránené územie Urpínska lesostep. Vrcholový kostolík ako Kaplnku Božieho hrobu s malým nádvorím postavili v r. 1712 – 13 obyvatelia zachránení po morovej epidémii.V súčasnosti sídli v obnovej veži hvezdáreň.		prírodný priestor-kombinované dielo prírody a človeka

Park pod Pamätníkom SNP/ po Daňový úrad	Park pod pamätníkom SNP až po Daňový úrad – obľúbené miesto oddychu, ktoré sa dá spojiť s pripomienkou významných udalostí z histórie. (Od SNP po vznik SR) Okrem pamätníka SNP sa tu nachádza aj pamätník ústave SR a tri lipy a nevyužitý podstavec, ktorý bude možné v budúcnosti využiť.		prírodný priestor-kombinované dielo prírody a človeka
Ľaliovník	Rastie pri vchode do evanjelického cintorína z pravej strany kostola. Druh pochádza z východnej časti USA. Lisy má tulipánového tvaru so štyrmi lalokmi. Sú hladké a lesklé, tmavozelené a na jeseň sa sfarbujú do žltá. Strom vytvára veľké atraktívne, tiež tulipánovité voňavé kvety.	Evanjelický cintorín, Lazovná ul. 42	prírodný priestor
Námet	Popis	Umiestnenie	Zaradenie
Tabuľka - fortifikačný múr	Označenie výšky vody pri povodni r. 1813	Fortifikačný múr – pozdĺž I/66	PT a označenia, sochy a busty
Pamätný kameň J.D. Matejovie	Text : Zachovať lesy potomkom...! V týchto miestach stál dom, v ktorom od roku 1814 býval a v roku 1841 zomrel komorský lesmajster Jozef Dekret matejovie 1774 - 1841. Venujú Lesy SR 23. júl 2004. Odhalenie 2004.	Horná ul.č. 1	PT a označenia, sochy a busty
Tabuľky s nápisom	PROVERENO MIN NET	územie mesta	PT a označenia, sochy a busty
Keramické reliéfy	Reliéfy sa nachádzajú na jednoposchodových domoch na Fončorde, pochádzajú z obdobia budovania socializmu - r. 1951.	Jilemnického, Wolkerova ul.	PT a označenia, sochy a busty
Mohyla – k 1. sv. vojne	Text : 48 čs. neznámych vojínů peší pluk 35 Foligno / 35. ppl. Čs. légií Foligno - založený v Taliansku pod vedením kpt. Julia Aujeského. 27.4. - 10.7.1919 bojoval v zostave 6. čs. streleckej divízie na Slovensku/. Pôvodne vojenský cintorín – Majer.	rázcestie Partizánskej a Stavebnej ul.	PT a označenia, sochy a busty
Pamätná tabula	Osadená pri návšteve arcikniežaťa Franca Karla r.p. 1821 K.A. Zipsera.	Horná Strieborná – brána 21/ v interiéri	PT a označenia, sochy a busty
Socha pápeža Jána Pavla II	Autor : R.Lauro, P. Sulík, odhalenie 2004	Kapitulská ul. č. 21 (pred Diecéznym centrom Jána Pavla II)	PT a označenia, sochy a busty
Súsošie Štefana Moyses a Karola Kuzmányho	Autor : Akad.maliar M. Tomaško, Odhalenie v r.2005 v rámci Dní mesta Banská Bystrica, k 750.výročiu udelenia mestských privilégií, symbolizujúci národnú a ekumenickú jednotu Slovákov.	Námestie Š. Moyses a	PT a označenia, sochy a busty
Námet	Popis	Zaradenie	
Medený Hámor	Postavený pre Thurzovsko-Fugerovskú mediarsku spoločnosť r. 1496, v ktorej sa spracovávala menej kvalitná meď na polotovary a hotový výrobok. V roku 2010 zapísaný ako národná technická pamiatka.		udalosť
Banskobystrický pochod	R. 1789 od Antona Júliusa Hiraya - na počesť príchodu uhorského palatína do Banskej Bystrice zložil Banskobystrický pochod (1798). Partitúra uschovaná v ŠA ako písomná pamiatka.		dielo
Znelka Slobodného slovenského vysielača	Znelka postupne dozrela do tvaru Povstaleckého pochodu, ku ktorému text dodatočne napísal slovenský básnik Milan Ferko. O Cikerovej Znelke sa hovorí, že bola ovplyvnená francúzskou Marseillaisou. Motívy znelky ako stvárnenie boja a prípravy na boj však nachádzame aj v Cikerovej predchádzajúcej tvorbe.		dielo

Vydávanie prvého populárno-náučného periodika na Slovensku "Staré noviny literárneho umění"	Slovenský kultúrny mesačník a prvý literárno-náučný časopis na Slovensku, ktorý vydávala v rokoch 1785-1786 učená spoločnosť Societas Slavica /Prvá slovenská literárna revue založená v Banskej Bystrici roku 1785 Ondrejom Plachým./ Bol dielom osvietenskej spoločnosti Societas Slavica, v ktorej sa angažovali najmä slovenskí absolventi univerzity v Jene. Mal široké tematické zameranie a hoci noviny zanikli roku 1786, majú veľký význam z hľadiska vývoja slovenskej spoločnosti.	udalosť
Banické povstanie 1525-1526	Banické povstanie v rokoch 1525-26 vypuklo v Banskej Bystrici, patrí v slovenských dejinách k najväčším ozbrojeným prejavom sociálnej nespokojnosti na sklonku stredoveku. Na jeseň 1525 vznikol obranný Banický zväz so strediskom v Španej Doline. Koncom februára 1526 ozbrojení baníci vtrhli do Banskej Bystrice, ale ustúpili pred šľachticko-patricijskou presilou.	udalosť
Udelenie mestských privilégií	V roku 1255 udelil uhorský kráľ Belo IV. Banskej Bystrici mestské privilégiá, od toho času sa stala najdôležitejším centrom obchodu v údolí Hrona. Okolie mesta bolo od nepamäti bohaté na vzácne kovy, zlato, striebro, cín a meď. Práve toto bola tá najdôležitejšia príčina, prečo uhorský kráľ Belo IV. niekdajšiu osadu na brehu Hrona povýšil na mesto tým, že jej v roku 1255 udelil mestské privilégiá.	udalosť
Návšteva Jána Pavla II.	Dňa 12. septembra 2003 počas svojej návštevy Slovenska slúžil pápež Ján Pavol II. svätú omšu aj v Banskej Bystrici. Ján Pavol II. omšu celebraval priamo v historickom centre mesta na Námestí SNP, kde ho privítalo zhruba 50 000 veriacich.	udalosť
Michal Königsberger	(okolo 1505 Banská Bystrica), majiteľ baní, mecén. Bol zámožným majiteľom banskobystrických baní, ťažiarom a turzovským faktorom. Stal sa členom mestskej rady, založil pri farskom kostole nový kostol (sv. Kríža), farskému kostolu daroval súsošie Getsemanská záhrada.	osobnosť
Teofil Stadler	(1.3.1823 Bratislava – 21.3.1911 Banská Bystrica), podnikateľ, cirkevný dozorca, kráľovský radca. Bol členom a dozorcem ev. a v. cirkevného zboru v Banskej Bystrici, ako mecén daroval mestu peniaze na prestavbu elementárnych škôl, výstavbu hrnského nábrežia, vybudovanie mosta k železničnej stanici a i., podporoval chudobných.	osobnosť
Ján Bakoss	(31.3.1895 Pukanec – 31.1.1945 Martin, pochovaný v Banskej Bystrici), náboženský spisovateľ, ev. kňaz, zvolenský senior. Ako autor kázni, náboženských úvah, popularizačných článkov prispieval do súdobej tlače, redigoval Evanjelického posla spod Tatier a banskobystrický občasník Naša cirkev. Bol účastníkom protifašistického odboja.	osobnosť
C.O. Moller	Oto Karol Moller (10.1.1670 Bratislava – 16.4.1747 Banská Bystrica), lekár, richtár, organizátor zdravotníctva. Bol mestským lekárom v Banskej Bystrici od roku 1702, majiteľ lekární, zakladateľ súkromnej lekárskej školy v Banskej Bystrici, kde aj vyučoval. Skúmal liečivé pramene a termálne kúpele v stredoslovenskej oblasti. Spolupracoval s Matejom Belom. Bol richtárom mesta a senátorom. Cisár Karol VI. ho povýšil do šľachtického stavu.	osobnosť
K.A. Zipser	Christian Andreas Zipser (25.11.1783 Ráb – 20.2.1864 Banská Bystrica), mineralóg, geológ, pedagóg. Vzdelanie nadobudol v Banskej Bystrici, kde neskôr vyučoval na Vyššej dievčenskej škole, zapájal sa do verejného života mesta. Bol spoluzakladateľom Uhorskej mineralogicko-geologickej a metalurgickej spoločnosti, venoval sa výskumu Nízkych Tatier, publikoval v odborných časopisoch.	osobnosť

Matej Bel	(22.3.1684 Očová – 29.8.1749 Bratislava), polyhistor, pedagóg. Študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici, neskôr tu pôsobil ako rektor, prednášal na súkromnej lekárskej škole K.O. Mollera, bol pastorom špitálskeho kostola sv. Alžbety. Bol to najvýznamnejší uhorský vedec 1. pol. 18. stor., reformátor školského systému, básnik, historik, geograf a tvorca moderného zemepisu Uhorska.	osobnosť
kráľ Belo IV.	Belo IV. bol za kráľa korunovaný už ako 8 ročný. Kým však zasadol na trón, musel prežiť neľahkých 21 rokov. Počas nich zastával postupne funkcie slavonskeho a sedmohradského údelného vojvodu. V roku 1255 udelil mestu Banská Bystrica kráľovské privilégia.	osobnosť
Svetozár Stračina	(3.12.1940 Martina – 26.2.1996 Bratislava), hudobný skladateľ, zberateľ ľudových piesní. Základnú školu navštevoval v Banskej Bystrici, tu absolvoval aj štúdium hry na klavíri a akordeóne na hudobnej škole. Bol autorom veľkého množstva hudobných diel pre folklórne súbory, ako aj filmovej i scénickej hudby.	osobnosť
Dr. Arnold Schönfeld	V rokoch 1906 - 1950 bol rabín židovskej náboženskej obce v Banskej Bystrici. Pôsobil aj ako učiteľ v židovskej škole na Lazovnej ul. Jeden z najstarších rasovo prenasledovaných obyvateľov Banskej Bystrici, obeť fašistického teroru. Je pochovaný na židovskom cintoríne v Banskej Bystrici.	osobnosť
Dominik Skutecký	(14.2.1849 Gajary – 13.3.1921 Banská Bystrica), maliar. V Banskej Bystrici sa usadil r. 1889, postavil si neorenesančný dom v Hornej ulici, venoval sa maľbe portrétov i krajinomaľbe. Vytvoril početné portréty významných osobností mesta, obrazy z prostredia medených hámrov i Banskej Bystrice.	osobnosť
Daniel Petelen	(29.3.1904 Slovenská Ľupča – 26.10.1969 Banská Bystrica), lekár – chirurg, organizátor slovenského zdravotníctva. Študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici. Bol zakladateľom modernej chirurgie v meste, tu pôsobil vyše 30 rokov, bol riaditeľom nemocnice. Počas SNP viedol Povereníctvo zdravotníctva SNR.	osobnosť
Alexander Matuška	(26.2.1910 Vlkánová – 1.4.1975 Bratislava), literárny vedec, kritik, esejista, publicista. Študoval v Banskej Bystrici, neskôr tu vyučoval na učiteľskom ústave. Počas SNP pracoval v tlačovom odbore SNR, spolupracoval so Slobodným slovenským vysielačom. Bol zakladateľskou osobnosťou modernej literárnej kritiky, pracoval v Slovenskej akadémii vied.	osobnosť
Ján Cikker	(29.7.1911 Banská Bystrica – 21.12.1989 Bratislava), hudobný skladateľ, pedagóg. V Banskej Bystrici získal prvé hudobné vzdelanie a neskôr sa zúčastňoval na hudobnom živote mesta. Počas SNP zložil zvučku pre Slobodný slovenský vysielač <i>Povstalecký pochod</i> . Komponoval skladby pre komorné i symfonické telesá, ale predovšetkým opery, s ktorými sa presadil po celej Európe.	osobnosť
Jozef Dekret Matejovíc	(12.7.1774 Čierny Balog – 18.1.1841 Banská Bystrica), lesný hospodár. Pracoval ako poľný, komorský lesmajster a vedúci Lesného úradu v Banskej Bystrici. Bol propagátorom a organizátorom obnovy a ochrany lesov, zakladania lesných škôlok a semenísk. Staral sa o úpravu osadníckych pomerov v oblasti Hrona.	osobnosť
Terézia Vansová	(18.4.1857 Zvolenská Slatina – 10.10.1942 Banská Bystrica), spisovateľka, redaktorka. Bola predstaviteľka prvej generácie realizmu v slovenskej literatúre, publicistka, aktivistka ženského hnutia. Navštevovala súkromnú školu K. Orfanidesa v Banskej Bystrici, od roku 1911 tu aj žila. Zaslúžila sa o založenie rodinnej školy v meste, bola aj zakladateľka a predsedníčka MO Živeny.	osobnosť
Ladislav Hudec	(8.1.1893 Banská Bystrica – 1958 USA), architekt. Učil sa u otca v Banskej Bystrici, kresliť ho učil Dominik Skutecký. Projektovateľ v rôznych stavebných firmách, uznanie si zaslúžil ako architekt v Šanghaji, Švajčiarsku a USA	osobnosť

Jozef Murgaš	17. 2.1864, Tajov - 11.5. 1929 Wilkes Barre, Pensylvánia, USA/ Vynálezca, priekopník bezdrôtovej telekomunikácie, rádiotelegrafie. Jeho najvýznamnejším objavom ale zostáva dosiahnutie bezdrôtového prenosu hovoreného slova pred svedkami, čím sa zapísal do histórie ako vynálezca rádia. Počas prvej svetovej vojny sa angažoval pri vytvorení spoločného štátu Čechov a Slovákov v Československej republike. Zanechal aj niekoľko olejomalieb.	osobnosť
Andrej Sládkovič	(30.3.1820 Krupina – 20.4.1872 Banská Bystrica – Radvaň), básnik, publicista, ev. kňaz. Uznávaný štúrovský básnik, autor básnických skladieb Marína a Detvan. Bol aktívnym účastníkom národného spolkového života, činovníkom Matice slovenskej. Od roku 1856 bol ev. farárom v Radvani. Jeho súborné dielo vyšlo po prvýkrát v Banskej Bystrici r. 1861.	osobnosť
Jozef Gregor Tajovský	(18.10.1874 Tajov – 20.5.1940 Bratislava), spisovateľ, dramatik. V Banskej Bystrici chodil do základnej školy, neskôr učil v Podlaviciach. Svoje detstvo zobrazil v poviedkach a črtách Prvé hodinky, Pekná krádež a i. Patril k zakladajúcim osobnostiam slovenskej dramatickej tvorby, jeho hry často hrávali a dodnes hrajú ochotnícke divadelné súbory v regióne.	osobnosť
Ján Golian	(26.1.1906 Dombóvár, Maďarsko – 1945 Nemecko), generál. Bol účastníkom protifašistického odboja. Ako dôstojník pôsobil v Banskej Bystrici, počas SNP sa stal náčelníkom štábu Veliteľstva pozemného vojska	osobnosť
Karol Kuzmány	(16.11.1806 Brezno – 14.8.1866 Turčianske Teplice), spisovateľ, prekladateľ, cirkevný hodnostár, ev. kňaz. Pôsobil ako kaplán a farár ev. obce v Banskej Bystrici, patentálny superintendant. Tu bol aj literárne, redakčne a osvetovo aktívny, vydával časopis Hronka, v ktorom aj publikoval. V Banskej Bystrici založil opatrovňu, tu sa stal aj predsedom Spolku všeobecnej vzdelanosti. Bol vedúcou osobnosťou literárneho života, autorom a vydavateľom kázní, modlitieb. Pri založení Matice slovenskej sa stal jej prvým podpredsedom.	osobnosť
Štefan Moyses	(24.10.1797 Veselé – 5.7.1869 Žiar nad Hornom), diecézny biskup. Po pôsobení v cirkevných a pedagogických hodnostiach v Uhorsku bol vymenovaný za diecézneho biskupa v Banskej Bystrici roku 1850. Za jeho účinkovania Banská Bystrica zaznamenala výrazný posun v národne orientovanom školstve, pretože sa zaslúžil o vznik slovenského gymnázia v meste. Podporoval snahy o založenie Matice slovenskej a stal sa jej prvým predsedom.	osobnosť
Rudolf Viest	(24.9.1890 Revúca), generál, verejný činiteľ Bol účastníkom I. a 2. zahraničného odboja, do Banskej Bystrice priletel cez Moskvu v októbri 1944, stal sa veliteľom povstaleckej armády po Jánovi Golianovi. Bol kooptovaný za člena SNR.	osobnosť
Ján Botto	(27.1.1829 Vyšný Skálnik – 28.4.1881 Banská Bystrica). Básnik, zememerač. Výrazný predstaviteľ štúrovskej poézie prišiel do Banskej Bystrice v roku 1870, aby tu prežil posledných 10 rokov života. Známy autor Smrti Jánošíkovej sa stal obľúbeným spoločníkom banskobystrickej národne orientovanej spoločnosti, najmä študentov.	osobnosť
Anton Anderle	20. 11.1944, Dolná Lehota – 16.5. 2008 Banská Bystrica. Od roku 1972 samostatne pokračoval v rodinnej marionetovej tradícii. Hrával tradičný repertoár kočovných bábkárov. Zbieral rozličné druhy marionet, dekorácií, opón a rekvizít od slovenských a českých kočovných bábkárov a firiem i bábkové hry. Od roku 1968 zbieral artefakty a študoval históriu bábkového divadla, vytvoril unikátnu zbierku .	osobnosť

Gustáv Kazimír Zechenter Laskomerský	(4.10.1824 Banská Bystrica – 20.8.1908 Kremnica), spisovateľ, lekár, prírodovedec. Študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici, v rokoch 1850-53 bol stoličným lekárom vo svojom rodisku. Výrazne sa podieľal na národnom emancipačnom pohybe v memorandovom a matičnom období. Venoval sa humoristickej próze, prispieval do súdobej tlače. Za vrchol jeho literárnej tvorby je považovaný vlastný životopis Päťdesiat rokov slovenského života, v ktorom zanechal svedectvo doby aj o živote v Banskej Bystrici	osobnosť
Ladislav Sára	(9.2.1913 Podbrezová-Lopej – 19.2.1945 Melk, Rakúsko), učiteľ, účastník protifašistického odboja. Bol učiteľom na Vyššej priemyselnej škole v Banskej Bystrici, podieľal sa na kultúrno-spoločenskom živote mesta ako spolupracovník Mestského divadelného združenia a pracovník rozhlasových krajevých vysielaní. V roku 1944 sa stal prvým hlásateľom Slobodného slovenského vysielača, počas SNP pracoval na Povereníctve SNR pre školstvo a osvetu.	osobnosť
Paľo Bielik	Narodil sa 11. 12. 1910 v Senici (dnes súčasť Banskej Bystrice). Bol herec, filmový režisér, scenárista, zakladateľ slovenskej kinematografie. Hral ochotnícke divadlo v Banskej Bystrici a v úlohe Jánošíka z rovnomennej hry od Jiřího Mahena ho objavil Karel Plicka a odporučil Martinovi Fričovi pre titulnú úlohu filmu Jánošík (r. 1935). Úspech filmu ho priviedol do SND v Bratislave, kde pôsobil v rokoch 1939 - 1942. V r. 1955 dostal titul zaslúžilý umelec a v r. 1968 titul národný umelec. Zomrel 23. apríla 1983 v Bratislave.	osobnosť
Julius Flaché	(7.11.1892 Budapešť -18.9.1967 Banská Bystrica), maliar. V Banskej Bystrici žil od roku 1917, venoval sa najmä portrétnej tvorbe a krajinárstvu s horehronskými motívmi. Namaľoval početné pohľady na Banskú Bystricu a okolie, napr. aj 3-rozmernú kompozíciu dejín mesta pre Národný dom. Pochovaný je na evanjelickom cintoríne v Banskej Bystrici.	osobnosť
Viliam Fuguš Bystrý	(28.2.1875 Banská Bystrica – 11.5.1937 Banská Bystrica), hudobný skladateľ, pedagóg, zbormajster, organista, zberateľ a upravovateľ ľudových piesní. Študoval na gymnáziu v B. Bystrici, tu pôsobil ako učiteľ, profesor hudby na učiteľskom ústave. Oživil hudobný život v meste ako zakladateľ spevokolu, dirigent, interpret, korepetitor. Je autorom prvej slovenskej opery Detvan.	osobnosť
Andrej Škrábik	(13.5.1882 Rajec – 8.1.1950 Banská Bystrica), publicista, pedagóg, cirkevný hodnostár, rímskokatolícky kňaz. V rokoch 1943-1950 bol diecéznym biskupom v Banskej Bystrici, počas SNP ukryl v seminári a biskupskej rezidencii mnoho politických exponentov a zachránil ich pred prenasledovaním. Neskôr bol politicky prenasledovaný. Pochovaný je na katolíckom cintoríne.	osobnosť
Beta Poničanová	vlastným menom Alžbeta Kindernayová (26.9.1908 Predajná – 18.12.1987 Bratislava), herečka. Pôsobila najskôr ako ochotníčka, neskôr ako profesionálna herečka. Začínala v Čechách, ale po roku 1945 prešla účinkovať na Slovensko. Bola výraznou dramatickou umelkyňou, ktorá sa uplatnila aj vo filme a televízii. Pochovaná je na rímsko-katolíckom cintoríne v Banskej Bystrici.	osobnosť
Albín Sakáč	Narodil sa 1. 3. 1926 v Starej Hute. Bol učiteľom hudby v Banskej Bystrici. Vyučoval hru na akordeóne, klavíri a husliach. Pôsobil aj ako ladič klavírov a regenschori v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici i organista v rímskokatolíckom kostole v Radvani. Komponoval cirkevnú hudbu. Niektoré z jeho skladieb sa dostali aj do centrálného Liturgického spevníka. Za svoje náboženské postoje bol za komunizmu odsunutý z postu učiteľa na invalidný dôchodok.	osobnosť
Mikuláš Kováč	(18.5.1934 - 26.5.1992 Banská Bystrica), básnik, redaktor. Študoval v Banskej Bystrici, neskôr tu pracoval v Dome osvetu a Krajskom bábkovom divadle. Bol redaktorom štúdia Čsl. rozhlasu, denníka Smer a metodikom osvetového strediska. Angažoval sa v banskobystrickej pobočke Zväzu slovenských spisovateľov. V jeho básnickej tvorbe je možné nájsť veľa inšpirácie mestom, napr. poéma Moje mesto, Staré domy pod Urpinom a i. Patrí k výrazným osobnostiam slovenskej poézie 2. pol. 20. storočia..	osobnosť

Ján Egry	(12.12.1824 Nádaš – 15.4.1908 Banská Bystrica), hudobný skladateľ a pedagóg, regenschori. Žil v Banskej Bystrici od roku 1849, pracoval ako riaditeľ chóru katedrálneho a farského kostola, kapelník, učiteľ hudby a spevu v biskupskom seminári. Zaslúžil sa o vznik Banskobystrického hudobného spolku. Bol autorom spevníka, jeho svetskú tvorbu zastupujú prevažne tanečno-salónne a pochodové skladby.	osobnosť
Ján Móry	(10.7.1892 Banská Bystrica – 5.5.1978 Bratislava), hudobný skladateľ a pedagóg. Obchodník a hoteliér. Študoval v Banskej Bystrici, tu získaval aj prvé hudobné vzdelanie. Bol jedným z prvých tvorcov zábavnej hudby, jeho piesne, operety a spevohry sa hrali okrem Slovenska aj v Čechách, ako aj v nemecký hovoriacich krajinách.	osobnosť
Ján Kohút	(19.5.1852 Ústie nad Oravou – 6.3.1930 Banská Bystrica), národnokultúrny pracovník, rímskokatolícky kňaz. Študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici, neskôr tu bol profesorom a prefektom seminára, farárom a cirkevným hodnostárom. Stal sa mecénom slovenských študentov, publikoval v dobovej tlači. Pri zakladaní MO Matice slovenskej v Banskej Bystrici bol predsedom prípravného výboru.	osobnosť
Július Krébes	Narodil sa 3. 4. 10903 v Hiadli v rodine lesníka. Počas štúdia na vysokej škole lesníckej v Brne sa u neho naplno prejavila vrodená zraková vada a školu musel zanechať. Vyštudoval za kňaza v Banskej Bystrici. Od mladosti si za pomoci druhých osôb písal denník a tak zanechal cenné svedectvo o živote v Banskej Bystrici po rozpade Rakúsko-Uhorska až do r. 1958. Zomrel 8. 11. 1958 v Banskej Bystrici, pochovaný je na katolíckom cintoríne.	osobnosť
Pavel Hruz	(14.6.1941 Banská Bystrica – 15.8.200), spisovateľ, redaktor. V Banskej Bystrici zmaturoval na priemyslovke, neskôr sa do mesta vrátil, ako politicky nežiaduci sa zamestnával v robotníckych povolaniach. Od roku 1990 pracoval ako redaktor rozhlasového štúdia v Banskej Bystrici. Zaradil sa k výrazným osobnostiam slovenskej prózy, v niekoľkých dielach sa tematicky zameril na život v Banskej Bystrici (Bystrica v...tom).	osobnosť
Andrej Stollmann	(3. 11. 1852, Špania Dolina - 1. 9.1933, Banská Bystrica)Andrej Stollmann (Štollman, Ondrej; Štollman, Andrej) bol maliar, výtvarný pedagóg. Jeho žiakmi bol. J. Jesenský, J. G.-Tajovský, Š. Krčméry, V. Figuš-Bystrý, S. Zoch. Najznámejšie diela: Banská Bystrica (olej, okolo 1870) ,Dolná brána (olej 1870) ,Námestie v Banskej Bystrici (kresba ceruzkou a akvarel, 1891), Brána na Lazovnej ulici (olej, 1891) ,Špania Dolina (kresba ceruzkou a akvarel, 1898),Narodenie Panny Márie (r.k. kostol v Banskej Bystrici-Radvani).	osobnosť
Július Cesnak	(26.3.1863 Banská Bystrica – 13.4.1933 Banská Bystrica), mešťanosta, úradník. Zmaturoval v Banskej Bystrici, tu neskôr pracoval ako úradník a významný mešťanosta (1893-1923). Výrazne sa pričínal o rozvoj mesta, zaslúžil sa aj o vznik mestského múzea a jeho prvej expozície.	osobnosť
Samuel Libay	(11.3.1782 Modra – 20.11.1869 Banská Bystrica, umelecký zlatník. Bol členom zlatníckeho cechu v Banskej Bystrici od roku 1807 a jeho cechmajstrom. Vyrábala tepané pokály, ako aj filigránskej práce, podobné čipkovine	osobnosť

Zoznam pamätihodností doplnený uzn. MsZ 705/2012 z 13.11.2012

Námet	Popis	Umiestnenie	Zaradenie
Hrobka rodiny Holeschovcov	Hrobka architekta Adolfa Holescha na evanjelickom cintoríne (staviteľ Skuteckého domu)	Evanjelický cintorín	architektúra

Fontána	Stojí na mieste bývalej drevenej tržnice odstránenej na príkaz kráľa Mateja r. 1481. V 17. storočí kamenársky majster Tomáš Wolf vybudoval vodné jazierko a uprostred osadil mosadznú sochu leva s dieťaťom. Časom postavili na jej mieste fontánu 8 uholníkového tvaru.	Námestie SNP	architektúra
Zvonice	V jednotlivých pôvodne samostatných mestských častiach - historické zvonice z prelomov 19. a 20. storočia..	Podlavice, Skubín, Kremnička, Sásová, Rudlová	architektúra
Regulátor vody	Regulator“ - stavidlo na potoku Bystrica	Lazovná ul.	technická pamiatka- industriálny objekt
Komín	Torzo – bývalá čistiareň.	vo dvore domu v Hornej ul.- prechod k Múzeu SNP	architektúra - industriálny objekt
Stredoslovenská energetika, a.s.	Funkcionalistická administratívna budova od arch. F.E.Bednárika 1939 - 1941.	Švantnerova 9	architektúra
Železničná stanica	Moderná stavba z r.1951 od arch. Jána Štefanca.		architektúra
Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb	Moderný pôvodne chirurgický pavilón od arch. Václava Houdeka, z r. 1954.	Cesta k nemocnici 1	architektúra
VŠ ekonomická UMB, Ekonomická fakulta	Prvé št. gymnázium ČSR, veľkorysá stavba v eklektickom romanticko-secesnom štýle od maďarského arch. Gyula Orczy z r. 1914.	Tajovskéj 10	architektúra
Pobočka – Slovenská sporiteľňa-MPR	Moderný bankový dom od arch. Emila Belluša z r. 1936, na fasáde reliéf podľa návrhu Martina Benku.	Námestie Š. Moyses 8	architektúra
Pošta/ Stredisko poštovej prevádzky-MPR	Stavba od arch. Ferdinanda Silvana z r. 195, na fasáde reliéf od sochára Ladislava Majerského.	Horná 1	architektúra
ZŠ Š. Moyses-MPR	Moderná školská stavba od arch. F.E.Bednárika z r. 1939.	Námestie Š.Moyes 23	architektúra
ZŠ Slobodného slovenského vysielača-MPR	Objekt spĺňal požiadavky meštianskej a obchodnej školy, v 1926 rozšírený smerom k Hornej ul. prístavbou vo funkcionalistickom tvarosloví.	Skuteckého 8	architektúra
SPŠ Stavebná – návrh na zápis NKP	Funkcionalistický školský komplex z r. 1932-34, patril k najmodernejším sojkej doby v Európe, od arch. Otakara Schmidta z Prahy.	Skuteckého 20	architektúra
„stará“ Fončorda	Minulosť tohto sídliska sa spája s fabrickým predmestím nachádzajúcim sa na ceste medzi Huštákom a Radvaňou. Názov mestskej štvrte je odvodený od maďarského slova foncsorda (foncsor = amalgám), ktoré označovalo amalgačnú hutu zo 16. st. Vznikla v r. 1953 na kopci nad mestskou časťou zvanou Štiavničky.		urbanistický celok
Fortnička	Kvalitný urbanistický koncept architektúry soc. realizmu -obytná štvrť s obč. vybavenosťou.		urbanistický celok
Sídlisko „Prednádražie“	Kvalitný urbanistický koncept architektúry soc. realizmu -obytná štvrť s obč. vybavenosťou, arch. Martin Kusý a Karol Ružek z r. 1954-55.		urbanistický celok
Stadlerovo nábrežie	Urbanistický celok, pomenované po veľkom mecenášovi Banskej Bystrice Teofilovi Štadlerovi (1822 – 1911), ktorý financoval výstavbu tohto nábrežia spolu s mostom na malú stanicu (B. Bystrica – mesto, predtým Svätajánska.		urbanistický celok
Medokýš	Vrt situovaný v severnej časti mesta, asi 100 m vpravo od miestnej komunikácie Rudlová – stará nemocnica v údolí Rudlovského potoka.. Minerálnu vodu s obľubou využívajú Banskobystričania na pitné účely. Okolie vrtu si vyžiada po vybudovaní obchvatu generálnu údržbu.	pod starou nemocnicou	prírodný priestor

Medokýš	Prírodný prameň medzi plážovým kúpaliskom a plavárňou Štiavničky, ľudovo nazývaný Medokýš. Prameň sa nachádza asi 100 m vľavo od Tajovského potoka. Mesto Banská Bystrica v spolupráci s Občianskou cykloiniciatívou a Nadáciou Ekopolis zaistilo úpravu okolia minerálneho prameňa.	na Štiavničkách	prírodný priestor
Urpín	Vyhasnutá sopka pri historickom centre Banskej Bystrice s nadmorskou výškou 510 m leží na ľavom brehu rieky Hron. Okrem púti na Kalváriu a výletov na Vartovku, poskytoval príležitosť k spoločenským zábavám. Na Urpíne rastú chránené stromy Urpínska alej. Jeho súčasťou je chránené územie Urpínska lesostep. Vrcholový kostolík ako Kaplnku Božieho hrobu s malým nádvorím postavili v r. 1712 – 13 obyvatelia zachránení po morovej epidémii. V súčasnosti sídli v obnovej veži hvezdáreň.		prírodný priestor-kombinované dielo prírody a človeka
Park pod Pamätníkom SNP/ po Daňový úrad	Park pod pamätníkom SNP až po Daňový úrad – obľúbené miesto oddychu, ktoré sa dá spojiť s pripomenkou významných udalostí z histórie. (Od SNP po vznik SR) Okrem pamätníka SNP sa tu nachádza aj pamätník ústave SR a tri lipy a nevyužitý podstavec, ktorý bude možné v budúcnosti využiť.		prírodný priestor-kombinované dielo prírody a človeka
Ľaliovník	Rastie pri vchode do evanjelického cintorína z pravej strany kostola. Druh pochádza z východnej časti USA. Listy má tulipánového tvaru so štyrmi lalokmi. Sú hladké a lesklé, tmavozelené a na jeseň sa sfarbia do žltá. Strom vytvára veľké atraktívne, tiež tulipánovité voňavé kvety.	Evanjelický cintorín, Lazovná ul. 42	prírodný priestor

Publikácie o Banskej Bystrici, vydané Mestom :

- Moja Banská Bystrica
- Pamätníky a pamätne tabule v meste Banská Bystrica
- Sprievodca po banskobystrických cintorínoch
- Banskobystrická architektúra prvej a druhej polovice 20. storočia
- Umenie vo verejnom priestore Banskej Bystrice

Divadlá v meste

- Okrem stálej opernej scény Štátnej opery
- Bábkové divadlo na Rázcestí
- Divadlo Štúdio tanca
- Hudobno-divadelný Klub 77

Mestské divadlo – Divadlo z Pasáže

Záhrada – Centrum nezávislej kultúry

Kultúrne vyžitie prostredníctvom expozícií, výstav, náučných a vzdelávacích programov mohli občania a návštevníci mesta využívať :

Múzeá a galérie

Stredoslovenské múzeum – Thurzov dom (Nám. SNP 4)

Pamätník SNP v Banskej Bystrici (Kapitulská ul. 23)

Literárne a hudobné múzeum (Lazovná ul. 9)

Stredoslovenská galéria (Dolná ul. 8), jej súčasťou je aj stála expozícia Dominika Skuteckého (Horná ul. 55)

Stredoslovenské múzeum

pôsobí v meste Banská Bystrica. Bolo založené mešťanmi v roku 1889 pod názvom Mestské múzeum. Kontinuálne je najstaršou kultúrnou inštitúciou v meste. Prvá múzejná expozícia bola sprístupnená v roku 1909. Súčasná historická expozícia je od roku 1958 umiestnená na Námestí SNP 4 v tzv. Thurzovom dome a expozícia Príroda stredného Slovenska sa od roku 1989 nachádza v Tihányiovskom kaštieli v miestnej časti Radvaň.

Stále expozície

Spoločenskovedná expozícia

Spoločenskovedná expozícia je umiestnená v jednom z najkrajších a najcharakteristickejších domov historického jadra mesta na Námestí SNP. Pôvodne gotické domy označované ako Mittelhaus získali na prelome 15. a 16. storočia Thurzovci, významná podnikateľská rodina, ktorá spolu s augsburgskými bankármi Fuggerovcami vytvorila Thurzovsko-Fuggerovskú mediarsku spoločnosť. Tento výrobný-obchodný podnik zásoboval banskobystrickú meďou trhy v celej Európe. Dnešnú podobu dom získal pri prestavbe v II. polovici 16. storočia, kedy sa na priečelí objavili mnohé prvky inšpirované talianskou renesanciou (napr. sgrafito na

fasáde). Keďže najvýznamnejším majiteľom bol bankský podnikateľ a kremnický komorský gróf Ján Thurzo z Betlanoviec, dom dnes nesie jeho meno.

Prírodovedná expozícia

Prírodovedná expozícia je umiestnená v Tihányiovskom kaštieli v Banskej Bystrici - Radvani. Kaštieľ pomenovaný podľa jeho majiteľov, bol pôvodne prízemnou budovou postavenou v prvej polovici 17. storočia v renesančnom slohu. Jeho zvyšky sa zachovali v severozápadnej časti objektu. Posledná rozsiahla prestavba bola v roku 1819, kedy objekt dostal klasicistickú podobu a ďalšie úpravy z 19. storočia vyústili do neorenesančného výrazu. V roku 1972 bol vyhlásený za kultúrnu pamiatku a po komplexnej obnove bol odovzdaný Stredoslovenskému múzeu v Banskej Bystrici.

Múzeum ľudového tanca

Múzeum ľudového tanca vzniklo ako samostatné pracovisko Stredoslovenského múzea v roku 2007 na podnet Banskobystrického samosprávneho kraja. Zameriava sa výskumom ľudového tanca na Slovensku a v banskobystrickom regióne v rôznych sociálnych, etnických a iných kontextoch. Zaoberá sa výskumom v teréne a archiváciou audiovizuálnych materiálov. Výsledky výskumu sprostredkuje verejnosti.

Eduard Cserey

Eduard Cserey bol stavitel', zberateľ z Banskej Bystrice. Mestské múzeum (dnes Stredoslovenské múzeum) v Banskej Bystrici zakúpilo od neho roku 1897 najstaršiu datovanú modrotlačovú látku na území Slovenska, ktorou je obliečka na vankúš (ev. č. 285 zbierkového fondu múzea), vyrobená v Kremnici.

Stanislav Balko

Významný európsky výtvarný umelec. Stanislav Balko (1943), banskobystrický rodák, patrí k ťažiskovým postavám nášho neomoderného a postmoderného umenia. Jeho dielo, príbeh maľby, je aktuálnym obrazom krízy individuality človeka v spleti sociálnych kríz 20. storočia. V roku 2000 vystavoval svoje grafické listy v partnerskom meste Durham vo Veľkej Británii. Princ Waleský, korunný princ Charles, mu osobným listom poďakoval za výtvarné dielo. Prof.ak.mal. Stanislav Balko študoval v rokoch 1961- 1964 na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave a v rokoch 1964 - 67 na Akadémii výtvarných umení v Prahe. Pôsobil na

Pedagogickej fakulte, na Fakulte humanitných vied Univerzity Mateja Bela a ako dekan Fakulty výtvarných umení Akadémie umenia v Banskej Bystrici. Bol členom umeleckého združenia Gerulata, iniciátorom a členom združenia Synergia. V roku 1996 dostal hlavnú cenu XIII. ročníka Súčasnej slovenskej grafiky v Banskej Bystrici. Teraz pôsobí ako vedúci katedry maliarstva na FU-FVU v Banskej Bystrici. Usporiadava radu výstav na Slovensku i v zahraničí.

Výstavy architektov:

1. – 24. 2. - Architekt Rudolf Bizoň 70

Výstava dokumentujúca architektonické dielo Rudolfa Bizoňa pri príležitosti jeho životného jubilea. -Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

30.3. Architektúra – poézia tvaru, rytmu, svetla -Prezentácia publikácie fotografa architektúry Rastislava Bera. -Stredoslovenská galéria na Dolnej ulici, Banská Bystrica

30.10.-11.11.Cena Dušana Jurkoviča 2011 -Reinštalácia výstavy súťažných a ocenených diel. Radnica, Námestie SNP 1, Banská Bystrica - Realizované v spolupráci s Mestom Banská Bystrica

13.-25.11. Krajský súd v Banskej Bystrici – Kráľovská sedria , Výstava venovaná novo zrekonštruovanej národnej kultúrnej pamiatke. Kurátor: Igor Teplan -Historická radnica, Banská Bystrica -Realizované v spolupráci s mestom Banský Bystrica, Krajským súdom Banská Bystrica a sponzormi.

Výstavy boli realizované s finančným príspevkom Fondu výtvarných umení.

8.1. Odhalenie pamätnej tabule architekta Ladislava Eduarda Hudeca Odhalenie pamätnej tabule na rodnom dome architekta Hudeca, na Bakossovej ulici č. 4 v Banskej Bystrici pri príležitosti 119. výročia jeho narodenia. Úvodné slovo: Klára Kubíčková, historička architektúry, Organizátor: Mesto Banská Bystrica

30.3. Architektúra poézia tvaru rytmu svetla- Prezentácia publikácie fotografa architektúry Rastislava Bera s názvom „Architektúra poézia tvaru rytmu svetla“. Stredoslovenská galéria, Dolná 8, Banská Bystrica -Realizované v spolupráci s vydavateľstvom PRO.

40 rokov Detský folklórny súbor „RADOSŤ“

V roku 2012 jubileum 40 rokov oslávil folklórny súbor Radosť. Detskú tvorivosť a prirodzený detský talent rozvíja v meste už 40 rokov Detský folklórny súbor „RADOSŤ“ z Banskej Bystrice. Účinkuje v ňom cca 120 detí z Banskej Bystrice a okolia vo veku 4 – 15 rokov. DFS „RADOSŤ“ vznikol v roku 1972. Založila ho pani Elena Hlasicová, ktorá ho vedie doteraz. Súčasne pripravuje aj choreografie. Súbor má DLH, tanečnú a spevácku zložku a inštrumentalistov. DLH vedie pán Rudolf Veselovský. Hlasovú prípravu má na starosti pani Jitka Ťatliaková. Pohybovo-tanečnú prípravu robí Zuzka Ružinská. Repertoár čerpáme z oblastí Pohronia, Podpoľania, Liptova, Čierneho Balogu, Hontu, východného i západného Slovenska a Zamaguria. Počas 40 rokov činnosti sa v DFS RADOSŤ vystriedalo cca 1100 detí, z ktorých po ukončení v Radosť väčšie množstvo začalo pracovať v mládežníckych a potom v dospelých súboroch. Súbor sa každoročne zúčastňuje na súťažiach, prehrávkach a festivaloch. Reprezentuje svoje mesto a Slovensko doma i v zahraničí. Predstavil sa v Česku, Maďarsku, Poľsku, Juhoslávii, Rumunsku, Nemecku, Belgicku, Veľkej Británii, Francúzsku, Ukrajine, Turecku, Taliansku, Bulharsku, Taiwane aj Estónsku. Deti dokážu zaujať obecenstvo a rozihrať javisko spontánnym prejavom detskej úprimnosti.

O Parku kultúry a oddychu v Banskej Bystrici (z výročnej správy PKO)

Park kultúry a oddychu v Banskej Bystrici, od svojho vzniku v roku 1961, až po súčasnosť plní funkciu základnej mestskej kultúrnej inštitúcie s mnohými aktivitami. Jeho poslaním je sprístupňovať kultúru a umenie obyvateľom a návštevníkom Banskej Bystrice, podporovať umeleckú profesionálnu aj amatérsku tvorbu, realizovať významné projekty a zachovávať ich tradíciu (Radvanský jarmok, Dni mesta, Kultúrne leto, program Vianočných trhov a Silvester,..), ale organizovať aj dobročinné projekty (Klauni rozdávať smiech, Za krajšiu jeseň života), venovať sa menšinovým žánrom a podporovať činnosť umeleckých kolektívov pri PKO. Poskytuje mestskú kultúru je obyvateľom.

PKO spolupracuje s odborníkmi, s banskobystrickými školami a partnerskými kultúrnymi a umeleckými inštitúciami, ale aj s médiami pri propagácii svojich

projektov a konkrétnych podujatí. Pre činnosť PKO je kľúčová podpora magistrátom mesta Banská Bystrica. Rozvíjame medzinárodnú spoluprácu najmä s partnermi, organizáciami pôsobiacimi v oblasti kultúry, v partnerských mestách Banskej Bystrice.

Dramaturgia PKO sa opiera o zámery z predchádzajúcich období, počas ktorých sa vytvorila celková koncepcia PKO. Napriek tomu, že vychádza z tradičných činností a tvorby, ktorú naďalej podporujeme, prispôsobujeme svoju ponuku súčasným požiadavkám na kultúru.

V posledných rokoch sa požiadavky na činnosť Parku kultúry a oddychu ako mestskej kultúrnej organizácie menia. S nárastom počtu súkromných umeleckých agentúr a iných organizácií, ktoré majú vo svojej činnosti predovšetkým programy vysoko komerčného charakteru, sa ešte naliehavejšie vynára potreba vytvárať viac priestoru pre umenie, ktoré síce neprináša fiškálny úspech, ale je pre rozvoj v tejto oblasti a kultúrny život mesta omnoho dôležitejšie. Veríme, že prvoradou úlohou kultúrnej spoločnosti je vytváranie vzťahu ľudí k umeniu a ku kultúre vôbec. Vytvárame podmienky pre profesionálnu kultúru nekomerčného charakteru, napr. komorné recitály v oblasti vážnej hudby, jazzu, dixielandu, a iných hudobných smerov, ktoré okrem Parku kultúry a oddychu nikto koncepčne neorganizuje.

V roku 2012 PKO zorganizovalo 223 podujatí rôznych žánrov, ktoré videlo cca 96 000 divákov. Pódiom PKO je hlavne námestie, sporadicky podujatia organizuje na Radnici, v Cikkerovej sieni, v hale na Štiavničkách. V menovaných priestoroch nie sú organizační pracovníci schopní ponúkať divákovi produkcie, atmosféru, atraktivitu či služby, ktoré dnes požadujú a aj očakávajú. PKO za roky svojej existencie má dostatok schopností a zručností realizovať menšie či väčšie projekty. Je tu tím ľudí, ktorí spolupracujú s uznávanými výtvarníkmi, režisérmi, scenáristami, literátmi..., vedia byť kreatívni a najlepšie poznajú potreby obyvateľov tohto mesta. Chýba im moderný, kultúrno-spoločenský priestor a dostatok finančných prostriedkov na projekty „živej kultúry“, na ktoré je z roka na rok vyčlenených menej finančných prostriedkov. Chýba priestor, v ktorom by našlo prácu a uplatnenie mnoho ľudí – hercov, spevákov, výtvarníkov, technikov, servisných pracovníkov v rôznych profesiách. Kreatívny priemysel je segmentom, ktorý vie na jednej strane poskytnúť pracovné príležitosti, na druhej strane duchovný, emocionálny, intelektuálny, či

estetický rozvoj, tak nevyhnutný pre výchovu, rast a rozvoj spoločnosti, ktorá má ambíciu byť konkurentom vyspelých kultúr.

HLAVNÉ PODUJATIA PKO – MESTU 2012

Jarné námestie

Folklórne tradície, spevácke zbory, jarné zvyky 27.3.-4.4.2012 ,16.00 hod., Nám. SNP

Folklórne tradície, spevácke zbory, jarné zvyky. V programe sa predstavili: DFS Matičiarik - vynášanie Moreny. V zvykoslovných pásmach: FS Partizán, senior a Spevácka skupina Hronka, DFS Radosť, Cimblová muzika z Detvy. V programe Bačovské pastorále vystúpili známi folkloristi Marián Čupka, Vlado Homola, Paľo Majerík, Paľo Fabík, Daniel Mudrák, Ján Kulfas a Michal Filo. Ďalej účinkovali: Rusín Čendeš Orchester, Miešaný i Dievčenský spevácky zbor Konzervatória J.L.Bellu, spevácky zbor Dolce Canto a Mládežnícky katedrálly zbor pri Katedrále sv. Fr. Xaverského z Banskej Bystrice. Program:

27.3.2012,16.00 hod., Nám. SNP

Vynášanie Moreny- Tradičný rituál vynesenia Moreny Detského folklórneho súboru Matičiarik

4-ka („štvorka") - Detvianske čardáše, cigánske, židovské, balkánske a talianske piesne.

Tomáš Lupták – husle, Janka Záchenská – spev, Miroslav Výboh – viola, Andrej Žlnka – kontrabas, Zdenko Černák - cimbal

28.3.2012, 16.00 hod., Nám. SNP - Rusín Čendeš Orchestra

Zoskupenie mladých hudobníkov interpretujúci rusínsky folklór netradičným spôsobom - spájaním prvkov ľudovej, klasickej a populárnej hudby, balkánskych rytmov či jazzových prvkov.

Peter Šipula - spev, husle, Alžbeta Stračinová - husle, spev, René Bošela - viola, gitara, spev, Zuzana Holíková - cimbal, spev, Jakub Stračina – kontrabas, Róbert Bošela - bicie, perkusie

29.3.2012, 16.00 hod., Nám. SNP Jarný koncert pre Banskú Bystricu

Program žiakov Konzervatória Jána Levoslava Bellu

Účinkujúci: žiaci z triedy bicích nástrojov Mgr. Petra Solárika a Doc. Istvána Szabó, Miešaný spevácky zbor a Dievčenský spevácky zbor Konzervatória J.L.Bellu, umelecká vedúca PaedDr. Miroslava Matisová

30.3.2012, 16.00 hod., Nám. SNP Pas de pitié!

Hudobná nálada so štipkou francúzskeho šarmu v podaní

trojnásobného víťaza súťaže „Concours de la chanson francaise“.

31.3. 2012, 16.00 hod., Nám. SNP Maľované vajíčko

Zdobenie nadrozmerných vajíčok, pletenie korbáčov, batikovanie kraslíc, výroba vrbových písťaliek, hra na kravských zvoncoch, maliar na chodúľoch a vystúpenie DFS Prvosienka

1.4.2012, 16.00 hod., Nám. SNP

Kvetná nedeľa v piesni

Účinkujúci: Koncert Mládežníckeho katedrálneho zboru pri Katedrále sv. F. Xaverského z Banskej Bystrice

2.4.2012, 16.00 hod., Nám. SNP

Prebúdžanie jari

Jarné spevy a zvyky, púpalky, kotúľanie pletencov

Účinkujúci: Folklórna skupina Priechod'an

3.4.2012, 16.00 hod., Nám. SNP

Zaspievajme si

Ľudové pásmo v podaní Folklórneho súboru Partizán senior

a Speváckej skupina Hronky

4.4.2012, 16.00 hod., Nám. SNP

Jar, jar, jar, daj nám slnka, daj !

Účinkujúci: DFS Radosť a Bačovské pastorále: Marián Čupka, Vlado Homola, Paľo Majerík, Paľo Fabík, Daniel Mudrák, Ján Kulfas a Michal Filo

Veľkonočné trhy

27.3. – 4.4. 2012, 9.00 – 19.00 hod., Námestie SNP

Veľkonočné vajíčka, kraslice zdobené dekupážou, veľkonočné korbáče, kvetinové ikebany, výrobky z dreva, kože, keramiky a zo šúpolia.

17. ročník medzinárodného jazzového festivalu -UNITED EUROPE JAZZ FESTIVAL

17. ročník medzinárodného jazzového festivalu, pôvodne dixielandového 9.5. – 11.5. 2012. . Od roku 2002 je súčasťou Jazzového festivalu zjednotenej Európy. V štyroch európskych krajinách –Tarnow - PL, Šálgotarián-HU, Hradec Králové-ČR a Banská Bystrica sa tradične, začiatkom mája navzájom prepoja štyri festivaly. Zámerom 17. ročníka festivalu v Banskej Bystrici bolo pozvať a podporiť slovenských hudobníkov, ktorí sa venujú dixielandovej a jazzovej hudbe, dať im priestor na stretnutie a konfrontáciu, podporiť slovenskú tvorbu, ponúknuť širokej verejnosti kvalitnú hudbu a podporiť menšinový žáner akým dixielandová hudba je. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Program:

30.4. – 11. 5. 2012, Europa Shopping center

Hudba vo fotografii IV. – výstava Banskobystrického fotoklubu

9. 5. 2012 16.00 hod., Europa Shopping center

Fufny Fellows

10. 5. 2012 , terasa Barbakan

16.00 Dixieland Konzervatória Banská Bystrica

16.30 Peter Palaj Trio

17.15 Martin Uherek Quartet

18.00 Traditioanal Jazz Band Lučenec

Reštaurácia Barbakan

19.00 Big Band Mundana (PL)

Sprievodný program:

Chopper club Banská Bystrica

11.5. 2012 , 15.00 – 20.00 hod., Námestie SNP

15.00 Funny Fellows

15.15 Parade Marsch

Pódium pri fontáne:

15.30 BB Band Dixieland Jazz Band, spev Ján Susík

16.30 The Original Dixieband Slovakia

18.00 Jana Koubková Quartet(CZ)

19.30 Tamas Berki Band (HU)

Pódium pri Radnici:

16.10 Swingový orchester ZUŠ J. Cikkera Banská Bystrica

17.15 E.G.O. Group Nitra

18.45 Leliwa Jazz Band (PL)

Sprievodný program:

Veterán klub Banská Bystrica - historické motorky

Chopper club Banská Bystrica

21.00 hod., Národný dom

Jam session

DEŇ MESTA 2012

8.6.2012, 14.00 hod., Námestie SNP - Na základe rozhodnutia mesta sa samostatne zrealizoval Deň mesta a samostatne Radvanský jarmok. Na tohto ročnom Dni mesta dostali priestor mladé bystrické kapely, divadelníci, tanec... Do tohto projektu sa zapojili aj ostatné kultúrne inštitúcie v meste a zdarma sprístupnili svoje expozície: Stredoslovenská galéria, Poštové múzeum, Múzeum SNP, Stredoslovenské múzeum, ŠVK. Program bol dramaturgicky postavený na tri pódia: námestie – určené širšiemu publiku, nádvorie Radnice – určené pre detského diváka, na hrade – pódium určené pre milovníkov dychovky, ľudovej hudby, či operetných árií. Veľmi zaujímavý bol Maroš Bango so svojimi hosťami. Hlavným headlinerom celého podujatia bola anglická skupina Right Said Fred a mimoriadne zábavný a úspešný bol sprievod komediantov, hudobníkov, cirkusantov. Sprievod bol krásne kostýmovaný a s veľkým úspechom sa ho zúčastnili aj automobily značky Trabant.

Hralo sa na troch pódiach:

Na námestí:

14.00 hod. Swingentlemen

15.00 hod. Sense of the Four

16.00 hod. Pančuchy Eleny Hríbovej

17.00 hod. Christmas

19.00 hod. La3no Cubano

20.00 hod. Sprievod mestom tvorili komedianti, cirkusanti, hudobníci na bicykloch, trabantoch, s dobrou náladou

21.00 hod. Hugo Čáves Orchestra

22.00 hod. Right Said Fred /UK/

Zážitkovo /nádvorie radnice/:

- 14.00 hod. Autorské čítanie Branislava Jóbuse
- 15.00 hod. Tanečná škola Janette Fáberovej
- 16.00 hod. Divadlo Maškrtá – Maškrtníček
- 17.00 hod. Fashion show firmy MK Visage

Na hrade / za Barbakanom/:

- 14.00 hod. Selčianka
- 15.00 hod. Ľudová hudba Slančíkovci
- 17.30 hod. Operené melódie H.B.Szabó
- 18.30 hod. Koncert pre nádej / Maroš Bango s hosťami

/Pred Barbakanom/

Street BBazar, design bazár

NOC HUDBY

15.6.2012, 13.00 hod., Mesto Banská Bystrica. Noc hudby vznikla z iniciatívy Hudobného centra Bratislava. V tento deň hrali rôzne skupiny a sólisti po celom Slovensku, rôzne hudobné štýly. Hudobné centrum vyhlásilo prvý ročník projektu Noci hudby v roku, kedy medzinárodne uznávaný francúzsky Sviatok hudby oslávil 21. júna už svoje 30. výročie. Hudba teda mala podobne ako divadlá, literatúra, či múzeá, tiež svoju noc - tretí júnový piatok v roku. K výzve Hudobného centra sa pripojil aj Park kultúry a oddychu spoločne so Štátnou operou, Hudobnou fakultou Akadémie múzických umení, Konzervatóriom Jána Levoslava Bellu, ZUŠ Jána Cikkera, ZUŠ Róberta Tatára, Záhradou CNK, Klubom 77, Jazz klubom 12 a ďalšími umelcami s pestrým a netradičným programom. Na programe, ktorý v rámci tejto iniciatívy pripravilo PKO pred Barbakanom sme videli koncert sláčikového a swingového orchestra ZUŠ J. Cikkera, koncert komorného orchestra Konzervatória

J.L. Bellu a sólové aj komorné vystúpenia študentov a pedagógov školy, koncert akordeonistov Dominika Frčku, Martina Kočiša, Mareka Vengrina a Big bandu Akadémie umení, Rusin Cendes orchester a gitarového duo FMU AU. PKO okrem koordinačnej a propagačnej úlohy poskytlo kompletne technické zabezpečenie – ozvučenie, osvetlenie, pódium, stoličky, pomocné práce, služby.

KULTÚRNE LETO

Na námestí

JAZZ TITANS rendez vous

Koncert jazzu 5.7.2012 ,19.00 hod., Námestie SNP -Skvelé koncertné obsadenie: Klaudius Kováč-piano (SK), Paul Imm-kontrabas (USA), Majo Ševčík-bicie (SK), Juraj Bartoš-trubka (SK), Piotr Baron- tenorsaxofon (PL), Rado Tariška-alt saxofon (SK).

MIX DANCE

24.7.2012, 19.00 hod., Námestie SNP

Večer tanečníkov z Faber Dance Team Slovakia, tanečnej skupiny Glams a folklórneho súboru Bystrina.

BAŽANT KINEMATOGRAF

23.-26.8.2012, 21.30 hod., Námestie SNP - Najväčší letný filmový festival Bažant Kinematograf ukončil svoju jubilejnú DESIATU sezónu. Projekcie českých a slovenských filmov, ktoré do Banskej Bystrice priviezol premietací retro-autobus ŠKODA RTO uvidelo cca 3 000 divákov.

JUICY LUCY CIRCUS SHOW

24.8.2012, 18.00 hod., Námestie SNP Izraelská vzdušná akrobatka Einel Gury spolu s francúzskym dizajnérom Jeremie Ravonom uviedli komickú akrobatickú show

vertikálnej šálovej akrobacie a fyzického divadla na 7 m konštrukcii s veľkou dávkou humoru a vzrušujúcich momentov.

Na hrade

POPOLUŠKA

5.7.2011, 18.00 hod., Na hrade

Prvé predstavenie z cyklu Večerníčkov patrilo Divadlu Clipperton. Priestor na sedenie bol vyčlenený a prvýkrát sa na detskom vystúpení v exteriéri vyberalo vstupné. Niektorí diváci tento fakt prijali bez problémov, niektorí sledovali predstavenie z diaľky, niektorí odchádzali, aby nemuseli zaplatiť.

HAVKO A MŇAUKA

12.7.2012, 18.00 hod., Na hrade Interaktívne predstavenie, dnes už klasický príbeh priateľstva psíčka a mačičky Havka a Mňauky, hralo divadlo Harry Teater.

OPICE Z NAŠEJ POLICE

19.7.2012, 18.00 hod., Na hrade Divadlo TUŠ z Popradu s predstavením Opice z našej police, na motívy knihy Márie Ďuríčkovej. Kvôli zlému počasiu bolo preložené do Cikkerovej siene.

ROZPRÁVKA O SIEDMICH KOZLIATKACH

26.7.2012, 18.00 hod., Na hrade sa uskutočnil Divadlo bez opony prerozprávalo príbeh z klasických slovenských rozprávok o kozliatkach, ktorý je písaný vo vtipných a poučných rýmoch.

MEDENÉ MESTO

2.8.2012, 18.00 hod., Na hrade účinkovalo divadlo Pod nižšiu návštevnosť Harry Teatra sa podpísala extrémna teplota - 38 stupňov v tieni. Na predstavenie bol zabezpečený pitný režim prostredníctvom firmy Aqua Trade, čo veľmi ocenili návštevníci.

SNEHULIENKA

9.8.2012, 18.00 hod., Na hrade bolo Divadlo Bez opony s rekordnou návštevnosťou, 133 divákov.

DAJ MA MAMIČKA, DAJ MA DO ŠKOLY

23.8.2012, 18.00 hod., Na hrade sa uskutočnil koncert Divadlo Tuš z Popradu uzatvorilo sériu Večerníčkov Kultúrneho leta hrou Daj ma mamička, daj ma do školy...

DUO ANTICO MODERNO

Dňa 8.7.2012, 19.00 hod. Na hrade sa uskutočnil koncert DUO ANTICO MODERNO František Kubiš – akordeón a Andrej Turčín – husle. Hudba renesancie, baroka, klasicizmu.

POZDRAV Z HOREHRONIA

22.7.2012 ,18.00 hod., Na hrade sa uskutočnil koncert skupín z Horehronia. Účinkovali: Mužská spevácka skupina z Pohorelej, Ženská spevácka skupina Trnky spolu s ľudovou hudbou Jána Maka

NIKOLAJ NIKITIN – PERSONAL SUITE

4.8.2012, 19.00 hod., Na hrade – sa uskutočnil koncert Nikolaj Nikitin - saxofonista a skladateľ s ruskými koreňmi, patrí k najvýraznejším saxofonistom súčasného slovenského jazzu . V roku 2012 vydal debutový albumu Personal Suite. Spoluúčinkovali legendy slovenského jazzu: klavirista Gabriel Jonáš, kontrabasista Juraj Griglák a bubeník Jozef Döme. Koncert patril do kategórie výnimočných.

JURAJ GRIGLÁK & COMPANY

11.8.2012, 19.00 hod., Na hrade sa uskutočnil koncert-

Fenomenálne zoskupenie: Juraj Griglák basgitarra, Eugen Vizvari - keyboards, Rado Tariška – saxofón, David Hodek- drums. Kapela hrala fusion, vlastné skladby a inštrumentálny funk.

JAZZ POPS UP

18.8.2012 ,19.00 hod., Na hrade sa uskutočnil koncert kapely Jazz pop sup. Repertoár tvorili svetoznáme rockové a populárne hity v spojení s jazzovým rytmom a harmóniou. Začiatkom roka 2012 vydala kapela JAZZ POPS UP debutový album s rovnomenným názvom. František Báleš - klavír, aranžmány, Jana Dekánková – spev, Vladimír Máčaj – kontrabas, Milan Ruček – bicie

GUYANOU NA TATROVKE - CESTOVATEĽSKÉ KINO

10.8.2012, 20.00 hod., Na hrade

Podujatie spoluorganizované s CK Satur. Rozprávanie s Danom Příbáňom – známym cestovateľom, bolo nahradené kvôli pracovnej vyťažnosti, rozprávaním o ceste štyroch mladíkov na pionieroch cez Ukrajinu, Azerbajdžan do Kazachstanu.

KONCERT SKUPINY LOJZO

12.8.2012, 18.00 hod., Na hrade bol Koncert Ľudového orchestra jednoduchej zábavy LOJZO.

WEST VIRGINIA YOUTH SYMPHONY a KONZERVATÓRIUM J.L.BELLU

Dňa 16.6.2012, 18.30 v Štátnej opere bol spoločný koncert dvoch orchestrov

WEST VIRGINIA YOUTH SYMPHONY a KONZERVATÓRIUM J.L.BELLU.

Úloha PKO - mediálna podpora

YNÍ VÍKEND

22.-24.6.2012 Alternatívny festival, technická podpora PKO

LETNÝ MALIARSKY WORKSHOP 2012

Neprofesionálni výtvarníci troch generácií sa po druhý raz stretli 16.-29.7.2012

na Letnom maliarskom workshope, maľba v plein-airi v Malachove. Vznikli na ňom zaujímavé diela, ktoré boli široko tematicky poňaté a zobrazovali námety zo súčasného života. Súčasťou podujatia bola aj výstava maliarskych prác „GENIUS LOCI – MALACHOV“, ktorá sa konala od ukončenia workshopu až do 13.septembra v foyeri Radnice. Hlavnými organizátormi boli Ateliér 3G a PKO, v rámci technickej a mediálnej podpory.

OUTB REAK a HIP HOP FESTIVAL

27.-29.7.2012 Najlepší Bboy a Bgirl tanečníci z viac ako 50 krajín sveta, technická podpora PKO

POHYB V PARKU

25.8.2012, 10.00 hod., park pod Múzeom SNP. Ukážky netradičných športov. Predstavili sa štýly: powerjoga, taichi, Port de Bras, bojové umenia capoeira, tea-bo,

wu-chu, orientálny tanec, tribal belly dance, africký tanec. Cvičenie bolo doplnené prednáškami k jednotlivým kultúram

355. RADVANSKÝ JARMOK

V dňoch 14.9.-16.9.2012

Miesta : Námestie SNP, Nám. Š. Moysesesa, Park pod Múzeom SNP, Dolná ulica.

355. ročník Radvanského jarmoku, ktorý sa konal v termíne od 13.-16.9.2012 bol venovaný remeselníkom, cechom a cechovej kultúre. Radvanský jarmok sa v decembri 2011 stal nositeľom významného ocenenia. Bol zapísaný do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska, ktoré udeľuje Ministerstvo kultúry SR. PKO spolupracoval pri príprave ideového návrhu a výtvarného prevedenia s Jakubom Nvotom a Katkou Žgančíkovou. Fakt, že sa Radvanskému jarmoku dostalo cti byť súčasťou tak významného zoznamu nás prinútil dôslednejšie premyslieť celú myšlienku jarmoku, už aj s dôrazom na budúcnosť. Radvanský jarmok bol vyhláseným remeselníckym jarmokom, kde sa schádzali remeselníci z celej strednej Európy, aby predali svoje výrobky. Zlatý vek remesla predstavujú cechy . Ich kultúra povzniesla remeslo na istú úroveň, majstrom zaistila spoločenské postavenie, ktoré po rozpadnutí cechov už nikdy nedosiahli. Zostali nám len jarmoky a tradičná kultúra s prvkami rituálov cechovej kultúry. My sme mali ambíciu zdôrazniť, že Radvanský jarmok je predovšetkým o dobrom remesle a radi by sme v tejto novej tradícii pokračovali do budúcnosti. Aby bol samostatný, tradičný, veľkolepý a v budúcnosti aj výtvarne vhodne prevedený.

Radvanský jarmok bol situovaný do priestorov hradného areálu, pred Barbakanom, na Námestí SNP, na Dolnej ulici, parkoviskách za Hronom, v priestore pod Pamätníkom SNP.

RJ bol aj pätnástym ročníkom Trhu ľudových remesiel. Toto číslo odráža fakt, že sa v Banskej Bystrici podarilo „vyčistiť“ jarmok od nežiaducich tovarov a predajcov. Na 355. ročníku Radvanského jarmoku sa predstavilo 252 remeselníkov zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Poľska, Srbska.

PKO realizovalo program na viacerých pódiami. Námestí, v hradnom areáli, pod Pamätníkom SNP. Na námestí bolo postavené prestrešené pódium 10 x 12m s LED

stenou, 2 kamerami, ktoré prenášali obraz na pódium. Sme pyšní, že aj napriek vážneho hendikepu akým bol nedostatok finančných prostriedkov, sa nám podarilo veľmi dobrej úrovni dramaturgicky skoncipovať celý program. Či už to bol multimediálny program o prvkoch zapísaných v zozname nemotného kultúrneho dedičstva, ktorého súčasťou bola aj Terchovská muzika, alebo program zostavený na hlavnom námestí. Našou ambíciou bolo poukázať na tradície a súčasne dať priestor návštevníkom, aby si uvedomili, že je v dnešnej dobe veľa kapiel a súborov, ktoré preberajú tradičné prvky, ale dávajú im nový šat. Napr. jazz a tradície, ethnobeat, world music a pod. V tomto duchu sa niesla aj cechová ceremónia – napr. kruh – ako platňa a DJ a kruh hrnčiarsky . Sprievod sa bude každý ďalší rok rozširovať o nových remeselníkov a baníkov. Tešilo nás, že naše pozvanie prijal súbor Parno Graszt z Maďarska, ktorý hral s ohromným temperamentom a roztancoval celé námestie . Myslíme si, že všetky programové dni na námestí boli dramaturgicky vyvážené. Obohatením bola prezentácia časopisu Slovenka, ktorá začala v našom meste s cyklom prípravy dobrých receptov z regiónov . Zástupcovia Slovenky pripravili a rozdávali návštevníkom halušky.

Program na Barbakane tvorila Škola tovarišov – pod vedením výrobcov evidovaných v ÚĽUVE sa mohli deti a dospelí učiť tradičné remeslá – vyrábať keramiky, plstiť, paličkovať ... Na tomto pódium sa predstavili aj divadlá pre deti a dospelých: Staré divadlo z Nitry, Túlavé divadlo, Teatro Tatro, Maškrtníček, Harry Teater a ďalší. Atmosféru jarmoku dotvárali aj „pochôdzajúce“ súbory a sólisti.

Pod Pamätníkom SNP sme rozšírili ponuku o Farmársky trh – žiaľ kvôli hygienickým a veterinárnym povoleniam z pôvodných 30 záujemcov zostalo len šesť. Ďalej to boli Folklórne hry. Tieto sa stretli s veľkým ohlasom, rovnako ako drobné zvieratá. Do budúcnosti určite chceme túto ponuku rozšíriť. Žiaľ v tomto priestore sme sa stretli s niekoľkými obmedzeniami. Prípojky na elektrickú energiu, ktoré vlastní mesto sú v dezolátnom stave, čo v praxi znamená, že sme museli požiadať firmu BB expo o napojenie na ich zdroje a firmu Progres o sprevádzkovanie tohto odberu. Stálo nás to viac ako 2 000 € nad rámec rozpočtu. Do budúcnosti máme záujem tento priestor využívať, preto navrhujeme v rámci údržby skontrolovať tieto privody a sfunkčniť ich. Tiež je na diskusiu, či park pod Pamätníkom SNP má zostať neporušený, alebo hľadať spôsoby, ako ho nezničiť, ale využiť aj na kultúrne účely. Iný priestor v meste totiž nemáme.

Dôležité je spomenúť prenájom priestorov na „zázemie – šatne“ pre účinkujúcich, predĺženie otváracej doby WC a nedostatočný prívod elektrickej energie na Námestí SNP.

Ako šatne pre účinkujúcich sme používali priestory tzv. „cukrárne“ na Radnici na námestí. Musíme si požičiavať priestory galérie, prípadne múzea, prípadne Spolku architektov. Za tieto priestory samozrejme platíme, rovnako aj za tržnicu. Sú to náklady ktoré by sme mohli eliminovať, keby PKO malo vlastný priestor ,napr. Kino Urpín.

Rovnako platíme pri každej akcii na námestí, ktorá je po 18.00 za prevádzkovanie mestských WC. Okrem toho príkon elektrickej energie pri organizácii RJ je nedostatočný a je nutné tento stav okamžite doriešiť. Bez elektrickej energie nie je možné realizovať žiadne podujatie. Aj touto cestou ďakujeme za pomoc a podporu kolegom, ktorí sa starali o o občerstvovacie stánky a čistotu v meste , dopravu, mestskej polícii, parkovanie, firme Zares. V rámci propagácie uskutočnila tlačová konferencia, boli vytlačené a rozdistribuované CLV, plagáty, uskutočnili sa rozhovory, napísali PR články.

Program jarmoku 2012

PIATOK 14.9.2012

Námestie SNP

- 16.00 Nebeská muzika, hudba je od pána Boha a z Terchovej
- 17.00 Bashavel, jazz z folklóru stvorený
- 19.00 Všetechníci , tanečný humor aký už nebude
- 19.30 Slávnosť remeselných cechov, predstavenie slovutných majstrov, súboje tovarišov, zjavenie patrónov
- 20.15 Banda, zábava aká má byť
- 21.00 Všetechníci
- 21.30 Parno Graszt /HU/, horúci temperament a hudba v tele

Radnica, Cikkerova sieň, Námestie SNP

17.00 Reprezentanti nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska,
multimediálny program o prvkoch zapísaných v zozname nehmotného
kultúrneho dedičstva

Barbakan

10.00 JARMOČNISKO

11.00 Otvorenie Jarmočniska

11.00 Škola tovarišov

13.30 Folklórny súbor Bystrina

15.00 Divadlo Harry Teater: Soľ nad zlato

17.30 Túlavé divadlo : Cyrano, alebo Balábilé o Nose

Park pod Pamätníkom SNP

10.00 Všetko všetúčko, tovaru od výmyslu sveta pre gazdinky
/ priestor pri hoteli LUX /

10.00 Farmársky trh regiónov

10.00 Jarmočný statok hydinou i zverinou obdarený

17.00 Folklórne hry

SOBOTA 15.9.2012

Námestie SNP

10.00 Selčianka, to hrajú naši

11.00 Na baňu klopajú, len to najlepšie z 5. Medzinárodného detského
folklórneho festivalu

14.00 Slovenka – najlepšie recepty z regiónov

15.30 Vrbovskí víťazi, hudobno – pracovná skupina

- 16.30 Balkansambel, mnohopočetná hudobná formácia, ktorá sa rozhodla vyzvať na súboj všetky krivé rytmy a drkotavé maniere balkánskej ľudovej produkcie
- 19.00 Družina, príjemne spracovaný slovenský folklór - ethnobeat
- 20.00 Gypsy music Alexandra Daška s Patrikom Žigom
- 21.30 Vysokoškolský umelecký súbor TECHNIK

Barbakan

- 10.00 JARMOČNÍSKO
- 11.00 Škola tovarišov
- 11.00 Divadlo Maškrtá: Maškrtníček
- 13.30 Folklórny súbor Očován
- 15.00 Teatro Tatro: O stvorení sveta
- 17.30 Staré divadlo K. Spišáka Nitra: Žena, Pánboh, Čertisko a sedem zakliatych

Park pod Pamätníkom SNP

- 10.00 Všetko všetúčko, tovaru od výmyslu sveta pre gazdinky
/ priestor pri hoteli LUX /
- 10.00 Regionálny farmársky trh
- 10.00 Jarmočný statok hydinou i zverinou obdarený
- 11.00 Folklórne hry

NEDEĽA 16.9.2012

Námestie SNP

- 10.30 Divadlo na vysokej nohe: Vraždy na Elsinore
- 11.30 Ľudová hudba Ďatelinka

13.30 Folklórny súbor Urpín, 55. rokov radosti

15.00 355. Radvanský jarmok končí

Barbakan

10.00 JARMOČNISKO

11.00 Škola tovarišov

10.30 Hronky

Park pod Pamätníkom SNP

10.00 Všetko všetúčko, tovaru od výmyslu sveta pre gazdinky
/ priestor pri hoteli LUX /

10.00 Jarmočný statok hydinou i zverinou obdarený

Radvanský jarmok je najvýznamnejšou udalosťou nielen banskobystričského regiónu, ale aj významnou udalosťou celého Slovenska. Je dôležitým nositeľom tradičnej kultúry. Do budúcnosti je našou ambíciou pripraviť ho tak, aby sa výrazným spôsobom odlišil od ostatných podujatí podobného zamerania na Slovensku.

355. Radvanského jarmoku sa podľa odhadov zúčastnilo 50 000 návštevníkov a 252 remeselníkov z rôznych častí Slovenska a 2 zahraničia najmä z Maďarska, Českej republiky, Poľska ale aj Srbska.

VIANOČNÉ SALÓNKY 2012

LA GIOIA a Patrícia Janečková

Vianočný koncert tria La Gioia s hosťom Patríciou Janečkovou 1.12.2012 , 19.00 hod., miesto - Evanjelický kostol. Spolupráca s agentúrou M. Kochana. PKO zabezpečovalo koncert čiastočne technicky a produkčne.

MIKULÁŠ 2012

Na vianočne vyzdobenom Námestí SNP 6.12.2012 o 16.30 hod. začal obrad príchodu Mikuláša. Tradičné mikulášske podujatie. Účinkovalo Divadlo Clipperton,

škriatkovia, anjel, čert, Mikuláš, Detský spevácky zbor Zvonček a Tanečná škola J. Fáberovej.

CHANUKA SAMEACH

Na Radnici v Cikkerovej sieni 6.12.2012 bol ojedinelý koncert. Koncert sa konal pod záštitou veľvyslanca Štátu Izrael, pána Ben Zvi a primátora mesta Banská Bystrica, pána Petra Gogolu. Zmes židovských piesní a modlitieb v jazyku hebrejskom, seferskom ivrit. Kvalitná jazzová kapela, Moravský komorný zbor a speváčka Jana Orlická.

SPIRIT OF CHRISTMAS

13.12.-21.12.2012, Barbakan. Ojedinelý, originálny stromček zhotovený z ohobľovaných kmeňov stromov, umelecky spracovaný do čistých foriem a ozdobený ozdobami z pálenej hliny a liateho olova. Hlinené ozdoby v počte 500 ks dodali na stromček žiaci ZUŠ J. Cikkera v Banskej Bystrici. Súčasťou tohto podujatia bolo aj premietanie animovaných filmov z dielne ZUŠ. Dňa 21.decembra bol stromček dokončený a slávnostne zasvietený. V kultúrnom programe sa predstavili FS Podhorčan z Podhoria, FS Janovej Lehoty a Sklených Teplíc.

PEČIEME, ZDOBÍME...

Na Nádvorí Radnice 15.12.2012, 14.00-18.00 hod boli tvorivé dielne Jozefa Haurika z Kremnice zamerané na výrobu sladkých medovníkov - od výroby cesta, cez vykrajovanie, pečenie a zdobenie.

UROB SI SVOJ DARČEK

Tvorivé dielne v spolupráci s ÚĽUV-om, výroba vianočných ozdôb z drôtu, slamy, papiera a hliny 16.12.2012, 15.00-18.00 hod na Nádvorí Radnice

NESIEM, NESIEM KOLEDU .

Detské folklórne súbory 17.12.2012 o 16.00 hod. vytvárali vianočnú radosť pre občanov mesta na Námestí SNP. DFS Radosť a Prvosienka z Banskej Bystrice predstavili vianočné zvyky v období od Ondreja do Troch kráľov.

KONCERT MLÁDEŽNÍCKEHO KATEDRÁLNEHO ZBORU PRI KATEDRÁLE SVSV.F. XAVERSKÉHO

Dňa 18.12.2012 o 16.00 hod. na Námestí SNP sa uskutočnil vianočný koncert Katedrálneho zboru – mládežnícka časť – pri katedrálnom chráme Fr. Xaverského.

VIANOCE NA ŽELEZNICI

Železničné Vianoce v dňoch 19.,20.,21.12.2012, 13,00 – 18.00 hod., miesto: Železničná stanica Banská Bystrica. Prvýkrát v Banskej Bystrici si muzikanti zahráli na železničnej stanici. Znel jazz – Uherek kvartet, , cigánsky jazz – Maringotka i folklór – heligonkár Mário Kováč. Cieľom bolo cestujúcim spríjemniť cestovanie a priniesť dobrú náladu.

VIANOČNÉ ARANŽOVANIE

19.12.2012 ,8.00 hod., Robotnícky dom. PKO v spolupráci s Centrom voľného času Junior organizujú už niekoľko rokov súťaže v aranžovaní žiakov ZŠ a OG. Súťaž je rozdelená do dvoch vekových kategórií a ocenení sú prví traja žiaci z každej kategórie. Vianočné aranžmány, ktoré vzniknú musia spĺňať okrem estetických požiadaviek aj techniku väzby.

WHITE CHRISTMAS

19.12.201 Námestie SNP Vystúpenie PPS kvintet a Petra Račka v rámci cyklu vianočných programov, ktoré odzneli na Námestí SNP v Banskej Bystrici. Kvintet interpretoval diela argentínskeho skladateľa A. Piazzollu a svetoznáme vianočné skladby spieval Peter Račko, ktorý je spevákom Slovak tanga. PPS kvintet sa predstavil v zložení: František "Feri" Kubiš (akordeón), Andrej Turčín (husle), Adam Stráňavský (klavír), Jozef "Joe" Sivák (el. gitara),Jakub Stračina (kontrabas).

ŽIVÝ BETLEHEM

20.12. – 21.12.2012 pri Barbakane – biblický príbeh, ktorý je základom kresťanských Vianoc

Príbeh narodenia Ježiška v Betleheme. Obrazovo vizuálna kompozícia v podaní Spoločnosti veselých šermiarov Cassanova je spracovaním biblického príbehu s postavami Panny Márie, sv. Jozefa, Gašparom, Melicharom a Baltazárom. Obraz doplňujú anjeli a živé ovečky. Prestavenie sa uskutočnilo počas dvoch dní celkovo 6 krát.

Primátorský punč

20.12.2012 15,00 hod., Námestie SNP. Tradičné predvianočné benefičné podujatie. V programe, sa predstavila á cappella OTTO VOCE. Neskôr vystúpila Ľudová hudba Jána Maka so Ženskou speváckou skupinou Trnki a Mužskou speváckou skupinou Kráľova Hoľa.

OD MITRA PO VIANOCE

21.12.2012, Námestie SNP. Pastierske zvyky na Slovensku, ktoré mapovali obdobie od Mitra, kedy sa ovce zaháňajú do dedín a ohlasujú koniec pastierskej sezóny, cez prípravu na vianočné sviatky pastierov, a zvyky pastierov počas Štedrej večere a polnočnej omše. V programe sa predstavili: ZAF – Pohronci, Vladimír Homola, Marián Čupka, Veronika Bodnáríková, Michal Fiľo, Matúš Fiľo, Daniel Mudrák, Ján Kulfas, Pavol Fabík a Pavol Majerík.

Vážna hudba

Dramaturgiu a organizátorské povinnosti v oblasti vážnej hudby PKO ako i výtvarnú realizáciu programov desaťročia vykonávala Mgr. Ľudmila Grausová .

Novoročný koncert

Na Radnici v Cikkerovej sieni 2.1.2012 Nový rok 2012 privítali Banskobystričania v slávnostnom prostredí Obradnej sieni Radnice koncertom klasickej hudby. Predstavili sa Miroslav Potfaj – husle, Andrej Baran – husle, Andrej Krajčovič – viola, Branislav Bielik – violončelo.

52. BANSKOBYSSTRICKÁ HUDOBNÁ JAR

Festival banskobystrická hudobná jar už 52. rok nepretržite ponúka milovníkom klasickej hudby vysoko kvalitné programy z ponuky súčasných slovenských a zahraničných interpretov. V roku 2012 si dlhoročná dramaturgička banskobystrických podujatí vážnej hudby PKO Mgr. Ľudmila Grausová v rámci dramaturgie festivalu pripomenula významné výročia (80. výročie narodenia slovenského skladateľa Ilja Zelenku, 150. výročie narodenia Clauda Debussyho, 230. výročia narodenia

najslávnejšieho husľového a gitarového virtuóza Niccolu Paganiniho a 20 rokov od úmrtia najslávnejšieho skladateľa ohnivého tanga Astora Piazzollu). V rámci programu 52. banskobystrickej hudobnej jari Park kultúry a oddychu uskutočnil päť koncertov.

SLOVENSKÉ KVARTETO

Na Radnici v Cikkerovej sieni 14.3.2012. Koncert bol venovaný 80. výročiu narodenia hudobného skladateľa Ilju Zeljenku

Juraj Tomka, 1. husle

Eduard Pingitzer, 2. husle

Július Šoška, viola

Martin Ťažký, violončelo

Program:

Wolfgang Amadeus Mozart sláčikové kvarteto C dur, KV 465 "Disonantné"
(1756 – 1791)

Ilja Zeljenka sláčikové kvarteto č. 14 (1932 - 2007)

Ilja Zeljenka Musica Slovaca(1932 - 2007)

HRAVÉ FLAUTY

Na Radnici v Cikkerovej sieni 7.4.2012 „Yokove priečne flauty“ inštrumentálny súbor Ženevského konzervatória hudby, tanca a divadla. V programe odzneli diela skladateľov klasickej hudby, súčasnej hudby a výber jazzových skladieb

FRIENDS OF MUSIC

Veľkonočný koncert - dňa 8.4.2012 o 19,00 hod., v Kostole Narodenia Panny Márie v Radvani, na Hôrke, v ktorom , účinkovali: Ján Bulla – organ, Xénia Egedová – klavír, Matúš Kucbel – organ/spev, Jozef Sivák – gitara, Šimono Mackov – klavír, Ján Sedlický – husle

ANDREJ BARAN – husle, ADAM MAREC – gitara

Na Radnici v Cikkerovej sieni 17.5.2012 Koncert domácich umelcov interpretov, pedagógov z Konzervatória J. L. Bellu – Andreja Barana a Adama Mareca.

MUSICA AETERNA

Za Barbakanom v exteriéri 27.6.2012 Nám. Š. Moysesova Súborej starej hudby Musica Aeterna. Predviedol na starých nástrojoch zo 17. a 18. storočia európsku hudbu z obdobia vzniku týchto nástrojov. Koncert Musica Aeterna sa konal za Barbakanom v exteriéri. V interpretácii tohto telesa odzneli diela Antona Zimmermana - Notturmo F dur, W. A. Mozarta – 5 kontratančov, J. M. Sperger- Rondo D-dur, J. Haydn-12 London Symphonians. Účinkovali: Martina Mestická- flauta, Peter Zajíček - husle, Gabriel Szathmáry - husle, Ján Gréner – viola, Michaela Čibová- violončelo, Ján Prievozník - violine.

HUDOBNÁ JESEŇ

Festival Banskobystrická hudobná jeseň je od roku 1989 voľným pokračovaním festivalu Dni komornej hudby, ktorý mal v Banskej Bystrici dlhodobú tradíciu a konal sa v tomto meste 18 rokov. Hlavným zámerom festivalu je dlhodobo zachovať koncertnú tradíciu klasickej hudby v Banskej Bystrici, a samozrejme vyvinúť maximálne úsilie na zachovanie hudobných festivalov s dlhodobou tradíciou. Dovoľujeme si poukázať na fakt, že v našom meste sa klasická hudba študuje na ZUŠ, Konzervatóriu J.L.Bellu, AU. PKO, vedomé si tejto skutočnosti, sa v maximálnej miere, snaží vytvárať podmienky pre realizáciu novej generácie umelcov. Dramaturgiu festivalu, ktorej hlavným cieľom je prezentácia popredných slovenských i zahraničných umelcov, tvorili 3 koncerty. Otváracím koncertom Hudobnej jesene bol koncert v súčasnosti najkvalitnejšieho komorného súboru na Slovensku Capella Istropolitana. Súbor sa predstavil interpretáciou diel : Tomaso Albinoni: Sonata a cinque g-moll Op. 2, Nr. 6, G. B. Sammartini: Symfonia A dur, Dmitrij Šostakovich: Chamber Symphony Op 110 a Leoš Janáček: Suite for Strings orchestra. Druhým v poradí bol koncert Hudobná paleta židovskej kultúry 20.storočia, kde si návštevníci mohli vypočuť v interpretácii A. Stankovskej – Hallon, flauta, D. Stankovského – klavír a J. Alexandra - violončelo, diela najvýznamnejších židovských autorov 20.storočia. Posledným jesenným koncertom bol koncert mladých muzikantov Muchovho kvarteta v zložení: Juraj Tomka, 1. husle, Andrej Matis, 2. husle, Veronika Prokešová, viola, Pavol Mucha, violončelo.

HRAJTEŽE MI, HRAJTE

Dňa 14.12.2012 v predvianočnom čase v pôsobivej atmosfére a akustike Evanjelického kostola zazneli koledy zo severného Slovenska v podaní rodiny Janoštinovcov zo Zuberca, trombitášov Štefánikovcov. Západné Slovensko reprezentovala Katarína Rosinová, Liptov Hanka Hulejová s vnučkou Simonou, Podpoľanie Vladimír Homola, ZSS Marína a FS Detva. Premiéru mala novozaložená ľudová hudba pod vedením Viliama Didiáša.

ARS POETICA NEOSOLIENSIS

Posledná Ars Poetica Neosoliensis bola 20.12.2012 v Cikkerovej sieni na Radnici mesta. bodkou za celoročným cyklom tohto literárneho programu. Okrem už často spomínaných poetov v ňom prečítali svoje obľúbené básne spolupracovníci, ktorí sa počas celého roka podieľali na tvorbe tohto programu. . Miroslav Kapusta a jeho mimoriadna angažovanosť pri príprave týchto podujatí patril k základným kameňom podujatí.

KULTÚRA BEZ HRANÍC

Niekoľko rokov sa PKO venuje organizácii Dobročinných podujatí. Znamená to, že nezabúda na deti s onkologickým ochorením, telesným postihnutím a na seniorov v Domovoch sociálnych služieb. Podujatia boli realizované v rámci projektu Klauni rozdávaajú smiech a Za krajšiu jeseň života. Projekty podporili BBSK Banská Bystrica a MK SR.

KLAUNI ROZDÁVAJÚ SMIECH

V rámci projektu Klauni rozdávaajú smiech sme zabezpečili pravidelné programy, ktoré trvajú nepretržite celý rok na Detskom onkologickom a chirurgickom oddelení Detskej fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici:

11.1.2012	O Jakubovi a veľkom dare	Divadlo Harry Teater B.Bystrica
27.2.2012	Rytier Bajaja	Teatro Neline- Bratislava
14.3.2012	O Smutnom princovi	Divadlo Harry Teater B.Bystrica

25.4.2012	Princezná so zlatou hviezdou	Divadlo Cliperton B.Bystrica
15.5.2012	Danka a Janka	Divadlo Neline Bratislava
7.4.2012	Janko Polienko	Divadlo Neline Bratislava
15.5.2012	Mám Ťa rád	Tanečné vystúpenie Blesk
1.6.2012	Show s cirkusovým medveďom	Harry Teater B. Bystrica
13.6.2012	Jack a fazuľka	Divadlo bez opony B.Bystrica
27.6.2012	My sme malí muzikanti	Slavonic Duo B.Bystrica
11.7.2012	Herkules alebo dobytie pekla	Divadlo Tyátr, Nitra
25.7.2012	O Pahlnom hadovi	Divadlo MaKiLe Bratislava
8.8.2012	Sedem kozliatok	Divadlo bez opony B.Bystrica
22.8.2012	Hauko a Mňauka	Harry Teater B.Bystrica
5.9.2012	Princezná so zlatou hviezdou	Divadlo Cliperton B.Bystrica
26.9.2012	S pesničkou je veselšie	Slovonic Duo B.Bystrica
10.10.2012	Sedem kozliatok	Divadlo Cliperton, B.Bystrica
24.10.2012	Kocúr v čižmách	Divadlo Cililing Prešov
7.11.2012	Herkules	Divadlo Tyátr Nitra
21.11.2012	Predstavujeme regióny	DFS Dratvárik Slovenská Ľupča
6.12.2012	Vianočná rozprávka	Divadlo Neline Bratislava
19.12.2012	Vianočné rozprávanie	Harry Teater Banská Bystrica

ZA KRAJŠIU JESEŇ ŽIVOTA

7.3.2012	ĽH F. Herdu k MDŽ	DSS Krivánska ul
8.3.2012	ĽH J. Maka	DSS Internátna ul.
9.5.2012	ĽH Vrštek ku Dňu matiek	DSS Internátna ul.
10.5.2012	ĽH Hronsečanka ku Dňu matiek	DSS Krivánska ul.
11.5.2012	ĽH J. Maka ku Dňu matiek	DSS Jilemnického ul.

5.6.2012	Tanečné vystúpenie T. Jánošovej	DSS Strieborné. nám
20.6.2012	DFS Matičiarik	DSS Internátna ul.
26.7.2012	ĽH Hronsečanka	DSS Internátna ul.
4.9.2012	FS Bystrina	DSS Jilemnického ul
19.9.2012	ĽH. D. Bohuša	DSS Internátna ul.
2.10.2012	Tanečné vystúpenie T. Jánošovej	DSS Strieborné. nám
4.10.2012	ĽH Hronsečanka	DSS Jilemnického ul
8.10.2012	ĽH F. Herdu	DSS Krivánska ul.
10.10.2012	DFS Dravárik	DSS Internátna ul.
30.10.2012	Muzikoterapia	DSS Jilemnického ul
14.11.2012	ĽH J. Maka	Dom Božieho milosrdenstva
22.11.2012	V. Bodnáríková, J. Palovič	DDS Internátna ul.
23.11.2012	FS Bystrina	DDS Jilemnického ul.
18.12.2012	Muzikoterapia	Dom Božieho milosrdenstva
20.12.2012	Posedenie pri heligonke	DDS Krivánska ul.

SÚBORY PKO

DESTSKÝ SPEVÁCKY ZBOR ZVONČEK

Detský spevácky zbor Zvonček vznikol v roku 1974. Počas svojej 39 ročnej existencie sa v speváckom zbore Zvonček vystriedalo veľké množstvo (okolo 800) malých nádejných speváčikov od 3 do 7 rokov. Dominantným poslaním speváckeho zboru Zvonček vždy bolo a aj v súčasnosti je podchytenie hudobne talentovaných detí predškolského veku, rozvíjanie ich speváckych schopností a príprava pre ich ďalší hudobný rast. Zbor založila a dlhé roky viedla A. Trgová. Od roku 1982 spolupracuje so zborom až dodnes Mgr. Eva Lauková. Korepetítorkou je v súčasnosti Mgr. Zuzana Repová. Deti každoročne spestrujú program mnohých koncertov (školských, vianočných) a sú pravidelnými účastníkmi Festivalu zborového spevu V. F. Bystrého. Najväčší úspech dosiahol v roku 1999 v Olomouci, kde v súťaži "Svätky

písni" získal zlatú medailu. Zbor je svojim zložením z detí mimoriadne nízkej vekovej kategórie jedinečný i v rámci Slovenska. Iba vysoká odbornosť, nekonečná trpezlivosť a oddanosť vedúcich môžu vytvoriť zbor z detí predškolského veku.

V tomto roku navštevovalo Zvonček 42 detí vo veku od 3 do 6 rokov. Z tohto počtu bolo 20 žiakov ZUŠ (deti navštevujúce prípravné štúdium) a 22 detí z MŠ mesta Banská Bystrica.

Zbor sa stretával na pravidelných pondelkových skúškach, v prípade potreby na mimoriadnych skúškach pred vystúpeniami.

FOLKLÓRNY SÚBOR BYSTRINA

FS Bystrina vznikol v októbri 1980. Viac ako 50 mladých ľudí, prevažne študentov stredných a vysokých škôl, ktorých spája spoločný záujem o slovenský folklór, sa snaží uchovávať ľudové tradície rázovitých regiónov Slovenska. Vypelost' tohto amatérskeho telesa potvrdzuje skutočnosť, že folklórny súbor Bystrina na vysokej úrovni prezentuje tance z celého Slovenska. Domácim i zahraničným obdivovateľom takto ponúka ucelený obraz o folklóre slovenského ľudu. Okrem tanečnej a hudobnej zložky má súbor aj inštrumentálnu a spevácku zložku. Precestoval takmer celú Európu a zúčastnil sa aj na festivaloch v Ázii a Afrike.

V roku 2012 vystupovali na niektorých folklórnych festivaloch, odohrali cca 30 vystúpení po celom Slovensku, okrem toho sa zúčastnili festivalu vo Francúzsku.

V súčasnom období má FS Bystrina 53 aktívnych členov, nacvičuje v Robotníckom dome, kde má aj svoju krojáreň.

3/ TECHNICKÝ ÚSEK

Technický úsek PKO reprezentuje jeden pracovník. Zastáva funkciu správcu objektov, vodiča motorových vozidiel PKO, technika a hlavného technického koordinátora všetkých podujatí. Na jednotlivé podujatia si objednáva pomocných pracovníkov, vedie ich evidenciu pracovných výkazov.

V roku 2012 technické oddelenie zabezpečovalo:

montáže a demontáže trhových stánkov pri akciách:

Veľkonočné trhy, Trh remesiel, Radvanský jarmok, Pamiatka zosnulých,

Vianočné trhy - montáže a demontáže pódíí pri kultúrnych podujatiach PKO

ozvučenie pri kultúrnych podujatiach PKO technicky zabezpečenie akcií na Radnici, Námestí SNP, Pamätníku SNP, Barbakane, v kostole na Lazovnej ulici a v Športovej hale Dukla

dovoz a odvoz techniky a materiálu súvisiaceho s kultúrными podujatiami (stoličky, párty stany, markízy a pod.)

V spolupráci s propagačným oddelením, zabezpečovalo montáže a demontáže výlepných panelov, výzdoby pódíí a trhových stánkov. V priebehu celého roka sa podieľalo na údržbe objektu Robotníckeho domu, zabezpečovalo sťahovanie PKO z Barbakanu do Kapitulskej ulice a inú prepravnú činnosť.

Mimo akcií PKO vypomáhalo technickým zabezpečením a prepravou aj pri akciách:

Letecké dni, Ľudia z rodu Rómov, Banskobystrický Montmartre, Veľtrh neziskových organizácií, Maratón, Griliáda.

4/ VÝTVARNÁ DIELŇA

Snahou výtvarnej dielne bolo čo najlepšie spropagovať kultúrne podujatia organizované PKO . V roku 2012 výtvarná dielňa vytlačila 77 620 kópií formátu A3 a A4. Boli to rôzne návrhy plagátov, vstupeniek, prelepiek na plagáty apod. V tomto roku spolupracuje s administrátorom webovej stránky na jej aktualizácii. Na propagáciu podujatí v rézii PKO slúžia tri reklamné plochy (trojrozmerný reklamný pútač) na Námestí SNP Banská Bystrica. Spomínané plochy prevádzkujeme a oblepujeme plagátmi podľa požiadaviek programového oddelenia. V prevádzkujeme ešte dve väčšie reklamné plochy – rozmer City light 2x1 meter, ktoré sme v roku 2012 obnovili a rozšírili o štyri kusy.

Činnosť výtvarnej dielne je rozmanitá, napr. lepenie, zatieranie, výlep, obtiahnutie, opravy, údržba plôch a reklamných panelov, výroba a výzdoba scén a rekvizít pre kultúrne programy. Spolupracujú na montážnych prácach – vývoz a obmena panelov, obťah pódia, výzdoba stánkov Radvanský jarmok, Dni mesta Banská Bystrica, Kultúrne leto.... Graficky spracovávali letáky, plagáty, pozvánky, logá a reklamné tabule podľa potrieb a zadania. V roku 2012 zabezpečili pre potreby PKO 80

návrhov. Práca propagácie priamo súvisí aj s prácou Technického oddelenia, spoločne zabezpečujú včasný vývoz pútačov, obmenu a údržbu reklamných mobilných plôch Námestie SNP tri trojice, demontáž, montáž a pravidelná údržba týchto plôch. Okrem toho spoločne zabezpečujeme výzdobu scén, inštalácie, rozmiestnenie a prevoz dekorácií...

ROBOTNÍCKY DOM v správe PKO

Objekt je schátralý, s nevyhovujúcimi hygienickými podmienkami, v sále sú zle tesniace okná a vykurovanie je zabezpečované pomocou starých elektrických konvektorov. Z tohto dôvodu sú výdavky na spotrebu elektrickej energie neprimerané. Mesačné zálohy za elektrickú energiu predstavujú 894,- €/mesiac. V zimných mesiacoch ani daná výška zálohy nepokrýva spotrebovanú energiu a nedoplatky za energiu sa pohybovali v priemere vo výške 600 €/mesiac. Okrem týchto nákladov sú s majetkom spojené aj ďalšie výdavky a to za spotrebovanú vodu cca 80 €/mesačne a výdavky na správu RD /dodržiavanie kľúčového režimu a časového harmonogramu nájomcov, evidencia a kontrola objektu po ukončení podujatí a prenájmu .../ vo výške 150 €/mesačne.

Objekt, resp. jeho tanečná sála, situovaná na prízemí objektu, boli prenajímané tak, aby sme zabezpečili aspoň časť finančných prostriedkov spojených s prevádzkou tohto objektu. Zvyšnú časť objektu využíva PKO ako archív svojich dokumentov, dielňu pre výtvarníkov, aj ako svoje skladové priestory.

Okrem jednorazových prenájmov priestorov sa tanečná sála dlhodobo prenajíkala FS Bystrina, ktorý patrí pod PKO a tanečnej škole Faber Dance. Uvedené tanečné skupiny trénovali 5 až 6 dní v týždni.

V rámci grantového programu Obnovme si svoj dom sa nám v kooperácii s MÚ podarilo získať 50 000 € na rekonštrukciu RD. Kofinancovanie zo zdrojov mesta je v čiastke 79 000€. V tomto období sa pripravujú podklady pre VO. Termín odovzdania prvej etapy rekonštrukcie je 30.6.2012. Okrem toho bola na MK SR opätovne zaslaná žiadosť na II. etapu rekonštrukcie Robotníckeho domu.

V čase, keď mesto nedisponuje žiadnym objektom vhodným na realizáciu kultúrnych podujatí, je rekonštrukcia Robotníckeho domu zásadnou. Je to priestor vhodný na realizáciu komornejších podujatí divadelných, detských, hudobných, výtvarných, literárnych... Priestor je akusticky veľmi dobrý, vybavený veľkým koncertným krídlom.

AMFITEÁTER

Objekt je v dezolátnom stave. Neschopný akejkoľvek prevádzky. Na základe revíznej správy, bol objekt, z dôvodu bezpečnosti, odpojený od elektrickej energie. Slúži ako skladový priestor PKO

SÍDLO PKO, KAPITULSKÁ 8, BANSKÁ BYSTRICA

Vzhľadom k tomu, že PKO malo nevýhodne uzatvorenú zmluvu o prenájme nebytových priestorov v Barbakane, presťahovalo i sa do cenovo podstatne prijateľnejších priestorov s garážovým miestom 777 € plus DPH, na Kapitulskú 8. Nespochybniteľnou výhodou tohto priestoru je jeho poloha, blízko námestia, kde organizujeme väčšinu podujatí, na ktoré nemáme potrebné zázemie.

Prehliadka speváckych zborov, Banská Bystrica, 21. 10. 2012

Celoštátna prehliadka speváckych zborov dospelých, ktorú organizovali po 13-tich rokoch Národné osvetové centrum a Stredoslovenské osvetové stredisko, sa uskutočnila 20. - 21. októbra 2012 v Banskej Bystrici. SZ Rozkvet svojim výkonom v súťaži potvrdil svoje kvality a získal I. pásmo v konkurencii ďalších ôsmich speváckych zborov dospelých z celého Slovenska.

Vianočná suita aj v Banskej Bystrici Koncert Lubos

Marián Varga sa spojil s významnými slovenskými hudobníkmi pre dobrú vec! Koncom roka odohrá štyri koncerty, ktoré podporia návrat opustených detí do náhradných rodín. Na koncerty s názvom Vianočná suita sa môžete tešiť v štyroch slovenských mestách.

Hudobník Marián Varga, Moyzesovo kvarteto a dychové kvinteto sa spojili pre dobrú vec. Odohrajú koncert Vianočná suita na podporu občianskeho združenia Návrat, ktoré nachádza náhradné rodiny pre opustené deti.

„Opusteným deťom nedávame hračky, nachádzame im rodiny! Touto vetou sa riadi nezisková organizácia Návrat. Doteraz pomohla nájsť novú rodinu takmer tisíce opusteným deťom a ja im v tom rád budem pomáhať. Z každej vstupenky venujeme

časť priamo tomuto združeniu .“ Vysvetľuje pointu akcie organizátor koncertov Palo Maruščák z občianskeho združenia SCENE .

Návrat je nezisková organizácia, ktorá od roku 1993 presadzuje a podporuje návrat opustených detí z detských domovov do rodín. V 7 regionálnych centrách - Prešov, Banská Bystrica, Žilina, Trenčín, Trnava, Bratislava poskytuje komplexné odborné služby pre rodiny v kríze, opustené a ohrozené deti a pre náhradné rodiny.

Dobrá myšlienku podporí spoločný projekt významných slovenských interpretov Mariána Vargu, Moyzesovho kvarteta a dychového kvinteta. Spojenie nekonvenčnej tvorby a kvalitnej hudobnej produkcie nadväzuje na úspešný projekt Marián Varga a Moyzesovo kvarteto, ktorý si prišlo pozrieť vyše dvanásťtisíc divákov. Organizátori dúfajú, že aj tentokrát budú koncerty pre ľudí rovnako atraktívne. Prilákať by ich mohli legendárne skladby Mariána Vargu ako Z d'ateľín, Smutná ranná električka, Možno, že ma rada máš, Domáca úloha či Labutie piesne. Zaujímavou rozhodne bude aj slávnostne ladená a silne emotívna Vianočná suita, ktorá prepožičala meno celému koncertnému turné. V evanjelickom chráme v Banskej Bystrici sa koncert uskutočnil v nedeľu 25.11.2012

Deň mesta Banská Bystrica 2012

Mesto Banská Bystrica pozvalo všetkých svojich obyvateľov, ale aj návštevníkov z blízkeho či vzdialeného okolia na Deň mesta Banská Bystrica 2012, ktorý sa uskutočnil v piatok 8. júna 2012 s programom Na námestí (Námestie SNP), Na hrade (za Barbakanom), v Zážitkove (nádvorie Radnice) a Street BBazare (pred Barbakanom). Swingentlemen, Pančuchy Eleny Hríbovej, "vychytení" glamrockeri banskobystricko-žilinskej kapely Christmas s Jacky Foxxom, La3no Cubano, sprievod mestom s komediantmi, cirkusantmi, hudobníkmi, bicyklistami s kuframi a batohmi, s tými, ktorí "pulírujú" a "pigľujú" starých "dederónov", teda autíčka značky Trabant, s divadlom Maškrtníček, vizážistkami, Tanečnou školou Janette Fáberovej, s čítaním známeho slovenského recesistu, rozprávkaru, muzikanta, autora Muflóna Ancijáša ? Branislava Jóbuse. Deň mesta bude aj o Hugo Čáves Orchestri, bolo o čítárni pre oteckov, parkingu kočiek, so Selčiankou bude o hudbe pre priaznivcov dychovky, so Slančíkovcami o hudbe pre milovníkov klasickej ľudovej piesne, bude aj o operetných melódiách známej Heleny Becse Szabó. Bol Koncert pre nádej - s Marošom Bangom, jeho hosťom Milanom Kvietkom a skupinou Blinde man. Na Dni mesta našli hostia aj niečo, čomu organizátori dali názov Street BBazar a čo pokojne

možno nazvať - Z chuti všelijakého umenia - teda šperkári, moderní rezbári, sochári a podobní majstri remesiel všetkých chutí. V Banskej Bystrici pribudli nové zábavné lokality - Zážitkovo, Street BBazar a Na hrade,. Zážitkovo je priestor nádvorja Radnice na Námestí SNP, Street BBazar - priestor pred Barbakanom, teda vstupnou bránou do hradného areálu, Na hrade - za Barbakanom a Na Námestí - celé veľké a krásne banskobystrické hlavné námestie. Desiatky účinkujúcich a tisícky divákov z mesta i mimomestských, hostia z domu i zo zahraničia, atrakcie pre deti , aj dospelých - toto všetko tvorilo radostnú atmosféru na Dni mesta Banská Bystrica 2012. Na Námestí SNP boli hviezdami svetoznámi súrodenci z kapely Right Said Fred, prvých v singlových rebríčkoch USA i ostrovov. Vstup bol voľný pre všetkých. .

Štátna opera Banská Bystrica mala úspešný rok 2012

PREMIÉRY

Štátna opera uviedla v roku 2012 premiéru komickej opery W. A. Mozart Cosi fan tutte, ktorú odohrali začiatkom roka 16.3.2012 s libretom Lorenza Da Ponteho. Dodnes udržiava svoje miesto v rebríčku dvadsiatich najhranejších oper. Dielo je zároveň ukážkou vokálnej techniky a mozartovského vokálneho štýlu interpretov. Opera v režijnom naštudovaní Jany Andělovej Pletichovej a hudobnom naštudovaní Igora Bullu, ktorý bol zároveň dirigentom mala veľký úspech. Obsadenie opery sa pýši známymi sólistami ako Katarína Perencseiová, Lucia Duchoňová, Dušan Šimo, Martin Popovič, Dominika Doniga a Šimon Svitok.

Krátko na to Štátna opera uviedla známy titul G. Bizet, R. Ščedrin, D. Dinková Carmen ako celkom nový umelecký tvar – spojenie hudby, tanca, operného spevu a hovoreného slova pri ponechaní základnej témy, ktoré sa u nás odohralo 27. apríla. Cieľom predstavenia je určitým spôsobom nastaviť zrkadlo našej spoločnosti. Dielo sa teší veľkej popularite u divákov všetkých vekových kategórií. V réžii a choreografickom naštudovaní Dany Dinkovej na premiére účinkovali Beata Gaálová, Andrej Andrejkovič, Katarína Perencseiová, Veronika Szabová a Marián Ďurčo.

Ďalšou slovenskou premiérou opery U. Giordana Fedora sa pridáva do nášho programu nádherná opera, ktorú sme uviedli 24. 6. 2012. Inscenácia v hudobnom naštudovaní Mariána Vacha, v réžii českého režiséra Michaela Taranta s

exkluzívnym obsadením hlavných postáv talianky Cristiny Baggio, Miroslava Dvorského, Zoltána Vongreya, Kataríny Perencseiovej, Petra Schneidera, Diany Deákovej, Roberta Smiščíka, Mariána Lukáča, Igora Lacka, Ivana Zvaríka s precíznou interpretáciou orchestra a zboru naplnila očakávania divákov aj kritiky.

Štátna opera pravidelne zaraďuje do dramaturgického plánu i diela určené detským divákom. Aj v tomto roku dňa 12. 10. 2012 uviedla po prvýkrát vo svojej histórii rozprávkovú operu E. Humperdincka Perníková chalúpka. Režisér Pavol Smolík zasadil príbeh rozprávky o Jankovi a Marienke do súčasnosti. Inscenácia v naštudovaní súboru Štátnej opery rozvíja detskú fantáziu a má poučný charakter. Dielo prostredníctvom rozprávkových postavičiek nadľahčeným a humorným spôsobom približuje detskému divákovi svet opery. Predstavuje zároveň vhodnú príležitosť na to, aby v opere strávili čas rodičia spoločne so svojimi deťmi. V hudobnom naštudovaní Jána Procházku, dirigenta Mariána Vacha sa v hlavných úlohách predstavili Martin Popovič, Patrícia Solotruková, Denisa Hamarová, Katarína Perencseiová, Dušan Šimo a Michaela Sojčáková.

V Štátnej opere bola opereta Cárovič uvedená po prvýkrát v jej histórii ako posledná premiéra v roku a to 14. Decembra. Opereta F. Lehár Cárovič je typizovaným dielom viedenského okruhu. Táto veľká klasická opereta je dielom „ľahšieho žánru“, nechýbajú jej ani vážne tóny a ponúka vypäté melódie priam Pucciniovského štýlu, reprezentovaného dvomi ústrednými postavami (soprán, tenor). Hudobné naštudovanie a dirigent Marián Vach, réžia Dagmar Hlubková, osoby a obsadenie: Katarína Perencseiová, Dušan Šimo, Helena Becse Szabó, Martin Popovič, Šimon Svitok, Marián Hadraba, Alena Hodálová, Alžbeta Trgová, Peter Schneider, Anton Kožák a Diana Deáková.

V rámci premiér uviedli sedem premiér koncertov (bez premiér realizovaných v rámci festivalu ZHZ). Novoročný koncert (5.1.2012), Valentínsky koncert (14.2.2012), Veľkonočný koncert – Antonín Dvořák: STABAT MATER (3.4.2012), Symfonický koncert – Hudobné tóny s akadémiou umení (30.4.2012), Slávnostný koncert pri príležitosti osláv 68. výročia SNP a 20. výročia prijatia Ústavy SR (30.8.2012), Symfonický koncert s víťazkou Medzinárodnej klavírnej súťaže FORUM PER TASTI 2012 z Lotyšska (30.11.2012) a napokon Vianočný koncert (21.12.2012).

DERNIÉRY

Rok 2012 sa nezaobišiel aj bez odohrania derniér. Už začiatkom roka 22. februára sa rozlúčili s dielom Chrám Matky Božej od Maurice Jarre, v ktorom išlo o tanečné spracovanie stredovekej drámy podľa románu Victora Huga. Na jar 3. mája umelci odohrali derniéru od Guiseppe Verdiho - La Traviata, opera na motívy románu A. Dumasa ml. dáma s kaméliami. V septembri bola odohraná ďalšia derniéra jedna z najvydarenejších úsmevných príbehov talianskej klasickej opery Nápoj lásky od Gaetana Donizettiho. Koniec roka priniesol ešte jednu derniéru operety Grófka Marica od Emmericha Kálmana, ktorá bola jedna z najobľúbenejších operiet.

ŠTATISTIKA

Štátna opera sa priebežne zaoberá šírením vlastnej produkcie hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel na domácej scéne, na scénach mimo sídla v SR a v zahraničí.

Uviedli spolu 124 hudobno-dramatických podujatí vrátane koncertných a tanečných diel a 6-tich hosťovaní v zahraničí. Tieto podujatia navštívilo 33 204 návštevníkov.

Na pôde Štátnej opery sa predstavilo 6 hosťujúcich súborov (1 v rámci ZHZ a 3 v rámci BBHD, z toho sa dve podujatia uskutočnili v priestoroch Bohéma klubu), ktoré spolu odohrali 6 predstavení. Celkom si všetky podujatia pozrelo 34 211 divákov.

ZÁJAZDY / ZAHRANIČIE

V januári (18.1. – 29.1.) absolvovali sólisti Štátnej opery koncertné turné po Japonsku (Jokohama) a tak sa zúčastnili v poradí už 22. koncertného turné v Japonku na festivale Jokohamské operné dni, v podaní operných spevákov K. Perencseiovej, A. Trgovej, Š. Svitka, D. Šima, J. Hýrošša hosťujúcej sólistky M. Múdrej, za klavírneho sprievodu M. Svitkovej, kde odzneli árie a duetá z vybraných diel W. A. Mozarta a G. Verdiho.

V dňoch od 30.6. do 14.7. sa uskutočnilo v poradí už 23. koncertné turné sólistov Štátnej opery v Japonsku. Banskobystrickí operní speváci O. Hromadová, K. Perencseiová, Š. Svitok, D. Šimo a hosťujúca sólistka M. Múdra za klavírneho sprievodu M. Svitkovej uviedli v japonských mestách šesť koncertov, ktoré si pozrelo 4440 skandujúcich divákov.

Dňa 6.7.2012 v obci Hukvaldy (Česko) sa Štátna opera prezentovala v rámci XIX. ročníka Medzinárodného hudobného festivalu Janáčkovy Hukvaldy s operou G. Verdi Simon Boccanegra.

dňa 17.11.2012 v Hainburgu (Rakúsko) orchester pod vedením dirigenta Mariána Vacha, sólisti Štátnej opery a jedna hosťujúca sólistka sa predstavili v Kulturfabrik Hainburg s koncertom „Highlights aus Oper, Operette und Musical“, ktorý zorganizovala v rámci cyklu koncertov vážnej hudby už tradične miestna spoločnosť Hainburger Haydnengesellschaft.

dňa 5. 5. 2012 sa súbor Štátnej opery zúčastnil umeleckého hosťovania v Šalgotárjáne (Maďarsko) s operou G. Verdiho Nabucco. Predstavenie malo vysokú umeleckú, ale aj spoločenskú úroveň, ktorú svojou účasťou podporili aj veľvyslanec SR v Maďarsku, primátorka mesta Šalgotárján.

dňa 14.06. 2012 sa vo Viedni (Rakúsko) uskutočnil koncert pod názvom „Perly hudobných veľikánov“ zorganizovaný Rakúsko – slovenským kultúrnym spolkom. V podaní sólistov Štátnej opery. Oľgy Hromadovej, Dušana Šima a Šimona Svitka za klavírneho sprievodu Martiny Svitkovej odzneli v sídle spolku najkrajšie árie opernej tvorby a najznámejšie operetné a muzikálové melódie.

VÝZNAMNÉ PODUJATIA

Najvýznamnejším podujatím Štátnej opery bola realizácia XXXIX. ročníka medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „Zámocké hry zvolenské“, kde odzneli dve operné premiéry – jedna inscenovaná a druhá koncertná s účasťou zahraničných sólistov. Na nádvorí Zvolenského zámku sa slávnostne otvorila operná časť tohtoročného festivalu Zámocké hry zvolenské dňa 24.6.2012 premiérou opery U. Giordano: Fedora.

V druhý festivalový večer Štátna opera uviedla zo svojej produkcie operu Cosi fan tutte od W. A. Mozarta v domácom obsadení (26. 6. 2012). Hneď na druhý deň sme uviedli hosťujúce divadlo – Divadlo F. X. Šaldy v Liberci (Česká republika) s dielom od G. Puccini: Edgar. Dirigent: Martin Doubravský, réžia: Martin Otava, scéna: Ján Zavarský, kostýmy: Dana Svobodová, zbormajster: Martin Veselý. Účinkovali: Lívia Obručník Vénosová, Kateřina Jalovcová, Rafael Alvarez, Pavel Vančura, Anatolij Orel. Spoluúčinkoval orchester a zbor Divadla F. X. Šaldu.

Dňa 28. 6. 2012 bol odohraný Koncert operných árií s klavírnym sprievodom MLADOSŤ NA ZÁMKU Na koncerte Mladosť na zámku sa úspešne predstavili najmladšie nádeje slovenskej opernej scény Mariana Hochelová, Alena Kropáčková a Ľubomír Popík. V priestoroch Kráľovskej siene Zvolenského zámku ich na klavíri sprevádzala Xénia Maskalíková. Hneď na to bola uvedená slovenská koncertná premiéra opery V. Bellini: Beatrice Di Tenda, opera v 2 dejstvách. Hudobné naštudovanie a dirigent: Marián Vach, zbormajsterka: Iveta Popovičová, koncertný majster: Michal Hudák. Účinkovali: Clara Polito, Tarra Erraught, Leonardo Ferrando, Sergio Bologna, Peter Schneider, zbor a orchester Štátnej opery. Koncertné uvádzanie náročných belkantových oper na festivale ZHZ sa už stalo tradíciou a slovenská premiéra Belliniho Beatrice di Tenda patrila k jeho tohtoročným vrcholom.

Na záver festivalu ZHZ 2013 sme odohrali repertoárové predstavenie s hosťujúcimi sólistami zo zahraničia G. Verdi Simon Boccanegra, dňa 30. 6. 2012. Milovníci Verdiho oper nájdú v tomto diele všetko, čo zrelého majstra charakterizuje, skladateľ v Simonovi Boccanegrovi kráča už k podobe hudobnej drámy, dovŕšenej v dvoch shakespearovských prepisoch – Otellovi a Falstaffovi. Opera zaznela pod taktovkou dirigenta Štátnej opery Igora Bullu s plejádou európskych sólistov v hlavných úlohách – Chiarou Taigi, Mariom Malagninim, Evezom Abdullom, Krumom Galabovom a Danielom Borowskim.

Nie menej významné podujatie opery priniesol XIX. ročník jesenného hudobného festivalu „Banskobystrické hudobné dni“, ktorý bol dramaturgicky orientovaný v súlade s jeho dlhodobou koncepciou tak, aby obsiahol tie hudobné a divadelné žánre, ktoré majú na ňom stabilné miesto. Jeho súčasťou bola operná premiéra realizovaná Štátnou operou, komorné koncerty klasickej hudby i džezu, predstavenie hosťujúceho divadla s muzikálovými piesňami, operná inscenácia hosťiteľského divadla v exkluzívnom sólistickom obsadení a napokon i veľké vokálno-inštrumentálne dielo. Všetky podujatia boli divácky úspešné nepochybne i vďaka atraktívnym hosťujúcim umelcom a pútavému programu.

V rámci Banskobystrických hudobných dní sa v dňoch 12.-13. 10. 2012 v Štátnej opere konala premiéra opery Engelberta Humperdincka: Perníková chalúpka. Na nasledujúci deň odznel komorný koncert hosťujúcich umelcov: Koncertné fantázie pre klarinet a klavír, v podaní dvoch španielskych koncertných umelcov zazneli

skladby skladateľov Slovenska, Česka a Maďarska (K. Koreňová, I. Bázlik J. Šimíček, B. Kovács).

Pri príležitosti Mesiaca slovenskej a českej vzájomnosti sa v rámci BBHD predstavilo Městské divadlo Brno (Česko). Pre banskobystričné publikum si pripravilo koncertné a tanečné predstavenie hostujúceho súboru pod názvom Golden Broadway (15.10.2012), ktoré obsahovalo hity viac ako pätnástich najznámejších muzikálov. Predstavenie bolo kostýmované a okrem sólistov sa v ňom predstavil ansámbl, ktorý spieval a tancoval. Jednotlivé piesne boli uvádzané v originálnej anglickej verzii, sprevádzané filmovými a fotografickými projekciami

Repertoárové operné predstavenie Umberto Giordano: Fedora – 17. 10. 2012 Štátna opera uviedla Fedoru s veľkým úspechom aj v rámci festivalu BBHD ponúkla atraktívne sólistické obsadenie: v hlavnej postave Fedory sa predstavila mladá mezzosopranistka Michaela Šebestová, speváckeho partnera jej robil významný slovenský tenorista Miroslav Dvorský. Vzhľadom na to, že opera Fedora patrí k najkrajším dielam veristickej opernej literatúry, v predstavení si "prišli na svoje" všetci priaznivci plnokrvného operného umenia.

Komorný koncert hostujúcich umelcov Hudobné skvosty od swingu cez bebop až podnes (18. 10. 2012). Kapela džezového huslistu Maria Gheorghiu (inak aj sólového violistu v Radio - Symphonieorchester Wien) sa vyznačuje obzvlášť vysoko rozvinutou hudobnou kultúrou svojich troch muzikantov. Títo hudobníci dokázali vo svojom zoskupení vytvoriť príznačný „zvuk“, ktorý je poslucháčmi ľahko rozpoznateľný. Trio využíva hudobné postupy vychádzajúce z tradičného džezu, ktoré obohacuje o prvky vážnej hudby a ďalších hudobných štýlov 20. storočia.

Premiéra koncertu Andrew Lloyd Webber: Requiem – 19. 10. 2012

Štátna opera po prvý raz vo svojej histórii uviedla svetoznáme dielo britského skladateľa A. L. Webbera, keď v roku 1982 Webber na pamiatku svojho zosnulého otca napísal Requiem, spôsobil vo verejnosti rozruch – v jeho tvorbe totiž došlo k nečakanému obratu – zo skladateľa populárnych piesní k tvorcovi ctiacemu dedičstvo klasickej hudby. Najznámejšou časťou Requiem je „Pie Jesu“, z ktorej sa stal hit a často sa uvádza samostatne.

Otváracím dielom koncertu bola predohra Egmont Ludwiga van Beethovena, po ňom nasledovalo očakávané Requiem. V rámci koncertu pod taktovkou dirigenta Mariána

Vacha sa predstavil domáci sólista Dušan Šimo spolu so zborom a orchestrom Štátnej opery, hosťujúcimi umelcami boli sopranistka Andrea Vizvári a Spevácky zbor Lúčnica, ktorý hudobne pripravila Elena Matušová. Veľký vokálno-inštrumentálny koncert sa stal vrcholom festivalu BBHD a stretol sa aj s vynikajúcim ohlasom u publika.

Opereta Cárovič na javisku Štátnej opery

V predvianočnom období zaraďuje banskobystriická Štátna opera pravidelne do svojho repertoáru operety. Tento žáner má v sebe zvláštne kúzlo a vo sviatočnom období Vianoc a Nového roka je pre divákov mimoriadne príťažlivý. Banskobystrická operná scéna pripravila tentoraz u nás menej známu, no v nemecky hovoriacich krajinách často hrávanú, klasickú operetu Franza Lehára Cárovič. Dej ponúka romantický príbeh nenaplnenej lásky mladého následníka trónu a tanečnice. Diváci sa môžu tešiť na tradičné spracovanie operety so všetkým, čo k nej patrí – dobové kostýmy, klasický balet, náročné, až operné spevácke party a to všetko podfarbené ruským koloritom, ktorý dokresľuje atmosféru cárskeho Ruska. Réžie tohto diela sa ujala Dagmar Hlubková, ktorá má v Čechách za sebou množstvo úspešných inscenácií operiet a muzikálov, no na Slovensku pôsobí ako režisérka po prvý raz. Operetu hudobne naštudoval a diriguje Marián Vach, kostýmy navrhla Eliška Zapletalová, scénu Martin Víšek, choreografie s baletom Štátnej opery pripravil Petr Miller.

Opereta Cárovič bude mať prvú premiéru v Štátnej opere 14. decembra, druhú v sobotu 15. decembra.

Niekoľko dní po premiére 18. decembra privíta Štátna opera hviezdy svetového mena. Talianska sopranistka Cristina Baggio a Miroslav Dvorský stvárnia hlavné postavy v dramatickom príbehu opery Fedora od Umberta Giordana.

V piatok 21. decembra sa uskutoční výnimočný Vianočný koncert. Pod taktovkou mladého dirigenta Jána Procházku vystúpi zbor, orchester a balet Štátnej opery a predvedú najznámejšie zborové čísla zo svetoznámych diel. Na tradičnom Silvestrovskom predstavení 31. decembra zaznie znovu opereta Cárovič, no tentoraz nebude chýbať ohňostroj a pohár šampanského pre každého diváka.

Nový rok privíta Štátna opera 5. januára 2013 Novoročným koncertom. Hlavnou hviezdou večera bude svetoznáma operná diva Adriana Kučerová, ktorá hosťuje na popredných operných scénach celého sveta. Koncertom si zároveň dôstojne pripomenieme 20. výročie vzniku Slovenskej republiky. Spolu s Adrianou Kučerovou sa predstavia sólisti a orchester Štátnej opery pod vedením dirigenta Igora Bullu. Štátna opera má však v novom roku pripravené i ďalšie prekvapenia. Do Banskej Bystrice zavíta tenorista Pavol Bršlík a diváci sa môžu tešiť aj na predstavenie so sólistom svetového mena Štefanom Kocánom. V programe tohtoročnej divadelnej sezóny sú aj zaujímavé premiéry, napr. Čajkovského Eugen Onegin či Verdiho Macbeth, v pláne je uvedenie obľúbeného Requiem W. A. Mozarta či Slovanské oratórium Cyril a Metod od Tibora Andrašovana. Operní priaznivci sa majú skutočne na čo tešiť.

PhDr. Katarína Uhríková

Nominácie na DOSKY má aj banskobystriický Coriolanus

DOSKY – divadelné ocenenia sezóny - sú každoročnou anketou divadelných odborníkov, ktorými oceňujú pozoruhodné tvorivé činy v oblasti profesionálneho divadla na Slovensku. O nomináciách tohtoročného 17. ročníka rozhodovalo 24 divadelných kritikov, divadelníkov a publicistov. Do užšieho výberu sa tento rok dostala aj skutočne výnimočná operná inscenácia Coriolanus Jána Cikkerera, ktorá vznikla na pôde banskobystrickej Štátnej opery. Divadelní odborníci touto voľbou ocenili nevšedný dramaturgický čin a mimoriadnu realizáciu vo všetkých jeho zložkách. Opera Coriolanus je nominovaná až v troch kategóriách: najlepšia inscenácia, najlepšia réžia (Roman Polák) a najlepší mužský herecký výkon (Martin Popovič v postave Coriolana). Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutoční 21. septembra v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Záznam z ceremoniálu odvysiela RTVS na Dvojke 30. septembra. Operu Coriolanus si budú môcť diváci najbližšie pozrieť 27. septembra v Štátnej opere a 30. septembra v Bratislave v Historickej budove SND na festivale Bratislavské hudobné slávnosti.

PhDr. Katarína Uhríková

Cena ministra kultúry pre šéfdirigenta Štátnej opery Mariána Vacha

Minister kultúry Slovenskej republiky Daniel Krajcer odovzdal vo štvrtok 23. februára Ceny ministra kultúry za rok 2011. Slávnostné podujatie sa uskutočnilo v Dvorane Ministerstva kultúry SR na Námestí SNP v Bratislave. Cenu udeľuje minister za významný konkrétny čin v predchádzajúcom roku, za celoživotné dielo alebo za dlhoročný prínos v rôznych oblastiach kultúry a to na základe odporúčania komisie alebo z vlastného podnetu. V tomto roku ju získal aj šéfdirigent Štátnej opery Marián Vach za hudobné naštudovanie opery Jána Cikkera Coriolanus a doterajšie umelecké aktivity v oblasti hudobnej kultúry na Slovensku. Marián Vach je slovenskou kritikou považovaný za najlepšieho dirigenta verdiovskej a belkantovej opery. Svedčia o tom pozoruhodné naštudovania diel Verdiho, Belliniho, Donizettiho, ale aj slovenských skladateľov Eugena Suchoňa či Jána Cikkera. V dôkladných naštudovaniach s dôrazom na originalitu partitúry sa mu darí nadchnúť poslucháčov osobitou interpretáciou a dramatismom. Ako orchestrálny, operný dirigent a zbormajster vystupoval Marián Vach v mnohých európskych krajinách. S jeho poslaním operného dirigenta sa okrem pôvodných premiér spájajú aj slovenské premiéry svetovej klasiky. Unikátne bolo napr. naštudovanie pôvodnej, zrekonštruovanej verzie Krútnavy Eugena Suchoňa. Marián Vach spolupracuje so všetkými slovenskými symfonickými orchestrami a v mnohých v zahraničí aj hosťoval. Doteraz naštudoval a úspešne uviedol 54 operných titulov, z ktorých 22 odznelo v slovenských premiérach.

PhDr. Katarína Uhríková

Cena primátora pre Oľgu Hromadovú

„Zmysluplná a svedomitá práca si zaslúži ocenenie. Hlboko si vážim ľudí, ktorí svoje povolanie povýšili na poslanie a konanie dobra v prospech iných. Verejne známym osobnostiam, ale aj ľuďom, ktorí sú hnacou silou menších komunít, patrí verejné poďakovanie, ktoré budem začiatkom budúceho roka udeľovať prvýkrát,“ povedal primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. 25. januára si z rúk primátora Banskej Bystrice prestížnu cenu prevzala aj sólistka Štátnej opery Oľga Hromadová. Primátor jej ju udelil za celoživotné umelecké pôsobenie a za šírenie dobrého mena mesta Banská Bystrica. Oľga Hromadová pochádza z Radošoviec. Po ukončení štúdia

spevu na bratislavskom konzervatóriu v roku 1982 získala angažmán v Banskej Bystrici a rozhodla sa zostať v tomto meste. Tu sa splnili jej sny o pokojnom rodinnom živote a speváckej kariére. Naštudovala okolo osemdesiat operných a operetných postáv a svoj nesporný spevácky a herecký talent neustále podporuje pracovitosťou a precíznosťou. Jej sympatické účinkovanie na javisku diváci vysoko oceňujú a Oľga Hromadová patrí medzi najznámejších a najobľúbenejších sólistov Štátnej opery. Doslova a do písmena šíri dobré meno mesta svojimi výkonmi nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí – v Čechách, Maďarsku, Rakúsku, Rumunsku, Bulharsku a veľakrát v Japonsku. Oľge Hromadovej k udeleniu Ceny primátora srdečne gratulujeme a želáme hlavne veľa zdravia a sily, aby sa tejto životnej misii mohla venovať ešte veľa rokov a naďalej rozdávala z javiska radosť a energiu.

PhDr. Katarína Uhríková

V meste tlačia najkrajšie knihy

Zväzom polygrafie na Slovensku boli ocenené Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

Cenu Ministerstva kultúry SR, určenú vydavateľstvu za celkovú výtvarnú a technickú kvalitu knihy, získalo vydavateľstvo Ikar za osemdielnu kolekciu kníh Tisíc a jedna noc. Cenu ministerstva kultúry si z rúk štátneho tajomníka Ivana Sečika prevzal aj Igor Piačka za ilustrácie ôsmej časti príbehov Tisíc a jedna noc. "Už pri zrode myšlienky, že vydáme kompletne vydanie orientálnych príbehov Tisíc a jedna noc v slovenčine, sme mali predstavu a stotožnili sa s tým, aby táto kniha vyšla ako výnimočná a originálna. Oslovili sme tkáčovne v Nemecku, práve tam sa vyrábal špeciálny hodváb s orientálnym motívom, osem rozličných farebných odtieňov. Oslovili sme renomovaných slovenských výtvarníkov, ktorí urobili ilustrácie k celej sérii. Mali sme úžasný preklad profesora Paulinyho, ktorý na prekladoch pracoval viac ako 25 rokov. Výsledné dielo je nielen pohladením duše, ale aj pastvou pre oči, je to osem krásnych knižiek, máme veľmi dobré ohlasy od čitateľov," uviedla pre médiá manažérka oceneného vydavateľstva Ikar Mária Lešková

Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica ocenené

Ocenenie Najkrajšie knihy Slovenska 2011 získali 3. mája 2012 v Bratislave

vydavateľa aj autori. Súťaž vyhlasuje medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana v spolupráci s ministerstvom kultúry, ministerstvom školstva, Slovenskou národnou knižnicou a Zväzom polygrafie na Slovensku. Zväzom polygrafie na Slovensku boli ocenené Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica. Na PR manažérka vydavateľstva Ikar Mária Lešková prevzala Cenu Ministerstva kultúry SR za celkovú výtvarnú a technickú kvalitu knihy za osem dielov publikácie Tisíc a jedna noc 1 - 8. 3. mája –odovzdali v Zrkadlovej sieni bratislavského Primaciálneho paláca ocenenia Najkrajšie knihy Slovenska 2011. Súťaž vyhlasuje medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana v spolupráci s ministerstvom kultúry, ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu, Slovenskou národnou knižnicou a Zväzom polygrafie na Slovensku. Cieľom súťaže je podporiť a oceniť zvyšovanie výtvarnej úrovne a kvality polygrafického spracovania periodických publikácií knižného charakteru.

Stredoslovenská galéria - 3. medzinárodné súťažné bienále LOGO 2012

Bienálna prehliadka LOGO je ojedinelým podujatím v oblasti grafického dizajnu na Slovensku. Jej prvý ročník sa úspešne konal už v roku 2008 na pôde Stredoslovenskej galérie. Prehliadka s podobným špecializovaným zameraním na našom území dlhodobo absentuje a preto sa jej úvodné ročníky stretli s pozitívnym ohlasom najmä v odborných kruhoch.

Logotyp patrí v oblasti úžitkovej grafiky k tým najnáročnejším tvorivým procesom. Prelom 20. a 21. storočia je symbolickým prelomom aj vo vnímaní značky –logotypu. Úlohou súťaže a prehliadky je zhodnotiť kvalitatívnu úroveň logotypov na Slovensku a porovnať tento stav s okolitými krajinami. Projekt je určený odbornej verejnosti z oblasti grafického dizajnu, ale aj študentom umeleckých stredných a vysokých škôl a v neposlednom rade aj bežným návštevníkom galérie a širokej verejnosti, ktorá sa dostáva do kontaktu s užitým umením.

Na 3. ročník bienále LOGO 2012 sa prihlásilo 56 súťažiacich zo štyroch krajín (Slovensko, Česká republika, Poľsko a Taliansko), ktorí sa predstavia s kolekciami 68 logotypov v hlavnej a študentskej kategórii. Je potešiteľné, že neustále stúpa záujem o študentskú kategóriu, ktorá prvýkrát počtom diel predstihla kategóriu skúsených profesionálov. V tomto ročníku sa budú takisto prvýkrát prezentovať súťažné

logotypy aj v aplikáciách, aby porota i návštevníci mohli lepšie posúdiť ako sa značka uplatňuje v bežnom živote.

So svojou tvorbou sa predstavia aj členovia medzinárodnej poroty (Ondřej Doležal z Brna, Rostislav Illík zo Zlína, Svetlana Body Cief a Emil Drličiak z Bratislavy, Patrik Ševčík z Banskej Bystrice), ktorí na vernisáži budú ochotne diskutovať na tému úskalí a krásy tvorby logotypov. Martin Úradníček

14. Medzinárodný filmový festival Bratislava

14. Medzinárodný filmový festival Bratislava sa 16. novembra 2012 premiestnil z Bratislavy do srdca stredného Slovenska, do Banskej Bystrice. Na pôde Akadémie umení sa v piatok premietal film Cigáni idú do volieb. Už po štvrtýkrát Medzinárodný filmový festival spolupracuje s Akadémiou umení v Banskej Bystrici. Tento rok je však výnimočný, lebo Akadémia oslavuje svoje 15. výročie a zároveň 10. výročie založenia Katedry dokumentárneho filmu. „Samotný festival nebol len o prezentácii filmov, ale aj o výnimočných stretnutiach. Medzi tie najväčšie považujem stretnutie so Štefanom Kvietikom, ktorý si v prvý deň festivalu prevzal plaketu za Prínos do slovenskej kinematografie a dlaždicu, ktorá bude zdobiť chodník slávy v Bratislave, ale aj dojemné stretnutie s majstrom filmového plátna Jiřím Krejčíkom“, povedala prezidentka MFF Bratislava Mária Reháková. Teší sa zo spolupráce so študentmi Akadémie umení a praje si do budúcnosti, aby sa spolupráca viac zintenzívňovala.

Po slávnostnom privítaní sa začalo premietanie filmu režiséra Jaroslava Vojteka Cigáni idú do volieb. Film zachytáva rómsku komunitu v boji o hlasy vo voľbách do VÚC, ale aj každodenné starosti. „Nakrúcanie bolo emočne náročné, keďže niektoré situácie boli nepredvídateľné a dej sa odohrával spontánne,“ povedal režisér filmu. Dodal, že ho trápí problém spoločnosti – predsudok. „Film som síce nevidel, ale....,“ vyjadrujú sa mnohí v diskusiách a film odsúdia len na základe jeho názvu.

Prvý deň MFF v Banskej Bystrici ukončila voľná diskusia na so študentmi Akadémie umení v BB. V sobotu budú Festivalové dni v Banskej Bystrici pokračovať premietaním filmov vo Filmovom klube v Múzeu SNP.

Festival Barbakan 2012

Banskobystrický multimediálny festival Barbakan 2012 (10.–14.10.), ktorý aj tento rok ponúkal hudbu, film a výtvarné umenie, oficiálne ponúkne svoj program v stredu (10.10.) o 20.00 h v kinosále Pamätníka SNP otváracím ceremoniálom a projekciou snímky *Ony* (Elles, 2011, réžia Malgorzata Szumowska). TASR informoval organizátor Miro Lánik. Francúzsko-poľsko-nemecká dráma predstaví Juliette Binoche v úlohe novinárky, matky a manželky Anny, ktorá sa zoznami s dvomi vysokoškolskými študentkami privyrábajúcimi si na štúdium vykonávaním najstaršieho remesla. "Anna o smutnej realite píše článok, téma ju však pohlcuje čoraz viac a postupne zasahuje aj do jej súkromného života. Film rozpráva o jave, ktorý sa stáva čoraz bežnejším na univerzitách mnohých európskych krajín. Kto je zodpovedný za morálny úpadok mladej generácie? Môžeme viniť celú spoločnosť alebo pátrať po zlyhaní najskôr u seba samých?" priblížil Lánik. Szumowska zaujala podľa jeho slov na medzinárodnom poli už počas štúdia na filmovej škole v Lodži. Jej dokumentárny film *Ticho* (Cisza, 1998) uviedol festival v Cannes a ocenili ho na mnohých ďalších svetových festivaloch. Na pole celovečerného filmu vstúpila hraným filmom *Šťastný človek* (Szczesliwy czlowiek, 2000), za ktorý bola nominovaná na Európsku filmovú cenu v kategórii Objav roka. "O štyri roky neskôr potvrdila svoj status nádejnej režisérky filmom *Ono*. Nasledujúci film *33 scén zo života* (33 sceny z życia, 2008) odmenila porota na prestížnom festivale v Locarne Špeciálnym uznaním a na Národnom festivale poľských filmov v Gdyni získal dokonca päť ocenení," pokračoval Lánik. Barbakan uvedie otvárací film i jeho reprízu v rámci sekcie Ozveny filmových festivalov, jednej zo šiestich sekcií filmovej časti. Okrem nej sa môžu diváci tešiť na filmy rozdelené do sekcií Fokus na iránsku kinematografiu, Profil Marcina Wronu, Domáca úroda, Ženy v ozbrojení a Súťaž krátkych filmov. Bohatý program ponúka podľa Lánika aj hudobný Barbakan. Z USA príde zahrať uznávaný Taylor McFerrin, z Veľkej Británie hudobník známy ako Drums of Death, zo susedného Maďarska Volkova Sisters, z Českej republiky kapela Please the Trees a domácu scénu budú zastupovať zoskupenia The Cubes, Zlokot, Vetroplach, Kubo Ursiny & Provisorium, Plastic Swans či Got Blue Balls. Výtvarná časť Barbakanu sa začala v stredu 3. októbra vernisážou výstavy Z druhej ruky autoriek Marianny Mlynárčikovej a Nóry Ružičkovej a kurátorov Zuzany Majlingovej a Michala Šedíka. Expozícia bude v banskobystrickom Bethlenovom dome prístupná do 11. novembra. ((TASR)

20 rokov Lyons klubu v Banskej Bystrici

Z činnosti :

Vianočný charitatívny LIONS punč december 2012

LIONS CLUB Banská Bystrica už každoročne pripravuje pre bystričanov Charitatívny Vianočný punč, pričom výnos z tejto akcie poputuje na konto tých, čo potrebujú našu pomoc najviac – deti. Veľmi radi privítame v našom stánku pred sídlom nášho klubu – pred Plzenskou reštauráciou na námestí SNP v Banskej Bystrici od 3. decembra 2012 do 3. januára 2013.

Host' zasadnutia klubu – Michal Handzuš, 11.6.2012

Pán Michal Handzuš, rodák z Banskej Bystrice, majster sveta v hokeji z Göteborgu v roku 2002, prijal pozvanie a veľmi pútavým spôsobom nás oboznámil so zákulisím svetového hokeja, ktorého je už niekoľko rokov neoddeliteľnou súčasťou. Dňa 11.6.2012 bol príjemným hosťom zasadnutia nášho klubu.

MDD Relax Centrum v Rudlovej, 8.6.2012

Dňa 8. júna 2012 sa za účasti pána primátora mesta Banská Bystrica Petra Gogolu, a pána Michala Handzuša, majstra sveta z roku 2002 v Göteborgu v Relax Centre v Rudlovej uskutočnil Medzinárodný deň detí.

Priateľské stretnutie s LC GRAZ SCHLOSSBERG – Austria, 27.5.2012

Lions club Graz Schlossberg pozval zástupcov nášho klubu na stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v "domácich" priestoroch – Plzenskej reštaurácii.

20. výročie založenie ROTARY CLUBU BANSKÁ BYSTRICA, 25.5.2012

Zástupcovia klubu sa zúčastnili veľmi milého stretnutia pri príležitosti 20. výročia znovuoobnovenia Rotary klubu Banská Bystrica

Benefičný koncert Martina Babjaka a Daniela Buranovského, 22.5.2012

Klub obnovil benefičné koncerty v artikulárnom kostole v Hronseku.

20. Konvent Nitra, 19.5.2012

LC Banská Bystrica sa zúčastnil na 20.konvente Distriktu D 122 v Hoteli Zlatý kľúčik v Nitre pod Zoborom.

Slávnostné zasadnutie klubu, 16.4.2012

Zasadnutie sa uskutočnilo 16. apríla 2012 o 17:30 hod. v priestoroch Reštaurácie ARUBA, Námestie SNP 5, Banská Bystrica.

Bažant Majáles 2012 - Banská Bystrica

7. ročník open-air festivalu Bažant Majáles Študentský univerzitný senát UMB organizuje 7. ročník open-air festivalu Bažant Majáles v Banskej Bystrici. Počas svojej existencie sa stal najväčším Majálesom zo série Bažant Majálesov s návštevnosťou až 15 tisíc návštevníkov. Aj tento rok pripravili skvelý program, ktorý sa začal 3. mája na Atletickom štadióne UMB (Tajovského 51) v doobedňajších hodinách. Športové dopoludnie boli tímové súťaže v netradičných športových disciplínach, tak ako to bolo minulý rok (hod budzogaňom, preteky s pneumatikou, či stavanie pivových bedničiek na výšku) Viac info nájdete na www.facebook.com/buddysport

Od 15.00 vystúpenia kapiel:

- The Shed (alternatívny rock)
- Lekra (folkrock)
- FERVIDO
- Rock Reunion

Popis festivalu:

Smola a hrušky, Puding pani Elvisovej, Para, Polemic, The Shed, Lekra (folkrock), FERVIDO, Rock Reunion ..

A titulné kapely Bažant Majálesu v Banskej Bystrici:

- Smola a hrušky
- Puding pani Elvisovej
- Para
- Polemic

9. ročník teatrologickej konferencie

30.11. a 1.12. 2012 v Banskej Bystrici sa uskutočnila konferencia 9. ročník v cykle medzinárodných teatrologických konferencií Dnes a tu. Fakulta dramatických umení Akadémie umení organizovala 9. ročník teatrologickej konferencie na počesť spisovateľa, dramatika, teatrológa a vysokoškolského pedagóga profesora Petra Karvaša. Akadémia umení v Banskej Bystrici usporadúva túto akciu ako pripomienku banskobystrického rodáka, významného slovenského spisovateľa, dramatika a teatrológa, vysokoškolského profesora Petra Karvaša. Podujatie je programovo zamerané na citlivú a zložitú problematiku prípravy talentovaného uchádzača o štúdium na profesionálnu umeleckú prax. Dodnes sa v praxi stretávame s názorom, ktorý je rezíduom tradície do 19. storočia, kedy talentovaný mladý človek nadobudol skúsenosti a zručnosti od starších praktikov. V 20. storočí sa v Európe väčšinou presadil koncept komplexného rozvoja osobnosti mladého tvorca tak, aby popri remeselných zručnostiach disponovali aj dôležitými poznatkami o vývoji umenia a jeho teórii, ale i v príbuzných či všeobecnejších oblastiach (estetika, filozofia). Naplnil sa predpoklad, že takto vzdelaná a pripravená umelecká individualita je schopná samostatne a originálne umelecky tvoriť a neobmedzovať sa na ambíciu čo najdokonalejšie reprodukovať overené hodnoty. Úlohou 9. banskobystrickej medzinárodnej teatrologickej konferencie bolo zmapovať súčasnú východiskovú situáciu vo vzdelávaní mladých tvorivých osobností v Európe a samozrejme na Slovensku, ujasniť si diferenciu medzi požiadavkami tej časti praxe, ktorá uprednostňuje – napríklad v muzikálovej produkcii – precíznu animáciu overeného modelu inscenácie a celkovým nastavením stredného i vysokého umeleckého školstva, ktoré sa usiluje rozvíjať samostatné kreatívne prístupy.

Koncert ruského súboru Alexandrovci

Opäť prišiel do Banskej Bystrice celý súbor s najlepšimi ruskými spevákmi, sólistami, vynikajúcimi hudobníkmi i špičkovými tanečníkmi. Kvalitné a dokonale profesionálne spevácke, hudobné a tanečné výkony spojuje skvelá choreografia, a to ako celok prináša neopakovateľný zážitok, ktorý nemôže napodobniť žiadne iné hudobné teleso. Ich koncertný repertoár už dávno netvorí iba ruské národné piesne (Kaťuša, Kalinka, ..), ktoré všetci veľmi dobre poznáme, ale tiež zasahuje do všetkých hudobných žánrov od klasiky, cez jazz, rock až po modernú hudbu. Pre súčasné

turné pripravili Alexandrovci program, ktorý spojuje najviac osvedčenú klasiku a úplne nové piesne v ich repertoáru a s nimi i nové choreografie. Ich súbor piesní a tancov je celosvetovým fenoménom a nemá v kultúrnom svete obdoby. Súbor oficiálne zahájil svoju činnosť vystúpením v Moskve 12. 10. 1928. Na začiatku mal len dvanásť členov, neskôr sa rozrástol až k dvom stovkám členov. V súčasnosti pred divákmi vystupuje viac ako 120 účinkujúcich.

Súbor sa preslávil skutočne po celom svete a všade sú jeho koncerty prijímané s obrovským nadšením divákov i médií. Niekoľkokrát navštívil tiež Slovenskú republiku, naposledy v jeseni 2010, kde boli všetky koncerty beznádejne zaplnené.

S Alexandrovcami príde opäť jeden z najlepších svetových tenorov VADIM ANANEV, známy tiež ako "Majster Kalinka". Ten sa v máji 2011 predstavil slovenskému publiku so svojim sólovým projektom "Najlepšie svetové árie", ktorý sa stretol s veľkým ohlasom.

Sprístupnenie reinštalovanej Stálej expozície maliara Dominika Skuteckého

Miesto konania: Stredoslovenská galéria, Vila D. Skuteckého, Horná 55, Banská Bystrica. Názov podujatia: Sprístupnenie reinštalovanej Stálej expozície maliara Dominika Skuteckého (1849 -1921) Sprístupnenie: utorok 14.2.2012 o 17:00 Autorky koncepcie expozície: Katarína Baraníková, Zuzana Majlingová Sprístupnenie reinštalovanej Stálej expozície Dominika Skuteckého pri príležitosti výročia maliarovho narodenia (14. februára 1849) ponúka návštevníkom prehliadku umelcovej tvorby v jeho pôvodnej rodinnej vile v centre mesta Banská Bystrica. Expozícia bude otvorená v rozšírenej podobe a komunikatívnejšej forme vzhľadom na potreby individuálneho návštevníka. Jediná stála expozícia diela tohto významného maliara zriadená Stredoslovenskou galériou v roku 1994 zostáva špecifickým kultúrnym priestorom otvárajúcim sa širšej verejnosti prezentovaním nielen odkazu tvorby Dominika Skuteckého ale aj kontextu ďalších životných osudov jeho nemenej známej rodiny židovského pôvodu, najmä dcéry maliarky Karoly Skuteckej - Karvašovej a jej syna spisovateľa Petra Karvaša. Reinštalovaná Stála expozícia vedie návštevníka reprezentatívnym predstavením tvorivých období umelca od benátskeho po vrcholné banskobystrické obdobie, ďalej osobitne nahliada na jeho civilnejšiu portrétnu prácu. Na poschodí v pôvodnom priestore umelcovho

ateliéru sú v širšom zábere inštalované diela rôzneho charakteru od štúdií približujúcich maliarske postupy autora až po definitívne práce. Finálne sa prezentuje špecifická kolekcia umelcovho diela s tematikou kotlárov z medených hámrov. Komunikatívnosť expozície zabezpečuje orientačný značkový systém formou rozšírených textových popisiek k špecifikám umelcovej tvorby v širších súvislostiach, ďalej reprodukcie archívnych fotodokumentov z pozostalosti rodiny a virtuálna prehliadka budovaná v kontexte života a tvorby Dominka Skuteckého. Hodnotným spomienkovým predmetom pre návštevníkov sú nové dizajnérske artefakty, ktoré navrhli absolventi VŠVU v priamej umeleckej reakcii na maliarovu tvorbu a atraktívny edukatívno - tvorivý edičný materiál vytvorený pre najmladších návštevníkov expozície. Expozícia bola doplnená o nové diela zo zbierkového fondu Stredoslovenskej galérie. Za možnosť obohatiť expozíciu o viacero ďalších Skuteckého prác ďakujeme Slovenskej národnej galérii a Stredoslovenskému múzeu v Banskej Bystrici. A taktiež Galérii Mesta Bratislavy a pani Eve Karvašovej za obnovenie dlhodobých výpožičiek diel. Program podujatia sprístupnenia expozície spríjemní moderovanie Egona Tomajka a hudobná kompozícia Antonína Dvořáka v podaní komorného tria Alžbety Stračinovej, Ľuboša Melničáka a Petra Surana. V zámeroch Stredoslovenskej galérie zostáva naďalej sprostredkovať genius loci vily Dominika Skuteckého čo najširšej verejnosti prostredníctvom usporadúvania kultúrne blízkych podujatí. Dlhodobou úlohou galérie je aj dopĺňanie digitálne spracovaného archívneho materiálu o živote a tvorbe Dominika Skuteckého a jeho predstavenie verejnosti v online webovej verzii. V neposlednom rade je predmetom starostlivosti aj príľahlá záhrada, ktorá sa v roku 2011 stala súčasťou národnej kultúrnej pamiatky vedenej pod názvom Vila Dominika Skuteckého s areálom. Expozícia bola reinštalovaná vďaka podpore Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Banskobystrického samosprávneho kraja. Viac na www.ssgbb.sk Mailová adresa: kustod@ssgbb.sk

Múzeum Slovenského národného povstania

Múzeum Slovenského národného povstania je špecializované múzeum s archívom osobitného významu zachytávajúce vývoj slovenskej spoločnosti v rokoch 1938-1945 s akcentom na dokumentáciu protifašistického národno-oslobodzovacieho boja a SNP. Múzeum má celoslovenskú pôsobnosť s medzinárodným dosahom, v rámci

ktorej vykonáva odbornou-metodickú, koordinačnú a poradenskú funkciu. Od roku 1969 sídli v monumentálnej budove Pamätníka SNP, ktorá bola vybudovaná v juhovýchodnej časti historického jadra a v súčasnosti je jednou z dominant krajského mesta Banská Bystrica v Slovenskej republike. Tato architektonicky zaujímavá stavba /autor prof. Ing. arch. Dušan Kuzma/ symbolizuje dejiny slovenského národa stvárnené v hmote dvoch železobetónových skulptúr spojených mostom a vyjadrujúci ideu SNP ako energický predel v živote slovenskej spoločnosti počas druhej svetovej vojny. Priestor medzi skulptúrami vyplňa pietna sieň so symbolickým hrobom neznámeho bojovníka s večným ohňom. Sú v nej umiestnené urny s prstou z najvýznamnejších bojísk Povstania, miest fašistických represálií a pamätné kvádre venované obetiam holocaustu na Slovensku a zahraničným účastníkom SNP. Pamätník SNP s okolitým areálom bol v roku 1982 vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici bolo založené v Banskej Bystrici 8. mája 1955. Svojim poslaním a činnosťou nadviazalo na Ústav Slovenského národného povstania, ktorý v Banskej Bystrici existoval už od decembra 1947. V súčasnosti Múzeum SNP dokumentuje a prezentuje dejiny slovenskej spoločnosti v rokoch 1938 1945 s dôrazom na dokumentáciu protifašistického národnooslobodzovacieho boja a Slovenského národného povstania, ako významnej súčasť európskej antifašistickej rezistencie v rokoch druhej svetovej vojny. Múzeum dosiaľ zhromaždilo, ochraňuje a vedecky spracováva vyše 66 956 kusov múzejných zbierok a 136 157 kusov archívnych zbierok a ďalších dokumentárnych materiálov. Súčasťou inštitúcie je archív osobitného významu so zameraním na dokumentáciu rokov 1938 1945 a na činnosť Múzea SNP, ako aj odborná knižnica s viac ako 20 000 knižničnými jednotkami a príslušnou sprievodnou dokumentáciou. Pamätník SNP obklopuje rozsiahly parkovo upravený areál, v ktorom je vybudovaný skanzen ťažkej bojovej techniky používanej v Slovenskom národnom povstaní. Pri vstupe do areálu sa nachádza najzaujímavejší autentický exponát, lietadlo Li 2, ktoré sa v čase SNP používalo na prepravu osôb a materiálu na povstalecké letisko Tri Duby. Prehliadka interiéru lietadla umožňuje zoznámiť sa aj s jeho technickými parametrami a priestorovým vybavením. Areál, ako aj dobre technicky vybavená kinosála sú miestom konania horeuvedených kultúrno-spoločenských podujatí.

Expozície

27.8.2004 bola slávnostne sprístupnená nová stála expozícia pod názvom Slovensko v protifašistickom hnutí odporu Európy v rokoch 1939-1945. Je obsahovo a materiálovo najrozsiahlejšou expozíciou múzea s využitím výpočtovej techniky a elektroniky, poskytuje nové možnosti prezentácie a lektorskej práce so žiakmi a študentami ZŠ a SŠ formou otvorených hodín a sprievodných aktivít k odborným seminárom a prednáškam. Otvorené hodiny realizuje múzeum v náväznosti na vyučovacie osnovy. Lektorské služby poskytujú návštevníkom v slovenskom, anglickom a nemeckom jazyku.

Pamätník SNP Nemecká

Národná kultúrna pamiatka Kalište

Vzdelávacie aktivity

- koordinácia a participácia na prezentácii putovnej výstavy „Anna Franková – História a dnešok“ na stredných školách s Nadáciou Milana Šimečku v Bratislave,
- prezentácia putovnej výstavy Album Osvienčim v mestách na Slovensku,
- vzdelávanie učiteľov - koordinácia v spolupráci s Pamätníkom Lidice v ČR,
- realizácia vzdelávacích a prezentačných aktivít v Národnej kultúrnej pamiatke Kalište,
- realizácia vzdelávacích a prezentačných aktivít v Pamätníku Tokajíckej tragédie v Tokajíku,
- tvorba a ponuka vzdelávacích programov pre študentov ZŠ a SŠ podľa požiadaviek
- tvorba vzdelávacích programov a modulov kontinuálneho vzdelávania učiteľov dejepisu a získanie ich akreditácie.

55. výročie rozhlasového vysielania z Banskej Bystrice

„Banskobystrické rozhlasové štúdio vo svojej histórii vždy považovalo prezentáciu kultúrnych hodnôt, vrátane bohatých folklórnych prejavov za jednu zo svojich priorít. Podľa ohlasov poslucháčov vieme, že relácie s folklórnou tematikou, nevynímajúc verejné podujatia, ktoré pravidelne poslucháčom ponúkame, sa už dlhodobo tešia veľkej pozornosti. Pri príležitosti 55. výročia rozhlasového vysielania z Banskej Bystrice sme pripravili bohatý a pestrý program, v ktorom naše pozvanie účinkovať prijali vynikajúci interpreti z viacerých oblastí stredného Slovenska, ktorých umenie

obdivujú priaznivci folklóru nielen z nášho regiónu. Naše štúdio s viacerými z nich spája už dlhodobá úzka spolupráca a ich meno je zárukou nevšedného zážitku,“ povedala Miriam Kubandová, redaktorka Centra hudby a dramatických programov o skladbe slávnostného koncertu.

18. ročník medzinárodného festivalu súčasného bábkového divadla Bábkarska Bystrica

Vyššie 30 predstavení v podaní 23 divadiel a divadelných skupín z 10 európskych krajín ponúkne od 28. septembra do 3. októbra 18. ročník medzinárodného festivalu súčasného bábkového divadla Bábkarska Bystrica, ktorý v Banskej Bystrici organizuje tamojšie Bábkové divadlo na Rázcestí. Jeho podtitulom zostáva tak ako v predchádzajúcom ročníku Dvojité impulz, čo odkazuje na dramaturgické rozdelenie festivalu na časť s predstaveniami pre deti, ktorá sa skončí 1. októbra, a nasledujúcu časť venovanú predstaveniam pre dospelých – 2. a 3. októbra. Zámerom tohto rozdelenia je zvýrazniť, že bábkové divadlo nie je žáner určený deťom, ako je často stereotypne vnímané, ale že je to forma, ktorú možno naplniť rôznymi obsahmi. Kým v Prvom impulze vyberie najlepšie predstavenie detská porota, Druhý impulz, ktorého ambíciou je popularizovať bábkové divadlo pre dospelých a tiež zrovnoprávniť ho s ostatnou divadelnou tvorbou pre dospelých, vyberie medzinárodná odborná porota laureátov Ceny Henryka Jurkovského za tvorivý počin v bábkovom divadle pre dospelých a Cenu predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja za humánne poslanstvo.

Festival v piatok otvoria Teatrálne, čo budú pouličné predstavenia divadiel a divadelných skupín zo Slovenska, Česka a Poľska. Prebiehať budú na Námestí SNP a Námestí Štefana Moyses, v prípade nepriaznivého počasia v obchodnom stredisku Europa, vstup na ne bude bezplatný a budú zároveň pozvánkou na ďalší festivalový program. „Pôjde o predstavenia, kde sa využíva akrobacia, predstavenia na chodúľoch, žonglérske predstavenia. Určite chcem zvýrazniť kabaret Chambre sépareé, ktorý ponúka štvorminútovú rozprávku pre jedného diváka. Ak má do 15 rokov, tak je to rozprávka o Červenej čiapočke, a ak ide o dospelého diváka, je to krátka erotická rozprávka,“ povedala pre agentúru SITA hovorkyňa Bábkarskej Bystrice Monika Kováčová.

V ďalších festivalových dňoch budú festivalovými scénami sála a átrium Bábkového divadla na Rázcestí, divadelné šapito v parku pod Pamätníkom SNP, sála Slovenského misijného hnutia na Skuteckého ulici a divadelná sála Štátnej opery. Počas festivalu sa po prvýkrát budú premietajú aj bábkové filmy a to v takzvanej FK zóne určenej pre mládež, ktorou bude počas večerov Prvého impulzu divadelné šapito pod Pamätníkom SNP. Skratka FK znamená okrem filmového klubu aj festivalový koncert, keďže v FK zóne budú aj koncerty hudobných kapiel.

Medzi sprievodné podujatia festivalu patria teatrologické konferencie a tiež výstava Skica, objekt, bábka, divadlo, ktorú otvoria dnes v Pretórii na Námestí Štefana Moysesu. Ide o expozíciu scénických návrhov, makiet, objektov a fragmentov divadelnej scénografie výtvarníkov z krajín Visegrádskej štvorky a otvorená do 17. októbra.

Festival Bábkarská Bystrica sa koná v dvojročných intervaloch. Vznikol v roku 1977 ako divadelná prehliadka slovenských bábkových divadiel. Od roku 1994 sa na ňom zúčastňovali divadlá z krajín V4, od roku 2004 sa stal súťažným. V roku 2010 zmenil koncepciu a názov na Bábkarská Bystrica, Dvojité impulzy, medzinárodný festival súčasného bábkového divadla pre dospelých a pre deti. Otvoreným je už nielen pre divadlá z krajín V4. Jedným z kritérií výberu festivalových predstavení zostalo, že ide o hry, ktoré vznikli za posledné

Štvorylka na banskobystrickom Námestí SNP s pokusom o rekord

V piatok, 25. mája 2012 sa Banská Bystrica po roku opäť zapojila do medzinárodného projektu European Quadrille Dance Festival. Po minuloročnom úspechu sa približne 1 500 žiakov a študentov základných a stredných škôl Banskej Bystrice presne o dvanástej zoradí do spoločnej choreografie a zatancuje vopred nacvičenú štvorylku. Banská Bystrica sa zaradí medzi ďalších viac než päťdesiat európskych miest, v ktorých budú námestia či iné historicky významné miesta patriť tisíckam mladých tanečníkov. Tanečníci štvorylky sa predstavia v tričkách vo farbách svojho mesta, v prípade Banskej Bystrice bude teda námestiu dominovať biela a červená farba. Záštitu nad festivalom prevzal primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola. „Verím, že aj tento rok sa podarí prekonať Guinnessov rekord. Viem, že dievčatá a chlapci usilovne trénovali a som presvedčený, že ich snaha bude

úspešná. Vlni sa v rytme štvorylky krútilo na našom námestí tisíc štyridsaťštyri tanečníkov, zajtra ich bude približne tisíc päťsto. Držím palce, aby rekord padol“. Do projektu European Quadrille Dance Festival sa v Banskej Bystrici zapojili Základné školy: Bakossova, Ďumbierska, Gaštanová, Moskovská, Pieninská, Radvaň, Skuteckého, Tr. SNP 20 a Tatranská. Zo stredných škôl budú tancovať študenti z Gymnázia A. Sládkoviča, J.G. Tajovského, M. Kováča, z Katolíckeho gymnázia, Obchodnej akadémie, Strednej spojenej školy, Spojenej školy Kremnička a Športového gymnázia.

Igor Kšenzuliak, majiteľ Tanečnej školy K – Dance, ktorá je hlavným organizátorom projektu, vyslovil poďakovanie primátorovi Banskej Bystrice Petrovi Gogolovi za podporu, riaditeľom škôl za ústretovosť i spoluprácu a tanečníkom, ktorých počet prudko stúpa, za účasť. Podľa vlaňajšej štatistiky sa do projektu zapojilo 33 202 tanečníkov z 8 krajín v 51 mestách. Tohtoročné výsledky budú známe až o pár dní, po sčítaní údajov zo všetkých zúčastnených krajín. Monika Pastuchová

Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici

Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici v spolupráci s Detským múzeom SNM v Bratislave, Africkým múzeom Dr. Emila Holuba v Holiciach a akademickým maliarom Štefanom Kockom pripravili jedinečnú interaktívnu výstavu pod názvom „Farby Afriky“. Výstavu môžete vidieť v historických priestoroch Thurzovho domu na Námestí SNP a Tihányiovskom kaštieli v Radvani. Vernisáž k výstave Farby Afriky 3.mája 2012 otvorili malí umelci z detského speváckeho zboru Zvonček piesňou Afrika. V príhovore sa prítomným prihovoril riaditeľ Stredoslovenského múzea Roman Hradecký, ktorý privítal vzácných hostí podpredsedu BBSK Ladislava Topoľského, viceprimátorku mesta Katarínu Čižmárovú a predsedu Slovenského výboru Unicef Juraja Mišuru. Charakter i celkovú koncepciu výstavy Farby Afriky predstavila jedna z garantiek výstavy Gabriela Kováčová.

Podľa slov riaditeľa Romana Hradeckého výstava Farby Afriky je najmä o deťoch a pre deti: „Z tohto dôvodu sme sa rozhodli spolu s našim hlavným partnerom Unicefom vyhlásiť výtvarnú súťaž.“ Tá bude prebiehať v dvoch vekových kategóriách a to od 2 do 7 rokov a od 8 do 12 rokov. Deti môžu svoje výtvarné práce inšpirované výstavou Farby Afriky posielat' na adresu Stredoslovenského múzea do 15.júna.

Výsledky súťaže budú slávnostne vyhlásené 25. júna v Thurzovom dome za prítomnosti špeciálneho reprezentanta Unicefu – športovca Dušana Titela.

Stredoslovenské múzeum pripravilo výstavu „Farby Afriky“ pre všetkých, ktorých táto nespútaná časť sveta láka. Najmä malí návštevníci si prídu na svoje v interaktívnom prostredí, kde na vlastnej koži spoznajú „nehostinnosť“ Sahary či prežijú dobrodružstvo v pralese. Na svojej dobrodružnej ceste po čiernom kontinente sa môžu pozrieť na svet očami hrocha, žirafy alebo leva. To všetko, ale aj oveľa viac zažijú návštevníci Stredoslovenského múzea na výstave „Farby Afriky - Pestrá príroda“ v Tihányiovskom kaštieli.

V druhej časti výstavy, ktorá je situovaná v Thurzovom dome môžete zažiť deň afrického dieťaťa alebo si vyskúšať život v beduínskom stane. Na Vašu návštevu sú pripravené príbytky Dogonov a Masajov. „Farby Afriky - Cestovanie po Afrike“ Vám priblíži tradičný spôsob života domorodých obyvateľov, ich tradície a rituály.

Emil Holub opäť po rokoch v Banskej Bystrici. Súčasťou pripravovanej výstavy „Farby Afriky“ je aj zbierka osobných predmetov z dobrodružných ciest po Afrike Dr. Emila Holuba, ktoré sú súčasťou zbierkového fondu Afrického múzea Emila Holuba v Holiciach. Osud cestovateľa z 19. storočia a Stredoslovenského múzea je vzájomne spätý. Počas svojho prednáškového turné zavítal aj do Banskej Bystrici, kde svojou prednáškou o ďalekých cestách po Afrike uchvátil miestne publikum. Emil Holub ešte počas svojho života rozdal zozbierané predmety do múzeí a škôl po celom Uhorsku.

Časť jeho zbierky sa stala základom zbierkového fondu aj pre Stredoslovenské múzeum. Banskobystričania majú jedinečnú šancu vidieť spomínané dary z roku 1895 práve na tejto výstave. Každý predmet z jeho zbierky má veľkú hodnotu, ktorá je dôkazom nezlomnej vôle človeka priniesť poznanie o dovtedy iba málo známej južnej Afrike a jej obyvateľoch. Pripravovanou výstavou plánuje Stredoslovenské múzeum v júli zároveň osláviť 123. výročie svojej existencie. Afrika očami akademického maliara Štefana Kocku. Výstava okrem priestoru na interaktívne oboznámenie sa so životom v Afrike, ponúka aj jedinečné obrazy pestrofarebného kontinentu, ktoré počas svojich ciest namaloval akademický maliar Štefan Kocka. Väčšinu svojich zážitkov a dobrodružstiev prežil maliar v Keni, kde na vlastnej koži spoznal tradičnú kultúru Masajov. Práve s nimi zažil radosť i smútok a spoznal dobrosrdečnosť afrického ľudu. Obrazy, ktoré z cesty po Afrike namaloval, rozprávajú príbeh, zachytávajú každodenný život i autorov vlastný pohľad na

nespútanosť čierneho kontinentu. Maľby Štefana Kocku z jeho ciest po Afrike môžu návštevníci Stredoslovenského múzea vidieť opäť po siedmych rokoch vo výstavných priestoroch Thurzovho domu. Stredoslovenské múzeum podporuje projekt Unicefu – Školy pre Afriku. Návštevníci môžu počas výstavy zároveň prispieť na projekt Unicefu – Školy pre Afriku. Z vyzbieraných peňazí spoločne pomôžeme africkým deťom zabezpečiť vybavenie pre ich školu.

Výstava „Farby Afriky - Cestovanie po Afrike“ v Thurzovom dome a „Farby Afriky - Pestrá príroda“ až do 29.7.2012 v expozíciách Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici.

VI. CIRKEVNÝ ŽIVOT

Cirkevnou historickou udalosťou roka 2012 bolo vymenovanie nového diecézneho biskupa. Kánonickým prevzatím úradu dňa 15. decembra 2012 sa Mons. Marián Chovanec stal 16. banskobystrickým diecéznym biskupom v 236. roku jej histórie. Na diecézneho biskupa ho menoval dňa 20. novembra 2012 pápež Benedikt XVI. Mons. ThDr. Marián Chovanec, PhD. Narodil sa 16. septembra 1957 v Trenčíne. V rodnom meste absolvoval gymnaziálne štúdium. Teologické štúdiá absolvoval v Bratislave, za kňaza bol vysvätený 17. 6. 1989 v Nitre. Na Katolíckej univerzite v Lubline v Poľsku roku 1992 diplomovou prácou Spôsoby zjavovania sa Boha človekovi podľa Emila Krapku získal licenciát a v roku 1994 prácou Eschatológia v dielach kardinála Jána Chryzostoma Korca získal doktorát v odbore dogmatickej teológie. Od roku 1993 prednáša na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského na Teologickom inštitúte v Nitre. Dňa 22. 7. 1999 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za massitského (maxitensis) titulárneho biskupa a nitrianskeho pomocného biskupa. Biskupskú konsekráciu prijal z rúk kardinála Jána Chryzostoma Korca dňa 18. 9. 1999 v Nitre. Od 1. 3. 2003 do 15. decembra 2012 bol generálnym vikárom Nitrianskej diecézy. Od augusta 2000 je generálnym sekretárom Konferencie biskupov Slovenska. Jeho vedecko-pedagogická a teoreticko-aplikačná orientácia na oblasť dogmatickej teológie prináša výstupy v publikačnej a edičnej podobe, najmä v časopisoch Duchovný pastier, Liturgia, Katolícke noviny. Je autorom viacerých monografií (dogmatické traktáty) a spoluautorom viacerých zborníkov vydaných Subkomisiou pre náuku viery pri KBS a Katedrou dogmatiky RK CMBF. Od roku 2000 je predsedom Teologickej komisie KBS a tiež aj predsedom Subkomisie pre náuku viery KBS.

Mons. Marián Chovanec prevzal diecézu

Mons. Marián Chovanec 15.12.2012 v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici prevzal úrad diecézneho biskupa Banskobystrickej diecézy. Stal sa už 16. správcom diecézy, ktorú po nečakanej smrti Mons. Rudolfa Baláža viedol takmer rok a pol diecézny administrátor Mons. Marián Bublinc.

Kánonické prevzatie úradu sa uskutočnilo počas slávnostnej svätej omše. Mons. Chovanca do úradu uviedol bratislavský arcibiskup metropolita Mons. Stanislav

Zvolenský. Apoštolský nuncius na Slovensku arcibiskup Mons. Mario Giordana pred zhromaždením biskupov Slovenska i Čiech, kňazov, predstaviteľov verejného života a veriacich diecézy prečítal latinské menovanie Svätého Otca Benedikta XVI.

Týmto dňom sa naplnili modlitby veriacich za nového diecézneho biskupa, povedal doterajší administrátor Mons. Marián Bublinc v uvítacom príhovore. Bublinc svojou službou zjednocoval a previedol diecézne spoločenstvo takmer šestnástimi mesiacmi od náhlej smrti biskupa Rudolfa Baláža po príchod nového biskupa. Bublinc aj v tejto chvíli uistil Mariána Chovanca o pokračujúcej modlitbovej opore veriacich za neho.

Mons. Chovanec sa slávnostnému spoločenstvu prihovoril v homílii. Poukázal na Cirkev, ktorá je ako duchovný dom, a poskytuje duchovné bezpečie a pevnú ochranu viery. Ako podčiarkol, členovia Cirkvi sú v nej živé kamene, ktoré Boh ukladá do stavby podľa svojho poriadku a tvorí pevný hrad.

Diecézny biskup Chovanec vyjadril poďakovanie starobylej Nitrianskej diecéze za to, že v nej bol duchovne formovaný. Ako v príhovore uviedol aj apoštolský nuncius Giordana, Chovanec prišiel do Banskej Bystrice s dobrou biskupskou skúsenosťou, pretože trinásť rokov bol nitrianskym pomocným biskupom a už dvanásť rok je generálnym sekretárom Konferencie biskupov Slovenska.

Ďalej Mons. Chovanec poukázal na biblický obraz Pánovej reči na hore, kde počnúc blahoslavenstvami predkladá sťaby ústavu Božieho kráľovstva. Upozornil na fakt, že aj územie Banskobystrickej diecézy sa rozprestiera v hornatom kraji. Preto povzbudil diecézanov, aby sa podobne nebáli vystupovať na vrch duchovného poznávania Pána. Chcem byť vaším dobrým spoločníkom, chcem vás viesť k výšinám, dodal v tejto súvislosti. Biskupským heslom Mariána Chovanca je vyjadrenie sv. Pavla, „všetko vydám za vaše duše.“

Na slávnosti nechýbal nitriansky biskup Mons. Viliam Judák a veriaci Nitrianskej diecézy, predstavitelia verejného života, zástupcovia akademického sveta i primátor biskupovho rodiska Trenčína Richard Rybníček, primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Domáci primátor Gogola oficiálne privítal nového biskupa už na schodoch do katedrálneho chrámu.

Za biskupské kolégium s blahoprianím v závere svätej omše vystúpil arcibiskup Stanislav Zvolenský. V mene biskupskej konferencie mu poprial hojné Božie

požehnanie, lásku a úctu kňazov a veriacich jeho novej diecézy. V mene laikov diecézneho biskupa privítali manželia Michal a Iveta Motykovci. Popriali mu, aby sa cítil vo svojej diecéze ako doma. Banská Bystrica 15. decembra (TK KBS) -

Biskupský erb Mons. Mariána Chovanca má základ podľa hesla: Omnia impendam pro animabus vestris ! Všetko vydám za vaše duše! (por. 2 Kor 13, 15).

Je to kristocentrický erb. Odborný heraldický opis: Na štiepenom štíte v pravom červenom poli strieborný mačiansky kríž, krížom zatmené zlaté slnko. V ľavom modrom poli strieborný baránok so zlatou svätožiarou a zlatým krížikom na žrdi zástavky, stojaci na zlatej knihe so siedmymi červenými pečatami.

Širší teologický opis: Pravé pole znaku nesie mačiansky kríž (miesto archeologického nálezu – Veľká Mača). Kríž pochádza pravdepodobne z 9. stor. Patril nejakému biskupovi alebo opátovi. Sú na ňom vyryté tri biblické postavy – Ježiš, Mária a apoštol Ján.

Umierajúci Kristus Pán odovzdáva svoju matku Máriu Jánovi a Jána matke (por. Jn 19, 26-27). Slnko za krížom má aj ten význam, že je menej, že znamená menej, lebo sa skrýva za Kristom, ktorý je oveľa dôležitejším, väčším a jedinečnejším svetlom sveta (por. Jn 8, 12).

Ľavé pole nesie veľkonočného baránka – Krista. Kristus má vztýčenú vlajku víťaza; zmŕtvychvstaním totiž porazil hriech a smrť. Baránok stojí na knihe života, ktorá je bezpečne zatvorená (má sedem pečatí); on na nej stojí, to znamená, že on ju má v moci – len on jediný ju môže otvoriť (por. Zjv 5). On bude sudcom všetkých a celého sveta (por. Mt 25, 31).

Publikácie M. Chovanca z Edície Katolícka dogmatika :

Angelológia

Ekleziológia

Eschatológia (prvé vydanie r. 2004)

Eschatológia (druhé vydanie r. 2011)

Graciológia

Kristológia I. Osoba Ježiša Krista

Kristológia II. Soteriológia

Mariológia

Pneumatológia

Sakramentológia I.

Doktorská diplomová práca

Eschatológia v dielach kardinála Jána Chryzostoma Korca. Doktorská diplomová práca

Slávnosť prevzatia úradu diecézneho biskupa Mons. Mariána Chovanca

Svätým Otcom menovaný biskup Mons. Marián Chovanec prevezme úrad diecézneho biskupa Banskobystrickej diecézy v sobotu 15. decembra 2012. Slávnosť prevzatia úradu diecézneho biskupa začne o 10.30 hod. v Katedrále sv. Františka Xaverského .

Biskupskí vikári a Zbor konzultorov

Biskupskí vikári

Generálny vikár

Mons. ThDr. Marián Bublinec, PhD. -

kontakt: generalnyvikar.bb@rcc.sk

Súdny vikár

Mons. Jaroslav Pecha, Th.D.

kontakt: dekanat.bb@fara.sk

Biskupský vikár pre veriacich hovoriacich po maďarsky

Mgr. József Mahulányi

kontakt: sahy@fara.sk

Biskupský vikár pre školstvo

ThLic. Martin Ďuračka

kontakt: duracka.m@gmail.com

Biskupský vikár pre oblasť stálej formácie kňazov

Ing. PhLic. Branislav Koppal, M.A.

delegát Komisie pre klérus Konferencie biskupov Slovenska

Zbor konzultorov

Mgr. Marek Kosorín

Mons. Peter Mišík

Mons. Jaroslav Pecha, Th.D.

Mgr. Miloš Pikala

ThDr. Pavol Párničan

ThLic. Ľuboš Sabol

Presbyterská rada a Ekonomická rada

Diecézna presbyterská rada

Diecézna ekonomická rada

Mons. ThLic. Vladimír Farkaš

Ing. Mária Gajdošová

Ing. František Kováč

Ing. Vladimír Pavlíček

Ing. Marián Vacval

JUDr. Dagmar Vavreková

Diecézny školský úrad

Rímskokatolícka cirkev

Biskupstvo Banská Bystrica

Nám. SNP 19, 975 90 Banská Bystrica

www.dsu.bbdieceza.sk

Diecézny školský úrad (DŠÚ) koná v rámci zverených kompetencií v mene a pod autoritou diecézneho biskupa podľa noriem kánonického práva, platných predpisov Slovenskej republiky a vnútorných predpisov zriaďovateľa.

DŠÚ je nadriadený orgán KŠ a ŠZ Banskobystrickej diecézy. Pomáha diecéznemu biskupovi v jeho poslaní dozerať na katolícku výuku a výchovu, ktorá sa v školách poskytuje. Po predchádzajúcom schválení zriaďovateľom rozpisuje a poukazuje finančné prostriedky KŠ a ŠZ. Poskytuje ďalšie služby školám: metodické (diecézne súťaž, metodické dni), ekonomické (hodnotenie projektov škôl na Renovabis, celú administratívnu agendu v súvislosti z rôznymi požiadavkami na získanie nenormatívnych finančných prostriedkov: na havárie, na činnosť úradu, na asistentov učiteľa, odchodné, na kreditové príplatky a pod.) a najnáročnejšiu mesačnú agendu na požadovanie a spracúvanie finančných prostriedkov pre deti v hmotnej núdzi v gescii Úradov práce a sociálnych vecí. Ing. Mgr. Jana Brázdilová,

V Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského

Stretnutia Slovom žalmu k jubileu sa konajú v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici – Badíne v spolupráci s Katedrou biblických vied na RKCMBF UK ako príprava na jubileum (2013) 1150. výročia príchodu vierozvestov sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Cyklus tematických večerov Slovom žalmu k jubileu II pokračoval 16. apríla 2012 v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici – Badíne štvrtým stretnutím. Jeho témami boli osobnosť prof. Jozefa Búdu a Žalm 63 s podtitulom Túžba za Pánom. Program stretnutia sa začal vo zvyčajnom čase o 19.30 v seminárnom kostole vešperami, ktorým predsedal rektor seminára vdp. Ján Viglaš. Po modlitbe program pokračoval prednáškami v aule seminára. Osobnosti prof. Jozefa Búdu (1898 – 1994) sa v historickej prednáške venoval P. Ján Ďurica SJ, ktorý prednáša biblické vedy na Teologickej Fakulte Trnavskej univerzity v Bratislave a ktorý pochádza z Hriňovej, kde bol prof. Búda istý čas farárom. Prof. Búda pôsobil na viacerých miestach ako kaplán i ako farár. Dôležitú stránku jeho života tvorilo jeho pedagogické pôsobenie na Biskupskom gymnáziu v Banskej Bystrici, ale najmä v kňazskom seminári v Banskej Bystrici a na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave, kde vyučoval od roku 1939 až do roku 1976. Jeho formačné pôsobenie na kňazský dorast takmer na 20 rokov prerušil komunistický režim, ktorý ho prenasledoval a väznil. Prof. Búda bol aj plodným

spisovateľom na poli biblickej vedy. Jeho doménou bolo štúdium proroka Izaiáša, ktorému venoval dvojzväzkové dielo Evanjelium Starého zákona, a ďalších prorokov. Okrem toho písal aj kázne a duchovné povzbudená. Jeho odkazom sa stalo heslo: „Všetko vybudovať v Kristovi!“ Prednášajúceho na jeho živote oslovila najmä jeho veselosť, múdrosť a statočnosť. Biblickú prednášku vdp. Blažej Štrba zamerá na výklad Žalmu 63. Podľa prednášajúceho „tento skvost Žaltára nielen upúta, ale aj vtiahne do modlitby.“ Tento žalm sa Cirkev modlí v liturgii hodín vždy v nedele a sviatky ako prvý žalm v ranných chválach. Je súčasťou štvorice žalmov (61 – 64), v ktorých dominuje téma dôvery a chvály Pána. V žalme sa až štyrikrát spomína kľúčové slovo „moja duša“, ktoré zvýrazňuje subjektivitu výpovede Žalmistu v jeho jedinečnej túžbe po Bohu. V diskusii po prednáškach vystúpil aj súčasný farár v Hriňovej vdp. Štefan Gálik, ktorý vyzdvihol na prof. Búdovi, že „vedel žiť svoju starobu a vedel ju žiť radostne. Aj keď vládol už len ležať, oslavoval Boha.“

Témou najbližšieho stretnutia, ktoré sa uskutočnilo 14. mája 2012, bola osobnosť kňaza, organizátora národného života Slovákov v zahraničí a vynálezcu Jozefa Murgaša, ktorého ako rodáka z Tajova, predstavil farár v tejto obci vdp. Jozef Petrík. Predmetom biblickej prednášky bola analýza Žalmu 69 s podtitulom Nadšenie pre Boží dom. Dušan Rončák

Kardinál Jozef Tomko navštívil mesto Banskú Bystricu

Kardinál Jozef Tomko navštívil mesto Banskú Bystricu v roku 2012 dvakrát. Začiatkom apríla kvôli uprázdnenému biskupskému stolcu v Banskej Bystrici svätiteľ oleje na Zelený štvrtok. 9. júna 2012 v Banskej Bystrici prišiel vysvätiť piatich diakonov a sedem novokňazov.

Kvetný víkend 2012 v Banskej Bystrici

Tradičné celonárodné stretnutie mládeže 30. marca 2012 sa konalo už po dvanásty krát v Banskej Bystrici. Počas tohtoročného Kvetného víkendu sa mladí z celého Slovenska stretli aj s kardinálom Jozefom Tomkom. Kvetný víkend sa v srdci Slovenska organizuje od Jubilejného roka 2000. Jeho heslo kopíruje aktuálne 27. svetové dni mládeže (SDM) - „Ustavične sa radujte v Pánovi“ (Flp 4,4). Tie tohtoročné sa budú po celom svete konať na diecéznej úrovni, keďže celosvetové stretnutie katolíckej mládeže prebieha len každý druhý alebo tretí rok, pričom to

najbližšie sa uskutoční o rok v brazílskom Rio de Janeiro. Keďže historicky prvé SDM sa v roku 1984 konali práve na Kvetnú nedeľu, každoročne tento deň v katolíckej cirkvi patrí práve mladým. Banskobystrické podujatie, ktoré sa môže popýšiť dokonca vlastnou hymnou, sa uskutoční od piatka do nedele. Mladí kresťania mali možnosť zapojiť sa do rozličných aktivít. Okrem pestrého duchovného programu sa konal aj rozsiahly blok kultúrnych a prednáškových pásiem. Svedectvo podal historik František Neupauer o svojom „hľadaní vlastného miesta v Cirkvi a v živote“ a salezián Anton Červeň porozprával o tom, „ako byť správnym chlapom v kostole aj na futbale“. Oživenie spomienky na vzor svätca našich čias prinieslo divadelné predstavenie *Náš a v nás Ján Pavol II.* Ako pre Svet kresťanstva uviedla Zuzana Juhaniaková, hovorkyňa Banskobystrickej diecézy, počet tohtoročných zapísaných účastníkov bol približne 600. Navyše, „medzi zapísanými bolo asi 150 mladých, ktorí súčasne vykonávali službu dobrovoľníkov a animátorov“. „Trvalým povolaním cirkvi je prinášať svetu radosť, radosť, ktorá je autentická a trvalá“, napísal vo svojom posolstve k tohtoročným Svetovým dňom mládeže Benedikt XVI. V radostnom duchu sa bude niesť nielen celý Kvetný víkend, ale aj jeho záver. Výnimočnou udalosťou pre všetkých zúčastnených bolo slávenie nedeľnej sv. omše, ktorej hlavným celebrantom bol kardinál Jozef Tomko. Marián Sekerák

Posvätná vysviacka novokňazov

Posvätnú vysviacku prijali 9. júna 2012 v Banskej Bystrici z rúk Jozefa kardinála Tomka novokňazi Dominik Jáger, Peter Lupták, Michal Mališ, Jozef Mikula, Miroslav Pintér, Peter Tóth a Vladimír Václavík. Vysviacka bola súčasťou dopoludňajšej slávnostnej svätej omše vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie v historickom centre mesta.

Bezák sa vrátil do Radvane

Odvolaný trnavský arcibiskup Róbert Bezák pôsobil od 1. augusta 2012 na mieste výpomocného duchovného v Radvani pri Banskej Bystrici. Bezák už v Radvani pôsobil ako správca farnosti krátko pred ustanovením na miesto arcibiskupa v Trnave. "Mons. Róbert Bezák CSsR je menovacím dekrétom diecézneho administrátora Banskobystrickej diecézy Mons. Mariána Bublinca od 1. augusta 2012

ustanovený za výpomocného duchovného Rímskokatolíckej cirkvi Farnosť Banská Bystrica - Radvaň," uviedla pre TASR v písomnom stanovisku hovorkyňa biskupského úradu v Banskej Bystrici Zuzana Juhaniaková. Bezák už v Radvani pôsobil ako správca farnosti krátko pred ustanovením na miesto arcibiskupa v Trnave. Diecézny administrátor tým kladne odpovedal na písomnú žiadosť viceprovinciála Redemptoristov Václava Hypiusa CSsR. Bezák je členom tejto rehole a v rokoch 1993 až 2005 bol viceprovinciálom rímskokatolíckej viceprovincie Redemptoristov na Slovensku. Na základe tejto skutočnosti má Mons. Bezák priznaný plat v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 299/2007 Z. z. o úprave osobných požitkov poskytovaných duchovným cirkvím a náboženských spoločnosťami v znení platných noviel. Banskobystrická diecéza taktiež akceptovala rozhodnutie viceprovinciála Redemptoristov poskytnúť priestor na sabatický rok pre Mons. Bezáka v súlade s kánonickým právom. Znamená to, že duchovný sa nemusí venovať pastorácii, ale iným činnostiam. "Ostatné podrobnosti prebehli v osobnom rozhovore medzi diecéznym administrátorom Mons. Mariánom Bublincom a Mons. Róbertom, ktorá sa uskutočnila začiatkom tohto roku. Bezák už v Radvani pôsobil ako správca farnosti krátko pred ustanovením na miesto arcibiskupa v Trnave. Bezákom," dodala diecézna hovorkyňa. Svätý Otec odvolal Bezáka z pastoračného riadenia Trnavskej arcidiecézy 2. júla. Rozhodol sa tak na základe apoštolskej vizitácie.

Vladyka Mons. Peter Rusnák, bratislavský eparcha

Na septembrovej celodiecéznej kňazskej rekolekcii 26. septembra 2012 v Banskej Bystrici – Badíne sa pri eucharistickej slávnosti v modlitbe zjednotili rímskokatolícki a gréckokatolícki kňazi, ktorí v príslušných farnostiach pôsobia na území Banskobystrickej diecézy. Hlavnými témami rekolekcie boli príprava na Rok viery i myšlienka sociálnych klubov, ktoré môžu byť bezprostrednou pomocou pre núdznych na farskej úrovni.

Diecézny administrátor Mons. Marián Bublinc v kostole Kňazského seminára sv. Františka Xaverského privítal Mons. Petra Rusnáka, bratislavského eparchu a predsedu Sociálnej subkomisie Teologickej komisie KBS. Vladyka Peter v homílii zdôraznil, že kresťania nemôžu zľaviť z náročnosti, ktorú vyžaduje Božie slovo. V prvom rade, ako pokračoval Mons. Rusnák, sú to kňazi a biskupi, ktorí sa nemôžu

neriadiť Božím slovom a podľa neho žiť. Boh chce posvätenie každého veriaceho a svätosť, ktorá je povolaním každého kresťana, má byť v prvom rade povolaním kňazov.

Diecézny administrátor Marián Bublinc následne vo veľkej aule uviedol aj zástupkyne Sociálnej subkomisie Teologickej komisie KBS. Z poverenia Mons. Rusnáka, predsedu subkomisie, vystúpili Katarína Hulmanová, Mária Biksadská a Mária Kurtová s myšlienkou založenia takzvaných sociálnych klubov v diecéze, ktoré môžu podchytiť konkrétne problémy na takpovediac farskej či dekanátnej úrovni. Pre sieťovanie aktivít je potrebné nájsť na diecéznej úrovni koordinátorov, ktorí budú zjednocovať lokálne sociálne kluby a ktorí budú komunikovať so Sociálnou subkomisiou KBS, aby boli aj celoslovensky prepojení.

Ako pripomenuli členky subkomisie, Pastoračný plán Katolíckej cirkvi na Slovensku na roky 2007 – 2013 okrem iného vyzýva na vytvorenie platformy spolupráce medzi cirkvou, štátnou správou a samosprávou, teda spájať sociálne aktivity v rámci Slovenska. Zdroj: TK KBS

Otvorenie Roku viery v Banskej Bystrici

V Banskej Bystrici otvoril Rok viery 11. októbra 2012 o 10.hod slávnostnou sv. omšou v Kostole Nanebovzatia Panny Márie diecézny administrátor Mons. Marián Bublinc. Spolu s ním celebrola omšu aj vyše stovka kňazov. Hlavný celebrant v úvodných slovách poďakoval kňazom, ktorí prišli na túto slávnosť, vďaka čomu môžu takto v spojení so Svätým Otcem a v bratskom spoločenstve otvoriť Rok viery všetci kňazi diecézy. V homílii Mons. Bublinc načrtol priebeh a zhrnul odkaz Druhého vatikánskeho koncilu. O jeho charaktere povedal: „Bol zvolaný ako pastoračný. Nebol zvolaný proti niekomu, bol zvolaný pre niečo. Išlo o to, aby sme lepšie poznali seba samých a lepšie poznali i svet, ku ktorému sme poslaní. Zavrhnuté boli iba zavrhnutia a odsúdené bolo iba odsudzovanie.“ Ďalej pripomenul mocné Božie pôsobenie najmä v osobách pápežov koncilu, Jána XXIII. a Pavla VI., ktorí boli otvorení dialógu. Práve oni si uvedomovali, že „nepotrebujeme umlčaných, ale presvedčených kresťanov. Nie je totiž niečo pravda, pretože to hovorí Cirkev, ale Cirkev niečo hovorí, pretože je to pravda. Pravda sa nerodí v Cirkvi, ale ona ju prijíma.“ Mons. Bublinc nazval svoju úvahu: „Aby koncil nikdy nekončil.“ V duchu týchto slov na

záver homílie vyslovil pranie: „Nech dá Pán, aby sme v Roku viery uvažovali nad pravdami viery, nad Katechizmom Katolíckej cirkvi a and všetkým, čo môže našu vieru prehĺbiť a upevniť.“ Ako aktivita v Roku viery a ako príprava na cyrilometodské jubileum prebieha v Banskobystrickej diecéze cyklus tematických večerov Slovom žalmu k jubileu. V jeho treťom ročníku v roku 2013 budú nebiblické prednášky orientované na témy, ktoré budú súvisieť s Rokom viery. Dušan Rončák

Učíme sa viere z Evanjelia

Farnosť Banská Bystrica - Katedrála pozýva veriacich v rámci celého Roka viery na cyklus katechéz s názvom Učíme sa viere z Evanjelia. Cyklus Školy viery trval v období od 14. októbra 2012 do 10. novembra 2013. Katechézy vychádzajú z evanjeliových úryvkov podľa Marka a Lukáša. Budú bývať v druhú nedeľu počas štrnástich mesiacov Roka viery v čase po rannej svätej omši od 8.50 hod. do 9.20 hod. priamo v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici. Miesto konania cyklu bolo v Banská Bystrica v Katedrála sv. F. Xaverského

Témy katechéz Učíme sa viere z Evanjelia v Roku viery

1. Katechéza – 14. október 2012 – Máriina viera (Lk 1,39-45)
2. Katechéza – 11. november 2012 – Viera a modlitba (Mk 11,12-14. 20-25)
3. Katechéza – 9. december 2012 – Viera Jána Krstiteľa spevnená pochybnosťami (Lk 7,18-27)

Prvý pastiersky list diecézneho biskupa na Sviatok sv. Štefana

Drahí bratia a sestry v Kristovi ! Prvýkrát sa vám prihovám takto – pastierskym listom. Hoci som len pred niekoľkými dňami prevzal biskupský úrad v našej diecéze, vy už máte právo vedieť, aké bude základné duchovné smerovanie mojej služby. A preto rád využívam túto tradičnú príležitosť a píšem vám, aby som poukázal na jeden podstatný prvok nášho duchovného života. Dnešný Sviatok sv. Štefana – prvomučeníka sa v Cirkvi slávi už od roku 411, ako to dosvedčuje prastarý sýrsky breviár. Neskôr Hieronymovo martyrológium, ktoré vzniklo krátko po roku 431, kladie sviatok sv. Štefana práve na dnešný deň, 26. december. Takto sa svätý prvomučeník

stal jedným z troch sprievodcov novonarodeného Božieho Syna – Ježiša Krista vo vianočnom období a v jeho liturgii. Keď Cirkev v tomto vianočnom čase slávi sviatok mučeníka Štefana, jej zámerom je vyzdvihnúť Štefanovo duchovné spojenie s Pánom Bohom. Sväté písmo hovorí, že Štefan bol „plný milosti a sily“, a že bol „plný Ducha Svätého“ (porov. Sk 6, 8; 6, 55). Najmä cez Vianoce by sme mali všetci pouvažovať o tom, ako dôverne, a ako hlboko sme spojení s Kristom Pánom my kresťania dvadsiateho prvého storočia – a konkrétne ja sám.

Ježiš zázračne prišiel na tento svet počatý mocou Ducha Svätého a narodený z Panny Márie. On urobil prvé potrebné kroky smerom k nám ľuďom a my teraz, vďaka jeho veľkodušnosti, máme veľkú príležitosť vykročiť k nemu. Môžeme sa – a mali by sme sa – s ním duchovne spojiť, aby sme aj my boli „plní milosti a sily“. Veľký cirkevný učiteľ, sv. Augustín, zdôrazňoval, že ak človek chce žiť s Kristom, teda v Kristovom duchu, nevyhnutne musí žiť v Kristovom tele. Žiť v Kristovom tele podľa *Nového zákona* znamená žiť v Kristovej cirkvi a pravidelne prijímať Eucharistiu. Najkrajšie a najdokonalejšie spojenie s Kristom Pánom tu na zemi totiž existuje vo svätom prijímaní. Potrebnosť Eucharistie pre vzťah k Pánu Bohu, pre celý náš duchovný život, stojí na prvom mieste v celej sviatostnej ekonómii spásy – tak to naplánovala Božia múdrosť. Preto objavujme nanovo túto Najsvätejšiu sviatosť s radosťou a dôverou. Prežívajme ju predovšetkým ako nevyhnutne hlbokú potrebu, a zakaždým znovu očakávanú Božiu milosť, aby sme dodali našej ceste k svätosti a nášmu kresťanskému životu novú silu a elán. Pravdaže, na hodné sväté prijímanie sa musíme zakaždým náležite pripraviť. Jasne to prikázal aj apoštol Pavol, keď Korintňanom napísal: *„Kto by teda jedol chlieb alebo pil Pánov kalich nehodne, previní sa proti Pánovmu telu a krvi. Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha. Lebo kto je a pije, a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie.“* (1 Kor 11, 27-29) V línii tohto Pavlovho príkazu neustále platí cirkevná zásada, podľa ktorej: *„Kto si je vedomý ťažkého hriechu, musí skôr, ako pristúpi k prijímaniu, prijať sviatosť zmierenia“* (Katechizmus Katolíckej cirkvi 1385). Pritom s nepredstieraným súcitom viem, že aj medzi vami, drahí veriaci, sú takí, ktorí z dočasných, a zatiaľ neprekonateľných príčin, nemôžu pristúpiť k svätej spovedi a následne k prijímaniu. Aj takíto veriaci sú však Bohom milovaní a veľmi im odporúčam, aby sa naučili a často praktizovali tzv. duchovné sväté prijímanie. Je to starý a osvedčený súkromný úkon nábožnosti; jeho oficiálne korene siahajú do roku

1000. Duchovné sväté prijímanie je vrúcna túžba – vyjadrená najmä modlitbou a pôstom – ktorou sa Oltárna sviatosť neprijíma skutočne, ale len v duchu. Duchovné sväté prijímanie nie je sviatosť. Pomáha však človeku na ceste k Bohu a môže byť pre neho veľkou posilou dovtedy, pokiaľ sa nebude môcť spojiť s Kristom Pánom riadnym sviatosťným spôsobom. Ako viete, na Slovensku prežívame *Rok svätých Cyrila a Metoda*, a zároveň aj celosvetový *Rok viery*. Oba tieto roky navzájom súvisia a dopĺňajú sa. Veď jadrom celej misijnej služby svätých solúnskych bratov bola práve viera. Svätý Otec Benedikt XVI. počas svätej omše pri otvorení *Roku viery*, dňa 11. októbra 2012, povedal: „Rok viery, ktorý dnes začíname, je úzko prepojený s putovaním Cirkvi v posledných päťdesiatich rokoch. Od koncilu, prostredníctvom magistéria Božieho služobníka Pavla VI., ktorý v roku 1967 tiež otvoril *Rok viery*, až po *Jubilejný rok 2000*, v ktorom blahoslavený pápež Ján Pavol II. zveril celé ľudstvo Ježišovi Kristovi ako jedinému Spasiteľovi včera, dnes i naveky. Medzi týmito dvoma pápežmi – Pavlom VI. a Jánom Pavlom II. – jestvovalo hlboké a plné zblížovanie sa v Kristovi ako centre vesmíru i dejín, a zároveň apoštolská horlivosť pre jeho ohlasovanie svetu. Ježiš je stredobodom kresťanskej viery. Kresťan verí v Boha prostredníctvom Ježiša Krista, ktorý zjavil jeho tvár. On je naplnením *Písma* i jeho definitívnym vysvetlením. Ježiš Kristus nie je iba objektom viery, ale ako hovorí *List Hebrejom*, on je „pôvodcom a zavŕšiteľom viery“ (Hebr 12, 2). Vieme, drahí bratia a sestry, že nielen teraz vo vianočnom čase, ale vždy je vrúcnou túžbou väčšiny ľudstva žiť pokojne, šťastne a plnohodnotne. Namiesto toho sme, žiaľ, stále svedkami nepravostí a tragédií na rôznych miestach našej planéty. My veriaci by sme však nemali zmalomyseľnieť. Práve viera v Krista a časté sväté prijímanie nám dáva silu, aby sme s dôverou hľadeli do budúcnosti, tak ako sv. Štefan. Vieme, že zlo odjakživa sídli v ľudských srdciach a iba vtedy, keď sa človek, ktorého sa Kristus dotkne, nechá ním „podmaniť“, stane sa schopným šíriť okolo seba pokoj a lásku. Ako pravidelní prijímatelia Eucharistie a sviatosti zmierenia sme zvlášť určení šíriť vo svete nádej, dobro a pokoj. Zároveň sa usilujeme aj o to, aby naše náboženské poznanie bolo prehlbované a permanentne dopĺňané, najmä s ohľadom na nové etické výzvy, a aby vždy zostávalo zakotvené v usmerneniach Učiteľského úradu Cirkvi. Prajem vám, drahí bratia a sestry, aby ste tento posvätný vianočný čas, v ktorom si pripomíname narodenie Pána Ježiša, prežili s pokojom v srdci, v hlbokom a obohacujúcom spoločenstve v kruhu vašej rodiny i s vašimi duchovnými pastiermi vo farských spoločenstvách. Slovanmi, ktorými sa náš Pán, Ježiš Kristus, obrátil na

apoštolov vo večeradle a vzývajúc Pannu Máriu, Kráľovnú pokoja, vás všetkých srdečne pozdravujem: Pokoj, pokoj všetkým a každému z vás! Požehnané a milostiplné Vianoce i nasledujúci celý nový rok! Z celého srdca vám všetkým žehná váš biskup Marián Chovanec (*Pastiersky list na Sviatok sv. Štefana roku 2012*)

Missa Sancti Cyrilli et Methodii

Dňa 28. novembra 2012 v chráme Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici uviedla Fakulta múzických umení Akadémie umení dielo Michaela Haydna - Missa Sancti Cyrilli et Methodii (1758), rozsahom jediné závažnejšie omšové dielo (52 min.) napísané a venované našim vierozvestcom v období hudobného klasicizmu. Týmto projektom sa v Banskej Bystrici začali oslavy 1150 výročia príchodu vierozvestcov na naše územie.

Na realizácii diela sa podieľalo niekoľko hudobno-umeleckých zložiek študentov FMU AU - zbor Canzona Neosolium, orchester Camerata Novisoliensis, 4 spevácki sólisti a pedagógovia FMU AU. Na spoluprácu pri tomto projekte bol prizvaný komorný zbor Cantica Collegium Musicum z Martina. Speváckymi sólistami boli študenti a absolventi FMU AU, Michaela Kukurová – soprán, Andrea Nemcová – alt, Lukáš Šimonov – tenor, Stanislav Bartko – bas. Korepetítormi pri naštudovaní omše boli Mgr. art. Darina Turňová a doc. Mgr. art. Pavol Tužinský. Zbormajstrom obidvoch speváckych telies bol doc. Mgr. art. Štefan Sedlický. Dirigentom bol a hudobné naštudovanie garantoval doc. Mgr. art. Pavol Tužinský.

Vianočný program na Sviatok svätých neviniatok

Diecézne pastoračné centrum pre rodinu v spolupráci so zborom Holúbky z Kríža pozývajú dňa 28. decembra 2012 o 16.30 hod. do Katedrály sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici na vianočný program Dieťa je dar. Tradičné hudobno-slovné pásmo na Sviatok svätých neviniatok má byť podporou iniciatív na ochranu nenarodeného života, ktorému sa venujú Holúbky z Kríža z Farnosti Žiar nad Hronom. Program vrcholil svätou omšou o 18.00 hod., ktorú celebroidal banskobystrický diecézny biskup Mons. Marián Chovanec.

Cenu Andreja Radlinského

udeľuje Rada KBS pre spoločenské komunikačné prostriedky z príležitosti Mediálnej nedele Návrhy na ocenenie podávajú členovia Rady KBS pre spoločenské komunikačné prostriedky a široká odborná verejnosť. Zámerom udeľovania tohto ocenenia je vyjadriť vďaka Katolíckej cirkvi na Slovensku ľuďom, ktorí sa význačným spôsobom zaslúžili o rozvoj kresťanských masmédií, alebo svojimi dielami, či svojou činnosťou pravdivo a v duchu kresťanskej viery pôsobili v oblasti masmédií. Cieľom ocenenia je povzbudiť pracovníkov do ďalšej tvorivej mediálnej práce a prehĺbiť vzťahy medzi Cirkvou a tvorivými pracovníkmi v oblasti masmédií. Pred schválením posúdili návrh laureátov predseda Rady pre spoločenské komunikačné prostriedky KBS Mons. Stanislav Zvolenský, riaditeľ Spolku Svätého Vojtecha Vendelín Pleva a rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku Tadeusz Zasępa.

Za rok 2012 boli ocenení:

Ocenenie za prínos v oblasti médií získal Miroslav Saniga. Narodil sa 20. januára 1964 v Ružomberku. Vyštudoval gymnázium v Ružomberku a neskôr Lesnícku fakultu Technickej Univerzity vo Zvolene. V roku 2008 sa habilitoval na Fakulte ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene a získal titul docent. Je vedúcim i členom viacerých vedecko-výskumných projektov a autorom viac ako 70 odborných vedeckých prác. Napísal 11 populárno-vedeckých kníh o živote prírody pre deti a 29 pre dospelých. Ako hosť vystupoval v takmer 3 tisíc rozhlasových a televíznych programoch. Bol ocenený viacerými významnými cenami.

Misie ako téma v kňazskom seminári v Badíne

V kňazskom seminári v Banskej Bystrici – Badíne pokračoval v pondelok 15. októbra 2012 ôsmym stretnutím druhý ročník cyklu tematických večerov Slovom žalmu k jubileu. Témami tohto večera bola osobnosť P. Juraja Vojenčiaka SVD (1921-2001) a Žalm 80 s podtitulom Presadená Božia vinica. Večer sa začal v seminárnom kostole modlitbou vešpier, ktorej predsedal rektor seminára vdp. Ján Viglaš. Následne vo veľkej aule odzneli tematické prednášky. V historickej prednáške provinciál verbistov na Slovensku P. Ján Halama SVD predstavil kňaza a misionára verbistu P. Juraja Vojenčiaka. Ten 42 rokov (1950-1992) pôsobil v misiách na indonézske ostrove

Flores a svoje zážitky spracoval v knihe „Môj misionársky život“. Za jeho pôsobenia sa dobudovala duchovná a organizačná štruktúra Cirkvi na tomto ostrove. Vybudoval aj malý seminár, ktorý pripravoval domácich adeptov kňazstva na ďalšiu formáciu. Jeho dedičstvom je mnoho domácich kňazských povolání a aj jeho zásluhou pochádza najviac misionárov v súčasnej Spoločnosti Božieho slova práve z Indonézie. Po návrate na Slovensko P. Vojenčiak obnovil Pápežské misijné diela na Slovensku. Zomrel v Nitre presne v deň osláv svojich osemdesiatín. P. Halama nazval svoju prednášku „Inkultúracia v živote P. Juraja Vojenčiaka“ a na ukážkach zo zápisov tohto misionára vysvetlil proces, ktorý sprevádza každé misijné ohlasovanie. Ako konkrétny príklad uviedol dožinkovú slávnosť tak, ako ju vo svojej knihe opisuje P. Vojenčiak. Tematického večera sa zúčastnili aj rodáci P. Vojenčiaka z obce Detsianska Huta. Jeden z jeho príbuzných v diskusnom príspevku po prednáškach spomenul, že jeho rodina s ním udržiavala živé kontakty a viac rás organizovala v dedine zbierku potravín a pomoci, ktorú potom poslali na jeho misiu.

20 .výročie Rádía Lumen

Naše - Vaše rádio je tu už 20 rokov a po celý ten čas sa teší nielen Vaše morálnej ale aj finančnej podpore. Podpora prichádza k nám z Klubu priateľov Rádía LUMEN a Ružencovej podpory Rádía LUMEN. Spolu s nie veľkým obnosom peňazí z príležitostnej reklamy tvorí táto suma polovicu výdavkov na činnosť rádía ročne. Ostatné prostriedky zabezpečujeme projektmi a pomocou od otcov biskupov Slovenska. Vzhľadom na obmedzené prostriedky diecéz sme stále viac odkázaní na Vašu hmotnú pomoc. Všetkých darcov pravidelne zahŕňame do modlitieb pri svätých omšiach a duchovných podujatiach rádía. Zámerom projektu "Poslucháč Lumenu" alebo ako ho tiež voláme: "Koncesionár Lumenu" je rovnomernejšie rozložiť finančnú ťarchu medzi trojicu: vlastníci, zamestnanci a poslucháči cez podporu neziskovej organizácie PRE LUMEN. Tak je rádio stabilnejšie a lepšie odoláva tlakom zvyšovania cien služieb a energií, ktoré na svoju činnosť využíva. Pán Boh zaplať Vám za doteraz prejavenu dôveru, modlitby a podporu nášho - Vášho rádía.

Vedenie Rádía LUMEN a PRE LUMEN.

Signál Rádía Lumen sa prvýkrát objavil v éteri 7. apríla 1993. Išlo o Rádio Mária, ktoré v decembri 1994 prijalo súčasný názov "Lumen", čiže "Svetlo".

Poslanie Rádia LUMEN možno vyjadriť týmito slovami: Viera v Ježiša Krista a Cirkev ako opora života človeka. Spoločenstvo na ceste. Kristove znamenie pre spoločnosť. Rádio LUMEN je súkromná rozhlasová stanica s evanjelizačným charakterom. Vlastníkom je Katolícka cirkev na Slovensku v jej štruktúrach. Chce slúžiť ako jej dielo na poučenie a oddych všetkých, ktorí ho počúvajú.

Jeho cieľom je človek ako Božie dieťa a jeho zameranie na večný život s Trojjediným Bohom. Chceme, aby sa vyvíjal intelektuálne, duchovne, eticky a emocionálne.

S prioritou ohlasovania Božieho slova sa usilujeme vytvárať v našom vysielaní spoločnosť s jeho usmernením na večnosť. Spoločnosť s poslucháčmi, s biskupmi, Cirkvou a medzi nami pracujúcimi v rádiu. Po prirodzenej aj duchovnej stránke.

Znamenie Ježiša Krista. Rádio LUMEN má byť aj znamením prítomnosti Ježiša Krista v jeho Cirkvi a účinnosti jeho učenia. Len tak môže účinne naplňovať svoje evanjelizačné poslanie. Preto sa svojim programom prioritne orientuje na cieľové skupiny: dospelých (sú najpočetnejšou demografickou skupinou), starších a chorých, osamelých, viacdetné rodiny a deti.

Orientácia programu. Znamením sa stávame aj orientáciou na ľudí žijúcich mimo "vrcholu" dnešnej konzumnej spoločnosti pre príjem, striedmy spôsob života, vek alebo viac detí v rodine či zdravotný stav. Chceme byť blízko osamelým a prinášať každému hľadajúcemu Krista. Programom sa orientujeme aj na komerčne "nebonitné" skupiny s cieľom starostlivosti o nich. Aj o dobre hmotne zabezpečených, ktorí nedeklarujú kariérny úspech ako naplnenie zmyslu života, ale službu druhým.

Reklama v Rádiu LUMEN: Vzhľadom na programovú orientáciu a kresťanské poslanie rádia nie je prioritou jeho činností finančný zisk. Jeho vedenie si uvedomuje, že orientovanie programu rádia na už uvedené cieľové skupiny predpokladá potrebu financovania v podstatnej miere mimo reklamy. Preto rádio oslovuje aj svojich poslucháčov a prosí ich o finančnú podporu, ktorá pravidelne prispieva k rozpočtovej stabilizácii rádia. Významným zdrojom finančnej podpory sú aj slovenské diecézy.

Tradičné hodnoty katolíkov na Slovensku: Vieme, že Slováci sa opierali o isté hodnoty, ktoré ich podržali aj napriek ťažkostiam pretrvali a rozvíjajú sa. Dnes patria do veľkej rodiny národov Európy ako rovnocenný partner.

Naším patrónom je svätý Michal Archanjel a na jeho sviatok ho prosíme o ochranu a pomoc.

Programové priority Rádia LUMEN sú vyjadrené v troch námetoch: Spoločenstvo na ceste - Kristove znamenie pre spoločnosť - Viera v Ježiša Krista a Cirkev ako opora života človeka. Juraj Spuchľák a vedenie Rádia Lumen

Naše zvony a ich zvonári

– nový seriál Rádia LUMEN - Rádio LUMEN priniesol nový dlhodobý seriál s názvom Naše zvony a ich zvonári. Týmto projektom chce vytvoriť originálnu zvukovú databázu zvonov Slovenska a prezentovať ju vo svojom vysielaní. Katolícka rozhlasová stanica chce napomôcť mediálnej propagácii pamiatok a zaujímavostí samotných lokalít a regiónov. Zámerom je taktiež oceniť a mediálne podporiť obetavú dlhoročnú prácu a služby početných zvonárov, kostolníkov a laikov, ktorí mnohí ostávajú verní tradícii ručného zvonenia. V neposlednom rade chce Rádio Lumen byť nástrojom mediálnej podpory multikonfesionálnosti, ekumenizmu, multietnickosti a lokalpatriotizmu. Dĺžka jednej časti seriálu „Naše zvony a ich tvorcovia“ bude 10 – 15 minút. Do vysielania bude zaradená každú sobotu o 11:50 h a v repríze v piatok o 10:30 h. Jednotlivé časti budú obsahovo dopĺňať, uvádzať, komentovať samotnú nahrávku zvonenia vopred zvoleného zvonu, s obohatením o stručné informácie z histórie lokality – kostola/zvonice a o historické informácie o zvone samotnom (o nápisoch, výzdobe, zvonolejárovi), o zvykoch zvonenia, o zvonároch a kostolníkoch v lokalite, o legendách a príbehoch a pod. Zvony a tradičné ručné zvonenie na nich sú významnou súčasťou kresťanskej identity, kultúry a historickej tradície na našom území. Projekt bude po odbornej stránke zastrešovať Mgr. Juraj Gembický, historik - kampanológ, ktorý aktívne pôsobí v odbore od r. 2001 ako pracovník Pamiatkového úradu SR, etablovaný na Krajskom pamiatkovom úrade v Košiciach., v súčasnosti vo funkcii odborný radca na úseku ochrany pamiatkového fondu SR. Venuje sa osobitne výskumu, dokumentácii a ochrane kampanologických pamiatok (zvony, krstiteľnice) a dejín zvonolejárstva na Slovensku, so zameraním na východné Slovensko, ako žiak a nasledovateľ slovenského kampanológa Juraja Spiritzu. K jeho odbornej a pracovnej náplni patria aj pamiatky hnutelné, epigrafické, sepulchrálne (dokumentácia cintorínov), technické (úloha Industriál), pamiatky histórie i pamiatky židovskej kultúry, ako aj monitoring UNESCO lokality SKD – Spišský hrad a okolie.

Zároveň ako pomocný zvonár príležitostne vypomáha pri ručnom zvonení v Dóme sv. Alžbety v Košiciach

Garant projektu si jednotlivé bloky rozdelil na tri cykly:

- I. cyklus: Zvony stredoveku: diela majstra Konráda a jeho nasledovníkov
- II. cyklus: Zvony, zvonári a zvonolejáři Košíc
- III. cyklus: Zvony našich drevených kostolov, chrámov a zvoníc

Seriálový cyklus populárno-odborných rozhlasových príspevkov k poludňajšiemu zvoneniu s názvom „Naše zvony a ich zvonári“ pripravuje košická redakcia Rádia Lumen pod. Rádio LUMEN sa od komerčných rozhlasových staníc odlišuje tým, že jeho formát nie je nasadený výhradne podľa hudobných preferencií segmentu. Jeho prioritným cieľom nie je zisk, ale služba veriacim. Vo svojom vysielaní necháva miesto aj pre viaceré poslucháčsky menej atraktívne - menšinové žánre či už z oblasti slova alebo hudby. Manažment rádia využíva vo svojej vysielacej štruktúre fakt, že poslucháči Rádia LUMEN počúvajú túto stanicu takmer počas celého dňa a preladujú len zriedka. Rádio je ich životný spoločník. Počúvanosť Rádia LUMEN od novembra 2010 až február 2011 dosiahla 320 tisíc s počúvaním nášho rádia "minulý týždeň" (na otázku, či počúvali "včera" uviedlo 148 tisíc poslucháčov). Prieskum bol realizovaný na vzorke 4116 respondentov vo veku 14-79 rokov. Tu potrebujeme upozorniť, že cieľové skupiny veku našich poslucháčov sa nachádzajú vo vekových kategóriách aj mimo agentúrou stanovených hraníc. Aj pre náš duchovný charakter

Počúvanosť

Rádio LUMEN sa od komerčných rozhlasových staníc odlišuje tým, že jeho formát nie je nasadený výhradne podľa hudobných preferencií segmentu. Jeho prioritným cieľom nie je zisk, ale služba veriacim. Vo svojom vysielaní necháva miesto aj pre viaceré poslucháčsky menej atraktívne - menšinové žánre či už z oblasti slova alebo hudby. Manažment rádia využíva vo svojej vysielacej štruktúre fakt, že poslucháči Rádia LUMEN počúvajú túto stanicu takmer počas celého dňa a preladujú len zriedka. Rádio je ich životný spoločník.

Počúvanosť Rádia LUMEN od novembra 2010 až február 2011 dosiahla 320 tisíc s počúvaním nášho rádia "minulý týždeň" (na otázku, či počúvali "včera" uviedlo 148 tisíc poslucháčov). Prieskum bol realizovaný na vzorke 4116 respondentov vo veku

14-79 rokov. Tu potrebujeme upozorniť, že cieľové skupiny veku našich poslucháčov sa nachádzajú vo vekových kategóriách aj mimo agentúrou stanovených hraníc. Aj pre náš duchovný charakter

Noc kostolov v Banskej Bystrici

Aj v roku 2012 sa kostoly otvorili pre verejnosť. Noc kostolov sa bude konať 1. júna 2012 od 18.00 do 24.00 hod. Jej mottom bude parafrázovaný verš z Prvého listu Solúnčanom: „Všetci sme deti svetla. Nám nevládne Noc, ani temnota“. Duchovnú garanciu nad projektom v roku 2012 prevzal trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák.

Do druhého ročníka sa okrem Trnavskej arcidiecézy zapoja aj Nitrianska diecéza, Košická arcidiecéza, gréckokatolícka Bratislavská i Košická eparchia, Žilinská diecéza a Banskobystrická diecéza. S prípravami Noci kostolov sa už začalo, v stredu sa uskutočnilo prvé stretnutie so zástupcami diecéz. Cieľom Noci kostolov je otvoriť ich na niekoľko hodín pre verejnosť a ponúknuť zaujímavý program aj ľuďom, ktorí bežne nechodia do kostola, aby mali možnosť nahliadnuť a spoznať krásu katedrál, kostolov, kaplniek, pastoračných centier, modlitební, kláštorných záhrad, ale aj krypt či veží, ich zaujímavú históriu, umenie, spev a kultúru. Vývesku informovala Lucia Drábiková

Banská Bystrica

Banská Bystrica, Kaplnka sv. Michala Archanjela Banská Bystrica, Katedrálly kostol sv. Františka Xaverského Banská Bystrica, Kostol Nanebovzatia Panny Márie Banská Bystrica, Kostol Panny Márie Pomocnice kresťanov Banská Bystrica, Kostol sv. Alžbety

So zaujímavým programom prišli kostoly v Banskej Bystrici, ktoré otvorili svoje brány až do polnoci. Program.

Katedrála s. Františka Xaverského

17.50 - 18.00 Zvonenie zvonov

18.00 - 18.50 Sv. omša v priamom prenose Rádia Lumen

19.00 - 24.00 Každú polhodinu je pripravená sprievodná prezentácia:

- pred Katedrálou - história miesta a samotnej stavby kostola
- v lodi Katedrály - o tom, čo sa vnútri nachádza
- v sakristii - o liturgických odevoch a predmetoch
- v krypte - o osobnostiach, ktoré tu čakajú na Vzkriesenie

Kaplnka sv. Michala v Katedrále

19.00 - 24.00 - v súčinnosti s programom v Katedrále

(vchod cez sakristiu Katedrály)

20.00 - 20.15 Živé vysielanie modlitby Vešpier

20.15 - 24.00 Prednášky náboženských redaktorov

Kostol Nanebovzatia Panny Márie

17.50 - 18.00 Zvonenie zvonov

18.00 - 24.00 Každú hodinu historický pohľad, v prestávkach bude možné dozvedieť sa veľa zaujímavého o historickom organe a vypočuť si jeho sýty hlas

Kostol sv. Alžbety

18.00 - 24.00 Každú hodinu historický pohľad

Zdroj:nockostolov.sk

Posvätenia zrekonštruovaných spoločenských priestorov Evanjelického spolku.

Na pamiatku reformácie sa 27.10.2012 uskutočnili služby Božie v budove Evanjelického spolku v spoločenskej sále so začiatkom o 17:00. Na službách Božích brat senior ZVS Mgr. Peter Ján Soták posvätil zrekonštruované spoločenské priestory Evanjelického spolku. Po službách Božích sa uskutočnil koncert farárskej hudobnej skupiny Pedaropeja.

Seniorátny deň modlitieb a pôstu za rodiny a pre rodiny

V kostole cirkevného zboru Banská Bystrica v nedeľu 17.6.2012 sa konalo Modlitebné Spoločenstvo ECAV s požehnaním Zvolenského seniorátu. Seniorátny deň modlitieb a pôstu za rodiny a pre rodiny je prejavom hlbokkej viery. Na podujatí

odzneli prednášky: Pôst a spoločná modlitba pomáhajú cirkvi a rodinám,. Ján Čermák, evanjelický farár. Semináre: Ako pomôcť deťom (aj dospelým) ku viere. Jozef Grexa, evanjelický farár a emeritný vedúci MoS : Riešenie sporov v rodine a modlitba. Peter Dubec, zástupca vedúceho MoS Program pre deti bol zabezpečený. Modlitebným Spoločenstvom ECAV

Evanjelický Simeon klub

Evanjelický Simeon klub sa konal Banskej Bystrici 12.3.2012 v Zborovom dome na Lazovnej ulici. V rámci neho odznel literárno – hudobný program: „Život s piesňou a básňou“. Zaslúžilý umelec, dlhoročný člen Slovenského. národného divadla doc. Juraj Sarvaš rozprával o živote, o Banskej Bystrici, o viere, umení, divadle a poézii. V programe s ním vystúpili aj jeho študenti ako i ďalší hostia Počas programu bola prezentovaná aj Sarvašova kniha „Spoza kulís 2“, ktorú si bolo možné zakúpiť a nechať podpísať autorovi .

Evanjelické gymnázium v Banskej Bystrici dostalo nový šat

Pri príležitosti ukončenia generálnej opravy dvoch budov Evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici sa 29. 2. 2012 konali slávnostné služby Božie, na ktorých študenti, pedagógovia a zamestnanci školy spolu s pozvanými hosťami vyjadrili Pánu Bohu vďaku za dielo, ktoré na tejto škole aj takouto formou vykonal. Bratov a sestry a pozvaných hostí na službách Božích v Ev. a. v. kostole na Lazovnej ulici v Banskej Bystrici privítali domáci zborový farár Mgr. Daniel Košťal a riaditeľ školy PaedDr. Slavomír Hanuska. Úvodnú liturgiu mali dištriktuálny biskup ZD Mgr. Milan Krivda, senior Zvolenského seniorátu Mgr. Peter Ján Soták, Mgr. Daniel Košťal a Mgr. Ján Soták, ktorý v nedávnej minulosti pôsobil na škole ako duchovný správca. V kázni slova Božieho chrámove zhromaždenie oslovil na základe kázňového textu z Prísloví 1, 7 generálny biskup ECAV PhDr. Miloš Klátik, PhD. V kázni viedol prítomných bratov a sestry k vďačnosti voči Pánu Bohu za opravené budovy, veď uskutočnená rekonštrukcia prispela k vytvoreniu čo najlepších podmienok k získavaniu múdrosti. Vyjadril skutočnosť, že práve náboženstvo, zbožnosť je východiskom poznania. Existuje priamy vzťah medzi zbožnosťou a múdrosťou a zbožnosťou a mravnosťou. Vyslovil presvedčenie, že pri všetkých našich povinnostiach a práci je veľmi dôležité

a potrebné, aby sme si dali poradiť Pánom Bohom. Každý potrebuje múdrosť, predovšetkým múdrosť správne sa rozhodnúť a správne konať. Základom múdrosti je poslušnosť voči Pánu Bohu a Jeho múdrym radám. My všetci potrebujeme od Pána Boha múdrosť, Jeho rady, upozornenia i Jeho pomoc a posilu. V závere brat generálny biskup poďakoval pedagógom i nepedagogickým pracovníkom a poprial im Božiu múdrosť, pomoc, veľa lásky, trpezlivosti pri vykonávaní takého dôležitého, krásneho, ale aj veľmi náročného poslania a povolania. Dištriktuálny biskup ZD Mgr. Milan Krivda vo svojom príhovore poďakoval Trojjedinému Pánu Bohu za všetky dobrodenia, za milosť vykonať náročné opravy obidvoch budov. Pripomenul, že rekonštrukcia bola akýmsi darčekom k 20. narodeninám, ktoré si škola tento rok pripomína. Vyjadril potešenie z toho, že ako od svojho začiatku dávala evanjelická cirkev a. v. veľký dôraz na vzdelanie, tak aj v súčasnosti máme takéto možnosti a môžeme v kresťanskom duchu vychovávať našu mládež. Vyslovil poďakovanie všetkým, ktorí sa na rekonštrukcii podieľali akýmkoľvek spôsobom na úrovni cirkvi, štátnej a verejnej správy, menovite ministrom Zsoltovi Simonovi, riaditeľovi EG BB, predsedníctvu ECAV na Slovensku, dištriktuálnemu dozorcovi, pamiatkovému úradu, realizátorskej firme, predsedníctvu CZ ECAV Banská Bystrica a ďalším. Svoj príhovor zakončil slovami piesne Jána Kollára ako odkazu mladej generácii: Blažený ten, ktorý vykročí na cestu viery od mladi a život v tom zemskej údolí si kvetmi lásky vysadí, z tej cesty sa neuchýli, až kým nezastane v cieľi. Služby Božie pokračovali programom študentov, v ktorom odznela klavírna skladba J. S. Bacha, báseň Silvie Mojžišovej a pieseň v podaní školského spevokolu. Brat generálny biskup na záver slávnostných služieb Božích dal prítomným Áronovské požehnanie a záverečné poďakovanie predniesla duchovná správkyňa školy Mgr. Andrea Valentová. Na službách Božích boli prítomní pozvaní hostia generálny biskup ECAV PhDr. Miloš Klátik, PhD., generálny dozorca ECAV Ing. Pavel Delinga, CSc., dištriktuálny biskup ZD ECAV Mgr. Milan Krivda, dištriktuálny dozorca ZD ECAV PaedDr. Vladimír Daniš, senior Zvolenského seniorátu Mgr. Peter Ján Soták, tajomníčka pre školy a náboženskú výchovu GBÚ Mgr. Daniela Veselá, vedúca úradu BÚ ZD Mgr. Zuzana Žilinčiková, tajomník pre cirkevné školy ZD Ing. Roman Žilinčík, stavebný dozor pre ZD Ing. Igor Hano, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ing. Vladimír Maňka, podpredseda Banskobystrického samosprávneho kraja RNDr. Ladislav Topoľský, primátor Banskej Bystrice Mgr. Peter Gogola a ďalší hostia. Pánu Bohu patrí vďaka za to, že sa i takýmto spôsobom priznáva k svojej cirkvi a k

Evanjelickému gymnáziu v Banskej Bystrici. Nech sa Jeho mocné dielo obnovy dotkne aj vnútrajška našich životov, a tak nás vedie k večnej spáse darovanej v obeti Ježiša Krista na golgotskom kríži. Hoci na evanjelickom gymnáziu srdcia všetkých napĺňa nevýslovná vďačnosť voči Pánu Bohu za vykonané dielo, súčasne pozerajú i do budúcnosti. Škola má totiž naplánované ďalšie opravy, ktoré prispievajú k skvalitneniu jej života. Onedlho sa začne generálna rekonštrukcia interiérov a v tomto školskom roku sa ešte uskutoční projekt zameraný na úpravu areálu školy a školského dvora. Z operačného programu bolo uhradených 95 percent sumy a 5 percent spolufinancoval zriaďovateľ školy – Západný dištrikt ECAV na Slovensku za príspevku Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Banská Bystrica. V rámci rekonštrukcie školy bola realizovaná výmena strešných krytín na oboch budovách školy, výmena všetkých okien a dverí na oboch budovách a dvere na historickej budove boli nahradené dobovou kópiou - Uskutočnilo sa aj zateplenie vrchného plášťa na historickej budove a zateplenie obvodového plášťa a horného plášťa na novej budove, vykonala sa komplexná rekonštrukcia fasády na historickej budove a výmena niektorých podlahových krytín. V rámci rekonštrukcie interiéru pribudlo nové chemické laboratórium, bol vymenený školský nábytok v učebniach a škola bola vybavená jazykovým softvérom Langmaster Cambridge.

Slavomír Hanuska, Andrea Valentová, Ev. gymnázium B. Bystrica, 29.3.2012

Neblahé 70. výročie prijatia ústavného zákona o vyst'ahovaní židov.

Predstavitelia židovských náboženských obcí Pavol Sitár, Igor Rintel, Monika Vrzgalová, Juraj Turčan, historik Ján Hlavinka, hovorca ÚZ ŽNO Jaroslav Franek si pripomenuli v Banskej Bystrici 13. mája 2012 neblahé 70. výročie prijatia ústavného zákona o vyst'ahovaní židov. Predstavitelia židovských náboženských obcí sa stretli s novinármi, aby na tlačovej konferencii informovali o spomienkovom podujatí s názvom "Vrátili sme sa", venovanému 70. výročiu prijatia ústavného zákona o vyst'ahovaní židov. Schválením v Sneme Slovenskej republiky 15. mája 1942 ním tzv. ľudácky režim vtedajšieho štátu zbavil deportovaných židov štátneho občianstva a majetku a mal tiež vytvoriť právny podklad pre samotné deportácie, ktoré sa začali už dva mesiace predtým

ŽNO v Banskej Bystrici

Predsedom obce je Ing. Juraj Turčan. Sídli na ulici Janka kráľa 3 . ŽNO má svoju webovú stránku . Religiózna webová podstránka ŽNO BB je súčasťou Hlavnej stránky ŽNO so sídlom v Banskej Bystrici a je zameraná na náboženské tradície.

Modlitby židovskej viery

Požehnania pri zapalovaní sviatočných sviec:(modlitby sú vo fonetickom prepise do latinky a napriek príslušnosti mesta Banská Bystrica do aškenázskej oblasti, sú z technických príčin v sefardskej výslovnosti, ktorá sa používa v súčasnom Izraeli)

V predvečer Soboty:!

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam ašer kidešanu bemicvotav vecivanu lehadlik ner šel šabat.

Ak Sobota pripadne na sviatok:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam ašer kidešanu bemicvotav vecivanu lehadlik ner šel šabat v ner šel jom tov.

V predvečer Jom Kipur:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam ašer kidešanu bemicvotav vecivanu lehadlik ner šel jom hakiipurim.

Ak pripadne Jom Kipur na Sobotu:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam ašer kidešanu bemicvotav vecivanu lehadlik ner šel šabat ve ner šel jom hakiipurim.

Pri oddeľovaní chaly od cesta. (Chalou rozumieme časť cesta, ktorá bola odovzdávaná v chráme kohenovi 4M 15.19-20; dnes sa tento príkaz plní symbolicky Šab. 2.6; odoberá sa množstvo veľkosti olivy a ten sa obradne spáli. Povinnosť odoberať z cesta sa vzťahuje na celkovú hmotnosť zapraveného cesta 1,75 kg.)

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam ašer kidešanu bemicvotav vecivanu lehafriš chala.

Posvetenie Soboty:

Vajehi erev vajehi boker jom hašiši vajechulu hašamajim vahaarec vechol cevaam. Vajechol elohim bajom haševii mikol melacheto ašer asa. Vajišbot bajom haševii

mikol melacheto ašer asa. Vajvarech elohim et jom haševiivajkadeš oto. Ki vo šavat mikol melacheto ašer bara elohim laasot.

Požehnanie nad pohárom vína:(Ak nemáme víno, robíme len nad chalou)

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam bore peri hagafen.

Požehnanie nad chalou/barchesom:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam hamoci lechem min haarec.

Ďalej: Baruch atat adonaj elohejnu melech haolam ašer kidešanu bemicvotav veraca vanu. Vešavat kadšo beahava uvracon hineni lanu zichron lemaase berešit. Ki hu jom techila lemikraej kodeš zecheh liciat micrajim. Ki vanu bacharta veotanu kidašta mikol haamim. Vešavat kadšecha beahava uvracon hinechaltanu. Baruch ata adonaj mekadeš hašabat.

Havdala:

Hine el ješuat. Avtach velo efchad. Ki azi vezimrat jah adonaj vajehi lilišua. Ušavtem majim besason. Mimaejnej haješua. Ladonaj haješua al amecha virchatecha sela. Adonaj cevaot imanu misgav lanu elohej jaakov sela. Lajehudim hajta ota vesimcha vesason vikar ken tihje lanu. Kos ješuoť esa uvšem adonaj ekra.

Nad vínom:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam bore peri hagafen.

Nad inými nápojmi (nesmie byť voda):

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam šehakol nihja bidvaro.

Nad korením (besamim):

Baruch ata adonaj elhejnu melech haolam bore minej besamim.

Nad plameňom sviece:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam bore meorej haeš.

Ďalej:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam hamavdil bejn kodeš lechol bejn or lechošech bejn jisrael laamim. Bejn jom haševii lešešet lemej hamaase. Baruch ata adonaj hamavdil bejn kodeš lechol.

Kiduš na Roš Hašana:

Nad vínom:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam bore peri hagafen.

Nad pivom:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam šehakol nihja bidvaro.

Nad chlebom:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam hamoci lechem min haarec.

Ďalej:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam ašer bachar banu mikol am. Veromemanu mikol lašon vekidešanu bemicvotav. Vatiten lanu adonaj elohejnu beahava et jom (hašabat haze veet jom)zichron trua mikra kodeš. Zecher liciat micraim. Ki vanu vacharta veotanu kidašta mikol haamim udvarecha emet vekajam laad. Baruch ata adonaj melech al kol haarec mekadeš (hašabat ve)jisrael vejom hazikaron.

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam šehechejanu vekijmanu vehigianu lazeman haze.

Nad jablkom namočeným v mede:

Jehi racon milfanecha adonaj elohejnu velohej avotejnu šetechadeš alejnu šana tova umetuka.

Tašlich (robí sa v prvý deň sviatku popoludní, v prípade, že tento pripadne na Sobotu, presúva sa o deň neskôr):

Mi el kamocho nose avon veover al peša lišerit nachalo lo hechezik laad apo ki chafec chesed hu. Jašuv jerachamenu jichboš avonotejnu vetašlich bimculot jam kol hatotam. (Vechol chatot amecha bejt jisrael tašlich bimkom ašer lo jizachru velo jipakdu velo jaalu al lav leolam). Titen emet le jaakov chesed le avraham ašer nišbata laavotejnu mimej kedem.

Zapaľovanie chanukových svetiel:

V piatok sa zapaľujú najprv sviece chanukkové, až potom sobotné.

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam ašer kidešanu bemicvotav vecivanu lehadlik ner šelachanuka.

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam še asa nisim laavotejnu bajamim hahem bazeman haze.

V prvý predvečer sa ešte hovorí aj toto, ak sa zabudne, hovorí sa v deň, kedy si na to spomenieme.

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam šehechejanu vekijmanu vehigijanu lazeman haze.

Pri zapálení prvej sviece sa hovorí aj toto:

Hanerot halelu anu madlikin al hanisim. Veal haniflaot. Veal hatešuoť. Veal hamilchamot šeasita laavotejnu bajamim hahem bazeman haze. Al jedej kohanecha hakedošim. Vechol šmonat jemej chanuka. Hanerot halalu kodeš hen. Ve ejn lanu rešut lehištameš bahen ela lirotan bilvad. Kedej lehodot ulhalel lesimcha hagadol al nisecha veal nifleotecha veal ješuatecha.

Havdala na konci sviatku:

Nad vínom:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam bore peri hagafen.

Nad inými nápojmi:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam šehakol nihje bidvaro.

Ďalej:

Baruch ata adonaj elohejnu melech haolam hamavdil bejn kodeš lechol bejn or echošech. Bejn Jisrael laamim bejn jom hasševii lešešet jemej hamaase. Baruch ata adonaj hamavdil bejn kodeš lechol.

Ak prípadne koniec sviatku na koniec Soboty, robí sa sobotná havdala.

Z histórie ŽNO Banská Bystrica

Banská Bystrica bola jedným zo siedmich banských miest, kde mali židia zakázané bývať, a preto podľa starého výnosu nenájdeme v 18. a začiatkom 19. storočia v meste nijakého žida. Pri Banskej Bystrici ležala obec Radvaň, ktorá je dnes už

súčasťou mesta. Tu sa židia usadili skoršie, lebo obecní richtári nedodržiavali tak prísne protižidovské nariadenia. Prví židia v Banskej Bystrici sa usadili okolo roku 1850, boli to tí, ktorí prišli z Radvane. Roku 1862 ich počet narástol tak, že koncom roku 1862 mohli založiť náboženskú obec. Vystavali si cintorín a roku 1867 postavili prvú synagógu. Roku 1869 bolo v Banskej Bystrici 32 školopovinných židovských detí.

Roku 1871 založili Schwartzovu súkromnú školu. Škola mala 5 tried. Mnohé kresťanské rodiny dávali deti do tejto školy, hlavne pre jej známu vysokú úroveň. Roku 1883 postavili pre školu poschodovú budovu.

Banská Bystrica bola sídlom rabinátu a židovskej matriky. Obec bola neologická a mnohí jej členovia zastávali významné miesta v hospodárskom a kultúrnom živote mesta. Po prvej svetovej vojne došlo aj tu k plieneniu židovského majetku. Za prvej Československej republiky rozkvitalo mesto, pričom sa značne zmohla aj židovská náboženská obec. Roku 1940 mala už 1 100 členov.

Banská Bystrica sa stala roku 1944 strediskom Slovenského národného povstania, ktorého sa vo veľkom počte zúčastnili aj židia . Tu pristála aj štvorčlenná parašutistická skupinka z Palestíny, vedená Chavivou Reikovou, rodáčkou z Radvane. Zo skupinky sa zachránil jediný, ostatní, rovnako ako mnohí židovskí partizáni, padli. Pri Banskej Bystrici sa nachádzala obec Kremnička , ktorá je teraz miestnou časťou Banskej Bystrice. Kremnička vošla do povedomia verejnosti hlavne udalosťami z prelomu rokov 1944-45. Vtedy sa stala svedkom ukrutných zverstiev, ktoré príslušníci nacistických jednotiek a Pohotovostných oddielov Hlinkovej gardy páchali na zajatých domácich, ale aj zahraničných účastníkoch SNP a rasove prenasledovaných občanoch. V období od 5.11.1944 do I. polovice marca 1945 tu zavraždili 747 ľudí, medzi ktorými bolo 211 žien a 58 detí. Z nich bolo okolo 600 občanov židovského pôvodu. Na mieste masových vrážd je postavený monumentálny pomník, pri ktorom sa konajú pietne podujatia. Dňa 9.5.1995, pri príležitosti 50. výročia víťazstva nad fašizmom, v areáli židovským spoluobčanom bol odhalený zvlášť pomník MENORA.

Mesto dalo svetu mnoho židovských významných osobností, z ktorých menujeme aspoň veľkého slovenského maliara Dominika Skuteckého, ktorý svoje sociálne námety čerpal najmä z huta a hámrov. V 60-tych rokoch ŽNO v Banskej Bystrici

zanikla a bola ÚZ-ŽNO ustanovená Židovská náboženská komunita, ktorú dlhé roky viedol pán T. Šťastný, a po jeho smrti, jeho manželka pani Š. Šťastná.

Na prelome 70-tych a 80-tych bola zbúraná synagóga, ktorá dovtedy slúžila ako skladište stavebného materiálu. ŽNK mala svoju modlitebňu v Hornej Striebornej ulici. Hneď po revolúcii, v roku 1990 bola obnovená činnosť Židovskej náboženskej obce, ktorá začala pracovať ako samostatný právny subjekt. V rámci reštitúcie ŽNO dostala späť 2 objekty, a to: bývalú židovskú školu na Lazovnej ulici a bývalý rabinát na ulici J. Kráľ'a. Bývalý rabinát sa po rekonštrukcii stal sídlom ŽNO. ŽNO v Banskej Bystrici spravuje 2 cintoríny. Činnosť ŽNO sa zamerala na obnovu židovského života v Banskej Bystrici, ale za členov sa prihlásili aj židia z miest, kde nie sú ŽNO. Pri ŽNO v roku 1995 obnovil činnosť športový klub Makabi, ktorý nadviazal na tradície spred 60-tych rokov, keď v Banskej Bystrici boli II. svetové hry židovskej mládeže - Makabi 1936.

Adventisti vyšli z modlitebni, aby pomohli komunite

V znamení čistenia a skrášľovania mesta pod Urpínom sa budú niest' zajtra 16. augusta dve pripravované akcie. Jednotlivé lokality Banskej Bystrice pomôžu vyčistiť členovia Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Pomôžu aj v Sásovskej doline, kde je naplánovaná brigáda v súvislosti s projektom Iniciatíva Sásovská dolina – Zelené miesto pre oddych. Ako pre TASR povedala hovorkyňa primátora Monika Pastuchová, k jednej z pracovných skupín sa plánuje pridať aj primátor Peter Gogola.

Uvedená cirkev prišla podľa slov Pastuchovej s iniciatívou, že by chcela pomôcť vzhľadom nato, že v meste bude zhruba jej 200 členov. Samospráva navrhla, aby sa vytypovali jednotlivé lokality, ktoré by mohli čistiť či pomôcť pri ich skrášľovaní. "Sme teda veľmi radi, že či už to bude Jelšový hájnik, Sásovská dolina, Rudlovský potok, Urpín, malá stanica alebo mestský park, že tam všade budeme môcť vidieť ľudí, ktorí budú čistiť dané priestranstvá," pokračovala hovorkyňa. Iniciatíva je podľa nej výsledkom úzkej a efektívnej spolupráce a komunikácie primátora s predstaviteľmi rôznych cirkevných a náboženských skupín pôsobiacich na území mesta. Na druhej strane mesto pomocníkom odpustí poplatok za užívanie verejného priestranstva na ich koncert. Jedna zo skupín, ktorá spomedzi asi 200 pomocníkov vznikne, sa bude starať aj o čistenie Sásovskej doliny spoločne s obyvateľmi. Projekt Sásovskej doliny

bol schválený v rámci programu Pohoda za mestom Nadáciou Ekopolis. Mesto sa snaží zveľadiť tento priestor a v máji sa uskutočnilo pracovné stretnutie. “Na ktorom sme práve s Banskobystričanmi a v súčinnosti s nimi modelovali, akým spôsobom by celý tento priestor mohol byť v budúcnosti využitý,” konštatovala Pastuchová. Pokračovala, že dali priamo priestor Banskobystričanom, aby mohli povedať, ako si lokalitu predstavujú, čo by sa v nej malo budovať. Z diskusií vzišli podľa Pastuchovej mnohé podnetné témy, napríklad, obyvatelia by chceli mať v doline postavené informačné tabule o zvláštnostiach priestoru, umiestnené by tu mali byť i tabule informujúce o pravidlách správania v lokalite. Nemali by chýbať ohniská, lavičky, prístrešok či cyklostojany. Mesto dobrovoľníkom poskytne ochranné pomôcky, rukavice či igelitové vrecia, do ktorých budú môcť hádzať odpadky. Zabezpečí im aj pitný režim.

VII. ZDRAVOTNÍCTVO

Európska únia vyhlásila rok 2012 za Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami. Existujú väzby medzi ekonomickou úrovňou krajiny a niektorými jej parametrami stavu zdravia alebo systému zdravotníctva. Populácia starla a nároky na liečebné úkony a náklady na lieky boli pre starších občanov nákladnejšie. Banská Bystrica je sídlom vyspelého zdravotníctva ako i strednej a vysokoškolskej zdravotníckej edukácie. Rok 2012 priniesol mnoho udalostí a niekoľko významných úspechov. Nemocnica odštartovala projekt racionalizácie s cieľom stabilizovať kritickú ekonomickú situáciu, konsolidovať financie a zmierniť tempo zadlžovania. Medzi úspechy svojho ministerstva radila nová ministerka zdravotníctva zavedenie systému PCG (prediktor chorobnosti), ktorý pri prerozdeľovaní zdrojov pre zdravotné poisťovne zohľadňuje chorobnosť ich poistencov. Rovnako tak pripomína zmeny v liekovej politike, ktoré majú pacientom priniesť nižšie doplatky za lieky. "Som presvedčená, že tak, ako bola lieková politika nastavená v minulosti, nepredstavovala žiaden prínos pre pacienta. Ba, naopak, ocitli sme sa naozaj v nelichotivej situácii, kde doplatky za lieky neúnosne rástli, a na druhej strane pacienti s tým bojovali tak, že si sami znižovali dávky, čo je veľmi ohrozujúce," uviedla ministerka Zvolenská.

Rad Ľudovíta Štúra

Dňa 3. 1. 2012 bol prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc., vedec v oblasti pediatrie z Banskej Bystrice vyznamenaný prezidentom Slovenskej republiky Radom Ľudovíta II. Triedy za významné vedecké a pedagogické pokroky v pediatrii.

Rad Ľudovíta Štúra je slovenské vyznamenanie. Prepožičiava ho prezident Slovenskej republiky na návrh vlády. Rad Ľudovíta Štúra sa prepožičiava občanom Slovenskej republiky, ktorí sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o demokraciu a ľudské práva, obranu a bezpečnosť Slovenskej republiky alebo za mimoriadne významné zásluhy v oblasti politiky, riadenia a správy štátu, rozvoja národného hospodárstva, vedy a techniky, kultúry, umenia, školstva, športu a za mimoriadne významné šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí. Rad Ľudovíta Štúra sa prepožičiava občanom Slovenskej republiky a výnimočne aj vojenským

útvaram, ktoré majú zástavu. Rad Ľudovíta Štúra má dva druhy - občiansky a vojenský; každý z nich má tri triedy, z ktorých najvyššia je I. trieda. Pri prepožičiavaní jednotlivých tried sa vychádza z miery zásluh toho, komu sa rad prepožičiava. Vyznamenanie sa prepožičiava pri príležitosti výročia schválenia Ústavy Slovenskej republiky. (Rad je pomenovaný podľa slovenského národného dejateľa Ľudovíta Štúra.)

Prof. S. Dluholucký, CSc., je nositeľom *Ceny podpredsedu vlády a ministra školstva SR za vedu a techniku v kategórii Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky*- za dlhoročnú činnosť na poli vedy, organizácie a zdravotnej starostlivosti o detskú populáciu – založenie skriningového programu novorodencov v Slovenskej republike, laureátom Ceny primátora mesta Banská Bystrica. Pedagogicky a organizačne pôsobí na Zdravotníckej fakulte SZU v Banskej Bystrici ako dekan Fakulty zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity so sídlom v Banskej Bystrici .

Sestra roka SR

Dňa 14.2.2012 Mgr. Daniela Dluholucká z Banskej Bystrice získala v súťaži Sestra roka 2011 cenu za celoživotné dielo v ošetrovatelstve, ktorú vyhlásil mesačník Sestra a Zdravotnícke noviny. Mgr. Daniela Dluholucká v zdravotníctve odpracovala úctyhodných 35 rokov. Od mladosti túžila pracovať s deťmi a rozhodovala sa, či dať prednosť učiteľskému smeru alebo zdravotníctvu. Napokon sa rozhodla pre to druhé. Prešla prácou od detskej sestry pri lôžku, v nižšom manažmente, cez intenzívnu medicínu k staničnej sestre na operačných sálach... "Bola to zas iná práca, všetky chirurgické odbory bolo treba riadiť, zase som nazrela do niečoho iného," hľadá zrnko poznania v každej etape svojej profesionálnej dráhy. Na november roku 1989 spomína ako na čas zmien. "Ľudia sa búrili, hoci ani nevedeli presne, čo chcú. Sestry odložili čepce, tie so sponkami ich celé roky pripravovali o vlasy. Vymenili uniformy, dali dolu zástery, lebo sa v nich nerobilo pohodlne. Čepce boli symbol prežitého režimu. Revolúcia sa začala u nás čepcami. Sestry sa dovtedy cítili len akýmsi appendixom v medicíne." Mgr. Daniela Dluholucká sa stala vedúcou sestrou samostatnej polikliniky, neskôr už vedúcou sestrou dnešnej Rooseveltovej nemocnice. Neustále sa vzdelávala, považovala to za samozrejmosť a nevyhnutnosť. V roku 1994 absolvovala kurz vyššieho zdravotníckeho manažmentu a o päť rokov neskôr aj vysokoškolské vzdelanie v ošetrovatelstve zamerané na manažment a

pedagogiku. V profesijnom a osobnom živote sprevádza významnú osobnosť slovenskej pediatrie prof. Svetozára Dluholuckého .

Reformné kroky v zdravotníctve 2012

Hneď po nástupe novej vlády bola ministerka zdravotníctva Zuzana Zvolenská konfrontovaná s vážnym problémom uspokojiť vyššie mzdové nároky lekárov a zdravotných sestier vyplývajúcich zo zákonov o minimálnych mzdových nárokoch. Tie podporil v predošlom volebnom období aj SMER-SD ešte ako opozičná strana. Na takéto výrazné navýšenie miezd v zdravotníctve však nebol v systéme dostatok zdrojov. Niektoré nemocnice nevedeli vyplatiť svojim lekárom vyššie mzdy, šéf Sociálnej poisťovne sa obával neplatenia odvodov a zvyšovania zadlženosti nemocníc, zariadenia sociálnych služieb uvažovali, že zo zdravotných sestier urobia radšej lacnejšie opatrovatelky, neštátni lekári zamestnávajúci zdravotné sestry sa ponosovali, že po povinnom navýšení platov sestier budú v strate, atď. Pre nedostatok peňazí sa niektorí zamestnávateľia snažili obchádzať predmetné zákony o vyšších mzdách tak, že nútili zdravotné sestry podpísať dodatky, ktorými im znížili pracovné úväzky sestier a vo zvyšnom čase mali úväzok ako platovo neregulované lacnejšie asistentky či administratívne pracovníčky.

Ministerka Z. Zvolenská prisľúbila, že na vyššie mzdy bude použitá vládna rezerva vo výške 50 mil. EUR, ktorú vytvorila na financovanie zvýšených miezd zdravotníkov predošlá vláda. Ďalšie zdroje chcela ministerka čerpať z nejednoznačných úspor v liekovej politike a z nového prerozdelenia zdravotných odvodov medzi poisťovne, ktorým mala VŠZP získať dodatočné zdroje na úkor súkromných poisťovní. Napriek tomu nemuseli tieto plánované zdroje stačiť na vyššie mzdy lekárov a zdravotných sestier, a tak predbežné opatrenie Ústavného súdu SR, ktoré pozastavilo účinnosť zákona o minimálnych mzdových nárokoch zdravotných sestier a pôrodných asistentiek až do definitívneho rozhodnutia vo veci, prišlo ministerke celkom vhod.

Pri vyššie spomínanom novom prerozdelení zdravotných odvodov medzi poisťovne sa jednalo o zavedenie nového parametra do prerozdeľovacieho mechanizmu, ktorý sleduje chronické užívanie liekov pacientov. Zabezpečuje to tzv. PCG-systém (Pharmaceutical alebo Pharmacy-based Cost Groups), ktorý sa používa ako nástroj na kompenzáciu rizikovej štruktúry poistencov podľa nákladových skupín založených

na predpísaných liekoch. Tým sa má zúžiť priestor pre poisťovne na selekciu „nízkonákladových“ poistencov a zvýšiť motivácia poskytovať aj chronickú alebo nákladnú zdravotnú starostlivosť. Všetky zdravotné poisťovne sa zhodli, že PCG-systém prinesie spravodlivejšie prerozdelenie financií z verejného zdravotného poistenia, keďže bude viac reflektovať rôznu nákladovú náročnosť poistných kmeňov jednotlivých poisťovní z titulu ich chorobnosti. Súkromným poisťovniam sa však nepozdával účelovo urýchlený júlový termín zavádzania PCG-systému do praxe (peniaze sa prvýkrát po novom reálne prerozdeľujú od októbra 2012), keďže predošlý minister I. Uhliarik pripravoval štart na začiatok roka 2013, na ktorý boli poisťovne nastavené.

V Programovom vyhlásení druhej vlády Róberta Fica prevládli v oblasti zdravotníctva všeobecné formulácie. Po ukončení vládnutia tejto vlády bude preto veľmi ťažké ohodnotiť, ako naplnila svoj program, keďže je nekonkrétny. Vláda síce deklaruje, že chce efektívnejšie, kvalitnejšie a dostupnejšie zdravotníctvo pre pacienta, ale ako to chce dosiahnuť, nevidno. V programe vlády nie je možné nájsť konkrétne systémové kroky, ktoré by mohli pomôcť finančnej udržateľnosti zdravotníckeho systému na Slovensku.

Systém konkrétnej práce politikov druhej Ficovej vlády v zdravotníctve však skopíroval model prvej vlády R. Fica. Tak ako v roku 2006 začala Ficova garnitúra hneď od začiatku rušiť niektoré prvky Zajacovej reformy zdravotníctva, tak aj po nástupe jednofarebnej vlády na jar 2012 sa začali mnohé opatrenia dostávať späť do legislatívnej podoby, aká tu bola pred nástupom Radičovej vlády. Či už ide o opätovnú možnosť odvolávať predsedu ÚDZS de facto z akéhokoľvek dôvodu, o nedokončenie transformácie nemocníc na obchodné spoločnosti, o znovuzavedenie koncovej siete pre štátne nemocnice, o odstránení dvoch kritérií pri posudzovaní platobnej schopnosti zdravotných poisťovní, o zmenu systému referencovania cien liekov alebo o zákaz lekárenských sietí a vernostných zliav na predpisové lieky. K týmto menej významným zmenám chce však druhá vláda Roberta Fica pridať aj jednu paradigmatickú zmenu, konkrétne zmenu systému verejného zdravotného poistenia, ktorý je od roku 1995 založený na pluralite poisťovní, na unitárny systém s jedinou štátnou zdravotnou poisťovňou. A zatiaľ to vyzerá tak, že sa táto významná zmena má udiť bez nejakej veľkej verejnej diskusie a odborných argumentov zo strany štátu. Plány vlády hovoria o troch možnostiach

ako zmeniť pluralitný systém na unitárny. Ide o prenájom a následnú správu poisťovních kmeňov súkromných poisťovní Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, odkúpenie akcií či aktív súkromných poisťovní a ich prevod na VŠZP a krajné riešenie – vyvlastnenie súkromných poisťovní. Ministerka zdravotníctva uprednostňuje dohodu so súkromnými poisťovňami na odkúpení ich akcií. Tie to však odmietajú. Autor: Dušan Zachar Health Policy Institute

Nemocnice a zdravotnícke strediská v Banskej Bystrici

Nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta

Nám. L. Svobodu 1, 975 17 Banská Bystrica

Detská fakultná nemocnica s poliklinikou

Nám. L. Svobodu 4, Banská Bystrica

Poliklinika Banská Bystrica

Horná 60, Banská Bystrica

Poliklinika NovaMed

Bernoláková 10 - 12, 974 05 Banská Bystrica

Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb Banská Bystrica

Cesta k nemocnici 1, 974 01 Banská Bystrica

Medicínske centrum Zdravomed

Cesta k nemocnici 23, 974 01 Banská Bystrica

Medicínske centrum Mediklin

Sládkovičova ul. 7, 974 05 Banská Bystrica

Poliklinika Sásová

Rudohorská ul. 28, 974 11 Banská Bystrica - Sásová

Polyfunkčný dom Moyses

Mammacentrum sv. Agáty

Tibora Andrašovana 46, 974 01 Banská Bystrica

Zdravotnícka ročenka

Zdravotnícka ročenka okresu Banská Bystrica RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici v porovnaní k okresu Brezno, ktorá vyšla v roku 2012. Zostavili ho odborníci z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom Banskej Bystrici v s podporou MsÚ Banská Bystrica a Kabinetu Zdravé mesto.

Do kroniky uvádzame príhovor primátora mesta Banská Bystrica Petra Gogolu v úvode publikácie :

„Múdre indické príslovie hovorí, že kto nemá zdravie, nemá nič. Cena života, zdravia, alebo ich záchrany, sa nedá vyjadriť finančne, je nevyčísliteľná. Nezáleží na tom, či sme malí alebo veľkí, silní alebo slabí. Všetci sme ohrození rovnako. Je preto nesmierne dôležité aj v tejto uponáhľanej dobe venovať zdraviu a predovšetkým jeho prevencii čas a starostlivosť. Pre každú územnú či mestskú samosprávu by podpora zdravia mala byť samozrejmosťou. Som rád, že Banská Bystrica je stále vnímaná ako jeden z lídrov v poskytovaní zdravotníckych služieb – svedčí o tom množstvo štátnych a neštátnych zariadení poskytujúcich kvalitnú zdravotnú službu v meste pod Urpínom. Považujeme za kľúčové vytvoriť žiaduce podmienky na dôstojnú životnú úroveň našich občanov a zabezpečiť im komplexnú a ľahko dostupnú zdravotnú starostlivosť. Našou osobitne stanovenou prioritou je integrácia občanov so zdravotným postihnutím a sociálne znevýhodnených ľudí do života spoločnosti.

Mesto myslí aj na svoju budúcnosť a podporuje programy pre mladé rodiny. Vzhľadom na starnutie populácie zvýšenú pozornosť venujeme aj starostlivosti o našich seniorov. Napriek intenzívnej sociálnej starostlivosti a plejáde zdravotníckych zariadení na území mesta sa pod zdravotný stav obyvateľov čoraz viac negatívne podpisuje najmä nesprávna životospráva, fajčenie či nadmerná konzumácia alkoholu. Jednou z možností ako týmto zlozvykom a neduhom predchádzať je prevencia a informovanosť. Šírenie informácií o zdraví býva úspešné vtedy, keď zahŕňa viacero účinných spôsobov s cieľom podporiť ľudí pri výbere zdravej životnej alternatívy. Pracoviská a školy, ale aj iné miesta, kde ľudia trávajú väčšinu svojho času, môžu byť v tomto ohľade významnými partnermi. Nezanedbateľné sú činnosti zamerané na šírenie informovanosti o podpore zdravia a zdravom životnom štýle. Medzi tieto spôsoby inštitucionálnej spolupráce patria aj projekty a iniciatívy zamerané na

zvyšovanie povedomia, šírenie informácií a rozširovanie osvedčených postupov. Patrí k nim aj tradičný štatistický prehľad o zdravotníctve a zdravotnom stave populácie nášho – banskobystrického a susedného - breznianskeho okresu, ktorý držíte v rukách. Zostavujú ho odborníci z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom Banskej Bystrici a jeho vydanie zabezpečuje Mesto Banská Bystrica. Zdravotnícka ročenka je výsledkom niekoľkoročnej spolupráce oboch inštitúcií. Čitatelia v nej na jej stránkach nájdu prehľad o demografických ukazovateľoch, komplexné informácie o zdravotnom stave obyvateľov a o životnom prostredí v regióne. Je určená rovnako odbornej i laickej verejnosti na rýchle a jednoduché vyhľadávanie štatistických údajov. Verím, že táto publikácia si tradične nájde svojich priaznivcov a bude účinnou pomôckou, ktorá nájde svoje stabilné miesto vo vašich knižniciach.“

Dar pre detských pacientov

Izby malých pacientov Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou (DFNsP) v Banskej Bystrici boli od 9. februára 2012 opäť komfortnejšie. Dôvodom je päť LCD televízorov, ktoré riaditeľovi DFNSP MUDr. Jánovi Noskovi odovzdali primátor Peter Gogola spolu so zástupcami organizátorov plesu, Romanom Neradným z agentúry Gee & Stone a Michaelou Kvalichovou z Hotela Lux. Financie na nákup televízorov sa vyzbierali z predaja tomboly počas 3. charitatívneho plesu mesta Banská Bystrica z januára t. r. „Výťažok z plesovej tomboly vo výške 846 eur sme sa rozhodli aj tento rok použiť na nákup daru pre malých pacientov špičkového zdravotníckeho zariadenia, ktoré funguje v našom meste. Účel, na ktorý sa financie použijú, sme riešili s vedením nemocnice a verím, že televízory na izbách detí aspoň čiastočne spríjemnia ich pobyt v nemocničnom prostredí“, povedal primátor Peter Gogola. Tradícia organizovania charitatívneho mestského plesu sa v Banskej Bystrici zachovala aj tento rok. Na rozdiel od vlaňajška, kedy samospráva na jeho realizáciu použila cca 30 tisíc eur z mestskej pokladnice, zvolilo vedenie mesta tento rok iný prístup. Prípravu a organizovanie plesu zabezpečila agentúra Gee & Stone v spolupráci s hotelom Lux a financovanie plesu realizovali výlučne z prostriedkov zo vstupného a od sponzorov. Finančné výdavky banskobystrickej radnice v súvislosti s plesom boli teda nulové. Päť LCD televízorov a päť držiakov LCD televízorov ako

dar organizátorov charitatívneho mestského plesu ocenil riaditeľ DFNSP MUDr. Ján Nosko slovami: „Som veľmi vďačný vedeniu mesta Banská Bystrica a organizátorom plesu, že aj tento rok prispeli k humanizácii prostredia našej nemocnice a pomáhajú nám skráňať prostredie, v ktorom sa liečia naši detskí pacienti.“ M.Pastuchová

30. výročie - Nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta

Je najväčšie zdravotnícke pracovisko na území mesta. Nový nemocničný areál FNSP F. D. Roosevelta, alebo ľudovo zaužívané pomenovanie Nová nemocnica, slúži svojim pacientom už 30 rokov. Až do osemdesiatych rokov minulého storočia sídlila banskobystrická nemocnica na kopci Bánoš v širšom centre mesta. V šesťdesiatych rokoch prestali kapacity Starej nemocnice postačovať a Ministerstvo zdravotníctva rozhodlo o výstavbe novej. Nemocničný areál FNSP F. D. Roosevelta oslávil 30. výročie užívania., stavali ho 13 rokov . FNSP FDR je zameraná na poskytovanie komplexnej zdravotnej starostlivosti obyvateľom Banskej Bystrice a okolia. Zároveň poskytuje špecializovanú ambulantnú a nemocničnú starostlivosť obyvateľom južnej časti Stredoslovenského regiónu a vysoko špecializovanú ambulantnú a nemocničnú starostlivosť pre celý Stredoslovenský región, ale aj pre celé Slovensko. Z organizačného hľadiska má nemocnica klasickú líniovú organizačnú štruktúru s uplatňovaním rozhodovania na troch úrovniach riadenia – riaditeľ, námestníci riaditeľa a vedúci oddelení.

Nemocnicu k 31.12.2011 tvoril komplex 11 kliník, 16 oddelení, 102 špecializovaných ambulancií, 9 pracovísk SValZ a Nemocničná lekáreň. Nemocnica mala k dispozícii 901 lôžok.

Každé lôžkové oddelenie má svoje odborné ambulancie, ktoré poskytujú špecializované diagnostické a liečebné výkony ambulantným pacientom, dispenzarizujú pacientov vyžadujúcich si špecifickú starostlivosť, ktorá sa nedá zabezpečiť u extramurálnych špecialistov.

Oddelenia SValZ poskytujú diagnostické i liečebné výkony nielen v rámci nemocnice, ale i širšiemu regiónu. Laboratórne oddelenia sú integrované do centrálného komplexu laboratórnej diagnostiky s jednotným organizačným, metodickým a dokumentačným systémom.

Manažment

Štatutárnym orgánom - riaditeľ, do 31.3.2012, MUDr. Michal Bucek.

od 17.4.2012, MUDr. Vladimír Baláž, PhD.

Námestník pre liečebno-preventívnu starostlivosť - do 31.3.2012, MUDr. Juraj Šváč, PhD.

od 23.4.2012, MUDr. Ján Šulaj, PhD.

Námestníčka pre ošetrovateľstvo – PhDr. Monika Trnovcová

Technicko – prevádzkový námestník – Ing. Juraj Miškovič

Ekonomická námestníčka – Ing. Miriam Lapuníková, MBA

Zmocnenec pre kvalitu – MUDr. Peter Molnár, MBA

Prednostovia a primári podľa kliník a oddelení

Algeziologická klinika SZU – prednosta doc. MUDr. Igor Martuliak, PhD

II. Gynekologicko-pôrodná klinika SZU – prednosta MUDr. Tibor Bielik, PhD, h.doc.

II. Chirurgická klinika SZU – prednosta prof. MUDr. Peter Kothaj, CSc.

prím. MUDr. Ladislav Šinkovič, PhD, MBA - Chirurg. odd.

prim. doc. MUDr. Ľubomír Marko, PhD - OMICHE

prim. MUDr. Július Janek - odd. cievnej chirurgie

II. Interná klinika SZU – prednosta doc. MUDr. Ľubomír Skladaný, PhD.

prim. doc. MUDr. Ľubomír Skladaný, PhD - HEGITO

prim. MUDr. Pavol Dlhopolček, PhD - Interné odd.

prim. MUDr. Eva Lacková, PhD - Nefrologicko -transplantačné odd.

prim. MUDr. Eva Vnenčáková - odd. dlhodobo chorých

Klinika plastickej chirurgie SZU – prednosta MUDr. Ján Lehocký

Neurochirurgická klinika SZU – prednosta prof. MUDr. Miroslav Galanda, CSc

prim. MUDr. František Patráš, PhD - Neurochirug. odd.

II. Neurologická klinika SZU – prednosta doc. MUDr. Vladimír Donáth, PhD

II. Očná klinika SZU – prednosta MUDr. Marta Ondrejková, PhD

II. Urologická klinika SZU – prednosta MUDr. Vladimír Baláž, PhD

Dermatovenerologická klinika SZU – prednosta MUDr. Slavomír Urbanček, PhD
Onkologická klinika SZU – prednosta MUDr. Vladimír Malec, PhD
Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny – prim. MUDr. Jozef Valky, PhD,
CETC
Hematologické oddelenie – prim. MUDr. Alexander Wild
Oddelenie infektológie – prim. MUDr. Milan Gablas
Oddelenie klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie – prim. MUDr.
Róbert Vilček
Oddelenie neonatológie a JIRS – prim. MUDr. Milada Mošková
Oddelenie ortopédie – prim. MUDr. Pavel Legíň
Oddelenie otorinolaryngológie – prim. MUDr. Martin Švec
Oddelenie pneumológie a ftizeológie – prim. MUDr. Juraj Mazal
Oddelenie psychiatrie – prim. MUDr. Zuzana Kašparová
Oddelenie úrazovej chirurgie – traumatológie – prim. MUDr. Radomír Gajdoš
Lekárneň – vedúca Mgr. Katarína Čupková
Oddelenie centrálnej sterilizácie - prim. MUDr. Stanislav Čársky, PhD.
Oddelenie centrálnych operačných sál - prim. MUDr. František Hampl.
Oddelenie fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie - prim. MUDr. Gabriela
Majeríková
Oddelenie klinickej biochémie - prim. MUDr. Drahoslav Gábor
Oddelenie klinickej mikrobiológie - prim. MUDr. Anna Purgelová
Oddelenie lekárskej genetiky - prim. MUDr. Danica Kantarská, MBA
Oddelenie radiológie - prim. MUDr. Stanislav Okapec
Oddelenie zákrokových sál a robotickej chirurgie – prim. MUDr. Vladimír Baláž, PhD.

Významné udalosti roka 2012

Udalosti, ktoré významne ovplyvnili chod udalostí v nemocnici počas roka 2012.
Uvádzame nasledovné

Január - Prof. MUDr. Peter Kothaj, CSc., významný slovenský chirurg, dlhoročný prednosta II. Chirurgickej kliniky SZU pri FNsP FDR získal Cenu primátora Banskej Bystrice, ktorú primátor každoročne udeľuje významným Banskobystričanom, ktorých práca a dielo nie je len prínosom pre odbor v ktorom pôsobia, ale výrazne prispieva aj k prezentácii mesta

Február - Vo FNsP FDR boli za prítomnosti ministra zdravotníctva SR Ivana Uhlíarika spustené do prevádzky nové zákrokové sály, ktoré sú určené pre tzv. jednoduchú chirurgiu. Nemocnica tak reaguje na súčasné trendy v poskytovaní zdravotnej starostlivosti, kde sa kladie dôraz na minimálny zásah do organizmu pacienta, znižovanie pooperačných komplikácií a skracovanie hospitalizácie

Marec - FNsP FDR navštívil americký veľvyslanec na Slovensku Theodore Sedgwick.

Apríl - Pri príležitosti prvého výročia zavedenia roboticky asistovanej chirurgie na Slovensku sa konal slávnostný seminár a workshop spojený slive surgery.

Nemocnica má nového riaditeľa. Od 17.4.2012 bol ministerkou zdravotníctva SR menovaný MUDr. Vladimír Baláž, PhD.

Máj - Z Centra robotickej chirurgie sa po prvýkrát na Slovensku konal jedinečný živý prenos roboticky asistovanej gynekologickej operácie v 3D a HD kvalite, ktorý v priamom prenose sledovali účastníci najväčšieho gynekologického kongresu s medzinárodnou účasťou na Slovensku - XIX. kongres Slovenskej gynekologicko-pôrodníckej spoločnosti SLS v Bratislave.

Nemocnica odštartovala projekt racionalizácie s cieľom stabilizovať kritickú ekonomickú situáciu, konsolidovať financie a zmierniť tempo zadlžovania

Júl – august - Počas leta prebiehali na lôžkových oddeleniach hĺbkové ekonomicko-prevádzkové audity prevádzkových procesov, ktorých cieľom bolo odhaliť skryté rezervy v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti lôžkových oddelení

August - Na II. Neurologickej klinike SZU pri FNsP FDR vybudovali komfortné centrum pre liečbu sklerózy multiplex.

September - FNsP FDR navštívila ministerka zdravotníctva SR Zuzana Zvolenská, kde sa stretla s vedením nemocnice. Účelom pracovného stretnutia bolo

informovanie ministerky o aktuálnom stave projektu reštrukturalizácie, ktorým sa vedenie nemocnice snaží stabilizovať hospodársku situáciu.

Ukončila sa I. etapa projektu Komplexnej rekonštrukcie operačných sál, urgentného príjmu a centrálnej sterilizácie Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta. V termíne od 24.9.2012 do 30.9.2012 prebehlo sťahovanie operačných sál do zrekonštruovaných priestorov. V druhej etape prejdú renováciou priestory urgentného príjmu a centrálnej sterilizácie.

Október - FNsP FDR uviedla do prevádzky rehabilitačné pracovisko pre pacientov po amputácií končatín. Na Oddelení fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie pre nich zrekonštruovali a vybavili individuálnu telocvičňu a vybudovali rehabilitačný náučný chodník, jediný svojho druhu na Slovensku.

FNsP FDR organizovala v dňoch od 15. – 28.10. 2012 v priestoroch novej Radnice na Nám. SNP 1 v Banskej Bystrici jedinečnú výstavu fotografií – ROBOTICKY ASISTOVANÉ OPERÁCIE.

V priebehu roka sa vďaka sponzorským prostriedkom podarilo zvýšiť komfort hospitalizovaných onkologických pacientov. Z daru Ligy proti rakovine Onkologická klinika SZU FNsP FDR zakúpila 16 nových, polohovateľných postelí. Z prostriedkov vyzbieraných počas benefičného Memoriálu Petra Dzúrika zrekonštruovali pre pacientov Onkologickej kliniky kúpeľňu aj sociálne zariadenie v mužskej časti kliniky. Oddelenie informačných technológií vyvinulo softvérovu aplikáciu - Plánovanie, ktorú majú primári a vedúce sestry k dispozícii od októbra 2012. Aplikácia im umožňuje sledovať čerpanie odporúčaných limitov na ukončené hospitalizácie v reálnom čase, a tým sa aktívne podieľať na zefektívnení hospodárenia svojich oddelení.

Systém manažérstva kvality

Nemocnica má zavedený certifikovaný systém manažérstva kvality podľa normy EN ISO 9001 od roku 2008.

Činnosť Oddelenia kvality v roku 2012 bola zameraná na kontrolu pracovísk nemocnice v oblasti zabezpečenia dokumentácie, plnenia požiadaviek normy ISO 9001, plnenia požiadaviek legislatívy. V dňoch 24. – 25.5. 2012 bol vykonaný dozorov audit certifikačnou organizáciou CERTICOM podľa normy EN ISO 9001:2008 s kladným výsledkom.

Ciele kvality pre rok 2012, ktoré boli schválené vedením, boli splnené čiastočne.

Cieľ 1: Znížiť počet izolovaných epidemiologicky závažných bakteriálnych kmeňov vo FNsP FDR BB. Počet izolovaných epidemiologicky závažných bakteriálnych kmeňov bol oproti roku 2011 znížený o 14%.

Cieľ 2: Vytvoriť jedno centrálné pracovisko riadenia cytostatík pre všetky kliniky a oddelenia. Vykonávať riadenie cytostatík pre všetky útvary na novovzniknutom Oddelení riadenia cytostatík v Nemocničnej lekárni. 15.1.2012 bolo zriadené Oddelenie riadenia cytostatík v Nemocničnej lekárni, od 4.2.2012 vykonáva prípravu cytostatík pre Onkologickú kliniku SZU. Ostatné oddelenia, kde sa podávajú cytostatiká, budú v roku 2013 postupne ukončovať riadenie cytostatík, ktoré prevezme Nemocničná lekáreň.

Cieľ 3: Účasť pracovníka z medicínskych laboratórií FNsP FDR BB na vzdelávacej aktivite „Činnosť manažérov kvality v klinických laboratóriách“. Štyria zamestnanci sa zúčastnili na vzdelávacej na aktivite „Činnosť manažérov kvality v klinických laboratóriách“ v januári 2012.

Oddelenie kvality plánovalo pre rok 2012 uskutočniť 18 interných auditov pre preverenie zabezpečenia procesov, plnenia zákonných požiadaviek a požiadaviek normy ISO 9001:2008. Interní audítori vykonali 18 interných auditov, kde na 16 zdravotníckych pracoviskách okrem procesov bola preverovaná liečba infekčných ochorení a zabezpečenie antibiotickej profylaxie. Pre zistené nezhody (29) a nedostatky (44) boli vedúcimi zamestnancami zabezpečené nápravné opatrenia na ich odstránenie, bolo predložených 31 podnetov na zlepšenie

Oddelenie kvality v roku 2012 iniciovalo aktívne manažovanie zvyšovania kvality na jednotlivých prevádzkach a oddeleniach nemocnice. Ako prvé oddelenie bolo aktívne kontrované a pripomienkované novootvorené Oddelenie centrálnych operačných sál, kde sa dokončila prvá etapa ich komplexnej prestavby. Aktívnym monitorovaním sme zistili závažné nedostatky pri ich spúšťaní do prevádzky. Tieto boli dokumentované a predkladané na riešenie zodpovedným vedúcim pracovníkom. Oddelenie centrálnych operačných sál je kľúčovým oddelením pre efektívne fungovanie celej nemocnice, nakoľko koordinuje prácu viacerých chirurgických disciplín. Nastavenie procesov tak, aby umožnili čo najefektívnejšie využitie ich kapacity pri optimalizácii personálneho obsadenia sa javí ako kľúčová úloha.

Oddelenie kvality vstúpilo do procesu optimalizácie vypracovaním podrobnej analýzy využitia celkovej kapacity centrálnych operačných sál ako aj sál na Oddelení zákrokových sál a robotickej chirurgie. Oddelenie kvality participovalo na vypracovávaní a riadení schválených smerníc a poriadkov nemocnice ako aj jednotlivých oddelení (9 nových dokumentov, 24 zmien dokumentov). Riadená dokumentácia systému manažérstva kvality, smernice, poriadky, príkazy, oznamy, metodické pokyny, formuláre, zverejnené záznamy, správy a pod. sú prístupné v programe QPR všetkým zamestnancom. Oddelenie kvality zabezpečovalo sprístupňovanie dokumentov do QPR, ako aj opravy a zmeny procesov nakreslených a popísaných v QPR, evidenciu nezhôd zistených zamestnancami jednotlivých zdravotníckych pracovísk a nezhôd zistených internými auditmi, vykonávalo školenie pre novoprijatých zamestnancov v oblasti oboznamovania sa so zavedeným systémom kvality

V nadväznosti na hlavný cieľ nemocnice, a to znižovanie výskytu epidemiologicky závažných bakteriálnych kmeňov, ktorých progresívny nárast v uplynulých rokoch výrazne ohrozoval terapeutický proces, sme sa rozhodli aktívne vstúpiť aj do riešenia problematiky nozokomiálnych nákaz. Nozokomiálne nákazy sú významné aj z hľadiska kampane „Bezpečnosť pacienta“, ktorá bola celosvetovo iniciovaná WHO, a do ktorej sa zapojil aj náš rezort zdravotníctva. Hlavným cieľom je presne kvantifikovať výskyt nozokomiálnych nákaz a následne prijať aktívne opatrenia na ich zníženie. Reálne výstupy bude možné kvantifikovať v roku 2014.

V rámci programu „Bezpečnosť pacienta“ sa v roku 2012 podrobnejšie venovali kategórii pádov hospitalizovaných pacientov. Vypracovali sme novú kategorizáciu pádov podľa miesta pádu a závažnosti zdravotného postihnutia aj s finančným vyčíslením navýšenia nákladov pre nemocnicu. Cieľom je nielen sledovať, ale aj aktívne pracovať na prevencii pádov, čomu sa budeme priebežne venovať aj v roku 2013

Oddelenie kvality participovalo na vypracovávaní a riadení schválených smerníc a poriadkov nemocnice ako aj jednotlivých oddelení (9 nových dokumentov, 24 zmien dokumentov). Riadená dokumentácia systému manažérstva kvality, smernice, poriadky, príkazy, oznamy, metodické pokyny, formuláre, zverejnené záznamy, správy a pod. sú prístupné v programe QPR všetkým zamestnancom. Oddelenie kvality zabezpečovalo sprístupňovanie dokumentov do QPR, ako aj opravy a zmeny

procesov nakreslených a popísaných v QPR, evidenciu nezhôd zistených zamestnancami jednotlivých zdravotníckych pracovísk a nezhôd zistených internými auditmi, vykonávalo školenie pre novoprijatých zamestnancov v oblasti oboznamovania sa so zavedeným systémom kvality

Oddelenie kvality participovalo na vypracovávaní a riadení schválených smerníc a poriadkov nemocnice ako aj jednotlivých oddelení (9 nových dokumentov, 24 zmien dokumentov). Riadená dokumentácia systému manažérstva kvality, smernice, poriadky, príkazy, oznamy, metodické pokyny, formuláre, zverejnené záznamy, správy a pod. sú prístupné v programe QPR všetkým zamestnancom. Oddelenie kvality zabezpečovalo sprístupňovanie dokumentov do QPR, ako aj opravy a zmeny procesov nakreslených a popísaných v QPR, evidenciu nezhôd zistených zamestnancami jednotlivých zdravotníckych pracovísk a nezhôd zistených internými auditmi, vykonávalo školenie pre novoprijatých zamestnancov v oblasti oboznamovania sa so zavedeným systémom kvality

Vyhodnotenie kontrolnej činnosti

Za rok 2012 bolo oddelením kontroly a sťažností (OKS) vykonaných 6 kontrol, z toho bola 1 kontrola prenesená z II. polroku 2011, 5 kontrol bolo vykonaných v súlade so zameraním kontrolnej činnosti oddelenia. Zamestnanci OKS sa na základe poverenia zúčastnili ekonomicko-prevádzkového auditu zdravotníckych procesov – ambulancná časť, v rámci ktorého bolo auditovaných 88 ambulancií. Na základe výsledkov kontrol boli vypracované 4 protokoly a 1 záznam o výsledku kontroly, 1 kontrola nebola do dňa vypracovania vyhodnotenia ukončená. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo prijatých 15 opatrení.

Podľa zamerania kontrolnej činnosti OKS bolo vykonaných 5 kontrol:

Kontrola dodržiavania ustanovení zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach bola zameraná na plnenie opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov. Kontrola bola ukončená záznamom č. 1/2012 zo dňa 20. 01. 2012.

Kontrola zmlúv o hmotnej zodpovednosti zamestnancov FN sP FDR. bola zameraná na vymedzenie okruhu prác, pre výkon ktorých je nevyhnutné uzatvorenie písomnej dohody o hmotnej zodpovednosti, na uzatvorené zmluvy so zamestnancami a evidenciu zmlúv o hmotnej zodpovednosti na odbore PaM. Kontrola bola ukončená.

protokolom č. 6/2011 zo dňa 25. 01. 2012. Na odstránenie zistených nedostatkov boli prijaté 4 opatrenia.

Kontrola dodržiavania ustanovení internej smernice S-A-35 Starostlivosť o majetok pacienta vo FNsP FDR bola zameraná na kontrolu evidencie a nakladania s majetkom pacienta, manipuláciu s peňažnými dávkami prichádzajúcimi pacientovi počas hospitalizácie, stratu alebo poškodenie majetku pacienta – spôsob riešenia. Kontrola bola ukončená protokolom č. 1/2012 zo dňa 21. 05. 2012. Na odstránenie zistených nedostatkov boli prijaté 4 opatrenia.

Kontrola plnenia opatrení z kontrol vykonaných OKS a vonkajšími kontrolnými orgánmi v II. štvrťroku 2011 a I. štvrťroku 2012 s termínom plnenia do 31. 05. 2012. Kontrola bola ukončená protokolom č. 2/2012 zo dňa 24. 07. 2012. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo prijatých 7 opatrení.

Kontrola využitia nadštandardných izieb na jednotlivých klinikách a oddeleniach – kontrola nebola do dňa vypracovania vyhodnotenia ukončená. Bude ukončená v I. polroku 2013.

Prešetrovanie sťažností

Za rok 2012 bolo na OKS zaevidovaných celkom 31 sťažností, čo je porovnateľné s rokom 2011. Obsahom boli sťažnosti zamerané na nespokojnosť s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, prípadne nespokojnosť s postupom lekára, sestry, na nedostupnosť liečby (chýbajúce lieky, nefunkčné prístroje), na nevhodné správanie zamestnancov, nespokojnosť s organizáciou práce na pracovisku. 14 sťažností prešetrovaných oddelením kontroly a sťažností bolo kvalifikovaných ako neopodstatnené, 5 sťažností bolo vyhodnotených ako opodstatnené, 9 sťažností bolo odložených bez prešetrovania, nakoľko nespĺňali zákonom stanovené náležitosti (chýbajúce údaje, anonymné podania), 1 sťažnosť nebolo možné jednoznačne uzatvoriť, nakoľko tvrdenia sťažovateľa a zamestnanca, proti ktorému sťažnosť smerovala, boli v rozpore, 2 sťažnosti boli odstúpené vecne príslušnému orgánu. U opodstatnených sťažností bolo prijatých 8 nápravných opatrení, ktoré boli k 31. 12. 2012 splnené.

OKS v priebehu roku 2012 operatívne riešilo aj podania pacientov, ktoré nespĺňali náležitosti sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, poukazovali však na niektoré nedostatky v činnosti FNsP FDR. Ústnych,

telefonických a písomných podaní bolo v spolupráci so zainteresovanými zamestnancami jednotlivých pracovísk riešených celkom 43.

Kontroly vykonané vonkajšími kontrolnými orgánmi

V roku 2012 boli vonkajšími kontrolnými orgánmi vykonané nasledovné kontroly:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica – audit systému HACCP v stravovacej prevádzke FNsP F D R bol vyhodnotený ako bezpečný s pripomienkami, ktoré sa týkali v prevažnej miere vedenia dokumentácie a početnosti sledovania a overovania systému. Na odstránenie zistených nezhôd bolo prijatých 8 opatrení.

MZ SR Bratislava – následná finančná kontrola zameraná na overenie úhrady záväzkov voči príslušným veriteľom v zmysle príkazu MZ SR č. Z47443-2011-SEPP – bez nedostatkov.

Inšpektorát práce Banská Bystrica – inšpekcia práce zameraná na kontrolu dodržiavania pracovnoprávných a mzdových predpisov (odmeňovanie vybratej skupiny zamestnancov zaradených do rovnakého stupňa náročnosti práce) – bez nedostatkov.

Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Banskej Bystrici – štátny odborný dozor so zameraním na dodržiavanie zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach – bez nedostatkov. Odporúčanie z kontroly: odstránenie technickej závady v jednej z miestností registratúrneho strediska (zatekanie).

NKÚ SR – kontrola nakladania s majetkom štátu a využívania zdravotníckej techniky a kontrola prijatých opatrení. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo prijatých 9 opatrení.

Vzťahy so zdravotnými poisťovňami

Zásadnou zmenou, ktorá ovplyvnila zmluvné vzťahy so zdravotnými poisťovňami bola zmena legislatívy v oblasti uhrádzania špeciálnych zdravotníckych pomôcok a rozpustenie účelovo viazanej štátnej rezervy.

S účinnosťou od 1.9.2012 sa začala uplatňovať kategorizácia osobitne hrađených zdravotníckych pomôcok. Úhradu kategorizovaných materiálov v plnej miere zazmluvnila VŠZP, a.s. a zdravotná poisťovňa Union ZP, a.s. Dôvera ZP, a.s. nezazmluvnila celý rozsah kategorizovaných pomôcok.

Najpodstatnejšou zmenou v roku 2012 bola zmena výšky úhrad formou príplatkov v ústavnej zdravotnej starostlivosti (hospitalizácie), v osobitne hrađených výkonoch / JZS a zazmluvnenie roboticky asistovanej chirurgie. Zmenili sa aj ceny osobitne hrađených zdravotných pomôcok uhrádzaných v ústavnej starostlivosti.

V roku 2012 bolo so VŠZP, a.s. s účinnosťou od 1.2.2012, 1.4.2012, 1.7.2012 (2 dodatky) a 1.11.2012 podpísaných 5 dodatkov k zmluve o poskytovaní zdravotnej starostlivosti .

So zdravotnou poisťovňou Dôvera ZP, a.s. bolo podpísaných 6 dodatkov k zmluve o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a to s účinnosťou od 1.2.2012, 1.4.2012, 1.5.2012, 1.7.2012, 1.9.2012 a 1.11.2012.

S poisťovňou Union ZP, a.s. bola uzatvorená s účinnosťou od 1.4.2012 nová zmluva, ku ktorej boli podpísané 2 dodatky, a to s účinnosťou od 1.7.2012 a 1.10.2012.

U všetkých zdravotných poisťovní boli v dodatkoch k zmluvám s účinnosťou od 1.7.2012 dohodnuté navýšené úhrady uvedené vyššie, avšak zmluvný objem zostal nezmenený okrem Union ZP, a.s. Vzhľadom k tomu, že celkový rozsah zmluvne dohodnutej zdravotnej starostlivosti nebol zmenený, došlo hlavne ku koncu roka k prečerpaniu zmluvne dohodnutých objemov a vzniku tzv. nadlimitov.

Fyzické kontroly vykonané revíznymi lekármi zdravotných poisťovní v priebehu roka 2012 boli zamerané na kontrolu opodstatnenia vyúčtovanej zdravotnej starostlivosti a vedenia zdravotnej dokumentácie pacientov.

VŠZP vykonala celkom 179 kontrol ukončených v 36 prípadoch záznamom, t.j. kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky a v 143 prípadoch protokolom, pričom zistené nedostatky, t.j. neoprávnene vykázaná zdravotná starostlivosť nebola poisťovňou uznaná priamo v aktuálne vyúčtovanom zúčtovacom období, a teda nebola uhradená. V troch prípadoch zdravotná poisťovňa uzavrela kontrolu protokolmi, voči ktorým sme podali odvolanie, nakoľko si poisťovňa uplatnila náhradu škody z titulu neoprávnenej preskripcie dietetických prípravkov . Na základe

odvolaní, bola pôvodne vyčíslená výška prehodnotená a znížená na náhradu celkom 7 040,40 EUR. Dôvera ZP, a.s. vykonala 43 kontrol v 14 termínoch na rôznych oddeleniach nemocnice, ktoré boli ukončené 27 záznamami a 16 protokolmi. V 5 prípadoch boli podané námietky voči protokolom, námietky neboli uznané ako opodstatnené. V štyroch prípadoch sa jednalo o vyrubenie pokuty v celkovej výške 1 327,76 EUR. Neoprávnene vykázaná a zo strany poisťovne uhradená zdravotná starostlivosť bola vyčíslená v celkovej sume 2 493,59 EUR. Jednalo sa prevažne o vyúčtovanie krátkodobých hospitalizácií pacientov do 24 hodín a do 96 hodín.

Union ZP, a.s. vykonala 48 kontrol v 14 termínoch na rôznych oddeleniach nemocnice, ktoré boli ukončené 11 záznamami a 37 protokolmi. Neoprávnene vykázaná a zo strany poisťovne uhradená zdravotná starostlivosť bola vyčíslená v celkovej sume 58 924,59 EUR. Jednalo sa prevažne o duplicitne vyúčtované a uhradené výkony. Z celkového evidenčného počtu zamestnancov 2 066 k 31.12.2012 bolo 1 670 žien a 396 mužov. Najviac zamestnancov bolo v kategórii sestra celkom 817. Nasledovala druhá najpočetnejšia skupina lekár celkom 341 zamestnancov. Tretia pracovná kategória s najväčším počtom zamestnancov bola v sledovanom období s názvom robotnícke povolania a prevádzkoví zamestnanci v celkovom počte 276 zamestnancov. Ženy boli najpočetnejšie zastúpené v kategórii zdravotná sestra. Naopak, najviac mužov bolo v kategórii lekár. Z hľadiska vekovej štruktúry pracovalo v sledovanom období najviac zamestnancov v nemocnici vo veku od 50 do 54 rokov veku a najmenej do 20 rokov veku. Najviac žien, celkom 325 bolo vo veku od 50 do 54 rokov a najviac mužov - spolu 63 pracovalo vo veku od 55 do 59 rokov. Druhou najpočetnejšou vekovou kategóriou boli zamestnanci vo veku od 55 do 59 rokov a treťou od 45 do 49 rokov. Uvedené jednoznačne potvrdzuje v súčasnosti pozorovaný jav, a to feminizáciu zdravotníctva a tiež presun ťažiska výkonnej zložky zamestnancov do starších vekových kategórií. Všetky uvedené fakty detailne prezentuje nižšie uvedený prehľad. Najviac zamestnancov pracovalo v nemocnici s úplným stredným vzdelaním v celkovom počte 875 zamestnancov. V nemocnici pracovalo 514 zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním a 184 s dosiahnutým stredným odborným vzdelaním. Najviac žien bolo s úplným stredným vzdelaním a mužov s vysokoškolským vzdelaním.

Sympóziu praktickej neurológie - Neurológia pre prax

Na Táloch v Nízkych Tatrách sa uskutočnil VI. ročník Sympózia praktickej neurológie, v dňoch , 13. 4. – 14. 4. 2012. Neurologické sympóziu viedol a garantoval Doc. MUDr. Vladimír Donáth, PhD., prednosta II. neurologickej kliniky SZU, FNŠP F. D. Roosevelta, Banská Bystrica . Už tradične sa sympóziu konalo pod odbornou záštitou Slovenskej neurologickej spoločnosti, II. neurologickej kliniky SZU, FNŠP F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici a vydavateľstva SOLEN. Garantom prvej sekcie Sclerosis multiplex bol prof. MUDr. E. Kurča, PhD. V prednáške Úprava diagnostických kritérií podľa McDonalda z roku 2010 – prednosti a nedostatky doc. MUDr. M. Brozman, PhD., zhodnotil rôzne kritériá pre diagnostiku sclerosis multiplex od prvopočiatkov až po posledné obdobie hlavne s ohľadom na výsledok vyšetrenia magnetickou rezonanciou (MRI). Obsahovo na ňu nadväzovala ďalšia prednáška doc. MUDr. E. Klímovej, PhD., Magnetická rezonancia v diagnostike sclerosis multiplex – odporúčania pracovnej skupiny MAGNIMS. Prim. MUDr. J. Michalík v prezentácii Biologické markery v manažmente sclerosis multiplex zdôraznil význam aj perspektívu stanovenia indikátorov biologických procesov v problematike tohto ochorenia. Doc. MUDr. J. Szilasiová, PhD., analyzovala problematiku benígnej sclerosis multiplex. Nové vedecké poznatky totiž nútia do ostražitosti pri posudzovaní „benígnosti“ sclerosis multiplex, obzvlášť pri rozhodovaní a načasovaní terapeutických postupov. Sekciu Chyby a omyly v diagnostickom procese koordinovala garantka MUDr. B. Čermáková, PhD., MPH. Spolu s MUDr. J. Hlavatým analyzovali kazuistiky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktoré jednak rozoberali indikácie vyšetrenia CT a jednak aj prípad vertiginózneho syndrómu. Blok Parkinsonova choroba garantoval doc. MUDr. J. Benetin, PhD. V prvej prednáške Vývoj liekových foriem v liečbe Parkinsonovej choroby sa prof. Kyselovič zaoberal problematikou liekovej formy vs. účinku lieku a novými stratégiami liečby. Doc. P. Valkovič v postgraduálnej prezentácii diferenciálna diagnostika parkinsonského syndrómu rozobral problematiku správneho určenia ochorenia. K. Kračúnová sa v práci Liečba pokročilého štádia Parkinsonovej choroby venovala liečebnej alternatíve v pokročilom štádiu PCH, ktoré sa zameriavajú na kontinuálnu stimuláciu dopamínových receptorov. Medzi tieto možnosti sa radí subkutánne podávanie apomorfínu, intestinálny gél levodopa/karbidopa a chirurgická liečba hĺbkovou mozgovou stimuláciou subtalamickej jadier. V medzičase doc. M. Brozman informoval o prínose nových perorálnych antikoagulancií v prevencii cievnych

mozgových príhod u pacientov s fibriláciou predsiení. Prof. MUDr. P. Turčáni, PhD., bol garantom bloku Neurodegeneratívne ochorenia a predniesol prednášku Aktuality v liečbe Alzheimerovej demencie. Zhodnotil v nej nové diagnostické kritériá demencií i problematiku biomarkerov. Zaoberal sa aj perspektívnymi mechanizmami na farmakologickú intervenciu. Doc. Benetin vo svojej prednáške Menej časté príčiny demencie – rozobral degeneratívne, vaskulárne príčiny demencií, prenosné ochorenia aj vrodené metabolické ochorenia. Bližšie analyzoval demencie pri ochorení s Lewyho telieskami. MUDr. M. Králová ako psychiater v prednáške Klinické aspekty demencie s Lewyho telieskami hodnotila hlavné klinické príznaky so zameraním na psychopatologické symptómy a diferenciálne diagnostické aspekty. MUDr. Šutovský v prezentácii Diferenciálna diagnostika Alzheimerovej choroby a Frontotemporálnej lobárnej degenerácie veľmi podrobne hodnotil obe klinické jednotky a doplnil inštruktívnymi videoprezentáciami. Hlavný odborný garant podujatia doc. MUDr. V. Donáth, CSc. Vyjadril spokojnosť s odborným prínosom a priebehom sympózia.

Projekt Komplexnej rekonštrukcie operačných sál

Po presťahovaní vybavenia sál, zabezpečení sterility a bezpečnosti práce v nových priestoroch Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta, boli v spolupráci s dodávateľom stavby a vzduchotechniky 3. októbra 2012oživené systémy ako klimatizácia, medicínalné plyny, osvetlenie, elektronické nastavenia dverí atď. Ku koncu týždňa si lekári a personál vyskúšali cvičnú prevádzku nových sál bez pacienta.

Rekonštrukcia operačných sál, urgentného príjmu a centrálnej sterilizácie nemocnice je spolufinancovaný EÚ z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Zdroj: FNsP FDR Sťahovanie prebehlo bez problémov a v plánovanom termíne od prvého októbra sme zahájili plnú operačnú prevádzku. Na sálach pobeží prevádzka kvôli druhej etape rekonštrukcie na dve zmeny. Prvých pacientov si na vynovených sálach odoperovali traumatológovia, chirurgovia a neurochirurgovia. V prvej etape projektu prešla kompletnou rekonštrukciou časť operačného traktu, v ktorej sa nachádza osem operačných sál a k nim prislúchajúce priestory pre sterilizáciu, sklady a personál a taktiež sa vybuďovala prvá časť urgentného príjmu. V druhej etape prejde renováciou

ďalších osem operačných sál a ostatné priestory urgentného príjmu a centrálnej sterilizácie. Rekonštrukcia sa začala v októbri 2011 a plánovaný termín ukončenia je v októbri 2013. Projekt Komplexnej rekonštrukcie operačných sál, urgentného príjmu a centrálnej sterilizácie Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Projekt bol schválený Ministerstvom zdravotníctva SR ako riadiacim orgánom v rámci Operačného programu Zdravotníctvo v roku 2010.

Do projektu boli doteraz preinvestované zdroje vo výške 12,2 mil. €. Celkové náklady na rekonštrukciu dosiahnu sumu 26,5 mil. €. Mgr. Ružena Maťašeje

Prenos roboticky asistovanej gynekologickej operácie v 3D a HD

Doc. MUDr. Tibor Bielik, PhD jediný slovenský gynekológ vykonáva roboticky asistované operácie . Z Centra robotickej chirurgie v Banskej Bystrici sa 31. 5. 2012 od 10.00 h uskutočnil jedinečný živý prenos roboticky asistovanej gynekologickej operácie v 3D a HD kvalite. Videoprenos roboticky asistovanej hysterektómie s bilaterálnou adnexektómiou a systematickou pelvicou lymfadenektómiou (pozn. odstránenie maternice, spolu z vaječníkmi a uzlinami) budú v priamom sledovať účastníci najväčšieho gynekologického kongresu s medzinárodnou účasťou na Slovensku - XIX. kongresu Slovenskej gynekologicko-pôrodníckej spoločnosti SLS, ktorý v prebiehal v Bratislave. Lekári mohli výkon sledovať s 3D okuliarmi na veľkoplošnej obrazovke v konferenčnej sále v nemocnici Sv. Cyrila a Metoda na Antolskej ulici a s operatórom budú môcť priamo komunikovať a klásť mu otázky. Spojenie vyspelých technológií a výdobytku modernej medicíny umožní účastníkom kongresu jedinečný edukačný zážitok. Pacientku s diagnostikovanou rakovinou maternice operoval Doc. MUDr. Tibor Bielik, PhD. – prednosta II. Gynekologicko – pôrodníckej kliniky FNsP F.D.R. v Banskej Bystrici – jediný slovenský gynekológ , ktorý roboticky asistované operácie vykonáva.

Vysokorýchlostné pripojenie (10 GB/sek.) robotickej technológie da Vinci a prenos medzi Bratislavou a Banskou Bystricou zabezpečí združenie používateľov Slovenskej akademickej dátovej siete SANET a jej česká obdoba CESNET. Registrovaní lekári budú môcť sledovať prenos aj priamo na portáli CESNETu.

Nádorové ochorenia ženských pohlavných orgánov patria medzi jedny z najčastejších nádorových ochorení u žien. Pri ich liečbe sa uplatňujú všetky hlavné liečebné postupy, najčastejšie je však využívaná operatívna liečba. Nádor možno chirurgicky odstrániť klasicky, cez otvorený rez na bruchu, alebo menej invazívne – laparoskopicky. Novinkou v miniinvazívnej operatívnej liečbe nádorových ochorení ženských pohlavných orgánov je roboticky asistovaná chirurgia, ktorá spája výhody konvenčnej minimálne invazívnej chirurgie (laparoskopie) a špecifiká robotickej chirurgie, ku ktorým patria, redukcia krvných strát a potreby transfúzie, redukcia incidencie pooperačných komplikácií – infekcia rany, krvácanie, trombembolizmus, ileus, menšia bolestivosť a spotreba analgetík, rýchlejšia rekonvalescencia, kratšia hospitalizácia, skoršie zahájenie adjuvantnej liečby. Pre ženu nezanedbateľným prínosom je aj kozmetický efekt, kedy oproti veľkému rezu cez brucho jej po roboticky asistovanom výkone zostanú len štyri nepatrné jazvy.

Nové vedenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva

Rozhodnutím prof. MUDr. Ivana Rovného, PHD., MPH., ktorý je poverený výkonom hlavného hygienika SR, bola 11.05.2012 odvolaná z funkcie regionálnej hygieničky a vedúcej služobného úradu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Banskej Bystrici Doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová PhD. Do výberového konania bol vymenovaný na zastupovanie krajského hygienika a vedúceho služobného úradu doc. MUDr. Cyril Klement, CSc., ktorý stál na čele tohto významného slovenského pracoviska verejného zdravotníctva v rokoch 2010-2011. Dosiaľ zastával funkciu vedúceho odboru lekárskej mikrobiológie banskobystrického RÚVZ.

Centrum pre liečbu sklerózy multiplex

Na II. Neurologickej klinike SZU pri FNsP F. D. Roosevelta vybudovali 16.8.2012 komfortné centrum pre liečbu sklerózy multiplex. Pacienti po diagnostikovaní tohto nevyliciteľného ochorenia sú nastavení na liečbu, ktorá sa podáva ambulantne a počas terapie strávia v nemocnici neraz dlhé hodiny. Príjemné prostredie zrekonštruovaného centra poskytuje pacientovi maximálny komfort a pohodlie, čo pozitívne vplyva na jeho psychiku. Podľa slov prednostu kliniky a vedúceho centra doc. MUDr. Vladimíra Donátha, PhD. ambulantná liečba sklerózy multiplex v

Rooseveltke vo vynovených priestoroch bude mať lepší vplyv na kvalitu psychiky pacientov. Všetci pacienti si vynovené centrum pochvaľujú. Priestory boli stavebne prispôsobené aj potrebám špeciálne vyškoleného personálu, ktorý musí mať pacienta počas podávania liečby pod dohľadom. Centrum má kapacitu 3 lôžka, dve sedačky a v súčasnosti má na infúznú liečbu nastavených 16 pacientov. Rekonštrukcia priestorov stála približne 10 000 €. Financovaná bola zo sponzorských prostriedkov. Centrum pre diagnostiku a liečbu sklerosis multiplex Centrum pre diagnostiku a liečbu sklerosis multiplex (CDLSM) vzniklo v roku 2008 ako organizačná jednotka zabezpečujúca na najvyššej úrovni komplexnú diagnostickú a terapeutickú starostlivosť pacientov s demyelinizačným ochorením CNS typu sklerosis multiplex. Liečba sklerózy multiplex je ekonomicky náročná a môže ju poskytovať len 10 centier na Slovensku, ktoré majú so zdravotnými poisťovňami špeciálny zmluvný vzťah. Tri z týchto zariadení sú schválené Ministerstvom zdravotníctva SR. CDLSM pri FNŠP F.D. Roosevelta je jedným z nich.

Pre oddelenie neonatológie a JIRS

Novorodenecké oddelenie FNŠP F.D. Roosevelta získalo 3. mája 2012 vďaka Nadácii Križovatka ďalšie dva monitory dychu bábätiok . Vďaka pomoci od Nadácie Križovatka sa skvalitnilo vybavenie oddelenia o ďalšie dva monitory dychu dieťaťa, ktoré sú účinným monitorom porúch dýchania novorodencov a pomáhajú v prevencii Syndrómu náhleho úmrtia dojčiat (SIDS). Monitory dýchania na novorodeneckých lôžkach sú vo väčšine štátov západnej Európy štandardným vybavením. Vo FNŠP FDR .

Doc. MUDr. Tibor Bielik, PhD. – prednosta Gynekologicko – pôrodnice kliniky FNŠP F.D.R. Banská Bystrica a jeho odborný tím už asistovali pri stovkách pôrodov.

Do kroniky uvádzame , ako sa na nového občianka mesta treba pripravovať :

Predpôrodná starostlivosť

Kurzy predpôrodnej prípravy pre tehotné priamo v tejto pôrodnici neorganizujú, ale odporúčajú ich u iného subjektu.

Prehliadka pôrodnej sály je ženám umožnená. Čo sa týka pôrodných plánov, v dotazníku píš, citujem: „nemáme veľa skúseností s individuálnym pôrodným pánom,

neodmietame takúto možnosť, ale je potrebná konzultácia a vzájomná dohoda.“ Ak chcete rodiť v banskobystrickej nemocnici je potrebné, aby ste tu najneskôr od 37. týždňa chodili i do poradne pre tehotné. Nájdete ju v monobloku B1 na 1. poschodí II. GPK SZU. Otvorená je v pondelok až piatok a je potrebné sa telefonicky objednať. So sebou si vezmite i tehotenskú knižku.

Osoby pri pôrode

Počet osôb, ktoré môžu rodičku sprevádzať pri pôrode je obmedzený maximálne na jednu doprevádzajúcu osobu. Sprevádzajúcou osobou môže byť partner či iná blízka osoba z rodiny, kamarátka alebo dula. Vaša blízka osoba nech si nezabudne so sebou vziať obuv a odev na prezlečenie. V pôrodnici poskytujú aj jednorazové prádlo. Podmienkou prítomnosti je samozrejme akceptácia personálu.

Sprevádzajúce osoby môžu ostať s matkami od príchodu do pôrodnice podľa okolností. Odchod stačí napláňovať až po cca dvoch hodinách od porodenia dieťaťa.

Nezabudnite ešte pred pôrodom zaplatiť prevodom, alebo osobne v pokladni FN poplatok 33,50 €.

V tejto pôrodnici je možné zavolať si k pôrodu konkrétneho lekára – pôrodníka za poplatok 232,50 € alebo konkrétnu pôrodnú asistentku, za poplatok 62,50 €.

Výber je podmienený zmluvou, ktorá sa uzatvára vopred. V prípade, že objednaný lekár alebo pôrodná asistentka nemôžu k vášmu pôrodu prísť, vypíšete tlačivo o odstúpení od zmluvy a poplatok vám vrátia.

V tejto pôrodnici zatiaľ nie je možné priviesť si pôrodníka alebo pôrodnú asistentku z iného zdravotníckeho zariadenia.

Pôrod

Priestor na prvú dobu pôrodnú je spoločný pre všetky ženy. Na druhú a tretiu dobu pôrodnú sa presuniete do pôrodného boxu. Pôrodné boxy majú tri, od seba oddelené. Sprchovať sa môžete neobmedzene v prípade, že tam nie sú ešte iné rodičky. Povolené je i pitie a používanie pomôcok. Nájdete tu klasickú nemocničnú a pôrodnú posteľ aj polohovateľné pôrodné lôžko. Využiť môžete veľké lopty, rebriny, žinenky. Pôrodné asistentky sú vám ochotné na žiadosť poskytnúť masáž. Nie je možné v pôrodnom trakte konzumovať tuhú stravu.

Klystír odporúčajú iba v opodstatnených prípadoch, holenie odporúčajú všetkým rodičkám.

O možnosti použitia analgetík a anestetík informujú každú matku už po príchode do pôrodnice. Epidurálna analgézia je možná po rozhovore s príslušným anesteziológom, zmluvnom dojednaní a zaplatení stanoveného poplatku. O EDA musíte samé požiadať. Čas poskytnutia – po dohode s anesteziológom.

Poloha počas druhej doby pôrodnej je daná možnosťou polohovateľného pôrodného lôžka. Mamička môže poprosiť o odber pupočníkovej krvi. Stačí to oznámiť slovne službukonajúcemu personálu po prijíme na pôrodnú sálu.

Cisársky rez

Doprovod rodičky nemôže byť počas sekcie priamo na sále, ale môže čakať neďaleko, lebo po sekcii ho pustia do novorodeneckého boxu k dieťaťku. Samozrejme záleží aj od okolností. Na oddelenie šestonedelia už ale blízku osobu nepustia. Mamičkám zatiaľ po cisárskom reze neumožňujú kontakt s novorodencom telo na telo. Spoločne budete nastálo po cca 12 hodinách od operácie.

V Banskej Bystrici majú aj perinatologické centrum, ale neobávajte sa, ak by tam vaše dieťaťko malo byť umiestnené, ubytujú vás tam spolu s ním. V tejto nemocnici využívajú všetky druhy anestézie. Ak máte naplánovaný – elektívny cisársky rez, máte možnosť si po dohode s anesteziológom aj sama vybrať metódu.

Novorodenec

Tesne po pôrode mamke dieťaťko buď položia na chvíľku na bruško, alebo len ukážu a odnášajú do špeciálnej miestnosti, kde je ošetrované a oblečené. Pri popôrodných vyšetreniach môže byť prítomný aj otecko, či iná sprevádzajúca osoba. Na čas, počas 4. doby pôrodnej, je dieťaťko odnesené na novorodenecké oddelenie. Ešte pred tým, pár minút po pôrode a oblečení bábäťka, vám ho ale prvýkrát priložia k prsníku.

Šestonedelie

Všetky izby sú rooming in, a určite sa potešíte, že s novorodencom môžete byť už od prvej chvíle po príchode z pôrodnej sály. Ak by však bolo oddelenie šestonedelia plné, ubytujú vás na gynekologickom oddelení bez dieťaťa. Sociálne zariadenia sú spoločné pre všetky izby na oddelení. Na jednej izbe sú maximálne dve ženy. Za

33,50 € však máte možnosť objednať si nadštandardnú izbu. Tá má vlastné sociálne zariadenie, posteľ, kreslo, skriňu, prebaľovací pult, chladničku a rýchlovarnú kanvicu. Okrem toho je tu možnosť vybrať si stravu a možnosť neobmedzených návštev. Blízke osoby tu zatiaľ neubytovávajú.

Dojčenie

Banskobystrická nemocnica poskytuje poradenstvo sestier. Všetky na oddelení sú kvalifikované a vyškolené v tejto oblasti. Ak je potreba novorodencov dokrmovať, ako píšú: „ak mamička nemá mliečko“, dokrmujú ich glukózou alebo materským mliekom, pomocou striekačky alebo lyžičkou. Takmer 100% deti dochádza domov plne dojčených.

Návštevné hodiny

Návštevy prebiehajú vo vyhradených priestoroch, denne od tretej do piatej hodiny, spoločne s bábätkom. Domov prepúšťajú mamky po vaginálnom pôrode po 4 – 5 dňoch, po sekcii na piaty až šiesty deň.

Roboticky asistované operácie za pomoci technológie da Vinci

Roboticky asistované operácie za pomoci technológie da Vinci vykonáva banskobystrická Fakultná nemocnica s poliklinikou (FNsP) F. D. Roosevelta ako jediná na Slovensku. Od 1. februára pacientom roboticky asistovanú radikálnu prostatektómiu sčasti prepláca najväčšia štátna Všeobecná zdravotná poisťovňa (VŠZP). Ako pre TASR uviedla Ružena Maťašeje z referátu internej a externej komunikácie nemocnice, do rokovania vstúpili aj so súkromnou zdravotnou poisťovňou Dôvera. Tej bola predložená žiadosť o zazmluvnenie výkonov roboticky asistovanej chirurgie. "Momentálne s nemocnicou o zazmluvnení operácií pomocou da Vinci intenzívne rokujeme. Podrobnosti môžeme zverejniť, až keď sa spoločne dohodneme," priblížila PR špecialistka Dôvery Monika Šimunová. Za operáciu pomocou robota zaplatí VŠZP nemocnici 4000 eur. Pacient by si mal priplatiť za excelentnosť okolo 300 eur. Náklady na roboticky asistovanú radikálnu prostatektómiu sa pohybujú okolo 4300 eur. Primár oddelenia zákrokových sál a robotickej chirurgie MUDr. Vladimír Baláž uviedol, že na Slovensku sú zatiaľ tri odbory, ktoré pomocou robota operujú, a to chirurgia, urológia a gynekológia. Urológia, do ktorej patrí aj spomínaná prostatektómia, má pritom zastúpenie 70 - 80

percent, gynekológia 20 - 30 a chirurgia 5 percent. VŠZP v súčasnosti neuvažuje o zazmluvnení ďalších roboticky asistovaných výkonov v odbore urológia a gynekológia. "Výkony v oblasti urológie a gynekológie máme dostatočne zabezpečené u zmluvných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. VŠZP do 6. marca neeviduje žiadosť poisťovne o preplatenie robotických výkonov v oblasti urológie a gynekológie," vysvetlila hovorkyňa poisťovne Petra Balážová. Ako priblížil riaditeľ nemocnice Michal Bucek, donedávna nemocnica všetky náklady na operácie platila zo zdrojov, ktoré získala z klinických štúdií. Tieto financie boli určené na vzdelávanie a ďalší odborný rast chirurgov. Nemocnica teda kompletne hradila náklady, ktoré súviseli s prevádzkou robota. FNsP mala robota najprv zapožičaného, už ho však kúpila a momentálne ho spláca, pričom splátky sú určené na šesť mesiacov, od decembra do mája. Mesačná splátka je cca 300.000 eur a nemocnica ho spláca z vlastných prostriedkov. Robot stál 1.880.000 eur bez DPH, pričom sa odrátala suma z jeho predošlého nájmu. Vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou (FNsP) F.D.Roosevelta v Banskej Bystrici 1. marca 2012 slávnostne otvorili nové zákrokové sály na novozriadenom oddelení robotickej chirurgie. V Poliklinike FNsP sú nové zákrokové sály a tiež novozriadené oddelenie robotickej chirurgie. Jedna zákroková sála je vyhradená pre roboticky asistované operácie. FNsP odštartovala tieto operácie v marci minulého roku. Ramená robota ovláda operatér pomocou ovládacej konzoly a videosystému. "Budúcnosť chirurgie je v miniinvazíve, to znamená, v čo najmenšom zásahu do pacienta," povedal MUDr. Baláž. Tomu musí však predchádzať aj vynikajúca diagnostika, respektíve prevencia. Dôvera sa po štátnej VŠZP stane druhou poisťovňou, s ktorou banskobystrická FNsP rokuje o preplácaní výkonov roboticky asistovanej chirurgie TASR

Nemocnica zriadila nové rehabilitačné pracovisko

Naučiť sa chodiť s protézou uľahčuje pacientom po amputácii končatín nové rehabilitačné pracovisko, ktoré uviedla do prevádzky 12. novembra banskobystrická Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta. Na oddelení fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie pre nich zrekonštruovala a vybavila individuálnu telocvičňu a vybudovala rehabilitačný chodník. Vybudovanie pracoviska stálo 10 400 eur, ktoré nemocnica získala ako dar od súkromnej firmy. Ako informovala hovorkyňa Rooseveltovej nemocnice Ružena Maťašeje, v zrekonštruovanej telocvični pacienti

pod dohľadom fyzioterapeuta nacvičujú chôdzu s protézou v bradlovom chodníku, po šikmej ploche či po schodoch. Na novovybudovanom exteriérovom rehabilitačnom chodníku potom trénujú správnu chôdzu s protézou na rôznych povrchoch, napríklad na štrku, asfalte, tráve či dlaždiciach. Telocvičňu a chodník budú môcť na fyzioterapiu využívať aj pacienti s ochoreniami pohybového ústrojenstva, s neurologickými ochoreniami i pacienti po úrazoch. Amputácia dolnej končatiny je najčastejšie indikovaná pri chorobách končatinových ciev - takzvanej diabetickej nohe, nádoroch, úrazoch či infekciách. V zaužívanej praxi pacienta po amputácii po ukončení hospitalizácie prepustia do domáceho liečenia, dostane dočasnú protézu a na odporúčanie ošetrojúceho lekára by mal začať rehabilitovať. „Nie vždy má však v blízkosti bydliska zdravotnícke zariadenie, ktoré má pre rehabilitáciu takýchto pacientov vytvorené podmienky a stáva sa, že začne rehabilitovať až o niekoľko mesiacov, keď sa dostane na rehabilitačný pobyt v liečebných kúpeľoch. Polohovanie končatiny, bandážovanie a otužovanie kýtľa či kondičné cvičenie je nevyhnutné pod dozorom fyzioterapeuta už od prvých dní. Ak pacient začne s rehabilitáciou až po niekoľkých mesiacoch, môžu nastať komplikácie,“ pripomenula Maťašeje. pt;bl

Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb

V starom areáli banskobystrickej nemocnice na kopci Bánoš od konca februára 2009 úspešne pôsobí Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb. Budova vznikla rekonštrukciou a dostavbou starého chirurgického pavilónu z povojnového obdobia. V centre s celkovým počtom 126 lôžok sa o pacientov stará početný personál pozostávajúci z 41 lekárov a 169 sestier. Azda najväčšou atrakciou stavby je heliport, ktorý sa na Slovensku právom hrdí prívlastkom prvá funkčná pristávacia plocha na streche. Napriek pomerne krátkemu času prevádzky už stihol zachrániť nejednu ľudskú život. Dňa 4. 6. 2012 Ministerka Zuzana Zvolenská odvolala bez udania dôvodu generálneho riaditeľa a podpredsedu predstavenstva Stredoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb, a.s., v Banskej Bystrici Petra Mečiara a ďalších zástupcov štátu v predstavenstve a v dozornej rade akciovej spoločnosti. MUDr. Mečiara nahradil Juraj Frajt. Ministerka zdravotníctva, ako vykonávateľ akcionárskych práv v spoločnosti Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s., vyhlásila na začiatku mája výber na obsadenie funkcií zástupcov štátu

štatutárneho orgánu predstavenstva. Ministerstvo zdravotníctva vypísalo výberové konania do predstavenstiev šiestich nemocníc a ústavov.

Klinika plastickej chirurgie SZU

Klinika plastickej chirurgie SZU pri Rooseveltovej nemocnici v Banskej Bystrici sa radí k špičkovým pracoviskám na Slovensku. O kvalite a uznaní kliniky svedčí i skutočnosť, že prednosta kliniky MUDr. Ján Lehocký zastával 2 volebné obdobia funkciu Predsedu Slovenskej spoločnosti plastickej, rekonštrukčnej a estetickej chirurgie. Je laureátom ceny primátora mesta Banská Bystrica. Oddelenie plastickej, rekonštrukčnej a estetickej chirurgie vzniklo ako samostatné oddelenie v roku 1983 na báze ordinariátu. Od 30. 10. 2006 bolo transformované na Kliniku plastickej chirurgie SZU. Jej prednostom od 1. 1. 2007 je MUDr. Ján Lehocký. Plastickej chirurgie je samostatným nadstavbovým odborom chirurgie. Jej náplňou je korekcia vrodených chýb, rekonštrukcia po poraneniach, chirurgických výkonoch a fyzikálnom poškodení. Patrí sem aj estetická chirurgia, onkochirurgia, mikrochirurgia, liečba popálením a chirurgia ruky. Je to hraničný odbor, úzko spolupracujúci so všetkými chirurgickými a mnohými nechirurgickými odbormi (dermatológia, genetika, pediatria, infekčné). Pracovisko vykonáva aj estetické výkony, ktoré nie sú hrazené zdravotnou poisťovňou.

Projekt „Klauni rozdáujú smiech“

prináša deťom trpiacim onkologickým ochorením radosť priamo do nemocnice. Pravidelné programy počas celého roka pripravujeme na Detskom onkologickom a chirurgickom oddelení Detskej fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici. Vnímame potrebu kontaktu dlhodobo hospitalizovaných detí s vonkajším svetom a so svetom fantázie. Pravidelné návštevy klaunov a detské predstavenia oživujú uzavreté priestory nemocnice, výrazne prispievajú k psychickej pohode detí, a veríme, že tým aj k ich úspešnej liečbe. Koš plný humoru je charitatívnym projektom B. Braun pre život financovaným Skupinou B. Braun, ktorý spolupracuje s nemocnicami nielen na Slovensku, ale aj v Českej republike.. Balíčky plné zábavy pripravila Skupina B. Braun v spolupráci s občianskym združením Červený Nos Clowndoctors. Obsahujú humorné knižky, poviedky, zábavné DVD, spoločenské hry, krížovky, rébusy a veľa

ďalších zábavných aktivít, ktoré pomôžu malým aj veľkým pacientom prekonať útrapy spojené s náročnou liečbou. O úžasných účinkoch Košov plných humoru na psychickú pohodu pacientov sme počuli už dávnejšie a preto sme veľmi radi, že sme zdravotných klaunov mohli s balíčkami privítať aj u nás. Malí pacienti svoju liečbu a odlúčenie od rodiny znášajú veľmi ťažko a my sme vďační za akékoľvek aktivity, ktoré im pomôžu aspoň na chvíľu zabudnúť na všetky boliestky, odlákajú ich od smutných myšlienok a povzbudia ich chuť do ďalšieho boja s chorobou. Dobrá nálada, radosť a smiech nám v liečbe veľmi pomáhajú. Koše totiž dokážu rozosmiať aj tých najsmutnejších pacientov,“ hovorí MUDr. Eva Bubanská, PhD. z DFNSP Banská Bystrica. Zdravotní klauni rozdávať radosť a humor v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici. „Skupina B. Braun je veľmi rada, že Koše plné humoru môžu pomáhať aj pacientom na Slovensku. Vážime si každého úsmevu, ktorý sa nám podarí na tvári pacientov vykúzliť, predovšetkým, ak sa jedná o detských pacientov, ktorí hospitalizáciu v nemocnici znášajú podstatne horšie ako dospelí. Veríme, že práca má zmysel a pomáha zefektívniť a urýchliť liečbu,“ hovorí člen vedenia Skupiny B. Braun, MUDr. Martin Kuncak, riaditeľ a konateľ B. Braun Avitum. Mgr. Lucia Boldizárová z občianskeho združenia Červený Nos Clowndoctors k tomu dodáva: „DFNSP v Banskej Bystrici sme v rámci programu Kôš plný humoru navštívili po prvýkrát a stretli sme sa s vrelým prijatím od detských pacientov ako aj personálu. Naši zdravotní klauni sú schopní svojim komediálnym talentom rozosmiať takmer všetkých chorých. Aj keď na oddelenie chodíme v rámci „klauniád“ pravidelne, predsa len sa môže vyskytnúť moment, kedy malí pacienti posmutnejú a na okolo nie je nikto, kto by ich rozveselil. A tu prichádzajú na scénu Koše plné humoru, ktoré našich zdravotných klaunov plnohodnotne zastúpia vo chvíľach, kedy na pacientov sadá smútok a potrebujú pripomenúť, že s dobrou náladou sa všetky útrapy znášajú predsa len trochu lepšie.“ Skupina B. Braun už v českých a slovenských nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach rozdala viac ako 3000 Košov plných humoru. Na Slovensku bol projekt spustený v minulom roku a za ten čas sa podarilo rozosmiať už viac ako 1000 malých a veľkých pacientov.

Rooseveltova nemocnica začala prepúšťať

10. októbra 2012 začala v rámci projektu reštrukturalizácie prepúšťať zamestnancov. Aktuálne sa dohodla na rozviazaní pracovného pomeru so 42 z vyše 2 100

zamestnancov. Medzi prepustenými je 11 zdravotných sestier, ostatní sú technickí pracovníci a iní zdravotnícki zamestnanci. Lekárov zatiaľ neprepustili žiadnych. Ako ďalej pre agentúru SITA uviedla hovorkyňa Rooseveltovej FNŠP Ružena Maťašeje, v rámci reštrukturalizácie vychádzajúcej z výsledkov auditov, ktoré sa na jednotlivých pracoviskách vykonali v lete, sa tiež zaviedli rozpočtové obmedzenia v oblasti spotreby a nákupov. "Zásadným výstupom je zavedenie systému plánovania pacientov tak, aby plán zohľadnil naše finančné krytie zo strany poisťovní a tiež náklady súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti," uviedla Maťašeje. Zdôraznila, že projekt reštrukturalizácie je dlhodobý plán, ktorý netvorí len konkrétne na seba nadväzujúce opatrenia, ale zmena, ktorú možno úspešne dosiahnuť len zmenou postoja všetkých zúčastnených a ich stotožnením sa s ňou. Úlohou letných auditov bolo nájsť na jednotlivých oddeleniach skryté rezervy vo vnútorných procesoch a možnosti na ich zefektívnenie. "Výsledky auditov nám samozrejme odhalili aj potrebu optimalizácie ľudských zdrojov," dodala Maťašeje bez odpovede, koľkých zamestnancov ešte plánuje nemocnica prepustiť. Ministerka zdravotníctva Zuzana Zvolenská projekt reštrukturalizácie Rooseveltovej nemocnice pri svojej návšteve v tejto nemocnici začiatkom septembra pochválila. "Teším sa, pretože reštrukturalizácia tak, ako ju poňal pán riaditeľ (Vladimír Baláž, zároveň poslanec parlamentu za vládnú stranu Smer-SD, pozn. SITA), je presne tou cestou, ktorou musíme ísť. Pre pacienta sa nám skvalitnia služby a zároveň máme úspory na prevádzkových nákladoch," povedala vtedy Zvolenská. Celkové záväzky Rooseveltovej nemocnice sú podľa Maťašeje aktuálne vo výške 43 mil. eur. Začiatkom septembra bol, ako po návšteve ministerky uviedol riaditeľ Vladimír Baláž, celkový dlh nemocnice okolo 30 miliónov eur, z toho sumu 24 miliónov eur tvorili záväzky.

Fakulta zdravotníctva SZU so sídlom v Banskej Bystrici

Fakulta zdravotníctva vznikla 1. júla 2005 ako štvrtá fakulta Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave. Vychádza z poslania a cieľov Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave. Fakulta má ambíciu poskytovať kvalitné vzdelanie študentom v študijných odboroch ošetrovateľstvo, fyzioterapia a urgentná zdravotná starostlivosť. V dlhodobom zámere je to predovšetkým vzdelávanie vo všetkých

zdravotníckych odboroch, ktoré budú potrebné vzhľadom na zdravotnícku prax a jej potreby.

Poslaním fakulty je príprava odborníkov:

s požadovaným odborným zdravotníckym vzdelaním, ktorí budú nielen teoreticky a prakticky odborne erudovaní, ale budú aj reprezentantmi mravných a etických hodnôt súvisiacich s občianskou zodpovednosťou, demokraciou, humanizmom a toleranciou. rozvoj vedeckého poznania v oblastiach, ktoré sú predmetom štúdia, predovšetkým v ošetrovateľstve, fyzioterapii, urgentnej zdravotnej starostlivosti a laboratórnych vyšetrovacích metódach v zdravotníctve

príprava absolventov na ich aktívny a profesionálne adekvátny podiel na zdravotnej starostlivosti vo všetkých jej zložkách a ktorí sa budú podieľať na ochrane a podpore zdravia občanov so zameraním na regióny a komunity.

fakulta bude akceptovať vo vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov pri získavaní základnej kvalifikácie v bakalárskom štúdiu smernice Európskej únie, aby ich vzdelanie bolo kompatibilné so vzdelávaním zdravotníckych pracovníkov v Európe a aby sa mohla uskutočňovať vzájomná výmena študentov.

Fakulta zdravotníctva poskytuje moderné materiálo- technické vybavenie pre zabezpečenie výuky vo všetkých študijných programoch, ako aj realizáciu praktickej výučbe na akreditovaných výučbových zariadeniach, ktorými sú:

Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta

Detská fakultná nemocnica s poliklinikou,

Stredoslovenský ústav srdcovo – cievnych chorôb,

Nemocnica s poliklinikou Lučenec, III. Pediatrická klinika SZU,

Národné rehabilitačné centrum - Kováčová

Špecializovaný liečebný ústav Marína, š. p. - Kováčová

Ústav špeciálneho zdravotníctva a výcviku MO SR, - Lešť

Kúpele Brusno, a.s.

Ambulancia praktického lekára pre deti a dorast MUDr. Oľga Kováčiková, Lučenec

Záchranná a dopravná zdravotnícka služba, Bratislava

Falck Záchranná, a.s., Košice

Uplatnenie absolventov

Absolventi fakulty sa už tradične veľmi dobre uplatňujú na trhu práce a to na domácej pôde ako aj v zahraničí. Miera uplatnenia absolventov študijného programu ošetrovateľstvo je 100% a v ostatných študijných programoch sa uplatní každý druhý absolvent, v závislosti od pracovných ponúk na trhu práce.

Ocenenia:

Študenti druhého a tretieho ročníka denného bakalárskeho štúdia v študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť reprezentujú FZ SZU na domácich a zahraničných súťažiach, na ktorých štandardne dosahujú vynikajúce výsledky, najmä:

- Plzeňský pohár záchranárov, Plzeň, ČR, medzinárodná súťaž (27. – 29.04.2012),

2. miesto

- Den první pomoci, Ostravice, ČR, medzinárodná súťaž (14. -16.06.2012),

1. miesto

- 4th World University Sport Shooting Championship 2012, disciplína: 50m Rifle Prone Men Team, Kazan, Russian Federation, 4. – 9.09.2012, 2. miesto.

Študenti ostatných študijných programov sa pravidelne zúčastňujú rôznych aktivít realizovaných mestom Banská Bystrica, realizujú edukáciu na základných školách a zapájajú sa do študentskej vedeckej odbornej činnosti.

ERAZMUS

FZ SZU so sídlom v Banskej Bystrici začala úspešne realizovať výmenné pobyty študentov v rámci programu ERAZMUS. Pilotne sa prvý výmenný pobyt uskutočnil v akademickom roku 2011/12. Zúčastnil sa ho študent druhého ročníka denného bakalárskeho štúdia v študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť. Počas letného semestra študoval na Západočeskej Univerzite v Plzni.

Aj v tomto akademickom roku spolupráca pokračuje a v nasledujúcom akademickom roku máme ambíciu rozšíriť stáže aj v ostatných študijných programoch a spolupracovať s univerzitami v Turecku , Poľsku a na Malte.

Materiálno – technické vybavenie

FZ SZU so sídlom v Banskej Bystrici disponuje dostatkom štandardných prednáškových učební, ako ja odbornými učebňami, ktoré slúžia na realizáciu cvičení v rámci kľúčových odborných predmetov. Okrem toho súčasťou vybavenia fakulty je:

- Bezdrôtové pripojenie do Internetu v celom areáli FZ SZU.
- Akademická knižnica – študovňa.
- Elektronická knižnica – študovňa s 24 počítačmi s prístupom do svetových vedeckých knižníc.
- Jazyková učebňa angličtiny s 11 počítačmi.
- Jazyková učebňa nemčiny s 8 počítačmi.
- Internetová študovňa v bloku D s 22 počítačmi.
- Internetová študovňa v bloku A s 10 počítačmi.
- Internetové kiosky 5 ks.
- Učebne s prezentačnou technikou 40 ks , z toho z ozvučením 5 ks.
- Učebňa s 3D projekciou.
- Malá aula s ozvučením pre 140 poslucháčov.
- Info panely v budovách FZ SZU 7 kusov.
- Kopírovacie centrum v priestoroch Akademickej a Elektronickej knižnice

VIII. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

V roku 2012, v čase finančnej, hospodárskej a sociálnej krízy vyvíjalo Mesto Banská Bystrica aktivity na zmiernenie a elimináciu dopadov na najslabšie a najzraniteľnejšie skupiny občanov. Ekonóm SAV vedec Peter Staněk: sa pre médiá vyjadril, že bude čas prepúšťania a sociálnej krízy, že kríza nastane až v januári 2012. Sociálna nerovnováha, slabá kúpyschopnosť, strach o prácu a existenčné možnosti. Ku rizikovým skupinám patrili najmä ženy, ženy- samoživiteľky, absolventi škôl, mládež, nezamestnaní, invalidi, alebo ľudia nad 50 rokov, Ľudia vo veku nad 50 rokov mali zlú šancu nájsť si zamestnanie. Sociálna ochrana slabých a znevýhodnených, seniorov, invalidov a detí bola predmetom sociálnej práce mesta.

Novela zákona o sociálnych službách

Správa mesta Banská Bystrica sa usilovala o poskytnutie základných informácií, ktoré od 1. marca 2012 novela zákona o sociálnych službách priniesla z pohľadu staršieho občana, seniora – žiadateľa o poskytovanie sociálnej služby. Zákon prináša aj iné zmeny týkajúce sa financovania sociálnej služby, kvalifikačných predpokladov opatrovateliek, sankcií pre „nelegálnych“, neregistrovaných poskytovateľov sociálnych služieb, atď. O informácie sa mohli občania obracať na Klientske centrum Mestského úradu mail: socialnapomoc@banskabystrica.sk , alebo telefonicky na číslach 048/4330777 alebo 0800 14 15 14.. Informácie boli zverejňované aj na [www](http://www.banskabystrica.sk) stránke pod sekciou Sociálne služby a v priebehu roka 2012 boli aktualizované brožúrky typu Sprievodca sociálnymi službami a informačné letáky.

Novela zákona o sociálnych službách bola v Slovenskej republike účinná od 1. marca 2012. Ako sa zmeny v novele zákona o sociálnych službách prejavili v praxi ? Skrátili čakacie lehoty na poskytnutie sociálnej služby v celoročnom pobytovom zariadení – zariadení pre seniorov alebo pre tých, čo si neosvojili názvy podľa zákona o sociálnych službách, tak po starom je to domov dôchodcov. Vplyv na skrátenie čakacích lehôt budú mať sprísnené podmienky pre poskytnutie sociálnej služby v zariadení pre seniorov. Kým podľa doteraz platného zákona podmienku nároku na tento druh sociálnej služby splnil aj ten žiadateľ, ktorý bol odkázaný na pomoc inej osoby v priemere len 2 – 4 hodiny denne (alebo ináč vyjadrené mal II. stupeň

odkázanosti na pomoc) a bola mu poskytovaná sociálna služba s 24 hodinovou starostlivosťou. Novela zákona o sociálnych službách sprísňuje rozsah odkázanosti na pomoc v priemere na 6 – 8 hodín denne a viac (čiže nárok na sociálnu službu v zariadení pre seniorov vznikne iba žiadateľom, ktorí majú stupeň odkázanosti IV. - VI.). Podľa predbežného vyhodnotenia v aktuálnej evidencii žiadateľov zo dňa 3.2.2012 evidovali 81 žiadateľov do zariadenia pre seniorov Jeseň v Banskej Bystrici. Podľa schválenej, sprísnenej novely zákona zostalo v evidencii 33 žiadateľov, ktorí spĺňali zákonom definované podmienky, čo znamená, že takmer 60 % žiadateľov nespĺňalo podmienky pre poskytovanie sociálnej služby v pobytovom zariadení. Týmto záujemcom o poskytnutie sociálnej služby bola ponúknutá terénna sociálna služba – opatrovateľská služba v ich domácom, prirodzenom prostredí alebo v dennom stacionári.

Ďalšou skutočnosťou, ktorá významným spôsobom ovplyvnila vývoj v poskytovaní pobytových sociálnych služieb typu zariadenie pre seniorov (ale aj iných druhov sociálnych služieb) je zvýšenie úhrad (poplatkov) za poskytnuté sociálne služby. Novela zákona stanovuje minimálnu výšku úhrady, ktorá je min. 50 % z oprávnených nákladov, ktoré sa vynakladajú na tieto služby. Ako príklad bol uvedený dopad zákona na evidenciu žiadateľov na konkrétnom zariadení pre seniorov Jeseň, tak čo sa týka úhrad , v tomto zariadení sú priemerné mesačné náklady na sociálnu službu vo výške 650 €/mesiac. Úhrada musí byť teda min. vo výške 330 €/mesiac. Zákon „chráni“ osamelých občanov s nízkymi príjmami, ktorým aj po zaplatení úhrady musí zostať 20 % sumy životného minima, čo činí 38 €. V prípade, že príjem klienta nie je postačujúci v zmysle zákona o rodine sa podieľajú na úhradách príbuzní, hlavne deti. Aj na nich sa vzťahuje právna ochrana, v prípade, že sú v hmotnej núdzi. V prípade, že žiadateľ o umiestnenie, alebo jeho rodina je ochotná sa podieľať na úhrade nákladov v plnej výške, v takýchto prípadoch sa upúšťa od posudzovania odkázanosti, klient sa stáva „samoplatcom“. Novela zákona o sociálnych službách ustanovuje preukazovanie majetku (hodnota majetku 10 000 € a viac) nielen pre žiadateľa o sociálnu službu, ale aj pre osoby blízke (deti) a to ako v čase začatia poskytovania sociálnej služby, tak aj v priebehu poskytovania sociálnej služby. Prihliada sa aj na predaj alebo darovanie majetku 5 rokov dozadu od začatia poskytovania sociálnej služby. Preukazovanie majetku sa neskúma spätne u už umiestnených klientov, zákon nemôže mať retroaktívne účinky.

Dávky v sociálnej a hmotnej núdzi

Svetová ekonomická kríza sa prejavila aj v živote mesta i jeho občanov. Dávky v sociálnej a hmotnej núdzi poskytovalo mesto prostredníctvom oddelenia sociálnej a krízovej intervencie. Podmienky poskytnutia týchto dávok od mesta je stanovený vo Všeobecne záväznom nariadení mesta č. 19/2009. Občan mohol v roku 2012 požiadať o tieto formy pomoci :

- jednorázová dávka v hmotnej núdzi Jednorázová dávka v hmotnej núdzi a mimoriadna dávka občanovi nie je nárokovateľnou dávkou a závisí od finančných možností poskytovateľa. Rodina resp. občan môže kontaktovať mestský úrad – oddelenie sociálnej a krízovej intervencie ohľadom možnosti požiadania o jednorazovú dávku v hmotnej núdzi.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky, ktorí majú trvalý pobyt v meste Banská Bystrica na preklenutie vzniknutej situácie - najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov, na nevyhnutné ošatenie, základné vybavenie domácnosti, zakúpenie školských potrieb a na mimoriadne liečebné náklady. Na základe individuálneho prešetrenia každej jednej žiadosti - šetrením v domácnosti sa verifikuje opodstatnenosť poskytnutia jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, ktorá môže mať formu finančnú, vecnú, alebo kombinovanú (vo forme poukazu na nákup).

- mimoriadna dávka na pomoc občanovi. Rodina resp. občan mohla kontaktovať mestský úrad – oddelenie sociálnej a krízovej intervencie ohľadom možnosti požiadania o mimoriadnu dávku občanovi. Mimoriadna dávka na pomoc občanovi je dávka, ktorú môže mesto priznať občanovi, ktorého príjem a príjem fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú je na úrovni alebo vyšší ako dávka v hmotnej núdzi vrátane príspevkov k dávke, avšak nie vyšší ako suma životného minima určeného zákonom na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie (následky živelnej pohromy, úmrtie, kúpeľnú liečbu, získanie rekvalifikácie a pod.).

Recertifikačný a dozorný audit

Veľmi pozitívny výsledok vyslovili audítorky recertifikačného a dozorného auditu

V meste Banská Bystrica . Výrok audítoriek: „Jeseň života by sme chceli stráviť v zariadeniach sociálnych služieb v Banskej Bystrici. „ Vybrané zariadenia sociálnych služieb mesta Banská Bystrica boli v júni 2012 podrobené recertifikačnému a dozornému auditu. V celkovom zhrnutí sa konštatuje, že mesto Banská Bystrica patrí kvalitou, rozsahom a úrovňou poskytovania sociálnych služieb k popredným poskytovateľom sociálnych služieb na území Slovenska. Svojou profesionalitou a ľudským prístupom všetkých zamestnancov zariadení sociálnych služieb ku klientom, má predpoklady pre ďalšie zlepšovanie kvality. Recertifikačný audit STN EN ISO 9001:2009 bol vykonaný v týchto zariadeniach sociálnych služieb v pôsobnosti oddelenia služieb dlhodobej starostlivosti MsÚ Banská Bystrica :

KOMUCE - Agentúra sociálnych služieb ul. Robotnícka 12 Banská Bystrica

KOMUCE - ul. Krivánska 16 – 26 Banská Bystrica

Mestské detské jasle – ul. Tr. SNP 15 Banská Bystrica

Stredisko sociálnych služieb – Na Uhlisku 1

Jeseň - zariadenie pre seniorov na ul. Internátna 10 v Banskej Bystrici prešlo dozorným auditom .

Recertifikačný a dozorný audit bol vykonaný audítorskou spoločnosťou TÜV SÜD Slovakia s.r.o. Audit bol zameraný na systém manažérstva kvality (záväzok manažmentu, realizácia služieb, meranie, analýza zlepšovanie, riadenú dokumentáciu, interné dokumenty). Vo všetkých zariadeniach boli v rámci auditov preskúmané procesy, riadenie dokumentov, obhliadkou prevádzok boli náhodnou kontrolou preverované procesy a ich plnenie v praxi, (kontrola vedenia opatrovateľskej dokumentácie, kontrola plánov upratovania a dezinfekcie, manipulácia s bielizňou, dotazníky spokojnosti, ...). Podľa primátora Petra Gogolu sú výsledky auditu dôvodom, aby sa mesto Banská Bystrica aj naďalej právom pýšilo prívlastkom lídra v poskytovaní sociálnych služieb medzi slovenskými samosprávami. „Za všetko hovorí výrok audítoriek, ktoré skonštatovali, že jeseň života by chceli stráviť v našich zariadeniach sociálnych služieb. Pre našu samosprávu je to ocenenie systematickej kvalitnej práce, ale je to zároveň obrovský záväzok“ . „Pri službách, ktorých poskytovanie je vždy založené na priamom alebo nepriamom medziľudskom

kontakte, je podstatné doplniť hodnotenie kvality aj o jej subjektívnu stránku t.j. o individuálne pociťovanú kvalitu. Samotné analytické vyhodnotenie spomenutých kvalitatívnych a kvantitatívnych parametrov by neposkytvalo ucelený obraz. O tom svedčí uvedený výrok audítoriek, ale aj ďakovné listy od klientov a príbuzných prijímateľov sociálnych služieb v Banskej Bystrici. Existuje jeden zaujímavý citát, ktorý vyslovil Henry Ford: Kvalita je robiť všetko správne, keď sa nik nepozerá. Môžeme konštatovať, že v duchu tejto myšlienky fungujú zariadenia sociálnych služieb v Banskej Bystrici“, povedala námestníčka pre služby MsÚ Banská Bystrica, Mária Filipová. Zdroj: Monika Pastuchová

Domov na polceste TYMIÁN

Zariadenie pre mladých dospelých po ukončení náhradnej starostlivosti s názvom Domov na polceste Tymián. Sídlí na Majerskej ceste 63 v Banskej Bystrici. Na základe deklarovanej potreby zo strany detských domovov a mimovládnych organizácií pracujúcich v oblasti s mladými dospelými po ukončení náhradnej starostlivosti a taktiež našej dlhoročnej skúsenosti s mladými dospelými, ktorí sa na základe neexistujúceho medzičlánku medzi detským domovom a realitou ocitajú v útulkoch pre bezdomovcov, na ulici, zriadilo Mesto Banská Bystrica v spolupráci s OZ SPDDD Úsmev ako dar , pobočka v Banskej Bystrici, v roku 2006 zariadenie pre mladých dospelých po ukončení náhradnej starostlivosti Domov na pol ceste Tymián.

RODINA S DEŤMI

Zariadenie Núdzového bývania

KOTVA IV. - Mestský úrad BB

I. etapa

Zariadenie Dočasného bývania

KOTVA I.,II. - Byt. podnik mesta

II.etapa

Režimové bývanie Internátna 12

III. etapa - prvý medzistupeň

Byty nižšieho štandardu

IV. etapa - PLÁNOVANÉ

DÔCHODCOVIA BEZ PRÍSTREŠIA

Dom pre núdznych – I. Stupeň siete

SKCH BB, dôchodcovia plus

služby pre bezdomovcov – doklady totožnosti

+ poskytovanie polievky

Sieť zariadení DSS, Dom Penzióny,

Domovy dôchodcov, DOS a pod.

SAMOSTATNE ŽIJÚCI OBČANIA

V PRODUKTÍVNOM VEKU

Nocľaháreň „Večierka“ - I. stupeň siete

Slovenský Červený kríž Banská Bystrica

Soc.- charit. centrum „Prístav“

II. stupeň siete

Slovenský Červený kríž Banská Bystrica

Soc. stredisko „Nádej-Šanca“

III. stupeň siete

Slovenský Červený kríž Banská Bystrica

Postup pri podávaní a vybavovaní žiadosti o prenájom nájomného bytu Mesta Banská Bystrica

1. krok - Žiadateľ si podá písomnú žiadosť o prenájom nájomného bytu (elektronicky sprístupnený formulár), ktorá bude obsahovať jeho kontaktnú adresu, požadovanú formu bývania a dôvod podania žiadosti so stručným popisom jeho aktuálnej bytovej situácie. Žiadosť môže byť zaslaná poštou na adresu Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo podaná priamo na Klientskom centre MsÚ Banská Bystrica.

2. krok Žiadateľ bude predvolaný na príslušný útvar MsÚ za účelom jeho oboznámenie s kritériami posudzovania žiadosti o prenájom nájomného bytu a s nájomnými podmienkami v príslušných bytoch. Žiadateľ si zároveň prevezme potrebné tlačivá, ktoré sú povinnou prílohou k žiadosti o prenájom nájomného bytu.
3. krok - Žiadateľ je povinný tieto tlačivá vyplniť, resp. potvrdiť zamestnávateľom a následne ich predložiť k žiadosti najneskôr do 30 dní od prevzatia.
4. Krok- Kompletná žiadosť je posúdená v zmysle platného VZN č. 10/2011 o nakladaní s bytovým fondom Mesta Banská Bystrica a v zmysle Zákona č. 443/2010. V prípade splnenia všetkých kritérií zo strany žiadateľa je žiadosť zaradené do evidencie uchádzačov o predmetné nájomné byty. V prípade nesplnenia týchto kritérií je žiadateľovi zaslané o tomto písomne vyrozumienie.
5. krok - Žiadateľ, ktorého žiadosť bola zaradená do zoznamu uchádzačov, je povinný nahlásiť všetky zmeny údajov týkajúcich sa jeho osoby alebo spoločne posudzovaných osôb a to do 30 dní od dátumu zmeny. V prípade neaktuálnosti údajov v žiadosti sa žiadosť vyraduje z príslušného zoznamu.
6. Krok - Pri uvoľnení nájomného bytu sa oslovuje žiadateľ v poradí podľa dátumu skompletizovania žiadosti a podľa požiadavky lokality a izbovosti. Žiadateľ predloží aktuálne údaje k žiadosti a po ich opätovnom overení sa môže uskutočniť obhliadka predmetného bytu.
7. Krok Ak byt žiadateľovi vyhovuje a splnil všetky podmienky, uzatvára sa zmluva o poskytnutí finančnej zábezpeky. Žiadateľ je povinný zmluvnú čiastku poukázať na účet prenajímateľa a následne sa uzatvára zmluva o nájme bytu na dobu určitú.
8. Krok - v prípade odmietnutia ponúknutého bytu z dôvodov hodných zreteľa ostáva žiadateľ v evidencii uchádzačov o predmetné nájomné byty a oslovuje sa ďalší v poradí. Ak žiadateľ dvakrát odmietne ponuku na prenájom bytu, o ktorý v žiadosti prejavil záujem, jeho žiadosť sa vyraduje zo zoznamu uchádzačov.
9. Krok: Bližšie informácie budú žiadateľovi poskytnuté na Oddelení sociálnej a krízovej intervencie, Mestského úradu v Banskej Bystrici, osobne na č. dverí 58 alebo na telefónnom čísle 048/4330714.

Komunitné centrum Sásová

Zriaďovateľom Komunitného centra Sásová je mesto Banská Bystrica. Komunitné centrum sídli na adrese Tatranská 10, Banská Bystrica. Je to verejné miesto, ktoré slúži všetkým obyvateľom najväčšieho banskobystrického sídliska Sásová. Poskytuje priestor pre skupinové vzdelávacie a voľnočasové aktivity, služby sociálnej pomoci, poradenstvo a informácie pre verejnosť. Poslaním centra je metodicky vytvárať vhodné podmienky pre poskytovanie odborných, vzdelávacích, rekreačných a kultúrnych aktivít a prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov na sídlisku Sásová. Poskytovať prevenciu prehlbovania sociálnej exklúzie, formou intergeneračných aktivít, v ktorých napríklad spolupracujú seniori s mladými ľuďmi. Vytváranie bezpečného, otvoreného priestoru pre všetkých v rámci komunitného centra. (Napríklad otvorenie kafetérie, v priestoroch komunitného centra, kde majú prístup všetci obyvatelia sídliska). V oblasti intervencie a prevencie predchádzanie tvorenia takzvaných patologických javov, zameriavanie sa skôr na identifikáciu problému v komunite a na jeho riešenie. (Napríklad, 1:1 stretnutia a konzultácie s mladými ľuďmi, zabezpečenie priestoru a odborného dohľadu v rámci pravidelných stretnutí miestnych obyvateľov). Rozvíjanie nových programov zameraných na posilnenie komunit. Z činností : Klub moderných spoločenských hier, Kurz afrických tancov - Poradňa pre budúce mamičky a pod.

Akadémia európskeho seniora

Európska komisia vyhlásila tento rok za Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami. Ministerstvo školstva pri tejto príležitosti vypísalo v operačnom programe Vzdelávanie výzvu týkajúcu sa aktívneho starnutia, cez výzvu sa chce mesto Banská Bystrica uchádzať o prostriedky z eurofondov s projektom akreditovaného celoročného neformálneho vzdelávania seniorov. Som umelec, Som športovec, Som vzdelanec, Som politik, SOM ČLOVEK – to sú názvy modulov programovej ponuky Akadémie Európskeho seniora. Mesto Banská Bystrica pripravilo už 12. ročník populárnej série kultúrnych, športových, spoločenských a vzdelávacích aktivít pre skôr narodených Banskobystričanov. V súlade so svojim poslaním pripravilo na mesiac október ako Mesiac úcty k starším Mesto Banská Bystrica aj v roku tradičnú sériu kultúrnych, vzdelávacích, športových a

spoločenských podujatí zvanú Akadémia európskeho seniora. Jej slávnostné otvorenie v historickej banskobystrickej Radnici spojené s koncertom Diabolských huslí Berkyho Mrenicu a Janou Orlickou. Celomesačný program prednášok, koncertov, súťaží, tvorivých dielní či diskusií bol skončený 29. Októbra 2012 v centre nezávislej kultúry Záhrada. Divadelné predstavenie Stoličky na motívy rovnomennej absurdnej hry Egena Ionesca naštudovali aktívni seniori pod režijnou taktovkou Viery Dubačovej. Ako uviedla námestníčka pre služby MSÚ Mária Filipová, seniori tvoria cca 15 percent z necelých 80-tisíc obyvateľov Banskej Bystrice. O podujatia Akadémie seniorov prejavujú každoročne veľký záujem. Ich záujem často prevyšuje kapacitné možnosti priestorov, v ktorých sa aktivity uskutočňujú, niektoré preto aj opakujú. V roku 2012 bolo pripravených 16 aktivít, medzi ktorými boli okrem rokmi osvedčených a obľúbených, ako seniorská olympiáda či divadelné predstavenia, viaceré novinky. „Novinkou boli napríklad filmové predstavenia, športová aktivita Plavecká trojhodinovka či divadelné predstavenie Stoličky, ktorého hercami sú priamo seniori,“ uviedla Filipová.

Celoslovenská konferencia

Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb Slovenskej republiky zorganizovala dňa 30.11.2012 v Banskej Bystrici odbornú konferenciu s názvom : "Kvalita sociálnych služieb a zavádzanie štandardov v Slovenskej republike". Záštitu nad konferenciou prevzal predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ing. Vladimíra Maňka. Podporovateľom podujatia bol Hartmann – RICO, s.r.o.

Ústredná téma konferencie (Kvalita sociálnych služieb a zavádzanie štandardov v zariadeniach) je veľmi aktuálna a úzko súvisí s problematikou podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby podľa zákona č. 448/2008 Z.z. a jeho následných novelizácií. Cieľom odbornej konferencie bolo prediskutovať spôsob vytvorenia a zavádzania štandardov v zariadeniach sociálnych služieb a na príkladoch dobrej praxe poukázať na kvalitu poskytovania poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb

Program konferencie:

Otvorenie	Ing. Milada Dobrotková, MPH - <i>APSSvSR, predsedníčka</i>
Príhovor	. Vladimír Maňka, <i>Predseda BBSK</i>
Kvalita sociálnych služieb – Značka kvality, E-Qalin	Ing. Jiří Horecký, MBA <i>APSSvCR, prezident</i>
Návrh normatívnych štandardov sociálnych služieb a ich budúcnosť v oblasti finančnej garancie	prof. PaedDr. Gabriela Korimová, PhD., <i>Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja EF</i> Ing. Jana Štrangfeldová, PhD. <i>UMB a Centrum výskumu sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania</i>
Štandardizácia kvality v sociálnych službách	Mgr. Martin Bednář, PhD. <i>CARITAS - Vyšší odborná škola sociální Olomouc</i>
ISO ako nástroj riadenia kvality v mestských zariadeniach sociálnych služieb a skúsenosti z implementácie	Ing. Mária Filipová, <i>MÚ Banská Bystrica, námestníčka pre služby</i>
ISO versus „štyri štyri osmička“ ISO versus „štyri štyri osmička“	Mgr. Ing. Ondrej Buzala MHA, Mgr. Mária Kovaľová, PhD., MHA <i>Tabita s.r.o</i>
Problémy zákona o sociálnych službách so zreteľom na kvalitu sociálnej služby: „Štandardy kvality sociálnych služieb“	Martin Halás, <i>Inštitút pre výskum sociálno - ekonomických rizík a alternatív</i>
Personálne štandardy kvality poskytovaných sociálnych služieb	PhDr. Šlosárová Beáta, <i>JASANIMA DSS</i>
Skúsenosti so štandardmi kvality	Ing. Pavol Vilček, <i>IKV Žakovce</i>
Kvalita sociálnych služieb a zavádzanie štandardov	Mgr. Elena Zemanová, Mgr. Olga Fratričová, <i>CZD Kanaán, B.Bystrica</i>
System manažérstva kvality v zariadení SUBSIDIUM	Ingrid Ferenčíková, PhD. <i>SUBSIDIUM – ŠZ, ZpS a DSS</i>
Kvalita poskytovaných služieb v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov	Ing. Roman Krbata, PhD., <i>Centrum sociálnych služieb Skalka nad Váhom</i>
Štandardy v praxi – problémy a paradoxy	Ing. Magdaléna Veselská, <i>Slovenská katolícka charita, Bratislava</i>
Vzdelávanie ako nástroj kvality v sociálnych službách	PhDr. Katarína Miklošová, <i>Hartmann-Rico</i>

O trendoch v sociálnej politike v čase krízy v Banskej Bystrici

Predstavitelia Americkej obchodnej komory na Slovensku, (AmCham Slovakia) rokovali v Banskej Bystrici opäť. Dňa 20. novembra t. r. pripravili v spolupráci s mestom Banská Bystrica pracovné raňajky na tému: Využite silu nízko nákladových benefitov, je to účinnejšie ako zvyšovanie mzdy. V Cikkerovej sieni radnice diskutovali pozvaní hostia na témy týkajúce sa ochrany príjmu zamestnanca spoločnosti či zamestnaneckej asistenčnej služby. Mária Seková z Univerzity Mateja Bela hovorila o trendoch v sociálnej politike v čase krízy.

Pracovné raňajky otvoril primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola a zdôraznil systematickú snahu samosprávy spolupracovať s AmCham, s cieľom zriadiť zastúpenie Americkej obchodnej komory aj v našom meste. Výkonný riaditeľ AmCham Slovakia Jake Slagers predstavil organizáciu, ktorá funguje na Slovensku už osemnásť rokov a združuje tristo členov. Sú medzi nimi firmy z oblasti informačných technológií, realít, bankového sektoru, ale aj súkromné osoby a neziskové organizácie. Podľa neho je sila AmCham Slovakia v tom, že všetci jej členovia hovoria jedným hlasom a obhajujú záujmy biznisu.

Medzi pozvanými hosťami pracovných raňajok nechýbali zástupcovia firiem a podnikateľských subjektov z Banskej Bystrice a predstavitelia finančného sektoru. Prišiel aj primátor Dolného Kubína ako predstaviteľ jedného zo stredoslovenských miest, ktoré sme oslovili v súvislosti so spoluprácou na presadzovaní snahy etablovať regionálne zastúpenie AmCham Slovakia práve v meste pod Urpínom, konštatoval primátor Peter Gogola. Na pozvanie Americkej obchodnej komory bude primátor prezentovať Banskú Bystricu na blížiacom sa podujatí Košice/Prešov Invest 2012 a predstaví investičné možnosti v meste.

Nácvik severskej chôdze - Nordic walking seniorov v Banskej Bystrici

Nácvik sa realizoval v spolupráci s občianskym združením Outdoor Institute pod odborným vedením Martina Babiara počas 10 týždňov, od polovice augusta do konca októbra 2012, a to formou nenáročných vychádzok do prírodného okolia Banskej Bystrice s intenzívnym využitím teleskopických paličiek pri pohybe chodca. O tom, že seniori v Banskej Bystrici, žijú aktívnym plnohodnotným životom, presvedčili aj tým, že sa zapájajú do nových projektov so záujmom o aktívne športové trávenie voľného

času. V rámci roku 2012, ktorý bol vyhlásený za Európsky rok aktívneho starnutia (ERAS) a medzigeneračnej solidarity, sa seniori Banskej Bystrice zapojili do projektu Nordic walking, t. j. nácvik severskej chôdze. Tento jednoduchý, efektívny šport veľmi priaznivo vplýva na srdcovo-cievny systém a viditeľne posilňuje a podporuje vitalitu celého tela. Do projektu Nordic walking sa zapojilo 20 seniorov. nordic walkingom. Záujem o severskú chôdzu prejavili na úvodnom stretnutí 15 seniorov.

Aktívne zapájanie sa do vzdelávania banskobystrických seniorov bude pokračovať naďalej.

Ocenení seniori v Banskej Bystrici

Rok 2012 bol Európskym rokom aktívneho starnutia a medzigeneračnej solidarity. V tomto duchu primátor mesta Peter Gogola ukončil rok slávnostným oceňovaním banskobystrických seniorov. Udeľovanie cien sa konalo tretieho decembra v Cikkerovej sieni a seniori boli oceňovaní v troch kategóriách. Prvá kategória SOM VZDELANEC nadviazala na Akadémiu európskeho seniora 2012, ktorú mesto Banská Bystrica usporadúva každý rok v októbri. V októbrovej akadémii seniora sa konal tematický workshop o digitálnej fotografii pre seniorov. Ocenení v tejto kategórii boli účastníci fotosúťaže na tému Banská Bystrica očami seniora, v ktorej svojej teoretické skúsenosti previedli do praxe vo forme fotografií. Na prvom mieste sa umiestnila pani Janka Hajduová s fotografiou Čakajúci psík, na druhom mieste Ľubomír Lehoťan s fotografiou Večer na námestí a pán Milan Korec uzavrel fotosúťaž na treťom mieste s fotografiou Fontána trochu inak. Oceňovanie seniorov v tejto kategórii primátor ukončil otvorením fotografickej výstavy Banská Bystrica očami seniora, ktorá bola inštalovaná v priestoroch historickej radnice. V druhej kategórii SOM ŠPORTOVEC, bola ocenená pani Blažena Sadloňová za aktívny prístup k telu v projekte Nordic walking (severská chôdza), ktorý sa konal od augusta do októbra 2012 pod vedením členov z Outdoor institute. V tretej kategórii SOM UMELEC bola ocenená pani Mária Longauerová. Bývalá hlasová pedagogička ponúkla svojim spevom a vitalitou, ktorá z nej žiarila všetkým svojim rovesníkom recept na aktívne starnutie. Celý program slávnostného oceňovania bolo doplnený kultúrnym programom v podaní sláčikového orchestra a dievčenského speváckeho zboru DOLCE CANTO pod vedením dirigenta Mgr. art. Martina Kaššu. By Zuzana Šperková

Liečivé účinky stretávania v treťom veku

Okresná predsedníčka Námestovského okresu a predsedníčka ZOJDS v Bobrove Oľga Slovíková napísala o Banskobystričanoch: Priateľom z klubu dôchodcov na Uhlisku 1 pocit osamelosti nehrozí. Každé obdobie života človeka a hlavne staroba má svoje čaro. Je však potrebné, dokonca nevyhnutné naučiť sa žiť v treťom veku s vedomím starnutia, akceptovať ho ako novú skúsenosť a možnosť nájsť zmysel života za zmenených možností práve vekom. A že je tomu tak v Dennom centre (klube dôchodcov) na Uhlisku 1 v Banskej Bystrici sme sa veľmi milo prekvapili na priateľskej návšteve. Že sme sa ocitli v kruhu nádherných ľudí, vďačíme vedúcej pani Renátke Petrincovej a jej kolektívu dôchodcov. Uvedomili sme si, aké liečivé účinky má stretávanie sa priateľov, hotový balzam na telo a hlavne dušu. My seniori z námestovského okresu, zo základnej organizácie Bobrov a ďalších oravských organizácií sme boli očarení krásne pripraveným celodenným programom kultúrneho a priateľského vyžitia. Hneď v úvode prehliadka Radnice, po ktorej nasledoval presun do Španej doliny. Toľkú nádheru nemáme možnosť vidieť každý deň. Či už samotný kostolík, banícke múzeum. Plnili sme si mnohí svoje sny, pretože sme tam boli prvýkrát. Sme šťastní, že sme tieto úžasné miesta mohli navštíviť. Nebyť vás, priatelia naši drahí, nemali by sme snáď možnosť toľkých obohatení. Vliali ste nám do našich ubolených duší radosť, mohli sme objaviť nové krásne obzory. Pocítili sme pri vás nový zmysel života a spokojnosť. Po prehliadkach krásnych banskobystrických zákutí ste nás počastovali chutným gulášom, spevom a hrou na fujaru. Tie tóny znejú u nás stále. Ďakujeme vám priatelia naši milí. Dávali ste nám všetko s citom a srdcom. Ocitli sme sa vo vašej spoločnosti náhodne, ale táto urobila zázrak. Kiežby všetci dôchodcovia na Slovensku mali dopriate prežiť takýto nádherný deň v kruhu priateľov. Možno práve dôchodkový vek je ten najvhodnejší na to, aby sme si naplnili svoje sny, celoživotné túžby a predstavy, ale hlavne na spestrenie jesene života ako ste to dokázali pre nás vyčariť vy.

Fotografická súťaž Banská Bystrica očami seniora

Mesto Banská Bystrica pripravilo fotografickú súťaž pre všetkých seniorov, ktorí našli potešenie vo fotografovaní a chcú sa o svoje zábery podeliť aj s ostatnými. Téma: Banská Bystrica očami seniora (resp. Zima a Vianoce v Banskej Bystrici)

Podmienky súťaže: Súťaž je určená pre všetkých seniorov (od 62 rokov veku). Autor môže prihlásiť maximálne 3 fotografie. Digitálna fotografia v rozlíšení minimálne 300 dpi. Fotografie je potrebné doručiť organizátorovi poštou alebo osobne na Mestský úrad - Klientske centrum na CD / DVD / USB nosiči s kontaktnými údajmi autora (meno a priezvisko, vek, telefónne číslo). Pri jednotlivých fotografiách je potrebné uviesť aj ich názov. Všetky fotografie hodnotí porota a tri najlepšie fotografie budú ocenené primátorom Mesta Banská Bystrica.

II. ročník „poznávania mesta vláčikom „Pretórium“

Dňa 28. júna 2012 pre obyvateľov Zariadenia pre seniorov Jeseň na Internátnej ulici č.10, v Banskej Bystrici Zamestnanci Zariadenia pre seniorov Jeseň zorganizovali výlet po Banskej Bystrici vláčikom „Pretórium“. Pre 22 obyvateľov zariadenia pre seniorov Jeseň sa začala cesta za históriou mesta Banská Bystrica. Je to už „II. ročník „ poznávania mesta cez okná vláčika „ Pretórium“. Nalodili sa pred zariadením a namierili priamo na Námestie SNP. Život si v horúcom počasí osladili chutnou zmrzlinou. Po osviežení pokračovali v obdivovaní historického centra mesta. Obyvatelia milujú takéto jednoduchové výlety aj preto, že majú zážitky, v ktorých sa spája ich minulosť s prítomnosťou. V dobrej nálade sa vrátili späť do zariadenia a v chládku altánku skonštatovali, že príslovie „ za živa v Bystrici, po smrti v nebi“ je veľmi výstižné !

Týždeň mozgu

Preventívne náučné podujatie Týždeň mozgu v dňoch 14. – 20. marca 2012 v Banskej Bystrici si kládlo za cieľ rozširovať čo najširšie perzum vedomostí a poznatkov o mozgových funkciách . Týždeň mozgu (alebo presnejšie Týždeň uvedomenia si mozgu) prebieha v tomto roku od 14. do 20. marca. Jeho cieľom je poukázať na problematiku mozgových ochorení a na nutnosť prevencie.

Stredisko sociálnych služieb, Na Uhlisku kontaktný bod

Stredisko sociálnych služieb, Na Uhlisku 1 v Banskej Bystrici sa stalo Kontaktným bodom Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti. Čo je to Slovenská Alzheimerova

spoločnosť? Slovenská Alzheimerova spoločnosť je občianske združenie so sídlom v Bratislave, ktoré sa venuje pomoci ľuďom s Alzheimerovou chorobou v SR. Jeho cieľom je presadzovať ich práva a potreby a tak prispieť k vytvoreniu podmienok pre ich dôstojný život. Spája ľudí s poruchami pamäti a Alzheimerovou chorobou a ich rodiny, ako aj odborných pracovníkov pracujúcich vo výskume, prevencii, diagnostike a terapii ako aj priateľov spoločnosti, ktorým nie je ľahostajný život ľudí s týmto ochorením. V súčasnosti buduje sieť informačných a kontaktných bodov a kontaktných miest v regiónoch Slovenska (viď mapku). Čo je úlohou kontaktného bodu? Kontaktný bod Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti plní tieto úlohy: distribuuje informačné letáky do rodín dotknutých Alzheimerovou chorobou v danom regióne a sprostredkováva užitočné rady a informácie do týchto rodín realizuje pravidelné stretnutia príbuzných (podporné skupiny) a prednášky pre rodinných opatrovateľov s cieľom pomoci v domácej starostlivosti. Pri Stredisku sociálnych služieb sa pravidelne stretáva podporná skupina SPOĽACH (Skupina Príbuzných a Opatrovateľov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou). Čo je podporná skupina SPOĽACH? Pod podpornou skupinou môžeme rozumieť spoločenstvo ľudí, ktorých spája problematika starostlivosti o človeka s Alzheimerovou chorobou a ktorí sa stretávajú, aby spoločne hovorili o riešeníach problému, o tom, čo ich trápi a čo im naopak pomáha. Cieľom podpornej skupiny je okrem získania užitočných informácií aj poskytovanie emocionálnej podpory príbuzným a opatrovateľom, vzájomná výmena skúseností a nachádzanie nových riešení problémov pri starostlivosti o človeka s Alzheimerovou chorobou. Miestom stretnutí podpornej skupiny je Stredisko sociálnych služieb, Na Uhlisku 1 v Banskej Bystrici. Kto môže byť členom podpornej skupiny SPOĽACH? Členom podpornej skupiny sa môže stať ktokoľvek, koho sa nejakým spôsobom dotkla Alzheimerova choroba (trpí ňou jeho príbuzný, opatruje človeka s Alzheimerovou chorobou), cíti, že potrebuje stretnutia s ľuďmi, ktorí majú podobný problém a chce sa dozvedieť viac o problematike starostlivosti o takto chorého.

Fašiangy v penzióne Jeseň na Internátnej

Dňa 15.2.2012 sme zorganizovali fašiangové posedenie, počas ktorého bolo veselo. Sociálne pracovníčky spolu s obyvateľmi – členmi divadelného krúžku pripravili veselú scénu zo života, nechýbala dobrá ľudová hudba, tanec, pampúšiky a čaj s

rumom. Všetci odchádzali spokojní a naše kroky sprevádzali tóny hudby „Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožuška zima mu bude.....kolektív zariadenia senior Jeseň. Fašiangy predstavujú obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Sú symbolom veselosti, zábavy, hodovania. Aj naše zariadenie pre seniorov Jeseň, na Internátnej ulici 10 v Banskej Bystrici, si zachováva tradíciu pestovať medzi obyvateľmi zariadenia pocit spolupatričnosti a kultúrneho povedomie.

Počítač potešil seniorov

V Banskej Bystrici pracuje jedenásť denných centier, ktoré združujú približne 1400 členov. Výťažok z minuloročného primátorského punču už má svojho adresáta. Sumu vo výške 800 eur, ktorú radnica vyzbierala počas charitatívnej akcie na Námestí SNP v Banskej Bystrici 21. decembra 2011, bola použitá na nákup výpočtovej techniky. Primátor Banskej Bystrice Peter Gogola dnes odovzdal členom denného centra Na Uhlisku 1 pracovnú stanicu s operačným systémom, monitor a laserové multifunkčné zariadenie. „Po konzultácii s členmi rady seniorov a po zvážení, že rok 2012 je Európskym rokom aktívneho starnutia a medzigeneračnej solidarity, sme sa rozhodli vyzbieranú sumu investovať do nákupu výpočtovej techniky pre našich seniorov. Skôr narodení Banskobystričania aj počas tradičnej Akadémie európskeho seniora, ktorú pre nich organizujeme pravidelne v októbri, počas mesiaca úcty k starším, dlhodobo pozitívne reagovali na ponuky získavania počítačových zručností. Som presvedčený, že viac ako dvesto členov denného centra Na Uhlisku privíta tento dar a bude ho v plnej miere využívať“, skonštatoval krátko po stretnutí 16. Januára 2012 primátor Peter Gogola.

Fórum mimovládnych neziskových organizácií mesta Banská Bystrica

Cikkerova sieň Radnice bola 29. februára 2012 dejiskom Fóra mimovládnych neziskových organizácií mesta Banská Bystrica. Spolupráca samosprávy a mimovládnych organizácií je v Banskej Bystrici nadštandardná. Zástupcovia nadácií, občianskych združení a neziskových organizácií diskutovali o tom, ako môžu pomôcť zvyšovať kvalitu života obyvateľov a ako prispieť k vzájomnej spolupráci a komunikácii. Iniciatíva zorganizovať dnešné stretnutie bola výsledkom diskusie členov Rady primátora mesta Banská Bystrica pre mimovládne neziskové

organizácie. „Veľmi pozitívne som vnímal spätnú väzbu od účastníkov fóra, ktorí sa zhodli na tom, že úroveň, na ktorej s nimi komunikuje naša samospráva, je aj v rámci Slovenska nadštandardná. Mesto Banská Bystrica bude aj naďalej vytvárať podmienky na rozvoj spolupráce s neziskovým sektorom“, skonštatoval primátor Peter Gogola. Účastníci dnešného Fóra mimovládnych neziskových organizácií diskutovali v niekoľkých pracovných skupinách, hovorili o tom, v čom sa má prejavovať a rozvíjať partnerstvo občianskych aktivít so samosprávou či ako mimovládne organizácie v meste koordinujú svoje pôsobenie v záujme Banskej Bystrice. Témou rozhovorov bola aj otázka, čo viac môže tretí sektor urobiť preto, aby sa ľudia zapájali do zlepšovania života v meste. Csilla Droppová, predsedníčka Rady primátora mesta Banská Bystrica pre mimovládne organizácie ocenila konkrétne výstupy, ktoré sú výsledkom dnešného stretnutia: „Je pred nami veľa úloh, ktoré budeme riešiť spoločne. Aj týmto stretnutím sa potvrdilo, že mimovládne organizácie majú veľký potenciál a bola by škoda to nevyužiť v prospech obyvateľov mesta. Dohodnuté výstupy sa pokúsime postupne pretaviť do života a o rok pripravíme inventúru toho, čo sa podarilo. Na dnešné Fórum mimovládnych neziskových organizácií prijalo pozvanie cca štyridsať zástupcov tretieho sektora, nechýbali niektorí poslanci mestského zastupiteľstva, zamestnanci mestského úradu, študenti a dobrovoľníci. Zdroj: Monika Pastuchová

4. ročník Dní dobrovoľníctva

Dni dobrovoľníctva v Banskobystrickom kraji sme otvorili na Veľtrhu neziskových organizácií, ktorý sa konal 20.9.2012 na Námestí SNP pod záštitou primátora mesta Banská Bystrica Petra Gogolu. Dni dobrovoľníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji zaznamenali opäť úspech. V piatok a sobotu, 21.9 a 22.9.2012, sa na Slovensku konal už 4. Ročník Dní dobrovoľníctva. V Banskobystrickom kraji sme opäť zaznamenali úspech. 49 organizácií zapojilo do aktivít 1268 dobrovoľníkov z radov študentov, seniorov a pracovníkov štátnych organizácií, samosprávy a súkromných firiem, ktorí spolu odpracovali viac ako 3 700 hodín. Počas dvoch dní dobrovoľníci pomáhali pri úprave okolia zariadení a organizácií, upratovaní a maľovaní priestorov, príprave pomôcok pre klientov a tvorivé dielne. Boli na výlete s klientmi, spríjemnili im deň pri rozhovoroch, spoločenských hrách, zabavili ich vystúpeniami. Tento rok sa aktívne zapojilo aj viacero škôl. Žiaci Základnej školy

SNP v Banskej Bystrici v rámci workshopu "Malý veľkým" vyrobili škatule na separovaný zber a spolu so žiakmi Tajovského gymnázia v Banskej Bystrici sa zapojili do aktivít organizácií v meste. Učitelia a žiaci Obchodnej akadémie v Rimavskej Sobote upratali v škole priestory. Žiaci Gymnázia v Detve sa pripravovali na Dni dobrovoľníctva už dlhšiu dobu. Zorganizovali zbierku detských kníh po názvom "Nech kniha putuje ďalej". Zozbierané knihy počas Dní dobrovoľníctva rozniesli do škôl a zariadení sociálnych služieb deťom so sociálne znevýhodneného prostredia. V Lučenci sa dobrovoľníci zúčastnili pochodu s cieľom poukázať na architektonické bariéry v meste. Zamestnanci mestského úradu v Banskej Bystrici mali možnosť dozvedieť sa viac o mimovládnych organizáciách a dobrovoľníctve v rámci workshopu "Dobrovoľníctvo nie je nevoľníctvo", ktorý pripravila Rada primátora mesta Banská Bystrica pre mimovládne neziskové organizácie. Dni dobrovoľníctva 2012 koordinovalo v Banskobystrickom kraji Centrum dobrovoľníctva v Banskej Bystrici v spolupráci s Katedrou sociálnej práce PF UMB. Celoslovenským koordinátorom bolo OZ C.A.R.D.O. Všetkým dobrovoľníkom a dobrovoľníčkam srdečne ďakujeme a tešíme sa na stretnutie pri ďalších aktivitách. V Banskobystrickom kraji pomoc počas Dní dobrovoľníctva privítali v nasledujúcich mestách a organizáciách:

Banská Bystrica

Centrum dobrovoľníctva - aktivity

Centrum dobrovoľníctva - workshop o Európskej dobrovoľníckej službe

Centrum komunitného organizovania

Centrum zborovej diakonie Kanaán- zariadenie pre seniorov

DOM Božieho milosrdenstva, n.o.

Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb Senium

EnviroFuture

Informačné centrum mladých

Katedra sociálnej práce PF UMB

Klub Pathfinder- Prieskumník

Komunitná nadácia Zdravé mesto

Materské centrum Mamina

Návrat, občianske združenie

Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici

Občianske združenie SANARE na podporu duševného zdravia

OZ Svetielko nádeje

STADETORE, n.o.

Vedecká hračka

Zariadenie pre seniorov Jeseň

Záhrada- Centrum nezávislej kultúry, n.o.

Banská Štiavnica

Domov Márie Brezno

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb LUNA

Bušince - Domov sociálnych služieb

Detva Gymnázium Detva

Fíľakovo

Nezábudka, n.o.

Hnúšťa - OZ Athéna, Denný detský stacionár DEDESO

Hrochot' - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Bukovec

Hronec - Špecializované zariadenie Tereza Hronec

Klenovec- Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Klenovec

Kremnica- Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb

Krupina - Centrum sociálnych služieb KA

Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb Krupina

Domov sociálnych služieb "Nádej" Krupina, n.o.

Ladomerská Vieska - Domov sociálnych služieb Ladomerská Vieska

Lučenec

Domov sociálnych služieb Libertas

Domov sociálnych služieb Slatinka

Občianske združenie DLAŇ

Nemecká - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Hron

Nová Baňa - Domov sociálnych služieb Hrabiny

Rimavská Sobota - Knižnica Mateja Hrebendu

Obchodná akadémia Rimavská Sobota

Sebedín Bečov - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Bukovec

Slovenská Ľupča - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb

Valkovňa - Nezisková organizácia NOVÝ DOMOV

Veľký Blh - FEMINA Domov sociálnych služieb Veľký Blh

Zvolen - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Záhonom Zvolen

DD a DSS Záhonok Zvolen- Stredisko Symbia Zvolen

DD a DSS Záhonok Zvolen- Stredisko Štefánika 3385/51 Zvolen

Žarnovica - Samaritanka, n.o.

Občianske združenie Tridsaťpäťka – 35

V dobrovoľnom pomáhaní iným nachádza svoje šťastie pán Alan Bujdák, ktorý založil Občianske združenie Tridsaťpäťka – 35. Jeho nosnou filozofiou je podpora a pomoc onkologickým pacientom v materiálnej núdzi. „Človek, ktorý myslí len na seba a vo všetkom hľadá výhody len pre seba, nemôže byť šťastný. Ak chceš byť šťastný, ži pre druhých.“ Podľa tohto Senecovho výroku žije aj pán ALAN BUJDÁK, ktorý sa rozhodol svojimi aktivitami pomáhať onkologicky chorým pacientom v materiálnej núdzi. V deň svetového boja proti rakovine – 4. 2. 2012, preto symbolicky zahájil tridsaťpäť dní trvajúcu púť po 35 slovenských mestách. Odštartoval tak celoslovenskú zbierku na pomoc chorým ľuďom žijúcim v núdzi. Náročnú cestu absolvuje na bicykli a sám, čím chce osobne vyjadriť spolupatričnosť a potrebu pomáhať druhým. Mesto Banská Bystrica deklarovalo záštitu nad humánnou aktivitou Občianskeho združenia a oceňuje, že jeho obyvateľovi nie je ľahostajný

život druhých. Všetci tí, ktorí chcú pomôcť ľuďom s onkologickým ochorením v hmotnej núdzi, môžu vyjadriť svoju podporu finančným príspevkom. Každý nesie svoj kríž života, niektorým však tento údel sťažuje boj so zákernou chorobou – rakovinou. Na boj proti nej je však potrebné okrem vypätia všetkých fyzických a psychických síl aj uspokojenie základných potrieb. Choroba si nevyberá na základe spoločenského statusu a neobchádza ani ľudí žijúcich v núdzi.

Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie

Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie viedol aj v roku Mgr. Karol Langstein. Jeho SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2012 Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie Mestského úradu Banská Bystrica syntetizuje sociálnu politiku, bytovú politiku, krízovú intervenciu, krízová intervencia samostatne žijúcich osôb v produktívnom veku, krízovú intervenciu pre rodiny s deťmi a KC, krízová intervencia samostatne žijúcich osôb v postproduktívnom veku, starostlivosť o mladých dospelých z DeD, , nízkoprahové denné centrum KOMPAS, Internátna 12, priority roku 2012. Pracovníci oddelenia Ing. Škorňová, Mgr. Miček, PhDr. Chmelíková, Mgr. Špeník, Mgr. Lovásová, Herchlová, Mrázová, Mgr. Maková, Mgr. Plešková, Kočišová, Mgr. Frémal, Mgr. Barbuščák, PhDr. Hellebrandt

Zo správy :

1. ÚVOD

Sociálna oblasť je tak živý organizmus, že si vyžaduje venovanie pozornosti v každom jeho štádiu vývoja a progresu. Tak ako každý rok pri písaní Správ o činnosti..., sa venujem niektorej z oblastí, ktorá je meritom záujmu, či už odborných dišpút, alebo reálnej potreby praxe z pohľadu klienta alebo z iného dôvodu inšpirácie. Tento rok to bude oblasť „nachádzania“ ďalšieho postu v sociálnej oblasti, ktorý nazývajú akademici „školský sociálny pracovník“.

V ďalších riadkoch budem hľadať súzvuk sociálnej práce, intervencie, ktorý by mal byť spolupôsobením – a dôležité je významovo a prakticky SPOLU...

Mesto Banská Bystrica má v rámci svojich aktivít v sociálnej oblasti vybudovaný systém sociálnej intervencie pre rôzne cieľové skupiny od novonarodených detí až po seniorsky vek. Celý cyklus spájajúci človeka so sociálnou

pomocou od narodenia po smrť je závislý od logického a dostupného prepojenia potrieb jednotlivých cieľových skupín. Pri tvorbe systému sme kládli dôraz hlavne na potreby ako aj na samotnú dostupnosť týchto služieb. Celý život sa odvíja v prirodzenom priestore alebo priestore vytvorenom na dôstojný život a je nutné zdôrazniť, že priestor v ktorom fungujeme závisí nie len od spoločnosti, ale aj od nás samotných a od aktivity každého jedinca.

Jedným z dôležitých priestorov v ktorých sa odohrávajú podstatné prežívania je aj priestor školy. Nedostatočne si uvedomujeme, že dieťa v škole trávi podstatnú časť dňa a odohrávajú sa v tomto priestore dôležité aktivity zásadne ovplyvňujúce jeho ďalší život. Škola je výchovno-vzdelávacou inštitúciou, ktorá v prvom rade vplýva na získanie určitého stupňa vzdelania, ale zároveň je inštitúciou, ktorá má vplyv aj na ostatné stránky rozvoja a formovania osobnosti dieťaťa. Nie každé dieťa má rovnaké preddispozície a nie každé dieťa má vytvorené rovnaké prostredie potrebné na úspešný proces získavania vedomostí a zručností. Prostredie samotné je veľmi dôležité pri vnímaní určitého zázemia pre kludný priebeh týchto procesov. V najbližších statiach sa budem jednak snažiť identifikovať tieto prostredia a nájsť zmysel v sociálnej intervencii potrebnej v prípadoch ak dieťa trpí nedostatkom zázemia pre úspešný rozvoj a nadobúdanie samotného vzdelania ako chcem však aj pomenovať jednotlivé intervencie, ktoré sa v rámci týchto priestorov dejú alebo môžu diať.

Maloleté deti, ktoré by si zaslúžili pozornosť v podobe sociálnej intervencie pochádzajú z rôzneho prostredia, či už je málo-podnetným, normálnym alebo premotivovaným. V každom z týchto prostredí sa z času na čas nájdu problémy hodné zreteľa, no najviac potrieb identifikujeme práve v málo-podnetnom prostredí.

Ak upriamime pozornosť na societu detí, ktoré vyrastajú v málo-podnetnom prostredí – v chudobe, nemôžeme si nevšimnúť rad možných negatívnych vplyvov, ktoré sťažujú proces výchovy a vzdelávania týchto detí. Hovorí sa, že „chudoba cti netratí“ a plne s týmto súhlasím a tak nemôžeme zovšeobecňovať niektoré veci, ale ich musíme vnímať individuálne ale zároveň pragmaticky.

V systéme sociálnej politiky štátu, samosprávy a iných ovplyvňujúcich činiteľov (mimovládne organizácie, cirkev, dobrovoľníci a pod.) sú legislatívou dané určité procesy, ktoré tieto jednotlivé subjekty vykonávajú alebo by ich mali vykonávať. Sociálna oblasť je tak širokospektrálna oblasť, že v nej nájdeme množstvo príčin, v

dôsledku ktorých je potrebná intervencia. Napríklad v starostlivosti o maloleté deti hrá najdôležitejšiu rolu štát, ktorý chráni záujmy maloletého dieťaťa vo všetkých procesoch, kedy by mohlo dôjsť k ohrozeniu samotného dieťaťa a to aj voči biologickým rodičom, ak je ohrozený zdravý všestranný vývoj dieťaťa (Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine), zastupuje ho vo všetkých súdnych konaniach, ktorých účastníkom sú jeho zákonní zástupcovia, dohliada nad zdravým procesom vývinu maloletého dieťaťa v prípadoch ak je tento vývin ohrozený (výchovné opatrenia a pod.), stará sa o patričné sociálne zabezpečenie ak rodina nemá príjem z pracovných činností, poskytuje alebo odníma Prídavok na dieťa a rad ďalších intervencií v prospech dieťaťa. Samospráva ako taká zabezpečuje pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzickému vývinu a sociálnemu vývinu detí (Zákon č. 305/2005 Z.z. o SPOaKD), ďalej má za úlohu vykonávať prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešiť nepriaznivú sociálnu situáciu alebo ju zmierňovať (Zákon 448/2008 Z.z. o sociálnych službách). Nezanedbateľná je i kompetencia spolupôsobenia a poskytovania súčinnosti štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany pri výkone ich opatrení. Pre nezainteresovaného by to mohlo budiť dojem, že všetko je podchytené avšak nie je tomu tak ako by sa na prvý pohľad zdalo... Prečo? Na zabezpečovanie ochrany a práv maloletého dieťaťa v ponímaní spomínaných legislatívnych noriem (zákonov) je potrebný tím sociálnych pracovníkov v štátnych a samosprávnych inštitúciách. Realita pri znižovaní nákladov spojených s fungovaním verejnej správy je taká, že z roku na rok sa počet týchto pracovníkov znižuje a agendy sa prerozdeľujú medzi zostávajúcich. Touto dekvantifikáciou úplne logicky trpí kvalitatívna stránka reálnych výkonov smerujúcich k sociálnej intervencií na všetkých úrovniach.

Sociálni pracovníci, ktorí v systéme zostali nemajú priestor a energiu dostatočne reflektovať na požiadavky systému a potreby klientov. Z týchto dôvodov sa u nich prejavuje pesimizmus, znechutenosť, demotivovanosť, frustrácia až „vyhorenie“ (burnout sandróm).

Takže na jednej strane mince máme spoločenskú aktivitu ochrany maloletého dieťaťa a na druhej strane otázku, či máme dosť erudovaných sociálnych pracovníkov, aby účinne vykonávali túto ochranu a či na to majú vytvorený adekvátny priestor a čas...Veľmi konkrétne informácie, zistenia a závery o týchto skutočnostiach

podáva aktuálne aj Správa o podmienkach činnosti orgánov sociálnoprávnej ochrany detí, ktorú vydala Kancelária verejného ochrancu práv v Bratislave v decembri 2012. Skutočnosti uvádzané v tomto materiáli zobrazujú reálny stav podmienok, ktorý je prenositeľný na prakticky všetky inštitúcie a sociálnych pracovníkov, ktorí v súčasnosti pôsobia v sociálnej oblasti.

Má v tomto systéme priestor aj pozícia Školského sociálneho pracovníka?

Z historického vývoja tejto oblasti sú známe koncepty z USA, Veľkej Británie, Nemecka, Maďarska a radu ostatných krajín, ktoré upriamili pozornosť na sociálnu intervenciu zo školského, ale aj mimoškolského pohľadu. Jedni preferujú tradičný klinický model, model zmeny školskej klímy, model sociálnej interakcie, komunitný školský model, druhí prispôbujú svoj model škole alebo jej zmene alebo vyžadujú úzku spoluprácu s rodinou bez zásahov do školského systému, prípadne preferujú komunitný systém. Ťažko hľadať vo vývoji ten správny univerzálny model a dá sa povedať, že vo všeobecnosti sociálna oblasť je živým organizmom, ktorý si vyžaduje intervenciu šitú na mieru v danom priestore a čase s výhľadom na elimináciu čo najväčšieho počtu negatívnych vplyvov, ktoré vplyvávajú na maloletého jedinca.

Vzhľadom na samotnú širokospektrálnosť problematiky nám v praxi vychádza ako najefektívnejšia intervencia „SÚZVUKU“ všetkých aktérov: dieťaťa, rodiny, školy a sociálnych pracovníkov (štátnych, samosprávnych, MVO a pod). Ak hovorím o súzvuku, tak to prirovnám k orchestru, ktorý síce spája hra na hudobných nástrojoch, ale na to, aby podľa partitúry zahrli správnu harmóniu či kompletnú skladbu, musia za pomoci dirigenta dospieť k zmysluplnej spolupráci. No a ten náš pomyselný orchester síce disponuje partitúrou ale nemá súzvuk. Mal by byť tým pomyselným dirigentom Školský sociálny pracovník? Myslím si, že momentálne nám chýba ešte pár muzikantov a hlavne dirigent. V ponímaní zákona o sociálnej pomoci je nastavený štandard na normatív rovnajúci sa šesť klientov na jedného sociálneho pracovníka. Realita ukazuje, že je to z praktického napĺňania nerealizovateľné pre finančnú náročnosť potrebných mzdových prostriedkov.

Skúsenosti z praxe nám ukazujú smerovanie sociálnej práce s chudobou na komunitné plánovanie, komunitnú sociálnu prácu (KSP) v previazaní na terénnu sociálnu prácu (TSP), čo je jedna z ciest, ktorá sa na Slovensku momentálne rodí. Samozrejme, že dôležité miesto pri tejto sociálnej intervencii tvoria Nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu a Komunitné centrá. Pri tvorbe takejto logickej siete je

potrebné ale jednotlivé posty a kompetencie zastabilizovať legislatívne a vytvoriť stabilitu tak potrebnú pre pokojnú prácu pomáhajúcich sociálnych pracovníkov v jednotlivých pozíciách, aby nemuseli riešiť svoje existenčné problémy, ale mohli sa upriamiť na pomoc riešenia problémov tých ktorým majú pomáhať. Toto spomínam na margo toho, že program TSP je financovaný iba formou projektového financovania. (Fond sociálneho rozvoja)

V Banskej Bystrici momentálne fungujú dve Nízkoprahové denné centrá pre deti a rodinu (ďalej len KC) v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, v ktorých sa primárna práca so školopovinným dieťaťom upriamuje na proces prípravy do školy a v druhom rade na aktívne a zmysluplné trávenie voľného času. Výsledky dvojročnej snahy upriamenej pozornosti na prípravu do školy sú skôr pozitívne a deti, ktoré sa programov zúčastňujú dosahujú v škole lepší prospech v 50% prípadoch, tí, čo si udržali prospech je 30% a v 20% si zhoršili prospech. Pri riešení intervencií k maloletému dieťaťu je nevyhnutná spolupráca sociálnych pracovníkov KC so školou (výchovní poradcovia, triedni učitelia, riaditelia) a so samotnými rodičmi. Aktivity, ktoré sa odohrávajú v rámci sociálnej intervencií v KC sú smerované aj k samotným rodičom, ktorí veľakrát nemajú dosiahnuté ani úplné základné vzdelanie, ale len „vychodenú“ povinnú školskú dochádzku. Takýto rodič veľakrát bez sociálnej intervencie nemá prirodzenú snahu vytvárať zázemie a pozitívnu podporu pre dieťa na to aby úspešne napredovalo vo výchovno-vzdelávacom procese, lebo on sám tento proces ignoroval. Preto by malo byť záujmom spoločnosti vytvárať také intervencie, ktoré by dali nádej tým, ktorí chcú zmeniť svoj život prostredníctvom vzdelania aby na to mali vytvorené patričné zázemie, priestor a pozornosť. Vsadiť pozíciu školského sociálneho pracovníka do prostredia školy by bolo pri momentálnych nastaveniach školského systému nereálne a bolo by to skôr formálne a úväzkovo hybridné prepojenie mívajúce sa cieľu a účinku – česť výnimkám, lebo všetko je o ľuďoch. Otázkou je i ekonomická náročnosť takéhoto riešenia, najmä s prihliadnutím na súčasné tendencie všeobecného znižovania deficitov (nákladov systému verejnej správy). Nie je mi totiž jasné aký počet klientov by mal takýto pracovník prijatý do školy riešiť. 1 pracovník - 1 škola? To by bolo asi šialene nákladné a zároveň veľmi pohodové miesto. Svoje miesto by si školský sociálny pracovník mohol nájsť v systéme fungujúcom na Slovensku v samospráve, ktorá je zriaďovateľom základných škôl a zároveň aj gestorom niektorých sociálnych oblastí

daných legislatívou. Problémom by sa mohli stať menšie obce, ktoré majú kumulované funkcie a tak sociálny pracovník je zároveň, školským radcom, stavebným úradom a pod. Tento problém by mohli riešiť spoločné úradovne. Presne tak, úrad ako zriaďovateľ pozná počty žiakov, t.j. počet potencionálnych klientov, podľa toho sa dá nastaviť koľko pracovníkov na aký počet klientov je treba. Tento model sa dá ľahko preniesť i na spoločné úradovne. Zároveň je zachovaný tzv. sociálny rozmer intervencie a práce takéhoto pracovníka, nakoľko pokiaľ by bol umiestnený v škole je otázkou do akej miery by bol ovplyvnený pedagogicko – edukatívno - školským pôsobením. Nehovoriac o tom, že tu hrozí skutočnosť, že riaditeľ (dnes väčšinou riaditeľka) školy by ho určite poverovala množstvom „iných“ úloh. Hrozí reálne riziko, že by napokon robil len zlomok z toho na čo bol určený.

Utopistickým riešením by bolo rozšírenie pedagogickej integrity každého učiteľa o sociálny vedomostno-zručnostný rozmer, ale to by sme vlastne pripravovali skoro polyhistorov, čo nie je záujmom pri potrebách „iba“ aprobačných predmetov. V tomto ponímaní negácie utopistického sa môže zdať pozícia školského sociálneho pracovníka potrebná avšak jeho pôsobiskom by mala byť miestna samospráva a ak by sa nám to časom nedarilo realizovať, tak nám ostáva len dúfať, že štát, mestá a obce budú mať dobrých dirigentov „sociálnej opery“.

Nie vždy je to o peniazoch, ale k naplneniu niektorých potrieb sú niekedy neodmysliteľné. Každá pozitívna intervencia smerujúca k maloletému dieťaťu je dobrou investíciou spoločnosti do budúcnosti samotnej spoločnosti. Zdroj: Mgr. Karol Langstein 2012.

2. SOCIÁLNA POLITIKA

Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie MsÚ v Banskej Bystrici (ďalej len OSKI) v roku 2012 poskytovalo obyvateľom s trvalým pobytom v Banskej Bystrici jednorázové dávky v hmotnej núdzi a mimoriadne dávky pre obyvateľa BB na preklopenie vzniknutej situácie na základe individuálneho prešetrenia každej jednej žiadosti. Šetrením v domácnosti sa verifikuje opodstatnenosti poskytnutia jednorázovej dávky v hmotnej núdzi (ďalej len JDHN), ktorá môže mať formu

finančnú alebo vecnú (vo forme poukazu na nákup). Poskytuje sa tak jednotlivcom ako aj rodinám s deťmi, ktorí majú trvalé bydlisko na území mesta Banská Bystrica.

Jednorázová dávka v hmotnej núdzi (JDvHN) sa poskytla v roku 2012 nasledovne:

Tabuľka č.1: Prehľad poskytnutých JDvHN pre rodiny s deťmi v roku 2012:

Počet žiadostí o JDvHN celkom: 22 (rodiny)		Počet žiadateľov celkom	Počet maloletých detí v rodinách žiadateľov
priznané 3	nepriznané 19	22	27

Dôvod nepriznania JDvHN:

Rodina nespĺňala podmienky: **10**

Rodina nespôlpracovala: **9**

JDvHN bola priznaná **3**rodinám, v celkovej výške 80,- € vecnou formou

JDvHN bola priznaná 7 jednotlivcom, z toho vecnou formou 5 jednotlivcov sume 136,60 € a peňažná dávka bola poskytnutá 4 jednotlivcom v sume 120 €.

Dôvod nepriznania JDvHN:

Rodina nespĺňala podmienky: **8**

Rodina nespôlpracovala: **10**

JDvHN bola priznaná **4 rodinám**, v celkovej výške **340,- €** vecnou formou.

OSKI okrem jednorázových dávok v hmotnej núdzi poskytuje aj mimoriadne dávky občanom (Ďalej len MDO), ktorých príjem nie je vyšší ako 1- násobok súm životného minima jednotlivca alebo spoločne posudzovaných osôb. Táto pomoc je orientovaná hlavne na dlhodobé riešenie stavu klienta a je viazaná na zásluhovosť a nulovú toleranciu vo veciach povinností voči mestu a spoločnostiam mesta.

MDO pre jednotlivcov bola priznaná 3 osobám, vo výške 305 € formou finančnou, z dôvodu nepriaznivej sociálnej situácie.

MDO pre rodiny s deťmi bola priznaná 4 rodinám, vo výške 580 € formou finančnou. Mimoriadna dávka bola v dvoch prípadoch poskytnutá na liečbu ťažko zdravotne postihnutého maloletého dieťaťa a v dvoch prípadoch dôvodom bola nepriaznivá sociálna situácia rodiny.

Okrem týchto dvoch foriem pomoci obyvateľom OSKI v roku 2012 poskytovalo aj materiálnu pomoc tým najbiednejším vo forme poskytnutia stravy a to 115 osobám pre ktorých bolo vydaných 586 sáčkových polievok. Tieto komodity sa vydávajú takým osobám, ktoré si vybavujú štátom garantované dávky v hmotnej núdzi a v dobe požiadania nemali žiaden príjem alebo osobám, ktoré sa náhle ocitli v núdzi (okradnutie, zvýšené výdavky a pod.)

OSKI v roku 2012 realizovalo v zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve a v znení zmien a doplnkov zabezpečoval pohreb pre občana, ktorý zomrel na území mesta a nemá ho kto pochovať, pre 7 zomrelých, čo predstavovalo výdavok z rozpočtu mesta vo výške 1936,57 €. V porovnaní s rokom 2011 sa počet pohrebov ani nezvýšil ani neznížil, ale zvýšili sa výdavky na pohrebné trovy.

V rámci schválenia Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica č. 9/2009 – Štipendijný fond A. Hanzlíka – OSKI posudzuje splnenie podmienok daných týmto nariadením a svoje stanovisko o splnení resp. nesplnení podmienky príjmu žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, kompetentnému Odboru školstva MsÚ. V roku 2011 bolo na OSKI odstúpené z Odboru školstva MsÚ na posúdenie celkovo 8 žiadostí o štipendium.

OSKI v roku 2012 v rámci súčinnosti s orgánmi štátnej a verejnej správy (Okresné súdy, Úrady práce sociálnych vecí a rodiny – ďalej len ÚPSVaR, a iné inštitúcie a organizácie) prešetrili, vypracovali a zaslali žiadateľom.

Tabuľka č.5: Prehľad správ poskytovaných v rámci súčinnosti s inými organizáciami

Oblasť	počet dožiadaní	počet týkajúcich sa osôb
Správa o povesti bežná	476	698
Správa o povesti ÚPSVaR	159	212
Správa o nesvojprávnych	128	128
Iné	69	69

OSV SKI okrem správ o povesti pre štátnu správu v oblasti sociálno-právnej agendy poskytuje správy o povesti pre silové zložky MV SR, Policajný zbor, prokuratúru a Cudzineckú políciu a v roku 2012 bolo vybavených a vypracovaných 856 správ o povesti, 10 štátnych občianstiev a 2 potvrdenia o OSP (oslobodenie od súdnych poplatkov).

V roku 2012 v zmysle zákona 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle §10, odst.1 písm.a) b) a § 11, odst.1, bolo prijatých 86 oznámení o nariadení výchovného opatrenia, pri ktorých OSKI poskytlo súčinnosť.

V roku 2012 v zmysle zákona 305/2005 Z.z. O sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle VZN č. 170/2006 o úprave podmienok poskytovania finančných prostriedkov na podporu úpravy rodinných pomerov dieťaťa, boli zaevidované 3 žiadosti o refundáciu cestovných nákladov rodičov do detského domova, ktorým bolo vyhovené a žiadateľom boli preplatené cestovné výdavky vo výške 161,34 €.

3. BYTOVÁ POLITIKA

3.1 Nájomné byty ŠFRB

Tabuľka č.6: Počet kompletných žiadostí o nájomné byty - ŠFRB podľa izbovosti

	K 31.12.2010	K 31.12.2011	K 31.12.2012
Garsónky	8	9	10
1 –izbové byty	97	65	66
2 – izbové byty	133	103	104
3 - izbové byty	37	27	25
4 - izbové byty	-	1	1
SPOLU	275	205	206

Tabuľka č.7: Stav vybavenia žiadostí o nájomné byty postavené s podporou ŠFRB

Žiadosť z roku	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet prijatých žiadostí	251	207	106	110	92	65
Počet evidovaných kompletizovaných žiadostí spĺňajúcich kritériá v zmysle platného VZB	127	109	50	39	56	38
Počet žiadostí vyradených z dôvodu nesplnenia podmienok (vysoký príjem, dlh voči Mestu BB)	11	11	7	10	10	11
Počet nekompletných – neaktuálnych žiadostí	101	87	49	61	24	14
Kladne vybavené žiadosti – prenájom bytu	21	9	5	3	2	2

3.2 Internátna 12, Banská Bystrica

V zmysle platného VZN č. 10/2011 OSKI eviduje žiadosti o prenájom nájomného bytu v režimovom bývaní na Internátnej 12, Banská Bystrica v dvoch kategóriách: kategória A - samostatne žijúce osoby a bezdetní manželia a kategória B – rodiny s deťmi. Evidencia žiadostí v štyroch kategóriách A, B, C, D bola zrušená v novembri 2011.

Tabuľka č.8: Počet kompletných žiadostí o nájomné byty na Internátnej ul. 12, Banská Bystrica

Kategória žiadateľov	Počet kompletných žiadostí k 31.12.2011	Počet kompletných žiadostí k 31.12.2012
Kategória A – samostatne žijúce osoby alebo bezdetní manželia	10	4
Kategória B – rodiny s deťmi	7	1
SPOLU	17	5

Na základe uvoľnenia troch nájomných bytov na Internátnej 12, Banská Bystrica počas roka 2012 boli opätovne posúdené všetky žiadosti v evidencii a pri tej príležitosti došlo k vyradeniu 9 žiadostí hlavne z dôvodu vzniku dlhu voči Mestu Banská Bystrica za neuhradené poplatky za komunálny odpad. Traja žiadatelia, z toho dve rodiny a jedna samostatne žijúca osoba, boli odporučení BPM, s.r.o. na uzatvorenie nájomnej zmluvy v tejto lokalite

3.3 Švermova 45A, Banská Bystrica

Počas roka 2012 boli priebežne obsadzované uvoľnené nájomné byty vyčlenené pre naliehavé prípady v dome na Švermovej 45A, Banská Bystrica, kde je spolu 16 bytových jednotiek. Bolo uzatvorených 10 nových nájomných zmlúv s novými žiadateľmi na dobu jeden, resp. dva roky, 4 opakované nájomné zmluvy na dobu šesť mesiacov v zmysle VZN č. 10/2011. Dva nájomné byty sú prenajaté Gymnázium JGT na dobu neurčitú pre účely zabezpečenia bývania pre zahraničných jazykových lektorov.

Tabuľka č. 9: Prehľad žiadostí o nájomné byty Švermova 45A, Banská Bystrica

Stav vybavenia žiadosti	Počet žiadostí v roku 2011	Počet žiadostí v roku 2012
Vyradené žiadostí z dôvodu nesplnenia kritérií	2	0
Nekompletné žiadostí	1	2
Kladne vybavené žiadostí	8	10
Spolu prijaté žiadosti	11	12

3.4 Prehľad nájomných bytov

OSV-SKI malo k 31.12.2012 v správe 95 nájomných bytov vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica a zároveň priebežne obsadzovalo aj nájomné byty vo vlastníctve MBB, a.s., ktorých je 184. Počas roka 2012 bolo odpredaných v zmysle zákona č. 182/1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov na ulici Podháj 51-53 spolu šesť nájomných bytov. K 31.12.2012 malo Mesto Banská Bystrica už len 26 nájomných bytov v dome na Podhájí 51-53, kde je začatý odpredaj do osobného vlastníctva.

Tabuľka č. 10: Prehľad nájomných bytov k 31.12.2012

Nájomný dom	Počet bytových jednotiek	Vlastník bytu
Sládkovičova 38-44	13	Mesto Banská Bystrica
Šalgotárjanska 2A-2D	40	Mesto Banská Bystrica
Švermova 45A	16	Mesto Banská Bystrica
Podháj 51-53	26	Mesto Banská Bystrica
SPOLU	95	
Medená 1-11	90	MBB,a.s.
Rudohorská 27	63	MBB,a.s.
Kráľovohoská 20-22	30	MBB, a.s.
SPOLU	183	

3.5 Finančné zábezpeky

V roku 2012 prebiehali úpravy zmlúv o poskytnutí finančnej zábezpeky uzatvorené pred rokom 2010 medzi Mestom Banská Bystrica a nájomcami. V zmysle zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní došlo v roku 2011 k zníženiu výšky finančných zábezpek a preto Mesto Banská Bystrica priebežne vracalo nájomcom časť finančnej zábezpeky. V roku 2012 to bolo v 8-mich prípadoch (1- Šalgotárjanska ulica, 7- Sládkovičova ulica) v celkovom objeme 29

226,34 €. Ostáva upraviť v júli 2013 poslednú zmluvu o FZ na Sládkovičovej ul. 38, B. Bystrica.

3.6 Bytové náhrady

K 31.12.2012 Mestu Banská Bystrica bolo doručených 6 žiadostí o poskytnutie bytovej náhrady, ktoré OSKI kompletizovalo v súlade so zákonom č. 260/2011 Z.z o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a odstúpilo ich na správne konanie právnomu oddeleniu. Do 31.12.2012 bolo vydané len jedno rozhodnutie Mesta zo dňa 29.2.2012 o priznaní bytovej náhrady, päť žiadostí bolo v konaní. Tieto údaje boli poskytnuté Ministerstvu DVaRR SR v zákonnej lehote do 15.1.2013.

Novelou zákona č. 260/2011 Z.z. bola predĺžená lehota na podanie žiadosti o poskytnutie bytovej náhrady na obce do 30.4.2013.

4. KRÍZOVÁ INTERVENCIA

V rámci Krízovej intervencie (ďalej len KI) aj v roku 2011 sústredilo OSKI pozornosť na udržanie vybudovaných sietí KI. Obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti zabezpečuje v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele služby pre odkázaných obyvateľov formou spolupráce s MVO alebo vo vlastnej réžii. Aj v roku 2012 sme sa borili so zákonom 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorým sa zásadne zmenili originálne pôsobnosti samosprávy a vyššieho územného celku. Zlé nastavenie zákona a jeho nekompatibilita s financovaním sociálnych služieb počas celého roka vytváralo napätie v tejto oblasti.

4.1 KRÍZOVÁ INTERVENCIA PRE SAMOSTATNE ŽIJÚCE OSOBY V PRODUKTÍVNO M VEKU

KI v prospech tejto kategórie klientov zabezpečuje na území mesta Banská Bystrica Slovenský Červený kríž – Územný spolok Banská Bystrica, ktorý je partnerom mesta od roku 1994. V rámci siete pomoci zastrešuje ako zriaďovateľ tri útulky, ktorými sú:

I. stupeň - Nocľaháreň „Večierka“ - Pod Urpínom 6, Banská Bystrica – kapacita 15 lôžok

II. stupeň - Útulok Sociálno - charitatívne centrum „Prístav“ - Tulská 38, Banská Bystrica – kapacita 44 lôžok

III. stupeň - Útulok „Nádej – Šanca“ - Pod Urpínom 6, Banská Bystrica – kapacita 12 lôžok

4.2 KRÍZOVÁ INTERVENČIA PRE RODINY S DEŤMI

Prioritou Mesta Banská Bystrica a tým aj OSKI je aby rodina žila v prirodzenom prostredí za súčinnosti všetkých aktérov v rodine a jej okolí. Preto stojí za to venovať rodine poslednú šancu na zachovanie rodinných väzieb v zariadeniach na to určených. Takýmito zariadeniami sú aj zariadenia Núdzového bývania pre rodiny s deťmi KOTVA IV a Zariadenie dočasného bývania pre rodiny s deťmi KOTVA II., Mičinská cesta 19 v Banskej Bystrici, ktoré sú v prevádzke od roku 2001 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica v dlhodobom nájme BPM s.r.o. (na 50 rokov).

Zariadenie núdzového bývania bolo zriadené v zmysle platných Zásad poskytovania dočasného a núdzového bývania Kotva IV. pre rodiny s maloletými deťmi schváleného Uznesením č.281/2001 Mestského zastupiteľstva Mesta Banská Bystrica, konaného dňa 23.10.2001 ako účelové zariadenie mesta Banská Bystrica pre tehotné ženy a rodiča, rodičov s maloletými deťmi, s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica minimálne 5 rokov a pre občanov z iných regiónov, ktorí majú trvalý pracovný pomer na území mesta minimálne posledné 3 roky za predpokladu trvania pracovného pomeru, ktorí sa ocitli bez prístrešia.

Od 1.1.2009 sa v zmysle §12 zákona 448/2008 O sociálnych službách a zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov poskytujú sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Zariadenie Kotva IV je v prevádzke od roku 2001 za súčinnosti Mestského úradu – OSKI a Bytového podniku mesta s.r.o. , Banská Bystrica.

4.2.1. Zariadenie núdzového bývania KOTVA IV.

Zariadenie Núdzového bývania KOTVA IV je nízkoprahové zariadenie - slúži ako prvozáchyt tých najproblémovnejších rodín s deťmi v záujme maloletých detí. Väčšinou sem prichádzajú rodiny s deťmi, ktoré sa ocitli na ulici. Vo veľkej miere sa jedná o predchádzajúcich neplatičov v nájomných bytoch, zariadeniach.

Podmienkou poskytnutia takéhoto typu ubytovania je trvalý pobyt na území mesta posledných 5 rokov alebo 3 roky zamestnaný na území mesta s trvaním pracovného pomeru pri uzatváraní dohody o ubytovaní.

4.2.2. Sociometrické údaje o KOTVA IV a o KOTVA II.

Tabuľkač.16 : *Využívanie zariadenia Núdzového bývania KOTVA IV*

	<i>Počet dospelých</i>	<i>Počet detí</i>	<i>SPOLU</i>
Rok 2004	43	5	9
Rok 2005	30	3	6
Rok 2006	23	3	5
Rok 2007	29	3	6
Rok 2008	19	3	5
Rok 2009	25	4	6
Rok 2010	28	5	8
Rok 2011	16	2	4
Rok 2012	21	3	5

Sociálna služba vo forme základného sociálneho poradenstva sa poskytuje pre obidve zariadenia, ako v nízkoprahovom KOTVA IV, tak aj v Zariadení dočasného bývania, do ktorého môžu rodiny postúpiť za predpokladu splnenia stanovených podmienok. Niektoré ukazovatele sa z toho dôvodu vyhodnocujú spoločne.

Nasledovná tabuľka znázorňuje počty rodín a klientov, ktorým bola poskytnutá sociálna služba spojená s ubytovaním v zariadeniach za sledované obdobia. Niektoré rodiny sa posunuli smerom nahor ak boli aktívne a aspoň jeden člen domácnosti sa zamestnal alebo má iný príjem okrem dávok v hmotnej núdzi a niektoré rodiny zo siete vypadli pre nesúčinnosť alebo iné porušenia Prevádzkového poriadku.

Tabuľka č. 21: Využívanie zariadení Núdzového a Dočasného bývania KOTVA II. a IV.

	<i>Počet rodín</i>	<i>Počet detí</i>	<i>SPOLU klientov</i>
2004	46	113	197

2005	44	98	174
2006	34	84	140
2007	61	132	245
2009	44	112	182
2010	46	135	212
2011	29	83	131
2012	28	76	125

Zariadenie Núdzového bývania Kotva IV poskytuje ubytovanie rodinám s maloletými deťmi ktoré sa ocitli bez prístrešia a nemajú inú možnosť ako riešiť svoju situáciu. V zariadení sa rodinám okrem ubytovania poskytuje aj sociálne poradenstvo.

Od 1.4.2010 sa do siete pomoci rodine zaradilo aj Zariadenie dočasného ubytovania Kotva I, II, ktoré dovtedy prevádzkoval BPM s.r.o. Sociálnou prácou v zariadení sa podarilo u viacerých rodín znížiť dlh ktoré rodiny mali voči BPM a Mestu Banská Bystrica na komunálnom odpade. Splácanie dlhu bude pokračovalo aj v roku 2012 kedy rodiny bez dlhu mohli získať nájomný byt na Internátnej 12.

Sociálne poradenstvo

Sociálne poradenstvo sa vykonáva počas bežnej prevádzkovej doby zariadenia v kancelárii sociálnych pracovníkov v ktorej je aj kancelária pracovníkov KC. Hlavnou činnosťou zariadenia je sociálne poradenstvo a ochrana práv a právom chránených záujmov, ktorá sa vykonáva formou Klientskych hárkov a Plánov rozvoja osobnosti a rodiny ako celku – stratégie riešení a postupných krokov. KC dopĺňa túto základnú sociálnu činnosť zariadenia o prácu s deťmi, maloletými ale aj dospelými členmi komunity. Aktivity sú zamerané na predškolskú prípravu, prípravu do školy, dokončovanie ZŠ resp. SŠ aj pre už dospelých klientov prostredníctvom akreditovaných škôl.

Súčinnosť KC Kotvička so zariadeniami KOTVA je kontinuálnym servisom pre klientov zariadenia ale aj mimo neho ako otvoreného zariadenia pre tých, ktorí prejavia záujem a spĺňajú základné podmienky zariadení..

Kariérne poradenstvo

V KC sa vykonáva individuálna práca so žiakmi Základných škôl v Banskej Bystrici. Mnohí zo žiakov, s ktorými pracujeme touto formou sú zapojení aj do štipendijného programu, čím sa im poskytuje pomoc pri pokrytí nevyhnutných nákladov spojených

so štúdiom. Kariérne poradenstvo sa organizuje podľa potreby klientov. Počet stredoškolákov v školskom roku 2012/2013 je 6 žiakov.

Pracovné poradenstvo

Pracovné poradenstvo sa vykonáva počas bežnej prevádzkovej doby zariadenia v kancelárii KC. Ide o pomoc pri hľadaní si práce na internete, poskytnutie informácií ohľadne živnostenského podnikania, zisťovanie informácií o pracovných možnostiach vo veci zapojenia sa do aktivačnej činnosti, písanie žiadosti o prijatie do zamestnania, životopisy, telefonický kontakt.

4.2.3. Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu - Komunitné centrum KOTVIČKA

OSV SKI veľkú pozornosť venuje maloletým deťom a snaží sa pôsobiť na zmeny postojov a priorít už maloletých detí. Dôraz sa kladie hlavne na prípravu do školy a aktívne, zmysluplné trávenie voľného času. Cez deti sa snažíme meniť aj ich rodičov a preto vťahujeme aj ich do niektorých aktivít s deťmi.

Činnosti komunitného centra PROGRAMY v roku 2012

4.2.3.1. Poobedňajší klub detí mladšieho školského veku

Poobedňajší klub detí mladšieho školského veku / 1.- 4. ročník ZŠ a SZŠ/ prebieha v priestoroch KC, kde je pre túto vekovú kategóriu detí vybavená miestnosť, používaná najmä pri písaní domácich úloh. Činnosť detí v klube prebieha v pracovných dňoch v čase od 13.00 do 15.00 hod.

Tabuľka č. 22: Program Doučovania

Počet účastníkov Za rok 2012	Priemerný počet klientov na mesiac	Priemerný počet klientov na pracovný deň
2634	264	12

4.2.3.3. Mimi klub

Mimi klub je zameraný na deti vo veku od 3 – 5 rokov, prebieha v priestoroch KC, kde deti majú vytvorené podmienky na hry a tvorivé činnosti. Klub sa realizuje

jedenkrát v týždni v stredu do 10 do 11 hod. približná návštevnosť 10 detí. Počas trvania Mimi klubu môžu byť prítomné matky detí a spolu sa podieľať na aktivitách, hrách.

4.2.3.4. Športový klub

Športový klub je zameraný na deti a mládež vo veku od 7 – 15 rokov, prebieha v areály KC, a na športovom ihrisku Základnej školy Golianovej 8 v Banskej Bystrici. V prvom rade je zameraný na futbalový tréning a potom na rôzne loptové hry a taktiež ping-pong a stolný futbal. Klub sa realizuje raz to týždňa v stredu od 14.00 do 15.00 hod. približná návštevnosť 11 detí.

4.2.3.7. Prírodovedno-pohybový krúžok

Prírodovedno-pohybový krúžok realizuje Centrum voľného času Havranské v Banskej Bystrici v priestoroch KC. Krúžok je určený deťom vo veku od 3 - 8 rokov. Zameriava sa na prírodu okolo nás a pohybovú činnosť, na rytmické cvičenie. Prebieha raz do týždňa v štvrtok v čase od 11.00 do 12.00 hod.. Približná návštevnosť je 10 detí.

4.2.3..8. Tanečný krúžok latinských tancov

Tanečný krúžok latinských tancov realizuje v zariadení KC Centrum voľného času Quo Vadis vo Zvolene. Krúžok je určený deťom v školskom veku. Venuje sa výuke latinských tancov, študenti sa prezentujú na rôznych podujatiach organizovanými centrom voľného času Quo Vadis. Realizuje sa dvakrát týždenne a to v pondelok v čase od 14.00 do 16.00hod ide o prípravku a v piatok od 14.00 do 16.00 hod ide o pokročilých tanečníkov.

4.2.3..9. Program Royal Rangers

Program Royal Rangers organizuje v priestoroch KC Občianske združenie „Arca“ Program sa zameriava na –získavanie zručností v rôznych odbornostiach ako práca s náradím, bezpečnosť, varenie, daktyloskopia, učia sa o misii, biblických postavách a kresťanskom živote. Program je zameraný na rozvoj štyroch oblastí života – duševnej, telesnej, duchovnej a sociálnej. Deti objavujú a rozvíjajú svoje zručnosti. Cieľom je mladý rozhodný človek so správnym rebríčkom hodnôt, schopný viesť druhých, ktorý zaujme svoje miesto v spoločnosti s postojom nežiť len sám pre seba,

ale byť tu aj pre druhých. Prebieha raz do týždňa v stredu od 14.30 do 16.30 hod a približný počet účastníkov sú 3 deti vo veku od 8 – 11 rokov.

4.2.3. 10. Gesto klub

Gesto klub prebieha v priestoroch zariadenia KC v klubovej miestnosti, organizuje ho občianske združenie Arca . Je určené pre deti a mládež vo veku od 4 do 18 rokov, v počte 34. Klub je rozdelený podľa veku na predškolský, stredná a klub starších detí. Prebieha v dňoch pondelok, utorok, štvrtok a v sobotu v čase od 14.00-18.30 hod. V klube Gesto sa orientuje na výchovno-vzdelávacia aktivity a na preventívne aktivity.

4.2.3.11. Fotografický klub

Fotografický klub sa organizuje v priestoroch KC a v blízkom okolí zariadenia. V klube sa jeho účastníci zameriavajú na teoretická časť a získavanie, osvojovanie si praktických zručností, fotenie v zariadení Kotva (vo svojej rodine, kto bude chcieť sa odfoťiť, deti pri rôznych činnostiach) aj mimo zariadenie (mesto, kalvária...) Koncom roka 2012 sa uskutoční výstava fotografií v priestoroch Apoštolskej cirkvy. Klub prebieha raz do týždňa v utorok od 15.00 do 18.00 hod v približný počet zúčastnení je 6 účastníkov vo veku od 9 do 16 rokov-

JEDNORÁZOVÉ AKTIVITY KC KOTVIČKA NA ROK 2012/2013

Karneval sa uskutočnil 27.2.2012 v priestoroch zariadenia KC. Staršie deti pripravili výzdobu miestnosti a pomáhali pri výrobe masiek. Uskutočnila sa promenáda v maskách , do príprav boli zapojený aj samotný rodičia detí. Počet zúčastnení bolo približne 40 účastníkov karnevalu.

Diamantové deti - Akcia pod názvom Diamantové deti sa uskutočnila 16.4.2012 na počesť detských vojakov. Deti vo veku od 9-12 rokov spoznali osudy detských vojakov žijúcich v Afrike. Akcia bola venovaná knihe Diamantové deti organizáciou re.belia v Banskej Bystrici.

Približný počet zúčastnených bol 20 detí a dospelých.

Deň matiek - Deň matiek sa konal 11.5.2012 v areáli zariadenia, išlo a kultúrno-spoločenské podujatia , ktoré si pripravili deti zo zariadenia pre svoje matky.

Približný počet zúčastnených 60 ľudí.

Medzinárodný deň detí - Medzinárodný deň detí sa uskutočnil 4.6.2012 išlo o spoločenskú akciu v areáli KC. Na tento deň si deti pripravili kultúrno-spoločenský program. Program sa niesol v rytme latinských a rómskych piesní a tancov a taktiež moderných piesní. Boli pripravené športové aktivity. Každé dieťa vo veku od 0 do 13.rokov dostalo sladký balíček. Počet zúčastnení bolo približne 40 detí a 20 dospelých.

Víkendovka - Pod názvom Vikendovka sa chápe víkendový pobyt školopovinných detí na chate Králiky, ktoré sa zapájali počas školského roka do aktivít realizovanými KC a zúčastňovali sa doučovania zlepšili si školské výsledky. Víkendovka sa uskutočnila 21 -22. júl 2012 na chate králiky. Žiaci mali pripravený program : turistika, opekačka, disco, pozeranie obľúbených filmov, voľný program, príprava stravy. Počet zúčastnených 8 žiakov.

Opekačka - Opekačka sa konala 21. augusta v areály zariadenia KC. Opekala sa slanina a klobáska. Opekačka sa konala v rámci brigády okolia KC. Zúčastnili sa ich deti aj dospelých v počte 20 ľudí.

Halloween party plánovaná aktivita na november 2012, karneval strašidiel pre deti aj dospelých. Aktivita bude prebiehať v zariadení KC. Predpokladaný počet účastníkov 20 detí a 10 dospelých.

Mikuláš plánovaná aktivita v mesiaci december 2012 pre deti z KC sa uskutoční Mikulášsky večierok na ktorom sa rozdajú mikulášske balíčky. Približný počet účastníkov 40 detí a 20 dospelých. MSP – deti, Špecialisti PZ, Čarovná Lucia – pečenie, Daruj knihu zdravé mesto

Preventívne aktivity - Preventívne aktivity sa realizujú podľa možností rómskych policajných špecialistov a preventistov mestskej polície. Preventívne aktivity sú určené pre deti a mládež vo veku od 10 – 16 rokov sú zamerané hlavne na predchádzanie sociálno-patologických javov a dopravnú výchovu. Realizujú sa formou besedy v klubovej miestnosti. Približný počet zúčastnených je 30 detí.

4.3 Krízová intervencia samostatne žijúcich osôb v postproduktívnom veku

Dom pre núdznych, Tajovského 1, 974 01 Banská Bystrica

Diecézna charita ako účelové zariadenie cirkvi, poskytuje sociálne služby vo viacerých oblastiach. Jednou z nich je aj Dom pre núdznych – útulok, ktorý začal poskytovať sociálne služby v roku 2005. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo, výdaj stravy – jedno teplé jedlo denne – polievky a je umožnené klientom vykonať si osobnú hygienickú očistu s možnosťou vybratia si čistého oblečenia. Pomáhame pri vybavovaní osobných dokladov, evidencii na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, pri vybavovaní dávok v hmotnej núdzi, hľadani zamestnania. Najväčšiu skupinu bezdomovcov tvoria muži vo veku od 40 do 60 rokov. Pribúda však aj žien – bezdomovkýň. Väčšinou sú to ľudia bez stabilných sociálnych väzieb, čo v praxi znamená, že sa pri riešení krízovej situácie nemajú o koho oprieť.

Dom pre núdznych má kapacitu 10 lôžok, pre 6 mužov a 4 ženy.

V roku 2012 využilo naše služby – ubytovanie - 45 klientov. Služby Strediska osobnej hygieny využilo 2032 klientov, bolo vydaných 9154 polievok. Sociálne poradenstvo bolo poskytnuté 499 klientom – jednotlivcom a 68 rodinám s deťmi. Evidovali sme 15 žiadostí o ubytovanie. Vzhľadom na malú kapacitu zariadenia, sme nemohli vyhovieť všetkým žiadostiam.

Pripravili pre našich klientov štedrovečernú večeru za materiálnej pomoci pracovníkov riaditeľstva Rooseveltovej nemocnice a teplé balíčky (rukavice, čiapky, spodné prádlo) .

Dom pre núdznych je financovaný z príspevku Banskobystrického samosprávneho kraja a zo zbierok v kostoloch. Tieto finančné prostriedky sú použité na úhradu prevádzkových nákladov – energie, nájom, polievky a ostatné výdavky spojené s chodom zariadenia. Mesto Banská Bystrica prispelo na zabezpečenie polievok pre ľudí na ulici, sumou 1.650 €.

Prevádzku zariadenia zabezpečujú 5 kmeňoví zamestnanci a 5 dobrovoľníkov.

5. STAROSTLIVOSŤ O MLADÝCH DOSPELÝCH – TYMIAN

V roku 2012 nedošlo k presunu zariadenia do objektu mesta, nakoľko sa tento do teraz neuvolnil. Zariadenie zostalo na tom istom mieste pripravené poskytovať sociálne služby klientom.

V roku 2012 bolo v zariadení DnP Tymián 13 klientov z čoho 6 bolo dievčat a 7 chlapcov.

Od januára bola poskytnutá sociálna služba piatim klientom. Obdobie od marca do júla hodnotíme ako stabilné, kedy boli v zariadení 4 až 6 klienti, následne sa počet prechodne znížil, ale ku koncu roka opäť nastal nárast v poskytovaní sociálnej služby klientom.

V novembri bol prijatý do zariadenia DnP klient, ktorý nebol umiestnený v detskom domove, ale bol vyňatý z disfunkčnej rodiny. – prišiel z ulíc, za podmienok, že si dokončí povinnú školskú dochádzku, začne študovať na strednej škole, alebo sa zamestná. Ďalej bol prijatý od toho istého mesiaca klient, ktorý študoval na strednej škole s cieľom úspešne absolvovať maturitné skúšky.

Obsadenosť v jednotlivých mesiacoch:

2012	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Spolu	Ø
počet	5	3	4	4	4	5	6	3	3	4	6	5	52	4,3

Obsadenosť v porovnaní z rokom 2011 sa mierne zvýšila. V tomto roku boli dva mesiace plne obsadené a šiestim klientom bola poskytnutá sociálna služba po dobu šiestich mesiacov.

Priemerná obsadenosť zariadenia od začiatku fungovania zariadenia DnP do roku 2012 sa mierne zvýšila na 6 klientov na mesiac.

Priemerná doba pobytu klientov v zariadení bola 4 mesiace, pričom najdlhšia doba pobytu bola 6 mesiacov (šiesti klienti) a najkratšia 1 mesiac.

Počet žiadostí o prijatie do DnP v roku 2012 mierne klesol. Podaných žiadostí v tomto roku bolo 16 z čoho 13 klientov bolo prijatých. Od začiatku fungovania zariadenia DnP je priemerný počet žiadostí 14,16 / ročne (od 2007-2012).

V roku 2012 klesol počet klientov, ktorí si našli zamestnanie. Tento celospoločenský problém vnímame negatívne a do budúcnosti bude potrebné nastaviť

podmienky prijatia klientov do zariadenia DnP s ukončenou strednou školou. Zo spomínaného dôvodu /aktívneho prístupu ku školským povinnostiam/ 4 klienti, ktorí odmietali riešiť a spolupracovať na riešení svojej životnej situácie opustili zariadenie a nemáme o nich žiadne informácie. Naopak 4 klienti sa zaktivizovali a prešli do ďalšieho roku.

6.1 ZRIADENIE NÍZKOPRAHOVÉHO DENNÉHO CENTRA PRE DETI A RODINU

Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu KC KOM PaS začalo poskytovať služby a programy pre klientov od 1.7.2010. Vzhľadom ku skutočnosti, že je nutné výsledky činnosti KC KOM PaS kvantifikovať, bol vypracovaný systém záznamov, poskytujúci informácie o počtoch klientov, ktorí sa zúčastnili jednotlivých programov.

Hodnotenie činnosti KC KOM PaS za mesiace január - december 2012

Pravidlá KC:

správať sa slušne

nebiť sa

neurážať sa navzájom

neklamať

presnosť

kto nebol v škole, ten sa nemôže zúčastniť programov KC

červená karta – vylúčenie z KC na jeden týždeň pri opakovanom porušení pravidiel

čierna karta – trvalé vylúčenie z KC KOMPaS v prípade hrubého a opakovaného porušenia pravidiel

Pravidlá boli tvorené za priamej účasti klientov KC, pracovníci mali právo „veta“ pri konečnej podobe zásad platných v KC KOM PaS. V priebehu fungovania KC došlo k sprísneniu pravidiel platných pre klientov KC počas programov

klienti sú striktne rozdelení podľa veku

hrubé a opakované porušenie pravidiel KC (ničenie zariadenia KC, bitie, nadávky) – vyradenie klienta z programov KC na jeden týždeň - udelenie červenej karty

v prípade opakovaného hrubého porušenia pravidiel (poškodzovanie majetku KC, agresívne správanie) si pracovníci KC vyhradujú právo exemplárneho potrestania klienta trvalým vylúčením z KC – udelenie čiernej karty

len ten klient, ktorý bol v škole môže navštíviť programy KC (kontrola dochádzky - overovanie u rodičov, telefonáty do školy)

príležitostná kontrola dochádzky

v prípade PN sa klient nemôže zúčastniť programov KC

v KC preferujeme spôsoby pozitívnej motivácie a uvedomenie si dôsledkov vlastného správania

dôraz na výsledky v škole – v KC sa na vyučovanie pravidelne pripravovalo 13 detí, u niektorých klientov sme zaznamenali zlepšenie prospechu (priebežná kontrola žiackych knižiek a vysvedčení)

v priebehu školského roka 2012/1013 boli založené Karty žiaka, ktoré obsahujú základné informácie o klientovi, jeho školské výsledky a charakteristiky a slúžia k zisťovaniu skutočnosti, aký dopad na jeho školské výsledky má príprava na vyučovanie s pracovníkmi KC

Zámerom pracovníkov KC je, aby sa deti predškolského veku programov KC zúčastňovali v sprievode rodiča.

7. PRIORITY NA ROK 2013

Aj v roku 2013 bude kladený dôraz na prácu s rodinou a deťmi, na prácu s mladými dospelými ako aj s jednotlivcami. Prioritou bude vypracovanie projektov na získavanie mimorozpočtových zdrojov. Našou snahou bude aj pokrytie dopytových sociálnych služieb, ktoré chýbajú v sieťach pomoci – hlavne možnosť ubytovania jednotlivcov samoplatcov – prierezovo cez všetky vekové kategórie, schopných samostatne fungovať (sebaobslužných). V neposlednom rade by sme aj v roku 2013, chceli venovať pozornosť závislostiam a alkoholizmu, ktorý je častým sprievodným javom spojeným s bezdomovectvom, chudobou a pri únikovej forme riešení problémov celkovo. Táto problematika je na perifériu záujmu spoločnosti, je však realitou a preto jej treba venovať patričnú pozornosť. Ďalšou prioritou by malo byť riešenie zadĺženosti jednotlivcov a rodín s deťmi – práca s dlhom, prevencia a mediačná a právna pomoc. Napriek snahe a komunikácii medzi pracovníkmi KC a

rodičmi nedochádza k naplneniu predsavzatí v tejto oblasti (deti vo veku 4 až 5 rokov častokrát navštevujú programy úplne sami)

V priebehu roka 2012 došlo k výraznému nárastu počtu dospelých klientov, ktorým sú poskytované základné sociálne služby, bol zaznamenaný výrazne pozitívny posun pri dodržiavaní základných hygienických návykov (umytie rúk po použití WC) a spoločenských noriem správania (pozdraviť sa, poďakovať, poprosiť), pokračuje zlepšovanie vzťahov a správania sa klientov navzájom (nenadávať si, nežalovať, nebiť sa, neurážať sa), klienti akceptujú skutočnosť, že programu sa môžu zúčastniť len na základe určitých pravidiel (napr. rozdelenie podľa veku), ktoré im umožňujú väčší komfort a kvalitu, pokračuje prioritné zameranie KC na výchovno – vzdelávacie aktivity, postupne nastáva odklon od voľnočasových aktivít a dochádza k plánovanému príklonu k výchovno-vzdelávacím činnostiam, prax potvrdila náš predpoklad, že sa so zmenou zamerania činnosti KC zníži aj počet klientov pozitívom je fakt, že kým v roku 2011 prišlo k pomerne výraznému zníženiu frekvencie návštev, tak v roku 2012 je pokles zanedbateľný, hodnotíme to ako pozitívnu zmenu, ktorá umožnila individuálny prístup ku klientovi a zvýšenie kvality poskytovaných služieb

IX. ŠPORT A TELESNÁ VÝCHOVA

Mesto v zmysle svojho poslania podporovalo v roku 2012 šport, športové kluby, podujatia i jednotlivcov.

Poskytnuté dotácie v zmysle VZN č. 8/2011

– oblasť športu - Komisia MsZ pre školstvo a šport v Banskej Bystrici za rok 2012

P.č.	Žiadateľ	Účel	Suma v €
1	Športový klub polície, Skubínska cesta 48, Banská Bystrica	na reprezentáciu ŠKP a B. Bystrice, mat.	200,- €
		tech. zabezpečenie oddielov - strelecký	200,- €
		oddiel	300,- €
		oddiel zápasenia	200,- €
		oddiel karate a kicboxu	300,- €
		oddiel juda	200,- €
2	Plavecký oddiel KTV UMB Banská Bystrica, Mládežnícka 47, Banská Bystrica	oddiel hádzanej	
		lyžiarsky oddiel	
2		na medzinárodné plavecké preteky, prenájom bazéna, elektro-časomery, ozvučenia, mtz podujatia, ceny, propagácia	1500,- € 2000,- €
		činnosť oddielu, prenájom plav. dráh, súťaže, mtz, výcvikové tábory, dopravu, ubytovanie	
4	BK UMB 08 Banská Bystrica, M.M. Hodžu 3, Banská Bystrica	príspevok na mlád. olympiádu v Anglicku, príspevok na dopravu	
4		podpora športu v meste, prenájom telocviční, MTZ, dopravu, ubytovanie, súťaže	12467,- €
5	Šachový klub Tatran Harmanec Junior B.B., Janka Kráľa 9, Banská Bystrica	činnosť klubu, súťaže družstiev, jednotl. mládeže a dospelých a podujatia: Novoročný šachový turnaj k výročiu vzniku SR 6.1.2012 a Open BB o pohár primátora mesta 14.-16.9.2012	1000,00 €
6	Futbalový klub Jupie Banská Bystrica - Podlavice, Jaseňová 23, Banská Bystrica	medzin. mládež. turnaj, celoslov. súťaže žiakov, dorastu, prenájom telocviční, šp. objektov, doprava, strava	500,- €
7	Banskobystrická hokejbalová únia, Tatranská 41, Banská Bystrica	organizovanie reg. hok. líg v meste B.B., org. 2 celoslov. turnajov - 3. ročník Országh Cupu a Summer Cupu , mat. techn. org. zabezpečenie	500,- €
8	Basket B.B., s.r.o., Ruttkaxa Nedeckého 4, Banská Bystrica	preprava športovcov celoslovenskej súťaže Extraliga muži	7500,- €
9	Krasok. klub Iskra BB, Hronské predmestie 4,	50. Grand Prix SNP Banská Bystrica v krasokorčuľovaní (nov. 2012)	400,- €

Banská Bystrica			
10	Basket BB občianske združenie, Žltý piesok 6, Banská Bystrica	Streetball tour 2012 – zákl. a stredné školy Športujme s basketbalom – základné a stredné školy Turnaj k 90. výročiu basketbalu v BB Celoslovenské súťaže mládeže, U-18, krajské súťaže žiakov, prípravky na ZŠ	16198,- €
11	Erawan Gym klub thajského boxu, Radvanská 6137/29, Banská Bystrica	podpora činnosti klubu – prenájom priestorov, propagácia, mat. zabezpečenie	200,- €
12	ŠK Benecol, Horná 51, Banská Bystrica	19.r.medzinár. žiackeho halového futb. turnaja „O pohár doc. J. Vengloša“	300,- €
13	FK Dukla, a.s. Hutná 3, Banská Bystrica	športovú činnosť mládeže – účelové: realizácia sústreďení, turnajov a súťaží mlád. družstiev, strava, ubytovanie a dopravy, prenájmy hál, telocviční, ihrísk, nákup športového materiálu a pomôcok	17290,- €
14	Školský volejbalový klub Tatran Banská Bystrica, Tatranská 66, Banská Bystrica	podpora šport. činnosti mládeže, súťaží SVF(žiačky, kadetky, juniorky), mat.-techn. a organizačné zabezpečenie súťaží, podujatí	3640,- €
15	Športový klub Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica, Tajovského 40, Banská Bystrica	klub karate: na podujatie Pohár SNP v karate s medzinárodnou účasťou 27. ročník , 6.10.2012 klub gymnastiky: podpora gymn. športu v meste, medzinárodných gymn. pretekov, rozvoj pohybových zručností detí a mládeže, podpora talentovaných detí a mládeže, zlepšenie podmienok pre športové aktivity klub atletiky: športovú činnosť klubu, súťaže, preteky: krajské kolá družstiev žiakov a dorastu, Majstrovstvá kraja v atletike, Majstrovstvá Slovenska dorastu , juniorov a žiakov: účelovo na dopravu, ubytovanie, mat. tech. a organ. zabezpečenie	11739,- €
16	Auto Model Klub Banská Bystrica, Jilemnického 21, Banská Bystrica	tréningovú činnosť mládeže, súťaže, podujatia: účelovo: nákup cien, prenájom priestorov, technicko-organizačné zabezpečenie	300,- €
17	Klub prieskumník Pathfinder, Cablkova 3, Bratislava	na športovú činnosť združenia, športové podujatia pre mládež, rozvoj pohybových zručností detí a mládeže	100,- €
18	Športový klub Bystričan – Lyžiarik, Tatranská 95, Banská Bystrica	športová činnosť klubu, preteky, súťaže, účelovo: dopravu, ceny, technicko - organizačné zabezpečenie	1911,- €
19	Klub slovenských turistov	Turistikou za zdravím a poznávaním –	300,- €

	Lokomotíva Banská Bystrica, Lazovná 17, Banská Bystrica	Banská 17, Banská Bystrica	voľno-časový program, na podporu turistických podujatí v roku 2012, účel: dopravné techn-org. zabezpečenie	
20	HC '05 Banská Bystrica, Komenského 3, Banská Bystrica	Banská Bystrica, Komenského 3, Banská Bystrica	podpora mládežníckeho hokeja v B. Bystrici, zlepšenie materiálnych podmienok mladých hráčov, zníženie finančnej nákladnosti ľadového hokeja pre rodičov hráčov, účelovo: materiálne a technicko organizačné zabezpečenie mlád. súťaží v ľadovom hokeji	17745,- €
21	Mládež Dukla, n.o. Hutná 3, Banská Bystrica	Hutná 3, Banská Bystrica	zabezpečenie športovej činnosti detí a mládeže (päťboj, judo, plávanie, chôdza) , Rozvoj pohybových zručností detí a mládeže	6370,- €
22	TJ ŠK Sokol Jakub, Jakubská cesta 12, Banská Bystrica	Jakub, Jakubská cesta 12, Banská Bystrica	činnosť súvisiaca so zabezpečením podmienok pre FK, účelovo: dopravné, ceny, mat. techn. zabezpečenie súťaží	300,- €
23	Lukostrelec BB, Karpatská 4, Banská Bystrica	Karpatská 4, Banská Bystrica	Podpora projektu : Lukostreľba pre mládež, odovzdanie mládeži teoretické a praktické poznatky lukostreleckého umenia a športu. Cieľová skupina sú žiaci základných škôl –	200,- €
24	Krajská organizácia rómskych iniciatív, Námestie Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica	Štúra 1, Banská Bystrica	realizáciu a dofinancovanie projektu letného tábora – kultúrne a športové aktivity Tanec, hudba, spev a športovanie , organizovaný – september, október 2012 v rekreačnom stredisku Mladá hora (Krupina), účel: propagačný materiál, ceny, športové pomôcky, spotrebný materiál	150,- €
25	ŠK kulturistiky B+B Banská Bystrica, Javornícka 12, Banská Bystrica	B+B Banská Bystrica, Javornícka 12, Banská Bystrica	na zabezpečenie športovej prípravy talentovaných športovcov a účasti športovcov na Majstrovstvách Sveta, účelovo: prenájom priestorov, doplnky výživy, cestovné náklady	1000,- €
26	Ing. Raška Marián – MR LUNARI, Topoľová 8, Banská Bystrica	Topoľová 8, Banská Bystrica	Fitness Day – Night International, 29.9.2012 v Ministry, eur. únia vyhlásila rok 2012 za rok aktívneho starnutia – najväčšie podujatie na Slovensku cca 500 účastníkov, účelovo: na prenájom, ubytovanie, propagáciu, mat. tech. a org. zabezpečenie podujatia, ceny	250,- €
27	Združenie mužkárov a priateľov vody, ČSA 1271/27, Banská Bystrica	ČSA 1271/27, Banská Bystrica	na podujatie: Banskobystrická muška, 8.9.2012 rieka Hron, účelovo: na propagáciu športového rybolovu, ochranu prírody, náklady spojené so štartovným, dopravou, ubytovaním a športovým vybavením klubu na podujatia v roku 2012	500.- €
28	HC '05 Banská Bystrica,	Banská Bystrica,	Podpora hokeja v BB, účelovo: na	

	a.s., Hronské predmestie 4, Banská Bystrica	činnosť klubu, dopravu, materiálno-technické a organizačné zabezpečenie súťaží v ľadovom hokeji	25000,- €
29	EXTREME, Karpatská 2, Banská Bystrica	SKATE DEPO (prvý krytý skatepark), prenájom priestorov pre skateboardistov, podpora športových aktivít detí a mládeže	200,- €
30	FAIR PLAY SPORTS, Družby 10, Banská Bystrica	Rozvoj florbalu v meste Banská Bystrica, účel: materiálne vybavenie klubu, prenájom priestorov	1500,- €
31	Lyžiarsky oddiel Mladosť, Majerská cesta 65, Banská Bystrica	Podpora činnosti klubu, súťaží, účel: nákup materiálno-technických pomôcok (slalomové tyče, náhradné slal. tyče, vrták)	1000,- €
Čerpanie celkom:			133710,- €
Zostatok:			3624,- €

Najlepší športovci mesta za rok 2011

Miesto konania: Cikkerova sieň, Radnica – 15. február 2012 – do kroniky uvádzame zoznam ocenených športovcov za rok 2011 v jednotlivých kategóriách:

KATEGÓRIA JUNIORI – OLYMPIJSKÉ ŠPORTY

	Šport	Klub
Katarína STRMEŇOVÁ	atletika – chôdza	Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica
Nikola HURAJTOVÁ	biatlon	Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica
Andrej BROZMAN	plávanie	Plavecký oddiel Klubu telesnej výchovy UMB Banská Bystrica
Pavol BIELIK	golf	Golfový klub Tále

KATEGÓRIA JUNIORI – NEOLYMPIJSKÉ ŠPORTY

	Šport	Klub
Terézia GIBALOVÁ	speed badminton	Lokomotíva Banská Bystrica
Zsolt OSAĐAN	kickbox	Športový klub polície Banská Bystrica

KATEGÓRIA SENIORI - OLYMPIJSKÉ ŠPORTY

	Šport	Klub
Anastasia KUZMINOVÁ	biatlon	Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica
Alena PROCHÁZKOVÁ	Beh na lyžiach	Telovýchovná jednota Slávia Ekonóm UMB Banská Bystrica
Matej KAZÁR	biatlon	Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica
Milan RANDL	džudo	Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica

KATEGÓRIA SENIORI - NEOLYMPIJSKÉ ŠPORTY

	Šport	Klub
Eva MARTINKOVÁ	Fitness	
Roman REIŠTETTER	skijoring, bikejoring	Donly – Športový klub Donovaly
Klaudio FARMADIN	karate	Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica

KATEGÓRIA - TELESNE POSTIHNUTÍŠPORTOVCI

	Šport	Klub
Tomáš KRÁL	boccia	

KATEGÓRIA - TALENT ROKA

	Šport	Klub
Filip HARING	šach	Šachový klub TH Junior BB

KATEGÓRIA - ŠPORTOVCI, TRÉNERI A FUNKCIONÁRI:

Ľudmila PĚČOVÁ – CHMELÍKOVÁ – basketbal

Vladimír LEHOŤAN . futbal

RNDr. Oľga ZIBRINOVÁ, CSc. – horolezkyňa

KATEGÓRIA ŠPORTOVÉ KOLEKTÍVY JUNIORSKÉ - OLYMPIJSKÉ ŠPORTY

basketbalové družstvo starších žiačok - Basketbalový klub UMB 08 Banská Bystrica

KATEGÓRIA ŠPORTOVÉ KOLEKTÍVY SENIORSKÉ - OLYMPIJSKÉ ŠPORTY

hokejový klub - HC '05 BANSKÁ BYSTRICA

Vojenské športové centrum DUKLA

Hlavnou činnosťou Vojenského športového centra DUKLA Banská Bystrica (ďalej len „VŠC“) je zabezpečiť športovú prípravu športovcov - inštruktorov športu (ďalej len „IŠ“) individuálnych športových odvetví na podujatia výkonnostného a vrcholového športu a na športovú reprezentáciu Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „OS SR“) a Slovenskej republiky. V podmienkach VŠC im poskytnúť: podmienky na tréningový proces, zdravotné zabezpečenie, finančné zabezpečenie, materiálové zabezpečenie, ubytovanie, stravovanie, dopravu.

Poslaním VŠC je zabezpečenie profesionálnej starostlivosti a prípravy športovcov na športovú reprezentáciu OS SR a štátnu športovú reprezentáciu s cieľom dosahovať popredné umiestnenia na olympijských hrách, majstrovstvách sveta a Európy, ako i na iných medzinárodných vrcholových celoštátnych súťažiach, ktoré sú príležitosťou na propagáciu krajiny, kultúry a života občanov Slovenskej republiky organizovanie športových podujatí pre domácich a zahraničných športovcov, s cieľom dostať VŠC do povedomia ľudí doma i v zahraničí a prostredníctvom nich šíriť dobré meno Slovenskej republiky a OS SR,

- zabezpečenie starostlivosti o zverený hnutel'ný a nehnuteľný majetok (budovy, zariadenia, telovýchovné objekty, pozemky) s maximálnym využitím pre zlepšenie športovej výkonnosti,
- spolupráca so športovými zväzmi, športovými klubmi, združeniami a organizáciami v oblasti športu s cieľom poskytnutia profesionálnych podmienok pre najlepších talentovaných športovcov, aby bola zabezpečená kontinuita ich výkonnostného vrcholu.

Prostredníctvom VŠC je vytvorený v rezorte Ministerstva obrany SR (ďalej len „MO SR“) priestor na zabezpečenie prípravy vrcholových športovcov, reprezentantov OS SR a štátnych reprezentantov SR aj na ďalšie obdobie.

Športovci VŠC získali v roku 2012 na olympijských hrách a vrcholných majstrovských súťažiach spolu 27 medailí. Olympiády v Londýne bolo menej majstrovských súťaží. Napriek tomu plánovaných 23 medailí vysoko prekročili.

V roku 2013 budú športovci zimných odvetví plniť nominačné kritéria na XXII. Zimné olympijské hry 2014 v ruskej Soči a ostatní športovci VŠC budú predovšetkým úspešne reprezentovať Slovenskú republiku na majstrovstvách sveta, majstrovstvách Európy a ďalších významných svetových, či európskych podujatiach, a tiež vo vybraných športoch a disciplínach aj na majstrovstvách sveta CISM.

Stále činnosti VŠC:

1. Príprava vrcholových športovcov jednotlivých športových oddelení (ďalej len „ŠO“) na Olympijské hry (OH),Majstrovstvá sveta (MS),Majstrovstvá sveta organizované Medzinárodnou radou vojenského športu „Council international du sport militaire“ (SVH,MS CISM), Majstrovstvá Európy (ME), Svetové poháre (SP), Európske poháre (EP), majstrovstvá Slovenskej republiky (M-SR).
2. Zdravotná starostlivosť.
3. Materiálové zabezpečenie.
4. Poskytovanie stravovania športovcom, zamestnancom, výsluhovým dôchodcom a organizáciám.
5. Poskytovanie ubytovania.
6. Zabezpečenie dopravy.
7. Prenájom nehnuteľného majetku
8. Zabezpečenie zahraničných služobných ciest.
9. Zabezpečenie zahraničných služobných návštev.
10. Organizovanie prezentačných a spoločenských akcií.

Dlhodobé činnosti VŠC:

1. Príprava TOP športovcov jednotlivých ŠO na Zimné olympijské hry 2014 a 2018 (ZOH) a Olympijské hry 2016 a 2020 (OH).
2. Príprava vrcholových športovcov jednotlivých ŠO na Svetové vojenské hry 2015 a 2019 (SVH).

Stále činnosti VŠC:

1. Príprava vrcholových športovcov

V súčinnosti s jednotlivými športovými zväzmi, so Slovenským olympijským výborom (ďalej len „SOV“) a v príprave na SVH v koordinácii s Ministerstvom obrany SR (ďalej len „MO SR“) VŠC prednostne zabezpečovalo prípravu a dôstojnú reprezentáciu nominovaných športovcov a trénerov na SVH, MS, ME, SU a vrcholiacu prípravu účastníkov na OH 2012. V ostatných športoch bolo hlavnou úlohou r. 2012 vytvoriť spolu s jednotlivými športovými zväzmi optimálne podmienky pre plnenie hlavných úloh jednotlivých ŠO pri dodržiavaní prísnej diferenciacie jednotlivých ŠO i jednotlivcov. Len vo výnimočných prípadoch nominovať našich príslušníkov na vrcholné podujatia na náklady VŠC.

Za VŠC plnili ŠO v roku 2012 hlavné úlohy na OH, MS, ME, MSJ, MEJ, a AMS s nasledovným ziskom medailí: ŠO atletika na ME vo Fínsku (zisk 1 medaily), ŠO biatlon na ME v letnom biatlone v Osrblí (zisk 4 medailí), ŠO kanoistika na ME v Chorvátsku (zisk 2 medailí), ŠO rôzne na MS vo vodnom motorizme v Taliansku (zisk 1 medaily), na MS v karate v Taliansku (zisk 1 medaily), na MS v kulturistike v Poľsku a Ekvadore (zisk 2 medailí), na ME v kulturistike v Španielsku (zisk 1 medaily), na ME vo vodnom motorizme v Nemecku a v Štúrove (zisk 3 medailí), ŠO športová strelba na AMS v Rusku (zisk 1 medaily), ŠO vodný slalom na OH v Londýne (zisk 1 medaily), na ME v Nemecku a Slovinsku (zisk 4 medailí), na MSJ vo Wisconsine USA (zisk 2 medailí), na MEJ v Slovinsku (zisk 3 medailí), ŠO zápasenie na ME v Srbsku (zisk 1 medaily). Materiálne a ekonomické zabezpečenie športovej prípravy bolo v olympijskom roku na požadovanej úrovni. Za finančnej podpory MO SR k OH 2012 sa VŠC podarilo zrealizovať všetky výcvikové tábory, ako aj ďalšie nominačné a športové podujatia

Vyhlasenie najlepsiho športovca rezortu MO SR za rok 2012, 19. 12. 2012

Vyhlasenie najlepsiho športovca rezortu MO SR za rok 2012 sa konalo v priestoroch klubu Ministry of Fun v ESC v Banskej Bystrici. Toto podujatie sa nieslo v znamení osláv 45. výročia založenia Vojenského športového centra DUKLA Banská Bystrica. Slávnostný večer moderoval športový redaktor Milan Stanko. Nominácie v jednotlivých kategóriách boli predstavené v prezentácii na veľkoplošnej obrazovke. Okrem vyhlásenia víťazov v kategóriách najúspešnejší junior, tréner, neolympijské a olympijské športy; boli ocenení zamestnanci VŠC za dlhoročnú prácu. Vyhodnotenia sa zúčastnili hostia z rezortu MO SR, predstavitelia generálneho štábu OS SR, ako aj zástupcovia miestnej samosprávy, zväzov, sponzori, obchodní partneri a tiež samotní športovci a zamestnanci VŠC.

Časopis Šport v DUKLE

VŠC v roku 2012 vydalo ďalšie štyri čísla časopisu o športovom dianí vo VŠC, pod názvom Šport v DUKLE, ktorý je publikovaný ako občasník. Jeho obsahom sú športové výsledky športovcov VŠC, propagácia podujatí, dianie v športovom centre, história DUKLY, ale tiež odborné témy, zamerané na oblasť športu. Svoj priestor majú kluby s DUKLOU v názve, pravidelne FK DUKLA Banská Bystrica, hokejisti z DUKLY Trenčín a Armádní sportovní centrum DUKLA Praha. Časopis je distribuovaný športovým zväzom, Ministerstvu obrany SR, SOV, ako povinný výtlačok vybraným knižniciam, UMB v Banskej Bystrici, ďalej športovým priaznivcom, spolupracujúcim organizáciám, partnerom športových podujatí a novinárom.

Účasť Vojenského športového centra DUKLA Banská Bystrica na IDEB

Úlohou VŠC na medzinárodnej výstave vojenskej techniky IDEB, ktorá sa uskutočnila 2. - 4. mája 2012 v bratislavskej Inchebe bolo spropagovať vojenský vrcholový šport a predstaviť kandidátov na blížiacu sa olympijské hry 2012 v Londýne.

Stánok DUKLY sa niesol v znamení blížiacich olympijských hier. Na paneloch boli predstavení kandidáti na OH a história našich úspešných medailistov.

Počas prvých dvoch dní sa výstavy v stánku zúčastnil aj riaditeľ VŠC, ktorý počas otváracieho ceremoniálu privítal v priestoroch stánku prezidenta SR Ivana

Gašparoviča a ministra obrany SR Martina Glváča, ako aj iných významných hostí a návštevníkov výstavy IDEB.V prvý deň výstavy sa v stánku predstavili úspešní športovci DUKLY: atléti nrtm. Martina Hrašnová, nrtm. Matej Tóth, kpt. Igor Kováč, lyžiarka Veronika Zuzulová, strelec nrtm. Jozef Gönci a kulturista rtm. Štefan Havlík

V súčinnosti s ministerstvom obrany ČR a Armádnym športovým centrom DUKLA Praha VŠC usporiadalo besedy so športovcami počas všetkých troch dní. Besedy sa konali v priestoroch MO ČR. V stredu 2. mája 2012 sa uskutočnila beseda s legendárnou oštepárkou, olympijskou víťazkou z Helsínk 1952 Danou Zátopkovou ktorá bola ochotná podporiť toto podujatie. Na besede sa zúčastnili olympijskí víťazi chodec Jozef Pribilinec, atletický desaťbojár Róbert Změlík, olympijský medailista, majster sveta diskár Imrich Bugár a dvojnásobný olympijský medailista strelec nrtm. Jozef Gönci. Vo štvrtok 3. mája 2012 sa besied zúčastnili legendy českého lyžovania - olympijská víťazka v behu na lyžiach Kateřina Neumannová a olympijský medailista Lukáš Bauer. Zo slovenskej strany sa zúčastnili olympionici, ktorí si už vybojovali miestenku na olympiádu do Londýna, gymnasta voj. 2. st. Samuel Piasecký a džudista rtm. Milan Randl. V piatok 4. mája 2012 sa poslednej besede zúčastnili z českej strany olympijský medailista skifár Václav Chalupa, lyžiarska akrobatka Nikola Sudová a akrobatický letec Martin Šonka. Zo slovenskej strany to boli majster sveta v rýchlostnej kanoistike nrtm. Peter Gelle a olympijský medailista v kanoistike Slavomír Kňazovický. Na besedách sa zúčastnili študenti bratislavských škôl, návštevníci výstavy, náčelníci generálneho štábu oboch krajín a predstavitelia ministerstiev obrany SR a ČR.

Besedy boli podporované moderátormi z českej a slovenskej strany a videoprojekciou. Odozva v slovenských médiách bola adekvátna. V denníku Šport bol rozhovor s účastníkmi besedy (Denník Šport 3.mája 2012 str.36). V hlavných správach STV 2. mája 2012 šot z besedy a 3. mája 2012 v televíznej stanici Markíza rozhovor s besedujúcimi toho dňa.)

Propagácia športových podujatí a športových výsledkov

VŠC sa v roku 2012 organizačne spolupodieľalo na regionálnych športových podujatiach: chodecká Dudinská 50, Kritérium SNP a Horehronské hry v atletike, Memoriál Juraja Ondra v modernom päťboji, Olympiáda materských škôl,

Medzinárodný turnaj SNP v džude; na organizovaní športových a osvetových akcií Olympijského klubu Banská Bystrica.

Dlhodobé činnosti VŠC:

1. Príprava TOP športovcov na ZOH 2014

V roku 2012 vyvrcholila dlhodobá príprava účasťou 17 nominovaných TOP športovcov na OH 2012 v Londýne. Slovensko z VŠC vo Veľkej Británii reprezentovalo 7 atlétov, 1 džudista, 1 gymnasta, 1 plavkyňa, 3 rýchlostní kanoisti, 2 športoví strelci, 1 vodný slalomár a 1 vzpierač. Zimné športy v roku 2012 plnili nominačné kritéria na XXII. Zimné olympijské hry 2014 v ruskej Soči. Za ŠO biatlon by VŠC malo reprezentovať 9 pretekárov a z alpských disciplín dvaja.

rtm. Milan Randl. V piatok 4. mája 2012 sa poslednej besede zúčastnili z českej strany olympijský medailista skifár Václav Chalupa, lyžiarska akrobatka Nikola Sudová a akrobatický letec Martin Šonka. Zo slovenskej strany to boli majster sveta v rýchlostnej kanoistike nrtm. Peter Gelle a olympijský medailista v kanoistike Slavomír Kňazovický. Na besedách sa zúčastnili študenti bratislavských škôl, návštevníci výstavy, náčelníci generálneho štábu oboch krajín a predstavitelia ministerstiev obrany SR a ČR.

Besedy boli podporované moderátormi z českej a slovenskej strany a videoprojekciou. Odozva v slovenských médiách bola adekvátna. V denníku Šport bol rozhovor s účastníkmi besedy (Denník Šport 3. mája 2012 str.36). V hlavných správach STV 2. mája 2012 šot z besedy a 3. mája 2012 v televíznej stanici Markíza rozhovor s besedujúcimi toho dňa.

Propagácia športových podujatí a športových výsledkov

VŠC sa v roku 2012 organizačne spolupodieľalo na regionálnych športových podujatiach: chodecká Dudinská 50, Kritérium SNP a Horehronské hry v atletike, Memoriál Juraja Ondra v modernom päťboji, Olympiáda materských škôl, Medzinárodný turnaj SNP v džude; na organizovaní športových a osvetových akcií Olympijského klubu Banská Bystrica. VŠC udržiavalo a dopĺňalo webovú stránku www.dukla.sk. Na záver roka pripravilo prezentačné materiály: kalendár a ročenku.

Dlhodobé činnosti VŠC:***1. Príprava TOP športovcov na ZOH 2014***

V roku 2012 vyvrcholila dlhodobá príprava účasťou 17 nominovaných TOP športovcov na OH 2012 v Londýne. Slovensko z VŠC vo Veľkej Británii reprezentovalo 7 atlétov, 1 džudista, 1 gymnasta, 1 plavkyňa, 3 rýchlostní kanoisti, 2 športoví strelci, 1 vodný slalomár a 1 vzpierač. Zimné športy v roku 2012 plnili nominačné kritéria na XXII. Zimné olympijské hry 2014 v ruskej Soči. Za ŠO biatlon by VŠC malo reprezentovať 9 pretekárov a z alpských disciplín dvaja.

2. Príprava vrcholových športovcov na SVH

Príprava športovcov profesionálnych vojakov je dlhodobo zameraná aj na plnenie výkonnostných cieľov na svetových vojenských hrách (SVH), ktoré sa konajú každé 4 roky. V roku 2012 začala dlhodobá príprava na 6. SVH, ktoré sa konajú v roku 2015 v kórejskom Mungyeong. V roku 2012 vrcholila príprava biatlonistov na 2. zimné svetové vojenské hry vo francúzskom Annecy.

Hodnotenie a analýza vývoja

Príprava ostatných športovcov bola zabezpečená v spolupráci s jednotlivými športovými zväzmi a taktiež SOV. Materiálne a ekonomické zabezpečenie športovej prípravy bolo na požadovanej úrovni.

Hlavné úlohy v roku 2012 sme plnili na OH, MS, MSJ, ME, MEJ a AMS. Úspešná bilancia športových výsledkov dosiahnutých v roku 2012 zahŕňa zisk 1 medaily z olympijských hier, 4 medailí z majstrovstiev sveta, 2 medailí z majstrovstiev sveta juniorov, 16 medailí z majstrovstiev Európy, 3 medailí z majstrovstiev Európy juniorov a 1 medaily z akademických majstrovstiev sveta.

V roku 2012 sa podarilo, vďaka navýšeniu finančných prostriedkov na športovú prípravu, pre nominovaných olympionikov zabezpečiť a realizovať športovú prípravu celého VŠC na zodpovedajúcej úrovni. Dôkladnými analýzami potrebnej kvality športovej prípravy sa dospelo k zisteniu, že ak nebudú rásť ročné finančné prostriedky paralelne s mierou inflácie, tak sa bude musieť v budúcnosti siahť k

personálnym opatreniam u jednotlivých ŠO, čo výrazne môže ovplyvniť individuálny šport v Slovenskej republike.

Z dlhodobých cieľov vyvrcholila v roku 2012 dlhodobá príprava športovcov zameraná na úspešnú reprezentáciu na OH 2012 v Londýne. Z VŠC splnilo nominačné kritériá 17 športovcov. Na OH 2012 reprezentovali VŠC 7 športovci zo ŠO atletika, 1 zo ŠO džudo, 3 zo ŠO rýchlostná kanoistika, 2 zo ŠO športová strelba a zo ŠO rôzne 1 gymnasta a 1 plavkyňa. Ďalej v roku 2012 pokračovala dlhodobá príprava športovcov smerovaná k plneniu každoročných hlavných úloh VŠC na svetových podujatiach, ako MS, ME a SP v súčinnosti s jednotlivými športovými zväzmi a štábom SOV.

V roku 2012 sa vo VŠC zrealizovalo 219 zahraničných služobných ciest a 5 zahraničných služobných návštev. Z dôvodu skvalitnenia športovej prípravy a dodatočného pridelenia finančných prostriedkov u vybraných ŠO pred OH 2012, došlo oproti roku 2011 k nárastu neplánovaných zahraničných aktivít. V ZSC bolo 107 plánovaných, 112 neplánovaných a 38 stornovaných aktivít. ZSN boli 3 plánované, 2 neplánované a 1 stornovaná.

Z hľadiska štruktúry ZSC, z počtu 219 ciest boli 2 aktivity realizované ako účasť na OH, 2 ako účasť na MS, 6 ako účasť na ME, 7 ako účasť na Svetových pohároch, 101 ako účasť na medzinárodných pretekoch, 18 ako účasť na medzinárodných turnajoch, 69 ako účasť na výcvikových táboroch, 9 ako dovoz a odvoz športovcov na letisko a 5 ako účasť na fakultatívnych zájazdoch. Zo ZSN sa organizovali „Európa SC high jump“, medzinárodný turnaj „Dukla Cup“ v džude, medzinárodný turnaj „Interliga“ v džude, medzinárodný „Turnaj SNP“ v džude a „Vyhodnotenie najlepšieho športovca RMO SR 2012“ s pozvanými hosťami ASC Dukla Praha. Výcvikové tábory boli realizované v rámci plánu dlhodobej športovej prípravy zameranej na využitie priaznivých klimatických a sparingových podmienok a ako príprava pred OH, MS, ME, s cieľom zvyšovania športovej výkonnosti, oboznámenia sa s podmienkami a miestom konania jednotlivých športových súťaží a plnenia hlavných úloh na OH 2012. Oproti výcvikovému roku 2011 sme v priemere zaznamenali nárast neplánovaných akcií, z dôvodu pridelenia účelových dotácií, ktoré boli vyčlenené na prípravu nominovaných športovcov na OH 2012. Spoločným znakom neplánovaných zahraničných služobných ciest bol okrem dotácií aj nedostatok finančných prostriedkov v prvom štvrťroku výcvikového roka u jednotlivých ŠO v čase športovej prípravy, kedy sa operatívne v rámci možností

menia zahraničné aktivity pre zabezpečenie optimálnej športovej prípravy. Opodstatnenosť realizácie zahraničných aktivít potvrdilo prekročenie plánovaných úloh na vrcholných podujatiach ziskom 27 medailí (9-6-12) na olympijských hrách, majstrovstvách sveta, majstrovstvách Európy, majstrovstvách sveta juniorov, majstrovstvách Európy juniorov a akademických majstrovstvách sveta.

Z hľadiska plnenia hlavných úloh športovej prípravy v roku 2012 je možné konštatovať, že prostriedky na zahraničné aktivity vo VŠC boli vynaložené účelne a adekvátne vzhľadom k dosiahnutým výsledkom. Zahraničné aktivity v roku 2013 sú plánované smerom k plneniu nominačných kritérií k ZOH 2014 a výkonnostných cieľov k plneniu hlavných úloh na MS, ME a MS CISM-u.

Výsledky, ktoré boli dosiahnuté v hodnotenom roku boli pravidelne analyticky vyhodnocované. Na zlepšenie činnosti boli prijímané operatívne, ale aj dlhodobé opatrenia, a to rovnako v oblasti plnenia hlavných športových úloh, ako aj v oblasti ekonomického a finančného zabezpečenia.

Na záver je možné konštatovať, že z pohľadu dosiahnutých výsledkov sa našim športovcom podarilo nadviazať na veľmi úspešné výsledky z vrcholných svetových podujatí predchádzajúcich rokov, keď na nich okrem ostatných výborných finálových umiestnení získali 27 medailí a potvrdili opodstatnenosť vrcholového športu v rezorte MO SR pre zabezpečenie štátnej športovej reprezentácie Slovenska. Úlohy roku 2012 z pohľadu zabezpečenia štátnej športovej reprezentácie a ozbrojených síl boli splnené a prekročené.

V roku 2012 bolo pripravených pre jednotlivé športové odvetvia 84 športovcov, ktorí nás reprezentujú v atletike, biatlone, športovej streľbe, vodnom slalome, džude, modernom päťboji, gymnastike, plávaní, lyžovaní, kulturistike, zjazde na divokej vode, vodnom motorizme, v karate, zápasení, vzpieraní, rýchlostnej kanoistike a v cestnej cyklistike. Svojimi výsledkami pomáhajú našej krajine a jej občanom dostať sa hlbšie do povedomia v celosvetovom meradle a tiež dvíhajú národnú hrdosť občanov Slovenskej republiky.

Ďalším dôležitým momentom je popularizácia športu najmä medzi mládežou, ktorá sa realizuje formou propagácie výborných výsledkov našich športovcov takmer denne v masovo šírených médiách. Organizujeme športové podujatia domácej

i zahraničnej úrovne. Usporadúvame tlačové konferencie a besedy s najlepšimi športovcami.

Centrum mládeže pri VŠC DUKLA v roku 2012 podporovalo organizačne, materiálne i technicky mladé talenty, ktoré perspektívne plnili úlohy na domácich a medzinárodných juniorských športových podujatiach. V Centre mládeže bolo v roku 2012 zaradených 111 mladých športovcov, z toho 18 do ŠO atletika, 9 do ŠO biatlon, 15 do ŠO vodný slalom, 10 do ŠO džudo, 16 do ŠO rôzne (9 plávanie, 5 moderný päťboj, 1 vodný motorizmus, 1 vodný zjazd), 4 do ŠO športová streľba, 5 do ŠO cestná cyklistika, 26 do ŠO kanoistika a 4 do ŠO zápasenie. Z dosiahnutých výsledkov treba vyzdvihnúť predovšetkým umiestnenia našich zmluvných športovcov na ME vo vodnom slalome v Slovinskom Solkane kde sa podarilo získať 2. miesto v kategórii 3 x C2 zásluhou Igora Michaloviča a Jakuba Tomka, 3. miesto v kategórii 3 x K1 Miroslav Urban, 3. miesto v kategórii 3 x C1 Marko Gurecka a Martin Mračna, 1. miesto v kategórii K1 do 23 rokov Martin Halčín a 3. miesto v kategórii 3 x K1 do 23 okov. Na MS juniorov v americkom Wausau vybojoval miesto v kategórii K1 Miroslav Urban a 3. miesto získal v tej istej kategórii Jakub Grigar.

Zmluvní športovci v roku 2012 získali na majstrovstvách SR celkove 107 medailí, z toho 41 titulov majstra SR, 35 strieborných a 31 bronzových medailí. Ziskom týchto medailí udržujeme významné postavenie našich športovcov v slovenskom mládežníckom športe.

Medailová bilancia z majstrovstiev Slovenska v priebehu rokov 2006 - 2012:

2006	24 zlatých, 16 strieborných, 15 bronzových medailí,	celkom	55 medailí
2007	29 zlatých, 18 strieborných, 8 bronzových medailí,	celkom	57 medailí
2008	37 zlatých, 23 strieborných, 18 bronzových medailí,	celkom	78 medailí
2009	59 zlatých, 24 strieborných, 29 bronzových medailí,	celkom	112 medailí
2010	38 zlatých, 30 strieborných, 36 bronzových medailí,	celkom	104 medailí
2011	36 zlatých, 32 strieborných, 35 bronzových medailí,	celkom	103 medailí
2012	41 zlatých, 35 strieborných, 31 bronzových medailí,	celkom	107 medailí

Aj v uplynulom roku sme pokračovali v našej snahe o otvorenie dverí VŠC športujúcej mládeži z Banskej Bystrice a okolia. Štadión SNP, športovú halu,

strelnicu, tréningové ihriská a posilňovňu VŠC poskytuje v rámci rozvoja športu mládeži, ale i ďalším záujemcom o športovú činnosť. Naďalej tak plníme jeden z bodov uznesenia vlády SR o rozvoji športu v širokej verejnosti a vychovávame nasledovníkov našich súčasných šampiónov. V snahe o zlepšovanie podmienok na prípravu našich mladých športovcov VŠC sa úspešne zapojilo do projektu MO SR „Armáda športujúcim deťom a mládeži“. V rámci projektu sa súčasne propagovali v rámci územia SR, Ozbrojené sily SR, VŠC DUKLA a taktiež jednotlivé športové odvetvia z nášho centra.

Europa SC High Jump - 8.2.2012

Po zisku zlatej medaily Rusky Anny Čičerovovej prišla na rad mužská časť medzinárodného halového výškarského mítingu Europa SC High Jump. Ženy výkonomi v porovnaní s minulými rokmi mierne zaostali, rekordy chtví diváci tak so zatajeným dychom očakávali, čo im ponúknu muži. Jeho štart bol z finančných dôvodov otázný, nakoniec však zvíťazil. Rus Ivan Uchov. Rovnako ako ženy, aj muži prvú sériu skokov zvládli a cez úvodných 210 cm prešli všetci. Až na Dána Klausena nebola problémom ani výška 215 cm, ktorú zvládli ostatní súťažiaci na prvý pokus. Prvé vypadnutia sme mohli vidieť až po následnom zdvihnutí latky o ďalších päť centimetrov. A bol to práve domáci zástupca Lukáš Beer, pre ktorého ostala 220-tka nepokorenou. Aj napriek tomu znamenala vyrovnanie jeho osobného halového rekordu. Poslednú priečku však neobsadil, rovnako v tejto úrovni skončil aj vyššie spomenutý Dán Klausen. Nasledoval posun latky o ďalších päť centimetrov, pričom vo výške 225 cm ukončili svoje pôsobenie Shapoval, Tamberi a rovnako tak aj Slovak Peter Horák. Ten pritom nebol najúspešnejším domácim reprezentantom, v poli bol stále Michal Kabelka a na latke v rovnakej výške zaznamenal úspešný pokus tiež Matúš Bubeník, ktorý vypadol až následne a vytvoril si tak svoje nové osobné maximum. Spoločnosť medzi pretekármi, ktorí si pripísali posledný úspešný pokus na úrovni 225-centimetrov mu robili ukrajinský majster Európy do 22 rokov Bondarenko a Talian Chesani. Na rozdiel od nich, latku vo výške 228 centimetrov zvládlo zvyšných šesť pretekárov, pre dvoch z nich však bola tou poslednou zdolanou. Trevor Barry sa následne na 231 cm mierne zranil, no pokračoval. Túto hranicu však aj napriek bojovnosti neprekonal a obsadil tak celkové šieste miesto. Pred ním sa umiestnil najlepší skokan Českej republiky a niekoľkonásobný medailista z

vrcholných svetových a európskych podujatí Jaroslav Bába, ktorý rovnako ako Barry úspešne absolvoval maximálne 228 cm. Latku vo výške 231 cm zdolali štyria pretekári: Baniótiš, slovenské želiezko v ohni Kabelka, Williams i Uchov. Nasledovalo zvýšenie na 233 centimetrov. Práve v tejto výške sa odohrával boj o medaily. Tesne za pódiovými umiestneniami skončil Kostadínos Baniótiš. Prijemným prekvapením večera bol výkon Michala Kabelku. Slovenský reprezentant obsadil výkonom 231 cm bronzovú priečku, pričom svoj osobný rekord vylepšil o sedem centimetrov (svoje halové maximum dokonca o desať centimetrov). Pre 27-ročného Slováka je potešujúcim tiež fakt, že tento výkon znamená splnenie A - limitu na olympijské hry. Druhý skončil úradujúci majster sveta Jesse Williams. Víťazstvo si vybojoval halový šampión Rus Ivan Uchov. Ten preskočil 233 centimetrov, pričom pokus o prekonanie najlepšieho výkonu tejto sezóny nevyšiel, latku vo výške 237 cm neprekonal. Odolal tak aj (jeho vlastný) rekord banskobystrického mítingu z minulého roka, ktorý zostal vo výške 238 cm. Výsledky: 1. UCHOV IVAN (RUS) – 233 cm

2. Williams Jesse (USA) – 231 cm

3. Kabelka Michal (SVK) – 231 cm (nové osobné maximum)

4. Baniótiš Kostadínos (GRE) – 231 cm

5. Bába Jaroslav (CZE) – 228 cm

6. Barry Trevor (BAH) – 228 cm

7. Chesani Silvano (ITA) – 225 cm (nové osobné maximum)

7. Bondarenko Bohdan (UKR) – 225 cm

9. Bubeník Matúš (SVK) – 225 cm (nové osobné maximum)

10. Horák Peter (SVK) – 220 cm

11. *Shapoval Viktor (UKR) – 220 cm*

12. Tamberi Gianmarco (ITA)- 220 cm

13. Beer Lukáš (SVK) – 215 cm (vyrovnal osobné halové maximum)

14. Klausen Janick (DEN) – 215 cm

Zdroj:BBonline.sk

Merida Zelená stopa SNP, 29.08.2012, Banská Bystrica

Zúčastnení MT Bikeri (37) : 28 Marosko28, AK4477, alfi1, alfireto, Andobiker, andrej25, angel1, boriSKI05, Brudick, chalan25rZv, DiPi, dodoBS, double, dynatom, Hudry, Jeanna, jjsan, jni, jozbull, KubkoMisko, Lublana, marohc, martinko76, masto, matovo, MaVe, pablos073, richardle, ScottSpark, shane541, sinko8888, syska, Tixy16, unc, rado.tilandy, stando.m, čviro 72

Dátum : 29.08.2012

Liga : 11. kolo - Cyklomaratónska séria

Typ : MTB – maratón

Miesto : Banská Bystrica (Slovensko)

Propozície

Občianske združenie Biela stopa SNP v spolupráci s mestom Banská Bystrica pre vás pripravili jedenáste kolo cyklomaratónskej série. Sily si môžete zmerať na maratónskej , polmaratónskej a minimaratónskej trati.

Usporiadateľ: Občianske združenie Biela stopa SNP v spolupráci s mestom Banská Bystrica, obcami Kordíky, Králiky, Tajov, Malachov, Riečka a BBHS 1999

Termín: 29.8.2012

Miesto konania: Banská Bystrica – plážové kúpalisko

Trate:

Maratón: 78,5 km (2 červené okruhy), prevýšenie 2360 m

Polmaratón: 40 km (červený okruh), prevýšenie 1260 m

Minimaratón: 32 km (skrátенý červený okruh), prevýšenie 1000 m

Deti: okruh v priestore plážového kúpaliska

Súťažné kategórie zaradené do seriálu Cyklomaratón MTB séria 2012:

MD muži 19-39 rokov maratón

SD muži 40-49 rokov maratón

VD muži 50-59 rokov maratón

ŽD ženy 19 a viac rokov maratón

KtK kadeti 15-16 rokov polmaratón

Jrk juniori 17-18 rokov polmaratón

JaK dievčatá 15-18 rokov polmaratón

MK muži 19-39 rokov polmaratón

SK muži 40-49 rokov polmaratón

VK muži 50-59 rokov polmaratón

W2K muži nad 60 rokov polmaratón

ZK ženy 19-39 rokov polmaratón

DK ženy 40-49 rokov polmaratón

LK ženy nad 50 rokov polmaratón

Súťažné kategórie nezaradené do seriálu Cyklomaratón MTB séria 2012

MM muži bez rozdielu veku minimaratón

MZ ženy bez rozdielu veku minimaratón

Časomiera: zabezpečená pomocou elektronických čipov, ktoré sa budú odovzdávať okamžite po prejení cieľa.

50. GRAND PRIX SNP

V živote človeka pri okrúhlych výročiach obyčajne prichádza chvíľa, vhodná na malé pozastavenie sa, či spomienku. Áno, práve tohtoročný dátum, 22. – 24. november 2012 je ten, ktorý plným právom dáva príležitosť širokej krasokorčuliarskej verejnosti, k takémuto pozastaveniu sa. Áno práve v tento deň sa bude konať na zimnom štadióne v Banskej Bystrici 50. ročník VC SNP v krasokorčuľovaní. V rodinnom kruhu krasokorčuliarov, jednoducho „banskobystrická juniorka“

Práve 7.februára 1963 na schôdzi výboru krasokorčuliarskeho oddielu TJ Iskra Smrečina konanej v Železničnej lekárskej stanici v Banskej Bystrici za účasti p. Koštu, Šátka, Gondu, Gatialovej, dr.Tichého, Mihalčiaka, Šrámkovej a Dobríka bolo prijaté uznesenie č.7, kde výbor spomínaného klubu sa jednohlasne uzniesol, že v

dňoch 9. a 10. marca 1963 na ukončenie sezóny usporiadajú preteky o Veľkú cenu SNP v Banskej Bystrici, na ktoré pozvú krasokorčuliarske oddiely z Bratislavy, Trnavy, Nitry, Trenčína, Košíc, Martina a Žiliny. A tu sa to vlastne všetko začalo...

História banskobystrického krasokorčuľovania sa datuje do roku 1873, (o čom je aj písomná správa v týždenníku „Figyelő“), kedy vznikol v tomto meste ďalší krasokorčuliarsky spolok na území dnešného Slovenska. Ďalším dôležitým medzníkom krasokorčuľovania v tomto meste je rok 1922, kedy zásluhou profesora Mesíka a starostu mesta pána Vajdu a pána Šeboka, vzniká prvý oddiel ŠK Slávia s výkonnosťnými pretekármi. Z „pretekovej histórie „ Banskej Bystrice stojí za zmienku aj rok 1924, kedy sa tu konali prvé krasokorčuliarske preteky a v roku 1932 už aj s „visačkou“ medzinárodnej účasti. V roku 1935 sa tu konali dokonca i majstrovstva Československa.

Nové oživenie krasokorčuľovania v Banskej Bystrici nastáva v šesťdesiatych rokoch minulého storočia, keď nadšenci tohto krásneho športu pod vedením Jána Koštu založili nový oddiel a v roku 1963 aj nové preteky – Veľká cena SNP – , ktoré v roku 1966 sa konali už s medzinárodnou účasťou. Juniorsky charakter tomuto preteku presadili známe osoby banskobystrického krasokorčuľovania, dr. Ervín Tichý a profesor Milan Gonda. „Juniorka“ sa postupne stáva v krasokorčuliarskom svete známym pojmom, zásluhou mnohých obetavých ľudí a organizačných štábov, ktoré pracovali pod vedením pánov Gondu, Fašku, Sebenského, Kuchtu, Dzurianika, Tóčika, Dlhopolčeka, Žabku, Končoka a Šabu. Za úspechmi 50 ročnej histórie tohto, snáď najstaršieho pravidelne sa konajúceho krasokorčuliarskeho preteku na „starom kontinente“ je ešte množstvo ďalších funkcionárov, trénerov a rozhodcov, či nadšencov krásnych oblúkov a piruet, za ktorých mi nedá nespomenú najmä pani Lakatošová, Belkovú, Šveca, Handzuša, Kuchtiaka, Kúdelovú, Horniaka, Mišurovú a mnohých ďalších...Zaujímavosťou histórie VC SNP je skutočnosť, že v roku 1997 bol tento pretek zaradený do juniorskej série I.S.U pretekov – „I.S.U. Junior Champions Series“ Bolo to nielen ocenenie práce organizátorov VC SNP, ale aj celého Slovenského krasokorčuliarskeho zväzu, ktorý v tom čase sa pripravuje na usporiadanie Majstrovstiev Európy v krasokorčuľovaní (2001, Bratislava).Veľkosť popularity VC SNP, za roky svojej existencie potvrdzuje i údaj, že počet zúčastnených krajín prekročil číslo 20. Športová stránka tohto krasokorčuliarskeho podujatia má tiež svoje „príbehy“. Viacerí neskorší majstri sveta, či Európy, ktorí sa

VC SNP zúčastnili, nemali možnosť prežívať krásne chvíle radosti a šťastia na stupňoch víťazov VC, (napr. Erratová, Morgensterová z bývalej NDR či Filipowsky z Poľska), čo mnohokrát platilo ale aj opačne. História „banskobystrickej juniorky“ sa nerozlučne spája s viacerými významnými krasokorčuliarmi, ktorí tu prežívali svoj „medzinárodný krst“. Nedá nespomenúť aspoň niektorých reprezentantov svojich krajín, ktorí práve tu „Pod Urpínom“ začali písať svoju úspešnú krasokorčuliarsku kariéru. Spomeniem aspoň niekoľkých: B. Wunderlich, H. Schulz, C. Weissenbergerová z bývalej NDR, R. Koppelent, C. Binderová, S. a P. Handschmanovci, B. Schubová, W. Schwarz, E. Danzer z Rakúska, P. Pelissier, N. Hasslerová z Francúzska, W. Sessionová – M. Reed z Veľkej Británie, R. Galindo z USA, K. Kokora, S. Šachraj, M. Čerkasovová, Bestemianová – Bukin, J. Ovčnikov, I. Rodininová a A. Zajcev z bývalého ZSSR, S. Calegariová – P. Camerlengo z Talianska, L. Vajda, Ch. Regöciová – A. Sallay z Maďarska, a ďalší. Z mnohých našich, českých a slovenských krasokorčuliarov spomeniem len O. Nepelu, J. Sabovčika a H. Maškovú, či Písanská – Musil. Na dôležitosti a popularite VC SNP sa podieľali aj známe krasokorčuliarske osobnosti, ktoré za mantinelom v Banskej Bystrici viedli už svojich neskorších zverencov. Videli sme tam H. Múdrú, G. Saifertovú, D. Towlerovú, N. Žukovú, K. Divína, C. Fassiho, I. Rezka, F. Pechara, A. Buřilovú a iných. Neodmysliteľnou súčasťou VC SNP boli aj známe funkcionárske osobnosti ISU, ako bol dr. Terták z Maďarska, dr. J. Dědič, Ing. E. Skákala, dr. I. Mauer a ďalší.

Časom, zmenou spoločenskej, politickej a ekonomickej klímy na Slovensku, ktorá neobišla ani krasokorčuliarsky športe, dostáva sa organizátorom VC SNP čoraz menej finančných prostriedkov, materiálnych podmienok a tým aj ľudí, ochotných pokračovať vo vysoko nastavenej „latke“ tohto významného krasokorčuliarskeho podujatia, čo postupne spôsobilo utlmovanie jeho povesti a úrovne.

Dnes, pri pripomienke jeho krásneho výročia, 50. ročnej existencie a kontinuity tohto preteku, treba vysoko vyzdvihnúť jeho organizátorov, na čele s predsedom krasokorčuliarskeho klubu Iskra Banská Bystrica, pánom Mgr. Borisom Šabom, ktorí v posledných rokoch vyvíjajú maximálne úsilie o prinavrátenie „pojmu VC SNP v krasokorčuľovaní“.

Pri tomto krásnom 50. výročí im prajeme veľa športových a organizačných úspechov.

Spracoval: Mgr. Ivan Jakubovič

Rozvoj cyklodopravy je v Banskej Bystrici na správnej ceste

Banská Bystrica, 27. marec 2012

Primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola včera v Cikkerovej sieni radnice prevzal z rúk zástupcov občianskej cykloiniciatívy Banská Bystrica (OCI BB) Generel nemotorovej dopravy (GND). Pozvanie na slávnostné stretnutie prijala aj veľvyslankyňa Holandského kráľovstva, Daphne Bergsma. Práve Holandsko je krajinou, ktorá patrí v rozvoji nemotorovej dopravy medzi európskych lídrov. OCI BB v spolupráci s mestom Banská Bystrica vypracovali, v rámci projektu Rozvoj nemotorovej dopravy na území mesta Banská Bystrica, kľúčový dokument, ktorý sa stane východiskom riešenia cyklodopravy v meste. Cieľom projektu Rozvoj nemotorovej dopravy na území mesta Banská Bystrica, je zníženie individuálneho motorizmu v meste a zvýšenie atraktivity Banskej Bystrice pre jej obyvateľov a návštevníkov. „Som hrdý, že práve naša samospráva, ako jedna z prvých na Slovensku, má vďaka partnerstvu s OCI BB vypracovaný komplexný materiál. Máme k dispozícii kvalitnú informačnú databázu, ktorá môže prispieť k systematickému riešeniu problematiky cyklodopravy v Banskej Bystrici“, konštatoval po prevzatí GND primátor Peter Gogola. Andrea Štulajterová z OCI BB: „Nárast individuálneho motorizmu nás všetkých oberá o zdravie, čas aj peniaze. Verím, že spojením samosprávy, občianskej iniciatívy a súkromného sektora môžeme v krátkom čase dosiahnuť spoločný cieľ. V minulosti neexistoval žiaden komplexne spracovaný dokument, na základe ktorého by bolo možné systematicky postupovať. Investované financie zároveň neboli použité efektívne. Súčasný záujem vedenia mesta o danú problematiku a existencia kvalitne spracovaného dokumentu je pre OCIBB dostatočnou zárukou progresívneho postupu.“ Súčasťou slávnostného stretnutia bolo aj vyhlásenie súťaže Do práce na bicykli, pre všetky firmy a organizácie pôsobiace na území mesta Banská Bystrica. Hlavnou myšlienkou je podpora rozvoja nemotorovej dopravy a budovanie cyklotrás na území mesta. Pravidlá súťaže budú zverejnené na www.banskabystrica.sk.

Monika Pastuchová hovorkyňa primátora

Mosty, ktoré spájajú nielen brehy

Banská Bystrica, 29. marec 2012 - Čistejšie koryto vodného toku, rekonštruované detské ihrisko, nové lavičky, stojany na bicykle a minicvičisko pre štvornohých miláčikov, to sú plány, ktoré by o niekoľko týždňov mohli byť realitou. Mesto Banská Bystrica získalo z Nadačného fondu Tesco pre zdravšie mestá v Nadácii Pontis podporu z grantu vo výške 2 500 eur. Samospráva prispeje sumou 1 750 eur a finančné prostriedky budú smerovať do obľúbeného, ale zanedbaného verejného priestoru vnútroblokového detského ihriska medzi Mládežníckou ulicou a ulicou Družby. Priestor je rozdelený vodným tokom Udurná a spojený tromi mostami pre peších. 29.3. 17. 00 hod. sa práve na detskom ihrisku na Mládežníckej ulici č.43 uskutočnilo prvé stretnutie, na ktorom budú obyvatelia diskutovať o celkovom vzhľade priestoru v rámci plánovaných aktivít projektu. Vnútroblokový priestor je ohraničený staršími výškovými bytovými domami, kde aktuálne žije mnoho mladých rodín s deťmi a vzniká tak spoločenská potreba aktívne využívať doteraz zabudnutý verejný priestor.

„V rámci stretnutia s obyvateľmi z okolia vytvoríme na základe vyplneného dotazníka a ich návrhov architektonickú štúdiu konečného vzhľadu priestoru. Následne sa uskutočnia dve verejné brigády, pretože samospráva bude úpravy realizovať vo viacerých etapách. V prvej etape mesto v spolupráci s dobrovoľníkmi vyčistí celý priestor a následne zrealizuje projektom schválené aktivity. V ďalších etapách, po získaní potrebných finančných prostriedkov, bude revitalizácia priestoru dokončená“, konštatuje Tatiana Voskárová, členka projektového tímu z MsÚ Banská Bystrica. Projekt rieši dva výrazné problémy dnešnej doby - odcudzenie sa komunity ľudí a znečistené, zdevastované verejné priestory, resp. nezáujem komunity na ich údržbe. Ambíciou je prostredníctvom dobrovoľníckej práce, vo fáze návrhu i realizácii priestoru, posilniť spolunažívanie a dobré vzťahy medzi rôznymi skupinami obyvateľov sídliska Fončorda (deti a mládež, seniori, psíčkari,...)

Cieľom projektu je v spolupráci s mestskou organizáciou ZAaRES, Útvárom hlavného architekta mesta Banská Bystrica, za pomoci obyvateľov žijúcich v blízkom okolí, vyčistiť koryto a brehy vodného toku Udurná, podobne ako priestor rozsiahleho detského ihriska a rekonštruovať zábradlia mostov. V rámci realizácie projektu by mali pribudnúť odpadkové koše, koše na psie exkrementy, lavičky, cyklostan a informačné tabule../Zdroj: Monika Pastuchová/

Okympijský festival detí

Banská Bystrica, 25. máj 2012 - Olympijským festivalom detí mesta Banská Bystrica žil včera športový areál Základnej školy na Golianovej ulici. Viac ako šesťsto účastníkov, žiakov druhého stupňa základných škôl, privítal primátor mesta Banská Bystrica Peter Gogola. Športovci si merali svoje sily v atletike, vo futbale, basketbale, floorbale a vybíjanej. Veľkým prekvapením bola pre mladých športovcov účasť našich vynikajúcich hokejistov, Michala Handzuša a Tomáša Surového, ktorí pred pár dňami potešili celé Slovensko ziskom strieborných medailí na svetovom šampionáte. Na slávnostnom otvorení Olympijského festivalu detí mesta Banská Bystrica nechýbali ani športovci Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica, lyžiarka Jaroslava Lauková Bukvajová, biatlonista Dušan Šimočko a atléti, ktorí splnili kritériá na Olympijské hry 2012 v Londýne, Matej Tóth, Miloš Bátovský a Anton Kučmín. „V čase, keď má celý športový svet za sebou krásny, pre našu krajinu aj úspešný šampionát a pred nami je ďalší veľkolepý športový sviatok v Londýne, vnímam náš banskobystrický olympijský festival detí ako vynikajúcu príležitosť, aby sme v deťoch vzbudili záujem o šport. Účasť medailistov je pre žiakov skvelou motiváciou a som rád, že sa tu stretli mladí športovci z dvanástich základných škôl nášho mesta“, konštatoval primátor Peter Gogola. Oficiálne výsledky jednotlivých súťažných disciplín budú zverejnené na webovej stránke mesta [www. banskabystrica.sk](http://www.banskabystrica.sk).
Monika Pastuchová, hovorkyňa primátora

Olympijský oheň v rámci púte po Slovensku aj v Banskej Bystrici

BANSKÁ BYSTRICA (han) - Štafeta s našim olympijským ohňom v rámci Posolstva Slovenska Hráč XXX. olympiády Londýn 2012 putovala 20. - 22. apríla cez región Banskej Bystrice. K prevzatíu olympijskej pochodne od predošlého etapového centra, ktorým bol Martin, došlo v piatok 20. apríla na vrchole Šturca. Predseda OK Martin, olympionik v atletike Štefan Balošák, odovzdal pochodne predsedovi OK Banská Bystrica a takisto olympionikovi v atletike Martinovi Vrabeľovi. V meste mali bežci prvú zastávku v areáli Vojenského športového centra Dukla.

Do centra mesta pod Urpínom – na námestie SNP – priniesla pochodne olympionička a medailistka z majstrovstiev sveta v hode kladivom Martina Hrašnová. Spreádzalo ju viacero ďalších olympionikov z regiónu – atléti Pavol Blažek, Peter Horák, bežkyne na lyžiach Jaroslava Lauková Bukvajová, Alena Procházková,

biatlonisti Janka Gereková, Natália Prekopová, Dušan Šimočko, aj džudista Marek Matuszek. Na snímke Jozefa Polešenského s fakľou Martina Hrašnová, za ňou v rovnakých modrých tričkách s nápisom Olympic Day ďalší olympionici. Oheň v slávnostnej čaši zapálili primátor Banskej Bystrice Peter Gogola a podpredseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ladislav Topoľský: „Dúfam, že myšlienka olympizmu, pocta súperovi, fair play, i snaha o čo najlepšie výkony oslovia obyvateľov nášho kraja, predovšetkým mládež. Dúfam, že budú horieť aj srdcia našich olympionikov a dosiahnu úspechy, ktoré im prajeme a na ktoré budeme hrdí,“ povedal v príhovore podpredseda VÚC Ladislav Topoľský. Medzi účastníkmi slávnostného aktu boli aj riaditeľ Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica Robert Leitl, či riaditeľ Športového gymnázia v Banskej Bystrici Milan Beňačka. Na námestí sa v rámci zapálenia olympijského ohňa odohral športovo-kultúrny program, v ktorom svoju šikovnosť a športovú zdatnosť predviedli žiaci zo škôl v Banskej Bystrici. Najprv škôlkarské deti svojimi postavami vytvorili symboliku piatich rôznofarebných olympijských kruhov a potom sa predviedli nádejní futbalisti, hokejisti, krasokorčuliarky, karatisti a gymnastky. Program spestrili aj malé mažoretky, brušné tanečnice a hip-hoperky. Laureáti z banskobystrického regiónu si pri tejto slávnostnej príležitosti prevzali vyznamenania SOV, ktoré im nedávno udelil Slovenský olympijský výbor. Na konci slávnostného aktu na námestí SNP z čaše zapálili až štyri pochodne, s ktorými sa potom bežci hviezdicovito rozbehli na štyri banskobystrické školy (ZŠ Golianova, Ďumbierska, Trieda SNP 20 a Okružná), kde sa odohralo množstvo sprievodných aktivít v rámci Posolstva Slovenska Hráč XXX. olympiády Londýn 2012. Azda najväčšiu pozornosť však vzbudila Bežecká 24-hodinovka, ktorú zorganizovalo banskobystrické Športové gymnázium. Zúčastnilo sa na nej 524 bežcov a jeden študent z Českej republiky odbehol rovných 100 km, čo bolo 400 okruhov na 250 metrovom štadióne. Dvadsaťštyrihodinový beh sa končil 20. apríla presne na poludnie. Medzi poslednými bežcami bol predseda Združenia olympijských klubov SR a koordinátor celoslovenskej štafety s olympijským ohňom Ivan Čierny. Z Banskej Bystrice sa štafeta presunula do Hronca – rodiska prvého olympionika zo Slovenska Alojza Szokola, tretieho v behu na 100 m na Hráč I. olympiády v Aténach v roku 1896. Olympijský oheň k pamätnej tabuli Alojza Szokola na Obecnom úrade priniesli olympionici v biatlone Matej Kazár a Janka Gereková. Na fotografii Romana Hanzela účastníci slávnostného aktu pred pamätnou tabuľou Alojza Szokola, s fakľou starosta obce Bohuslav Nemky. Z Hronca štafeta putovala

do Brezna. V sobotu 21. apríla náš olympijský oheň privítali v Žiari nad Hronom (tiež tam bol pripravený bohatý kultúrno-športový program), Sklených Tepliciach a v Žarnovici. V pondelok 23. apríla púť celoslovenskej štafety, ktorá vyvrcholí presne o dva mesiace (na Olympijský deň – 23. júna) v Bratislave, pokračovala do Zvolena, Dobrej Nivy, Pliešoviec a Krupiny. Zdroj: Roman Hanzel

Úspešní naturálni kulturisti na stretnutí u primátora

Banská Bystrica, 1. august 2012 - Po úspešných mladých banskobystrických basketbalistoch a futbalistoch prijal primátor mesta Peter Gogola aj nádejných reprezentantov v naturálnej kulturistike. S členmi delegácie, ktorú viedol Peter Búvala, prezident Slovenskej spoločnosti pre naturálnu kulturistiku a fitness (SSNKF), sa primátor stretol včera na pôde mestského úradu.

Medzi pozvanými športovcami bola aj aktuálna majsterka Európy v naturálnej kulturistike a fitness svetovej federácie UIBBN v Barcelone za rok 2012, Banskobystričanka Ivana Vozárová. Žiaľ, napokon sa stretnutia nemohla zúčastniť. Jej športoví kolegovia (Andrej Dudík, Jakub Boroš, Peter Dusza, Lenka Lalíková) si spolu s trénerom Petrom Búvalom prevzali z rúk primátora ďakovné listy za vzornú reprezentáciu nášho mesta a zapísali sa aj do Pamätnej knihy.

Cieľom SSNKF je propagovať prirodzenú kulturistiku a združovať športovcov, ktorí odmietajú používanie anabolických steroidov. Od začiatku svojho fungovania v roku 2006 získali kulturisti už dvesto pohárových umiestnení a naďalej chcú divákovi i širokej verejnosti prezentovať výsledky pravidelného tréningu a správnej životosprávy.

Memoriál Petra Dzúrika - dar futbalistov FK Dukla onkologickým pacientom

Prvý ročník Memoriálu Petra Dzúrika sa uskutočnil 7. septembra 2012 na štadióne na Štiavničkách. Na memoriáli sa zo vstupného, predaja tombolových lístkov, príspevkov hráčov a dražby dresov pre Onkologickú kliniku FNsPFD Roosevelta v Banskej Bystrici vyzbieralo spolu 4183 €. O celý priebeh rekonštrukcie sa postaralo Občianske združenie New Faces. Memoriál Petra Dzúrika bola spomienková akcia na osobnosť slovenského futbalu Petra Dzúrika, ktorý pred dvoma rokmi vo veku 41

rokov prehral boj s rakovinou. Organizátormi memoriálu boli Futbalový klub Dukla Banská Bystrica a Občianske združenie New Faces. Týmto ušľachtilým spôsobom uctili pamiatku svojho kolegu, priateľa a bývalého spoluhráča Peter Dzúrik bol počas liečby pacientom na onkológii vo FNsP F.D. Roosevelta a to bol aj jeden z dôvodov, prečo vyzbierané peniaze putovali práve sem. Z výsledkov charitatívnej memoriálovej akcie Memoriál Petra Dzúrika bola uskutočnená rekonštrukcia kúpeľňového a sociálneho zariadenia onkologického oddelenia Rooseveltovej nemocnice. V decembri generálneho riaditeľa FK Dukla Tomáša Geista, športového riaditeľa Martina Poljovku, slovenského reprezentanta a bývalého hráča Dukly Martina Jakubka, Vladimíra Ivana z Občianskeho združenia New face prijal v nemocnici prednosta Onkologickej kliniky Vladimír Malec. Ukázal im kompletne vynovenú kúpeľňu a sociálne zariadenie, ktoré slávnostne „skolaudovali“ kúpeľňu aj sociálne zariadenie v mužskej časti kliniky. Organizátori memoriálu OZ New Faces a osobností FK Dukly Banská Bystrica vyslovili radosť, že aj vďaka pomoci futbalistov bude pobyt ťažko skúšaných pacientov komfortnejší

Maratónska myšlienka ožila pod Urpínom

Banská Bystrica, 20. september 2012 - Banskú Bystricu čakal počas víkendu krásny športový sviatok, stala sa dejiskom prvého medzinárodného mestského maratónu vo svojej histórii. Mottom podujatia je myšlienka: Srdce športovca bije v srdci Slovenska.

Sériu podporných propagačných podujatí začali organizátori pripravovať už rok pred štartom tohtoročného septembrového maratónu. Trojkráľový beh začiatkom roka potvrdil, že v Banskej Bystrici je silná komunita športovcov, ktorí vítajú maratónsku myšlienku. V sérii motivačných bežeckých podujatí mala silnú odozvu aj letná Bežecká 24-hodinovka. Sen o prvom mestskom banskobystrickom maratóne sa pre organizátorov stane po víkende skutočnosťou. Podľa Miroslava Štrbu: “Maratónska sobota je v znamení rodiny. Začneme pretekmi lezúňov, budeme pokračovať bežeckými súťažami pre deti všetkých vekových kategórií, nezabudneme ani na mamičky s kočíkmi, ktoré čaká tzv. míľa pre mamičku a máme niečo aj pre oteckov. Počas celého dňa bude prebiehať prezencia pretekárov na všetky nedeľné disciplíny”.

Maratónska nedeľa je v znamení výzvy. V tento deň sa pobežia všetky disciplíny 1. ročníka Banskobystrického maratónu s hromadným štartom. Trať tvorí príjemný mestský polmaratónsky okruh so zvlneným profilom, ktorý bežci v kategórii maratón absolvujú dvakrát. Preteky prebiehajú podľa pravidiel Slovenskej a Európskej atletickej federácie s úplným, na niektorých miestach čiastočným vylúčením dopravy. Trať má platný certifikát AIMS.

Banskobystrický maratón bude unikátny aj špeciálnou disciplínou Barefoot polmaratón. Organizátori už teraz ohlasujú, že 23. septembra 2012 bude vytvorený najlepší Slovenský výkon v tejto disciplíne na oficiálnej trati certifikovanej podľa pravidiel IAAF.

Aktívnu účasť na banskobystrickom maratóne avizuje aj primátor mesta Peter Gogola, ktorý sa na štart postaví s číslom 1. Pripomeňme, že Peter Gogola uzavrel pred rokom stávkou s hokejistom Vladom Országhom. V prípade, ak prvý muž mesta nezabehne minimálne polmaratónsku trať, bude nútený jeden celý deň obsluhovať hostí v reštaurácii Vlada Országha. V opačnom prípade si bude musieť náš slávny hokejista prejsť na bicykli celú maratónsku trať a to hneď dvakrát. "Bežeckú prípravu som začal pred rokom, snažil som sa trénovať tak často, ako to bolo možné. Som pripravený podať čo najlepší výkon a verím, že čašnícky oblek nebudem musieť po skončení maratónu použiť", hovorí primátor Peter Gogola.

Historicky prvý banskobystrický mestský maratón je veľkým medzinárodným športovým podujatím, ktorým bude Banská Bystrica žiť v termíne 21. – 23. september 2012. Podľa organizátorov sa podarilo vytvoriť zaujímavý bežecký okruh, ktorý sa svojím prevýšením zaradí medzi najťažšie polmaratónske trate, minimálne na Slovensku.

Ďalší zaujímaví účastníci: Štafeta s Michalom Handzušom, štafeta s Petrom Ďurecom (vítaz Trojkráľového behu a takisto najrýchlejší v behu na 400m na bežeckej 24-hodinovke), Pavol Blažek, Lucia Kamenská Marathon BB Team, Benedek-Team: Wycliffe Kipkorir BIWOT, David Kipkoech NDUSU, Judit FÖLDING-NAGY, Katalin FARKAS, Tamás OLÁH, Elisha Kiprotich SAWE, Tamás NAGY, štafeta VŠC Dukla s olympionikom M. Tóthom, ...Monika Pastuchová

Konferencia SFZ schválila návrh nových Stanov,

- novým viceprezidentom Karol Belaník

BANSKÁ BYSTRICA (SFZ) - V kongresových priestoroch hotela Lux sa konala hodnotiaca Konferencia Slovenského futbalového zväzu. V kongresových priestoroch banskobystrického hotela Lux sa k začiatku rokovania (11:00) prezentovalo 147 zo 154 delegátov, neskôr počet prítomných delegátov stúpol na 151.

Po pracovnom úvode, v ktorom delegáti schválili pracovné komisie, skrutátorov a program konferencie, nasledovali príhovory hostí. Svoj písomný pozdrav zaslal účastníkom aj premiér SR Robert Fico, s pozdravnými príhovormi vystúpili generálny riaditeľ Sekcie štátnej starostlivosti o šport MŠVVaŠ Ladislav Čambal, reprezentantka FIFA pani Eva Pasquier, prezident SOV František Chmelár a primátor Banskej Bystrice Peter Gogola.

Delegáti konferencie jednomyseľne za čestných členov SFZ zvolili Jozefa Adamca, Milana Služaniča a Jozefa Vengloša, ktorým blahoželali prezident SFZ Ján Kováčik, zástupkyňa FIFA Eva Pasquier a generálny sekretár SFZ Jozef Kliment. Z ich rúk prevzal Zlatý odznak SFZ aj jubilant Justín Javorek.

Všetci prítomní si uctili pamiatku tých, ktorí opustili slovenskú futbalovú rodinu od konania ostatnej konferencie (Ján Popluhár, Ladislav Kuna, Vladimír Hriňák a ďalší).

Správu o činnosti SFZ uviedol prezident SFZ Ján Kováčik a jej jednotlivé časti prezentovali aj ďalší riaditelia úsekov a odborov zväzu. Ján Lipták predniesol Správu Revíznej komisie a finančná riaditeľka SFZ Silvia Štefániková Správu o hospodárení.

Po obedňajšej prestávke rokovanie pokračovalo prerokovávaním návrhu nových Stanov SFZ. Návrh uviedol člen Výkonného výboru SFZ pre legislatívno-právne otázky Peter Sepeši. Po diskusii delegáti schválili predložený návrh výraznou väčšinou 121 hlasov zo 144.

Po druhom kole volieb bol zvolený za viceprezidenta SFZ pre štátnu reprezentáciu a medzinárodné vzťahy Karol Belaník.

RÔZNE

Polícia nezaznamenala vážnejšie problémy.

Ohňostroj na banskobystrickom Námestí SNP 1. januára Hoci program mestských silvestrovských osláv v centre Banskej Bystrice bol skromnejší ako v predchádzajúcich rokoch o polnoci bolo na námestí viacej ľudí než vlani, to skonštatoval aj primátor Peter Gogola. V prípitku tesne pre polnocou spoluobčanom zaželal, aby rok 2012 bol rokom dobrých správ o Banskej Bystrici, ktoré sa budú niesť do celého sveta. Program na námestí sa začal hodinu pred polnocou vystúpením vokálneho tria Trjof, po ktorom zahrli muzikantky zo skupiny Xplosion. Po polnočnej štátnej hymne nasledoval desaťminútový ohňostroj sprevádzaný reprodukovanou hudbou. Zábava na námestí potom pokračovala open air diskotékou. Podľa náčelníka banskobystrickej mestskej polície Ľubomíra Piterku sa zatiaľ oslavy zaobišli bez vážnejších problémov. Žiadne mimoriadne udalosti zatiaľ nemuseli od večera riešiť ani hasiči v celom Banskobystrickom kraji, ako pre agentúru SITA uviedol ich službukonajúci krajský operačný dôstojník.

Náčelník mestskej polície v Bystrici sa vzdal funkcie

Ľubomír Piterka poslal primátorovi Banskej Bystrice Petrovi Gogolovi list, v ktorom sa vzdáva funkcie náčelníka banskobystrickej mestskej polície. Ľubomír Piterka sa vzdal funkcie. Ak by to neurobil, Gogola priznal, že by podal návrh na jeho odvolanie on sám. Podľa neho je mestská polícia rozvrátená, nefunguje a za to je zodpovedný práve náčelník. Mestská polícia v Banskej Bystrici zažívala v poslednom období silné turbulencie a doslova sa otriasala v základoch. Médiá písali o prípadoch, ktoré polícii neurobili dobré meno. Najskôr vandali zničili sochy českého umelca na námestí priamo pred kamerami polície a o pár dní nasledoval sexuálny škandál, keď mestská policajtká verejne obvinila zástupcu náčelníka z obťažovania. Od polovice októbra bude banskobystrická mestská polícia bez náčelníka. Autor: kil, fab

Banskobystrická mestská polícia má nového náčelníka

Po odchode Ľubomíra Piterku k 15.októbru a následnom výberovom konaní má Mestská polícia v Banskej Bystrici nového náčelníka. Na utorkovom mestskom

zastupiteľstve poslanci drvivou väčšinou hlasov na návrh primátora zvolili do tejto funkcie Miroslava Bálinta.

Do výberového konania sa do termínu 15.novembra prihlásilo 16 uchádzačov. Na mestskej rade 27.novembra sa otvárali obálky, pričom stanoveným podmienkam vyhovel 11 kandidátov. Tí sa 4.decembra zúčastnili na ústnych pohovoroch pred výberovou komisiou, ktorú menoval primátor Peter Gogola z členov mestskej rady, doplnenej zástupcom odborov MsP. Tí bodovaním určili poradie kandidátov. Víťazom výberového konania, ktorého sa zúčastnil bývalý náčelník Ľubomír Piterka i súčasný poverený náčelník Bronislav Porteleky, sa s prevahou stal 56-ročný Miroslav Bálint.

Jeho meno v bode „personálne otázky“ na utorkovom zastupiteľstve predkladal primátor. Miroslav Bálint sa na úvod predstavil poslancom. 22 rokov pracoval vo vojenskej polícii ako vyšetrovateľ. Neskôr prešiel na Krajské riaditeľstvo policajného zboru, kde bol vedúcim oddelenia technickej kontroly objektov. V roku 2000 odišiel do súkromnej sféry a od roku 2008 pracoval na banskobystričskom mestskom úrad vo funkcii vedúceho prevádzkovo-technického oddelenia, kde skončil pracovný pomer v apríli 2012 na základe 5.zmeny organizačnej štruktúry MsÚ.

Pri otázkach poslancov došlo k nepríjemnému slovnému incidentu. Poslanec Vladimír Pirošík (BBA) sa Miroslava Bálinta, okrem jeho predstáv o riadení mestskej polície, opýtal: „Keďže ste slúžili ako príslušník Československej ľudovej armády, boli ste pred rokom 1989 členom strany a ste členom nejakej politickej strany aj teraz?“

Kandidát na náčelníka mu odpovedal, že ako armádny dôstojník musel byť v tých časoch v KSČ, v súčasnosti je členom politickej strany SMER-SD. „Chcem aby Banskobystričania vnímali mestskú políciu pozitívne, že slúži im ochranu majetku a verejného poriadku. Po oboznámení sa so situáciou nechám vypracovať personálny audit a som pripravený urobiť potrebnú reformu, aby mestská polícia fungovala efektívne,“ dodal Bálint.

Následne sa do rozpravy prihlásil poslanec Tomáš Novanský (SMER-SD). V reakcii na poslanca BBA povedal: „Pán poslanec Pirošík, vaše otázky sú zvrhlé, ale patria k vášmu menu. Ste advokátom Transparency International, tak by ste mali poznať antidiskriminačný zákon, podľa ktorého v súvislosti s pracovným zaradením nemožno nikoho posudzovať alebo diskriminovať za jeho sexuálnu, náboženskú či politickú orientáciu, čo ste práve urobili. To je neprípustné.“ Za to si vyslúžil potlesk kolegov.

Pirošíka akoby sa to nedotklo, lebo následne spochybnil celé výberové konanie tým, že o mene Bálint sa údajne hovorilo týždeň predtým. Opäť reagoval poslanec Novanský: „Ja som ani nevedel, že pán Bálint sa vôbec prihlásil do výberového konania a to som členom strany SMER.”

Po vystúpení poslanca Martina Turčana (SDKÚ-DS), ktorý konštatoval bezproblémové výberové konanie a jasný výsledok, sa prihlásil s kritikou Pavol Katreniak (BBA): „Nemôžem súhlasiť s tým, že výberové konanie prebehlo bez problémov. Viacerí členovia komisie počas vystupovania uchádzačov odchádzali a nevypočuli si všetkých. Ako mohli potom objektívne hlasovať? Nespochybňujem osobu pána Bálinta, iba upozorňujem na nedostatky.“

Voči tvrdeniu Katreniaka sa ohradila viceprimátorka Katarína Čižmárová (SDKÚ-DS), ktorá bola predsedníčkou výberovej komisie: „Ak si niektorí členovia museli na chvíľu odbehnúť zatelefonovať alebo na potrebu, to nie je nič nenormálne. Všetci členovia komisie obdržali podrobné materiály o každom uchádzačovi, preto nesúhlasím s tým, že sme o nich neboli všetci dostatočne oboznámení.“

S kritikou na politické zloženie výberovej komisie z poslancov členov mestskej rady sa ozval opäť Vladimír Pirošík: „Pri všetkej úcte a láske k poslancom, ste stále politici. Šéfa mestskej polície by mali vyberať odborníci, nie politici.“

Neodpustíme si poznámku, že tento poslanec sa tvári, akoby on nebol tiež komunálnym politikom. Keď už, tak svoju kritiku mal smerovať nie k svojim kolegom z druhej strany poslaneckého tábora, ale k primátorovi, pretože on menoval členov výberovej komisie. Ale to by asi pán poslanec nemohol byť jeho politickým zástancom...

Pirošíkovi oponovali dvaja zo služobne najstarších poslancov. Pavol Bielik považuje výber kandidáta náčelníka MsP za správny a Milan Smädo je presvedčený, že výberová komisia bola zložená veľmi dobre a nikto z jej členov nepodľahol vonkajším tlakom.

Diskusiu uzavrel predseda poslaneckého klubu SMER-SD Ladislav Topoľský: „Primátor rešpektoval výsledky výberového konania, čo je pozitívne. Nechajme novému náčelníkovi priestor 100 dní na činnosť a potom si ho môžeme podať.“

V záverečnom hlasovaní získal Miroslav Bálint 22 hlasov, štyria poslanci BBA sa zdržali, jediný Pavol Katreniak bol proti. Nový náčelník MsP sa ujme funkcie 1.januára 2013. zdroj: Bystricoviny.sk

Vojnový zločinec Ladislav Nižňanský zomrel

Úrad medzinárodnej policajnej spolupráce SIRENE Slovensko 15. marca 2012 informoval Krajský súd v Banskej Bystrici, že nemecký občan Ladislav Nižňanský narodený 24. októbra 1917 zomrel 23. decembra 2011. Na základe toho banskobystriický sudca zruší vydaný zatykač. Počas procesu v Mníchove Nižňanského spod obžaloby z rovnakých skutkov súd oslobodil. Jeho obhajca vyhlásil, že i prvý súd v Bratislave v roku 1947 Nižňanského oslobodil. Až v druhom procese v rokoch 1961 až 1962 ho Krajský súd v Banskej Bystrici odsúdil. Podľa Nižňanského sa to stalo na základe falošných svedectiev ľudí, ktorých k tomu donútila vtedajšia moc. Bývalý veliteľ protipartizánskej jednotky Edelweiss na Slovensku bol odsúdený na smrť, neskôr na doživotie. Sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici zruší európsky zatýkací rozkaz na bývalého veliteľa slovenského oddielu jednotky Edelweiss Ladislava Nižňanského. Toho v roku 1962 odsúdili na Slovensku na trest smrti , neskôr na doživotie. Stalo sa tak na základe informácie Úradu medzinárodnej policajnej spolupráce SIRENE Nemecko, že Nižňanský koncom minulého roku zomrel. Trestnej činnosti sa Nižňanský dopustil ako veliteľ slovenského oddielu špeciálnej nemeckej protipartizánskej jednotky Abwehrgruppe s krycím názvom Edelweiss koncom roku 1944 a začiatkom roku 1945 na strednom a západnom Slovensku. Nižňanského za trestné činy vojenskej zrady a vražd v spolupáchateľstve odsúdil Krajský súd v Banskej Bystrici v roku 1962 v neprítomnosti na trest smrti. Uznal ho vinným z prepádov obcí a likvidácie obyvateľstva a partizánov v obciach Kľak a Ostrý Grúň, Prochoť, Lubina, Kšinná a prepadnutia anglo-americkéj vojenskej misie na Veľkom Boku pri Polomke na Horehroní. Len v obciach Ostrý Grúň a Kľak v krvavú nedeľu 21. januára 1945 zahynulo pri útoku jednotky Edelweiss takmer 150 civilných osôb vrátane žien a detí. Pretože na Slovensku od roku 1990 trest smrti neexistuje, senát Krajského súdu v Banskej Bystrici v roku 2006 zmenil trest na doživotný a zaradil Nižňanského do tretej

nápravno-výchovnej skupiny. V novembri 2011 banskobystriický krajský súd vydal na Nižňanského európsky zatýkací rozkaz. Michael Szatmary

Prevoz do Banskej Bystrice

Strelec z Hurbanova bol 19.6.2012 prevezený do väzenia v Banskej Bystrici. Policajní kukláči 19.6.2012 dovezli na pracovisko Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici mestského policajta z Hurbanova Milana Juhásza stíhaného za vraždu troch Rómov. Sudca pre prípravné rozhodne o návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry na vzatie Juhásza do väzby. Muž má na svedomí 3 ľudské životy a niekoľkých zranených. Mestského policajta z Hurbanova Milana Juhásza (51) umiestnili do cely špecializovaného súdu a čakal na vzatie do väzby. Na podnet vyšetrovateľa podal Úrad špeciálnej prokuratúry na Špecializovaný trestný súd návrh na jeho vzatie do vyšetrovacej väzby. Musia zistiť motív činu, lebo príčiny skutku sú naďalej predmetom vyšetrovania. Polícia skúmala aj duševný stav páchatel'a v čase spáchania činu. Vyšetrovatelia sa snažili zistiť, či mali páchatel' a obeť spoločnú minulosť. Podľa policajného prezidenta Tibora Gašpara je dôležité zistiť práve motív činu, aby sa takýmto tragédiám predchádzalo. "Je tu istá podobnosť s prípadom z Devínskej Novej Vsi, ale tam nám nebolo umožnené pracovať s páchatel'om tak ako teraz," konštatoval. Strelcovi hrozí doživotie. Rozhodnutie je právoplatné, obvinený ani prokurátor nepodali voči uzneseniu sťažnosť. Policajt je obvinený z úkladnej vraždy, nedovoleného ozbrojovania a porušovania domovej slobody, za čo mu hrozí trest odňatia slobody na 25 rokov až doživotie. Na súde obvinený aj vypovedal a pôsobil vyrovnaným dojmom. Celé trvanie procesu trvalo menej ako hodinu. Zdroj: noviny.sk

Bývalý šéf Drukosu Mojžiš odsúdený

Senát Najvyššieho súdu SR pod vedením Milana Karabina poslal bývalého šéfa banskobystriického Drukosu Františka Mojžiša za podvod s nebankovkou na 8,5 roka do väzenia. Odsúdeného podnikateľa hneď po vynesení verdiktu príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže eskortovali do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Na štvrtkové zasadnutie si Mojžiš priniesol tašky s osobnými vecami a spismi.

Podľa rozsudku František Mojžiš na prevádzku činnosti svojej spoločnosti získaval prostriedky od občanov, ktorým sľuboval nereálne zhodnotenie ich financií. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu sa už nemôže odvolať. „*Súd dnešným rozhodnutím dal definitívnu bodku za podnikateľským zlým snom a snom o nečestnom podnikaní,*” uviedol prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry. Pre 25 000 poškodených občanov, ktorí zväčša prišli aj o svoje celoživotné úspory, je to skôr morálna satisfakcia, ako odškodnenie. Bývalého šéfa Drukosu súd uznal vinným z toho, že od 1 367 klientov vylákal 237,7 milióna slovenských korún (7,9 milióna eur) a od 23 823 členov BVD družstva ďalších 3,729 miliardy Sk (takmer 124 miliónov eur). Mojžiš sa vlani voči rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku odvolal, preto sa vecou zaoberal odvolací Najvyšší súd, ktorý pôvodný rozsudok potvrdil. Podľa súdu Mojžiš zneužíval dôveru ľudí, nedostatok ich skúseností a navyše ich ovplyvňoval zavádzajúcou reklamou, v ktorej sľúbil 15 až 31-percentný výnos. Súd tvrdí, že šéf nebankovej spoločnosti vedel, že tieto záväzky nebude schopný splniť. Vklady klientov sa použili na vyplácanie predchádzajúcich vkladateľov a na krytie prevádzkových nákladov.

Vo svojej záverečnej reči František Mojžiš povedal: „*Nie som gauner ani podvodník. Radšej by som umrel, ako sa aj snažili v minulosti o moju fyzickú likvidáciu.*” Podľa neho Drukos bola prosperujúca a dynamická firma, ktorá mala ďalšie projekty. Išlo o privatizačné projekty, výstavbu bytov v Nemecku, projekty v Iráne a Rumunsku. V Mongolsku plánoval ťažbu uhlia, ktoré chcel dovážať do Číny. Podľa Mojžiša ho preto chceli zlikvidovať.

Mojžiša usvedčili na základe legálne získaných dôkazov. Predseda senátu zdôraznil, že k oklamaniu občanov prispela aj veľká reklamná kampaň Drukosu v 90-tych rokoch minulého storočia. Verejné pojednávanie trvalo tri hodiny. Odsúdený si odpyká trest v ústave z minimálnym stupňom stráženia.

Pri prehliadke bytu sa našli drogy

Policajti 14. júna 2012 pri rannej prehliadke bytu podozrivého 31-ročného Banskobystričana našli vrečko so striekačkami a drogami. Zo zadržaného pervitínu by sa dalo vyrobiť až vyše 500 dávok. Vyšetrovateľ v Banskej Bystrici obvinil zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi 31-ročného muža z Banskej Bystrice.

Na príkaz sudcu, policajti v byte obvineného vykonali domovú prehliadku, pri ktorej našli plastové vrečko s obsahom bielej kryštalickej látky a plastové vrečko so 4 zatavenými striekačkami s obsahom bielej kryštalickej látky.

Zaistené veci boli zaslané na expertízne skúmanie. Predbežná expertíza potvrdila, že ide o pervitín. V jednom vrečku sa nachádzalo 4,171 gramov a v druhom vrečku, v zatavených striekačkách, sa nachádzalo 2,921 gramov pervitínu.

Zaistené množstvo zodpovedá 126 až 504 obvykle jednorazovým dávkam. Muž bol umiestnený do policajnej cely a vyšetrovateľ spracoval podnet na jeho vzatie do vyšetrovacej väzby.

Obvinený bol už v minulosti 6 krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť a v jednom prípade aj za drogy. Za tento zločin hrozí trest odňatia slobody na 4 až 10 rokov.

Poist'ovaci podvodnik

Sprostredkovateľ Jozef H. poškodil poisťovňu o 2,5 milióna eur

Z majiteľa sprostredkovateľskej firmy, ktorá sídlila priamo na Námestí SNP v Banskej Bystrici, sa vykl'ul podvodník. Prostredníctvom finančných poradcov uzatváral pre poisťovňu životné poisťky s ľuďmi so sociálne slabších skupín, o ktorých vedel, že zmluvné podmienky nebudú schopní dodržiavať.

27-ročný Jozef H. ako konateľ banskobystrickej eseročky v roku 2008 uzavrel zmluvu s poisťovňou. Na základe nej vykonával činnosť sprostredkovateľa poistenia cez svojich poisťovacích agentov. Tí sa na základe jeho inštrukcií zamerali najmä na sociálne slabšie skupiny ľudí, nevynímajúc rómske rodiny v osadách, najmä v okresoch Banská Bystrica a Brezno.

Nahovorili im, že keď uzavrú životnú poisťku, firma bude za nich platiť istý čas poisťné, potom že si dokonca budú môcť zobrať od poisťovne pôžičky. Ďalšou radou bolo, že keď dostanú náhodou upomienku od poisťovne, pokojne ju môžu hodiť od koša. Princíp podvodu spočíval v tom, že za každú uzavretú životnú poisťku dostával sprostredkovateľ od poisťovne slušné provízie. Za klienta síce zaplatil, ale iba prvú

splátku, aby mu vznikol nárok na vyplatenie provízie. Ďalej už nie, ale dlžníkom bol poistenec, ktorý uzavrel zmluvu s poisťovňou cez sprostredkovateľa. Podľa našich informácií bol majiteľ tejto podvodníckej firmy po prvom roku práce vyhodnotený ako najlepší sprostredkovateľ životného poistenia. Okrem vyplatených provízií dostal za to aj ocenenie – luxusnú dovolenku v zahraničí...

Problémy nastali až vtedy, keď klienti začali po čase postupne chodiť na pobočky poisťovne s upomienkami a niektorí aj s otázkou, kedy môžu požiadať o pôžičku. Prasklo to až vtedy, keď sa počet neplatičov poistného z uzatvorených zmlúv cez toho istého sprostredkovateľa začal zvyšovať priam geometrickým radom.

Znie to neuveriteľne, ale sprostredkovateľská firma Jozefa H. dokázala urobiť pre poisťovňu priam neskutočných 4 872 zmlúv o životnom poistení. Škody, ktoré tým vedome spôsobil sprostredkovateľ poisťovni, dosahujú sumu okolo 2,5 milióna eur! Je otázne, ako a koľko financií vymôže poisťovňa späť od samotných podvodných poisťovacích agentov, nehovoriac o poistených neplatičoch, ktorí vlastne nič nevlastnia.

Policajný vyšetrovateľ ešte vlani obvinil dve ženy a troch mužov v pozícii finančných poradcov a sprostredkovateľov životného poistenia, zo zločinu podvodu. Rovnakému obvineniu teraz čelí aj obvinený Jozef H. Hrozí mu trest odňatia slobody až na 15 rokov.

Je to výstraha nielen pre poisťovne, aby si lepšie preverovali rôznych sprostredkovateľov poistných zmlúv, ale aj pre občanov, ktorí sa chcú poistiť. Najistejšie je urobiť to priamo na licencovanej pobočke poisťovne, ktoré sa nachádzajú spravidla v každom okresnom meste. Keď sa vyskytne nejaký problém, môžete ho riešiť priamo s poisťovňou bez toho, aby ste niekedy márne zháňali sprostredkovateľa. Zdroj: 9. Jún 2012 |*Bystricoviny.sk*

Deň polície v Banskobystrickom kraji

Počas Medzinárodných leteckých dní SIAF 2012, ktoré sa konali cez víkend, 1. a 2. septembra 2012 na letisku Sliač pre občanov pripravili „Deň polície“, ktorý

zorganizovalo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici. Pre návštevníkov podujatia pripravili ukážky z činnosti.

Detské letné tábory s políciou

Počas letných prázdnin sa i policajti snažia spríjemniť a obohatiť program deťom v detských letných táboroch. V mesiaci júl 2012 sa policajti zúčastnili na dvoch akciách, a to dňa 3. júla 2012 v Kováčovej v Bienskej doline, kde Občianskej združenie Štvorlístok deťom zorganizovalo detský letný tábor.

Preventívny projekt "Policajt môj kamarát" - Banská Bystrica

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici v spolupráci s Centrom voľného času, Havranské 9, Banská Bystrica zorganizovalo už XVI. ročník okresného kola preventívneho projektu „Policajt môj kamarát“. Projekt bol určený pre žiakov základných škôl tretích a štvrtých ročníkov.

Preventívna akcia "Zlodej nikdy nespí" - Banská Bystrica

Oddelenie komunikácie a prevencie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici za prítomnosti médií zorganizovalo v decembri v nákupných centrách v meste Banská Bystrica preventívnu akciu, cieľom ktorej bola snaha upozorniť občanov na riziká krádeží a vreckových krádeží. Vreckoví zlodeji a malí lupiči sú na svoju nelegálnu činnosť pripravení a je potrebné ich kroky predvídať.

"Polícia v éteri" - Banská Bystrica

Každú poslednú stredu v mesiaci, počnúc septembrom 2012 a končiac mesiacom jún 2013, mali poslucháči Rádia Regina Banská Bystrica možnosť dozvedieť sa viac o témach, o ktorých je z pohľadu polície potrebné hovoriť a venovať im pozornosť. Ide o edukatívnu a popularizačnú činnosť médií a polície, ktorá má za cieľ zvýšiť právne vedomie, etické chápanie a poriadok v spoločnosti.

Polícia v nemocnici - Banská Bystrica

Policajtky – preventistky z Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici prijali pozvanie pani riaditeľky základnej školy v nemocnici a dňa 22. mája 2012 navštívili malých pacientov v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici. Väčšie i menšie detičky so záujmom...

Preventívny projekt "Tancom proti drogám" - Banská Bystrica

07. 05. 2012 -Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici spolu s tanečnou školou K-Dance počas štvrtého aprílového týždňa spoločnými silami bojovali proti nežiaducemu fenoménu súčasnej spoločnosti, proti drogám, a netradičnou, inovatívnou formou zážitkového učenia oslovovali žiakov druhého stupňa...

Poškodením parkovacích automatov spôsobili škodu 880 eur

Polícia v Banskej Bystrici pátra po páchatelovi, ktorý poškodil dva parkovacie automaty. Ku skutku došlo v čase od 15.00 hodiny v pondelok (5.11.) do rána 6. novembra. Páchatel použitím penovej hmoty poškodil mincovníky na dvoch parkovacích automatoch.

Policajná kvapka krvi - Banská Bystrica, október 2012

V utorok 2. októbra 2012 prebiehala na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Banskej Bystrici dobrovoľná akcia „Policajná kvapka krvi“. O dobrovoľné darovanie krvi prejavilo záujem 42 policajtov, pričom u 40 z nich sa odber krvi aj zrealizoval.

Deň polície 2012

Dňa 1. a 2. septembra 2012 sa na letisku Sliač konal Letecký deň, ktorého súčasťou bol aj „Deň polície“. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici v spolupráci s Okresnými riaditeľstvami Policajného zboru v Banskobystrickom kraji, pripravili pre návštevníkov tohto podujatia ukážky z činnosti polície, s ktorými sa verejnosť nemá možnosť bežne stretnúť. Návštevníci podujatia budú môcť vidieť políciu priamo v akcii a vzhliadnuť ukážky zásahu Pohotovostného policajného útvaru, takzvaných kukláčov a ukážky práce psovodov. V stánku prevencie

Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici, sa mohli návštevníci informovať o prebiehajúcich preventívnych aktivitách a projektoch. Zaujímavosť si mohli pozrieť rôzne typy zbraní a dozvedieť sa od kriminalistických technikov, ako sa zaisťujú daktyloskopické stopy. Keďže ľudia väčšinou prichádzajú do kontaktu s policajťmi v negatívnych situáciách, či už ako obeť trestného činu, pri dopravných nehodách, pri rôznych kontrolách atď., bolo snahou organizátorov pozitívne ovplyvniť názory občanov na prácu polície, zvyšovať a prehĺbovať dôveryhodnosť občanov v políciu. A práve „Deň polície“ je výbornou príležitosťou ukázať a prezentovať policajnú prácu občanom z pozitívneho hľadiska. Na to, aby sa vychovala trestno-právne uvedomelá generácia, okrem dospeléj populácie, treba oslovovať aj školopovinnú mládež a deti. Práve z nich sa pokúšame vychovať ľudí, ktorí budú slovo policajt spájať so slovom priateľ. Preto sa stretnutia s políciou nesú v znamení hesla „Polícia občanom - občania polícií“.

V Banskej Bystrici zadržali muža ktorý predával pervitín

Vyšetrovateľ v Banskej Bystrici 3. 8. 2012 obvinil zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi 43-ročného muža z Banskej Bystrice. Obvinený spoločne s doposiaľ nestotožnenými osobami, minimálne od polovice roku 2011, v Banskej Bystrici a taktiež aj na iných miestach, preberal väčšie množstvo nespracovaného pervitínu, ktorý v prenajatej garáži v Banskej Bystrici spracovával, dávkoval do priehľadných plastických sáčkov s uzatváraním alebo do zatavenej striekačky s označením množstva. Následne na základe telefonických objednávok, na zapožičanom vozidle Alfa Romeo, pervitín distribuoval konzumentom za sumu najmenej 10 eur, pričom jeho denný zisk z predaja predstavoval niekoľko stoviek eur. V stredu v popoludňajších hodinách policajti Úradu boja proti organizovanej kriminalite zadržali podozrivú osobu. Počas prehliadky motorového vozidla a garáže zaistili podozrivú látku, ktorá bola zaslaná na expertízne skúmanie. Expertíza potvrdila že ide o pervitín. Zo zaisteného množstva sa dá vyrobiť 55 až 221 obvykle jednorazových dávok. Obvinený bol umiestnený do policajnej cely a vyšetrovateľ spracoval podnet na jeho vzatie do väzby. Obvinený bol už v minulosti štyri krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť. Za tento zločin môže byť potrestaný odňatím slobody na 4 až 10 rokov.

Drogy pri domovej prehliadke

Vyšetrovateľ v Banskej Bystrici 13. 6. 2012 obvinil zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi, 31-ročného muža z Banskej Bystrice. V utorok ráno, na príkaz sudcu, policajti v byte obvineného vykonali domovú prehliadku, pri ktorej našli plastové vrečko s obsahom bielej kryštalickej látky a plastové vrečko so 4 zatavenými striekačkami s obsahom bielej kryštalickej látky. Zaistené veci boli zaslané na expertízne skúmanie. Predbežná expertíza potvrdila, že ide o pervitín. V jednom vrečku sa nachádzalo 4,171 gramov a v druhom vrečku, v zatavených striekačkách, sa nachádzalo 2,921 gramov pervitínu. Zaistené množstvo zodpovedá 126 až 504 obvykle jednorazovým dávkam. Obvinený bol umiestnený do policajnej cely a vyšetrovateľ spracoval podnet na jeho vzatie do vyšetrovacej väzby. Obvinený bol už v minulosti 6 krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť a v jednom prípade aj za drogy. Za tento zločin hrozí trest odňatia slobody na 4 až 10 rokov.

Za útok na policajtov

Vyšetrovateľ v Banskej Bystrici obvinil zo zločinu útoku na verejného činiteľa 27-ročného muža z Banskej Bystrice. Obvinený v sobotu (2.6.) ráno o 7.00 hodine, v mieste trvalého bydliska, fyzicky napadol dvoch policajtov, ktorí boli spoločne preveriť oznámenie otca obvineného, že syn rozbíja nábytok. Policajti utrpeli zranenia z ktorých sa budú liečiť približne 2 až 3 týždne. Obvinený bol umiestnený do policajnej cely a bol spracovaný návrh na jeho väzbu. Za tento skutok hrozí trest odňatia slobody na 3 až 8 rokov.

Vražda ženy

Neskoro v noci objavili v byte, priamo v centre Banskej Bystrice, mŕtvu 73-ročnú ženu. Podľa prvých informácií mala podrezané hrdlo. O tom, že starenka bola zavraždená, niet pochýb. Policajti celú noc zaisťovali akékoľvek stopy, ktoré by ich mohli priviesť k páchatelovi. Telo staršej ženy našla jej vlastná dcéra, ktorá ju prišla pozrieť, pretože sa jej niekoľko dní neozývala. Podľa informácií TV JOJ ležalo bezvládne telo v kaluži krvi v kuchyni na zemi. Vrah ju surovo dobodal do krku a chrbtice a dôchodkyňa na zemi vykrvácala. Všade bol veľký neporiadok. Povyťahované boli zásuvky a porozhadzované boli veci. Zlodej teda zrejme hľadal

peniaze. Vražednou zbraňou by mal byť údajne nôž. Nie je jasné, ako sa páchatel'ovi podarilo dostať do bytu a či sa s obeťou náhodou aj nepoznal. Na paneláku sa totiž zamykajú aj vchodové dvere. Starenka žila v byte sama, preto bola pre páchatel'a ľahkou korisťou. Policajti počas dňa prehľadávali okolie panelákov, stále nemajú v rukách vražednú zbraň. V smetiakoch pri bytovke zaistili niekoľko podozrivých predmetov, ktorých pôvod budú ďalej skúmať.

Objasnená vražda dôchodkyne

Vyšetrovatelia a kriminalisti z Krajského riaditeľstva PZ a Okresného riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, objasnili vraždu vo veľmi krátkom čase. Na jej objasnení pracovali nepretržite niekoľko desiatok hodín. V stredu (18.4.) vyšetrovateľ v Banskej Bystrici začal trestné stíhanie vo veci obzvlášť závažného zločinu vraždy na tom základe, že v doposiaľ presne nezistenom čase, presne nestotožnená osoba, nezisteným spôsobom, vošla do bytu na 4. poschodí na Kukučínovej ulici a nestotožnenou bodno-reznou zbraňou, úmyselne usmrtila 73-ročnú majiteľku bytu. V prípade sa začalo rozsiahle vyšetrowanie, na mieste činu boli zaistené biologické, daktyloskopické, trasologické a vecné stopy, ktoré boli zaslané na expertízne skúmanie. Už vo štvrtok (19.4.) bola zadržaná podozrivá osoba. Po vykonaní procesných úkonov a na základe dôkazov, vyšetrovateľ v piatok (20.4.) obvinil z obzvlášť závažného zločinu vraždy 17-ročného Andreja S. z Banskej Bystrice. Obvinený sa ku skutku priznal a polícii ukázal miesto, kde zahrabal veci pochádzajúce z miesta činu. Bol medzi nimi aj nôž s ktorým skutok spáchal. V utorok (17.4.) po tom čo okolo 10.30 hodine, prišiel do bytu svojej 73-ročnej starej matky na Kukučínovej ulici v Banskej Bystrici, požiadal ju o pôžičku vo výške 250 eur. Odôvodnil to tak, že musí splatiť dlh „istej osobe“, ktorá sa mu vyhráža. Stará mama mu túto sumu odmietla dať s tým, že vyhrážanie je potrebné oznámiť na polícii, pričom z kuchyne odchádzala do obývacej izby kde mala telefón. V úmysle usmrtiť ju, si vybral z vrečka nohavíc otváraní nôž s čepeľou dlhou 13 centimetrov a týmto ju začal bodáť do rôznych častí tela, čím jej spôsobil dve hlboké bodnorené poranenia na krku, päť hlbokých bodnorených rán v dliekovej oblasti ako aj početné povrchové bodno-rezné rany na ľavej strane hrude, krku a pleca, následkom čoho sa u poškodenej prejavil šokový stav pri strate krvi s následkom smrti. Obvineného vyšetrovateľ umiestnil do policajnej cely a spracoval podnet na jeho väzobné

stíhanie. V sobotu (21.4.) sudca okresného súdu vzal obvineného do väzby. Za tento zločin hrozí trest odňatia slobody na 20 až 25 rokov, alebo trest odňatia slobody na doživotie, vzhľadom k tomu že obvinený je mladistvý, hrozí mu iba polovičný trest.

Záchrana života mladému vodičovi

V nedeľu 25.3.2012 dvaja policajti, nstržm. Tomáš Sláva a stržm. Richard Škamla z Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ v Banskej Bystrici, v čase okolo 18.00 hodine, vykonávali hliadkovú činnosť na Internátnej ulici v Banskej Bystrici. Spozorovali osobné motorové vozidlo Hondu Civic, ktoré odbočovalo na vedľajšiu cestu. Nepozdávala sa im jazda vodiča Hondy, ktorý počas jazdy zachádzal s vozidlom aj do protismeru, čím ohrozoval iných účastníkov cestnej premávky, preto chceli na bezpečnom mieste toto vozidlo skontrolovať. Vodič Hondy odbočil na Bagarovu ulicu a ešte pred vyzvaním na zastavenie, zastavil v strede cesty, tesne medzi dvoma vozidlami. Keď prišli policajti k autu, vodič javil príznaky epileptického záchvatu a nedalo sa ním komunikovať. Policajti vozidlo zabezpečili proti samovoľnému pohybu, vyhľadali majiteľa jedného zo zaparkovaných vozidiel, aby vozidlo preparkoval a 23-ročnému vodičovi Hondy poskytli prvú pomoc. Po jeho umiestnení do stabilizovanej polohy, vyzoomeli operačné stredisko a privolali záchrannú zdravotnú službu.

Kontrola nočných podnikov

V piatok (20.1.) v čase od 20.00 do 24.00 hodiny bola v meste Banská Bystrica vykonaná preventívno-bezpečnostná akcia v súvislosti s nepriaznivým vývojom trestnej činnosti mládeže, spáchanej pod vplyvom alkoholu. Zameraná bola na odhaľovanie priestupkov na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami a trestného činu podávania alkoholických nápojov mládeži, na odhaľovanie drogovej trestnej činnosti, aj na pátranie po hľadaných a nezvestných osobách. Išlo o súčinnosťnú akciu do ktorej sa zapojilo 21 policajtov z Okresného riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, 24 príslušníkov Mestskej polície Banská Bystrica, 2 pracovníci Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica a 2 pracovníci Inšpektorátu práce Banská Bystrica. Policajti sa zamerali na kontrolu vytipovaných reštauračných a pohostinských zariadení, kde je predpoklad požívania alkoholických

nápojov mladistvými a maloletými osobami. Počas bezpečnostnej akcie bolo skontrolovaných 102 osôb, s ktorých 12 mladistvých osôb bolo pod vplyvom alkoholických nápojov. Počas výkonu akcie nedošlo k žiadnej mimoriadnej udalosti a neboli zaznamenané žiadne trestné činy.